ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά - Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/828, 2023/2225, 2023/2673, 2024/825, 2024/1799 και 2026/74

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ **ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2225 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/48/ΕΚ**	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ **ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ**	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**	
Άρθρο 3	Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 4	Ορισμοί (άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 5	Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δωρεάν στους καταναλωτές (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 6	Απαγόρευση των διακρίσεων (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ**	
Άρθρο 7	Διαφήμιση και πρακτικές προώθησης συμβάσεων πίστωσης (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 8	Τυποποιημένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης (άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 9	Γενικές πληροφορίες (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 10	Προσυμβατικές πληροφορίες (παρ. 1 έως 9 άρθρου 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 11	Προσυμβατικές πληροφορίες στις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 6 του άρθρου 3 (παρ. 1 έως 7 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 12	Εξαιρέσεις από την υποχρέωση χορήγησης προσυμβατικών πληροφοριών (παρ. 10 άρθρου 10 και παρ. 8 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 13	Επαρκείς εξηγήσεις (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 14	Εξατομικευμένες προσφορές βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ **ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΔΗΛΩΣΗ ΒΟΥΛΗΣΗΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΛΗΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ**	
Άρθρο 15	Πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης (παρ. 1 και 2 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Άρθρο 16	Ασφαλιστική σύμβαση που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης (παρ. 3, 4 και 5 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 17	Δήλωση βούλησης για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών (άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 18	Συμβουλευτικές υπηρεσίες (παρ. 1, 4 και 6 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 19	Υποχρεώσεις ενημέρωσης σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 20	Λοιπές υποχρεώσεις σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (παρ. 3 και 5 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 21	Απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	
Άρθρο 22	Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (παρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 11 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 23	Πληροφορίες για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (παρ. 3 και 4 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 24	Πρόσθετες υποχρεώσεις ως προς την εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 7, 8, 9 και 10 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 25	Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 26	Ενημέρωση και δικαιώματα καταναλωτών για καταχωρίσεις σε βάσεις δεδομένων (παρ. 6, 7 και 8 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 27	Παράβαση της υποχρέωσης εξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΙΣΤΩΣΗΣ	
Άρθρο 28	Μορφή της σύμβασης πίστωσης (άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 29	Πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης (άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	
Άρθρο 30	Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης (άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 31	Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου (άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ	
Άρθρο 32	Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης (άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 33	Υπέρβαση (άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΓΙΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ, ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΡΗ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΓΑΘΟΥ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	
Άρθρο 34	Δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση πίστωσης και από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθού - Δυνατότητες καταναλωτή σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης (παρ. 1 έως 3, 5 έως 7 και 9 άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 35	Παύση δέσμευσης καταναλωτή από συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης - Προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος καταναλωτή να στραφεί κατά πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και 2 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 36	Δικαιώματα καταναλωτή και πιστωτικού φορέα για καταγγελία συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας - Προϋποθέσεις παύσης δικαιώματος καταναλωτή για πραγματοποίηση αναλήψεων πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας (άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 37	Δικαίωμα καταναλωτή για πρόωρη εξόφληση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό διάστημα της σύμβασης (παρ. 1 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 38	Προϋποθέσεις εύλογης και αντικειμενικά δικαιολογημένης αποζημίωσης πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης - Περιπτώσεις μη χορήγησης δυνατότητας αποζημίωσης πιστωτικού φορέα - Χρηματικά όρια αποζημίωσης (παρ. 2, 3, περ. α) παρ. 4 και παρ. 5 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ	
Άρθρο 39	Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 40	Καθορισμός ανώτατου ορίου συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου και συνολικού ποσού πίστωσης, χρεωστικών τόκων, επιβαρύνσεων και εξόδων πάσης φύσης για συμβάσεις πίστωσης - Δυνατότητα επιβολής πραγματικών εξόδων του πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και 2 άρθρου 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	
Άρθρο 41	Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή πίστωσης σε καταναλωτές (άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 42	Διασφάλιση απαιτήσεων γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων (παρ. 1 άρθρου 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ - ΜΕΤΡΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΓΙΑ ΧΡΕΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	
Άρθρο 43	Λήψη μέτρων χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και καθοδήγησης των καταναλωτών σχετικά με τις συμβάσεις πιστώσεων - Διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη για τη λήψη μέτρων (παρ. 1 άρθρου 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 44	Μέτρα ρύθμισης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση υπερημερίας καταναλωτή (παρ. 1, 3, 4 και 5 άρθρου 35 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 45	Διασφάλιση ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές για χρέη και υποχρεώσεις πιστωτικών φορέων - Αρμόδιοι φορείς παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη - Χρηματοδότηση δαπανών παροχής δωρεάν συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη (παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄ ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΕΝΙΑΙΟ ΜΗΤΡΩΟ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΜΗΤΡΩΟ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	
Άρθρο 46	Αδειοδότηση μεσιτών πιστώσεων - Αρμόδια αρχή αδειοδότησης και άσκησης εποπτείας στις δραστηριότητες μεσιτών πιστώσεων - Ελάχιστες απαιτήσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας - Εξαιρέσεις υποχρέωσης λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικής διαμεσολάβησης (παρ. 1 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 47	Τήρηση ενιαίου μητρώου μεσιτών πιστώσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος - Υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων στεγαστικής πίστης και υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 48	Σύσταση και ενημέρωση υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης - Ενιαίο σημείο πληροφόρησης για την ευχερή πρόσβαση του κοινού στο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 49	Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων και τους μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συγχρόνως και συμβουλευτικές υπηρεσίες (άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ - ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	
Άρθρο 50	Αδειοδότηση πιστωτικών φορέων - Υπόχρεοι φορείς - Εξαιρέσεις από την υποχρέωση λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικού φορέα (παρ. 1, 2 και περ. β) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Άρθρο 51	Μητρώο πιστωτικών φορέων - Τήρηση και ενημέρωση του μητρώου από την Τράπεζα της Ελλάδος - Ελάχιστο περιεχόμενο μητρώου (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 52	Περιπτώσεις που εξαιρούνται της απαγόρευσης χορήγησης δανείων ή λοιπών πιστώσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 4261/2014 (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄ ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	
Άρθρο 53	Εκχώρηση δικαιωμάτων πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης σε τρίτο - Δικαιώματα καταναλωτή (άρθρο 39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 54	Εναλλακτική επίλυση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων - Παροχή διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών από φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε ειδικό μητρώο- Επίλυση διασυνοριακών διαφορών (άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΡΧΩΝ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ	
Άρθρο 55	Αρμόδιες αρχές άσκησης εποπτείας και υποχρέωση συνεργασίας αυτών - Δυνατότητα λήψης μέτρων παρέμβασης από την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων (παρ. 1, 7 και 9 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 56	Υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου από τους εργαζομένους στις αρμόδιες αρχές και τους εντεταλμένους ελεγκτές και εμπειρογνώμονες- Εξαιρέσεις από την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου (παρ. 2 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 57	Υποχρεώσεις των αρμοδίων αρχών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (παρ. 3 άρθρου 31, παρ. 2 άρθρου 34, παρ. 4 άρθρου 36, παρ. 5 άρθρου 41 και άρθρο 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 58	Απαγόρευση παραίτησης καταναλωτή από δικαιώματα - Εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβάσεις πίστωσης που διέπονται από το δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 59	Έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων των πιστωτικών φορέων (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 60	Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων (άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 61	Παραρτήματα Μέρους Α΄ (Παραρτήματα I, II, III και IV της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄	
Άρθρο 62	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α΄ (παρ. 2 άρθρου 33 και παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 63	Τελικές διατάξεις Μέρους Α΄ (τέταρτο εδάφιο άρθρου 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 64	Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α΄ (άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
Άρθρο 65	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α΄ (άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ, ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΜΕΣΩ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΗΣ ΔΙΕΠΑΦΗΣ - ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2673 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 22ΑΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/83/ΕΕ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/65/ΕΚ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 66	Σκοπός
Άρθρο 67	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΜΕ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ Ή ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΔΙΕΠΑΦΩΝ	
Άρθρο 68	Ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 των συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 3α ν. 2251/1994 (παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 69	Άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής - Προσθήκη άρθρου 3ζα στον ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 70	Υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιδ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 71	Δικαίωμα υπαναχώρησης από συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιε στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 72	Πληρωμή για την υπηρεσία που παρασχέθηκε πριν από την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης - Προσθήκη άρθρου 3ιστ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Άρθρο 73	Παροχή επαρκών εξηγήσεων από τον προμηθευτή στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Προσθήκη άρθρου 3ιζ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 74	Πρόσθετη προστασία όσον αφορά τις επιγραμμικές διεπαφές - Προσθήκη άρθρου 3ιη στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 75	Ενίσχυση προστασίας σε περίπτωση υπαναχώρησης από σύμβαση που έχει συναφθεί ηλεκτρονικά - Τροποποίηση Παραρτήματος Ι ν. 2251/1994 (παρ. 7 άρθρου 1 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 76	Υποχρεώσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 που αξιοποιήθηκαν (παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄	
Άρθρο 77	Τελικές διατάξεις Μέρους Β΄ (δεύτερο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
Άρθρο 78	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β΄ (πρώτο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/825 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 28ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2005/29/ΕΚ ΚΑΙ 2011/83/ΕΕ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 79	Σκοπός
Άρθρο 80	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΠΟ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 2251/1994	
Άρθρο 81	Προσθήκη ορισμών για την ανθεκτικότητα των προϊόντων στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας του καταναλωτή - Τροποποίηση άρθρου 1α ν. 2251/1994 (παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 82	Υποχρέωση προμηθευτή για παροχή πληροφοριών σχετικά με την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά - Ενίσχυση των απαιτήσεων ενημέρωσης - Τροποποίηση άρθρου 3β ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Άρθρο 83	Υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως που συνάπτονται με ηλεκτρονικό τρόπο - Τροποποίηση άρθρου 3δ ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 84	Πρόσθετες υποχρεώσεις προμηθευτών για ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 85	Χρήση εναρμονισμένης ανακοίνωσης και εναρμονισμένου σήματος για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές - Προσθήκη άρθρου 4στα στον ν. 2251/1994 (παρ. 5 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 86	Συμπληρωματικοί ορισμοί Μέρους Έβδομου περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9α ν. 2251/1994 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 87	Πρόβλεψη πρόσθετων εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται παραπλανητικές ως προς τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και την ανθεκτικότητα των προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 9δ ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 88	Προσθήκη περιπτώσεων παραπλανητικών παραλείψεων ουσιώδους ενημέρωσης καταναλωτών για πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας - Τροποποίηση άρθρου 9ε ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 89	Επέκταση των απαγορεύσεων παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9στ ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)
Άρθρο 90	Ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά - Συμπερίληψη του κωδικού και της εμπορικής ονομασίας του προϊόντος στην περίληψη απόφασης περί επιβολής διοικητικού προστίμου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 13α ν. 2251/1994
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1799 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2024, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/2394 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2019/771 ΚΑΙ (ΕΕ) 2020/1828	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 91	Σκοπός
Άρθρο 92	Αντικείμενο (παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΣΤΟΝ Ν. 2251/1994	
Άρθρο 93	Δικαίωμα στην επισκευή - Αντικατάσταση τίτλου Μέρους Τέταρτου ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 94	Επισκευή αγαθών - Ορισμοί - Προσθήκη άρθρου 5γ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Άρθρο 95	Επισκευή αγαθών - Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 5δ στον ν. 2251/1994 (παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 96	Ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ε στον ν. 2251/1994 (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 97	Υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5στ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 98	Πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ζ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 99	Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5η στον ν. 2251/1994 (παρ. 1 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 100	Ενημέρωση για την αποκατάσταση της ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5θ στον ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 101	Χορήγηση πράγματος αντικατάστασης - Προσθήκη άρθρου 5ι στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 102	Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 5ια στον ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 103	Εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές - Προσθήκη άρθρου 5ιβ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 104	Εθνικό σημείο επαφής - Προσθήκη άρθρου 5ιγ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 105	Ενημέρωση των καταναλωτών - Προσθήκη άρθρου 5ιδ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 106	Μέτρα για την προώθηση της επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ιε στον ν. 2251/1994 (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 107	Υποχρεωτικός χαρακτήρας - Προσθήκη άρθρου 5ιστ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 108	Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 2251/1994 (άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 109	Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 2251/1994 (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
Άρθρο 110	Προσθήκη Παραρτημάτων ΙΙΙ και IV στον ν. 2251/1994 (Παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74)
Άρθρο 111	Προσθήκη σημείου 29 στο Παράρτημα της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/1 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3959/2011	
Άρθρο 112	Απλούστευση διαδικασίας εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τροποποίηση άρθρου 28Γ

	ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)
Άρθρο 113	Συνέπειες άρνησης παροχής πληροφοριών λόγω μη προσέλευσης σε κατάθεση - Προσθήκη παράτιτλου και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3959/2011 (περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)
Άρθρο 114	Εξουσίες εντεταλμένων υπαλλήλων - Προαπαιτούμενη εντολή αρμόδιου Εισαγγελέα και παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας για τη διενέργεια ερευνών σε μη επαγγελματικούς χώρους - Τροποποίηση τίτλου και περ. στ) παρ. 1 άρθρου 39 ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2017/828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2017 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/36/ΕΚ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ - ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
Άρθρο 115	Υποχρέωση γνωστοποίησης ονόματος οικείου συνδεδεμένου μέρους στην ανακοίνωση παροχής άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής - Ενίσχυση διαφάνειας πολιτικής αποδοχών εταιρείας - Τροποποίηση άρθρων 101, 110, 111 και 112 ν. 4548/2018 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)
Άρθρο 116	Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στον Δήμο Μεγαλόπολης - Εξαίρεση των επενδύσεων Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης επί εδαφών κυριότητας της ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. εντός Πυρήνων Ζώνης Απολιγνιτοποίησης - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022 - Τροποποίηση περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998
Άρθρο 117	Ρυθμίσεις οργάνωσης, λειτουργίας και προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9, παρ. 8 άρθρου 13, παρ. 6 άρθρου 18, παρ. 3 άρθρου 23, παρ. 8 άρθρου 37 και παρ. 2 και 4 άρθρου 38 ν. 5255/2025
Άρθρο 118	Προϊόντα προς πώληση από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 1963/1991
Άρθρο 119	Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους»
ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/1805 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/16/ΕΚ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/1805 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	
Άρθρο 120	Αρμόδια αρχή
Άρθρο 121	Έσοδα από πρόστιμα Fuel EU

Άρθρο 122	Διαδικασία επιβολής και καταβολής προστίμου Fuel EU
Άρθρο 123	Διάθεση εσόδων Fuel EU μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων
Άρθρο 124	Πόροι
Άρθρο 125	Τελικοί δικαιούχοι χρηματοδοτικών προγραμμάτων
Άρθρο 126	Έκθεση διάθεσης εσόδων
Άρθρο 127	Πρόστιμα μη συμμόρφωσης με διαδικαστικές υποχρεώσεις
Άρθρο 128	Πράσινοι πόροι από την επιβολή προστίμων Fuel EU - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 3 ν. 3889/2010
Άρθρο 129	Εκπροσώπηση Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 7 του ν. 3889/2010
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ζ΄	
Άρθρο 130	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Ζ΄
Άρθρο 131	Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Ζ΄
ΜΕΡΟΣ Η΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 132	Παράταση ισχύος μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 15, παρ. 5 άρθρου 17 ν. 5055/2023 και παρ. 9 άρθρου 38 ν. 5082/2024
Άρθρο 133	Παρατάσεις πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 273 και παρ. 5 άρθρου 438 Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας
ΜΕΡΟΣ Θ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 134	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2225 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 18ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/48/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πίστωσης, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, μέσω της θέσπισης κανόνων διαφάνειας, υπεύθυνης παροχής πίστωσης και δίκαιων εμπορικών πρακτικών, ιδίως στο ψηφιακό περιβάλλον, προς όφελος της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς.

Άρθρο 2
Αντικείμενο
(άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με καταναλωτές, οι οποίες έχουν τη μορφή δανείου ή τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο ή τη μορφή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, μέσω της ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ (L 30.10.2023).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με καταναλωτές.
2. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου εξαιρούνται:
α) οι συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται με εμπράγματη ασφάλεια επί ακινήτου,
β) οι συμβάσεις πίστωσης σκοπός των οποίων είναι η απόκτηση ή διατήρηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί εγγείου ιδιοκτησίας ή επί υπάρχοντος ή υπό κατασκευή κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων για εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική χρήση,
γ) οι συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, με την επιφύλαξη της παρ. 4,
δ) οι συμβάσεις πίστωσης που χορηγούνται από εργοδότες στους εργαζομένους τους ως δευτερεύουσα δραστηριότητα, είτε άτοκα είτε με συνολικά ετήσια ποσοστά επιβάρυνσης, τα οποία είναι χαμηλότερα από εκείνα που επικρατούν στην αγορά και τα οποία δεν προσφέρονται στο ευρύ κοινό,
ε) οι συμβάσεις πίστωσης, οι οποίες συνάπτονται με επιχειρήσεις επενδύσεων κατά την έννοια της υποπερ. α) της περ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α΄ 14) ή με πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του σημείου 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176), με σκοπό την παροχή της δυνατότητας σε επενδυτή να διενεργήσει συναλλαγή όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που απαριθμούνται στο Τμήμα Γ΄ του Παραρτήματος Ι του ν. 4514/2018, όταν η επιχείρηση επενδύσεων ή το πιστωτικό ίδρυμα που χορηγεί την πίστωση συμμετέχει στην εν λόγω συναλλαγή,
στ) οι συμβάσεις πίστωσης που απορρέουν από διακανονισμό που επιτεύχθηκε ενώπιον δικαστηρίου ή άλλης δημόσιας αρχής,

ζ) οι συμβάσεις μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης στις οποίες ούτε η ίδια η σύμβαση ούτε τυχόν άλλη αυτοτελής σύμβαση ορίζουν υποχρέωση ή δικαίωμα αγοράς του αντικειμένου της σύμβασης,

η) οι συμβάσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών με πίστωση του τιμήματος στις οποίες σωρευτικά και με την επιφύλαξη της παρ. 3:

ηα) η πίστωση προσφέρεται από τον ίδιο τον προμηθευτή αγαθών ή τον πάροχο και όχι από τρίτο,

ηβ) το τίμημα καταβάλλεται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις, εκτός από την καταβολή του νόμιμου τόκου υπερημερίας σε περίπτωση υπερημερίας,

ηγ) το τίμημα εξοφλείται στο σύνολό του εντός πενήντα (50) ημερολογιακών ημερών από την παράδοση του αγαθού ή την παροχή της υπηρεσίας,

θ) οι συμβάσεις πίστωσης με τις οποίες συμφωνείται η εξόφληση υπάρχουσας οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο, χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση,

ι) οι συμβάσεις πίστωσης στο πλαίσιο των οποίων ο καταναλωτής υποχρεούται να χορηγήσει ενέχυρο στον πιστωτικό φορέα και η ευθύνη του περιορίζεται αποκλειστικά στο εν λόγω ενέχυρο,

ια) οι συμβάσεις πίστωσης που:

ιαα) χορηγούνται σε περιορισμένο κοινό, βάσει νόμου, για σκοπούς κοινής ωφελείας, και ιαβ) είναι άτοκες ή έχουν χρεωστικό επιτόκιο χαμηλότερο από αυτό που επικρατεί στην αγορά ή άλλους όρους, οι οποίοι είναι πιο ευνοϊκοί για τον καταναλωτή από αυτούς που επικρατούν στην αγορά,

ιβ) οι συμβάσεις πίστωσης που είναι σε ισχύ την 20ή.11.2026, με την επιφύλαξη των παρ. 1 και 2 του άρθρου 64.

3. Κατά παρέκκλιση της περ. η) της παρ. 2, εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος οι συμβάσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών με πίστωση του τιμήματος, οι οποίες συνάπτονται από απόσταση κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), από προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που αποτελούν επιπρόσθετα παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 81/2018 (Α΄ 151), οι οποίοι δεν είναι πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124) εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η πίστωση δεν παρέχεται από τρίτον, ούτε τρίτος αποκτά τις απαιτήσεις από τη σύμβαση πίστωσης,

β) το τίμημα καταβάλλεται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις, εκτός από την καταβολή του νόμιμου τόκου υπερημερίας σε περίπτωση υπερημερίας και

γ) το τίμημα εξοφλείται στο σύνολό του εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την παράδοση του αγαθού ή την παροχή της υπηρεσίας.

4. Κατά παρέκκλιση της περ. γ) της παρ. 2, ο παρών νόμος εφαρμόζεται και σε συμβάσεις πίστωσης με συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, που δεν εξασφαλίζονται με εμπράγματη ασφάλεια επί ακινήτου, όταν σκοπός των εν λόγω συμβάσεων πίστωσης είναι η ανακαίνιση ακινήτου που προορίζεται για κατοικία.

5. Στις συμβάσεις πίστωσης υπό μορφή υπέρβασης του πιστωτικού ορίου εφαρμόζονται μόνο τα άρθρα 2 έως 4, 21, 22 έως 27, 33, 40, 44, 45, 53 έως 56, το άρθρο 57, εκτός της παρ. 2, τα άρθρα 58 έως 60 και 63 έως 65.

6. Στις συμβάσεις πίστωσης μεταξύ πιστωτικού φορέα και καταναλωτή, με τις οποίες ρυθμίζονται υφιστάμενες συμβάσεις σε σχέση με τον χρόνο ή τον τρόπο εξόφλησης, στην περίπτωση που ο καταναλωτής βρίσκεται ήδη ή είναι πιθανόν να περιέλθει σε υπερημερία ως προς τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην αρχική σύμβαση πίστωσης, εφαρμόζονται μόνο τα άρθρα 2 έως 4, 7, 8, 11, 12, 25 έως 28, οι περ. α) έως η), ιβ) και ιη) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και η παρ. 3 του άρθρου 29, τα άρθρα 31, 33, 36 έως 52, 54 έως 60 και 63 έως 65, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) η ρύθμιση είναι πιθανόν να αποτρέψει τυχόν νομικές διαδικασίες λόγω υπερημερίας του καταναλωτή,

β) ο καταναλωτής δεν υπόκειται, με τη σύναψη της ρύθμισης, σε λιγότερο ευνοϊκούς όρους από τους προβλεπόμενους στην αρχική σύμβαση πίστωσης.

Άρθρο 4
Ορισμοί
(άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Για τους σκοπούς του παρόντος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «δυνατότητα υπερανάληψης»: ρητή σύμβαση πίστωσης, με την οποία πιστωτικός φορέας καθιστά διαθέσιμα στον καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρεχούμενου λογαριασμού του καταναλωτή,

2) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο, το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του,

3) «κατάρτιση προφίλ»: όπως ορίζεται στο σημείο 4 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119),

4) «μεσίτης πιστώσεων»: φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο δεν ενεργεί ως πιστωτικός φορέας και δεν συστήνει απλώς, άμεσα ή έμμεσα, έναν καταναλωτή σε έναν πιστωτικό φορέα, και το οποίο, στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας, έναντι αμοιβής, η οποία μπορεί να είναι χρηματική ή να έχει οποιαδήποτε άλλη συμφωνηθείσα μορφή οικονομικού ανταλλάγματος:

α) προτείνει ή προσφέρει συμβάσεις πίστωσης σε καταναλωτές,

β) βοηθά τους καταναλωτές αναλαμβάνοντας προπαρασκευαστικές εργασίες ή άλλες προσυμβατικές διαδικαστικές πράξεις για τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης πέραν των αναφερόμενων στην περ. α), ή

γ) συνάπτει συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές για λογαριασμό του πιστωτικού φορέα,

5) «πιστωτικός φορέας»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει πίστωση στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητάς του,

6) «πρακτική δέσμευσης»: η προσφορά ή η πώληση σύμβασης πίστωσης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες σε περίπτωση που η σύμβαση πίστωσης δεν διατίθεται χωριστά στον καταναλωτή,

7) «πρακτική ομαδοποίησης»: η προσφορά ή η πώληση σύμβασης πίστωσης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, σε περίπτωση που η σύμβαση

πίστωσης διατίθεται και χωριστά στον καταναλωτή, αλλά όχι κατ' ανάγκη με τους ίδιους όρους όπως όταν προσφέρεται ομαδοποιημένη με τα εν λόγω άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες,

8) «προσυμβατικές πληροφορίες»: οι πληροφορίες που παρέχονται πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από σύμβαση ή προσφορά πίστωσης ή, κατά περίπτωση, από την υποβολή δεσμευτικής προσφοράς και τις οποίες χρειάζεται ο καταναλωτής προκειμένου να είναι σε θέση να συγκρίνει διαφορετικές προσφορές πίστωσης και να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν θα συνάψει τη σύμβαση πίστωσης,

9) «πρόωρη εξόφληση»: η πλήρης ή μερική εκπλήρωση των υποχρεώσεων του καταναλωτή που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης, πριν από την ημερομηνία που έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης,

10) «σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν, κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση για επαρκές χρονικό διάστημα σε σχέση με τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες, και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών, όπως το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,

11) «σταθερό χρεωστικό επιτόκιο»: το χρεωστικό επιτόκιο, το οποίο ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής συμφωνούν στη σύμβαση πίστωσης για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, ή τα διάφορα χρεωστικά επιτόκια, τα οποία ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής συμφωνούν στη σύμβαση πίστωσης για τμηματικές περιόδους για τις οποίες τα χρεωστικά επιτόκια καθορίζονται αποκλειστικά από συγκεκριμένο σταθερό ποσοστό. Αν η σύμβαση πίστωσης δεν ορίζει όλα τα χρεωστικά επιτόκια, το χρεωστικό επιτόκιο θεωρείται σταθερό μόνο για τις τμηματικές περιόδους για τις οποίες τα χρεωστικά επιτόκια καθορίζονται αποκλειστικά από συγκεκριμένο σταθερό ποσοστό που συμφωνήθηκε κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης,

12) «σύμβαση πίστωσης»: σύμβαση δυνάμει της οποίας πιστωτικός φορέας χορηγεί ή υπόσχεται να χορηγήσει σε καταναλωτή πίστωση με τη μορφή:

α) δανείου,

β) συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο, ή

γ) οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης,

με εξαίρεση τις συμβάσεις που συνάπτονται για την παροχή υπηρεσιών ή την προμήθεια αγαθών του ίδιου είδους σε συνεχή βάση, στο πλαίσιο των οποίων ο καταναλωτής καταβάλλει το τίμημα σε δόσεις, κατά τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών ή της προμήθειας των αγαθών,

13) «συμβουλευτικές υπηρεσίες»: εξατομικευμένες συστάσεις προς καταναλωτή σε σχέση με μία ή περισσότερες συναλλαγές που σχετίζονται με συμβάσεις πίστωσης και οι οποίες συνιστούν χωριστή δραστηριότητα από τη χορήγηση της πίστωσης ή από τις δραστηριότητες μεσιτείας πιστώσεων της περ. 4),

14) «συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη»: εξατομικευμένη βοήθεια τεχνικής, νομικής ή ψυχολογικής φύσης που παρέχεται από ανεξάρτητους επαγγελματίες οι οποίοι δεν είναι, ιδίως, μεσίτες πιστώσεων ή πιστωτικοί φορείς, όπως ορίζονται, αντίστοιχα, στις περ. 4) και 5) του παρόντος, ή αγοραστές πιστώσεων ή διαχειριστές πιστώσεων, όπως ορίζονται στις περ. 6) και 8) του άρθρου 4 του ν. 5072/2023 (Α΄ 198), προς όφελος καταναλωτών που αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων,

15) «συμπληρωματική υπηρεσία»: υπηρεσία που προσφέρεται στον καταναλωτή σε συνδυασμό με τη σύμβαση πίστωσης,
16) «συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης»: σύμβαση πίστωσης στην οποία:
α) η σχετική πίστωση ή οι σχετικές υπηρεσίες εξυπηρετούν αποκλειστικά τη χρηματοδότηση σύμβασης προμήθειας συγκεκριμένων αγαθών ή παροχής συγκεκριμένης υπηρεσίας και
β) οι δύο αυτές συμβάσεις συνιστούν αντικειμενικά μία οικονομική ενότητα, δηλαδή όταν:
βα) η πίστωση χορηγείται στον καταναλωτή από τον ίδιο τον προμηθευτή αγαθών ή τον πάροχο υπηρεσιών ή
ββ) η πίστωση χρηματοδοτείται από πιστωτικό φορέα, ο οποίος χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών κατά την προώθηση, προετοιμασία ή σύναψη της σύμβασης πίστωσης, ή
βγ) στη σύμβαση πίστωσης καθορίζονται ρητώς τα συγκεκριμένα αγαθά ή η παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας,
17) «συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο» ή «Σ.Ε.Π.Ε.»: το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εκφραζόμενο ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης και υπολογιζόμενο όπως ορίζεται στο άρθρο 39,
18) «συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή»: το σύνολο:
α) των εξόδων, συμπεριλαμβανομένων των τόκων, των προμηθειών, των φόρων και κάθε άλλου είδους αμοιβών, που καλείται να καταβάλει ο καταναλωτής σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης και τις οποίες γνωρίζει ο πιστωτικός φορέας, πλην των συμβολαιογραφικών εξόδων, και
β) των εξόδων που σχετίζονται με συμπληρωματικές υπηρεσίες σχετικές με τη σύμβαση πίστωσης, ιδίως τα ασφάλιστρα, όταν η σύναψη σύμβασης για τις εν λόγω συμπληρωματικές υπηρεσίες είναι υποχρεωτική προκειμένου να εγκριθεί η πίστωση ή να του χορηγηθεί αυτή υπό τους διαφημιζόμενους όρους,
19) «συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή»: το άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή,
20) «συνολικό ποσό της πίστωσης»: το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει σύμβασης πίστωσης,
21) «υπέρβαση»: σιωπηρώς αποδεκτή υπέρβαση πιστωτικού ορίου στο πλαίσιο της οποίας πιστωτικός φορέας καθιστά διαθέσιμα στον καταναλωτή κεφάλαια που υπερβαίνουν το τρέχον υπόλοιπο του τρεχούμενου λογαριασμού του καταναλωτή ή τη συμφωνημένη δυνατότητα υπερανάληψης,
22) «χρεωστικό επιτόκιο»: το επιτόκιο, εκφραζόμενο ως σταθερό ή κυμαινόμενο ποσοστό, το οποίο εφαρμόζεται σε ετήσια βάση στο ποσό της πίστωσης που έχει αναληφθεί.

Άρθρο 5
Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δωρεάν στους καταναλωτές
(άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Οι πληροφορίες προς τους καταναλωτές, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, παρέχονται δωρεάν, ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την παροχή τους.

Άρθρο 6
Απαγόρευση των διακρίσεων
(άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς δεν προβαίνουν σε διακρίσεις σε βάρος των καταναλωτών που διαμένουν νόμιμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση λόγω της ιθαγένειας ή του τόπου διαμονής τους, ούτε για οποιονδήποτε άλλον λόγο από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν αιτούνται τη σύναψη, συνάπτουν ή διατηρούν σύμβαση πίστωσης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι προϋποθέσεις για τη σύναψη σύμβασης, οι όροι και η διατήρησή της δεν μπορεί να συνεπάγονται οποιουδήποτε είδους διακριτική μεταχείριση.
2. Η παρ. 1 δεν θίγει τη δυνατότητα να προσφέρονται διαφορετικοί όροι πρόσβασης σε πίστωση, όταν αυτοί δικαιολογούνται δεόντως από αντικειμενικά κριτήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΝΤΑΙ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ

Άρθρο 7
Διαφήμιση και πρακτικές προώθησης συμβάσεων πίστωσης
(άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 9α έως 9θ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, οι διαφημίσεις και οι πρακτικές προώθησης που αφορούν συμβάσεις πίστωσης πρέπει να είναι θεμιτές, σαφείς και μη παραπλανητικές.
2. Απαγορεύονται διατυπώσεις στις εν λόγω διαφημίσεις και πρακτικές προώθησης που ενδέχεται να δημιουργήσουν ψευδείς προσδοκίες στον καταναλωτή όσον αφορά τη διαθεσιμότητα ή το κόστος της πίστωσης ή το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή.
3. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πίστωσης υποχρεούνται να τηρούν όλα τα μηνύματα διαφημιστικού χαρακτήρα επί τρία (3) έτη από τη λήξη του ημερολογιακού έτους εντός του οποίου ολοκληρώθηκε η μετάδοσή τους και να τα θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας αρχής της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55, εφόσον ζητηθούν.

Άρθρο 8
Τυποποιημένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης
(άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η διαφήμιση σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης περιλαμβάνει σαφή και ευδιάκριτη προειδοποίηση που ενημερώνει τους καταναλωτές ότι ο δανεισμός κοστίζει χρήματα, χρησιμοποιώντας τη διατύπωση: «Προσοχή! Ο δανεισμός χρημάτων κοστίζει χρήματα».
2. Η διαφήμιση σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης, η οποία αναφέρει επιτόκιο ή οποιαδήποτε αριθμητικά στοιχεία που αφορούν οποιοδήποτε κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, περιλαμβάνει τυποποιημένες πληροφορίες σύμφωνα με τις παρ. 3 έως 7.
3. Οι τυποποιημένες πληροφορίες είναι ευανάγνωστες ή μπορούν να ακουστούν ευκρινώς, κατά περίπτωση, είναι προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου που

χρησιμοποιείται για τη διαφήμιση και προσδιορίζουν με σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο τρόπο όλα τα ακόλουθα στοιχεία:
α) το χρεωστικό επιτόκιο, σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, μαζί με πληροφορίες για ενδεχόμενες επιβαρύνσεις που περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή,
β) το συνολικό ποσό της πίστωσης,
γ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.),
δ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, όταν αυτή έχει ορισμένη διάρκεια,
ε) την τιμή τοις μετρητοίς και το ποσό της τυχόν προκαταβολής, στην περίπτωση πίστωσης με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες,
στ) το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή και το ποσό των δόσεων, εφόσον αυτό έχει εφαρμογή βάσει του τύπου της σύμβασης.
Σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις, στις οποίες το μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση των τυποποιημένων πληροφοριών δεν παρέχει τη δυνατότητα οπτικής απεικόνισης των πληροφοριών, οι περ. ε) και στ) δεν εφαρμόζονται.
4. Οι τυποποιημένες πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 3 προσδιορίζονται μέσω αντιπροσωπευτικού παραδείγματος.
5. Όταν για την έγκριση της πίστωσης ή τη χορήγησή της υπό τους διαφημιζόμενους όρους, είναι υποχρεωτική η σύναψη σύμβασης που αφορά συμπληρωματική υπηρεσία σχετική με τη σύμβαση πίστωσης και το κόστος της εν λόγω υπηρεσίας δεν μπορεί να καθοριστεί εκ των προτέρων, οι τυποποιημένες πληροφορίες, που αναφέρονται στην παρ. 3 διευκρινίζουν με σαφή, ευσύνοπτο και ευδιάκριτο τρόπο την υποχρέωση σύναψης αυτής της σύμβασης.
6. Με την επιφύλαξη των άρθρων 9α έως 9θ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις, στις οποίες το ηλεκτρονικό μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση των τυποποιημένων πληροφοριών που αναφέρονται στην παρ. 3 δεν παρέχει τη δυνατότητα οπτικής απεικόνισης των πληροφοριών με ευδιάκριτο και σαφή τρόπο, ο καταναλωτής μπορεί να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. ε) και στ) της παρ. 3 μέσω επιλογής κύλισης ή σάρωσης.
7. Απαγορεύεται η διαφήμιση πιστωτικών προϊόντων, η οποία:
α) παροτρύνει τους καταναλωτές να ζητήσουν πίστωση υποδηλώνοντας ότι η πίστωση θα βελτιώσει την οικονομική τους κατάσταση,
β) αναφέρει ότι οι εκκρεμείς συμβάσεις πίστωσης ή οι καταχωρισμένες πιστώσεις σε βάσεις δεδομένων επηρεάζουν ελάχιστα ή καθόλου την αξιολόγηση μιας αίτησης πίστωσης,
γ) υποδηλώνει ψευδώς ότι η πίστωση οδηγεί σε αύξηση των οικονομικών πόρων, αποτελεί υποκατάστατο της αποταμίευσης ή μπορεί να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο του καταναλωτή,
δ) αναφέρει ότι η χορήγηση μειωμένης τιμής σε ένα προϊόν ή μία υπηρεσία εξαρτάται από τη λήψη πίστωσης.

Άρθρο 9
Γενικές πληροφορίες
(άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας ή, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στους καταναλωτές, ανά πάσα στιγμή, σαφείς και κατανοητές γενικές πληροφορίες για τις

συμβάσεις πίστωσης, επί του σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής. Οι γενικές πληροφορίες για τις συμβάσεις πίστωσης, όταν διατίθενται στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα ή, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων, παρέχονται στους καταναλωτές τουλάχιστον σε έντυπη μορφή.

2. Οι γενικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) τα στοιχεία ταυτότητας, τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του παρόχου των πληροφοριών,

β) τους σκοπούς για τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί η πίστωση,

γ) την πιθανή διάρκεια της σύμβασης πίστωσης,

δ) τα είδη του διαθέσιμου χρεωστικού επιτοκίου, με αναφορά του αν είναι σταθερό ή κυμαινόμενο ή και τα δύο, με σύντομη περιγραφή των χαρακτηριστικών του σταθερού και του κυμαινόμενου επιτοκίου, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών επιπτώσεων για τον καταναλωτή,

ε) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του συνολικού ποσού της πίστωσης, του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή, του συνολικού πληρωτέου ποσού από τον καταναλωτή και του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (Σ.Ε.Π.Ε.),

στ) αναφορά των πιθανών επιπλέον εξόδων που δεν περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή και τα οποία συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης,

ζ) το εύρος των διαφορετικών διαθέσιμων εναλλακτικών επιλογών για την αποπληρωμή της πίστωσης στον πιστωτικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού, της περιοδικότητας και του ποσού των τακτικών δόσεων αποπληρωμής,

η) περιγραφή των όρων που σχετίζονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση,

θ) περιγραφή του δικαιώματος υπαναχώρησης,

ι) αναφορά των συμπληρωματικών υπηρεσιών που υποχρεούται να λάβει ο καταναλωτής προκειμένου να εγκριθεί η πίστωση ή να του χορηγηθεί αυτή υπό τους διαφημιζόμενους όρους και, εφόσον υπάρχει τέτοια δυνατότητα, διευκρίνιση ότι οι συμπληρωματικές υπηρεσίες μπορούν να ληφθούν από πάροχο διαφορετικό από τον πιστωτικό φορέα και

ια) γενική προειδοποίηση σχετικά με τις πιθανές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης.

Άρθρο 10
Προσυμβατικές πληροφορίες
(παρ. 1 έως 9 άρθρου 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή σαφείς και κατανοητές προσυμβατικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη σύγκριση των διαφορετικών προσφορών, ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση σχετικά με το αν θα συνάψει σύμβαση πίστωσης βάσει των όρων που προσφέρει ο πιστωτικός φορέας και των προτιμήσεων και πληροφοριών που έχει ενδεχομένως παράσχει ο καταναλωτής.

Οι εν λόγω προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται στον καταναλωτή εγκαίρως, πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από οποιαδήποτε σύμβαση ή προσφορά πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων χρήσης μέσων επικοινωνίας από απόσταση, όπως ορίζονται στην περ. 12 του άρθρου 1α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191).

Αν οι προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται λιγότερο από μία (1) ημέρα πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από τη σύμβαση ή την προσφορά πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων υπενθυμίζουν στον καταναλωτή τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί για την υπαναχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 34. Η υπενθύμιση παρέχεται στον καταναλωτή επί του σταθερού μέσου που έχει επιλέξει ο καταναλωτής και προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, εντός μίας (1) έως επτά (7) ημερολογιακών ημερών μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης ή, κατά περίπτωση, την υποβολή από τον καταναλωτή της δεσμευτικής προσφοράς πίστωσης.

2. Οι προσυμβατικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 παρέχονται επί του σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής, μέσω του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι του άρθρου 61. Όλες οι πληροφορίες που παρέχονται στο έντυπο πρέπει να είναι εξίσου ευδιάκριτες. Ο πιστωτικός φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που προβλέπονται στην παρούσα και την παρ. 1 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994, αν έχει παράσχει το έντυπο αυτό.

3. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν τις ακόλουθες προσυμβατικές πληροφορίες με ευδιάκριτο τρόπο στο πρώτο μέρος του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης:

α) τα στοιχεία ταυτότητας του πιστωτικού φορέα και, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων,

β) το συνολικό ποσό της πίστωσης,

γ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης,

δ) το χρεωστικό επιτόκιο ή όλα τα χρεωστικά επιτόκια αν ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις,

ε) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) και το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή,

στ) τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τοις μετρητοίς, στην περίπτωση πίστωσης με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και στην περίπτωση συνδεδεμένων συμβάσεων πίστωσης,

ζ) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του και την ενημέρωση ότι με βάση τη νομοθεσία δεν υφίστανται πρόσθετες επιβαρύνσεις σε περίπτωση υπερημερίας,

η) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής και, εφόσον η σύμβαση πίστωσης προβλέπει ότι διάφορα τμήματα του οφειλόμενου υπολοίπου επιβαρύνονται με διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια και ότι οι καταβολές μπορούν να κατανέμονται μεταξύ αυτών με συγκεκριμένη σειρά, τη σειρά κατανομής των καταβολών στα διάφορα ανεξόφλητα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης,

θ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της υπερημερίας ή της μη πληρωμής,

ι) την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης και, εφόσον υφίσταται τέτοιο δικαίωμα, την προθεσμία υπαναχώρησης,

ια) την ύπαρξη δικαιώματος πρόωρης εξόφλησης και, εφόσον υφίσταται δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα, πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω δικαίωμα,

ιβ) τη γεωγραφική διεύθυνση, τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του πιστωτικού φορέα, καθώς και, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων.

4. Αν δεν είναι εφικτό να παρουσιαστούν όλες οι πληροφορίες της παρ. 3 με ευδιάκριτο τρόπο σε μία (1) σελίδα, τότε αυτές παρατίθενται στο πρώτο μέρος του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης κατανεμημένες σε δύο (2) σελίδες το πολύ. Σε κάθε περίπτωση, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως ζ) της παρ. 3 περιλαμβάνονται στην πρώτη σελίδα του εντύπου.

5. Στις προσυμβατικές πληροφορίες περιλαμβάνονται πέραν των πληροφοριών της παρ. 3, και τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία παρατίθενται μετά και σε σαφή διαχωρισμό από τις πληροφορίες της παρ. 3:

α) το είδος της πίστωσης,

β) οι όροι που διέπουν τις αναλήψεις,

γ) οι όροι εφαρμογής κάθε χρεωστικού επιτοκίου, αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, και, αν είναι διαθέσιμα, ο δείκτης ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται σε κάθε αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, καθώς και οι περίοδοι, οι όροι και οι διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου,

δ) όταν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή χρεωστικά επιτόκια και ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί την παραδοχή της περ. β) της παρ. 1 του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 61, αναφορά ότι άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το εν λόγω είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα Σ.Ε.Π.Ε.,

ε) εφόσον υφίστανται, οι επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων υποχρεωτικών λογαριασμών για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, οι επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προκύπτει από τη σύμβαση πίστωσης και οι όροι υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν οι επιβαρύνσεις αυτές,

στ) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το Σ.Ε.Π.Ε. και το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή, αναφέροντας όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εν λόγω επιτοκίου. Όταν ο καταναλωτής έχει πληροφορήσει τον πιστωτικό φορέα για ένα ή περισσότερα συστατικά στοιχεία της πίστωσης που προτιμά, όπως η διάρκεια της σύμβασης πίστωσης και το συνολικό ποσό της πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία αυτά,

ζ) εφόσον υφίστανται, τυχόν έξοδα που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής σε συμβολαιογράφο κατά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης,

η) η ενδεχόμενη υποχρέωση σύναψης σύμβασης συμπληρωματικής υπηρεσίας σχετικής με τη σύμβαση πίστωσης, όταν η σύναψη τέτοιας σύμβασης είναι υποχρεωτική για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους διαφημιζόμενους όρους,

θ) οι απαραίτητες εγγυήσεις, εφόσον υφίστανται,

ι) πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, εφόσον υφίσταται τέτοιο δικαίωμα,

ια) το δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει άμεση και δωρεάν ενημέρωση για το αποτέλεσμα έρευνας σε βάση δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 26,

ιβ) το προβλεπόμενο στην παρ. 8 δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει, κατόπιν αιτήματός του επί σταθερού μέσου της επιλογής του και δωρεάν, αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης

πίστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης,

ιγ) αναφορά ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, σε περίπτωση που ο πιστωτικός φορέας προβαίνει σε τέτοιου είδους επεξεργασία,

ιδ) το χρονικό διάστημα, κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει σύμφωνα με το παρόν, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες,

ιε) η δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β΄ 1421) και η διαδικασία πρόσβασης σε αυτόν,

ιστ) προειδοποίηση και επεξήγηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με τη συγκεκριμένη σύμβαση πίστωσης,

ιζ) χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και τις εξοφλήσεις κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών και των εξοφλήσεων για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης και πωλούνται ταυτόχρονα, και όπου οι πληρωμές και οι εξοφλήσεις, σε περίπτωση που ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, βασίζονται σε εύλογες προς τα άνω μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου.

Όταν η σύμβαση πίστωσης αναφέρεται σε δείκτη αναφοράς, όπως ορίζεται στο σημείο 3 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 (L 171), προσδιορίζονται σε χωριστό έγγραφο το οποίο μπορεί να επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης το όνομα του εν λόγω δείκτη αναφοράς και του διαχειριστή του και οι δυνητικές επιπτώσεις του εν λόγω δείκτη αναφοράς για τον καταναλωτή.

6. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης έχουν συνοχή, είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται.

Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους, λαμβανομένης υπόψη της διαλειτουργικότητας.

Κάθε πρόσθετη πληροφορία που ενδεχομένως παρέχει ο πιστωτικός φορέας στον καταναλωτή, εμφανίζεται σαφώς και ευανάγνωστα σε χωριστό έγγραφο που μπορεί να

επισυνάπτεται στο έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης.

7. Κατά παρέκκλιση της παρ. 5, στις περιπτώσεις εμπορίας από απόσταση με χρήση τηλεφωνικής επικοινωνίας κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994, η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας, η οποία παρέχεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994 σε συνδυασμό με την περ. στ) της παρ. 1 αυτού, περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 3 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης επί σταθερού μέσου αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης.

8. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, επιπλέον του εντύπου τυποποιημένων ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, παρέχουν στον καταναλωτή δωρεάν αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης, επί σταθερού μέσου, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με τον καταναλωτή.

9. Σε συμβάσεις πίστωσης, όπου οι καταβολές του καταναλωτή δεν επιφέρουν άμεση και αντίστοιχη μείωση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό κεφαλαίου, κατά χρονικές περιόδους και υπό προϋποθέσεις που ορίζονται στη σύμβαση πίστωσης ή σε τυχόν συμπληρωματική σύμβαση, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, υποχρεούνται να περιλαμβάνουν στις πληροφορίες της παρ. 1, μία σαφή, κατανοητή και ευσύνοπτη δήλωση ότι στις εν λόγω συμβάσεις πίστωσης η αποπληρωμή του συνολικού ποσού της πίστωσης που έχει αναληφθεί δεν είναι εγγυημένη, εκτός αν η ίδια η σύμβαση προβλέπει ρητώς τέτοια εγγύηση.

Άρθρο 11
Προσυμβατικές πληροφορίες στις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 6 του άρθρου 3
(παρ. 1 έως 7 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Για τις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 3, οι προσυμβατικές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, κατά παρέκκλιση της παρ. 2 του άρθρου 10, παρέχονται επί του σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής, μέσω του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης που παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 61. Οι πληροφορίες αυτές είναι σαφείς και κατανοητές. Όλες οι πληροφορίες παρατίθενται στο εν λόγω έντυπο με τον ίδιο ευδιάκριτο τρόπο. Ο πιστωτικός φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που προβλέπονται στην παρούσα και την παρ. 1 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), αν έχει παράσχει το έντυπο αυτό.

2. Για τις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 3, οι προσυμβατικές πληροφορίες οι οποίες αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 10, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 10, περιλαμβάνουν με ευδιάκριτο τρόπο στο πρώτο μέρος του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης σε μία σελίδα

τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως θ), ια) και ιβ) της παρ. 3 του άρθρου 10, καθώς και ενημέρωση περί της ανυπαρξίας του δικαιώματος υπαναχώρησης.

3. Αν όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 2 δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία (1) σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης σε δύο (2) σελίδες το πολύ. Στην περίπτωση αυτή, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως ζ) της παρ. 3 του άρθρου 10 εμφανίζονται στην πρώτη σελίδα του εντύπου.

4. Στις προσυμβατικές πληροφορίες περιλαμβάνονται, πέραν των πληροφοριών της παρ. 2, και τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία παρατίθενται μετά και σε σαφή διαχωρισμό από τις πληροφορίες της παρ. 2:

α) το είδος της πίστωσης,

β) οι όροι εφαρμογής κάθε χρεωστικού επιτοκίου, αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, κάθε δείκτης ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, οι επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και οι όροι υπό τους οποίους μπορούν να μεταβληθούν οι επιβαρύνσεις αυτές, εφόσον είναι επιτρεπτή η μεταβολή,

γ) αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο και το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή, αναφέροντας όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του εν λόγω επιτοκίου,

δ) οι όροι και η διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης,

ε) πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο καθορισμού της αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, εφόσον υφίσταται τέτοιο δικαίωμα,

στ) αναφορά ότι ο καταναλωτής μπορεί να κληθεί να εξοφλήσει στο ακέραιο το ποσό της πίστωσης ανά πάσα στιγμή, εφόσον υφίσταται το ενδεχόμενο αυτό σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης,

ζ) αναφορά στο δικαίωμα του καταναλωτή να λάβει άμεση και δωρεάν ενημέρωση για το αποτέλεσμα έρευνας σε βάση δεδομένων για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 26,

η) αναφορά ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης προφίλ, σε περίπτωση που ο πιστωτικός φορέας προβαίνει σε τέτοιου είδους επεξεργασία,

θ) το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες τις οποίες έχει παράσχει σύμφωνα με το παρόν άρθρο, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο από δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες,

ι) αναφορά στη δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β΄ 1421) και τη διαδικασία πρόσβασης σε αυτόν,

ια) προειδοποίηση και επεξήγηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης με τις άλλες υποχρεώσεις που συνδέονται με τη συγκεκριμένη σύμβαση πίστωσης,

ιβ) χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και τις εξοφλήσεις κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών και των εξοφλήσεων για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης και πωλούνται ταυτόχρονα. Αν ισχύουν διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, οι ως άνω πληρωμές και οι εξοφλήσεις λαμβάνουν υπόψη και τις εύλογες προς τα πάνω μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου.

5. Οι πληροφορίες που εμφανίζονται στο έντυπο ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης πρέπει να έχουν συνοχή, να είναι ευανάγνωστες και προσαρμοσμένες στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται. Οι πληροφορίες εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους, λαμβανομένης υπόψη της διαλειτουργικότητας.

6. Κατά παρέκκλιση της παρ. 4, στις περιπτώσεις εμπορίας από απόσταση με χρήση τηλεφωνικής επικοινωνίας κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994, η περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας που πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 3ιδ του ν. 2251/1994 σε συνδυασμό με την περ. στ) της παρ. 1 αυτού, περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που αναφέρονται στην παρ. 2 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων παρέχουν στον καταναλωτή το έντυπο ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης επί σταθερού μέσου αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης.

7. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, επιπλέον του εντύπου ευρωπαϊκών πληροφοριών καταναλωτικής πίστης, παρέχουν στον καταναλωτή δωρεάν αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης, επί σταθερού μέσου, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας, κατά τον χρόνο του αιτήματος, είναι διατεθειμένος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με τον καταναλωτή.

Άρθρο 12
Εξαιρέσεις από την υποχρέωση χορήγησης προσυμβατικών πληροφοριών (παρ. 10 άρθρου 10 και παρ. 8 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Η υποχρέωση παροχής προσυμβατικών πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 10 ή το άρθρο 11 δεν εφαρμόζεται στους προμηθευτές αγαθών ή τους παρόχους υπηρεσιών που ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας. Ωστόσο, παραμένει η υποχρέωση του πιστωτικού φορέα ή, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων να διασφαλίζουν την παροχή στον καταναλωτή των προσυμβατικών πληροφοριών που αναφέρονται στα εν λόγω άρθρα.

Άρθρο 13
Επαρκείς εξηγήσεις
(άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων υποχρεούνται να παρέχουν επαρκείς εξηγήσεις στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης και τις ενδεχόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες, ούτως ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν οι προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης και οι προτεινόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στην οικονομική του κατάσταση.
2. Οι ως άνω εξηγήσεις παρέχονται δωρεάν, πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:
α) τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 10 έως 12 και 49,
β) τα βασικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης ή των προτεινόμενων συμπληρωματικών υπηρεσιών,
γ) τις συγκεκριμένες επιπτώσεις για τον καταναλωτή που μπορεί να προκύψουν από την προτεινόμενη σύμβαση πίστωσης ή τις προτεινόμενες συμπληρωματικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της υπερημερίας,
δ) σε περίπτωση που οι συμπληρωματικές υπηρεσίες προσφέρονται ομαδοποιημένες με τη σύμβαση πίστωσης, διευκρινίσεις σχετικά με το αν κάθε επιμέρους συστατικό στοιχείο μπορεί να καταγγελθεί χωριστά και ποιες είναι οι συνέπειες της εν λόγω καταγγελίας για τον καταναλωτή.

Άρθρο 14
Εξατομικευμένες προσφορές βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας
(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119), οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων ενημερώνουν τους καταναλωτές με τρόπο σαφή και κατανοητό, όταν τους παρέχουν εξατομικευμένη προσφορά που βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ, ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΔΗΛΩΣΗ ΒΟΥΛΗΣΗΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΛΗΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 15
Πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης
(παρ. 1 και 2 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Απαγορεύονται οι πρακτικές δέσμευσης.

2. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δικαίου περί ανταγωνισμού, είναι επιτρεπτή η πρακτική δέσμευσης με την οποία ο πιστωτικός φορέας απαιτεί από τον καταναλωτή να ανοίξει ή να τηρεί λογαριασμό πληρωμών ή ταμιευτηρίου, όταν ο λογαριασμός αυτός παρέχεται δωρεάν και εφόσον μοναδικός σκοπός του είναι ένας από τους ακόλουθους:

α) η σώρευση κεφαλαίου για την εξόφληση της πίστωσης,

β) η εξυπηρέτηση της πίστωσης,

γ) η συγκέντρωση από κοινού πόρων για τη λήψη της πίστωσης,

δ) η παροχή πρόσθετης ασφάλειας στον πιστωτικό φορέα για την περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης.

3. Οι πρακτικές ομαδοποίησης επιτρέπονται. Ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται σε περίπτωση προσφοράς ή πώλησης της σύμβασης πίστωσης σε δέσμη με άλλα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες να χορηγήσει δωρεάν και σε σταθερό μέσο στον καταναλωτή επιπροσθέτως των λοιπών υποχρεώσεων χορήγησης πληροφοριών για τη δέσμη πίστωσης και ξεχωριστών χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή υπηρεσιών:

α) την πληροφορία ότι η πίστωση είναι διαθέσιμη και χωρίς τα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες και

β) τις πληροφορίες του άρθρου 10 αναφορικά με την πίστωση χωρίς τα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, εφόσον υφίσταται διαφοροποίηση των όρων της πίστωσης σε σχέση με την παροχή της πίστωσης σε δέσμη.

Άρθρο 16
Ασφαλιστική σύμβαση που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης
(παρ. 3, 4 και 5 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς δύναται να απαιτούν από τον καταναλωτή, εφόσον τούτο δικαιολογείται και είναι αναλογικό σε σχέση με τη φύση και τους όρους της σύμβασης πίστωσης, τη σύναψη και διατήρηση ασφαλιστικής σύμβασης αναφορικά με τη σύμβαση πίστωσης. Ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να αποδέχεται ασφαλιστική σύμβαση επιλογής του καταναλωτή, η οποία συνάπτεται με ασφαλιστική εταιρεία διαφορετική από εκείνη που προτείνεται από τον πιστωτικό φορέα, εφόσον η παρεχόμενη ασφαλιστική κάλυψη είναι αντίστοιχη με εκείνη που έχει προταθεί από τον πιστωτικό φορέα. Η άσκηση από τον καταναλωτή του δικαιώματός του να επιλέξει εναλλακτική ασφαλιστική εταιρεία δεν επιτρέπεται να επιφέρει δυσμενή μεταβολή στους όρους της προσφερόμενης πίστωσης.

2. Η ασφαλιστική σύμβαση που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης δεν μπορεί να συναφθεί πριν από την πάροδο τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία χορήγησης στον καταναλωτή των πληροφοριών της παρ. 3. Οι καταναλωτές μπορούν να συνάπτουν ασφαλιστική σύμβαση και πριν από την πάροδο της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου, εφόσον έχουν λάβει τις πληροφορίες της παρ. 3 και ζητήσουν ρητώς και εγγράφως τη σύναψη της σύμβασης.

3. Πριν από τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης αναφορικά με τη σύμβαση πίστωσης ο πιστωτικός φορέας παρέχει δωρεάν και με σταθερό μέσο τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) το προτεινόμενο ασφαλιζόμενο ποσό,

β) το δικαίωμα του καταναλωτή να επιλέξει άλλη ασφαλιστική εταιρεία, εφόσον η σύμβαση καλύπτει το ίδιο ασφαλιζόμενο ποσό,

γ) την ελάχιστη προθεσμία των τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία χορήγησης των πληροφοριών για τη σύναψη της σύμβασης
δ) το δικαίωμα του καταναλωτή να ζητήσει ρητώς και με ξεχωριστό έγγραφο τη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης ακόμα και πριν από την πάροδο της προθεσμίας των τριών (3) εργάσιμων ημερών.
4. Απαγορεύεται η χρήση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη διάγνωση ογκολογικής ασθένειας καταναλωτή για σκοπούς ασφαλιστικής σύμβασης συνδεδεμένης με σύμβαση πίστωσης, εφόσον έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την ολοκλήρωση της θεραπείας του.

Άρθρο 17
Δήλωση βούλησης για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών
(άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η δήλωση βούλησης του καταναλωτή για τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών πρέπει να είναι ρητή. Ιδίως, σε περίπτωση χρήσης τετραγωνιδίων επιλογής απαιτείται σαφής θετική ενέργεια εκ μέρους του καταναλωτή, με την οποία προβαίνει ελεύθερα για τη συγκεκριμένη περίπτωση σε ενημερωμένη αποδοχή του περιεχομένου της πρότασης που περιέχεται στο τετραγωνίδιο επιλογής.
2. Δεν επιτρέπεται στους πιστωτικούς φορείς ή στους μεσίτες πιστώσεων να θεωρούν ότι ο καταναλωτής έχει συναινέσει σιωπηρώς στη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή στην αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών, όταν αυτές προσφέρονται μέσω προκαθορισμένων επιλογών, όπως ιδίως μέσω προεπιλεγμένων τετραγωνιδίων επιλογής.

Άρθρο 18
Συμβουλευτικές υπηρεσίες
(παρ. 1, 4 και 6 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες δύναται να παρέχονται μόνο από πιστωτικό φορέα και, εφόσον υπάρχει, από μεσίτη πιστώσεων.
2. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων ενημερώνουν ρητώς τον καταναλωτή, στο πλαίσιο συγκεκριμένης συναλλαγής, για το αν παρέχονται ή μπορούν να παρασχεθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε αυτόν.
3. Δεν επιτρέπεται η χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλος» ή παρόμοιοι όροι αναφορικά με τις συμβουλευτικές υπηρεσίες που παρέχονται στους καταναλωτές από πιστωτικούς φορείς ή μεσίτες πιστώσεων.

Άρθρο 19
Υποχρεώσεις ενημέρωσης σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών
(παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, πριν από την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή τη σύναψη σύμβασης για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών,

παρέχουν στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες επί του σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής:
α) αναφορά του αν η σύσταση θα βασίζεται μόνο στο δικό τους φάσμα προϊόντων ή σε ευρύ φάσμα προϊόντων από ολόκληρη την αγορά σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 20,
β) εφόσον παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες έναντι αμοιβής, αναφορά του ποσού της αμοιβής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ή, αν το ποσό της εν λόγω αμοιβής δεν μπορεί να καθοριστεί κατά τον χρόνο της παροχής των πληροφοριών, αναφορά του τρόπου υπολογισμού του.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 μπορούν να παρέχονται στον καταναλωτή με τη μορφή πρόσθετων προσυμβατικών πληροφοριών σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 10.

Άρθρο 20
Λοιπές υποχρεώσεις σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών
(παρ. 3 και 5 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν παρέχονται συμβουλευτικές υπηρεσίες σε καταναλωτές, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων:
α) λαμβάνουν τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση, τις προτιμήσεις και τους στόχους του καταναλωτή που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης, προκειμένου ο πιστωτικός φορέας ή ο μεσίτης πιστώσεων να προτείνει συμβάσεις πίστωσης κατάλληλες για τον καταναλωτή,
β) αξιολογούν την οικονομική κατάσταση και τις ανάγκες του καταναλωτή με βάση τις πληροφορίες που αναφέρονται στην περ. α), οι οποίες είναι επίκαιρες κατά τον χρόνο της αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη εύλογες παραδοχές όσον αφορά τους κινδύνους για την οικονομική κατάσταση του καταναλωτή κατά τη διάρκεια της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης,
γ) λαμβάνουν υπόψη επαρκώς μεγάλο αριθμό συμβάσεων πίστωσης στο φάσμα προϊόντων τους και, στη βάση αυτή, προτείνουν μία ή περισσότερες συμβάσεις πίστωσης από το εν λόγω φάσμα προϊόντων που να είναι κατάλληλες για τις ανάγκες, την οικονομική και την προσωπική κατάσταση του καταναλωτή,
δ) ενεργούν προς το συμφέρον του καταναλωτή και
ε) παρέχουν στον καταναλωτή αρχείο με καταγεγραμμένες τις προτάσεις που του υπέβαλαν, επί σταθερού μέσου που επιλέγει ο καταναλωτής και προσδιορίζεται στη σύμβαση σχετικά με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.
2. Ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων προειδοποιούν τον καταναλωτή όταν μία σύμβαση πίστωσης ενδέχεται να προκαλέσει συγκεκριμένο κίνδυνο για αυτόν λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής του κατάστασης.

Άρθρο 21
Απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων
(άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Απαγορεύεται κάθε χορήγηση πίστωσης σε καταναλωτή χωρίς προηγούμενη αίτηση και ρητή συμφωνία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 22
Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή
(παρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 11 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ο πιστωτικός φορέας προβαίνει σε ενδελεχή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται προς το συμφέρον του καταναλωτή, προκειμένου να αποφευχθούν ανεύθυνες πρακτικές δανεισμού και υπερχρέωση. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη, κατά ενδεδειγμένο τρόπο, τους παράγοντες που είναι ουσιώδεις για την επαλήθευση της ικανότητας του καταναλωτή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει της σύμβασης πίστωσης.
2. Η αξιολόγηση δύναται να διενεργείται και μέσω έρευνας σε βάσεις δεδομένων του άρθρου 25. Ωστόσο, δεν βασίζεται αποκλειστικά στο πιστωτικό ιστορικό του καταναλωτή.
3. Ο πιστωτικός φορέας καθιστά την πίστωση διαθέσιμη στον καταναλωτή μόνο όταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης είναι πιθανόν να εκπληρωθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από την εν λόγω σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τους σχετικούς παράγοντες όπως αναφέρονται στην παρ. 1.
4. Αν η αίτηση πίστωσης υποβάλλεται από κοινού από περισσότερους του ενός καταναλωτές, ο πιστωτικός φορέας διενεργεί την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας με βάση την κοινή ικανότητα εξόφλησης αυτών.
5. Οι μεσίτες πιστώσεων διαβιβάζουν με ακρίβεια στον ενδιαφερόμενο πιστωτικό φορέα τις απαραίτητες πληροφορίες που λαμβάνουν από τον καταναλωτή σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119), προκειμένου να καταστεί εφικτή η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.
6. Ο πιστωτικός φορέας θεσπίζει, τεκμηριώνει και διατηρεί διαδικασίες για την αξιολόγηση της παρ. 1. Οι εν λόγω διαδικασίες υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55.

Άρθρο 23
Πληροφορίες για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή
(παρ. 3 και 4 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας διενεργείται με βάση κατάλληλες και ακριβείς πληροφορίες για το εισόδημα και τις δαπάνες, καθώς και τις άλλες χρηματοπιστωτικές και οικονομικές συνθήκες του καταναλωτή, οι οποίες είναι αναγκαίες και αναλογικές προς τη φύση, τη διάρκεια και την αξία της πίστωσης και τους κινδύνους που αυτή ενέχει για τον καταναλωτή.
2. Οι πληροφορίες αυτές:
α) μπορούν να περιλαμβάνουν αποδεικτικά εισοδημάτων ή άλλων πηγών αποπληρωμής, πληροφορίες σχετικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή πληροφορίες σχετικά με άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, και
β) δεν περιλαμβάνουν τις ειδικές κατηγορίες δεδομένων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).
3. Οι πληροφορίες λαμβάνονται από σχετικές εσωτερικές ή εξωτερικές πηγές, στις οποίες περιλαμβάνονται και πληροφορίες που δίδονται από τον ίδιο τον καταναλωτή καθώς και βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων κατά τα αναφερόμενα στα άρθρα 25 και 26. Οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης δεν θεωρούνται εξωτερική πηγή για τους σκοπούς του παρόντος. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται σύμφωνα με την παρούσα επαληθεύονται κατάλληλα, μεταξύ άλλων, αν είναι αναγκαίο, μέσω παραπομπής σε έγγραφα που εκδίδονται ή παρέχονται από πηγές που μπορούν να επαληθεύσουν ανεξάρτητα την ακρίβειά τους.
4. Ο πιστωτικός φορέας τεκμηριώνει εγγράφως και διατηρεί τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1 έως 3.

Άρθρο 24
Πρόσθετες υποχρεώσεις ως προς την εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας
(παρ. 7, 8, 9 και 10 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν πιστωτικός φορέας συνάπτει σύμβαση πίστωσης με καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας δεν ακυρώνει ούτε τροποποιεί, στη συνέχεια, τη σύμβαση πίστωσης σε βάρος του καταναλωτή για τον λόγο ότι η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας δεν διεξήχθη σωστά. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται όταν αποδεικνύεται ότι ο καταναλωτής εν γνώσει του παρέλειψε ή παραποίησε τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 23 και τις οποίες παρέσχε στον πιστωτικό φορέα.
2. Όταν η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας περιλαμβάνει τη χρήση αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει από τον πιστωτικό φορέα ανθρώπινη παρέμβαση, η οποία συνίσταται στο δικαίωμα:
α) να ζητήσει και να λάβει από τον πιστωτικό φορέα σαφή και κατανοητή εξήγηση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη λογική και τους

κινδύνους που ενέχει η αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη σημασία και τις επιπτώσεις της στην απόφαση,
β) να εκφράσει την ιδία άποψή του στον πιστωτικό φορέα και
γ) να ζητήσει επανεξέταση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και της απόφασης σχετικά με τη χορήγηση της πίστωσης από τον πιστωτικό φορέα.
Ο καταναλωτής ενημερώνεται από τον πιστωτικό φορέα για τη δυνατότητα άσκησης του εν λόγω δικαιώματος.
3. Όταν απορρίπτεται η αίτηση πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον καταναλωτή για την απόρριψη και, εφόσον η απόρριψη σχετίζεται με πιθανή οικονομική δυσκολία ή κίνδυνο υπερχρέωσης, τον παραπέμπει σε εύκολα προσβάσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη. Αν η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας βασίζεται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή για το γεγονός αυτό, για το δικαίωμα του καταναλωτή σε αξιολόγηση από άνθρωπο, καθώς και για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθήσει προκειμένου να αμφισβητήσει την απόφαση.
4. Όταν τα μέρη συμφωνήσουν να αλλάξουν το συνολικό ποσό της πίστωσης μετά τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας επαναξιολογεί την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή βάσει επικαιροποιημένων πληροφοριών πριν από την έγκριση οποιασδήποτε σημαντικής αύξησης του συνολικού ποσού της πίστωσης.

Άρθρο 25
Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας
(παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς έχουν πρόσβαση στο διατραπεζικό αρχείο δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που λειτουργεί στο πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας, καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη αντίστοιχη βάση δεδομένων, δημόσια ή ιδιωτική, η οποία λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πιστωτικοί φορείς:
α) υπάγονται σε εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 55 και
β) συμμορφώνονται πλήρως με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).
2. Σε περίπτωση διασυνοριακής πίστωσης, οι πιστωτικοί φορείς των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι τελούν υπό την εποπτεία αρμόδιας εθνικής αρχής, έχουν πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων της παρ. 1, με τους ίδιους όρους πρόσβασης που προβλέπονται για τους εγχώριους πιστωτικούς φορείς.
3. Οι βάσεις δεδομένων της παρ. 1, οι οποίες περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για τους καταναλωτές, περιλαμβάνουν τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με τις υπερήμερες οφειλές των καταναλωτών για την εξόφληση της πίστωσης, το είδος της πίστωσης και την ταυτότητα του πιστωτικού φορέα.
4. Οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων απαγορεύεται να επεξεργάζονται:

α) ειδικές κατηγορίες δεδομένων, όπως αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και
β) δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία ενδέχεται να περιέχονται στις βάσεις δεδομένων της παρ. 1.

Άρθρο 26
Ενημέρωση και δικαιώματα καταναλωτών για καταχωρίσεις σε βάσεις δεδομένων
(παρ. 6, 7 και 8 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν μια αίτηση χορήγησης πίστωσης απορρίπτεται βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων της παρ. 1 του άρθρου 25, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή δωρεάν, με σταθερό μέσο, αμελλητί και το αργότερο εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών για το αποτέλεσμα της εν λόγω έρευνας και τα στοιχεία της συγκεκριμένης βάσης δεδομένων, καθώς και για τις κατηγορίες δεδομένων που ελήφθησαν υπόψη.
2. Οι πάροχοι των βάσεων δεδομένων διαθέτουν διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στις βάσεις δεδομένων τους για τις ανάγκες του παρόντος νόμου είναι επικαιροποιημένες και ακριβείς. Οι εν λόγω διαδικασίες υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55.
3. Οι πιστωτικοί φορείς ενημερώνουν τους καταναλωτές:
α) εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την καταχώριση σε βάση δεδομένων των οποιωνδήποτε υπερήμερων οφειλών για την εξόφληση της πίστωσης, και
β) για τα δικαιώματά τους σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).
4. Οι πάροχοι βάσεων δεδομένων υποχρεούνται να εφαρμόζουν εσωτερικές διαδικασίες παραπόνων προκειμένου να διευκολύνεται η υποβολή αντιρρήσεων εκ μέρους των καταναλωτών αναφορικά με το περιεχόμενο των βάσεων δεδομένων που χρησιμοποιούνται σε συμβάσεις πίστωσης. Στο εν λόγω περιεχόμενο περιλαμβάνονται ιδίως οι πληροφορίες που μπορούν να λαμβάνονται από τρίτα μέρη, όπως οι πιστωτικοί φορείς, μέσω της βάσης δεδομένων. Οι εν λόγω διαδικασίες και πολιτικές υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 55.

Άρθρο 27
Παράβαση της υποχρέωσης εξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας
(παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Αν ο πιστωτικός φορέας χορηγήσει πίστωση κατά παράβαση των υποχρεώσεων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με τα άρθρα 22 έως 26:
α) Ο καταναλωτής απαλλάσσεται από το συνολικό κόστος της πίστωσης και έχει υποχρέωση να καταβάλει μόνο το ποσό του κεφαλαίου σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα πληρωμών.

β) Ο πιστωτικός φορέας οφείλει να παραδώσει στον καταναλωτή χωρίς καθυστέρηση αναθεωρημένο αντίγραφο της σύμβασης, στο οποίο αποτυπώνονται αναλυτικά οι οφειλόμενες καταβολές μετά την εφαρμογή της περ. α).
γ) Ο καταναλωτής δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση οποτεδήποτε και χωρίς προθεσμία. Σε περίπτωση τέτοιας καταγγελίας, ο πιστωτής δεν δικαιούται καμία αποζημίωση ή άλλη αμοιβή για πρόωρη εξόφληση ή καταγγελία.
δ) Αν ο καταναλωτής αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του από τη σύμβαση και η αδυναμία αυτή οφείλεται σε περιστάσεις οι οποίες, εφόσον είχαν ληφθεί υπόψη κατά την προσήκουσα αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, θα είχαν οδηγήσει σε μη σύναψη της σύμβασης, ο πιστωτικός φορέας δεν δύναται να αξιώσει τόκο υπερημερίας με επιτόκιο ανώτερο του εξωτραπεζικού νόμιμου τόκου υπερημερίας, όπως εκάστοτε προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.
2. Οι συνέπειες της παρ. 1 δεν εφαρμόζονται, αν ο καταναλωτής με δόλο παρείχε εσφαλμένες ή παραπλανητικές πληροφορίες ή απέκρυψε ουσιώδη δεδομένα σχετικά με την οικονομική του κατάσταση, τα οποία ήταν καθοριστικά για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής του ικανότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΙΣΤΩΣΗΣ

Άρθρο 28
Μορφή της σύμβασης πίστωσης
(άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Οι συμβάσεις πίστωσης και οι τροποποιήσεις τους καταρτίζονται εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου και σε όλα τα συμβαλλόμενα μέρη παρέχεται αντίγραφο της σύμβασης πίστωσης.

Άρθρο 29
Πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης
(άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η σύμβαση πίστωσης περιλαμβάνει, με τρόπο σαφή και ευσύνοπτο, όλα τα ακόλουθα στοιχεία:
α) το είδος της πίστωσης,
β) τα στοιχεία ταυτότητας, τις ταχυδρομικές διευθύνσεις, τους αριθμούς τηλεφώνου και τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των συμβαλλόμενων μερών, καθώς και τα στοιχεία ταυτότητας και την ταχυδρομική διεύθυνση του διαμεσολαβούντος μεσίτη πιστώσεων, εφόσον υπάρχει,
γ) το συνολικό ποσό της πίστωσης και τους όρους που διέπουν τις αναλήψεις,
δ) τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης,
ε) τα συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες και την τιμή τους τοις μετρητοίς, όταν η σύμβαση πίστωσης έχει τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες ή όταν πρόκειται για συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης,

στ) το ή τα χρεωστικά επιτόκια, αν εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια σε διαφορετικές περιστάσεις, τους όρους εφαρμογής κάθε χρεωστικού επιτοκίου και, αν είναι διαθέσιμα, τον δείκτη ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται σε κάθε αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, καθώς και τις περιόδους, τους όρους και τις διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου,

ζ) το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) και το συνολικό ποσό πληρωτέο από τον καταναλωτή, υπολογιζόμενο κατά τον χρόνο της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και αναφορά όλων των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό αυτόν,

η) το ποσό, τον αριθμό και την περιοδικότητα των καταβολών που πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής και εφόσον η σύμβαση πίστωσης προβλέπει ότι διάφορα τμήματα του οφειλόμενου υπολοίπου επιβαρύνονται με διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια και ότι οι καταβολές μπορούν να κατανέμονται μεταξύ αυτών με συγκεκριμένη σειρά, τη σειρά κατανομής των καταβολών στα διάφορα ανεξόφλητα υπόλοιπα στα οποία εφαρμόζονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια για τους σκοπούς της εξόφλησης,

θ) όταν η σύμβαση πίστωσης καθορισμένης διάρκειας προβλέπει απόσβεση κεφαλαίου, αναφορά στο δικαίωμα του καταναλωτή να λαμβάνει οποτεδήποτε και δωρεάν, κατόπιν αιτήματός του, απόσπασμα λογαριασμού με τη μορφή πίνακα χρεολυσίων,

ι) όταν καταβάλλονται επιβαρύνσεις και τόκοι χωρίς απόσβεση κεφαλαίου, κατάσταση που δείχνει τις περιόδους και τους όρους καταβολής των τόκων και κάθε σχετικής περιοδικής ή μη περιοδικής επιβάρυνσης,

ια) εφόσον υφίστανται, τις επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων υποχρεωτικών λογαριασμών για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων, τις επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμής τόσο για τις καταβολές όσο και για τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλη επιβάρυνση που προκύπτει από τη σύμβαση πίστωσης και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να τροποποιηθούν οι επιβαρύνσεις αυτές,

ιβ) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του και την ενημέρωση ότι με βάση τη νομοθεσία δεν υφίστανται πρόσθετες επιβαρύνσεις σε περίπτωση υπερημερίας,

ιγ) προειδοποίηση για τις συνέπειες της υπερημερίας ή της μη πληρωμής,

ιδ) εφόσον συντρέχει περίπτωση, ενημέρωση σχετικά με την υποχρέωση καταβολής συμβολαιογραφικής αμοιβής,

ιε) τις απαραίτητες εγγυήσεις και ασφαλίσεις, εφόσον απαιτούνται,

ιστ) την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης, την προθεσμία άσκησής του, τους όρους που διέπουν την άσκησή του, το σταθερό μέσο που χρησιμοποιείται για την κοινοποίηση που αναφέρεται στην περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 34, καθώς και τις πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση του καταναλωτή κατά την περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 34 να καταβάλει το αναληφθέν κεφάλαιο και τους τόκους, συμπεριλαμβανομένου του ποσού των καταβλητέων τόκων ανά ημέρα,

ιζ) το είδος του σταθερού μέσου στο οποίο ο καταναλωτής επιλέγει να λάβει τα ακόλουθα:

ιζα) την υπενθύμιση του τρίτου και του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 10, όταν οι προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται λιγότερο από μία (1) ημέρα πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από τη σύμβαση ή την προσφορά πίστωσης,

ιζβ) τις πληροφορίες του άρθρου 30,

ιζγ) τις πληροφορίες σχετικά με τη μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου της παρ. 1 του άρθρου 31,

ιζδ) τις πληροφορίες των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 32, σε περίπτωση συμβάσεων πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης και

ιζε) τις πληροφορίες σχετικά με την καταγγελία της σύμβασης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 36 και σχετικά με το δικαίωμα παύσης της παρ. 3 του άρθρου 36, σε περίπτωση συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας,

ιη) πληροφορίες για τα δικαιώματα του άρθρου 35, καθώς και για τους όρους άσκησής τους, εφόσον η πιστωτική σύμβαση συνδέεται με την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών,

ιθ) αναφορά στο δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης του άρθρου 37, τη διαδικασία πρόωρης εξόφλησης, καθώς και πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα αποζημίωσης του πιστωτικού φορέα του άρθρου 38 και διαφανή και κατανοητή επεξήγηση του τρόπου υπολογισμού της αποζημίωσης αυτής, εφόσον υφίσταται τέτοιο δικαίωμα αποζημίωσης,

κ) τη διαδικασία άσκησης του δικαιώματος καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης,

κα) τη δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β΄ 1421) και τη διαδικασία πρόσβασης σε αυτόν,

κβ) ενδεχόμενους άλλους συμβατικούς όρους,

κγ) το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας εποπτικής αρχής του άρθρου 55,

κδ) τα στοιχεία επικοινωνίας των παρόχων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη και σύσταση προς τον καταναλωτή να επικοινωνήσει με τους παρόχους αυτούς σε περίπτωση δυσκολιών αποπληρωμής.

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως κδ) παρέχονται κατά τρόπο ευανάγνωστο και προσαρμοσμένο στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου στο οποίο εμφανίζονται και παρουσιάζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους.

2. Όταν εφαρμόζεται η περ. θ) της παρ. 1, ο πιστωτικός φορέας διαθέτει στον καταναλωτή, δωρεάν και οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, απόσπασμα λογαριασμού με τη μορφή πίνακα αποπληρωμής (χρεολυσίων). Ο εν λόγω πίνακας περιλαμβάνει:

α) τις οφειλόμενες καταβολές,

β) τις ημερομηνίες/περιόδους καταβολών,

γ) τους όρους που σχετίζονται με τις καταβολές,

δ) ανάλυση κάθε καταβολής σε απόσβεση κεφαλαίου, τόκο βάσει του χρεωστικού επιτοκίου και τυχόν πρόσθετα έξοδα.

Αν το χρεωστικό επιτόκιο δεν είναι σταθερό ή τα πρόσθετα έξοδα ενδέχεται να μεταβληθούν σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης πίστωσης, ο πίνακας αναφέρει με σαφή και ευσύνοπτο τρόπο ότι τα αναγραφόμενα στοιχεία παραμένουν σε ισχύ μέχρι τη στιγμή που θα μεταβληθούν το επιτόκιο ή τα πρόσθετα έξοδα.

3. Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης, στην οποία οι καταβολές του καταναλωτή δεν επιφέρουν άμεση και αντίστοιχη μείωση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό κεφαλαίου, κατά χρονικές περιόδους και υπό προϋποθέσεις που ορίζονται στη σύμβαση πίστωσης ή σε τυχόν συμπληρωματική σύμβαση, ο πιστωτικός φορέας και, εφόσον υπάρχει, ο μεσίτης πιστώσεων, υποχρεούνται να περιλαμβάνουν στις πληροφορίες της παρ. 1, μια σαφή, κατανοητή και ευσύνοπτη δήλωση ότι στις εν λόγω συμβάσεις πίστωσης η αποπληρωμή του συνολικού ποσού της πίστωσης που έχει αναληφθεί δεν είναι εγγυημένη, εκτός αν η ίδια η σύμβαση προβλέπει ρητώς τέτοια εγγύηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

Άρθρο 30
Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης
(άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Με την επιφύλαξη άλλων υποχρεώσεων που προβλέπονται στο παρόν Μέρος, ο πιστωτικός φορέας κοινοποιεί στον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος τους, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των όρων της σύμβασης:

α) σαφή περιγραφή των προτεινόμενων τροποποιήσεων και, ανάλογα με την περίπτωση, είτε την ανάγκη συγκατάθεσης του καταναλωτή είτε την επεξήγηση των τροποποιήσεων που επήλθαν δυνάμει νόμου,

β) το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των τροποποιήσεων της περ. α),

γ) τα διαθέσιμα μέσα προσφυγής και ιδίως, την εσωτερική υπηρεσία παραπόνων, εφόσον υφίσταται, καθώς και τους φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, στους οποίους μπορεί να απευθυνθεί ο καταναλωτής για να υποβάλει παράπονο κατά των τροποποιήσεων της περ. α),

δ) το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας εποπτικής αρχής στην οποία μπορεί να υποβάλει καταγγελία, και

ε) την προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του.

Άρθρο 31
Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου
(άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν οι πιστωτικοί φορείς έχουν το δικαίωμα να μεταβάλλουν τα χρεωστικά επιτόκια υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης, ενημερώνουν τον καταναλωτή για κάθε μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, εγκαίρως και τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από την εφαρμογή της μεταβολής.

2. Η ενημέρωση της παρ. 1 περιλαμβάνει το ποσό των καταβολών μετά την εφαρμογή του νέου χρεωστικού επιτοκίου, και, σε περίπτωση μεταβολής του αριθμού ή της περιοδικότητας των καταβολών, τις σχετικές πληροφορίες για τη μεταβολή αυτή.
3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, η ενημέρωση που αναφέρεται στις παρ. 1 και 2 μπορεί να παρέχεται περιοδικά στον καταναλωτή, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
α) έχει προβλεφθεί ρητά στη σύμβαση πίστωσης η εν λόγω περιοδική ενημέρωση,
β) η μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου οφείλεται σε μεταβολή επιτοκίου αναφοράς,
γ) το νέο επιτόκιο αναφοράς δημοσιοποιείται εγκαίρως με κατάλληλα μέσα,
δ) οι πληροφορίες σχετικά με το νέο επιτόκιο αναφοράς διατίθενται επίσης:
δα) στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα,
δβ) στον ιστότοπο του πιστωτικού φορέα, εφόσον υπάρχει και
δγ) μέσω της εφαρμογής του πιστωτικού φορέα για φορητές συσκευές, εφόσον υπάρχει.
4. Σε συμβάσεις πίστωσης με κυμαινόμενο επιτόκιο, η μεταβολή του κυμαινόμενου επιτοκίου συνδέεται αποκλειστικά με δείκτες γενικού και ευρέως προσβάσιμου επιτοκιακού χαρακτήρα, οι οποίοι αναφέρονται ρητά στη σύμβαση. Η μεταβολή του κυμαινόμενου επιτοκίου είναι ανάλογη της αναπροσαρμογής του επιτοκιακού δείκτη αναφοράς και αντανακλά ισόποσα την εν λόγω αναπροσαρμογή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΥΠΕΡΑΝΑΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΒΑΣΗ

Άρθρο 32
Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης (άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Όταν χορηγείται πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή τακτικά, τουλάχιστον άπαξ μηνιαίως, καθ’ όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, μέσω αποσπασμάτων λογαριασμού, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης. Τα αποσπάσματα περιλαμβάνουν:
α) την ακριβή περίοδο την οποία αφορά το απόσπασμα,
β) τα αναληφθέντα ποσά και τις ημερομηνίες των αναλήψεων,
γ) το προηγούμενο υπόλοιπο και την ημερομηνία του,
δ) το νέο υπόλοιπο,
ε) τις καταβολές του καταναλωτή με ποσά και ημερομηνίες,
στ) το εφαρμοζόμενο χρεωστικό επιτόκιο,
ζ) τις επιβαρύνσεις που επιβλήθηκαν,
η) το ελάχιστο καταβλητέο ποσό από τον καταναλωτή, εφόσον προβλέπεται τέτοιο ποσό στη σύμβαση πίστωσης.
2. Όταν χορηγείται πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, για κάθε αύξηση του χρεωστικού επιτοκίου ή άλλης επιβάρυνσης, εγκαίρως πριν από την εφαρμογή της αλλαγής.

3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2, η ενημέρωση που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο μπορεί να παρέχεται περιοδικά στον καταναλωτή, με τον τρόπο που προβλέπεται στην παρ. 1, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
α) έχει προβλεφθεί ρητά στη σύμβαση πίστωσης η εν λόγω περιοδική ενημέρωση,
β) η μεταβολή του χρεωστικού επιτοκίου οφείλεται σε μεταβολή επιτοκίου αναφοράς,
γ) το νέο επιτόκιο αναφοράς δημοσιοποιείται με κατάλληλα μέσα,
δ) οι πληροφορίες σχετικά με το νέο επιτόκιο αναφοράς διατίθενται επίσης:
δα) στις εγκαταστάσεις του πιστωτικού φορέα,
δβ) στον ιστότοπο του πιστωτικού φορέα, εφόσον υπάρχει και
δγ) μέσω της εφαρμογής του πιστωτικού φορέα για φορητές συσκευές, εφόσον υπάρχει.
4. Ο πιστωτικός φορέας οφείλει να κοινοποιεί στον καταναλωτή κάθε μείωση ή ακύρωση της δυνατότητας υπερανάληψης, με συμφωνηθέντα τρόπο, τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος της.
5. Σε περίπτωση μείωσης ή ακύρωσης της δυνατότητας υπερανάληψης, ο πιστωτικός φορέας παρέχει στον καταναλωτή, πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και χωρίς πρόσθετα έξοδα, τη δυνατότητα να εξοφλήσει το μέρος του αναληφθέντος ποσού που υπερβαίνει το νέο όριο υπερανάληψης σε δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, εκτός αν ο καταναλωτής επιλέξει να προβεί σε πρόωρη εξόφληση, με το χρεωστικό επιτόκιο που ισχύει για τη δυνατότητα υπερανάληψης.

Άρθρο 33
Υπέρβαση
(άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Στην περίπτωση σύμβασης ανοίγματος τρεχούμενου λογαριασμού, όταν υπάρχει η δυνατότητα να επιτραπεί στον καταναλωτή υπέρβαση, ο πιστωτικός φορέας παρέχει πληροφορίες σχετικά με αυτή τη δυνατότητα στην εν λόγω σύμβαση, καθώς και σχετικά με το χρεωστικό επιτόκιο, τους όρους που διέπουν την εφαρμογή αυτού του επιτοκίου, κάθε δείκτη ή επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο, τις επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και, εφόσον προβλέπονται επιβαρύνσεις, τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να μεταβάλλονται οι επιβαρύνσεις αυτές. Ο πιστωτικός φορέας σε κάθε περίπτωση παρέχει στον καταναλωτή τις πληροφορίες αυτές επί του σταθερού μέσου που έχει επιλέξει ο καταναλωτής και το οποίο προσδιορίζεται στη σύμβαση ανοίγματος τρεχούμενου λογαριασμού, σε τακτική βάση.
2. Στην περίπτωση σημαντικής υπέρβασης, η οποία διαρκεί περισσότερο από έναν (1) μήνα, ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τον καταναλωτή, επί σταθερού μέσου που έχει επιλέξει ο καταναλωτής και το οποίο προσδιορίζεται στη σύμβαση ανοίγματος τρεχούμενου λογαριασμού, για όλα τα ακόλουθα:
α) το γεγονός της υπέρβασης,
β) το σχετικό ποσό,
γ) το χρεωστικό επιτόκιο,
δ) το εφαρμοστέο επιτόκιο υπερημερίας και τις ρυθμίσεις για την προσαρμογή του και την ενημέρωση ότι με βάση τη νομοθεσία δεν υφίστανται πρόσθετες επιβαρύνσεις σε περίπτωση υπερημερίας,

ε) την ημερομηνία εξόφλησης.
Επιπρόσθετα, αξιολογεί εάν η εν λόγω μορφή χρηματοδότησης εξακολουθεί να είναι κατάλληλη για τον συγκεκριμένο καταναλωτή. Εφόσον από την αξιολόγηση προκύπτει η ακαταλληλότητα, ο πιστωτικός φορέας προσφέρει στον καταναλωτή, όπου αυτό είναι σκόπιμο και οικονομικά βιώσιμο, εναλλακτικό πιστωτικό προϊόν, όπως προσωπικό δάνειο ή συμφωνία υπερανάληψης με καθορισμένους όρους και χρεωστικά επιτόκια.
3. Επιπλέον, στην περίπτωση τακτικών υπερβάσεων, ο πιστωτικός φορέας:
α) προσφέρει στον καταναλωτή, τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του άρθρου 18, εφόσον παρέχει τέτοιες υπηρεσίες και
β) παραπέμπει χωρίς επιβάρυνση τον καταναλωτή στις συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.
4. Ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή, με συμφωνημένο τρόπο, ότι δεν επιτρέπεται πλέον η υπέρβαση ή ότι μειώνεται το όριο της υπέρβασης, τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από την ημέρα κατά την οποία αρχίζει να ισχύει η πραγματική ακύρωση ή μείωση της υπέρβασης.
5. Σε περίπτωση ακύρωσης ή μείωσης της υπέρβασης, ο πιστωτικός φορέας προσφέρει στον καταναλωτή, πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και χωρίς πρόσθετα έξοδα, τη δυνατότητα να αποπληρώσει το μέρος του αναληφθέντος ποσού που υπερβαίνει το νέο όριο υπέρβασης. Η εν λόγω αποπληρωμή γίνεται σε δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, εκτός αν ο καταναλωτής επιλέξει να προβεί σε πρόωρη εξόφληση, και με το χρεωστικό επιτόκιο που ισχύει για την υπέρβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΓΙΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ, ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΩΡΗ ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΓΑΘΟΥ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

Άρθρο 34
Δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση πίστωσης και από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθού - Δυνατότητες καταναλωτή σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης
(παρ. 1 έως 3, 5 έως 7 και 9 άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο καταναλωτής μπορεί να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση πίστωσης, χωρίς υποχρέωση αιτιολογίας, εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών.
Η προθεσμία υπαναχώρησης αρχίζει:
α) από την ημέρα σύναψης της σύμβασης πίστωσης, ή
β) από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει τους όρους της σύμβασης και τις πληροφορίες κατά τα άρθρα 28 και 29, αν η ημέρα αυτή είναι μεταγενέστερη από την ημερομηνία στην οποία αναφέρεται η περ. α).
Η προθεσμία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο θεωρείται ότι έχει τηρηθεί, αν η δήλωση υπαναχώρησης της περ. α) της παρ. 4 αποσταλεί από τον καταναλωτή στον πιστωτικό φορέα πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.
2. Αν ο καταναλωτής δεν έχει παραλάβει τους όρους της σύμβασης και τις πληροφορίες κατά τα άρθρα 28 και 29, η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει, σε κάθε περίπτωση, δώδεκα (12) μήνες και δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες μετά από τη σύναψη της σύμβασης

πίστωσης. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, αν ο καταναλωτής δεν έχει λάβει ενημέρωση σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησής του σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 29.

3. Στην περίπτωση συνδεδεμένης σύμβασης πίστωσης για την αγορά αγαθού, η οποία περιέχει πολιτική επιστροφής που εξασφαλίζει πλήρη επιστροφή χρημάτων για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, παρατείνεται η προθεσμία υπαναχώρησης της παρ. 1, ώστε να αντιστοιχεί στη διάρκεια που προβλέπει η εν λόγω πολιτική επιστροφής.

4. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) ενημερώνει σχετικά τον πιστωτικό φορέα εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παρ. 1 και σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέσχε ο πιστωτικός φορέας κατά την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 29, επί σταθερού μέσου, επιλογής του καταναλωτή, που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης,

β) καταβάλλει στον πιστωτικό φορέα το κεφάλαιο και τους δεδουλευμένους τόκους επί του κεφαλαίου αυτού από την ημερομηνία ανάληψης της πίστωσης έως την ημερομηνία εξόφλησης του κεφαλαίου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την αποστολή της ενημέρωσης της περ. α). Οι τόκοι υπολογίζονται με βάση το συμφωνηθέν χρεωστικό επιτόκιο. Επιπρόσθετα, ο καταναλωτής αποζημιώνει τον πιστωτικό φορέα μόνο για τα έξοδα τα οποία ενδεχομένως κατέβαλε ο πιστωτικός φορέας σε δημόσιες υπηρεσίες και τα οποία δεν μπορεί να ανακτήσει.

5. Αν πιστωτικός φορέας ή τρίτος βάσει συμφωνίας μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του πιστωτικού φορέα παρέχει συμπληρωματική υπηρεσία σχετική με τη σύμβαση πίστωσης, ο καταναλωτής παύει να δεσμεύεται από τη σύμβαση συμπληρωματικής υπηρεσίας, αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης σύμφωνα με το παρόν.

6. Αν ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει των παρ. 1, 4 και 5 του παρόντος, δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 3ιε και 3ιστ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191).

7. Το παρόν εφαρμόζεται, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικότερων διατάξεων που ορίζουν προθεσμία κατά τη διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να αρχίσει η εκτέλεση της σύμβασης.

Άρθρο 35

Παύση δέσμευσης καταναλωτή από συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης - Προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος καταναλωτή να στραφεί κατά πιστωτικού φορέα

(παρ. 1 και 2 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, το οποίο προβλέπεται σε διάταξη η οποία ενσωματώνει κανόνα του ενωσιακού δικαίου, παύει να δεσμεύεται από τη συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης, χωρίς επιβάρυνση ή κυρώσεις.

2. Αν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης δεν παρασχεθούν ή παρασχεθούν εν μέρει μόνο ή δεν ανταποκρίνονται κατά οποιονδήποτε τρόπο στους όρους της σύμβασης, ο καταναλωτής δικαιούται να στραφεί κατά του πιστωτικού φορέα, εφόσον: α) έχει στραφεί εγγράφως κατά του προμηθευτή ή του παρόχου

και β) δεν έλαβε την ικανοποίηση την οποία δικαιούται εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την έγγραφη άσκηση των δικαιωμάτων του.

3. Ο καταναλωτής γνωστοποιεί εγγράφως στον πιστωτικό φορέα την άσκηση του δικαιώματος της παρ. 2, αναφέροντας τους λόγους που τη θεμελιώνουν, παρέχοντας επιπρόσθετα, εφόσον του ζητηθεί, τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία της άσκησης των δικαιωμάτων του κατά του προμηθευτή ή παρόχου και της αποτυχίας λήψης ικανοποίησης.

Άρθρο 36

Δικαιώματα καταναλωτή και πιστωτικού φορέα για καταγγελία συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας - Προϋποθέσεις παύσης δικαιώματος καταναλωτή για πραγματοποίηση αναλήψεων πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας (άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει οποτεδήποτε και αζημίως σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας, εκτός αν τα μέρη έχουν συμφωνήσει προθεσμία προειδοποίησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα.

2. Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται να καταγγείλει σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας, εφόσον αυτό προβλέπεται στη σύμβαση, με την προϋπόθεση ότι απευθύνει στον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, προειδοποίηση τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από την επέλευση των αποτελεσμάτων της καταγγελίας.

3. Ο πιστωτικός φορέας δύναται, για αντικειμενικά δικαιολογημένους λόγους και εφόσον προβλέπεται στη σύμβαση, να παύσει το δικαίωμα του καταναλωτή να πραγματοποιεί αναλήψεις πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας. Ο πιστωτικός φορέας ενημερώνει τον καταναλωτή, εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, για την παύση αυτή και για τους λόγους της, κατά προτίμηση πριν από την παύση και το αργότερο αμέσως μετά από αυτή, εκτός αν η παροχή των πληροφοριών αυτών απαγορεύεται από την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία ή αντίκειται στη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια.

Άρθρο 37

Δικαίωμα καταναλωτή για πρόωρη εξόφληση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό διάστημα της σύμβασης (παρ. 1 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Ο καταναλωτής δικαιούται οποτεδήποτε να προβαίνει σε πρόωρη εξόφληση. Στην περίπτωση του πρώτου εδαφίου, ο καταναλωτής δικαιούται μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό διάστημα της σύμβασης. Κατά τον υπολογισμό της μείωσης αυτής, λαμβάνονται υπόψη όλα τα έξοδα που επιβάλλονται στον καταναλωτή από τον πιστωτικό φορέα.

Άρθρο 38
Προϋποθέσεις εύλογης και αντικειμενικά δικαιολογημένης αποζημίωσης πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης - Περιπτώσεις μη χορήγησης δυνατότητας αποζημίωσης πιστωτικού φορέα - Χρηματικά όρια αποζημίωσης
(παρ. 2, 3, περ. α) παρ. 4 και παρ. 5 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, ο πιστωτικός φορέας δικαιούται εύλογη και αντικειμενικά δικαιολογημένη αποζημίωση για ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση της πίστωσης, μόνο εφόσον:
α) η πρόωρη εξόφληση πραγματοποιείται εντός χρονικού διαστήματος κατά το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο είναι σταθερό και
β) το ποσό της πρόωρης εξόφλησης δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εντός οποιασδήποτε χρονικής περιόδου δώδεκα (12) μηνών.
2. Ο πιστωτικός φορέας δεν δικαιούται την αποζημίωση της παρ. 1, όταν συντρέχει μία (1) από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
α) η εξόφληση πραγματοποιείται βάσει ασφαλιστικής σύμβασης που παρέχει εγγύηση εξόφλησης της πίστωσης,
β) η πίστωση χορηγείται με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης,
γ) η εξόφληση επέρχεται εντός χρονικού διαστήματος για το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο δεν είναι σταθερό.
3. Η αποζημίωση της παρ. 1 δεν υπερβαίνει:
α) το ένα τοις εκατό (1%) του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση, όταν το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης ημερομηνίας λήξης της σύμβασης υπερβαίνει το ένα (1) έτος,
β) το μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%) του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση, όταν το χρονικό αυτό διάστημα δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος και
γ) σε καμία περίπτωση το ποσό των τόκων που θα είχε καταβάλει ο καταναλωτής κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης ημερομηνίας λήξης της σύμβασης πίστωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ

Άρθρο 39
Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου
(άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) υπολογίζεται σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στην παρ. 1 του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 61 και ισούται, σε ετήσια βάση, με την παρούσα αξία όλων των μελλοντικών ή τρεχουσών υποχρεώσεων, ήτοι αναλήψεων, εξοφλήσεων και επιβαρύνσεων, που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ του πιστωτικού φορέα και του καταναλωτή.
2. Για τον υπολογισμό του Σ.Ε.Π.Ε. λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εξαιρουμένων:

α) των καταβλητέων επιβαρύνσεων που προκύπτουν από τη μη συμμόρφωση του καταναλωτή με οποιαδήποτε υποχρέωση βάσει της σύμβασης πίστωσης και
β) των πρόσθετων εξόδων πέραν της τιμής αγοράς που καταβάλλονται κατά την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, είτε η αγορά πραγματοποιείται με πίστωση είτε τοις μετρητοίς.
Τα έξοδα τήρησης λογαριασμού για την καταγραφή των καταβολών και των αναλήψεων, τα έξοδα για τη χρήση μέσου πληρωμής για τις καταβολές και τις αναλήψεις, καθώς και κάθε άλλο έξοδο που σχετίζεται με τις καταβολές περιλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, εκτός αν το άνοιγμα του λογαριασμού είναι προαιρετικό και τα έξοδα του λογαριασμού έχουν προσδιοριστεί σαφώς και αυτοτελώς στη σύμβαση πίστωσης ή σε άλλη σύμβαση που έχει συναφθεί με τον καταναλωτή.
3. Ο υπολογισμός του Σ.Ε.Π.Ε. βασίζεται στην παραδοχή ότι η σύμβαση πίστωσης παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη συμφωνηθείσα διάρκειά της και ότι ο πιστωτικός φορέας και ο καταναλωτής πρόκειται να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με τους όρους και κατά τις ημερομηνίες που ορίζονται στη σύμβαση πίστωσης.
4. Στις συμβάσεις πίστωσης που περιέχουν ρήτρες οι οποίες επιτρέπουν διακυμάνσεις του χρεωστικού επιτοκίου ή διακυμάνσεις ορισμένων επιβαρύνσεων που περιλαμβάνονται στο Σ.Ε.Π.Ε. και των οποίων το ύψος δεν μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς κατά τον χρόνο του υπολογισμού, το Σ.Ε.Π.Ε. υπολογίζεται βάσει της παραδοχής ότι το χρεωστικό επιτόκιο και οι λοιπές επιβαρύνσεις παραμένουν σταθερά στο αρχικό τους επίπεδο και πρόκειται να ισχύουν μέχρι τη λήξη της σύμβασης πίστωσης.
5. Εφόσον είναι αναγκαίο, ο υπολογισμός του Σ.Ε.Π.Ε. πραγματοποιείται με τη χρήση των πρόσθετων παραδοχών που καθορίζονται στην παρ. 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 61.

Άρθρο 40

Καθορισμός ανώτατου ορίου συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου και συνολικού ποσού πίστωσης, χρεωστικών τόκων, επιβαρύνσεων και εξόδων πάσης φύσης για συμβάσεις πίστωσης - Δυνατότητα επιβολής πραγματικών εξόδων του πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και 2 άρθρου 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) δεν υπερβαίνει το μέσο Σ.Ε.Π.Ε. για συμβάσεις πίστωσης αντίστοιχου τύπου, όπως αυτό δημοσιεύεται σε τριμηνιαία βάση από την Τράπεζα της Ελλάδος, προσαυξημένο κατά τριάντα τοις εκατό (30%) έως και πενήντα τοις εκατό (50%).
2. Το μέγιστο συνολικό κόστος της πίστωσης σε βάρος του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων τόκων, επιβαρύνσεων και εξόδων πάσης φύσης, ορίζεται σε εξήντα τοις εκατό (60%) επί του ποσού του κεφαλαίου της πίστωσης για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια έως και τέσσερα (4) έτη, σε εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί του ποσού του κεφαλαίου της πίστωσης για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια άνω των τεσσάρων (4) ετών και έως τα οκτώ (8) έτη, και σε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) επί του ποσού του κεφαλαίου της πίστωσης για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια άνω των οκτώ (8) ετών.
3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται σε συμβάσεις πίστωσης τόσο με σταθερό όσο και με κυμαινόμενο επιτόκιο, καθώς και σε οποιαδήποτε μορφή πίστωσης προς καταναλωτές, εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών για τις οποίες εφαρμόζεται μόνο η παρ. 1.
4. Η επιβολή εξόδων στο πλαίσιο συμβάσεων πίστωσης επιτρέπεται, μόνο εφόσον τα έξοδα αυτά αντιστοιχούν σε αμοιβές για ειδικές υπηρεσίες που παρέχει ο πιστωτικός φορέας ή σε

πραγματικές δαπάνες υπέρ τρίτων, και δεν αποσκοπούν στην κάλυψη του λειτουργικού κόστους του πιστωτικού φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 41
Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή πίστωσης σε καταναλωτές (άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Ο πιστωτικός φορέας και ο μεσίτης πιστώσεων οφείλουν να ενεργούν με διαφάνεια και έντιμο, δίκαιο και επαγγελματικό τρόπο και να λαμβάνουν υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών κατά την άσκηση των ακόλουθων δραστηριοτήτων:
α) σχεδιασμό πιστωτικών προϊόντων,
β) διαφήμιση πιστωτικών προϊόντων σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8,
γ) χορήγηση, διαμεσολάβηση ή διευκόλυνση της χορήγησης πιστώσεων,
δ) παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών,
ε) παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών σε καταναλωτές,
στ) εκτέλεση σύμβασης πίστωσης.
Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στις περ. γ) και δ) βασίζονται:
α) στις πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες που αφορούν τον καταναλωτή και τις οποιεσδήποτε ειδικές απαιτήσεις έχει γνωστοποιήσει ο καταναλωτής, καθώς και
β) σε εύλογες παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους για την κατάσταση του καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.
Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στην περ. δ) βασίζονται, επίσης, στις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 20.
2. Οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων υποχρεούνται να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν πολιτικές αποδοχών για το προσωπικό τους, οι οποίες διασφαλίζουν ότι οι σταθερές και μεταβλητές αποδοχές, οι προμήθειες, τα οικονομικά και μη οικονομικά κίνητρα, καθώς και τα συστήματα αξιολόγησης απόδοσης δεν διαμορφώνονται κατά τρόπο που δύναται να επηρεάσει αρνητικά ή να υπονομεύσει τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 1, ιδίως ως προς την υπεύθυνη χορήγηση πίστωσης και την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή.
Ειδικότερα, οι πολιτικές αποδοχών δεν επιτρέπεται να βασίζονται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο σε ποσοτικά κριτήρια χορήγησης πιστώσεων, χωρίς συνεκτίμηση ποιοτικών παραμέτρων που συνδέονται με τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 1, συμπεριλαμβανομένης της καταλληλότητας και βιωσιμότητας της παρεχόμενης πίστωσης για τον καταναλωτή.
3. Οι πιστωτικοί φορείς, κατά την κατάρτιση και εφαρμογή πολιτικών αμοιβών για το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, τηρούν τις ακόλουθες αρχές με τρόπο και στον βαθμό που αρμόζει στο μέγεθός τους, την εσωτερική τους οργάνωση, τη φύση, το εύρος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων τους:

α) η πολιτική αμοιβών συνάδει με την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και την προάγει, και δεν ενθαρρύνει την ανάληψη κινδύνων που υπερβαίνουν το επίπεδο του αποδεκτού από τον πιστωτικό φορέα κινδύνου,
β) η πολιτική αμοιβών συνάδει με την επιχειρηματική στρατηγική, τους στόχους, τις αξίες και τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα του πιστωτικού φορέα και ενσωματώνει μέτρα για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων, ιδίως απαγορεύοντας τη σύνδεση της αμοιβής με τον αριθμό ή το ποσοστό των εγκεκριμένων αιτήσεων για τη χορήγηση πίστωσης.
4. Όταν οι πιστωτικοί φορείς ή οι μεσίτες πιστώσεων παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, η διάρθρωση των αμοιβών του συμμετέχοντος προσωπικού δεν επηρεάζει την ικανότητά του να ενεργεί προς το συμφέρον του καταναλωτή και δεν συνδέεται με στόχους πωλήσεων.
Οι μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες σύμφωνα με τα άρθρα 19 έως 21 απαγορεύεται να αμείβονται με βάση στόχους πωλήσεων.
5. Δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση πληρωμών από καταναλωτή σε πιστωτικό φορέα ή μεσίτη πιστώσεων πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης.

Άρθρο 42
Διασφάλιση απαιτήσεων γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων
(παρ. 1 άρθρου 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων διασφαλίζουν ότι το προσωπικό τους διαθέτει κατάλληλο και επικαιροποιημένο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας σε σχέση με:
α) τον σχεδιασμό πιστωτικών προϊόντων,
β) την προσφορά και τη χορήγηση πίστωσης,
γ) την άσκηση δραστηριοτήτων μεσιτείας πιστώσεων,
δ) την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και
ε) τα δικαιώματα των καταναλωτών στον τομέα δραστηριοποίησής τους.
2. Αν η σύμβαση πίστωσης περιλαμβάνει συμπληρωματική υπηρεσία, το προσωπικό διαθέτει κατάλληλες γνώσεις και επάρκεια σε σχέση με την εν λόγω συμπληρωματική υπηρεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ - ΜΕΤΡΑ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ - ΠΑΡΟΧΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΓΙΑ ΧΡΕΗ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 43
Λήψη μέτρων χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και καθοδήγησης των καταναλωτών σχετικά με τις συμβάσεις πιστώσεων - Διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη για τη λήψη μέτρων
(παρ. 1 άρθρου 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος και τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και

Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθώς και τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, προωθεί μέτρα εκπαίδευσης και ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με συμβάσεις πίστωσης, ιδίως στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Χρηματοοικονομικού Εγγραμματισμού για την Ελλάδα, για την οποία αρμόδια είναι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ενδεικτικά η ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων και ο σχεδιασμός ενημερωτικών εκστρατειών για τον υπεύθυνο δανεισμό και τη διαχείριση χρεών σε σχέση με τις συμβάσεις πίστωσης.

2. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή παρέχει σαφείς και γενικές πληροφορίες στους καταναλωτές στην ιστοσελίδα της, η οποία συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις ψηφιακής προσβασιμότητας του Κεφαλαίου Η΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4727/2020 (Α΄ 184), παρέχοντας καθοδήγηση σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης πιστώσεων, με έμφαση στους καταναλωτές που λαμβάνουν πίστωση για πρώτη φορά, ιδίως μέσω ψηφιακών εργαλείων.

3. Για την υλοποίηση και προώθηση των μέτρων ενημέρωσης και εκπαίδευσης της παρ. 1, η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή διαβουλεύεται και συντονίζει τις δράσεις της με τις ενώσεις καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών (Μ.Ε.Κ.) του άρθρου 10δ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), τον Ελληνικό Χρηματοοικονομικό Μεσολαβητή, τις ενώσεις των πιστωτικών φορέων, τις ενώσεις των εμπόρων και κάθε άλλον σχετικό φορέα.

Άρθρο 44

Μέτρα ρύθμισης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση υπερημερίας καταναλωτή

(παρ. 1, 3, 4 και 5 άρθρου 35 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι πιστωτικοί φορείς, πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του καταναλωτή σε περίπτωση υπερημερίας αυτού, λαμβάνουν εύλογα μέτρα ρύθμισης, προσαρμοσμένα στην κάθε περίπτωση. Τα μέτρα αυτά λαμβάνουν ιδίως υπόψη τις ατομικές συνθήκες του καταναλωτή, όπως την οικονομική του κατάσταση, τις οικογενειακές του υποχρεώσεις και τυχόν έκτακτες περιστάσεις. Οι πιστωτικοί φορείς δεν υποχρεούνται να προσφέρουν μέτρα ρύθμισης επανειλημμένα, εφόσον ο καταναλωτής δεν ανταποκρίνεται στην προσφορά του πιστωτικού φορέα εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, εκτός αν συντρέχουν δικαιολογημένες περιστάσεις που αφορούν στις ατομικές συνθήκες του καταναλωτή.

2. Οι πιστωτικοί φορείς δεν υποχρεούνται να διενεργούν νέα αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας σύμφωνα με το άρθρο 23, όταν προβαίνουν σε τροποποίηση των υφιστάμενων όρων σύμβασης πίστωσης σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 3, υπό την προϋπόθεση ότι η τροποποίηση αυτή δεν συνεπάγεται σημαντική αύξηση του συνολικού ποσού που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής. Αύξηση που υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού ποσού που πρέπει να καταβάλλει ο καταναλωτής θεωρείται πάντα σημαντική.

3. Τα μέτρα ρύθμισης της παρ. 1 μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων δυνατοτήτων:

α) ολική ή μερική αναχρηματοδότηση σύμβασης πίστωσης,

β) τροποποίηση των υφιστάμενων όρων σύμβασης πίστωσης, που μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων δυνατοτήτων:
βα) παράταση της διάρκειας της σύμβασης πίστωσης,
ββ) αλλαγή του είδους της σύμβασης πίστωσης,
βγ) αναβολή της καταβολής του συνόλου ή μέρους των δόσεων αποπληρωμής για ορισμένο χρονικό διάστημα,
βδ) μείωση του χρεωστικού επιτοκίου,
βε) παροχή αναστολής καταβολής δόσεων,
βστ) μερική αποπληρωμή δόσεων,
βζ) μετατροπή νομίσματος,
βη) μερική άφεση και ενοποίηση χρέους.
4. Εκτός από την επιβολή του νόμιμου τόκου υπερημερίας, ο πιστωτικός φορέας δεν δύναται να επιβάλει οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση στον καταναλωτή λόγω υπερημερίας.
5. Οι πιστωτικοί φορείς ενημερώνουν με σαφή και κατανοητό τρόπο εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου τον καταναλωτή για τα διαθέσιμα μέτρα ρύθμισης, τα αποτελέσματά τους και τις πιθανές συνέπειες στη συνολική διάρκεια ή στο συνολικό κόστος της πίστωσης.
6. Τα συμβαλλόμενα μέρη σε σύμβαση πίστωσης δύναται να συμφωνήσουν ρητώς ότι η επιστροφή ή η μεταβίβαση στον πιστωτικό φορέα των αγαθών που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης ή των εσόδων από την πώληση τέτοιων αγαθών επαρκεί για την εξόφληση της πίστωσης.

Άρθρο 45
Διασφάλιση ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές για χρέη και υποχρεώσεις πιστωτικών φορέων - Αρμόδιοι φορείς παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη - Χρηματοδότηση δαπανών παροχής δωρεάν συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη
(παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι καταναλωτές που αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εξυπηρέτηση των οικονομικών τους υποχρεώσεων έναντι των πιστωτικών φορέων έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη, οι οποίες παρέχονται δωρεάν.
2. Οι πιστωτικοί φορείς διαθέτουν διαδικασίες και πολιτικές για τον έγκαιρο εντοπισμό των καταναλωτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες, όπως επαναλαμβανόμενες καθυστερήσεις πληρωμών, υπέρβαση πιστωτικών ορίων, αιτήματα για αναστολή ή αναδιάρθρωση πληρωμών. Οι εν λόγω διαδικασίες και πολιτικές υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 55.
3. Αν εντοπιστεί καταναλωτής που αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες, ο πιστωτικός φορέας τον ενημερώνει επί του σταθερού μέσου που ορίζεται στη σύμβαση πίστωσης, για τη δυνατότητα προσφυγής στις συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη, παρέχοντας τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας των σχετικών φορέων της παρ. 4.
4. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη παρέχονται από:
α) τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Δανειοληπτών και Γραφεία Εξυπηρέτησης Δανειοληπτών του άρθρου 3 του ν. 4738/2020 (Α΄ 207),
β) την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή,

γ) τις ενώσεις καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών (Μ.Ε.Κ.) του άρθρου 10δ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191),
δ) οποιοδήποτε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο εγγραφεί στο Μητρώο φορέων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη της παρ. 6.
5. Οι φορείς που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη:
α) διασφαλίζουν την ανεξαρτησία τους από πιστωτικούς φορείς και μεσίτες πιστώσεων,
β) ενημερώνουν τους καταναλωτές και τους παρέχουν υποστήριξη είτε νομικής, είτε οικονομικής, είτε ψυχολογικής φύσης,
γ) ενεργούν κατά τρόπο που διαφυλάττει τα συμφέροντα των καταναλωτών,
δ) χρησιμοποιούν πρόσωπα που διαθέτουν ικανότητες, γνώσεις και εμπειρία στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τα εισοδήματα και τις ανάγκες του καταναλωτή και τη δυνατότητά του να αποπληρώνει χρέη,
ε) εγγυώνται την εχεμύθεια και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των καταναλωτών,
στ) παρέχουν υπηρεσίες προσβάσιμες ψηφιακά.
6. Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης συστήνεται και τηρείται μητρώο φορέων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη.
7. Οι πιστωτικοί φορείς υποχρεούνται στην ετήσια καταβολή εισφοράς χρηματοδότησης, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών των φορέων των περ. γ) και δ) της παρ. 4 για την παροχή δωρεάν ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη. Η εισφορά υπολογίζεται με βάση το ύψος του χαρτοφυλακίου πιστώσεων προς καταναλωτές κάθε φορέα στο τέλος κάθε έτους σύμφωνα με τα κριτήρια και τη διαδικασία που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 62. Τα έσοδα από την εισφορά κατατίθενται σε ειδικό λογαριασμό του ελληνικού δημοσίου που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση των φορέων των περ. γ) και δ) της παρ. 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄
ΜΕΣΙΤΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΕ ΕΝΙΑΙΟ ΜΗΤΡΩΟ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΜΗΤΡΩΟ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ - ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 46
Αδειοδότηση μεσιτών πιστώσεων - Αρμόδια αρχή αδειοδότησης και άσκησης εποπτείας στις δραστηριότητες μεσιτών πιστώσεων - Ελάχιστες απαιτήσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας - Εξαιρέσεις υποχρέωσης λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικής διαμεσολάβησης
(παρ. 1 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Για την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικής διαμεσολάβησης σε συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές ή της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 19 από μεσίτη πιστώσεων, εγκατεστημένο στην Ελλάδα, απαιτείται η λήψη άδειας λειτουργίας ως μεσίτη πιστώσεων καταναλωτικής πίστης από την Τράπεζα της Ελλάδος.
2. Για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας της παρ. 1, οι μεσίτες πιστώσεων πληρούν κατ' ελάχιστο τις ακόλουθες απαιτήσεις:

α) διαθέτουν ασφάλιση επαγγελματικής αστικής ευθύνης με εδαφικό εύρος που καλύπτει την Ελλάδα ή άλλη ανάλογη εγγύηση έναντι της ευθύνης που προκύπτει από επαγγελματική αμέλεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 1125/2014 της Επιτροπής, της 19ης Σεπτεμβρίου 2014, που συμπληρώνει την οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα για το ελάχιστο χρηματικό ποσό της ασφάλισης επαγγελματικής ευθύνης ή ανάλογης εγγύησης που πρέπει να διαθέτουν οι μεσίτες πιστώσεων (L 305). Σε ό,τι αφορά στους συνδεδεμένους μεσίτες πιστώσεων, η εν λόγω ασφάλιση ή ανάλογη εγγύηση μπορεί να παρέχεται από τον πιστωτικό φορέα για λογαριασμό του οποίου ενεργεί ο μεσίτης πιστώσεων,

β) διαθέτουν τα απαιτούμενα εχέγγυα φερεγγυότητας, τα οποία συνίστανται στο να διαθέτουν λευκό ποινικό μητρώο και στο να μην έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση στο παρελθόν, εκτός αν έχουν αποκατασταθεί, σύμφωνα με την κείμενη πτωχευτική νομοθεσία. Τα ανωτέρω εχέγγυα συντρέχουν στο πρόσωπο του μεσίτη πιστώσεων, αν αυτός είναι φυσικό πρόσωπο, στο πρόσωπο των μελών του διοικητικού συμβουλίου του μεσίτη πιστώσεων, αν αυτός είναι νομικό πρόσωπο και στα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ισοδύναμα καθήκοντα σε μεσίτη πιστώσεων που αποτελεί νομικό πρόσωπο αλλά δεν διαθέτει διοικητικό συμβούλιο,

γ) διαθέτουν κατάλληλο επίπεδο γνώσεων και επάρκειας όσον αφορά στις συμβάσεις πίστωσης. Η προϋπόθεση αυτή συντρέχει στο πρόσωπο του μεσίτη πιστώσεων, αν αυτός είναι φυσικό πρόσωπο, στο πρόσωπο των μελών του διοικητικού συμβουλίου του μεσίτη πιστώσεων, αν αυτός είναι νομικό πρόσωπο και στα φυσικά πρόσωπα που ασκούν ισοδύναμα καθήκοντα σε μεσίτη πιστώσεων που αποτελεί νομικό πρόσωπο αλλά δεν διαθέτει διοικητικό συμβούλιο.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά ώστε να δημοσιοποιούνται τα κριτήρια επαγγελματικών απαιτήσεων που απαιτείται να πληροί το προσωπικό των μεσιτών πιστώσεων.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος παρακολουθεί την τήρηση εκ μέρους των μεσιτών πιστώσεων των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρ. 2 ή τις πρόσθετες υποχρεώσεις που εκδίδονται σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 62. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να θεσπίζει κανόνες, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων, να ζητά γραπτές εξηγήσεις και να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους.

5. Μεσίτες πιστώσεων, οι οποίοι είναι ήδη αδειοδοτημένοι ως μεσίτες πιστώσεων στεγαστικής πίστης σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4438/2016 (Α΄ 220), περί άδειας λειτουργίας μεσιτών πιστώσεων, δεν απαιτείται να λαμβάνουν νέα άδεια, αλλά μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες μεσίτη πιστώσεων καταναλωτικής πίστης, κατόπιν υποβολής αίτησης στην Τράπεζα της Ελλάδος.

6. Η υποχρέωση λήψης άδειας της παρ. 1 δεν ισχύει για προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων.

Άρθρο 47

Τήρηση ενιαίου μητρώου μεσιτών πιστώσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος - Υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων στεγαστικής πίστης και υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης

(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Η Τράπεζα της Ελλάδος δημιουργεί και τηρεί ενιαίο μητρώο μεσιτών πιστώσεων, το οποίο αποτελείται από δύο (2) υπομητρώα:

α) το υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων στεγαστικής πίστης της παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4438/2016 (Α΄ 220), περί άδειας λειτουργίας μεσιτών πιστώσεων, στο οποίο εγγράφονται όλοι οι μεσίτες πιστώσεων οι οποίοι έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως μεσίτες στεγαστικής πίστης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 28 έως 32 του ν. 4438/2016,

β) το υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης του άρθρου 48 στο οποίο εγγράφονται όλοι οι μεσίτες πιστώσεων οι οποίοι έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως μεσίτες καταναλωτικής πίστης, σύμφωνα με το άρθρο 48.

Άρθρο 48

Σύσταση και ενημέρωση υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης - Ενιαίο σημείο πληροφόρησης για την ευχερή πρόσβαση του κοινού στο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης

(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος δημιουργεί και τηρεί δημόσιο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης που ενημερώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα, το οποίο εντάσσεται στο ενιαίο μητρώο μεσιτών πιστώσεων.

2. Στο υπομητρώο της παρ. 1 εγγράφονται όλοι οι μεσίτες πιστώσεων, οι οποίοι έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ως μεσίτες καταναλωτικής πίστης. Το μητρώο αυτό αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Τράπεζας της Ελλάδος.

3. Το δημόσιο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης της παρ. 1 περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) τα ονόματα των μελών της διοίκησης της επιχείρησης που είναι υπεύθυνα για την άσκηση των δραστηριοτήτων πιστωτικής διαμεσολάβησης,

β) τα φυσικά πρόσωπα που διενεργούν για λογαριασμό της επιχείρησης λειτουργίες που τους φέρνουν σε προσωπική επαφή με τους πελάτες στο πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων πιστωτικής διαμεσολάβησης,

γ) κατά πόσον ο μεσίτης είναι συνδεδεμένος ή όχι,

δ) εφόσον πρόκειται για συνδεδεμένο μεσίτη πιστώσεων, την επωνυμία του πιστωτικού φορέα για λογαριασμό του οποίου ενεργεί.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος δημιουργεί ένα ενιαίο σημείο πληροφόρησης, για τη διασφάλιση ταχείας και εύκολης πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες του δημόσιου υπομητρώου της παρ. 1, οι οποίες συγκεντρώνονται ηλεκτρονικά.

Άρθρο 49
Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων και τους μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συγχρόνως και συμβουλευτικές υπηρεσίες
(άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι μεσίτες καταναλωτικών πιστώσεων:
α) δηλώνουν σε κάθε διαφήμιση ή έγγραφο που απευθύνεται σε καταναλωτές, την έκταση των εξουσιών τους, διευκρινίζοντας αν συνεργάζονται αποκλειστικά με έναν (1) ή περισσότερους πιστωτικούς φορείς ή αν εργάζονται ως ανεξάρτητοι μεσίτες,
β) ενημερώνουν με κάθε δυνατό τρόπο και με σαφήνεια τον καταναλωτή για κάθε αμοιβή που οφείλει να καταβάλει για τις υπηρεσίες που πρόκειται να παρασχεθούν,
γ) συνάπτουν ή καταρτίζουν συμφωνία εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου με τον καταναλωτή για κάθε αμοιβή της περ. β), πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης,
δ) γνωστοποιούν κάθε αμοιβή της περ. β) στον πιστωτικό φορέα, προκειμένου αυτή να ληφθεί υπόψη στον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (Σ.Ε.Π.Ε.).
2. Αν ο μεσίτης πιστώσεων παρέχει ταυτόχρονα και συμβουλευτικές υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 18, παρέχει σαφή πληροφόρηση για την αμοιβή και τις λοιπές υποχρεώσεις ξεχωριστά για κάθε υπηρεσία, ώστε να διασφαλίζεται πλήρης γνωστοποίηση προς τον καταναλωτή και τον πιστωτικό φορέα και να εξασφαλίζονται η διαφάνεια και η ορθότητα του υπολογισμού του Σ.Ε.Π.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ - ΤΗΡΗΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Άρθρο 50
Αδειοδότηση πιστωτικών φορέων - Υπόχρεοι φορείς - Εξαιρέσεις από την υποχρέωση λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικού φορέα
(παρ. 1, 2 και περ. β) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Για την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικού φορέα, απαιτείται η λήψη άδειας εταιρείας πιστώσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με το άρθρο 153 του ν. 4261/2014 (Α΄ 107), περί μέτρων, κυρώσεων, απορρήτου και λοιπών διατάξεων για χρηματοδοτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Προμηθευτές αγαθών ή πάροχοι υπηρεσιών οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, χορηγούν πιστώσεις με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που οι ίδιοι διαθέτουν δεν απαιτείται να αποτελούν εταιρεία αποκλειστικού σκοπού για τη λήψη της άδειας του άρθρου 153 του ν. 4261/2014.
2. Η υποχρέωση λήψης άδειας της παρ. 1 δεν ισχύει για τους πιστωτικούς φορείς που είναι αδειοδοτημένοι και εποπτευόμενοι από την Τράπεζα της Ελλάδος ως:
α) πιστωτικά ιδρύματα, όπως ορίζονται στην περ. 1) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (L 176),
β) ιδρύματα πληρωμών, όπως ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018 (Α΄ 84), περί ορισμών,

γ) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α΄ 218), περί ορισμών, για τη χορήγηση πιστώσεων που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 16 του εν λόγω νόμου, περί λοιπών δραστηριοτήτων,

δ) εταιρείες πιστώσεων του άρθρου 153 του ν. 4261/2014.

3. Η υποχρέωση λήψης άδειας της παρ. 1 δεν ισχύει για προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, χορηγούν πίστωση τιμήματος για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που οι ίδιοι διαθέτουν, εφόσον η πίστωση παρέχεται άτοκα με μόνη επιβάρυνση την επιβολή τόκου υπερημερίας, σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών. Ωστόσο, και οι εν λόγω πιστωτικοί φορείς υποχρεούνται να εγγραφούν στο μητρώο πιστωτικών φορέων του άρθρου 51 που τηρείται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 51

Μητρώο πιστωτικών φορέων - Τήρηση και ενημέρωση του μητρώου από την Τράπεζα της Ελλάδος - Ελάχιστο περιεχόμενο μητρώου

(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος τηρεί και ενημερώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα δημόσιο μητρώο πιστωτικών φορέων, στο οποίο καταγράφονται όλοι οι πιστωτικοί φορείς που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα.

2. Το μητρώο αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο της Τράπεζας της Ελλάδος και περιλαμβάνει τουλάχιστον την επωνυμία και νομική μορφή του πιστωτικού φορέα, τον αριθμό και την ημερομηνία έκδοσης της άδειας, την έδρα και στοιχεία επικοινωνίας, τις κατηγορίες δραστηριοτήτων, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που κρίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος ως αναγκαία για την ενημέρωση των καταναλωτών και την εποπτεία της αγοράς.

Άρθρο 52

Περιπτώσεις που εξαιρούνται της απαγόρευσης χορήγησης δανείων ή λοιπών πιστώσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 4261/2014

(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Στο άρθρο 9 του ν. 4261/2014 (Α΄ 107), περί απαγόρευσης σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων της δραστηριότητας αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) η περ. β) της παρ. 2 αντικαθίσταται, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9

Απαγόρευση σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων της δραστηριότητας αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό

(άρθρο 9 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Απαγορεύεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα η κατ' επάγγελμα αποδοχή καταθέσεων χρημάτων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό.
2.α) Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της νομοθεσίας, απαγορεύεται επίσης η κατ' επάγγελμα χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων, εφόσον δεν έχει παρασχεθεί προς τον σκοπό αυτόν ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι όροι για τη χορήγηση άδειας για την κατ' επάγγελμα χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων καθορίζονται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος.
β) Η απαγόρευση της περ. α) δεν καταλαμβάνει τη χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων με οποιονδήποτε τρόπο, περιλαμβανομένης της έκδοσης πιστωτικών καρτών, εφόσον πρόκειται:
βα) περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων μεταξύ επιχειρήσεων συνδεδεμένων, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α΄ 251), ή
ββ) περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται από προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, χορηγούν πίστωση τιμήματος για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που οι ίδιοι διαθέτουν, εφόσον η πίστωση παρέχεται άτοκα με μόνη επιβάρυνση την επιβολή τόκου υπερημερίας σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών.
3. Η απαγόρευση της παρ. 1 δεν ισχύει:
α) για την έκδοση τίτλων από το Ελληνικό Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα, εφόσον αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και
β) για τη λήψη μετρητών ή επιστρεπτέων κεφαλαίων από επιχειρήσεις που εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, κατά την άσκηση της κύριας επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας που τους έχει παρασχεθεί, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία.
4. Για το ύψος του επιτοκίου και τον εν γένει εκτοκισμό, καθώς και τις λοιπές επιβαρύνσεις των δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία από τις επιχειρήσεις παροχής πιστώσεων ή από άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην άδεια λειτουργίας που τους έχει χορηγηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος ή από επιχειρήσεις, που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα, για τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών, εφαρμόζονται τα ισχύοντα για τα πιστωτικά ιδρύματα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄
ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

Άρθρο 53
Εκχώρηση δικαιωμάτων πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης σε τρίτο - Δικαιώματα καταναλωτή
(άρθρο 39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Σε περίπτωση εκχώρησης των δικαιωμάτων του πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης ή εκχώρησης της ίδιας της σύμβασης πίστωσης σε τρίτο ο καταναλωτής

δικαιούται να αντιτάσσει κατά του εκδοχέα τα ίδια μέσα άμυνας που είχε κατά του αρχικού πιστωτικού φορέα, συμπεριλαμβανομένου του συμψηφισμού.
2. Ο αρχικός πιστωτικός φορέας υποχρεούται να ενημερώσει τον καταναλωτή για την εκχώρηση που προβλέπεται στην παρ. 1, εκτός αν ο αρχικός πιστωτικός φορέας, σε συμφωνία με τον εκδοχέα, εξακολουθεί να διαχειρίζεται την πίστωση έναντι του καταναλωτή.
3. Τα δικαιώματα του καταναλωτή που προβλέπονται στο Μέρος Β΄ του ν. 5072/2023 (Α΄ 198) δεν θίγονται από το παρόν άρθρο.

Άρθρο 54
Εναλλακτική επίλυση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων - Παροχή διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών από φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε ειδικό μητρώο - Επίλυση διασυνοριακών διαφορών (άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι καταναλωτές δικαιούνται να προσφεύγουν σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών οι οποίες προβλέπονται στην υπό στοιχεία 70330/οικ./15/30.6.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β΄ 1421). Στις διαδικασίες του πρώτου εδαφίου συμμετέχουν οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων, για τη διευθέτηση των μεταξύ τους διαφορών ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.
2. Οι διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης διαφορών της παρ. 1 παρέχονται από φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330/οικ./15/30.6.2015 κοινής υπουργικής απόφασης και οι οποίοι καλύπτουν διαφορές στον τομέα των χρηματοπιστωτικών (τραπεζικών, επενδυτικών και ασφαλιστικών) προϊόντων και υπηρεσιών.
3. Για την επίλυση διασυνοριακών διαφορών σχετικά με δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, οι ανωτέρω φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών συνεργάζονται με τους αντίστοιχους φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄
ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΣΙΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΡΧΩΝ - ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΕΝΝΟΜΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 55
Αρμόδιες αρχές άσκησης εποπτείας και υποχρέωση συνεργασίας αυτών - Δυνατότητα λήψης μέτρων παρέμβασης από την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων
(παρ. 1, 7 και 9 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Αρμόδιες αρχές για την εποπτεία, την εφαρμογή και την επιβολή των διατάξεων του παρόντος Μέρους είναι:
α) η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, με την επιφύλαξη της περ. β) και
β) η Τράπεζα της Ελλάδος για το άρθρο 25, την παρ. 4 του άρθρου 26, τις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 41, το άρθρο 42, τα άρθρα 46 έως 48 και τα άρθρα 50 έως 52.
2. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή διαθέτει προς τον σκοπό της παρ. 1 όλες τις εξουσίες έρευνας και επιβολής που προβλέπονται στο άρθρο 13γ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί εξουσιών έρευνας της Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή.
3. Η Τράπεζα της Ελλάδος διαθέτει προς τον σκοπό της περ. β) της παρ. 1, όλες τις εξουσίες εποπτείας και ελέγχου που προβλέπονται στον ν. 4261/2014 (Α΄ 107), ιδίως στα άρθρα 50 έως 64 αυτού, και στο Καταστατικό της, όπως αυτό έχει κυρωθεί με τον ν. 3424/1927 (Α΄ 298).
4. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, να λαμβάνει μέτρα παρέμβασης σε πιστωτικά προϊόντα, εφόσον συντρέχουν δικαιολογημένοι λόγοι. Η παρέμβασή της πρέπει να είναι δικαιολογημένη και αναλογική, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως τον κίνδυνο για τους καταναλωτές ή για το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την καταλληλότητα των όρων του προϊόντος για το κοινό στο οποίο απευθύνεται. Τα μέτρα παρέμβασης εφαρμόζονται σε προϊόντα που προσφέρονται ή πρόκειται να προσφερθούν στην αγορά και περιλαμβάνουν, ιδίως την εξουσία να:
α) απαγορεύει την προσφορά ή τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων στην αγορά,
β) περιορίζει την πώληση ή τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων σε ορισμένες κατηγορίες καταναλωτών,
γ) επιβάλλει τροποποιήσεις στα χαρακτηριστικά των προϊόντων.
5. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή και η Τράπεζα της Ελλάδος συνεργάζονται στενά και συντονίζουν τις ενέργειές τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και συνεπής εφαρμογή του παρόντος Μέρους. Στο πλαίσιο αυτό, προβαίνουν, ιδίως:
α) σε ανταλλαγή πληροφοριών σχετικές με την εποπτεία, την έρευνα και την επιβολή του παρόντος Μέρους με έγκαιρο, πλήρη και ακριβή τρόπο,

β) σε άμεση ενημέρωση μεταξύ τους για σημαντικά ευρήματα, παραβάσεις ή κινδύνους που αφορούν παρόχους καταναλωτικής πίστης, μεσίτες πιστώσεων ή πιστωτικές συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Μέρους,
γ) σε ανταλλαγή πληροφοριών που προκύπτουν από χώρους διαλόγου, επιτροπές, ομάδες εργασίας και άλλες δράσεις που οργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και άλλους αρμόδιους ευρωπαϊκούς φορείς,
δ) σε σύγκληση συντονιστικών συνεδριάσεων τουλάχιστον ανά τρίμηνο ή συχνότερα, όταν οι περιστάσεις το απαιτούν, με σκοπό τη συζήτηση εποπτικών δραστηριοτήτων, αναδυόμενων κινδύνων, νομοθετικών εξελίξεων και λειτουργικών ζητημάτων που αφορούν την εφαρμογή του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 56
Υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου από τους εργαζομένους στις αρμόδιες αρχές και τους εντεταλμένους ελεγκτές και εμπειρογνώμονες - Εξαιρέσεις από την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου
(παρ. 2 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 55, όλα τα πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργαστεί για τις αρμόδιες αρχές, καθώς και οι εντεταλμένοι από τις αρμόδιες αρχές ελεγκτές και εμπειρογνώμονες, δεσμεύονται από το επαγγελματικό απόρρητο.
2. Εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση των προσώπων της παρ. 1 κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν επιτρέπεται να γνωστοποιούνται σε κανένα απολύτως πρόσωπο ή αρχή, παρά μόνο σε συνοπτική ή συγκεντρωτική μορφή. Η απαγόρευση αυτή δεν θίγει τις υποχρεώσεις γνωστοποίησης που απορρέουν από ποινικές διατάξεις ή από το παρόν Μέρος.
3. Τα οριζόμενα στην παρ. 2 δεν εμποδίζουν τις αρμόδιες αρχές της παρ. 1 του άρθρου 55 να ανταλλάσσουν ή να διαβιβάζουν εμπιστευτικές πληροφορίες σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.

Άρθρο 57
Υποχρεώσεις των αρμοδίων αρχών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή
(παρ. 3 άρθρου 31, παρ. 2 άρθρου 34, παρ. 4 άρθρου 36, παρ. 5 άρθρου 41 και άρθρο 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλει έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τα μέτρα του άρθρου 40 για τον περιορισμό των χρεωστικών επιτοκίων, των συνολικών ετήσιων πραγματικών επιτοκίων (Σ.Ε.Π.Ε.) ή του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή έως την 20ή Νοεμβρίου 2026. Η Τράπεζα της Ελλάδος προσδιορίζει τη μεθοδολογία για τον καθορισμό του μέσου Σ.Ε.Π.Ε. για συμβάσεις πίστωσης αντίστοιχου τύπου, όπως αυτό δημοσιεύεται σε τριμηνιαία βάση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 40, ώστε να υποβληθεί η σχετική έκθεση από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
2. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις δράσεις χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 43.

3. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου υποβάλλει έως την 20ή Νοεμβρίου 2026 και, στη συνέχεια, σε ετήσια βάση, έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τις διαθέσιμες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη του άρθρου 45.
4. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τον ορισμό των αρμόδιων αρχών και για οποιαδήποτε σχετική μεταβολή, και, αν υπάρχουν περισσότερες από μία (1) αρμόδιες αρχές, αναφέρει κάθε καταμερισμό των αντίστοιχων καθηκόντων μεταξύ των εν λόγω αρμόδιων αρχών. Η πρώτη σχετική κοινοποίηση πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.
5. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας που χρησιμοποιήθηκαν με το παρόν Μέρος. Επιπρόσθετα, ενημερώνει, χωρίς καθυστέρηση, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε κάθε μεταγενέστερη αλλαγή ως προς τη χρησιμοποίηση των διακριτικών ευχερειών που προβλέπονται στις παρ. 5 έως 8 του άρθρου 2, στην παρ. 8 του άρθρου 8, στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 14, στις παρ. 4 και 6 του άρθρου 16, στην παρ. 11 του άρθρου 18, στην παρ. 5 του άρθρου 24, στην παρ. 6 του άρθρου 25, στις παρ. 4 και 8 του άρθρου 26, στην παρ. 4 του άρθρου 29, στην παρ. 2 του άρθρου 31, στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 32, στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 35, στην παρ. 3 του άρθρου 37 και στην παρ. 9 του άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225.
6. Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 55 παρέχουν στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου την απαραίτητη πληροφόρηση, προκειμένου να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με το παρόν Μέρος.

Άρθρο 58
Απαγόρευση παραίτησης καταναλωτή από δικαιώματα - Εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβάσεις πίστωσης που διέπονται από το δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Παραίτηση του καταναλωτή από δικαιώματα που του αναγνωρίζονται σύμφωνα με το παρόν Μέρος δεν επιτρέπεται.
2. Διατυπώσεις συμβάσεων που καταστρατηγούν το παρόν Μέρος απαγορεύονται.
3. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται, σε κάθε περίπτωση, σε συμβάσεις πίστωσης, στις οποίες τα μέρη έχουν επιλέξει ως εφαρμοστέο δίκαιο, δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον η σύμβαση πίστωσης συνδέεται στενά με την Ελλάδα ή άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 59
Έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων των πιστωτικών φορέων (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Αν στη σύμβαση προσδιορίζεται εσφαλμένα το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) σε ύψος χαμηλότερο από το πραγματικά εφαρμοζόμενο, το χρεωστικό επιτόκιο της σύμβασης μειώνεται κατά το ποσοστό της διαφοράς μεταξύ του εφαρμοζόμενου Σ.Ε.Π.Ε. και του προσδιοριζόμενου στη σύμβαση.

2. Αν επιβληθούν επιβαρύνσεις στον καταναλωτή που αντίκεινται στο παρόν Μέρος ή στο άρθρο 2 του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), δεν γεννάται καμία αξίωση κατά του καταναλωτή για την καταβολή των εν λόγω επιβαρύνσεων.
3. Αν χορηγηθεί πίστωση χωρίς προηγούμενη αίτηση και ρητή συμφωνία του καταναλωτή, κατά παράβαση του άρθρου 21, δεν γεννάται καμία αξίωση κατά του καταναλωτή ως λήπτη της παροχής.
4. Σε περίπτωση πρακτικής δέσμευσης από τον πιστωτικό φορέα, με την οποία απαιτείται η σύναψη σύμβασης πίστωσης σε συνδυασμό με άλλο χρηματοοικονομικό προϊόν ή υπηρεσία, κατά παράβαση των άρθρων 15 και 16, ο καταναλωτής δεν υποχρεούται να καταβάλει οποιοδήποτε τίμημα για το συνδεδεμένο προϊόν ή υπηρεσία.
5. Αν ο πιστωτικός φορέας χορηγήσει πίστωση κατά παράβαση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από:
α) την παρ. 2 του άρθρου 17, περί προεπιλεγμένων τετραγωνιδίων,
β) το άρθρο 28, περί χορήγησης αντίγραφου της σύμβασης πίστωσης,
γ) το άρθρο 29, περί περιεχομένου της σύμβασης πίστωσης,
δ) το άρθρο 30, περί χορήγησης πληροφοριών σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης,
ε) το άρθρο 31, περί χορήγησης πληροφοριών σε περίπτωση μεταβολής του χρεωστικού επιτοκίου,
στ) το άρθρο 32, περί σύμβασης πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης, και
ζ) το άρθρο 33, περί υπέρβασης,
ο καταναλωτής υποχρεούται να επιστρέψει το συνολικό ποσό της πίστωσης με επιτόκιο ίσο προς το ήμισυ του συμβατικού επιτοκίου, σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα πληρωμών.
6. Αν δεν περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης πληροφορίες σχετικές με τη διάρκεια της σύμβασης ή το δικαίωμα καταγγελίας, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση πίστωσης οποτεδήποτε.
7. Ο πιστωτικός φορέας παραδίδει στον καταναλωτή χωρίς καθυστέρηση αναθεωρημένο αντίγραφο της σύμβασης, στο οποίο αποτυπώνονται αναλυτικά οι οφειλόμενες καταβολές μετά από την εφαρμογή των παρ. 1 έως 6.
8. Τα δικαιώματα του καταναλωτή σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) παραμένουν σε ισχύ.

Άρθρο 60
Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων
(άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Σε περίπτωση παράβασης που εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, εφαρμόζονται τα άρθρα 13α έως 13στ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191). Κατά παρέκκλιση της παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994, η δημοσιοποίηση της διοικητικής κύρωσης από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή πραγματοποιείται ανεξαρτήτως του ύψους του επιβληθέντος προστίμου, καθώς και των υπολοίπων κυρώσεων του Μέρους Ένατου του ν. 2251/1994, εκτός αν η δημοσιοποίηση αυτή ενδέχεται να διαταράξει σοβαρά τις χρηματοπιστωτικές αγορές ή να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στα εμπλεκόμενα μέρη.

2. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων αρμοδιότητας της Τράπεζας της Ελλάδος, η Τράπεζα της Ελλάδος λαμβάνει διοικητικά μέτρα και επιβάλλει τις κυρώσεις της παρ. 2 του άρθρου 59 του ν. 4261/2014 (Α΄ 107), για τη δημοσιοποίηση των οποίων εφαρμόζεται το άρθρο 60 του ίδιου νόμου.

Άρθρο 61
Παραρτήματα Μέρους Α΄
(Παραρτήματα I, II, III και IV της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος Μέρους τα Παραρτήματα I έως IV ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I
ΕΝΤΥΠΟ «ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ» [1]

Βασικές πληροφορίες
Μέρος I
[Πάντοτε στην πρώτη σελίδα του εντύπου]:

Πιστωτικός φορέας Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων	[Στοιχεία ταυτότητας] [Στοιχεία ταυτότητας]
Συνολικό ποσό της πίστωσης *Δηλαδή το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει της σύμβασης πίστωσης.*	
Διάρκεια της σύμβασης πίστωσης	
Το χρεωστικό επιτόκιο ή, κατά περίπτωση, τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο, — περίοδοι]

[1] Όπου σημειώνεται «κατά περίπτωση», ο πιστωτικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει το τετραγωνίδιο, αν οι πληροφορίες αφορούν τον τύπο της πίστωσης, ή να διαγράψει τις σχετικές πληροφορίες ή ολόκληρη τη σειρά όταν οι πληροφορίες δεν αφορούν τον συγκεκριμένο τύπο πίστωσης.
Οι επεξηγήσεις με πλάγιους χαρακτήρες αναμένεται να βοηθήσουν τον καταναλωτή να κατανοήσει καλύτερα τα αριθμητικά στοιχεία. Οι μεταξύ αγκυλών ενδείξεις παρέχουν εξηγήσεις στον πιστωτικό φορέα ή στον μεσίτη πιστώσεων και πρέπει να αντικαθίστανται από τις αντίστοιχες πληροφορίες.

Συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) *Πρόκειται για το συνολικό κόστος πίστωσης που εκφράζεται ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης.* *Το Σ.Ε.Π.Ε. σας βοηθά να συγκρίνετε διαφορετικές προσφορές.*	
Συνολικό ποσό που θα πρέπει να καταβάλετε *Δηλαδή το ποσό του δανεισθέντος κεφαλαίου συν τους τόκους και τα ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται με την πίστωσή σας.*	[Άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Η πίστωση χορηγείται με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή συγκεκριμένες υπηρεσίες ή συνδέεται με την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών Όνομα αγαθού/ υπηρεσίας Τιμή τοις μετρητοίς	
Έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών	Θα επιβαρυνθείτε με [… (εφαρμοστέο επιτόκιο και ρυθμίσεις για την αναπροσαρμογή του)] για τις καθυστερημένες πληρωμές.

Μέρος ΙΙ

[Αν τα ακόλουθα στοιχεία δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία (1) σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου στη δεύτερη σελίδα]:

Δόσεις και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι δόσεις	Θα πρέπει να καταβάλετε τα εξής: [Ποσό, αριθμός και συχνότητα των καταβολών τις οποίες θα πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής] Οι τόκοι ή/και οι επιβαρύνσεις θα καταβληθούν ως εξής:
Προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών *Η παράλειψη ή η καθυστέρηση πληρωμών ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες για εσάς (π.χ. αναγκαστική πώληση) και να καταστήσει δυσκολότερη για εσάς τη λήψη πιστώσεων στο μέλλον.*	

Δικαίωμα υπαναχώρησης *Έχετε το δικαίωμα να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση πίστωσης εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών.*	Ναι/ όχι
Πρόωρη εξόφληση *Έχετε το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης της πίστωσης, εν όλω ή εν μέρει, ανά πάσα στιγμή.* *Κατά περίπτωση* Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης.	Ναι
Πιστωτικός φορέας Ταχυδρομική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων Ταχυδρομική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	
(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές.	

Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης

1. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του πιστωτικού προϊόντος

Είδος πίστωσης	
Οι όροι που διέπουν τις αναλήψεις *Δηλαδή πώς και πότε θα λάβετε τα χρήματα* Κατά περίπτωση Άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το σχετικό είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια	[Όταν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή χρεωστικά επιτόκια και ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί την παραδοχή της περ. β) της παρ. 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 61, περιλαμβάνεται αναφορά ότι άλλοι μηχανισμοί ανάληψης για το εν λόγω είδος σύμβασης πίστωσης μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα υψηλότερα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια]

Κατά περίπτωση Απαιτούμενες εγγυήσεις *Πρόκειται για περιγραφή της ασφάλειας που πρέπει να παράσχετε σε σχέση με τη σύμβαση πίστωσης.*	[Είδος εγγυήσεων]
Κατά περίπτωση Οι εξοφλήσεις δεν συνεπάγονται άμεση απόσβεση του κεφαλαίου.	
Κατά περίπτωση Η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων.	

2. Κόστος της πίστωσης

Κατά περίπτωση Τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο (με τον δείκτη ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο), — περίοδοι, — όροι που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου, — περίοδοι, όροι και διαδικασίες για την τροποποίηση κάθε χρεωστικού επιτοκίου]
Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό	[% Στο σημείο αυτό θα πρέπει να παρατεθεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που να αναφέρει όλες τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου]
Είναι υποχρεωτικό, για την έγκριση της πίστωσης ή για τη χορήγησή της υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που διαφημίζονται, να συναφθεί — ασφαλιστική σύμβαση που να εξασφαλίζει την πίστωση, ή — άλλη σύμβαση συμπληρωματικής υπηρεσίας; *Αν το κόστος αυτών των υπηρεσιών δεν είναι γνωστό στον πιστωτικό φορέα, δεν συμπεριλαμβάνεται στο Σ.Ε.Π.Ε..*	Ναι/όχι [αν ναι, αναφέρατε το είδος ασφάλισης] Ναι/όχι [αν ναι, αναφέρατε το είδος συμπληρωματικής υπηρεσίας]

Συναφή έξοδα

Κατά περίπτωση Επιβαρύνσεις για την τήρηση ενός ή περισσότερων λογαριασμών που απαιτούνται για την καταγραφή τόσο των καταβολών όσο και των αναλήψεων	

Κατά περίπτωση Ποσό εξόδων για τη χρήση συγκεκριμένου μέσου πληρωμής (π.χ. πιστωτικής κάρτας)	
Κατά περίπτωση Οποιαδήποτε άλλα έξοδα που προκύπτουν από τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατόν να τροποποιηθούν τα προαναφερόμενα έξοδα που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Υποχρέωση καταβολής συμβολαιογραφικής αμοιβής	

3. Άλλες σημαντικές νομικές πτυχές

Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση, σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης	[Προσδιορισμός της αποζημίωσης (μέθοδος υπολογισμού) σύμφωνα με τις διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 38]
Έρευνα σε βάση δεδομένων *Ο πιστωτικός φορέας πρέπει να σας πληροφορήσει αμέσως και δωρεάν για τα αποτελέσματα έρευνας σε βάση δεδομένων, αν η αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει της εν λόγω έρευνας.*	
Δικαίωμα σε αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης *Έχετε το δικαίωμα να λάβετε δωρεάν, κατόπιν αίτησης, αντίγραφο του σχεδίου σύμβασης πίστωσης. Η παρούσα διάταξη εφαρμόζεται αν, κατά τον χρόνο της αίτησής σας, ο πιστωτικός φορέας είναι πρόθυμος να προβεί στη σύναψη της σύμβασης πίστωσης με εσάς.*	
Κατά περίπτωση Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες	Οι πληροφορίες που περιέχει το παρόν έντυπο ισχύουν από […] έως […].
Σχετικά με την έννομη προστασία *Έχετε το δικαίωμα πρόσβασης σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας*	[Η εναλλακτική επίλυση διαφορών και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και ο τρόπος πρόσβασής του]

Προειδοποίηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης *Η μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης, πλην των περιπτώσεων καθυστέρησης ή μη καταβολής πληρωμών, θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες για σας.*	
Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης	[Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και εξοφλήσεις που πρέπει να κάνει ο καταναλωτής κατά τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες]

Κατά περίπτωση

4. Πρόσθετες πληροφορίες στην περίπτωση της εξ αποστάσεως εμπορίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

α) Σχετικά με τον πιστωτικό φορέα	
Κατά περίπτωση Εκπρόσωπος του πιστωτικού φορέα στο κράτος μέλος διαμονής σας Διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	[Στοιχεία ταυτότητας] [Γεωγραφική διεύθυνση προς χρήση από τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Εγγραφή σε μητρώο	[Το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο πιστωτικός φορέας και ο αριθμός εγγραφής του ή ανάλογο μέσο ταυτοποίησής του στο μητρώο αυτό]
Κατά περίπτωση Εποπτική αρχή	
β) Σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης	[Πρακτικές οδηγίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης, οι οποίες αναφέρουν, μεταξύ άλλων, την προθεσμία για την άσκησή του, τη διεύθυνση προς την οποία πρέπει να αποσταλεί η ενημέρωση για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης και τις συνέπειες της μη άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης]

Κατά περίπτωση Δίκαιο το οποίο χρησιμοποίησε ο πιστωτικός φορέας ως βάση για τη δημιουργία σχέσεων μαζί σας πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης	
Κατά περίπτωση Ρήτρα σχετικά με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση πίστωσης ή/και το αρμόδιο δικαστήριο	[Παρατίθεται η σχετική ρήτρα]
Κατά περίπτωση Γλωσσικό καθεστώς	Οι πληροφορίες και οι συμβατικοί όροι θα παρασχεθούν στα [συγκεκριμένη γλώσσα]. Με τη συγκατάθεσή σας, σκοπεύουμε να επικοινωνούμε στα [συγκεκριμένη γλώσσα/ γλώσσες] για τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.

(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές για τον πιστωτικό φορέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΝΤΥΠΟ «ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ»[2]

για συμβάσεις μετατροπής χρεών (παρ. 6 άρθρου 3)

Βασικές πληροφορίες

Μέρος Ι [Πάντοτε στην πρώτη σελίδα του εντύπου]:

Πιστωτικός φορέας Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων	[Στοιχεία ταυτότητας] [Στοιχεία ταυτότητας]
Το συνολικό ποσό της πίστωσης *Δηλαδή το ανώτατο όριο ή το σύνολο των ποσών που καθίστανται διαθέσιμα βάσει της σύμβασης πίστωσης.*	
Η διάρκεια της σύμβασης πίστωσης	
Το χρεωστικό επιτόκιο ή, κατά περίπτωση, τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο, — περίοδοι]
Συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) *Πρόκειται για το συνολικό κόστος πίστωσης που εκφράζεται ως ετήσιο ποσοστό του συνολικού ποσού της πίστωσης.* *Το Σ.Ε.Π.Ε. σας βοηθά να συγκρίνετε διαφορετικές προσφορές.*	
Συνολικό ποσό που θα πρέπει να καταβάλετε *Δηλαδή το ποσό του δανεισθέντος κεφαλαίου συν τους τόκους και τα ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται με την πίστωσή σας*	[Άθροισμα του συνολικού ποσού της πίστωσης και του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή]

[2] Όπου σημειώνεται «κατά περίπτωση», ο πιστωτικός φορέας πρέπει να συμπληρώσει το τετραγωνίδιο, αν οι πληροφορίες αφορούν το είδος της πίστωσης, ή να διαγράψει τις σχετικές πληροφορίες ή ολόκληρη τη σειρά όταν οι πληροφορίες δεν αφορούν το συγκεκριμένο είδος πίστωσης.

Οι επεξηγήσεις με πλάγιους χαρακτήρες αναμένεται να βοηθήσουν τον καταναλωτή να κατανοήσει καλύτερα τα αριθμητικά στοιχεία. Οι μεταξύ αγκυλών ενδείξεις παρέχουν εξηγήσεις στον πιστωτικό φορέα ή στον μεσίτη πιστώσεων και πρέπει να αντικαθίστανται από τις αντίστοιχες πληροφορίες.

Κατά περίπτωση Η πίστωση χορηγείται με τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο για συγκεκριμένα αγαθά ή συγκεκριμένες υπηρεσίες ή συνδέεται με την προμήθεια συγκεκριμένων αγαθών ή με την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών Όνομα αγαθού/υπηρεσίας Τιμή τοις μετρητοίς	
Έξοδα σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών	Θα επιβαρυνθείτε με [… (εφαρμοστέο επιτόκιο και ρυθμίσεις για την αναπροσαρμογή του)] για τις καθυστερημένες πληρωμές.

Μέρος ΙΙ

[Αν τα ακόλουθα στοιχεία δεν μπορούν να εμφανιστούν με ευδιάκριτο τρόπο σε μία σελίδα, εμφανίζονται στο πρώτο μέρος του εντύπου στη δεύτερη σελίδα]:

Δόσεις και, κατά περίπτωση, σειρά με την οποία θα κατανεμηθούν οι δόσεις	Θα πρέπει να καταβάλετε τα εξής: [Ποσό, αριθμός και συχνότητα των καταβολών τις οποίες θα πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής] Οι τόκοι ή/και οι επιβαρύνσεις θα καταβληθούν ως εξής:
Προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή της καθυστέρησης πληρωμών· *Η παράλειψη ή η καθυστέρηση πληρωμών ενδέχεται να έχει σοβαρές συνέπειες για εσάς (π.χ. αναγκαστική πώληση) και να καταστήσει δυσκολότερη για εσάς τη λήψη πιστώσεων στο μέλλον.*	
Δικαίωμα υπαναχώρησης	Ναι/όχι [ενημέρωση για την ανυπαρξία του δικαιώματος υπαναχώρησης]
Πρόωρη εξόφληση *Έχετε το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης της πίστωσης, εν όλω ή εν μέρει, ανά πάσα στιγμή.* Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης.	

Πιστωτικός φορέας Γεωγραφική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	
Κατά περίπτωση Μεσίτης πιστώσεων Γεωγραφική διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	

(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές.

Συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης

1. Περιγραφή των κύριων χαρακτηριστικών του πιστωτικού προϊόντος

Είδος πίστωσης	
Κατά περίπτωση Αναφορά ότι ο καταναλωτής μπορεί να κληθεί να εξοφλήσει στο ακέραιο το ποσό της πίστωσης ανά πάσα στιγμή	
Κατά περίπτωση Η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων.	

2. Κόστος της πίστωσης

Κατά περίπτωση Τα διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια που εφαρμόζονται στη σύμβαση πίστωσης	[% — σταθερό, ή — κυμαινόμενο (με τον δείκτη ή το επιτόκιο αναφοράς που εφαρμόζεται στο αρχικό χρεωστικό επιτόκιο), — περίοδοι, — όροι που διέπουν την εφαρμογή κάθε χρεωστικού επιτοκίου,
Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που απεικονίζει το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) και το συνολικό πληρωτέο από τον καταναλωτή ποσό	[% Στο σημείο αυτό θα πρέπει να παρατεθεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα που να αναφέρει όλες τις παραδοχές που

	χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου]
Κατά περίπτωση Έξοδα Κατά περίπτωση Προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατόν να τροποποιηθούν τα έξοδα αυτά	[Τα επιβαλλόμενα έξοδα από τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης]
3. Άλλες σημαντικές νομικές πτυχές	
Καταγγελία της σύμβασης πίστωσης	[Οι προϋποθέσεις και η διαδικασία καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης]
Κατά περίπτωση Ο πιστωτικός φορέας δικαιούται αποζημίωση σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης	[Προσδιορισμός της αποζημίωσης (μέθοδος υπολογισμού) σύμφωνα με τις διατάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 38]
Έρευνα σε βάση δεδομένων *Ο πιστωτικός φορέας πρέπει να σας πληροφορήσει αμέσως και δωρεάν για τα αποτελέσματα έρευνας σε βάση δεδομένων, αν η αίτηση πίστωσης απορρίπτεται βάσει της εν λόγω έρευνας.*	
Κατά περίπτωση Χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο πιστωτικός φορέας δεσμεύεται από τις προσυμβατικές πληροφορίες	Οι πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν έντυπο ισχύουν από […] έως […].
Σχετικά με την έννομη προστασία *Έχετε το δικαίωμα πρόσβασης σε εξωδικαστικό μηχανισμό προσφυγής και έννομης προστασίας*	[Η εναλλακτική επίλυση διαφορών και έννομης προστασίας για τον καταναλωτή και ο τρόπος πρόσβασής του]
Προειδοποίηση σχετικά με τις νομικές και οικονομικές συνέπειες της μη συμμόρφωσης *Η μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις που συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης, πλην των περιπτώσεων καθυστέρησης ή μη καταβολής πληρωμών, θα μπορούσε να έχει σοβαρές συνέπειες για σας.*	
Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης	[Χρονοδιάγραμμα εξόφλησης που περιλαμβάνει όλες τις πληρωμές και εξοφλήσεις που πρέπει να κάνει ο καταναλωτής κατά τη διάρκεια της

	σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των πληρωμών για οποιεσδήποτε συμπληρωματικές υπηρεσίες]

Κατά περίπτωση

4. Πρόσθετες πληροφορίες στην περίπτωση της εξ αποστάσεως εμπορίας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

α) Σχετικά με τον πιστωτικό φορέα	
Κατά περίπτωση Εκπρόσωπος του πιστωτικού φορέα στο κράτος μέλος διαμονής σας Διεύθυνση Αριθμός τηλεφώνου Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Διεύθυνση ιστοτόπου (*)	[Στοιχεία ταυτότητας] [Γεωγραφική διεύθυνση προς χρήση από τον καταναλωτή]
Κατά περίπτωση Εγγραφή σε μητρώο	[Το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο πιστωτικός φορέας και ο αριθμός εγγραφής του ή ανάλογο μέσο ταυτοποίησής του στο μητρώο αυτό]
Κατά περίπτωση Εποπτική αρχή	
β) Σχετικά με τη σύμβαση πίστωσης	
Κατά περίπτωση Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης	[Πρακτικές οδηγίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης, οι οποίες αναφέρουν, μεταξύ άλλων, την προθεσμία υπαναχώρησης, τη διεύθυνση προς την οποία θα πρέπει να αποσταλεί η ενημέρωση για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης και τις συνέπειες της μη άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης]
Κατά περίπτωση Δίκαιο το οποίο χρησιμοποίησε ο πιστωτικός φορέας ως βάση για τη δημιουργία σχέσεων μαζί σας πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης	

Κατά περίπτωση Ρήτρα σχετικά με το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση πίστωσης ή/ και το αρμόδιο δικαστήριο	[Παρατίθεται η σχετική ρήτρα]
Κατά περίπτωση Γλωσσικό καθεστώς	Οι πληροφορίες και οι συμβατικοί όροι θα παρασχεθούν στα [συγκεκριμένη γλώσσα]. Με τη συγκατάθεσή σας, σκοπεύουμε να επικοινωνούμε στα [συγκεκριμένη γλώσσα/ γλώσσες] για τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.

(*) Οι πληροφορίες αυτές είναι προαιρετικές για τον πιστωτικό φορέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

1. Το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) είναι η βασική εξίσωση που εκφράζει την ισοδυναμία των αναλήψεων, αφενός, και των εξοφλητικών δόσεων και καταβολών επιβαρύνσεων, αφετέρου.

Η βασική εξίσωση, με την οποία προσδιορίζεται το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.), εκφράζει σε ετήσια βάση την ισοδυναμία μεταξύ του αθροίσματος της παρούσας αξίας των αναλήψεων, αφενός, και του αθροίσματος της παρούσας αξίας των ποσών των εξοφλητικών δόσεων και των καταβολών επιβαρύνσεων, αφετέρου, ήτοι:

$$\sum_{k=1}^{m} C_k (1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1+X)^{-S_l}$$

όπου:

— X	είναι το Σ.Ε.Π.Ε.,
— m	είναι ο αύξων αριθμός της τελευταίας ανάληψης,
— k	είναι ο αύξων αριθμός μιας ανάληψης, με $1 \leq k \leq m$,
— C_k	είναι το ποσό της υπ' αριθμόν k ανάληψης,
— t_k	είναι το χρονικό διάστημα, που εκφράζεται σε έτη και κλάσματα έτους, μεταξύ της ημερομηνίας της πρώτης ανάληψης και της ημερομηνίας κάθε νέας ανάληψης, με $t_1 = 0$,
— m'	είναι ο αύξων αριθμός της τελευταίας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— l	είναι ο αύξων αριθμός μιας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— D_l	είναι το ποσό μιας εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων,
— s_l	είναι το χρονικό διάστημα, που εκφράζεται σε έτη και κλάσματα έτους, μεταξύ της ημερομηνίας της πρώτης ανάληψης και της ημερομηνίας κάθε εξοφλητικής δόσης ή καταβολής επιβαρύνσεων.

Παρατηρήσεις:

α) Τα ποσά που καταβάλλονται από τα δύο μέρη σε διαφορετικές χρονικές στιγμές δεν είναι κατ' ανάγκη ίσα ούτε καταβάλλονται κατ' ανάγκη ανά ίσα διαστήματα.

β) Εναρκτήρια ημερομηνία είναι η ημερομηνία της πρώτης ανάληψης.

γ) Ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ των ημερομηνιών που χρησιμοποιούνται στους υπολογισμούς εκφράζεται σε έτη ή κλάσματα έτους. Το έτος θεωρείται ότι έχει τριακόσιες εξήντα πέντε (365) ημέρες [για τα δίσεκτα έτη τριακόσιες εξήντα έξι (366) ημέρες], πενήντα δύο

(52) εβδομάδες ή δώδεκα (12) ισόχρονους μήνες. Ο μήνας θεωρείται ότι έχει 30,41666 ημέρες (δηλαδή 365/12), είτε ανήκει σε δίσεκτο έτος είτε όχι.

Όταν τα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν μεταξύ των ημερομηνιών που χρησιμοποιούνται στους υπολογισμούς δεν μπορούν να εκφραστούν ως ακέραιος αριθμός εβδομάδων, μηνών ή ετών, τα χρονικά διαστήματα εκφράζονται με ακέραιο αριθμό μίας από αυτές τις περιόδους σε συνδυασμό με αριθμό ημερών. Όταν χρησιμοποιούνται ημέρες:

γα) μετρούνται όλες οι ημέρες, συμπεριλαμβανομένων των σαββατοκύριακων και των αργιών,

γβ) ίσες περίοδοι και στη συνέχεια ημέρες μετρούνται αντίστροφα έως την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης,

γγ) η διάρκεια της περιόδου ημερών προσδιορίζεται, αφαιρώντας την πρώτη ημέρα και συνυπολογίζοντας την τελευταία ημέρα, και εκφράζεται σε έτη, διαιρώντας την περίοδο αυτή με τον αριθμό των ημερών (365 ή 366 ημέρες) ολόκληρου του έτους, μετρώντας αντίστροφα από την τελευταία ημέρα έως την ίδια ημέρα του προηγούμενου έτους.

δ) Το αποτέλεσμα του υπολογισμού εκφράζεται με ακρίβεια τουλάχιστον ενός δεκαδικού ψηφίου. Αν ο αριθμός στο επόμενο δεκαδικό ψηφίο είναι μεγαλύτερος ή ίσος του πέντε (5), ο αριθμός στο συγκεκριμένο δεκαδικό ψηφίο αυξάνεται κατά μία μονάδα.

ε) Η εξίσωση μπορεί να ξαναγραφεί με τη χρήση εφάπαξ ποσού και με την εισαγωγή της έννοιας των χρηματικών ροών (A_k), που μπορούν να έχουν είτε θετικό είτε αρνητικό πρόσημο, είτε δηλαδή θα καταβάλλονται είτε θα εισπράττονται κατά τις χρονικές περιόδους 1 έως n, αντίστοιχα, εκφραζόμενες σε έτη, ήτοι:

$$\mathrm{S} = \sum_{\mathrm{k}=1}^{\mathrm{n}} \mathrm{A_k} \left(1 + \mathrm{X}\right)^{-\mathrm{t_k}}$$

,

όπου S είναι το υπόλοιπο της παρούσας αξίας των ροών. Η τιμή του S θα είναι μηδενική, αν ο σκοπός είναι να διατηρηθεί η ισοδυναμία των ροών.

2. Οι πρόσθετες παραδοχές για τον υπολογισμό του Σ.Ε.Π.Ε. είναι οι εξής:

α) Αν η σύμβαση πίστωσης παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής όσον αφορά τις αναλήψεις, θεωρείται ότι πραγματοποιείται πλήρης και άμεση ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης.

β) Αν η σύμβαση πίστωσης παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα ελεύθερης επιλογής όσον αφορά τις αναλήψεις γενικά, αλλά επιβάλλει, μεταξύ των διαφόρων τρόπων ανάληψης, περιορισμό ως προς το ποσό της πίστωσης και τη χρονική περίοδο, θεωρείται ότι πραγματοποιείται ανάληψη του ποσού της πίστωσης κατά την πρώτη ημερομηνία που προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης και σύμφωνα με τα καθοριζόμενα όρια ανάληψης.

γ) Αν η σύμβαση πίστωσης προβλέπει διαφορετικούς τρόπους ανάληψης με διαφορετικές επιβαρύνσεις ή διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια, θεωρείται ότι πραγματοποιείται ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης με τη μεγαλύτερη επιβάρυνση και με το χρεωστικό επιτόκιο που αντιστοιχεί στον πλέον συνήθη μηχανισμό αναλήψεων που χρησιμοποιείται για αυτό το είδος σύμβασης πίστωσης.

δ) Στην περίπτωση δυνατότητας υπερανάληψης, θεωρείται ότι πραγματοποιείται πλήρης ανάληψη του συνολικού ποσού της πίστωσης και για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης

πίστωσης. Αν η διάρκεια της δυνατότητας υπερανάληψης δεν είναι γνωστή, το Σ.Ε.Π.Ε. υπολογίζεται βάσει της παραδοχής ότι η διάρκεια της σύμβασης είναι τρίμηνη.

ε) Στην περίπτωση σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας, πλην της δυνατότητας υπερανάληψης, θεωρείται ότι:

εα) η πίστωση χορηγείται για περίοδο ενός (1) έτους από την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης και ότι με την τελική πληρωμή που πραγματοποιεί ο καταναλωτής εξοφλείται κάθε υπόλοιπο κεφαλαίου, τόκων και άλλων επιβαρύνσεων, αν υπάρχουν,

εβ) το κεφάλαιο εξοφλείται από τον καταναλωτή σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης έναν (1) μήνα μετά από την ημερομηνία της αρχικής ανάληψης. Ωστόσο, όταν το κεφάλαιο πρέπει να εξοφληθεί μόνο στο σύνολό του, εφάπαξ, σε κάθε περίοδο πληρωμής, οι διαδοχικές αναλήψεις και εξοφλήσεις ολόκληρου του κεφαλαίου από τον καταναλωτή θεωρείται ότι πραγματοποιούνται εντός περιόδου ενός (1) έτους. Οι τόκοι και οι άλλες επιβαρύνσεις εφαρμόζονται σύμφωνα με τις εν λόγω αναλήψεις και αποπληρωμές του κεφαλαίου και όπως προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης.

Για τους σκοπούς της παρούσας περίπτωσης, σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας είναι μια σύμβαση πίστωσης χωρίς καθορισμένη διάρκεια και περιλαμβάνει πιστώσεις που πρέπει να εξοφληθούν πλήρως εντός μιας περιόδου ή με τη λήξη της, αλλά, μόλις εξοφληθούν, είναι εκ νέου διαθέσιμες για ανάληψη.

στ) Στην περίπτωση συμβάσεων πίστωσης εκτός των υπεραναλήψεων και των συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας όπως αναφέρονται στις παραδοχές των περ. δ) και ε):

στα) αν η ημερομηνία ή το ποσό αποπληρωμής κεφαλαίου που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί, θεωρείται ότι η καταβολή πραγματοποιείται την πρώτη ημερομηνία που προβλέπεται στη σύμβαση πίστωσης και καταβάλλεται το χαμηλότερο ποσό το οποίο προβλέπει η σύμβαση πίστωσης,

στβ) αν το χρονικό διάστημα ανάμεσα στην ημερομηνία της αρχικής ανάληψης και την ημερομηνία της πρώτης πληρωμής που πρέπει να πραγματοποιήσει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί, θεωρείται ότι είναι το πιο σύντομο χρονικό διάστημα.

ζ) Αν η ημερομηνία ή το ποσό πληρωμής που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής δεν μπορεί να εξακριβωθεί βάσει της σύμβασης πίστωσης ή βάσει των παραδοχών των περ. δ), ε) ή στ), θεωρείται ότι η πληρωμή γίνεται σύμφωνα με τις ημερομηνίες και τους όρους που απαιτεί ο πιστωτικός φορέας και, όταν οι εν λόγω ημερομηνίες και όροι δεν είναι γνωστοί:

ζα) οι τόκοι καταβάλλονται μαζί με τις αποπληρωμές κεφαλαίου,

ζβ) επιβάρυνση εκτός τόκων που εκφράζεται ως εφάπαξ ποσό καταβάλλεται κατά την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης πίστωσης,

ζγ) οι επιβαρύνσεις εκτός τόκων που εκφράζονται ως πολλαπλές πληρωμές καταβάλλονται σε τακτά διαστήματα, αρχής γενομένης από την ημερομηνία της πρώτης αποπληρωμής κεφαλαίου, και, αν το ποσό των πληρωμών αυτών δεν είναι γνωστό, θεωρούνται ισόποσες,

ζδ) με την τελική πληρωμή εξοφλείται κάθε ενδεχόμενο υπόλοιπο κεφαλαίου, τόκων και άλλων επιβαρύνσεων, αν υπάρχουν.

η) Αν δεν έχει συμφωνηθεί ήδη το ανώτατο όριο που εφαρμόζεται στην πίστωση, το όριο αυτό θεωρείται ότι ανέρχεται σε χίλια πεντακόσια (1.500) ευρώ.

θ) Αν προσφέρονται διαφορετικά χρεωστικά επιτόκια και επιβαρύνσεις για περιορισμένο διάστημα ή ποσό, ως χρεωστικό επιτόκιο και επιβαρύνσεις θεωρούνται τα υψηλότερα για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης.
ι) Όσον αφορά τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για τις οποίες συμφωνείται σταθερό χρεωστικό επιτόκιο για την αρχική περίοδο, στο τέλος της οποίας καθορίζεται νέο χρεωστικό επιτόκιο το οποίο εν συνεχεία προσαρμόζεται περιοδικά βάσει συμφωνηθέντος δείκτη, ο υπολογισμός του Σ.Ε.Π.Ε. βασίζεται στην παραδοχή ότι, στο τέλος της περιόδου για την οποία έχει καθοριστεί σταθερό χρεωστικό επιτόκιο, το επιτόκιο χορηγήσεων είναι ίσο προς εκείνο που ισχύει κατά τον χρόνο υπολογισμού του Σ.Ε.Π.Ε., βάσει της αξίας του συμφωνηθέντος δείκτη κατά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Ζ1-699/23.6.2010 ΚΟΙΝΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ «ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/48/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2008 ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 87/102/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΚ, ΑΡΙΘΜ. L 133 ΤΗΣ 22.5.2008» (Β΄ 917) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΜΕΡΟΥΣ

Άρθρο ΚΥΑ Ζ1-699/2010	**Αντίστοιχο άρθρο παρόντος Μέρους**
Άρθρο 1 Σκοπός	Άρθρο 1 - Σκοπός
Άρθρο 2 Πεδίο Εφαρμογής	Άρθρο 3 - Πεδίο εφαρμογής
Άρθρο 3 Ορισμοί	Άρθρο 4 - Ορισμοί
Άρθρο 4 Τυποποιημένες πληροφορίες στη διαφήμιση	Άρθρο 8 - Τυποποιημένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης
Άρθρο 5 Υποχρέωση παροχής πληροφοριών πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης	Άρθρο 10 - Προσυμβατικές πληροφορίες
Άρθρο 6 Υποχρέωση παροχής πληροφοριών πριν τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης με τη μορφή υπερανάληψης	Άρθρο 32 - Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης
Άρθρο 7 Εξαιρέσεις από τις υποχρεώσεις παροχής προσυμβατικών πληροφοριών	Άρθρο 12 - Εξαιρέσεις από την υποχρέωση χορήγησης προσυμβατικών πληροφοριών
Άρθρο 8	Άρθρα 22 έως 24 - Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή,

Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή	Πληροφορίες για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή και Πρόσθετες υποχρεώσεις ως προς την εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας
Άρθρο 9 Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων	Άρθρα 25 έως 27 - Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, Ενημέρωση και δικαιώματα καταναλωτών για καταχωρίσεις σε βάσεις δεδομένων, Παράβαση της υποχρέωσης εξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας
Άρθρο 10 Υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών στις συμβάσεις πίστωσης	Άρθρο 29 - Πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης
Άρθρο 11 Πληροφορίες για το επιτόκιο χορηγήσεων	Άρθρο 31 - Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου
Άρθρο 11α Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων σύμβασης πίστωσης	Άρθρο 30 - Πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης
Άρθρο 12 Υποχρεώσεις σε περίπτωση συμβάσεων πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης	Άρθρο 32 - Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης
Άρθρο 13 Συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας	Άρθρο 36 - Δικαιώματα καταναλωτή και πιστωτικού φορέα για καταγγελία συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας - Προϋποθέσεις παύσης δικαιώματος καταναλωτή για πραγματοποίηση αναλήψεων πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας
Άρθρο 14 Δικαίωμα υπαναχώρησης	Άρθρο 34 - Δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση πίστωσης και από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης για την αγορά αγαθού - Δυνατότητες καταναλωτή σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης
Άρθρο 15 Συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης	Άρθρο 35 - Παύση δέσμευσης καταναλωτή από συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης - Προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος καταναλωτή να στραφεί κατά πιστωτικού φορέα
Άρθρο 16 Πρόωρη εξόφληση	Άρθρα 37 και 38 - Δικαίωμα καταναλωτή για πρόωρη εξόφληση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό

	διάστημα της σύμβασης, Προϋποθέσεις εύλογης και αντικειμενικά δικαιολογημένης αποζημίωσης πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης - Περιπτώσεις μη χορήγησης δυνατότητας αποζημίωσης πιστωτικού φορέα - Χρηματικά όρια αποζημίωσης
Άρθρο 16α Καθυστερούμενες οφειλές και αναγκαστική εκτέλεση	Άρθρο 44 - Μέτρα ρύθμισης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση υπερημερίας καταναλωτή
Άρθρο 17 Εκχώρηση δικαιωμάτων	Άρθρο 53 - Εκχώρηση δικαιωμάτων πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης σε τρίτο - Δικαιώματα καταναλωτή
Άρθρο 18 Υπέρβαση	Άρθρο 33 - Υπέρβαση
Άρθρο 19 Υπολογισμός του Συνολικού Ετήσιου Πραγματικού Ποσοστού Επιβάρυνσης	Άρθρο 39 - Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου
Άρθρο 20 Ορισμένες υποχρεώσεις των μεσιτών πιστώσεων έναντι των καταναλωτών	Άρθρο 49 - Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων και τους μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συγχρόνως και συμβουλευτικές υπηρεσίες
Άρθρο 21 Αναγκαστικός χαρακτήρας - έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου	Άρθρα 58 και 59 - Απαγόρευση παραίτησης καταναλωτή από δικαιώματα - Εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβάσεις πίστωσης που διέπονται από το δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, Έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων των πιστωτικών φορέων
Άρθρο 22 Διοικητικές κυρώσεις - Μέτρα Εφαρμογής	Άρθρο 60 - Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων
Άρθρο 23 Εξωδικαστική επίλυση διαφορών	Άρθρο 54 - Εναλλακτική επίλυση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων - Παροχή διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφορών από φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε ειδικό μητρώο - Επίλυση διασυνοριακών διαφορών
Άρθρο 24 Κατάργηση	Άρθρο 65 - Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α΄
Άρθρο 25 Μεταβατικά μέτρα	Άρθρο 64 - Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α΄
Άρθρο 26	Παραρτήματα Ι έως ΙΙΙ άρθρου 61

Παραρτήματα Ι–ΙΙΙ	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

Άρθρο 62
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α΄
(παρ. 2 άρθρου 33 και παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν γνώμης της Τράπεζας της Ελλάδος, δύναται να καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο διενέργειας της αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή, σύμφωνα με το άρθρο 22.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζεται το ποσοστό και εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι της παρ. 1 του άρθρου 40.
3. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι του άρθρου 42 αναφορικά με τις απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων.
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία ενίσχυσης των δικαιούχων φορέων των περ. γ) και δ) της παρ. 4 του άρθρου 45 που παρέχουν ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.
5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται ζητήματα του μητρώου της παρ. 6 του άρθρου 45 και εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των φορέων αυτών προς τους καταναλωτές, τα προσόντα, η εκπαίδευση και οι ικανότητες που πρέπει να διαθέτουν τα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό των φορέων.
6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, κατόπιν γνώμης της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία για τον υπολογισμό της εισφοράς της παρ. 7 του άρθρου 45, ο τρόπος καταβολής της από τους πιστωτικούς φορείς και οι κυρώσεις, σε περίπτωση μη καταβολής.
7. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις για τη χορήγηση της άδειας μεσιτών πιστώσεων της παρ. 1 του άρθρου 46.
8. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να θεσπίζονται λεπτομέρειες τήρησης του υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων του άρθρου 48.
9. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις για τη χορήγηση της άδειας πιστωτικού φορέα της παρ. 1 του άρθρου 50.
10. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες τήρησης του Μητρώου πιστωτικών φορέων του άρθρου 51 ως προς τα καταχωριζόμενα στοιχεία, τη διαδικασία, την επικαιροποίηση και τον έλεγχο αυτών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό ή διαδικαστικό θέμα.

Άρθρο 63
Τελικές διατάξεις Μέρους Α΄
(τέταρτο εδάφιο άρθρου 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στην υπό στοιχεία Ζ1/699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, και Δικαιοσύνης και Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008» (Β΄ 917) ή σε άρθρο αυτής, εφεξής νοούνται τα αντίστοιχα άρθρα του παρόντος Μέρους, σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας του Παραρτήματος IV του άρθρου 61.

Άρθρο 64
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α΄
(άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

1. Συμβάσεις πίστωσης του παρόντος Μέρους που είναι σε ισχύ την 20ή.11.2026 εξακολουθούν να διέπονται έως τη λύση τους από την υπό στοιχεία Ζ1/699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008» (Β΄ 917).
2. Τα άρθρα 31 και 32, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 και οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 33 και τα άρθρα 36 και 53 εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας που είναι σε ισχύ την 20ή Νοεμβρίου 2026.

Άρθρο 65
Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α΄
(άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)

Από την 20ή Νοεμβρίου 2026, καταργείται η υπό στοιχεία Ζ1/699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008» (Β΄ 917).

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ, ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΜΕΣΩ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΗΣ ΔΙΕΠΑΦΗΣ - ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2673 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 22ΑΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/83/ΕΕ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2002/65/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 66

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών που συνάπτουν συμβάσεις από απόσταση ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με επιγραμμικές διεπαφές με αντικείμενο αγαθά, υπηρεσίες και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες από απόσταση.

Άρθρο 67

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους, μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/83/ΕΕ όσον αφορά στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως και την κατάργηση της οδηγίας 2002/65/ΕΚ (L 28.11.2023), είναι ιδίως:

α) η ένταξη των συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται από απόσταση στο πεδίο προστασίας των συμβάσεων του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) που συνάπτονται από απόσταση,

β) η θέσπιση της προσυμβατικής υποχρεωτικής ευκρινούς και κατανοητής παροχής πληροφοριών σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις από απόσταση ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά,

γ) η εισαγωγή ειδικών, σαφών και σύγχρονων κανόνων για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης σε συμβάσεις που συνάπτονται μέσω επιγραμμικής επαφής, τόσο για συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση όσο και για ηλεκτρονικές συμβάσεις για αγαθά και υπηρεσίες, και

δ) η εν γένει επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των καταναλωτών στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, ως «δικτύου ασφαλείας» για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες οι οποίες εξαιρούνται από άλλη τομεακή νομοθεσία ή καλύπτονται μόνο εν μέρει από αυτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΑΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΠΟΣΤΑΣΗ Ή ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ Ή ΜΕ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ Ή ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΔΙΕΠΑΦΩΝ

Άρθρο 68
Ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 των συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 3α ν. 2251/1994 (παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στο άρθρο 3α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί πεδίου εφαρμογής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) προστίθεται παρ. 1β, γ) στην περ. δ) της παρ. 3, μετά τη λέξη «υπηρεσίες» προστίθενται οι λέξεις «που δεν καλύπτονται από την παρ. 1β» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3α
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 3 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ και παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, βάσει των όρων και στον βαθμό που ορίζεται στις διατάξεις τους, σε οποιαδήποτε σύμβαση συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή όπου ο καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα. Εφαρμόζονται επίσης σε συμβάσεις προμήθειας νερού, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή τηλεθέρμανσης, μεταξύ άλλων και από δημόσιους παρόχους, στον βαθμό που τα προϊόντα αυτά παρέχονται σε συμβατική βάση.
1α. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, επίσης, όταν ο προμηθευτής προμηθεύει ή αναλαμβάνει να προμηθεύσει ψηφιακό περιεχόμενο που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακή υπηρεσία προς τον καταναλωτή και ο καταναλωτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παράσχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον προμηθευτή, εξαιρουμένης της περίπτωσης κατά την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχει ο καταναλωτής υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή με αποκλειστικό σκοπό την παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί με τις νομικές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειται και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα για κανέναν άλλο σκοπό.
1β. Στην περίπτωση συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών εφαρμόζονται αποκλειστικά τα άρθρα 1, 1α και 3, οι παρ. 2, 5 και 6 του παρόντος, το άρθρο 3βα, η παρ. 6 του άρθρου 3δ, τα άρθρα 3ζα, 3ιδ έως 3ιη, 4γ, 4ε έως 4η και 13α έως 13στ.
Όταν οι συμβάσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προβλέπουν την κατάρτιση αρχικής συμφωνίας - πλαίσιο για την παροχή των υπηρεσιών, η οποία ακολουθείται από σειρά

διαδοχικών πράξεων ή από σειρά διακριτών πράξεων της αυτής φύσης που εκτελούνται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, οι διατάξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο εφαρμόζονται μόνο στην αρχική συμφωνία, με την εξαίρεση του άρθρου 4ε το οποίο εφαρμόζεται και σε κάθε διαδοχική ή διακριτή πράξη.

Αν δεν υπάρχει αρχική συμφωνία - πλαίσιο για την παροχή των υπηρεσιών, αλλά οι διαδοχικές ή διακριτές πράξεις της αυτής φύσης που εκτελούνται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, διενεργούνται μεταξύ των ίδιων συμβαλλόμενων μερών, τα άρθρα 3ιδ και 3ιε εφαρμόζονται μόνο στην πρώτη πράξη.

Αν δεν έχει διενεργηθεί πράξη της αυτής φύσης για διάστημα άνω του ενός (1) έτους, η διενέργεια της επόμενης πράξης θεωρείται ως η πρώτη μιας νέας σειράς πράξεων και, συνεπώς, εφαρμόζονται τα άρθρα 3ιδ και 3ιε.

2. Τα άρθρα 3 έως 4 ισχύουν, με την επιφύλαξη ειδικότερων ενωσιακών πράξεων ή εναρμονισμένων προς αυτές εθνικών διατάξεων που ρυθμίζουν ειδικούς τομείς.

3. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις:

α) για κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, περιλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης μέριμνας,

β) για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, όπως ορίζεται στην περ. α) του άρθρου 3 του ν. 4213/2013 (Α΄ 261) είτε παρέχονται μέσω υγειονομικών εγκαταστάσεων είτε όχι,

γ) για δραστηριότητες τζόγου, που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τα παιχνίδια σε καζίνα και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα,

δ) για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από την παρ. 1β,

ε) για τη δημιουργία, απόκτηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή δικαιωμάτων εντός ακίνητης περιουσίας,

στ) για την κατασκευή νέων κτιρίων, τη ριζική μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων και τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας,

ζ) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 7/2018 (Α΄ 12), με εξαίρεση τις παρ. 2 και 6 του άρθρου 3δ, καθώς και τα άρθρα 4γ, 4ε και 4στ, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως στα πακέτα, όπως ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του π.δ. 7/2018, όσον αφορά τους ταξιδιώτες κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 3 του π.δ. 7/2018,

η) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπό στοιχεία Ζ1-130/21.2.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Πολιτισμού και Τουρισμού «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2088/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αρ. L33 της 3.2.2009» (Β΄ 295),

θ) οι οποίες καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000, Α΄ 96),

ι) για την προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση στο πλαίσιο νοικοκυριού και τα οποία παραδίδονται από τον προμηθευτή σε συχνή και τακτική βάση στο σπίτι, την κατοικία ή τον χώρο εργασίας του καταναλωτή,
ια) για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, με την εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 3δ και των άρθρων 4γ, 4ε και 4στ,
ιβ) οι οποίες συνάπτονται μέσω αυτόματων μηχανών πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης,
ιγ) οι οποίες συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς μέσω δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων για τη χρήση αυτών ή οι οποίες συνάπτονται για τη χρήση μιας μοναδικής κλήσης που πραγματοποιεί ο καταναλωτής μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου ή τηλεομοιοτυπίας,
ιδ) για οποιαδήποτε αγαθά που πωλούνται στο πλαίσιο αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλον τρόπο από δικαστική αρχή.
4. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις, για τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει ποσό που δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ.
5. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν θίγουν το εθνικό δίκαιο περί συμβάσεων, όπως τις διατάξεις σχετικά με το κύρος, την κατάρτιση ή τα έννομα αποτελέσματα μιας σύμβασης, στον βαθμό που στις διατάξεις τους δεν ρυθμίζονται γενικές έννοιες του δικαίου των συμβάσεων.
6. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εμποδίζουν τους προμηθευτές να προσφέρουν στους καταναλωτές συμβατικές διευθετήσεις που προχωρούν πέρα από την προστασία που τα άρθρα αυτά παρέχουν.»

Άρθρο 69
Άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής - Προσθήκη άρθρου 3ζα στον ν. 2251/1994
(παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), μετά το άρθρο 3ζ, προστίθεται άρθρο 3ζα ως εξής:

«Άρθρο 3ζα
Άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής
(παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Στις συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής, ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι ο καταναλωτής μπορεί να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση και μέσω λειτουργίας υπαναχώρησης. Η λειτουργία αυτή φέρει την ένδειξη «Πατήστε εδώ για υπαναχώρηση» ή άλλη εξίσου σαφή και ευανάγνωστη διατύπωση. Η λειτουργία υπαναχώρησης είναι συνεχώς διαθέσιμη καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης, εμφανίζεται ευδιάκριτα στην επιγραμμική διεπαφή και είναι εύκολα προσβάσιμη από τον καταναλωτή.
2. Η λειτουργία υπαναχώρησης επιτρέπει στον καταναλωτή να αποστείλει ηλεκτρονική δήλωση υπαναχώρησης με την οποία ενημερώνει τον προμηθευτή για την απόφασή του να

υπαναχωρήσει από τη σύμβαση. Η εν λόγω δήλωση επιτρέπει στον καταναλωτή να παρέχει ή να επιβεβαιώνει εύκολα τις ακόλουθες πληροφορίες:
α) το ονοματεπώνυμό του,
β) τα στοιχεία που ταυτοποιούν τη σύμβαση από την οποία επιθυμεί να υπαναχωρήσει,
γ) τα στοιχεία σχετικά με τα ηλεκτρονικά μέσα με τα οποία αποστέλλεται στον καταναλωτή η επιβεβαίωση της υπαναχώρησης.
3. Μόλις ο καταναλωτής συμπληρώσει την ηλεκτρονική δήλωση υπαναχώρησης σύμφωνα με την παρ. 2, ο προμηθευτής παρέχει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να την υποβάλει σε αυτόν μέσω ειδικής λειτουργίας επιβεβαίωσης. Η εν λόγω λειτουργία επισημαίνεται με ευανάγνωστο τρόπο και φέρει μόνο την ένδειξη «Επιβεβαίωση υπαναχώρησης» ή άλλη σαφή και ισοδύναμη διατύπωση.
4. Μετά από την ενεργοποίηση της λειτουργίας επιβεβαίωσης από τον καταναλωτή, ο προμηθευτής αποστέλλει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση σε αυτόν βεβαίωση παραλαβής της υπαναχώρησης σε σταθερό μέσο, η οποία περιλαμβάνει το περιεχόμενο της δήλωσης καθώς και την ημερομηνία και ώρα υποβολής της.
5. Ο καταναλωτής θεωρείται ότι έχει ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης εντός της σχετικής προθεσμίας υπαναχώρησης, αν έχει χρησιμοποιήσει τη λειτουργία υπαναχώρησης που αναφέρεται στο παρόν πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.»

Άρθρο 70
Υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιδ στον ν. 2251/1994
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 3ιδ ως εξής:

«Άρθρο 3ιδ
Υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Ικανό διάστημα πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με εξ αποστάσεως σύμβαση ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή με σαφή και κατανοητό τρόπο τις ακόλουθες πληροφορίες στην ελληνική γλώσσα:
α) την ταυτότητα και την κύρια επιχειρηματική δραστηριότητά του,
β) τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, καθώς και τα στοιχεία κάθε άλλου μέσου επικοινωνίας που τυχόν προσφέρει, τα οποία καθιστούν δυνατό για τον καταναλωτή να έλθει άμεσα σε επαφή και να επικοινωνήσει αποτελεσματικά μαζί του και διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να διατηρεί κάθε γραπτή αλληλογραφία σε σταθερό μέσο,
γ) τον τρόπο υποβολής παραπόνων προς τον προμηθευτή καθώς και τα σχετικά στοιχεία επικοινωνίας που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο καταναλωτής,

δ) σε περίπτωση που ο προμηθευτής είναι καταχωρημένος σε εμπορικό ή αντίστοιχο δημόσιο μητρώο, το μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος και τον αριθμό μητρώου του ή ισοδύναμο μέσο ταυτοποίησης στο εν λόγω μητρώο,

ε) αν η δραστηριότητα του προμηθευτή υπόκειται σε διαδικασία αδειοδότησης, την ονομασία, τη διεύθυνση, τον ιστότοπο και τυχόν άλλα στοιχεία επικοινωνίας της αρμόδιας εποπτικής αρχής,

στ) τα κύρια χαρακτηριστικά της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας,

ζ) τη συνολική αμοιβή που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής στον προμηθευτή για τη χρηματοοικονομική υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων όλων των συναφών τελών, επιβαρύνσεων και δαπανών και όλων των φόρων που καταβάλλει μέσω του προμηθευτή, ή, αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί το ακριβές τίμημα, τη βάση υπολογισμού του τιμήματος, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να το ελέγξει ο καταναλωτής,

η) πληροφορίες σχετικά με τις ενδεχόμενες συνέπειες της υπερημερίας ή της μη καταβολής των πληρωμών,

θ) πληροφορίες σχετικά με το ότι η αμοιβή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, εφόσον ο προμηθευτής χρησιμοποιεί τέτοιο σύστημα,

ι) εφόσον ισχύει, ειδοποίηση ότι η χρηματοοικονομική υπηρεσία σχετίζεται με χρηματοοικονομικά μέσα που ενέχουν ειδικούς κινδύνους λόγω των χαρακτηριστικών τους, ή της φύσης των πράξεων που πρέπει να εκτελεστούν ή των οποίων η τιμή εξαρτάται από τις διακυμάνσεις στις χρηματοοικονομικές αγορές τις οποίες ο προμηθευτής δεν μπορεί να ελέγξει, καθώς και ειδοποίηση ότι οι αποδόσεις του παρελθόντος δεν αποτελούν ένδειξη για τις μελλοντικές αποδόσεις,

ια) ειδοποίηση για ενδεχόμενη ύπαρξη άλλων φόρων και/ή δαπανών που δεν καταβάλλονται μέσω του προμηθευτή ούτε χρεώνονται από αυτόν,

ιβ) τυχόν χρονικούς περιορισμούς της ισχύος των πληροφοριών που παρέχονται σύμφωνα με την παρούσα,

ιγ) τις ρυθμίσεις σχετικά με την πληρωμή και την εκτέλεση της σύμβασης,

ιδ) το τυχόν ειδικό επιπλέον κόστος που συνεπάγεται για τον καταναλωτή η χρήση των μέσων επικοινωνίας από απόσταση, αν αυτό το επιπλέον κόστος χρεώνεται,

ιε) αν στην επενδυτική στρατηγική της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας ενσωματώνονται περιβαλλοντικοί ή κοινωνικοί παράγοντες, πληροφορίες σχετικά με τυχόν περιβαλλοντικούς ή κοινωνικούς στόχους που επιδιώκει η χρηματοοικονομική υπηρεσία,

ιστ) την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης και, αν υπάρχει τέτοιο δικαίωμα, πληροφορίες σχετικά με την προθεσμία υπαναχώρησης και τις προϋποθέσεις άσκησης του εν λόγω δικαιώματος, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το ποσό που ενδέχεται να υποχρεωθεί να πληρώσει ο καταναλωτής, καθώς και τις συνέπειες της μη άσκησης αυτού του δικαιώματος,

ιζ) την ελάχιστη διάρκεια της σύμβασης από απόσταση, αν πρόκειται για σύμβαση παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε μόνιμη βάση ή περιοδικά,

ιη) πληροφορίες σχετικά με τυχόν δικαιώματα των μερών για πρόωρη ή μονομερή λύση της σύμβασης βάσει των όρων της σύμβασης από απόσταση, συμπεριλαμβανομένων τυχόν κυρώσεων που επιβάλλονται βάσει της σύμβασης στις περιπτώσεις αυτές,

ιθ) πρακτικές συμβουλές και διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3ιε, όπου αναφέρονται, μεταξύ άλλων, ο αριθμός τηλεφώνου και η διεύθυνση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του προμηθευτή ή τα στοιχεία των λοιπών μέσων επικοινωνίας σχετικά με την αποστολή της δήλωσης υπαναχώρησης και, για συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται μέσω επιγραμμικής διεπαφής, πληροφορίες για την ύπαρξη και τη θέση που βρίσκεται η λειτουργία υπαναχώρησης που αναφέρεται στο άρθρο 3ζα,

κ) το εφαρμοστέο δίκαιο κατά το προσυμβατικό στάδιο, το εφαρμοστέο δίκαιο στη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτεται από απόσταση καθώς και τα αρμόδια δικαστήρια,

κα) σε ποια γλώσσα ή γλώσσες παρέχονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της σύμβασης και η πρότερη ενημέρωση που προβλέπεται στο παρόν, και επιπλέον σε ποια γλώσσα ή γλώσσες ο προμηθευτής, σε συμφωνία με τον καταναλωτή, αναλαμβάνει την υποχρέωση να επικοινωνεί κατά τη διάρκεια της σύμβασης από απόσταση,

κβ) τη δυνατότητα του καταναλωτή να προσφύγει σε φορέα εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο του άρθρου 18 της υπό στοιχεία 70330/οικ./30.6.2015 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και τη λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β΄ 1421), και τη διαδικασία πρόσβασης σε αυτόν,

κγ) την ύπαρξη κεφαλαίων εγγύησης ή άλλων ρυθμίσεων για την παροχή αποζημιώσεων, που δεν καλύπτονται από τον ν. 4370/2016 (Α΄ 37) και τον ν. 4941/2022 (Α΄ 113).

Αν ο προμηθευτής ενεργεί για λογαριασμό τρίτου, παρέχει τις πληροφορίες των περ. α) έως γ) και σε σχέση με τον τρίτο.

2. Στην περίπτωση επικοινωνίας φωνητικής τηλεφωνίας, ο προμηθευτής πρέπει να δηλώνει ρητά στην αρχή οποιασδήποτε κλήσης με τον καταναλωτή:

α) την ταυτότητά του,

β) την εμπορική φύση της κλήσης που ξεκίνησε ο προμηθευτής και

γ) την καταγραφή ή το ενδεχόμενο καταγραφής της κλήσης.

3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, στην περίπτωση των επικοινωνιών φωνητικής τηλεφωνίας που αναφέρονται στην παρ. 2, αν ο καταναλωτής συμφωνεί ρητά, ο προμηθευτής μπορεί να παρέχει μόνο τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α), στ), ζ), ια) και ιστ) της παρ. 1 πριν ο καταναλωτής αποδεχθεί την πρόταση της σύμβασης από απόσταση. Σε αυτήν την περίπτωση, ο προμηθευτής ενημερώνει τον καταναλωτή για τη φύση και τη διαθεσιμότητα των λοιπών πληροφοριών που προβλέπονται στην παρ. 1. Ο προμηθευτής παρέχει τις λοιπές πληροφορίες που απαιτούνται, σύμφωνα με την παρ. 1, σε σταθερό μέσο αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση.

4. Σε περίπτωση που οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 παρέχονται σε χρονικό διάστημα συντομότερο της μίας (1) ημέρας προτού ο καταναλωτής δεσμευθεί από σύμβαση από απόσταση, ο προμηθευτής οφείλει να αποστείλει στον καταναλωτή υπενθύμιση για τη δυνατότητα υπαναχώρησης από τη σύμβαση από απόσταση, καθώς και για τη διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί για την υπαναχώρηση, σύμφωνα με το άρθρο 3ιε. Η εν λόγω υπενθύμιση παρέχεται στον καταναλωτή, σε σταθερό μέσο, εντός μίας (1) έως επτά (7) ημερών από τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση.
5. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 είναι ευανάγνωστες και παρέχονται στον καταναλωτή σε σταθερό μέσο, και, κατόπιν αιτήματος, σε κατάλληλη και προσβάσιμη μορφή σε καταναλωτές με αναπηρία, περιλαμβανομένων των καταναλωτών με προβλήματα όρασης.
6. Ο προμηθευτής δύναται να οργανώνει τις παρεχόμενες με ηλεκτρονικά μέσα πληροφορίες κατά επίπεδα (διαστρωμάτωση), επιτρέποντας στον καταναλωτή να έχει πρόσβαση σε αυτές σταδιακά. Η δυνατότητα αυτή δεν υφίσταται αναφορικά με τις πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. α), στ), ζ), ια) και ιστ) της παρ. 1, οι οποίες πρέπει να είναι πάντοτε άμεσα και ευκρινώς ορατές, χωρίς να απαιτείται πρόσθετη ενέργεια του καταναλωτή, όπως επιλογή ή κύλιση. Σε περίπτωση διαστρωμάτωσης των πληροφοριών, το σύνολο των πληροφοριών της παρ. 1 πρέπει να μπορεί να προβληθεί, αποθηκευτεί και εκτυπωθεί ως ένα (1) ενιαίο έγγραφο. Σε κάθε περίπτωση, ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι όλες οι πληροφορίες της παρ. 1 παρέχονται στον καταναλωτή, πριν από τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση.
7. Ο προμηθευτής φέρει το βάρος της απόδειξης για την εκπλήρωση της υποχρέωσης ενημέρωσης του παρόντος. Συμβατική ρήτρα η οποία προβλέπει ότι το βάρος της απόδειξης για την τήρηση, εκ μέρους του προμηθευτή, του συνόλου ή μέρους των υποχρεώσεών του κατά τις διατάξεις του παρόντος, φέρει ο καταναλωτής, θεωρείται άκυρη ως καταχρηστική.
8. Συμβατικοί όροι που δεν γνωστοποιήθηκαν στον καταναλωτή κατά τα οριζόμενα στο παρόν δεν τον δεσμεύουν, έστω και αν δεν αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τη διαμόρφωση της δικαιοπρακτικής βούλησής του.
9. Όταν ειδικότερες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή των κανόνων μεταφοράς του στο εθνικό δίκαιο, οι οποίες ρυθμίζουν συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, περιέχουν κανόνες σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης, εφαρμόζονται αποκλειστικά στις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες οι ειδικότερες αυτές διατάξεις, ανεξαρτήτως του βαθμού λεπτομέρειας, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω διατάξεις. Όταν οι ειδικότερες διατάξεις δεν περιέχουν κανόνες σχετικά με την ενημέρωση του καταναλωτή για το δικαίωμα υπαναχώρησης, ο προμηθευτής ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με την ύπαρξη ή μη του εν λόγω δικαιώματος σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1.»

Άρθρο 71

Δικαίωμα υπαναχώρησης από συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιε στον ν. 2251/1994

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 3ιε ως εξής:

«Άρθρο 3ιε

Δικαίωμα υπαναχώρησης από συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Ο καταναλωτής διαθέτει προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών για να υπαναχωρήσει από μία (1) σύμβαση χωρίς οποιαδήποτε συνέπεια και χωρίς να αναφέρει αιτιολογία. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου ανέρχεται σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες, όταν πρόκειται για συμβάσεις από απόσταση που αφορούν σε ατομικά συνταξιοδοτικά προϊόντα.

2. Η προθεσμία υπαναχώρησης της παρ. 1 αρχίζει:

α) είτε από την ημέρα σύναψης της σύμβασης από απόσταση,

β) είτε από την ημερομηνία κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει τους όρους και τις προϋποθέσεις της σύμβασης και τις πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 3ιδ, αν η ημερομηνία αυτή είναι μεταγενέστερη από εκείνη της περ. α).

3. Αν ο καταναλωτής δεν έχει παραλάβει τους όρους της σύμβασης και τις πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 3ιδ, η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει, σε κάθε περίπτωση, δώδεκα (12) μήνες και δεκατέσσερις (14) ημέρες μετά από τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται, αν ο καταναλωτής δεν έχει λάβει ενημέρωση σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησής του σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 3ιδ.

4. Το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν ασκείται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες προς τους καταναλωτές η αμοιβή των οποίων εξαρτάται από διακυμάνσεις στις χρηματοοικονομικές αγορές τις οποίες ο προμηθευτής δεν μπορεί να ελέγξει και οι οποίες μπορεί να επέλθουν κατά τη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, όπως για παράδειγμα υπηρεσίες που αφορούν:

αα) συνάλλαγμα,

αβ) μέσα χρηματαγοράς,

αγ) μεταβιβάσιμες κινητές αξίες,

αδ) μερίδια σε οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων,

αε) χρηματοπιστωτικά συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, συμπεριλαμβανομένων των ισοδυνάμων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα εκκαθάρισης τοις μετρητοίς,

αστ) προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου,

αζ) συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων, νομισμάτων και μετοχών,

αη) δικαιώματα προαίρεσης αγοράς ή πώλησης οποιουδήποτε τίτλου από τους προβλεπόμενους στην περ. α), συμπεριλαμβανομένων των ισοδύναμων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα εκκαθάρισης τοις μετρητοίς. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται ιδίως τα δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος και επιτοκίων,

β) σε ασφαλιστήρια συμβόλαια ταξιδιών και αποσκευών ή παρόμοια βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια με διάρκεια μικρότερη των τριάντα (30) ημερών,

γ) σε συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί πλήρως και από τα δύο (2) μέρη με ρητή αίτηση του καταναλωτή, προτού ασκήσει ο καταναλωτής το δικαίωμα υπαναχώρησης.

5. Ο καταναλωτής θεωρείται ότι έχει ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης εντός της προθεσμίας υπαναχώρησης που αναφέρεται στην παρ. 1, αν έχει στείλει την ενημέρωση

σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας.
6. Όταν μια δευτερεύουσα υπηρεσία που σχετίζεται με τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση παρέχεται από τον προμηθευτή ή από τρίτο βάσει συμφωνίας μεταξύ του εν λόγω τρίτου και του προμηθευτή, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη δευτερεύουσα σύμβαση, αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης από τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση σύμφωνα με το παρόν. Όταν ο καταναλωτής επιλέγει να λύσει τη δευτερεύουσα σύμβαση, τούτο δεν επιφέρει έξοδα για τον καταναλωτή.
7. Το παρόν εφαρμόζεται με την επιφύλαξη εθνικών διατάξεων που ορίζουν προθεσμία κατά τη διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να εκκινήσει η εκτέλεση της σύμβασης.
8. Όταν ειδικότερες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή των κανόνων μεταφοράς του στο εθνικό δίκαιο, οι οποίες ρυθμίζουν συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, περιέχουν κανόνες σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης, στις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εφαρμόζονται αποκλειστικά οι κανόνες αυτοί, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω διατάξεις. Όταν οι ειδικότερες διατάξεις παρέχουν τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ δικαιώματος υπαναχώρησης και εναλλακτικής επιλογής, όπως η περίοδος περίσκεψης, στις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, εφαρμόζονται αποκλειστικά οι κανόνες αυτοί, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω διατάξεις.»

Άρθρο 72
Πληρωμή για την υπηρεσία που παρασχέθηκε πριν από την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης - Προσθήκη άρθρου 3ιστ στον ν. 2251/1994
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 3ιστ ως εξής:

«Άρθρο 3ιστ
Πληρωμή για την υπηρεσία που παρασχέθηκε πριν από την υπαναχώρηση
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, σύμφωνα με το άρθρο 3ιε, μπορεί να του ζητηθεί να καταβάλει μόνο το αντάλλαγμα για την υπηρεσία που έχει πράγματι παρασχεθεί σε αυτόν από τον προμηθευτή, σύμφωνα με τη σύμβαση από απόσταση. Ο καταναλωτής καταβάλλει αμελλητί το ποσό που αντιστοιχεί στην εν λόγω υπηρεσία. Το καταβλητέο ποσό:
α) δεν υπερβαίνει το μέρος που αναλογεί στην έκταση των υπηρεσιών που έχουν, ήδη, παρασχεθεί σε σύγκριση με το σύνολο των παροχών που προβλέπονται στη σύμβαση από απόσταση και
β) δεν είναι, σε καμία περίπτωση, τέτοιο που να μπορεί να θεωρηθεί ως ποινική ρήτρα.
2. Κατ’ εξαίρεση της παρ. 1, ο καταναλωτής δεν υποχρεούται να καταβάλει κανένα ποσό, σε περίπτωση υπαναχώρησης από ασφαλιστική σύμβαση.
3. Ο προμηθευτής δεν μπορεί να απαιτήσει από τον καταναλωτή να καταβάλει κανένα ποσό βάσει της παρ. 1, εκτός αν μπορεί να αποδείξει ότι ο καταναλωτής είχε δεόντως ενημερωθεί για

το πληρωτέο ποσό, σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 3ιδ. Σε κάθε περίπτωση, ο προμηθευτής δεν μπορεί να απαιτήσει την καταβολή οποιουδήποτε ποσού, αν έχει αρχίσει την εκτέλεση της σύμβασης πριν από τη λήξη της προθεσμίας υπαναχώρησης η οποία προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 3ιε, χωρίς να το έχει προηγουμένως ζητήσει ο καταναλωτής.
4. Ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή αμελλητί, και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ο προμηθευτής έλαβε τη δήλωση υπαναχώρησης, κάθε χρηματικό ποσό που έχει τυχόν λάβει από αυτόν παρακρατώντας μόνο το ποσό που αντιστοιχεί στις υπηρεσίες που πράγματι έχουν παρασχεθεί σύμφωνα με την παρ. 1.
5. Ο καταναλωτής επιστρέφει στον προμηθευτή αμελλητί, και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία υπαναχώρησε από τη σύμβαση, κάθε χρηματικό ποσό που έχει τυχόν λάβει από τον προμηθευτή.»

Άρθρο 73
Παροχή επαρκών εξηγήσεων από τον προμηθευτή στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Προσθήκη άρθρου 3ιζ στον ν. 2251/1994
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 3ιζ ως εξής:

«Άρθρο 3ιζ
Επαρκείς εξηγήσεις
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Ο προμηθευτής υποχρεούται να παρέχει επαρκείς εξηγήσεις στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, προκειμένου ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν οι προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και οι προτεινόμενες δευτερεύουσες υπηρεσίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στην οικονομική του κατάσταση.
2. Οι εξηγήσεις της παρ. 1 παρέχονται στον καταναλωτή δωρεάν, πριν από τη σύναψη της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:
α) την προσυμβατική ενημέρωση, σύμφωνα με το άρθρο 3ιδ,
β) τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της προτεινόμενης σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων τυχόν δευτερευουσών υπηρεσιών,
γ) τις συγκεκριμένες επιπτώσεις που μπορεί να έχει για τον καταναλωτή η προτεινόμενη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων συνεπειών της υπερημερίας ή της μη πληρωμής του καταναλωτή.
3. Αν ο προμηθευτής χρησιμοποιεί επιγραμμικά εργαλεία (online tools), ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει ανθρώπινη παρέμβαση στο προσυμβατικό στάδιο και, σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, και μετά από τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση, στην ίδια γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε για τις προσυμβατικές πληροφορίες που παρέχονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3ιδ.

4. Ο προμηθευτής φέρει το βάρος της απόδειξης για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής επαρκών εξηγήσεων του παρόντος.
5. Όταν ειδικότερες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή των κανόνων μεταφοράς του στο εθνικό δίκαιο, οι οποίες ρυθμίζουν συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, περιέχουν κανόνες σχετικά με τις επαρκείς εξηγήσεις που πρέπει να παρέχονται στον καταναλωτή, στις συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εφαρμόζονται αποκλειστικά οι κανόνες αυτοί, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις εν λόγω διατάξεις.»

Άρθρο 74
Πρόσθετη προστασία όσον αφορά τις επιγραμμικές διεπαφές - Προσθήκη άρθρου 3ιη στον ν. 2251/1994
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 3ιη ως εξής:

«Άρθρο 3ιη
Πρόσθετη προστασία όσον αφορά τις επιγραμμικές διεπαφές
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 9α έως 9θ περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119), οι προμηθευτές, όταν συνάπτουν συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, δεν σχεδιάζουν, οργανώνουν ή διαχειρίζονται τις επιγραμμικές διεπαφές τους, σύμφωνα με τον ορισμό του στοιχείου ιγ) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, L 277), κατά τρόπο που παραπλανά ή χειραγωγεί τους καταναλωτές που είναι αποδέκτες των υπηρεσιών τους ή στρεβλώνει ή επηρεάζει την ικανότητά τους να λαμβάνουν ελεύθερες και τεκμηριωμένες αποφάσεις.
2. Ειδικότερα, απαγορεύεται οι προμηθευτές:
α) να δίνουν μεγαλύτερη έμφαση σε ορισμένες επιλογές, όταν ζητείται η λήψη απόφασης από τους καταναλωτές που είναι αποδέκτες της υπηρεσίας τους,
β) να ζητούν επανειλημμένα από τους καταναλωτές που είναι αποδέκτες της υπηρεσίας να πραγματοποιήσουν μια επιλογή, όταν η επιλογή αυτή έχει ήδη γίνει, ιδίως με την παρουσίαση αναδυόμενων παραθύρων που παρεμβαίνουν στην εμπειρία του χρήστη,
γ) να καθιστούν τη διαδικασία τερματισμού μιας υπηρεσίας δυσκολότερη από την εγγραφή σε αυτήν.»

Άρθρο 75
Ενίσχυση προστασίας σε περίπτωση υπαναχώρησης από σύμβαση που έχει συναφθεί ηλεκτρονικά - Τροποποίηση Παραρτήματος Ι ν. 2251/1994
(παρ. 7 άρθρου 1 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Στο Παράρτημα Ι του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) η παρ. 3 της ενότητας με τον τίτλο «Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου» του Τμήματος Α΄ αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Παράρτημα Ι διαμορφώνεται ως εξής:

«Παράρτημα Ι
(Παράρτημα Ι των Οδηγιών 2011/83/ΕΕ και (ΕΕ) 2023/2673)

ΤΜΗΜΑ Α΄
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ
Δικαιούστε να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, χωρίς να δώσετε οποιαδήποτε εξήγηση.
Η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες από την επομένη της ημέρας. [1]
Στις περιπτώσεις της παρ. 1α του άρθρου 3ε ισχύει περίοδος υπαναχώρησης τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών.
Προκειμένου να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης, οφείλετε να μας [2] ενημερώσετε για την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση με μια σαφή δήλωση, όπως επιστολή που αποστέλλεται με ταχυδρομείο ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.
Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το συνημμένο υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης, χωρίς τούτο να είναι υποχρεωτικό. [3]
Για να τηρήσετε την προθεσμία υπαναχώρησης, είναι αρκετό να στείλετε τη δήλωσή σας περί άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησής σας, πριν λήξει η προθεσμία υπαναχώρησης.
Συνέπειες της υπαναχώρησης:
Αν υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση, σας επιστρέφουμε όλα τα χρήματα που λάβαμε από εσάς, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων παράδοσης, εξαιρουμένων των συμπληρωματικών εξόδων που οφείλονται στη δική σας επιλογή να χρησιμοποιηθεί τρόπος παράδοσης άλλος από τον φθηνότερο τυποποιημένο τρόπο παράδοσης που εμείς προσφέρουμε, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που θα πληροφορηθούμε την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση. Θα εκτελέσουμε την ανωτέρω επιστροφή χρημάτων, χρησιμοποιώντας το ίδιο μέσο πληρωμής που εσείς χρησιμοποιήσατε για την αρχική συναλλαγή, εκτός κι αν εσείς έχετε συμφωνήσει ρητώς για κάτι διαφορετικό, σε κάθε περίπτωση, δεν θα σας χρεωθούν έξοδα για τέτοια επιστροφή χρημάτων [4][5][6].
Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου:
[1.] Αναγράψτε ένα (1) από τα ακόλουθα κείμενα που βρίσκονται μεταξύ εισαγωγικών:
α) σε περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών ή σύμβασης παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, αν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη

ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου μη παραδιδόμενου επί υλικού μέσου: «σύναψης της σύμβασης».

β) σε περίπτωση σύμβασης πώλησης: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή των αγαθών».

γ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά πολλά αγαθά παραγγελθέντα από τον καταναλωτή με μία (1) παραγγελία και παραδιδόμενα χωριστά: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του τελευταίου αγαθού».

δ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά στην προμήθεια ενός αγαθού αποτελούμενου από πολλές παρτίδες ή από πολλά τεμάχια: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου».

ε) σε περίπτωση σύμβασης τακτικής προμήθειας αγαθών για καθορισμένο χρονικό διάστημα: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του πρώτου αγαθού.»

[2.] Αναγράψτε το ονοματεπώνυμό σας, τη γεωγραφική διεύθυνσή σας, τον αριθμό του τηλεφώνου σας και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας.

[3] Αν είστε υποχρεωμένος να παράσχετε λειτουργία που να επιτρέπει στον καταναλωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση που έχει συναφθεί ηλεκτρονικά, αναγράψτε τα ακόλουθα:

«Μπορείτε, επίσης, να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης ηλεκτρονικά στη διεύθυνση [να αναγραφεί η ηλεκτρονική διεύθυνση ή άλλη κατάλληλη επεξήγηση σχετικά με το πού είναι διαθέσιμη η λειτουργία υπαναχώρησης]».

Αν χρησιμοποιήσετε αυτή τη διαδικτυακή λειτουργία, σας αποστέλλουμε απόδειξη παραλαβής της υπαναχώρησης σε σταθερό μέσο (π.χ. μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου της και της ημερομηνίας και ώρας υποβολής της, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Αν από την ιστοσελίδα σας προσφέρετε στον καταναλωτή τη δυνατότητα να συμπληρώσει και να υποβάλει ηλεκτρονικώς πληροφορίες για την υπαναχώρησή του από την παρούσα σύμβαση, αναγράψτε τα ακόλουθα:

«Μπορείτε επίσης από την ιστοσελίδα μας [αναγράψτε διεύθυνση ιστοσελίδας] να συμπληρώσετε και να υποβάλετε ηλεκτρονικώς το υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης ή οποιαδήποτε άλλη ξεκάθαρη δήλωση. Αν χρησιμοποιήσετε αυτή τη δυνατότητα, σας διαβιβάζουμε χωρίς καθυστέρηση σε σταθερό μέσο (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) επιβεβαίωση λήψης της υπαναχώρησής σας».

[4.] Σε περίπτωση σύμβασης πώλησης με την οποία δεν έχετε προσφερθεί να συλλέξετε τα αγαθά σε περίπτωση υπαναχώρησης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Δικαιούμαστε να καθυστερήσουμε την επιστροφή χρημάτων μέχρις ότου λάβουμε πίσω τα αγαθά ή μέχρις ότου εσείς παράσχετε αποδείξεις ότι στείλατε πίσω τα αγαθά, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο».

[5.] Αν ο καταναλωτής έλαβε αγαθά συνδεόμενα με τη σύμβαση:

α) να αναγραφεί: «Θα συλλέξουμε εμείς τα αγαθά.» ή «Εσείς οφείλετε να στείλετε πίσω τα αγαθά ή να τα παραδώσετε σε εμάς ή στ ... [αναγράψτε ονοματεπώνυμο και γεωγραφική διεύθυνση, αν υπάρχει, του προσώπου που έχετε εξουσιοδοτήσει να παραλάβει τα αγαθά], χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που μας δηλώσατε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση. Η

προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί αν στείλετε πίσω τα αγαθά, πριν από τη λήξη της περιόδου των δεκατεσσάρων (14) ημερών».

β) να αναγραφεί: «Εμείς θα επιβαρυνθούμε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών.», «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών.», Αν, σε εξ αποστάσεως συναπτόμενη σύμβαση, δεν προσφέρεστε να επιβαρυνθείτε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών και τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών, ύψους... ευρώ [αναγράψτε ποσό].» ή, αν η δαπάνη επιστροφής των αγαθών ευλόγως δεν μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται κατά μέγιστο όριο σε περίπου ... ευρώ [αναγράψτε ποσό]», ή

Αν, σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενη σύμβαση, τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς και είχαν παραδοθεί στην κατοικία του καταναλωτή τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης: «Εμείς θα συλλέξουμε τα αγαθά με δική μας δαπάνη.» και να αναγραφεί: «Εσείς φέρετε ευθύνη μόνο για οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών προκύψει από χειρισμό που δεν ήταν απαραίτητος για να προσδιορίσετε τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των αγαθών».

[6.] Σε περίπτωση σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών ή την παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, αν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή παροχής τηλεθέρμανσης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Αν εσείς ζητήσατε να ξεκινήσει η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού/ φυσικού αερίου/ ηλεκτρικής ενέργειας/ τηλεθέρμανσης [να διαγραφούν οι περιττές μνείες] στη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, υποχρεούστε να μας καταβάλετε, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης, ποσό που αναλογεί στα όσα σας παρέσχαμε μέχρι να μας δηλώσετε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση».

ΤΜΗΜΑ Β΄

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

(συμπληρώστε και επιστρέψτε το παρόν έντυπο, μόνο αν επιθυμείτε να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση)

- Προς [ο προμηθευτής οφείλει να αναγράψει εδώ το όνομά του, τη γεωγραφική του διεύθυνση και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του]:
- Γνωστοποιώ/ Γνωστοποιούμε (*) με την παρούσα ότι υπαναχωρώ/ υπαναχωρούμε (*) από τη σύμβαση μου/ μας (*) πώλησης των ακόλουθων αγαθών/ παροχής της ακόλουθης υπηρεσίας (*)
- Που παραγγέλθηκε(-αν) στις(*)/ που παρελήφθη(-σαν) στις (*)
- Όνομα καταναλωτή(-ών)
- Διεύθυνση καταναλωτή(-ών)
- Υπογραφή καταναλωτή(-ών) (μόνο αν το παρόν έντυπο κοινοποιηθεί σε χαρτί)
- Ημερομηνία».

(*) Διαγράφεται η περιττή ένδειξη.»

Άρθρο 76
Υποχρεώσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 που αξιοποιήθηκαν
(παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 που χρησιμοποιήθηκαν με το παρόν Μέρος το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Επιπρόσθετα, ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και σε κάθε μεταγενέστερη αλλαγή των διακριτικών ευχερειών που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 3, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 6, στην παρ. 4 του άρθρου 7, στην παρ. 6 του άρθρου 8, στις παρ. 1α και 3 του άρθρου 9, στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 16, στις παρ. 2 και 9 του άρθρου 16α, στην παρ. 7 του άρθρου 16β και στο άρθρο 16ε της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

Άρθρο 77
Τελικές διατάξεις Μέρους Β΄
(δεύτερο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται παραπομπή ή αναφορά στο άρθρο 4θ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, εφεξής νοείται η αντίστοιχη διάταξη του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 78
Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β΄
(πρώτο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το άρθρο 4θ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/825 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 28ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2005/29/ΕΚ ΚΑΙ 2011/83/ΕΕ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΑΘΕΜΙΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 79
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών έναντι παραπλανητικών δηλώσεων στην αγορά σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και τη διάρκεια ζωής των προϊόντων, στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης.

Άρθρο 80
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους, μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης (L 6.3.2024), είναι ιδίως:
α) η θέσπιση συμπληρωματικών ορισμών στο πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών, με μέριμνα για τη διασφάλιση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και της ανθεκτικότητας των προϊόντων στην αγορά,
β) η συμπερίληψη επιπλέον παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών και παραλείψεων ενημέρωσης αναφορικά με τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των προϊόντων,
γ) η υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης του καταναλωτή από τον προμηθευτή για τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς και τη βιωσιμότητα των προϊόντων,
δ) η θέσπιση πρόσθετων υποχρεώσεων ενημέρωσης για τις εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος,
ε) η πρόβλεψη ενισχυμένων απαιτήσεων ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος και
στ) η ρύθμιση του περιεχομένου προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις που συνάπτονται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικό τρόπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΑΠΟ ΠΑΡΑΠΛΑΝΗΤΙΚΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 2251/1994

Άρθρο 81
Προσθήκη ορισμών για την ανθεκτικότητα των προϊόντων στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας του καταναλωτή - Τροποποίηση άρθρου 1α ν. 2251/1994
(παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 1α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται παράτιτλος, β) προστίθενται περ. 17, 18, 19 και 20 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1α
Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, νοούνται ως:
1) «Καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα.
2) «Προμηθευτής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο ενεργεί ακόμη και μέσω κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί στο όνομά του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες.
3) «Πωλητής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο στο πλαίσιο της σύμβασης πώλησης ενεργεί για σκοπούς που σχετίζονται με την άσκηση της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.
4) «Παραγωγός»: ο κατασκευαστής ενός καταναλωτικού αγαθού, ο εισαγωγέας του καταναλωτικού αγαθού σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε), και κάθε πρόσωπο που παρουσιάζεται ως παραγωγός, θέτοντας επί αυτού το όνομά του, το σήμα του ή άλλο διακριτικό σημείο.
5) «Αγαθά»:
α) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο. Το νερό, το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια θεωρούνται αγαθά, όταν προσφέρονται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα.
β) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο που ενσωματώνει ή διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά τέτοιον τρόπο, ώστε η απουσία του εν λόγω ψηφιακού περιεχομένου ή της εν λόγω ψηφιακής υπηρεσίας να παρεμποδίζει τα αγαθά να εκτελούν τις λειτουργίες τους («αγαθά με ψηφιακά στοιχεία»).
6) «Αγαθό κατασκευασμένο σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πελάτη»: κάθε αγαθό το οποίο δεν είναι προκατασκευασμένο και κατασκευάζεται σύμφωνα με την ατομική επιλογή ή απόφαση του πελάτη.
6α) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στην περ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).
7) [Καταργείται].
8) «Σύμβαση παροχής υπηρεσιών»: κάθε σύμβαση, εκτός από τη σύμβαση πώλησης, δυνάμει της οποίας ο προμηθευτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παρέχει υπηρεσία στον καταναλωτή, ο δε καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα.
9) «Χρηματοοικονομική υπηρεσία»: κάθε υπηρεσία τραπεζικής, πιστωτικής, ασφαλιστικής ή επενδυτικής φύσης ή σχετική με ατομικές συντάξεις, επενδύσεις ή πληρωμές.
10) «Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση»: κάθε σύμβαση που αφορά χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η οποία συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός

καταναλωτή χωρίς την ταυτόχρονη φυσική τους παρουσία, στο πλαίσιο συστήματος από απόσταση πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που οργανώνεται από τον προμηθευτή, ο οποίος χρησιμοποιεί αποκλειστικά για τη σύμβαση αυτή ένα ή περισσότερα μέσα επικοινωνίας από απόσταση, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης.

11) «Σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον προμηθευτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση για επαρκές χρονικό διάστημα σε σχέση με τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών, όπως το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

12) «Μέσο επικοινωνίας από απόσταση»: κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για την από απόσταση εμπορία υπηρεσίας μεταξύ των μερών αυτών, όπως αναφέρεται στο Μέρος Τρίτο.

13) «Φορέας ή προμηθευτής μέσου επικοινωνίας από απόσταση»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, του οποίου η εμπορική ή η επαγγελματική δραστηριότητα συνίσταται στη διάθεση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας από απόσταση στους προμηθευτές.

14) «Ψηφιακό περιεχόμενο»: δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή.

15) «Νόμιμη εγγύηση»: η ευθύνη του πωλητή για έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση, σύμφωνα με τα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).

16) «Εμπορική εγγύηση»: κάθε ανάληψη υποχρέωσης από τον πωλητή ή τον παραγωγό (εγγυητή) προς τον καταναλωτή πλέον της νόμιμης εγγύησης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος ή για αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση με οποιοδήποτε τρόπο των αγαθών, αν αυτά δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση, οι οποίες αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση και είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή ή πριν από τη σύναψη της σύμβασης.

17) «Εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα»: η εμπορική εγγύηση του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5α, βάσει της οποίας ο παραγωγός είναι άμεσα υπεύθυνος έναντι του καταναλωτή καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα για την επισκευή ή την αντικατάσταση των αγαθών σύμφωνα με το άρθρο 544 του Αστικού Κώδικα, όταν τα αγαθά δεν διατηρούν την ανθεκτικότητά τους.

18) «Ανθεκτικότητα»: η ικανότητα των αγαθών να διατηρούν τις απαιτούμενες λειτουργίες και επιδόσεις τους στο πλαίσιο της συνήθους χρήσης.

19) «Βαθμολογία δυνατότητας επισκευής»: βαθμολογία που εκφράζει την ικανότητα ενός αγαθού να επισκευαστεί, βάσει εναρμονισμένων απαιτήσεων που καθορίζονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

20) «Ενημέρωση λογισμικού»: δωρεάν ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης ασφαλείας, η οποία είναι απαραίτητη για την τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες σύμφωνα με τον ν. 4967/2022 (Α΄ 171).»

Άρθρο 82

Υποχρέωση προμηθευτή για παροχή πληροφοριών σχετικά με την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά - Ενίσχυση των απαιτήσεων ενημέρωσης - Τροποποίηση άρθρου 3β ν. 2251/1994

(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 3β του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί απαιτήσεων ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στην παρ. 1, βα) οι περ. ζ), η) και ιβ) αντικαθίστανται, ββ) προστίθενται περ. κα) έως κε) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3β

Απαιτήσεις ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες,

β) την ταυτότητα του προμηθευτή, λόγου χάρη την εμπορική επωνυμία του,

γ) τη γεωγραφική διεύθυνση όπου ο προμηθευτής είναι εγκατεστημένος, καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του. Επιπλέον, όταν ο προμηθευτής παρέχει άλλα μέσα επιγραμμικής επικοινωνίας, που διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να διατηρήσει οποιαδήποτε γραπτή επικοινωνία με τον προμηθευτή σε σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας και της ώρας της εν λόγω επικοινωνίας, η ενημέρωση περιλαμβάνει επίσης λεπτομέρειες σχετικά με τα εν λόγω άλλα μέσα. Τα εν λόγω μέσα επικοινωνίας που παρέχει ο προμηθευτής διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να έρθει σε επαφή με τον προμηθευτή γρήγορα και να επικοινωνήσει με αυτόν αποτελεσματικά. Ανάλογα με την περίπτωση, ο προμηθευτής παρέχει, επίσης, τη γεωγραφική διεύθυνση και τα στοιχεία ταυτότητας του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί,

δ) εάν διαφέρει από τη διεύθυνση που παρέχεται βάσει της περ. γ), τη γεωγραφική διεύθυνση της εμπορικής έδρας του προμηθευτή και, όπου ενδείκνυται, τη διεύθυνση του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί, όπου ο καταναλωτής μπορεί να απευθύνει τυχόν παράπονά του,

ε) τη συνολική τιμή των αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή, καθώς

και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου και κάθε άλλη δαπάνη ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις. Σε περίπτωση σύμβασης αορίστου χρόνου ή σύμβασης που περιλαμβάνει συνδρομή, η συνολική τιμή περιλαμβάνει τη συνολική δαπάνη ανά περίοδο χρέωσης. Εάν οι συμβάσεις αυτές επιβαρύνονται με σταθερή τιμή, η συνολική τιμή σημαίνει επίσης τη συνολική μηνιαία δαπάνη. Εάν η συνολική δαπάνη δεν μπορεί ευλόγως να υπολογισθεί εκ των προτέρων, περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η τιμή πρόκειται να υπολογιστεί,

εα) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων,

στ) το κόστος χρησιμοποιήσεως του μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως για τη σύναψη της σύμβασης, όταν αυτό υπολογίζεται με βάση άλλη εκτός των βασικών τιμολογίων,

ζ) τις διευθετήσεις πληρωμής, παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων φιλικών προς το περιβάλλον επιλογών παράδοσης, κατά περίπτωση, εκτέλεσης, της προθεσμίας εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει να παραδώσει τα αγαθά ή να εκτελέσει τις υπηρεσίες και της πολιτικής που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων,

η) όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης, τις προϋποθέσεις, την προθεσμία και τις διαδικασίες άσκησης του δικαιώματος αυτού σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3ζ, καθώς και το υπόδειγμα του εντύπου υπαναχώρησης που παρατίθεται στο Τμήμα Β΄ του Παραρτήματος Ι και, κατά περίπτωση πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη, καθώς και οδηγίες για την πρόσβαση και τη θέση στην επιγραμμική διεπαφή της λειτουργίας υπαναχώρησης που αναφέρεται στο άρθρο 3ζα,

θ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι ο καταναλωτής θα επιβαρυνθεί με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών σε περίπτωση υπαναχώρησης και, για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, εάν τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν υπό κανονικές συνθήκες να επιστραφούν ταχυδρομικώς, τη δαπάνη επιστροφής τους,

ι) σε περίπτωση που ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού έχει κάνει χρήση της δυνατότητας της παρ. 3 του άρθρου 3γ ή της παρ. 8 του άρθρου 3δ, ότι ο καταναλωτής δεσμεύεται να καταβάλει το εύλογο κόστος στον προμηθευτή σύμφωνα με το άρθρο 3ι παρ. 3,

ια) όταν δεν παρέχεται δικαίωμα υπαναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 3ιβ, την πληροφορία ότι ο καταναλωτής δεν θα έχει δικαίωμα υπαναχώρησης ή, κατά περίπτωση, τις περιστάσεις υπό τις οποίες ο καταναλωτής χάνει το δικαίωμα του υπαναχώρησης,

ιβ) υπενθύμιση περί ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση αγαθών και των κύριων στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου της διετούς παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση της εναρμονισμένης ανακοίνωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4στα,

ιγ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους εφαρμογής υπηρεσιών υποστήριξης του πελάτη μετά την πώληση, εξυπηρέτησης μετά την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων,

ιδ) την ύπαρξη σχετικών κωδίκων συμπεριφοράς, όπως ορίζονται στο άρθρο 9α περ. στ),

ιε) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης,

ιστ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ελάχιστη διάρκεια των υποχρεώσεων του καταναλωτή βάσει της σύμβασης,

ιζ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους κατάθεσης χρημάτων ή άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων που πρέπει να καταβληθούν ή να παρασχεθούν από τον καταναλωτή όποτε το ζητήσει ο προμηθευτής,

ιη) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών,

ιθ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών των οποίων ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση,

κ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό παραπόνων και επανόρθωσης στον οποίο υπάγεται ο προμηθευτής, καθώς και τους τρόπους πρόσβασης σε αυτόν,

κα) όταν ο παραγωγός προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα χωρίς πρόσθετο κόστος, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, και θέτει τις εν λόγω πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, τις πληροφορίες σχετικά με το ότι το εν λόγω αγαθό διαθέτει την εν λόγω εγγύηση, τη διάρκειά της και υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση του εναρμονισμένου σήματος που αναφέρεται στο άρθρο 4στα,

κβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης ανταπόκρισης για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες,

κγ) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, για ψηφιακό περιεχόμενο και για ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο παραγωγός ή ο πάροχος καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες στον προμηθευτή, το ελάχιστο διάστημα, εκφρασμένο είτε ως χρονική περίοδο ή με αναφορά σε ημερομηνία κατά τη διάρκεια του οποίου ο παραγωγός ή ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού,

κδ) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής για τα αγαθά,

κε) όταν δεν εφαρμόζεται η περ. θ) και υπό την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα, το εκτιμώμενο κόστος και τη διαδικασία παραγγελίας ανταλλακτικών που απαιτούνται για την τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών στη σύμβαση, σχετικά με τη διαθεσιμότητα οδηγιών επισκευής και συντήρησης και σχετικά με τους περιορισμούς επισκευής.

2. Η παρ. 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο.

3. Σε περίπτωση δημόσιου πλειστηριασμού, οι πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. β), γ) και δ) της παρ. 1 μπορούν να αντικαθίστανται από αντίστοιχα στοιχεία του εκπλειστηριαστή.

4. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι) μπορούν να παρέχονται με το υπόδειγμα οδηγιών για την υπαναχώρηση που παρατίθεται στο Τμήμα Α΄ του Παραρτήματος του παρόντος. Ο προμηθευτής έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που ορίζονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι), εφόσον έχει παράσχει αυτές τις οδηγίες, σωστά συμπληρωμένες, στον καταναλωτή.

5. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που συνάπτεται εξ αποστάσεως ή εκτός του εμπορικού καταστήματος και δεν μεταβάλλονται πλην ρητής συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών.
6. Εάν ο προμηθευτής δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις πρόσθετες επιβαρύνσεις ή άλλες δαπάνες κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. ε) ή για τις δαπάνες επιστροφής των αγαθών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. θ), ο καταναλωτής δεν πληρώνει τις εν λόγω επιβαρύνσεις ή δαπάνες.
7. Οι οριζόμενες στα άρθρα 3 έως 4η υποχρεώσεις ενημέρωσης σωρευτικά προστίθενται στις απαιτήσεις πληροφόρησης που περιέχουν ο ν. 3844/2010 (Α΄ 63) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις» και το π.δ. 131/2003 (Α΄ 116) «Προσαρμογή στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο).»
Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, αν διάταξη του ν. 3844/2010 ή του Προεδρικού Διατάγματος 131/2003 σχετικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται οι πληροφορίες, έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη των άρθρων 3 έως 4η, υπερισχύει η διάταξη των άρθρων αυτών.
8. Ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που ορίζονται στα άρθρα 3β έως 3ιβ, το βάρος της απόδειξης το έχει ο προμηθευτής.
9. Εάν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.»

Άρθρο 83
Υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως που συνάπτονται με ηλεκτρονικό τρόπο - Τροποποίηση άρθρου 3δ ν. 2251/1994
(παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 3δ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί τυπικών απαιτήσεων για συμβάσεις εξ αποστάσεως, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, βα) η λέξη «ευκρινή» αντικαθίσταται από τη λέξη «κατανοητό», ββ) οι λέξεις «στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. α), ε), ιε) και ιστ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις περ. α), ε), ιε), ιστ) και κα) της παρ. 1 του άρθρου 3β» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3δ
Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως
(άρθρο 8 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Όσον αφορά στις εξ αποστάσεως συμβάσεις, ο προμηθευτής παρέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β ή θέτει αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση του καταναλωτή με τρόπο κατάλληλο για το μέσο της επικοινωνίας εξ αποστάσεως που

χρησιμοποιείται σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται πάνω σε σταθερό μέσο, οφείλουν να είναι ευανάγνωστες.

2. Αν μια εξ αποστάσεως σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί με ηλεκτρονικό μέσο επιβάλλει στον καταναλωτή την υποχρέωση να πληρώσει, ο προμηθευτής οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή, με σαφή και κατανοητό τρόπο και αμέσως προτού ο καταναλωτής υποβάλει την παραγγελία του, τις πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. α), ε), ιε), ιστ) και κα) της παρ. 1 του άρθρου 3β.

Οι πληροφορίες αυτές πρέπει εμφανίζονται πολύ κοντά προς την επιβεβαίωση που απαιτείται για την υποβολή της παραγγελίας.

Ο προμηθευτής οφείλει να μεριμνήσει, ώστε ο καταναλωτής, υποβάλλοντας την παραγγελία του, να αναγνωρίσει ρητώς ότι η παραγγελία συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής. Αν η υποβολή παραγγελίας απαιτεί την ενεργοποίηση ενός εικονιδίου επιλογής ή ανάλογη λειτουργία, το εικονίδιο επιλογής ή η ανάλογη λειτουργία πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη σήμανση που να αναγράφει τις λέξεις «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής» ή μια ανάλογη σαφή διατύπωση που να δείχνει ότι η υποβολή παραγγελίας συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής στον προμηθευτή. Αν ο προμηθευτής δεν συμμορφωθεί με το παρόν εδάφιο, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη σύμβαση ή την παραγγελία.

3. Οι εμπορικές ιστοσελίδες οφείλουν να αναγράφουν σαφώς και ευανάγνωστα το αργότερο με την έναρξη της διαδικασίας υποβολής παραγγελίας κατά πόσον ισχύουν περιορισμοί στην παράδοση και ποια μέσα πληρωμής είναι δεκτά.

4. Αν η σύμβαση συνάπτεται με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο παρέχει περιορισμένο χώρο ή χρόνο για την απεικόνιση των πληροφοριών, ο προμηθευτής παρέχει, πάνω στο συγκεκριμένο μέσο ή διά του συγκεκριμένου μέσου πριν από τη σύναψη αυτής της σύμβασης, τουλάχιστον τις προσυμβατικές πληροφορίες που αφορούν στα βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, την ταυτότητα του προμηθευτή, τη συνολική τιμή, το δικαίωμα υπαναχώρησης, τη διάρκεια της σύμβασης και, αν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου, τις προϋποθέσεις καταγγελίας της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα, αντίστοιχα, στις περ. α), β), ε), η) και ιε) της παρ. 1 του άρθρου 3β, εξαιρουμένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης που καθορίζεται στο Τμήμα Β΄ του Παραρτήματος που αναφέρεται στην περ. η).

Οι λοιπές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β, συμπεριλαμβανομένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης, παρέχονται από τον προμηθευτή στον καταναλωτή με τον κατάλληλο τρόπο σύμφωνα με την παρ. 1.

5. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, αν ο προμηθευτής προβεί σε τηλεφωνική κλήση προς τον καταναλωτή με σκοπό τη σύναψη εξ αποστάσεως σύμβασης, οφείλει, στην αρχή της συνομιλίας με τον καταναλωτή, να δηλώσει την ταυτότητά του και, όπου τούτο έχει εφαρμογή, την ταυτότητα του προσώπου εξ ονόματος του οποίου τηλεφωνεί και τον εμπορικό σκοπό της επικοινωνίας.

6. Αν πρόκειται να συναφθεί σύμβαση εξ αποστάσεως μέσω τηλεφώνου, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ή ταυτόχρονα την παροχή αγαθών και υπηρεσιών, ο προμηθευτής υποχρεούται να επιβεβαιώσει την προσφορά του προς τον καταναλωτή, ο οποίος δεσμεύεται, μόνον όταν υπογράψει την προσφορά ή έχει στείλει τη γραπτή συγκατάθεσή του. Οι επιβεβαιώσεις αυτές πρέπει να κοινοποιούνται πάνω σε σταθερό μέσο.

7. Ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή την επιβεβαίωση της συναφθείσας σύμβασης, σε σταθερό μέσο σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης και το αργότερο κατά τη στιγμή της παράδοσης των αγαθών ή προτού αρχίσει η εκτέλεση της υπηρεσίας. Η εν λόγω επιβεβαίωση περιλαμβάνει:
α) το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β, εκτός αν ο προμηθευτής έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης σε σταθερό μέσο, και
β) κατά περίπτωση, την επιβεβαίωση της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης και αναγνώρισης του καταναλωτή σύμφωνα με την περ. ιγ) του άρθρου 3ιβ.
8. Εφόσον ο καταναλωτής επιθυμεί η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή η παροχή τηλεθέρμανσης να άρχεται στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3ε και η σύμβαση υποχρεώνει τον καταναλωτή να καταβάλει τίμημα, ο προμηθευτής απαιτεί από τον καταναλωτή να καταθέσει ρητή αίτηση και ζητεί από τον καταναλωτή να αναγνωρίσει ότι, μόλις η σύμβαση εκτελεσθεί πλήρως από τον προμηθευτή, ο καταναλωτής θα απωλέσει το δικαίωμα υπαναχώρησης.
9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τη σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων και την αποστολή ηλεκτρονικών παραγγελιών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 8 και 10 του π.δ. 131/2003.
10. Αν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις τυπικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.»

Άρθρο 84
Πρόσθετες υποχρεώσεις προμηθευτών για ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 2251/1994
(παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 4 του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί υποχρεώσεων ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στην παρ. 1, βα) η περ. ε) αντικαθίσταται, ββ) προστίθενται περ. θ) και ι) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4
Υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος
(άρθρο 5 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση άλλη από τη συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής

παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν είναι ήδη εμφανείς από τις περιστάσεις:
α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες,
β) την ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του, τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος και τον αριθμό του τηλεφώνου του,
γ) τη συνολική τιμή των αγαθών ή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσης των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις,
δ) κατά περίπτωση, τις ρυθμίσεις για την πληρωμή, την παράδοση, την εκτέλεση, την προθεσμία εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει την υπηρεσία και την πολιτική που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων,
ε) υπενθύμιση περί ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση αγαθών και των κύριων στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου της διετούς παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση της εναρμονισμένης ανακοίνωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4στα,
εα) όταν ο παραγωγός προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα χωρίς πρόσθετο κόστος, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, και θέτει τις πληροφορίες αυτές στη διάθεση του προμηθευτή, τις πληροφορίες σχετικά με το ότι το εν λόγω αγαθό διαθέτει την εν λόγω εγγύηση, τη διάρκειά της και υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση του εναρμονισμένου σήματος που αναφέρεται στο άρθρο 4στα,
εβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες,
εγ) κατά περίπτωση, την ύπαρξη και τους όρους εξυπηρέτησης μετά από την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων,
εδ) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, για ψηφιακό περιεχόμενο και για ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο παραγωγός ή ο πάροχος καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες στον προμηθευτή, το ελάχιστο διάστημα, εκφρασμένο είτε ως χρονική περίοδο είτε με αναφορά σε ημερομηνία, κατά τη διάρκεια του οποίου ο παραγωγός ή ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού,
στ) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης,
ζ) κατά περίπτωση, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών,
η) κατά περίπτωση, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών της οποίας ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση,
θ) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής των αγαθών,

ι) όταν δεν εφαρμόζεται η περ. θ) και με την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα, το εκτιμώμενο κόστος και τη διαδικασία παραγγελίας ανταλλακτικών που απαιτούνται για την τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών στη σύμβαση, σχετικά με τη διαθεσιμότητα οδηγιών επισκευής και συντήρησης, καθώς και σχετικά με τους περιορισμούς επισκευής.

2. Η παρ. 1 ισχύει, επίσης, για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο.

3. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που αφορούν καθημερινές συναλλαγές και που εκτελούνται αμέσως μόλις συναφθούν.

4. Για συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται το παρόν άρθρο μπορούν να προβλέπονται πρόσθετες υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης.»

Άρθρο 85

Χρήση εναρμονισμένης ανακοίνωσης και εναρμονισμένου σήματος για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές - Προσθήκη άρθρου 4στα στον ν. 2251/1994 (παρ. 5 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), μετά το άρθρο 4στ, προστίθεται άρθρο 4στα ως εξής:

«Άρθρο 4στα
Εναρμονισμένη ανακοίνωση και εναρμονισμένο σήμα
(παρ. 5 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι καταναλωτές είναι καλά ενημερωμένοι και μπορούν να κατανοούν εύκολα τα δικαιώματά τους σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, χρησιμοποιούνται:

α) εναρμονισμένη ανακοίνωση για την παροχή πληροφοριών δυνάμει της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 4 και της περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 3β και

β) εναρμονισμένο σήμα για την παροχή πληροφοριών δυνάμει της υποπερ. εα) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 4 και της περ. κα) της παρ. 1 του άρθρου 3β.

2. Η εναρμονισμένη ανακοίνωση περιλαμβάνει τα κύρια στοιχεία της νόμιμης εγγύησης συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων της ελάχιστης διετούς διάρκειάς της, όπως προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).

3. Η εναρμονισμένη ανακοίνωση και το εναρμονισμένο σήμα είναι εύκολα αναγνωρίσιμα και κατανοητά για τους καταναλωτές, εύχρηστα και εύκολα όσον αφορά την αναπαραγωγή τους για τους προμηθευτές. Ο σχεδιασμός και το περιεχόμενό τους καθορίζονται σύμφωνα με τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2025/1960 της Επιτροπής, της 25ης Σεπτεμβρίου 2025, για τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο της εναρμονισμένης ανακοίνωσης σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης και το εναρμονισμένο σήμα για την εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα.»

Άρθρο 86
Συμπληρωματικοί ορισμοί Μέρους Έβδομου περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9α ν. 2251/1994
(περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 9α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) προστίθενται περ. ιγ) έως ιθ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9α
Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, νοούνται:
α) «Προϊόν»: κάθε αγαθό ή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας, της ψηφιακής υπηρεσίας και του ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων,
β) «Εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές»: κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπος συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ ενός προμηθευτή, που συνδέεται άμεσα με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές,
γ) «Ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών»: η χρήση εμπορικής πρακτικής, με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε,
δ) «Κώδικας συμπεριφοράς»: κάθε συμφωνία ή σύνολο κανόνων που δεν επιβάλλονται από νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη και καθορίζουν, όσον αφορά μία ή περισσότερες συγκεκριμένες εμπορικές πρακτικές ή επιχειρηματικούς τομείς, τη συμπεριφορά των προμηθευτών που αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από τον κώδικα αυτόν,
ε) «Ιδιοκτήτης κώδικα»: κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός προμηθευτή ή μιας ομάδας προμηθευτών, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και αναθεώρηση ενός κώδικα συμπεριφοράς ή και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από αυτόν,
στ) «Επαγγελματική ευσυνειδησία»: το μέτρο της ειδικής τεχνικής ικανότητας και μέριμνας που ευλόγως αναμένεται να επιδεικνύει ένας προμηθευτής προς τους καταναλωτές, κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην έντιμη πρακτική της αγοράς ή και στη γενική αρχή της καλής πίστης, στον τομέα δραστηριοτήτων του προμηθευτή,
ζ) «Πρόσκληση για αγορά»: η εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και η τιμή με τρόπο που ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας τα οποία χρησιμοποιούνται, έτσι ώστε να έχει ο καταναλωτής τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την αγορά,

η) «Κατάχρηση επιρροής»: η εκμετάλλευση της θέσης ισχύος σε σχέση με τον καταναλωτή για την άσκηση πίεσης, ακόμα και χωρίς τη χρήση ή την απειλή σωματικής βίας, με τρόπο που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση,
θ) «Απόφαση συναλλαγής»: η απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το αν, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει όλο το τίμημα ή μέρος αυτού, θα κρατήσει ή θα διαθέσει το προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι,
ι) «Νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα, επαγγελματική δραστηριότητα ή ομάδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων»: η πρόσβαση στην οποία ή η άσκησή της ή ένας από τους τρόπους άσκησής της προϋποθέτει, άμεσα ή έμμεσα, ειδικά επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α΄ 78), τον ν. 3919/2011 (Α΄ 32), ή ειδικότερα νομοθετήματα,
ια) «Κατάταξη»: η σχετική προβολή που δίδεται σε προϊόντα, όπως παρουσιάζονται, οργανώνονται ή κοινοποιούνται από τον προμηθευτή, ανεξαρτήτως των τεχνολογικών μέσων που χρησιμοποιούνται για την εν λόγω παρουσίαση, οργάνωση ή κοινοποίηση,
ιβ) «Επιγραμμική αγορά»: η υπηρεσία η οποία χρησιμοποιεί λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή και η οποία επιτρέπει στους καταναλωτές να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με άλλους προμηθευτές ή καταναλωτές, χρησιμοποιώντας λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται ο προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή,
ιγ) «Περιβαλλοντικός ισχυρισμός»: κάθε μήνυμα ή απεικόνιση η οποία δεν είναι υποχρεωτική βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, σε οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων κειμένων, εικόνων, γραφικών ή συμβολικών αναπαραστάσεων, όπως ετικετών, εμπορικών ονομασιών, επωνυμιών εταιρειών ή ονομασιών προϊόντων, στο πλαίσιο εμπορικής ανακοίνωσης, και η οποία δηλώνει ή υπονοεί ότι ένα προϊόν, μια κατηγορία προϊόντος, ένα εμπορικό σήμα ή ένας προμηθευτής έχει θετικό ή μηδενικό αντίκτυπο στο περιβάλλον ή ότι βλάπτει λιγότερο το περιβάλλον σε σύγκριση με άλλα προϊόντα, κατηγορίες προϊόντων, εμπορικά σήματα ή προμηθευτές, ή έχει βελτιώσει τον αντίκτυπό του με την πάροδο του χρόνου,
ιδ) «Γενικός περιβαλλοντικός ισχυρισμός»: κάθε περιβαλλοντικός ισχυρισμός, που διατυπώνεται εγγράφως ή προφορικά, μεταξύ άλλων, μέσω οπτικοακουστικών μέσων, που δεν περιλαμβάνεται σε σήμα βιωσιμότητας και στον οποίο οι προδιαγραφές του ισχυρισμού δεν παρέχονται με σαφείς και κατανοητούς όρους στο ίδιο μέσο,
ιε) «Σήμα βιωσιμότητας»: κάθε προαιρετικό σήμα εμπιστοσύνης, σήμα ποιότητας ή ισοδύναμο, δημόσιο ή ιδιωτικό, που αποσκοπεί στον διαχωρισμό και την προώθηση ενός προϊόντος, μιας διαδικασίας ή μιας επιχείρησης σε σχέση με τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή και τα δύο, και αποκλείει τυχόν υποχρεωτικό σήμα που απαιτείται βάσει του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου,
ιστ) «Σύστημα πιστοποίησης»: σύστημα επαλήθευσης από τρίτους που πιστοποιεί ότι ένα προϊόν, μια διαδικασία ή μια επιχείρηση συμμορφώνεται με ορισμένες απαιτήσεις, που επιτρέπει τη χρήση αντίστοιχου σήματος βιωσιμότητας και οι όροι του οποίου, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεών του, είναι διαθέσιμοι στο κοινό και πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

ιστα) το σύστημα είναι ανοικτό, υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους, σε όλους τους προμηθευτές που επιθυμούν και είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του συστήματος,

ιστβ) οι απαιτήσεις του συστήματος καταρτίζονται από τον ιδιοκτήτη του συστήματος σε διαβούλευση με τους σχετικούς εμπειρογνώμονες και τα ενδιαφερόμενα μέρη,

ιστγ) το σύστημα καθορίζει διαδικασίες για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος και προβλέπει την ανάκληση ή την αναστολή της χρήσης του σήματος βιωσιμότητας από τον προμηθευτή, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος, και

ιστδ) η παρακολούθηση της συμμόρφωσης ενός προμηθευτή με τις απαιτήσεις του συστήματος υπόκειται σε αντικειμενική διαδικασία και διεξάγεται από τρίτο μέρος του οποίου η ικανότητα και η ανεξαρτησία τόσο από τον ιδιοκτήτη του συστήματος όσο και από τον προμηθευτή βασίζονται σε διεθνή, ενωσιακά ή εθνικά πρότυπα και διαδικασίες.

ιζ) «Αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις»: οι περιβαλλοντικές επιδόσεις που συνάδουν με τον Κανονισμό (ΕΚ) 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (L 27) ή με εθνικά ή περιφερειακά συστήματα οικολογικής σήμανσης τύπου I EN ISO 14024 που έχουν αναγνωριστεί επίσημα στα κράτη μέλη ή με κορυφαίες περιβαλλοντικές επιδόσεις σύμφωνα με άλλο ισχύον δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ιη) «Αναλώσιμο»: κάθε συστατικό μέρος ενός αγαθού που χρησιμοποιείται επανειλημμένα και που πρέπει να αντικατασταθεί ή να αναπληρωθεί για να λειτουργήσει το αγαθό όπως προβλέπεται,

ιθ) «Λειτουργικότητα»: η ικανότητα των αγαθών να εκτελούν τις λειτουργίες τους, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού τους.»

Άρθρο 87

Πρόβλεψη πρόσθετων εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται παραπλανητικές ως προς τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και την ανθεκτικότητα των προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 9δ ν. 2251/1994

(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 9δ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί παραπλανητικών πράξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στην περ. β) της παρ. 1, βα) μετά τη λέξη «σύνθεση,» προστίθενται οι λέξεις «τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά,», ββ) μετά τις λέξεις «συνοδευτικά εξαρτήματα,» προστίθενται οι λέξεις «πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα,», γ) στην παρ. 2, προστίθενται περ. δ) και ε) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9δ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9δ

Παραπλανητικές πράξεις

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική, όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες, και είναι, συνεπώς, αναληθής, ή, όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίασής της, παραπλανά ή ενδέχεται να παραπλανήσει τον μέσο καταναλωτή, ακόμα και αν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα (1) ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος,

β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα, ή τα αποτελέσματα και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος,

γ) η έκταση των δεσμεύσεων του προμηθευτή, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του προμηθευτή ή του προϊόντος,

δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής συμφέρουσας τιμής,

ε) η ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής,

στ) η φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του προμηθευτή ή του αντιπροσώπου του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση, η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του,

ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής, σύμφωνα με το άρθρο 5.

2. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται, επίσης, παραπλανητική, όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, οδηγεί ή ενδέχεται να οδηγήσει τον μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, και η πρακτική περιλαμβάνει:

α) κάθε προσπάθεια προώθησης προϊόντος (μάρκετινγκ), συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής διαφήμισης, που δημιουργεί σύγχυση με προϊόντα, εμπορικά σήματα, εμπορικές επωνυμίες και άλλα διακριτικά γνωρίσματα ενός ανταγωνιστή,

β) μη συμμόρφωση του προμηθευτή προς τις δεσμεύσεις που περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους ανέλαβε να δεσμευτεί, όταν η δέσμευση είναι ρητή και όχι προγραμματική, και μπορεί να εξακριβωθεί και ο προμηθευτής αναφέρει σε μια εμπορική πρακτική ότι δεσμεύεται από τον κώδικα,

γ) κάθε εμπορική προώθηση αγαθού ως πανομοιότυπου με αγαθό που αποτελεί αντικείμενο εμπορίας σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το εν λόγω αγαθό έχει σαφώς διαφορετική σύσταση ή χαρακτηριστικά, εκτός αν αυτό αιτιολογείται από θεμιτούς και αντικειμενικούς παράγοντες,

δ) διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού σχετικά με τις μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις χωρίς σαφείς, αντικειμενικές, διαθέσιμες στο κοινό και επαληθεύσιμες δεσμεύσεις που καθορίζονται σε λεπτομερές και ρεαλιστικό σχέδιο εφαρμογής, το οποίο περιλαμβάνει μετρήσιμους και χρονικά προσδιορισμένους στόχους και άλλα σχετικά στοιχεία που είναι αναγκαία για την υποστήριξη της εφαρμογής του, όπως η κατανομή των πόρων, και το οποίο επαληθεύεται τακτικά από ανεξάρτητο τρίτο εμπειρογνώμονα, τα πορίσματα του οποίου τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών,

ε) διαφήμιση οφελών στους καταναλωτές, τα οποία δεν είναι συναφή και δεν προκύπτουν από χαρακτηριστικό του προϊόντος ή της επιχείρησης.»

Άρθρο 88

Προσθήκη περιπτώσεων παραπλανητικών παραλείψεων ουσιώδους ενημέρωσης καταναλωτών για πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας - Τροποποίηση άρθρου 9ε ν. 2251/1994
(παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 9ε του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί παραπλανητικών παραλείψεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) προστίθεται παρ. 7 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9ε διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9ε
Παραπλανητικές παραλείψεις
(άρθρο 7 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική, όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, καθώς και των περιορισμών του συγκεκριμένου μέσου επικοινωνίας, παραλείπει ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο, για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής και, ως εκ τούτου, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε.

2. Παραπλανητική παράλειψη τεκμαίρεται και όταν ο προμηθευτής αποκρύπτει ουσιώδεις πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ασαφή, ακατάληπτο, διφορούμενο ή εκτός χρόνου κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1, ή όταν δεν προσδιορίζει την εμπορική επιδίωξη της εμπορικής πρακτικής, εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προφανής από το συγκεκριμένο πλαίσιο και όταν, και στις δύο αυτές περιπτώσεις, τούτο έχει ή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να λάβει ο μέσος καταναλωτής απόφαση για συναλλαγή την οποία, διαφορετικά, δεν θα είχε λάβει.

3. Όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση της εμπορικής πρακτικής επιβάλλει περιορισμούς τόπου ή χρόνου, οι περιορισμοί αυτοί, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει ο προμηθευτής για να καταστήσει την πληροφορία προσιτή στους καταναλωτές με άλλον τρόπο, λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η πληροφορία έχει παραλειφθεί.

4. Στην περίπτωση της πρόσκλησης για αγορά, θεωρούνται ουσιώδεις οι ακόλουθες πληροφορίες, αν δεν είναι ήδη προφανείς από το συγκεκριμένο πλαίσιο:

α) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, στον βαθμό που ενδείκνυνται σε σχέση με το μέσο και το προϊόν,

β) η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του και όπου ενδείκνυται, η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί αντιπρόσωπός του,

γ) η τιμή, συμπεριλαμβανομένων των φόρων ή αν, λόγω της φύσης του προϊόντος, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η τιμή και, όπου ενδείκνυται, όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις ευλόγως δεν μπορούν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις,

δ) οι ρυθμίσεις για την πληρωμή, παράδοση και εκτέλεση, εφόσον αποκλίνουν από τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας,

ε) για προϊόντα και συναλλαγές, όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης ή ακύρωσης, η ύπαρξη αυτού του δικαιώματος,

στ) για τα προϊόντα που προσφέρονται σε επιγραμμικές αγορές, κατά πόσον ο τρίτος που προσφέρει τα προϊόντα είναι προμηθευτής ή όχι, βάσει της δήλωσης του εν λόγω τρίτου στον πάροχο της επιγραμμικής αγοράς.

4α. Όταν παρέχεται στους καταναλωτές η δυνατότητα αναζήτησης προϊόντων που προσφέρονται από διαφορετικούς προμηθευτές ή από καταναλωτές βάσει ερωτήματος υπό μορφή λέξης κλειδιού, φράσης ή άλλου στοιχείου, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο ολοκληρώνονται τελικά οι εν λόγω συναλλαγές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή γενικών πληροφοριών, σε ειδικό τμήμα της επιγραμμικής διεπαφής. Το τμήμα αυτό είναι άμεσα και εύκολα προσβάσιμο από τη σελίδα όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αναζήτησης, όσον αφορά στις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την κατάταξη των προϊόντων που παρουσιάζονται στον καταναλωτή ως αποτέλεσμα του ερωτήματος αναζήτησης, καθώς και τη σημασία των ως άνω παραμέτρων έναντι άλλων. Η παρούσα δεν ισχύει για τους παρόχους επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης, όπως ορίζονται στην περ. 6) του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186).

5. Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που θεσπίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, σχετικά με την εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης ή του μάρκετινγκ, θεωρούνται ουσιώδεις.

6. Όταν ο προμηθευτής παρέχει πρόσβαση σε αξιολογήσεις προϊόντων από καταναλωτές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή πληροφοριών σχετικά με το κατά πόσον και με ποιον τρόπο ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι οι δημοσιευμένες αξιολογήσεις προέρχονται από καταναλωτές που έχουν όντως χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν.

7. Όταν ένας προμηθευτής παρέχει υπηρεσία που συγκρίνει προϊόντα και παρέχει στον καταναλωτή πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα, των προϊόντων ή των προμηθευτών των εν λόγω προϊόντων, οι πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της σύγκρισης και τους προμηθευτές

των εν λόγω προϊόντων, καθώς και τα μέτρα που εφαρμόζονται για την επικαιροποίηση των εν λόγω πληροφοριών, θεωρούνται ουσιώδεις πληροφορίες.»

Άρθρο 89
Επέκταση των απαγορεύσεων παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9στ ν. 2251/1994
(παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Στο άρθρο 9στ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) προστίθενται περ. ια) έως ιθ) και λε) έως λζ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9στ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9στ
Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές
(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)

Απαγορεύονται, σε κάθε περίπτωση, ως παραπλανητικές, εμπορικές πρακτικές, που συνίστανται, ιδίως σε:
α) ισχυρισμό, ότι πρόκειται για συμβαλλόμενο σε κώδικα συμπεριφοράς, ενώ ο προμηθευτής δεν είναι συμβαλλόμενος,
β) χρησιμοποίηση σήματος αξιοπιστίας (trustmark), ποιοτικού σήματος ή αντίστοιχου διακριτικού γνωρίσματος, χωρίς την αντίστοιχη άδεια,
γ) ισχυρισμό, ότι ένας κώδικας συμπεριφοράς έχει την έγκριση δημόσιου ή άλλου φορέα, ενώ δεν την έχει,
δ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρακτικών του, ή ένα προϊόν έχει την έγκριση, την πιστοποίηση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, ενώ δεν την έχει, ή παρόμοιο ισχυρισμό ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, της πιστοποίησης ή της άδειας,
ε) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε μια καθορισμένη τιμή, χωρίς να γίνεται γνωστή η ύπαρξη των οποιωνδήποτε εύλογων λόγων που μπορεί να έχει ο προμηθευτής για τους οποίους πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει να προμηθεύσει ή να αναθέσει σε άλλον προμηθευτή να προμηθεύσει τα προϊόντα αυτά ή ισοδύναμά τους στην τιμή αυτή μέσα σε εύλογο διάστημα και σε εύλογες ποσότητες, λαμβανομένων υπόψη του προϊόντος, της κλίμακας διαφήμισης αυτού και της τιμής που προσφέρεται (διαφήμιση «δόλωμα»),
στ) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε καθορισμένη τιμή και στη συνέχεια:
στα) άρνηση επίδειξης του διαφημιζόμενου προϊόντος στους καταναλωτές ή
στβ) άρνηση λήψης παραγγελιών για το προϊόν ή παράδοσής του σε εύλογο χρόνο ή
στγ) επίδειξη ενός ελαττωματικού δείγματός του, με πρόθεση προώθησης ενός άλλου προϊόντος («δόλωμα και μεταστροφή»),
ζ) ψευδή δήλωση, ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε

να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβούν σε τεκμηριωμένη επιλογή,

η) ανάληψη της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης μετά από την πώληση σε καταναλωτές με τους οποίους ο προμηθευτής είχε επικοινωνήσει πριν από τη συναλλαγή σε γλώσσα που δεν είναι επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο προμηθευτής και στη συνέχεια διάθεση αυτής της υπηρεσίας μόνο σε άλλη γλώσσα, χωρίς αυτό να έχει καταστεί γνωστό στον καταναλωτή πριν αυτός δεσμευθεί για τη συναλλαγή,

θ) δήλωση, ή με άλλον τρόπο δημιουργία της εντύπωσης ότι ένα προϊόν μπορεί να πωλείται νόμιμα, ενώ δεν μπορεί,

ι) παρουσίαση των δικαιωμάτων που παρέχει ο νόμος στον καταναλωτή ως ειδικό χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή,

ια) αναγραφή σήματος βιωσιμότητας το οποίο δεν βασίζεται σε σύστημα πιστοποίησης ή δεν έχει καθιερωθεί από δημόσιες αρχές,

ιβ) διατύπωση γενικού περιβαλλοντικού ισχυρισμού για τον οποίο ο προμηθευτής δεν είναι σε θέση να αποδείξει αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις σχετικές με τον ισχυρισμό,

ιγ) διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν ή ολόκληρη την επιχείρηση του προμηθευτή, όταν αφορά μόνο συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος ή ειδική δραστηριότητα της επιχείρησης του προμηθευτή,

ιδ) ισχυρισμοί, οι οποίοι βασίζονται στην αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με τους οποίους ένα προϊόν έχει ουδέτερο, μειωμένο ή θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου,

ιε) παρουσίαση των απαιτήσεων που επιβάλλει ο νόμος σε όλα τα προϊόντα της σχετικής κατηγορίας προϊόντων στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή,

ιστ) απόκρυψη πληροφοριών από τον καταναλωτή σχετικά με το γεγονός ότι οι ενημερώσεις λογισμικού πρόκειται να επηρεάσουν αρνητικά τη λειτουργία αγαθών με ψηφιακά στοιχεία ή τη χρήση ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών,

ιζ) παρουσίαση ενημέρωσης λογισμικού ως αναγκαίας, όταν απλώς ενισχύει χαρακτηριστικά λειτουργικότητας,

ιη) κάθε εμπορική ανακοίνωση σε σχέση με αγαθό που περιέχει χαρακτηριστικό που εισάγεται για τον περιορισμό της ανθεκτικότητάς του, παρά το γεγονός ότι οι πληροφορίες σχετικά με το χαρακτηριστικό και τις επιπτώσεις του στην ανθεκτικότητα του αγαθού διατίθεται στον προμηθευτή,

ιθ) ψευδής ισχυρισμός ότι υπό κανονικές συνθήκες χρήσης ένα αγαθό έχει ορισμένη ανθεκτικότητα όσον αφορά τον χρόνο ή την ένταση χρήσης,

κ) χρήση κειμένου στα μέσα, για την προώθηση ενός προϊόντος, πληρωμένου από τον προμηθευτή, χωρίς αυτό να γίνεται σαφές από το περιεχόμενό του ή από εικόνα ή ήχο σαφώς αναγνωρίσιμα από τον καταναλωτή (κεκαλυμμένη διαφήμιση), με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4779/2021 (Α΄ 27),

κ1) παροχή αποτελεσμάτων αναζήτησης μετά την υποβολή ερωτήματος επιγραμμικής αναζήτησης εκ μέρους καταναλωτή, χωρίς να κοινοποιείται σαφώς τυχόν διαφήμιση επί

πληρωμή ή καταβολή τιμήματος ειδικά για την επίτευξη υψηλότερης κατάταξης προϊόντων μεταξύ των αποτελεσμάτων αναζήτησης,

κα) διατύπωση ουσιωδώς ανακριβούς ισχυρισμού όσον αφορά στη φύση ή στην έκταση του κινδύνου για την προσωπική ασφάλεια του καταναλωτή ή της οικογένειάς του, αν ο καταναλωτής δεν αγοράσει το προϊόν,

κβ) προώθηση παρόμοιου προϊόντος με εκείνο που προσφέρει συγκεκριμένος κατασκευαστής, με τέτοιο τρόπο, ώστε να παραπλανάται σκόπιμα ο καταναλωτής ότι έχει κατασκευασθεί από τον συγκεκριμένο κατασκευαστή, ενώ δεν συμβαίνει αυτό,

κγ) δημιουργία, λειτουργία ή προώθηση ενός πυραμιδωτού συστήματος πωλήσεων, όπου ο καταναλωτής θεωρεί ότι έχει την ευκαιρία για μεγαλύτερο όφελος με την εισαγωγή άλλων καταναλωτών στο σύστημα, παρά με την ίδια την πώληση ή την κατανάλωση των προϊόντων,

κδ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής πρόκειται να σταματήσει τη δραστηριότητα του ή να μετακομίσει, ενώ αυτό δεν ισχύει,

κε) ισχυρισμό, ότι τα προϊόντα μπορούν να διευκολύνουν το κέρδος σε τυχερά παίγνια,

κστ) αναληθή ισχυρισμό ότι προϊόν είναι σε θέση να θεραπεύει ασθένεια, δυσλειτουργίες ή δυσμορφίες,

κζ) διάδοση ουσιωδώς ανακριβών πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς ή τη δυνατότητα εύρεσης του προϊόντος, προκειμένου να παροτρυνθεί ο καταναλωτής να αποκτήσει το προϊόν με όρους λιγότερο ευνοϊκούς σε σχέση με αυτούς που ισχύουν υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς,

κη) ισχυρισμό για μία εμπορική πρακτική διεξαγωγής διαγωνισμού ή καταβολής επάθλων, χωρίς τη χορήγηση των περιγραφόμενων επάθλων ή του ισοδυνάμου τους,

κθ) περιγραφή του προϊόντος ως «δωρεάν», «χωρίς επιβάρυνση» ή με αντίστοιχη διατύπωση, αν ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει οποιαδήποτε άλλη πληρωμή εκτός του αναπόφευκτου κόστους για την απάντηση στην εμπορική πρακτική ή για την παραλαβή ή την παράδοση του αντικειμένου,

κι) προσθήκη στο υλικό μάρκετινγκ τιμολογίου ή αντίστοιχου εγγράφου με το οποίο ζητείται πληρωμή και το οποίο παρέχει στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχει ήδη παραγγείλει το προϊόν, ενώ αυτό δεν ισχύει,

λ) ψευδή ισχυρισμό ή δημιουργία της εντύπωσης, ότι ο προμηθευτής δεν ενεργεί για σκοπούς που συνδέονται με την εμπορική δραστηριότητά του, την επιχείρηση, την τέχνη ή το επιτήδευμά του, ή υποδύεται ψευδώς τον καταναλωτή,

λα) δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης, ότι οι υπηρεσίες, μετά την πώληση του προϊόντος, διατίθενται σε κράτος μέλος άλλο από αυτό στο οποίο πωλείται το προϊόν,

λβ) μεταπώληση εισιτηρίων εκδηλώσεων στους καταναλωτές αν ο προμηθευτής τα απέκτησε, χρησιμοποιώντας αυτοματοποιημένα μέσα για να παρακάμψει οποιοδήποτε επιβαλλόμενο όριο στον αριθμό των εισιτηρίων που επιτρέπεται να αγοράσει κάποιος ή οποιουσδήποτε άλλους κανόνες που ισχύουν για την αγορά εισιτηρίων,

λγ) δήλωση ότι οι αξιολογήσεις ενός προϊόντος υποβάλλονται από καταναλωτές που έχουν πράγματι χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν, χωρίς να έχουν ληφθεί εύλογα και αναλογικά μέτρα, προκειμένου να ελεγχθεί ότι προέρχονται από τους εν λόγω καταναλωτές,

λδ) υποβολή ή ανάθεση σε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο της υποβολής ψευδών αξιολογήσεων ή θετικών κριτικών καταναλωτών ή διαστρέβλωση των αξιολογήσεων ή των θετικών κριτικών καταναλωτών, με σκοπό την προώθηση προϊόντων,
λε) παρουσίαση αγαθού με τον ισχυρισμό ότι είναι δυνατή η επισκευή του, όταν αυτή δεν είναι δυνατή,
λστ) παρότρυνση του καταναλωτή να αντικαταστήσει ή να αναπληρώσει τα αναλώσιμα ενός αγαθού νωρίτερα από όσο χρειάζεται για τεχνικούς λόγους,
λζ) απόκρυψη πληροφοριών σχετικά με την υποβάθμιση της λειτουργικότητας αγαθού, όταν χρησιμοποιούνται αναλώσιμα, ανταλλακτικά ή εξαρτήματα που δεν προμηθεύονται από τον αρχικό παραγωγό, ή ψευδής ισχυρισμός ότι θα επέλθει τέτοια υποβάθμιση.»

Άρθρο 90

Ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά - Συμπερίληψη του κωδικού και της εμπορικής ονομασίας του προϊόντος στην περίληψη απόφασης περί επιβολής διοικητικού προστίμου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 13α ν. 2251/1994

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί κυρώσεων, μετά τις λέξεις «περιγραφή της παράβασης» προστίθενται οι λέξεις «, τον κωδικό και την εμπορική ονομασία του προϊόντος, όπου αυτό εφαρμόζεται, καθώς» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:
«5. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο των παρ. 1 έως 4, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης, τον κωδικό και την εμπορική ονομασία του προϊόντος, όπου αυτό εφαρμόζεται, καθώς και το επιβληθέν πρόστιμο.»

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2024/1799 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2024, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΟΙΝΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΑΓΑΘΩΝ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/2394 ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ (ΕΕ) 2019/771 ΚΑΙ (ΕΕ) 2020/1828

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 91
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, η προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης, η μείωση των αποβλήτων και η ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, διευκολύνοντας την επισκευή προϊόντων για τα οποία προβλέπονται απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής πέραν της εγγύησης του πωλητή.

Άρθρο 92
Αντικείμενο
(παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η δημιουργία ενός νομικού πλαισίου για την επισκευή των αγαθών, που θα συμβάλλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, προσβλέποντας παράλληλα σε ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και του περιβάλλοντος μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828, (L 10.7.2024).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ - ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ ΣΤΟΝ Ν. 2251/1994

Άρθρο 93
Δικαίωμα στην επισκευή - Αντικατάσταση τίτλου Μέρους Τέταρτου ν. 2251/1994
(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Ο τίτλος του Μέρους Τέταρτου του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ».

Άρθρο 94
Επισκευή αγαθών - Ορισμοί - Προσθήκη άρθρου 5γ στον ν. 2251/1994
(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5γ ως εξής:

«Άρθρο 5γ
Επισκευή αγαθών - Ορισμοί
(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Για τους σκοπούς των άρθρων 5γ έως 5ιστ ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
1) «Ανακαίνιση»: η ανακαίνιση, όπως ορίζεται στο σημείο 18 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ (L 28.6.2024).
2) «Απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής»: οι απαιτήσεις βάσει του καταλόγου των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV του παρόντος, οι οποίες επιτρέπουν την επισκευή ενός αγαθού, περιλαμβανομένων των απαιτήσεων για τη βελτίωση της ευκολίας αποσυναρμολόγησης και των απαιτήσεων σχετικά με την πρόσβαση σε ανταλλακτικά, σε σχετικές με την επισκευή πληροφορίες και σε εργαλεία που εφαρμόζονται σε αγαθά ή συγκεκριμένα συστατικά μέρη αγαθών.
3) «Διανομέας»: ο διανομέας, όπως ορίζεται στο σημείο 45 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.
4) «Εισαγωγέας»: ο εισαγωγέας, όπως ορίζεται στο σημείο 44 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.
5) «Εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος»: ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, όπως ορίζεται στο σημείο 43 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.
6) «Επισκευαστής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, σε σχέση με την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική του δραστηριότητα, παρέχει υπηρεσία επισκευής, περιλαμβανομένων των κατασκευαστών και των πωλητών που παρέχουν υπηρεσίες επισκευής και των παρόχων υπηρεσιών επισκευής, είτε αυτοί είναι ανεξάρτητοι είτε συνδεδεμένοι με τους εν λόγω κατασκευαστές ή πωλητές.
7) «Επισκευή»: η επισκευή, όπως ορίζεται στο σημείο 20 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.
8) «Κατασκευαστής»: ο κατασκευαστής, όπως ορίζεται στο σημείο 42 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1781.»

Άρθρο 95
Επισκευή αγαθών - Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 5δ στον ν. 2251/1994
(παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5δ ως εξής:

«Άρθρο 5δ
Επισκευή αγαθών - Πεδίο εφαρμογής
(παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Τα άρθρα 5γ έως 5ιστ εφαρμόζονται στην επισκευή αγαθών που αγοράζουν οι καταναλωτές σε περίπτωση ελαττώματος των αγαθών το οποίο προκύπτει ή καθίσταται εμφανές μετά το πέρας της προθεσμίας παραγραφής του άρθρου 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164).
2. Τα άρθρα 5στ και 5ζ εφαρμόζονται μόνο σε αγαθά για τα οποία και στο μέτρο που ο κατάλογος των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV, προβλέπει απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής.
3. Τα άρθρα 5γ έως 5ιστ εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των άρθρων 138 έως 147 του ν. 4763/2020 (Α΄ 254).»

Άρθρο 96
Ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ε στον ν. 2251/1994
(άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ε ως εξής:

«Άρθρο 5ε
Ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής
(άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Οι επισκευαστές μπορούν να παρέχουν στον καταναλωτή το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής που παρατίθεται στο Παράρτημα III. Το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής παρέχεται σε σταθερό μέσο και μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά το αίτημα και προτού δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών επισκευής.
2. Το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής παρέχεται δωρεάν.
3. Κατά παρέκκλιση της παρ. 2, όταν απαιτείται διαγνωστική υπηρεσία, περιλαμβανομένης της διά ζώσης ή εξ αποστάσεως εξέτασης, για να προσδιοριστούν η φύση του ελαττώματος και το είδος της επισκευής, καθώς και για να εκτιμηθεί το τίμημά της, ο επισκευαστής μπορεί να ζητήσει από τον καταναλωτή να καταβάλει το αναγκαίο κόστος της εν λόγω υπηρεσίας. Με την επιφύλαξη των άρθρων 3 έως 4η, ο επισκευαστής ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με το κόστος της διαγνωστικής υπηρεσίας.
4. Το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής προσδιορίζει τους ακόλουθους όρους επισκευής με σαφή και κατανοητό τρόπο:

α) την ταυτότητα του επισκευαστή,
β) την ταχυδρομική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος ο επισκευαστής, καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του επισκευαστή και, εάν υπάρχουν, άλλα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας που παρέχουν τη δυνατότητα στον καταναλωτή να επικοινωνεί με τον επισκευαστή γρήγορα, αποτελεσματικά και με προσβάσιμο τρόπο,
γ) το αγαθό που πρέπει να επισκευαστεί,
δ) τη φύση του ελαττώματος και το είδος της προτεινόμενης επισκευής,
ε) την τιμή ή, εάν αυτή δεν μπορεί ευλόγως να υπολογιστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο υπολογισμού της και τη μέγιστη τιμή για την επισκευή,
στ) τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση της επισκευής,
ζ) τη διαθεσιμότητα αγαθών για προσωρινή αντικατάσταση κατά τη διάρκεια της επισκευής και το κόστος της προσωρινής αντικατάστασης, εφόσον υπάρχει, για τον καταναλωτή,
η) τον τόπο όπου ο καταναλωτής παραδίδει το αγαθό προς επισκευή,
θ) κατά περίπτωση, τη διαθεσιμότητα βοηθητικών υπηρεσιών, όπως απεγκατάσταση, εγκατάσταση και μεταφορά, που προσφέρονται από τον επισκευαστή και το λεπτομερές κόστος των εν λόγω υπηρεσιών, εφόσον υπάρχει, για τον καταναλωτή,
ι) την περίοδο ισχύος του ευρωπαϊκού εντύπου πληροφοριών επισκευής,
ια) κατά περίπτωση, συμπληρωματικές πληροφορίες.
5. Ο επισκευαστής δεν τροποποιεί τους όρους επισκευής που καθορίζονται στο ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής για διάστημα τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία το εν λόγω έντυπο παρασχέθηκε στον καταναλωτή. Ο επισκευαστής και ο καταναλωτής μπορούν να συμφωνήσουν μεγαλύτερη περίοδο ισχύος του ευρωπαϊκού εντύπου πληροφοριών επισκευής. Όταν ο καταναλωτής αποδέχεται, εντός της περιόδου ισχύος, τους όρους που καθορίζονται στο ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής, ο επισκευαστής υποχρεούται να εκτελέσει την υπηρεσία επισκευής υπό τους συγκεκριμένους όρους.
6. Όταν ο επισκευαστής έχει παράσχει στον καταναλωτή πλήρες και ακριβές ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής, θεωρείται ότι έχει συμμορφωθεί με τις ακόλουθες απαιτήσεις:
α) τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με τα κύρια χαρακτηριστικά της υπηρεσίας επισκευής που ορίζονται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 3β και στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και στην περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3844/2010 (Α΄ 63),
β) τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με την ταυτότητα και τα στοιχεία επικοινωνίας του επισκευαστή που ορίζονται στις περ. β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 3β και στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος, στην περ. ι) της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 3844/2010 και στις περ. α) έως γ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του π.δ. 131/2003 (Α΄ 116),
γ) τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με την τιμή που ορίζονται στην περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 3β και στην περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του παρόντος, καθώς και στην περ. θ) της παρ. 1 και στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 3844/2010,
δ) τις απαιτήσεις ενημέρωσης σχετικά με τις ρυθμίσεις για την εκτέλεση και τον χρόνο εκτέλεσης της υπηρεσίας επισκευής που ορίζονται στην περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3β και στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 4.»

Άρθρο 97
Υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5στ στον ν. 2251/1994
(άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5στ ως εξής:

«Άρθρο 5στ
Υποχρέωση επισκευής
(άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, ο κατασκευαστής επισκευάζει τα αγαθά για τα οποία προβλέπονται απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής σύμφωνα με τον κατάλογο των νομοθετημάτων που παρατίθενται στο Παράρτημα IV και στο μέτρο που οι απαιτήσεις αυτές ισχύουν για τα εν λόγω αγαθά. Ο κατασκευαστής δεν υποχρεούται να προβεί σε επισκευή, όταν αυτή είναι αδύνατη. Ο κατασκευαστής μπορεί να αναθέσει υπεργολαβικά την επισκευή προκειμένου να εκπληρώσει την υποχρέωση επισκευής που υπέχει.

2. Η επισκευή της παρ. 1 πραγματοποιείται υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) παρέχεται είτε δωρεάν είτε έναντι εύλογου τιμήματος,

β) ολοκληρώνεται εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη στιγμή κατά την οποία ο κατασκευαστής αποκτά τη φυσική κατοχή του αγαθού, το έχει λάβει ή του έχει δοθεί πρόσβαση στο αγαθό από τον καταναλωτή,

γ) ο κατασκευαστής δύναται να παρέχει στον καταναλωτή αγαθό αντικατάστασης δωρεάν ή έναντι λογικού αντιτίμου κατά τη διάρκεια της επισκευής και

δ) στις περιπτώσεις που η επισκευή είναι αδύνατη, ο κατασκευαστής μπορεί να προσφέρει στον καταναλωτή ανακαινισμένο αγαθό.

3. Όταν ο κατασκευαστής που υποχρεούται να πραγματοποιήσει επισκευή βάσει της παρ. 1 είναι εγκατεστημένος εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την υποχρέωση του κατασκευαστή εκπληρώνει ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν ο κατασκευαστής δεν έχει εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την υποχρέωση του κατασκευαστή εκπληρώνει ο εισαγωγέας του σχετικού αγαθού. Εάν δεν υπάρχει εισαγωγέας, την υποχρέωση του κατασκευαστή εκπληρώνει ο διανομέας του σχετικού αγαθού. Ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, ο εισαγωγέας και ο διανομέας μπορούν να αναθέσουν υπεργολαβικά την επισκευή, προκειμένου να εκπληρώσουν την υποχρέωση επισκευής που υπέχουν.

4. Οι κατασκευαστές που καθιστούν διαθέσιμα ανταλλακτικά και εργαλεία για αγαθά που αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV, προσφέρουν τα εν λόγω ανταλλακτικά και εργαλεία έναντι εύλογου αντιτίμου που δεν αποτρέπει την επισκευή.

5. Οι κατασκευαστές ή, κατά περίπτωση, οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι, οι εισαγωγείς ή οι διανομείς που υπέχουν υποχρέωση επισκευής δυνάμει του παρόντος άρθρου διασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές μπορούν να έχουν πρόσβαση, μέσω ιστοτόπου ελεύθερης πρόσβασης, σε πληροφορίες σχετικά με τις ενδεικτικές τιμές που χρεώνονται για τη συνήθη επισκευή των αγαθών τα οποία αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV.

6. Οι κατασκευαστές δεν χρησιμοποιούν συμβατικές ρήτρες ούτε τεχνικές υλισμικού ή λογισμικού που εμποδίζουν την επισκευή των αγαθών τα οποία αναφέρονται στον κατάλογο

των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από θεμιτούς και αντικειμενικούς παράγοντες, περιλαμβανομένων των ισχυουσών διατάξεων του ν. 4996/2022 (Α΄ 218).

Ειδικότερα, οι κατασκευαστές δεν εμποδίζουν τη χρήση γνήσιων ή μεταχειρισμένων ανταλλακτικών, συμβατών ανταλλακτικών και ανταλλακτικών από τρισδιάστατη εκτύπωση από ανεξάρτητους επισκευαστές, όταν αυτά συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που τίθενται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, ιδίως του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 87/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου (L 135) ή του ν. 4996/2022.

Η παρούσα ισχύει με την επιφύλαξη των ειδικών απαιτήσεων των νομικών πράξεων της Ένωσης που αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV.

7. Οι κατασκευαστές δεν αρνούνται την επισκευή αγαθών που αναφέρονται στον κατάλογο των νομοθετημάτων του Παραρτήματος IV, για τον λόγο και μόνο ότι έχει πραγματοποιηθεί προηγούμενη επισκευή από άλλους επισκευαστές ή άλλα πρόσωπα.

8. Με την επιφύλαξη της υποχρέωσης επισκευής δυνάμει του παρόντος, οι καταναλωτές μπορούν να ζητήσουν επισκευή από οποιονδήποτε επισκευαστή της επιλογής τους.»

Άρθρο 98
Πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ζ στον ν. 2251/1994
(άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ζ ως εξής:

«Άρθρο 5ζ
Πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση επισκευής
(άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Ο κατασκευαστής ή, κατά περίπτωση, ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος, ο εισαγωγέας ή ο διανομέας διαθέτει, δωρεάν, τουλάχιστον καθ' όλη τη διάρκεια της υποχρέωσης επισκευής που υπέχει δυνάμει του άρθρου 5στ, πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες επισκευής του, με εύκολα προσβάσιμο, σαφή και κατανοητό τρόπο.»

Άρθρο 99
Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5η στον ν. 2251/1994
(παρ. 1 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5η ως εξής:

«Άρθρο 5η
Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης
(παρ. 1 άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771)

Ο πωλητής εκπληρώνει την υποχρέωση της παρ. 5 του άρθρου 535Β του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) όταν το πράγμα διαθέτει την ποσότητα, καθώς και τα συνήθη ποιοτικά και άλλα χαρακτηριστικά, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά την ανθεκτικότητα, τη δυνατότητα επισκευής, τη λειτουργικότητα, τη συμβατότητα και την ασφάλεια, που είναι συνήθη για αγαθά του ίδιου τύπου και που είναι εύλογο να αναμένει ο αγοραστής, δεδομένης της φύσης των αγαθών και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν δημόσια δήλωση που έχει πραγματοποιηθεί από τον πωλητή ή για λογαριασμό του πωλητή ή άλλων προσώπων σε προηγούμενα στάδια της αλυσίδας συναλλαγών, περιλαμβανομένου του παραγωγού, ιδίως στη διαφήμιση ή την επισήμανση.»

Άρθρο 100
Ενημέρωση για την αποκατάσταση της ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5θ στον ν. 2251/1994
(παρ. 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5θ ως εξής:

«Άρθρο 5θ
Ενημέρωση για την αποκατάσταση της ανταπόκρισης
(παρ. 2α άρθρου 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/771, παρ. 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Προτού ο πωλητής παράσχει τον τρόπο επανόρθωσης για να επιτευχθεί η ανταπόκριση του πράγματος σύμφωνα με το άρθρο 543 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), ενημερώνει τον καταναλωτή σχετικά με το δικαίωμά του να επιλέξει μεταξύ επισκευής και αντικατάστασης, καθώς και σχετικά με την επέκταση του χρόνου παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 5ια.

Άρθρο 101
Χορήγηση πράγματος αντικατάστασης - Προσθήκη άρθρου 5ι στον ν. 2251/1994
(παρ. 4 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ι ως εξής:

«Άρθρο 5ι
Χορήγηση πράγματος αντικατάστασης
(παρ. 4 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Κατά τη διάρκεια της επισκευής, ο πωλητής δύναται, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του πράγματος και την ανάγκη του αγοραστή για συνεχή χρήση του, να θέσει στη διάθεση του αγοραστή πράγμα αντικατάστασης. Το πράγμα αντικατάστασης μπορεί να είναι και ανακατασκευασμένο, εφόσον συναινεί ο καταναλωτής.»

Άρθρο 102
Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 5ια στον ν. 2251/1994
(παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ια ως εξής:

«Άρθρο 5ια
Παραγραφή
(παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), τα δικαιώματα του αγοραστή, σε περίπτωση που ως τρόπος αποκατάστασης επιλεγεί η διόρθωση, παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών για τα κινητά.»

Άρθρο 103
Εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές - Προσθήκη άρθρου 5ιβ στον ν. 2251/1994
(άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ιβ ως εξής:

«Άρθρο 5ιβ
Εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές
(άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Το εθνικό σημείο επαφής χρησιμοποιεί την κοινή επιγραμμική διεπαφή της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας για πρόσβαση στο εθνικό τμήμα και είναι αρμόδιο για τα καθήκοντα που απαριθμούνται στην παρ. 4.
2. Η χρήση του εθνικού τμήματος μέσω της πρόσβασης στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα είναι δωρεάν για τους καταναλωτές.
3. Η εγγραφή στο εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές είναι προαιρετική και αφορά μόνο επισκευαστές, κατόπιν της συγκατάθεσής τους.
4. Το εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές:

α) περιλαμβάνει λειτουργίες αναζήτησης σχετικά με τα αγαθά, τον τόπο των υπηρεσιών επισκευής, περιλαμβανομένης λειτουργίας βάσει χάρτη, τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, τους όρους επισκευής, περιλαμβανομένων του χρόνου που απαιτείται για την ολοκλήρωση της επισκευής, της διαθεσιμότητας αγαθών για προσωρινή αντικατάσταση και του τόπου όπου ο καταναλωτής παραδίδει τα αγαθά για επισκευή, τη διαθεσιμότητα και τους όρους των βοηθητικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένων της απεγκατάστασης, της εγκατάστασης και της μεταφοράς, που προσφέρονται από τους επισκευαστές και τα ισχύοντα ευρωπαϊκά ή εθνικά πρότυπα ποιότητας για τις επισκευές,

β) κατά περίπτωση, περιλαμβάνει λειτουργία αναζήτησης για την εξεύρεση πωλητών αγαθών που έχουν υποστεί ανακατασκευή, αγοραστών ελαττωματικών αγαθών προς ανακαίνιση ή επισκευαστικών πρωτοβουλιών τοπικών κοινοτήτων,

γ) δίνει στους καταναλωτές τη δυνατότητα να ζητούν το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής από τους επισκευαστές που το προσφέρουν,

δ) επιτρέπει την τακτική επικαιροποίηση των στοιχείων επικοινωνίας και των υπηρεσιών από τους επισκευαστές,

ε) επιτρέπει στους επισκευαστές να δηλώνουν ότι τηρούν τα ισχύοντα ενωσιακά ή εθνικά πρότυπα ποιότητας,

στ) καθιστά δυνατή την πρόσβαση μέσω εθνικών ιστοτόπων και ιδίως μέσω του εθνικού κόμβου της ενιαίας ψηφιακής πύλης «www.gov.gr», που είναι συνδεδεμένοι με την ενιαία ψηφιακή πύλη η οποία δημιουργήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 1024/2012 (L 295),

ζ) εξασφαλίζει προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία και

η) παρέχει φόρμες επικοινωνίας για τους χρήστες, προκειμένου να αναφέρει τεχνικά ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας, καθώς και ανακρίβειες σχετικά με τις πληροφορίες που παρέχουν οι επισκευαστές και, κατά περίπτωση, οι πωλητές αγαθών τα οποία έχουν υποστεί ανακαίνιση, οι αγοραστές ελαττωματικών αγαθών προς ανακαίνιση ή οι επισκευαστικές πρωτοβουλίες τοπικών κοινοτήτων.

5. Η ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα καθιστά δυνατή τη συλλογή δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα, όσον αφορά τη λειτουργία των εθνικών τμημάτων.»

Άρθρο 104
Εθνικό σημείο επαφής - Προσθήκη άρθρου 5ιγ στον ν. 2251/1994
(άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ιγ ως εξής:

«Άρθρο 5ιγ
Εθνικό σημείο επαφής
(άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης κοινοποιεί έως τις 31 Ιουλίου 2026 στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας του εθνικού σημείου επαφής που ορίζεται με την απόφαση της παρ. 15 του άρθρου 14, το οποίο:
α) παρακολουθεί τα δεδομένα που καταχωρούνται στο εθνικό τμήμα με σκοπό τον εντοπισμό και την αφαίρεση μη έγκυρων πληροφοριών σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, και
β) παρέχει συνδρομή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με τη λειτουργία του εθνικού τμήματος στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα.»

Άρθρο 105
Ενημέρωση των καταναλωτών - Προσθήκη άρθρου 5ιδ στον ν. 2251/1994
(άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ιδ ως εξής:

«Άρθρο 5ιδ
Ενημέρωση των καταναλωτών
(άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή παρέχει ενημέρωση στο καταναλωτικό κοινό, στους οικονομικούς φορείς και στους πωλητές σχετικά με:
α) τη διαθεσιμότητα της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας, και
β) τα δικαιώματά τους δυνάμει του παρόντος Μέρους καθώς και σχετικά με τα μέσα επιβολής των εν λόγω δικαιωμάτων.»

Άρθρο 106
Μέτρα για την προώθηση της επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ιε στον ν. 2251/1994
(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ιε ως εξής:

«Άρθρο 5ιε
Μέτρα για την προώθηση της επισκευής
(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Για την προώθηση της επισκευής λαμβάνονται τα παρακάτω μέτρα από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή:
α) αναπτύσσονται και υλοποιούνται ενημερωτικές καμπάνιες για την προώθηση της επισκευής και των περιβαλλοντικών ωφελειών της,
β) ενθαρρύνονται συνεργασίες μεταξύ κατασκευαστών, επισκευαστών και φορέων ανακύκλωσης για την προώθηση της κυκλικής οικονομίας μέσω συνεργασιών.
2. Έως τις 31 Ιουλίου 2029 η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα μέτρα που έχουν ληφθεί δυνάμει της παρ. 1.»

Άρθρο 107
Υποχρεωτικός χαρακτήρας - Προσθήκη άρθρου 5ιστ στον ν. 2251/1994
(άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), προστίθεται άρθρο 5ιστ ως εξής:

«Άρθρο 5ιστ
Υποχρεωτικός χαρακτήρας
(άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Οποιαδήποτε συμβατική συμφωνία αποκλείει, σε βάρος του καταναλωτή, την εφαρμογή του παρόντος, παρεκκλίνει από αυτά ή μεταβάλλει την ισχύ τους δεν είναι δεσμευτική για τον καταναλωτή.
2. Ο επισκευαστής δύναται να προσφέρει στον καταναλωτή συμβατικούς όρους που παρέχουν υπέρτερη προστασία σε σχέση με τις διατάξεις του παρόντος.»

Άρθρο 108
Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 2251/1994
(άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί εξουσιοδοτικών, μεταβατικών, τελικών και καταργούμενων διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) προστίθενται παρ. 14 και 15 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14
Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις
(παρ. 5 άρθρου 5 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ, άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Καταργούνται ο ν. 1961/1991 «Για την προστασία του καταναλωτή και άλλες διατάξεις», εκτός των άρθρων 51 και 53 έως 55, τα άρθρα 26 έως 29 του ν. 2000/1991 «Για την αποκρατικοποίηση, απλούστευση των διαδικασιών εκκαθάρισης, ενισχύσεως των κανόνων ανταγωνισμού και άλλες διατάξεις», καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.
2. Δεν θίγονται οι διατάξεις για τον αθέμιτο ανταγωνισμό.
3. α) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης κωδικοποιούνται, σε ενιαίο κείμενο, οι διατάξεις του παρόντος καθώς και όλων των συναφών νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που ρυθμίζουν θέματα προστασίας των καταναλωτών (νομοθετική κωδικοποίηση). Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται νέα αρίθμηση των άρθρων και διάρθρωση των διατάξεών τους, η διαγραφή, η σύμπτυξη ή η διεύρυνση των άρθρων και του αριθμού τους, καθώς και η μεταγλώττιση και οποιαδήποτε αναγκαία φραστική μεταβολή των κειμένων, χωρίς αλλοίωση της εννοίας τους.

β) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης κωδικοποιούνται οι διατάξεις του παρόντος, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σε ενιαίο κείμενο (διοικητική κωδικοποίηση).

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ρυθμίζονται τα της προσαρμογής και συμμόρφωσης προς οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις, που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα κατανάλωσης και προστασίας του καταναλωτή. Με τις κανονιστικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να λαμβάνεται και κάθε αναγκαίο συμπληρωματικό μέτρο για την εφαρμογή των παραπάνω πράξεων.

4α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης εκδίδεται ο Κανονισμός Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 4 του άρθρου 7α.

4β. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης συγκροτείται η Επιτροπή Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 5 του άρθρου 7α, και καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της.

4γ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται οι υποχρεώσεις των ενώσεων του άρθρου 10γ σχετικά με τα τηρούμενα βιβλία, τα στοιχεία που προσκομίζονται στην Επιτροπή του άρθρου 10ζ, τη συχνότητα υποβολής και επικαιροποίησής τους, οι επιπρόσθετες συνέπειες για την υποβολή αναληθών στοιχείων και κάθε ζήτημα σχετικά με την τηρούμενη διαδικασία.

4δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι επιχορηγήσεις και οι παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο, της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10γ, προς τις ενώσεις καταναλωτών που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για τη διαρθρωτική στήριξή τους και την πρόσβασή τους σε νομική βοήθεια, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι ενώσεις καταναλωτών για τη λήψη τους.

4ε. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζεται το μέγιστο ύψος των περιορισμένων τελών της περ. η) της παρ. 4 του άρθρου 10γ. Τα τέλη του πρώτου εδαφίου δεν εισπράττονται μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης.

4στ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών, καθώς και κάθε ζήτημα για την εφαρμογή των άρθρων 10γ και 10δ.

4ζ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου ορίζονται εθνικά σημεία επαφής της παρ. 8 του άρθρου 10ζ και κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

4η. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται η προθεσμία και η διαδικασία, με την οποία μεμονωμένος καταναλωτής δύναται να αποδεχθεί ή να αρνηθεί να δεσμευθεί από τον συμβιβασμό, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10ιγ.

4θ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται ο ιστότοπος ή οι ιστότοποι για την παροχή των πληροφοριών του άρθρου 10ιζ, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4ι. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορούν να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών.

4ια. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή και τη διαχείριση των αναφορών ή καταγγελιών που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, σύμφωνα με το άρθρο 13β.

4ιβ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εσωτερικών καθορίζονται:

α) η διαδικασία των ελέγχων που πραγματοποιούνται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13θ,

β) οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των ελεγκτών,

γ) η διαδικασία αποστολής αιτημάτων ελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή προς τις υπηρεσίες των Περιφερειών.

4ιγ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης δύναται να τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙ.

5. Αν σε συγκεκριμένη περίπτωση οι κοινές διατάξεις παρέχουν στον καταναλωτή μεγαλύτερη προστασία από την ειδική ρύθμιση του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις. Εξαιρούνται οι διατάξεις που αφορούν παραγραφές και αποκλειστικές προθεσμίες.

6. Άτυποι κανόνες συμπεριφοράς επαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και άτυπα όργανα εφαρμογής των κανόνων αυτών ή επίλυσης καταναλωτικών διαφορών ειδικού χαρακτήρα δεν θίγονται από αυτόν το νόμο, έστω και αν ανάγονται σε θέματα που αυτός ρυθμίζει, στο μέτρο που δεν αντίκεινται προς τις διατάξεις του.

7. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, η διαφάνεια στη λειτουργία της αγοράς, η ενίσχυση του ανταγωνισμού και ιδίως η απόδοση του οικονομικού οφέλους από αυτόν στους καταναλωτές, καθώς και η διασφάλιση της ενημέρωσης και η ενίσχυση της ικανότητας των καταναλωτών για σύγκριση και επιλογή προϊόντων ή υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται και εξειδικεύονται:

α) οι απαιτήσεις ασφάλειας και επισήμανσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, εκτός των τροφίμων και με την επιφύλαξη κανόνων κοινοτικού δικαίου,

β) οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των καταναλωτών από προμηθευτές, παραγωγούς, πωλητές ή διανομείς προς τους καταναλωτές σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τις ιδιότητες και την τιμή πώλησης των προσφερόμενων προϊόντων ή παρεχόμενων υπηρεσιών, τον τρόπο αναγραφής της τιμής και τη διαμόρφωση αυτής και

γ) όροι διαφάνειας στην προώθηση, πώληση ή προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών στους καταναλωτές.

8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να συγκροτούνται επιτροπές εμπειρογνωμόνων για την επικουρία του έργου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών των επιτροπών, η λειτουργία τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια.

9. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ρυθμίζονται ο τύπος και οι όροι των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές με επιχειρήσεις αδυνατίσματος και γυμναστηρίων, και ιδίως το δικαίωμα υπαναχώρησης, ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, οι κυρώσεις που επιβάλλονται, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της απόφασης που εκδίδεται κατά την παράγραφο αυτή, και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια.

10. Η επιλογή από τα συμβαλλόμενα μέρη δικαίου χώρας που δεν ανήκει στην Ε.Ε. δεν μπορεί να θίξει τα δικαιώματα καταναλωτών που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον η κρινόμενη περίπτωση συνδέεται στενά με την ελληνική έννομη τάξη.

11. Δεν επιτρέπεται επιβολή κατάσχεσης για ικανοποίηση απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων, καθώς και των εκδοχέων των απαιτήσεων αυτών από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, επί ακινήτου του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί τη μοναδική κατοικία του, εφόσον ασκηθεί από τον ίδιο, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης, ανακοπή κατά του σχετικού τίτλου εκτέλεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ και συντρέχουν, σωρευτικώς, οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
α) η απαίτηση της τράπεζας, στο σύνολο της, όπως βεβαιώνεται στο σχετικό τίτλο εκτέλεσης, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ,
β) δεν έχει εγγραφεί, με τη βούληση του οφειλέτη, επί του ακινήτου αυτού προσημείωση ή υποθήκη υπέρ της δικαιούχου Τράπεζας,
γ) ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη αδυναμία να εκπληρώσει τη συμβατική του υποχρέωση.
Εάν δεν έχει ασκηθεί ανακοπή του πρώτου εδαφίου ή αυτή απορριφθεί τελεσιδίκως, δεν εμποδίζεται η επιβολή κατάσχεσης.
12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 4ια του άρθρου 14 εφαρμόζεται η υπ' αρ. 74784/5.7.2021 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, περί συστήματος διαχείρισης αναφορών/καταγγελιών και μεθοδολογίας σχεδιασμού των ενεργειών ελέγχου (Β΄ 3114).
13. Οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 10ιβ, περί διακοπής των προθεσμιών παραγραφής, εφαρμόζονται μόνον σε αξιώσεις για επανόρθωση και αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις που σημειώθηκαν μετά την 24η Ιουνίου 2023.
14. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται εκπρόσωπος στην ομάδα εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παροχή συμβουλών σχετικά με τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας, και του εθνικού τμήματος.
15. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται το εθνικό σημείο επαφής του άρθρου 5ιγ.»

Άρθρο 109
Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 2251/1994
(άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

1. Στο Παράρτημα ΙΙ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) με τίτλο «Κατάλογος διατάξεων παρ. 1 άρθρου 10α», ο παράτιτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΑΡ. 1 ΑΡΘΡΟΥ 10α
(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ, άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)».

2. Στο Παράρτημα ΙΙ του ν. 2251/1994, στην υπό Α/Α 1. Ενότητα, στη στήλη «ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) διαγράφονται οι λέξεις «2α, περί αναπροσαρμογής ασφαλίστρων», β) μετά τις λέξεις «5β, περί οδηγιών χρήσης και τεχνικής

υποστήριξης μετά την πώληση» προστίθενται οι λέξεις «5γ έως 5ιστ, περί επισκευής» και η στήλη «ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» της υπό Α/Α 1. Ενότητας διαμορφώνεται ως εξής:

«

Α/Α	ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
1.	Άρθρα του παρόντος: 2, περί γενικών όρων συναλλαγών και καταχρηστικών γενικών όρων, 3 έως 4η, περί συμβάσεων από απόσταση και συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, 4θ, περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, 5, περί νόμιμης εγγύησης, 5α, περί εμπορικής εγγύησης, 5β, περί οδηγιών χρήσης και τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση, 5γ έως 5ιστ, περί επισκευής, 6, περί ευθύνης του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα, 7, περί υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών και η υπό στοιχεία Ζ3/2810/14.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, περί γενικής ασφάλειας των προϊόντων (Β΄ 1885), για το χρονικό διάστημα μέχρι την 13.12.2024 οπότε τίθεται σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (L 135) 7α, περί προστασίας των ανήλικων καταναλωτών, 8, περί ευθύνης του παρέχοντος υπηρεσίες, 9, περί διαφήμισης, 9α έως 9θ, περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, 9ι, περί ανακοίνωσης μείωσης τιμής.

».

Άρθρο 110
Προσθήκη Παραρτημάτων ΙΙΙ και IV στον ν. 2251/1994
(Παραρτήματα Ι και ΙΙ της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74)

Στον ν. 2251/1994 (Α΄ 191), μετά το Παράρτημα ΙΙ, προστίθενται Παράρτημα ΙΙΙ και Παράρτημα IV ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ
(Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Μέρος Ι

Ταυτότητα και στοιχεία επικοινωνίας του επισκευαστή που παρέχει την υπηρεσία επισκευής

Επισκευαστής	[Στοιχεία ταυτότητας]
Διεύθυνση	[Ταχυδρομική διεύθυνση προς χρήση από τον καταναλωτή]
Αριθμός τηλεφώνου	
Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
Εάν παρέχονται από τον επισκευαστή, άλλα μέσα ηλεκτρονικής επικοινωνίας τα οποία επιτρέπουν στον καταναλωτή να έρχεται σε επαφή και να επικοινωνεί με τον επισκευαστή γρήγορα και αποτελεσματικά	

Μέρος ΙΙ

Πληροφορίες σχετικά με την υπηρεσία επισκευής

Αγαθό προς επισκευή	[Ταυτοποίηση του αγαθού]
Φύση του ελαττώματος	[Περιγραφή του ελαττώματος]
Προτεινόμενο είδος επισκευής	[Τι είδους μέτρα θα ληφθούν για την επισκευή του ελαττώματος]
Τιμή επισκευής ή, εάν δεν μπορεί να υπολογιστεί, εφαρμοστέα μέθοδος υπολογισμού και μέγιστη τιμή επισκευής	[Αυτό σημαίνει το συνολικό ποσό ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατό, τη μέθοδο υπολογισμού και το ανώτατο όριο για την υπηρεσία επισκευής, σε EUR/εθνικό νόμισμα]
Χρόνος για την ολοκλήρωση της επισκευής	[Προθεσμία εντός της οποίας ο επισκευαστής αναλαμβάνει να εκτελέσει την υπηρεσία, σε ημέρες]
Διαθεσιμότητα αγαθών για προσωρινή αντικατάσταση	[Αγαθό για προσωρινή αντικατάσταση σημαίνει ότι ο καταναλωτής θα λάβει ισοδύναμο αγαθό για χρήση κατά τη διάρκεια της επισκευής - ο επισκευαστής πρέπει να δηλώσει «Ναι» ή «Όχι»]
Εάν ναι, αναφέρατε το αντίστοιχο κόστος, εάν υπάρχει:	[Σε EUR/εθνικό νόμισμα]
Τόπος παράδοσης των αγαθών	[Ο τόπος όπου ο καταναλωτής παραδίδει τα αγαθά προς επισκευή]
Κατά περίπτωση, διαθεσιμότητα βοηθητικών υπηρεσιών	[Αναφέρετε αν και σε ποιο βαθμό προσφέρονται βοηθητικές υπηρεσίες, όπως απεγκατάσταση, εγκατάσταση και μεταφορά, ή «Καμία» εάν δεν

	προσφέρεται καμία βοηθητική υπηρεσία για τη συγκεκριμένη επισκευή]
Εάν ναι, αναφέρετε το αντίστοιχο κόστος, εάν υπάρχει:	[Σε EUR/εθνικό νόμισμα, ανά προσφερόμενη υπηρεσία]
Περίοδος ισχύος του ευρωπαϊκού εντύπου πληροφοριών επισκευής	[Περίοδος ισχύος τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών]
Κατά περίπτωση, συμπληρωματικές πληροφορίες	

Οι μεταξύ αγκυλών ενδείξεις παρέχουν εξηγήσεις στον επισκευαστή και πρέπει να αντικαθίστανται από τις αντίστοιχες πληροφορίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ (Παράρτημα II της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74)

1. Για οικιακά πλυντήρια ρούχων και οικιακά πλυντήρια-στεγνωτήρια ρούχων	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2023 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού των οικιακών πλυντηρίων ρούχων και των οικιακών πλυντηρίων - στεγνωτηρίων ρούχων σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1275/2008 της Επιτροπής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 1015/2010 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 285).
2. Για οικιακά πλυντήρια πιάτων	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2022 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού των οικιακών πλυντηρίων πιάτων σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1275/2008 της Επιτροπής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 1016/2010 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 267).
3. Για ψυκτικές συσκευές	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2019 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού των ψυκτικών συσκευών σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την

	κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 643/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 187).
4. Για ηλεκτρονικές διατάξεις απεικόνισης	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/2021 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για ηλεκτρονικές διατάξεις απεικόνισης σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 1275/2008 της Επιτροπής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 642/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 315 της 5.12.2019, σ. 241).
5. Για εξοπλισμό συγκόλλησης	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1784 της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για εξοπλισμό συγκόλλησης σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 272 της 25.10.2019, σ. 121).
6. Για ηλεκτρικές σκούπες	Κανονισμός (ΕΕ) 666/2013 της Επιτροπής, της 8ης Ιουλίου 2013, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τις ηλεκτρικές σκούπες (ΕΕ L 192 της 13.7.2013, σ. 24).
7. Για εξυπηρετητές και προϊόντα αποθήκευσης δεδομένων	Κανονισμός (ΕΕ) 2019/424 της Επιτροπής, της 15ης Μαρτίου 2019, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για εξυπηρετητές και προϊόντα αποθήκευσης δεδομένων σύμφωνα με την οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 617/2013 της Επιτροπής (ΕΕ L 74 της 18.3.2019, σ. 46).
8. Για κινητά τηλέφωνα, ασύρματα τηλέφωνα και υπολογιστές-ταμπλέτες τύπου αβακίου	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1670 της Επιτροπής, της 16ης Ιουνίου 2023, για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού για έξυπνα τηλέφωνα, κινητά τηλέφωνα εκτός των έξυπνων τηλεφώνων, ασύρματα τηλέφωνα και υπολογιστές - ταμπλέτες τύπου αβακίου δυνάμει της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/826 της Επιτροπής (ΕΕ L 214 της 31.8.2023, σ. 47).
9. Για οικιακά στεγνωτήρια ρούχων	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2533 της Επιτροπής, της 17ης Νοεμβρίου 2023, για την εφαρμογή της οδηγίας

	2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα οικιακά στεγνωτήρια ρούχων, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/826 της Επιτροπής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 932/2012 της Επιτροπής (ΕΕ L, 2023/2533, 22.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2533/oj).
10. Για αγαθά που περιέχουν μπαταρίες ελαφρών μέσων μεταφοράς	Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1542 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2023, σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ (ΕΕ L 191 της 28.7.2023, σ. 1).
11. Για οικιακούς τοπικούς θερμαντήρες χώρου	Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1103 της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2024, για την εφαρμογή της οδηγίας 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τους τοπικούς θερμαντήρες χώρου και τους ανεξάρτητους σχετικούς ρυθμιστές, και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1188 της Επιτροπής (ΕΕ L, 2024/1103, 19.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1103/oj).

».

Άρθρο 111

Προσθήκη σημείου 29 στο Παράρτημα της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)

Στο Παράρτημα της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Υποδομών και Μεταφορών, Τουρισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού 2017/2394, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών με την κατάργηση του Κανονισμού 2006/2004 και της κοινής υπουργικής απόφασης με αριθμό Ζ1-827/2006 (Β΄ 1086)» (Β΄ 27), προστίθεται σημείο 29 ως εξής:

«

29.	Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά	Άρθρα 5γ - 5ιστ ν. 2251/1994 (Α΄ 191)	Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή

	με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828 (L 10.7.2024).		

».

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2019/1 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 3959/2011

Άρθρο 112

Απλούστευση διαδικασίας εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τροποποίηση άρθρου 28Γ ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

Στο άρθρο 28Γ του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), περί εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται παράτιτλος, β) στην παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4, μετά τις λέξεις «ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 28Β», προστίθενται οι λέξεις «και με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2», και το άρθρο 28Γ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28Γ
Εκτέλεση αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών
(δεύτερο εδάφιο παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

1. Κατόπιν αίτησης αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, κατά το άρθρο 49 του παρόντος, για την εκτέλεση αποφάσεων επιβολής προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών, οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εφόσον η απόφαση είναι τελεσίδικη και η επιχείρηση ή η ένωση επιχειρήσεων, έναντι των οποίων είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, δεν έχει επαρκείς πόρους στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής, ώστε να είναι δυνατή η είσπραξη του προστίμου ή της ποινής. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαβιβάζει για λογαριασμό της αιτούσας αρχής την αίτηση και όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία κατά την παρ. 4 στην αρμόδια Υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ή σε

κάθε άλλη αρμόδια αρχή, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 49. Η αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους βεβαιώνει την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη συνδρομή αδυναμίας είσπραξης του προστίμου ή της ποινής, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Κατόπιν αίτησης αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται και σε άλλες περιπτώσεις, οι οποίες δεν καλύπτονται από την παρ. 1, να εκτελεί κατά την παρ. 1 τελεσίδικες αποφάσεις για την επιβολή προστίμων ή χρηματικών ποινών, οι οποίες εκδόθηκαν σε διαδικασίες για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ. Τούτο ισχύει ιδίως όταν η επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, έναντι των οποίων είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, δεν διαθέτει εγκατάσταση στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής. Η περ. δ) της παρ. 4 δεν εφαρμόζεται για τους σκοπούς της παρούσας.

3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να ζητήσει από αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους την εκτέλεση τελεσίδικων αποφάσεών της για την επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών στο πλαίσιο διαδικασιών για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ.

4. Στις αιτήσεις κατά τις παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζεται το άρθρο 28Β. Η αίτηση συνοδεύεται από αντίγραφο της πράξης που πρέπει να εκτελεσθεί. Ο ενιαίος τίτλος, επιπλέον των στοιχείων που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 28Β και με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2, περιλαμβάνει και τα εξής:

α) πληροφορίες σχετικά με την απόφαση που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής,

β) την ημερομηνία τελεσιδικίας της απόφασης,

γ) το ποσό του προστίμου ή της περιοδικής χρηματικής ποινής και

δ) πληροφορίες που αποδεικνύουν τις εύλογες προσπάθειες τις οποίες κατέβαλε η αιτούσα αρχή για την εκτέλεση της απόφασης στην επικράτειά της.

Ο ενιαίος τίτλος, που επιτρέπει την εκτέλεση, αποτελεί τον μοναδικό εκτελεστό τίτλο και δεν χρήζει αναγνώρισης.

5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού απορρίπτει την αίτηση της παρ. 1, εφόσον η αίτηση ή ο ενιαίος τίτλος δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, ή η εκτέλεση είναι προδήλως αντίθετη προς τη δημόσια τάξη. Όταν η Επιτροπή Ανταγωνισμού προτίθεται να απορρίψει το αίτημα, ή όταν απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες, ενημερώνει σχετικώς την αιτούσα αρχή. Σε διαφορετική περίπτωση πραγματοποιεί αμελλητί την εκτέλεση.

6. Για την εκτέλεση των αιτημάτων των παρ. 1 και 2, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ανά περίπτωση, μετατρέπει σε ευρώ τα πρόστιμα, ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί σε άλλο νόμισμα, με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την ημερομηνία κατά την οποία επιβλήθηκαν τα πρόστιμα ή οι περιοδικές χρηματικές ποινές.

7. Αν η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση της παρ. 3 δεν ανακτήσει τα έξοδα εκτέλεσης από τα εισπραχθέντα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές, ή από την επιχείρηση έναντι της οποίας είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, εφόσον ζητηθεί από την αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, αποδίδει πλήρως όλα τα έξοδα σε σχέση με την εκτέλεση, ιδίως τα μεταφραστικά, εργατικά και διοικητικά έξοδα.

8. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, έχει δικαίωμα να ανακτήσει το πλήρες κόστος σε σχέση με τα μέτρα εκτέλεσης των παρ. 1 και 2 από τα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που εισπράχθηκαν στο όνομα

της αιτούσας αρχής, συμπεριλαμβανομένων των μεταφραστικών, εργατικών και διοικητικών εξόδων. Εάν δεν εισπραχθούν τα πρόστιμα ή οι περιοδικές χρηματικές ποινές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, μπορεί να ζητήσει από την αιτούσα αρχή να αναλάβει τα σχετικά έξοδα. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η αρμόδια Υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα εκτέλεσης από την επιχείρηση έναντι της οποίας είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή. Ο ενιαίος τίτλος αποτελεί εκτελεστό τίτλο για την είσπραξη των εξόδων.»

Άρθρο 113
Συνέπειες άρνησης παροχής πληροφοριών λόγω μη προσέλευσης σε κατάθεση - Προσθήκη παράτιτλου και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3959/2011
(περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

1. Στον τίτλο του άρθρου 38 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), περί παροχής πληροφοριών, προστίθεται παράτιτλος και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 38
Παροχή πληροφοριών
(περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)».

2. Στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «ή καθυστέρησης παροχής πληροφοριών», προστίθενται οι λέξεις «ή άρνησης προσέλευσης σε κατάθεση», β) οι λέξεις «στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 2Α» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής πληροφοριών ή άρνησης προσέλευσης σε κατάθεση ή άρνησης παροχής προφορικών επεξηγήσεων ή παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 2Α ή σε περίπτωση παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1Α και 2Β και με την επιφύλαξη των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 44, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, όταν πρόκειται για:
α) επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, να επιβάλει, με απόφασή της, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών της προηγούμενης της απόφασης οικονομικής χρήσης, καθώς και χρηματική κύρωση ανά ημέρα μη συμμόρφωσης, η οποία καθορίζεται αναλογικά προς τον μέσο ημερήσιο συνολικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών της επιχείρησης ή της ένωσης επιχειρήσεων κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης οικονομική χρήση, με ανώτατο όριο το τρία τοις εκατό (3%) αυτού του κύκλου εργασιών και υπολογίζονται από την ημερομηνία που ορίζει η οικεία απόφαση της Αρχής, ατομικώς δε στους διευθυντές και υπαλλήλους τους να επιβάλει πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωσης,

β) δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλους Ο.Τ.Α., να αναφέρεται αρμοδίως, προκειμένου να κινηθεί πειθαρχική δίωξη για τις πιο πάνω παραβάσεις οι οποίες συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα.»

Άρθρο 114

Εξουσίες εντεταλμένων υπαλλήλων - Προαπαιτούμενη εντολή αρμόδιου Εισαγγελέα και παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας για τη διενέργεια ερευνών σε μη επαγγελματικούς χώρους - Τροποποίηση τίτλου και περ. στ) παρ. 1 άρθρου 39 ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)

1. Στον τίτλο του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), περί διεξαγωγής ερευνών, προστίθεται παράτιτλος και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39
Διεξαγωγή ερευνών
(παρ. 2 άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)».

2. Στην περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011, μετά τις λέξεις «να ενεργούν» προστίθενται οι λέξεις «, κατόπιν εντολής του αρμόδιου κατά τόπο Εισαγγελέα και πάντοτε με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας,» και η περ. στ) διαμορφώνεται ως εξής:
«στ) να ενεργούν, κατόπιν εντολής του αρμόδιου κατά τόπο Εισαγγελέα και πάντοτε με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας, έρευνες σε χώρους, γήπεδα ή μεταφορικά μέσα εκτός εκείνων που αναφέρονται στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 39, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα τα οποία συνδέονται με την επιχείρηση και το αντικείμενο του ελέγχου και ενδέχεται να είναι σημαντικά για την απόδειξη παράβασης,».

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
ΜΕΤΡΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2017/828 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΜΑΙΟΥ 2017 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2007/36/ΕΚ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ - ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 115
Υποχρέωση γνωστοποίησης ονόματος οικείου συνδεδεμένου μέρους στην ανακοίνωση παροχής άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής - Ενίσχυση διαφάνειας πολιτικής αποδοχών εταιρείας - Τροποποίηση άρθρων 101, 110, 111 και 112 ν. 4548/2018 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)

1. Στο άρθρο 101 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί δημοσιότητας των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 101
Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη
(παρ. 2 άρθρου 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4548/2018, προστίθεται περ. αα) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Η ανακοίνωση της παρ. 2 περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον πληροφορίες:
α) ως προς τη φύση της σχέσης της εταιρείας με το συνδεδεμένο μέρος,
αα) το όνομα ή, κατά περίπτωση, την επωνυμία του συνδεδεμένου μέρους,
β) την ημερομηνία και την αξία της συναλλαγής,
γ) κάθε άλλη πληροφορία που είναι αναγκαία για να αξιολογηθεί κατά πόσον η συναλλαγή είναι δίκαιη και εύλογη για την εταιρεία και τα πρόσωπα που δεν αποτελούν συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας.
Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η ανωτέρω ανακοίνωση συνοδεύεται από την έκθεση της παρ. 1. Στις διατυπώσεις δημοσιότητας υποβάλλεται επίσης η συναλλαγή που συνάπτεται μεταξύ του συνδεδεμένου με την εταιρεία προσώπου και θυγατρικής της.»
3. Στο άρθρο 110 του ν. 4548/2018, περί πολιτικής αποδοχών, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 110
Πολιτική αποδοχών
(παρ. 2 άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)».

4. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 110 του ν. 4548/2018, οι λέξεις «μπορεί να υποβάλει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υποβάλλει» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει πολιτική αποδοχών, η εταιρεία συνεχίζει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του διοικητικού της συμβουλίου, όπως αυτές είχαν κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία για τις αποδοχές των

μελών του διοικητικού συμβουλίου για την προηγούμενη εταιρική χρήση, η εταιρεία καταβάλλει αμοιβές, σύμφωνα με τις μέχρι τότε ισχύουσες πρακτικές της, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 109, έως την επόμενη γενική συνέλευση. Το διοικητικό συμβούλιο υποβάλλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση.»

5. Στο άρθρο 111 του ν. 4548/2018, περί περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην περ. ε) της παρ. 1, μετά τη λέξη «κατοχύρωση,», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και επεξήγηση του τρόπου που αυτές οι αμοιβές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περ. α),», γ) στην παρ. 2, γα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να περιγράφει και να επεξηγεί όλες τις μεταβολές στην πολιτική αποδοχών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην αναθεωρημένη πολιτική περιγράφονται και επεξηγούνται όλες οι σημαντικές μεταβολές», γβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Στη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων πρέπει να περιγράφεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Επιπλέον, περιγράφεται και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 111 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 111
Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών
(παρ. 6 άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)

1. Η πολιτική αποδοχών του προηγουμένου άρθρου περιγράφει με τρόπο σαφή και κατανοητό κατ' ελάχιστο τα εξής:

α) τον τρόπο με τον οποίο η συγκεκριμένη πολιτική αποδοχών συνεισφέρει στην επιχειρηματική στρατηγική, στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητα της εταιρείας,

β) τις διαφορετικές συνιστώσες για τη χορήγηση σταθερών και μεταβλητών αποδοχών πάσης φύσης, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης, του δικαιώματος συμμετοχής των μελών του διοικητικού συμβουλίου στα κέρδη της εταιρείας και όλων των επιμισθίων και άλλων επιδομάτων οποιασδήποτε μορφής, τα οποία μπορεί να χορηγούνται σε αυτά, υποδεικνύοντας τα αντίστοιχα σχετικά ποσοστά,

γ) τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό της πολιτικής αποδοχών οι μισθολογικές και εργασιακές συνθήκες των εργαζομένων της εταιρείας,

δ) σαφή, περιεκτικά και διαφοροποιημένα κριτήρια για τη χορήγηση των υπό β), μεταβλητών αποδοχών και ιδίως τα κριτήρια χρηματοοικονομικής και μη απόδοσης που εφαρμόζονται για τη χορήγηση των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, των κριτηρίων που σχετίζονται με την εταιρική κοινωνική ευθύνη,

ε) τις μεθόδους με τις οποίες εκτιμάται ο βαθμός στον οποίον πληρούνται τα ανωτέρω, υπό δ), κριτήρια απόδοσης και σε περίπτωση χορήγησης αποδοχών βάσει μετοχών, τις περιόδους κατοχύρωσης και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τη διατήρηση μετοχών μετά από την κατοχύρωση, καθώς και επεξήγηση του τρόπου που αυτές οι αμοιβές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περ. α),

στ) τις προϋποθέσεις για την αναβολή της καταβολής των μεταβλητών αποδοχών και τη χρονική διάρκεια αυτής, καθώς και τις προϋποθέσεις ανάκτησης των μεταβλητών αποδοχών από την εταιρεία,

ζ) τη διάρκεια των συμβάσεων της εταιρείας με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις ισχύουσες προθεσμίες προειδοποίησης, τα βασικά χαρακτηριστικά της συμπληρωματικής σύνταξης ή των προγραμμάτων πρόωρης συνταξιοδότησης των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τους όρους καταγγελίας των συμβάσεων, καθώς επίσης τις πληρωμές που συνδέονται με την καταγγελία των συμβάσεων,
η) τυχόν δικαιώματα συμμετοχής των μελών σε προγράμματα διάθεσης μετοχών της εταιρείας,
θ) τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την έγκριση και τον προσδιορισμό του περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, τις διαδικαστικές προϋποθέσεις για την επανεξέταση, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της, με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα για την αποφυγή ή τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και στον ρόλο της επιτροπής αποδοχών και άλλων σχετικών επιτροπών, εφόσον υπάρχουν τέτοιες.
2. Σε περίπτωση αναθεώρησης της πολιτικής αποδοχών, στην αναθεωρημένη πολιτική περιγράφονται και επεξηγούνται όλες οι σημαντικές μεταβολές. Επιπλέον, περιγράφεται και ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ψήφοι και οι απόψεις των μετόχων επί της πολιτικής και των εκθέσεων, από την τελευταία ψηφοφορία σχετικά με την πολιτική αποδοχών κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων και εντεύθεν.»
6. Στο άρθρο 112 του ν. 4548/2018, περί έκθεσης αποδοχών, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 112
Έκθεση αποδοχών
(περ. α) και στ) δευτέρου εδαφίου παρ. 1 άρθρου 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)».

7. Στην παρ. 2 του άρθρου 112 του ν. 4548/2018, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), μετά τις λέξεις «συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών,», προστίθενται οι λέξεις «περιλαμβανομένης της συμβολής τους στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας,», β) στην περ. ζ), οι λέξεις «της παραγράφου 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 6» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Η έκθεση αποδοχών περιέχει, κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τις αποδοχές κάθε επιμέρους μέλους του διοικητικού συμβουλίου:
α) το σύνολο των αποδοχών που έχουν χορηγηθεί ή καταβληθεί, με ανάλυση στις επιμέρους συνιστώσες τους, τα σχετικά ποσοστά των σταθερών και των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών της παραγράφου 2 του άρθρου 109, και επεξήγηση του τρόπου εφαρμογής των κριτηρίων απόδοσης και του τρόπου με τον οποίο οι συνολικές αποδοχές συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών, περιλαμβανομένης της συμβολής τους στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας,
β) την ετήσια μεταβολή των αποδοχών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, της απόδοσης της εταιρείας και των μέσων αποδοχών των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης της εταιρείας, εκτός των στελεχών, κατά τα τελευταία πέντε (5) οικονομικά έτη τουλάχιστον, με κοινή παρουσίαση των εν λόγω στοιχείων, ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση των στοιχείων από τους μετόχους,
γ) τυχόν αποδοχές πάσης φύσης από οποιαδήποτε εταιρεία ανήκει στον ίδιο όμιλο, όπως ορίζεται στο άρθρο 32 του ν. 4308/2014,

δ) τον αριθμό μετοχών και δικαιωμάτων προαίρεσης για μετοχές που έχουν χορηγηθεί ή προσφερθεί στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις κύριες προϋποθέσεις άσκησης των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της τιμής και της ημερομηνίας άσκησης, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή,
ε) τυχόν ασκηθέντα δικαιώματα προαίρεσης από μέρους του διοικητικού συμβουλίου στο πλαίσιο των προγραμμάτων διάθεσης μετοχών της εταιρείας,
στ) πληροφορίες για τη χρήση της δυνατότητας ανάκτησης μεταβλητών αποδοχών,
ζ) πληροφορίες σχετικά με τυχόν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 110, με επεξήγηση της εξαιρετικής φύσης των περιστάσεων και την ένδειξη των συγκεκριμένων στοιχείων της πολιτικής αποδοχών, έναντι των οποίων σημειώθηκε η παρέκκλιση.»

Άρθρο 116
Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στον Δήμο Μεγαλόπολης - Εξαίρεση των επενδύσεων Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης επί εδαφών κυριότητας της ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. εντός Πυρήνων Ζώνης Απολιγνιτοποίησης - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022 - Τροποποίηση περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998

1. Στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022 (Α΄ 195), περί διασφάλισης έκτασης επιχειρηματικού πάρκου, προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:
«3Α. Αν Ε.Π. αναπτύσσεται στον Δήμο Μεγαλόπολης, εκτός των γαιών μεταλιγνιτικής αξιοποίησης των περ. δ) και ε) της παρ. 2 του άρθρου 27 και του άρθρου 29 του ν. 4872/2021, (Α΄ 247), περί εκτάσεων κυριότητας και εκμετάλλευσης εντός ζωνών απολιγνιτοποίησης, και η Ε.Α.Δ.Ε.Π. εξασφαλίσει τα δικαιώματα του πενήντα ένα τοις εκατό (51%) της συνολικά αιτούμενης έκτασης, δύναται να κηρύσσεται, με την κοινή απόφαση του άρθρου 10, περί έγκρισης ανάπτυξης του επιχειρηματικού πάρκου, η υπόλοιπη έκταση υπό απαλλοτρίωση υπέρ και με δαπάνες της Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Κατά την εφαρμογή του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α΄ 17), αν οι φερόμενοι ιδιοκτήτες της υπό απαλλοτρίωση έκτασης συναινούν, το δικαστήριο που δικάζει την αίτηση της παρ. 2 του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, εξετάζει κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, αυτοτελή αίτηση ή αίτημα που περιλαμβάνεται στην αίτηση της παρ. 2 του άρθρου 7Α του ανωτέρω Κώδικα και διατάσσει την άμεση παράδοση της υπό απαλλοτρίωση έκτασης στην Ε.Α.Δ.Ε.Π.. Το δικαστήριο εφαρμόζει με την απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων την παρ. 3 του άρθρου 7Α του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων. Συναίνεση δεν απαιτείται, εφόσον πρόκειται για ακίνητα που έχουν καταχωρηθεί στο κτηματολόγιο με την ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη» και οι φερόμενοι ιδιοκτήτες τους τα έχουν, ήδη, μεταβιβάσει στην Ε.Α.Δ.Ε.Π. και της έχουν παραδώσει τη νομή, εκκρεμούν, όμως, η διαδικασία διόρθωσης των εγγραφών στο κτηματολόγιο και η καταχώρηση των συμβολαίων αυτών στο οικείο κτηματολογικό φύλλο. Από την παράδοση των ακινήτων στην Ε.Α.Δ.Ε.Π. και εφεξής η τελευταία μπορεί να προβαίνει σε κατάρτιση προσυμφώνων ή και οριστικών συμβολαίων και να παραδίδει στους τρίτους επενδυτές την κατοχή των ακινήτων, προκειμένου οι τελευταίοι να ζητούν την αδειοδότηση της επένδυσής τους τόσο για την ανέγερση κτιρίων όσο και για τη λειτουργία των εγκεκριμένων δραστηριοτήτων.»

2. Στο έκτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α΄ 200), περί απαγορεύσεων και περιορισμών σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, μετά τις λέξεις «σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «ή για περιπτώσεις επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, επί εδαφών που βρίσκονται εντός Πυρήνα Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, κυριότητας της Ανώνυμης Εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε.»» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α΄ 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.. Για την αποδοχή αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή μετά από την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης του τετάρτου εδαφίου, προς εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW), στις ανωτέρω εκτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη και την ισχύ σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, σύμφωνα με την κοινή απόφαση του δωδέκατου εδαφίου, απαιτείται η άσκηση καλλιεργητικής δραστηριότητας. Τα είδη και οι καλλιέργειες των φυτών υποδεικνύονται από μελέτη, όπως και οι συνθήκες της καλλιέργειάς τους. Κατόπιν διενέργειας της ως άνω μελέτης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι κατηγορίες των αιτούντων, οι λεπτομέρειες, προϋποθέσεις και διαδικασίες για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών και την άσκηση της καλλιεργητικής δραστηριότητας. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, επί εδαφών που βρίσκονται εντός Πυρήνα Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, κυριότητας της Ανώνυμης Εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε.» ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3ης.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηρισθεί ως

αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Η ως άνω απαγόρευση δεν ισχύει και για την κατασκευή μικρών μονάδων επεξεργασίας λυμάτων, μικρής ισχύος, έως τριών χιλιάδων (3.000) ισοδυνάμων κατοίκων, από παρόχους υπηρεσιών ύδατος, σε όσες δημοτικές ενότητες, μετά από ειδική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και αναγκαιότητας της χωροθέτησης, κατασκευής και λειτουργίας τους, δεν υφίσταται λιγότερο περιβαλλοντικά επαχθής, τεχνικά εφικτή και βιώσιμη εναλλακτική λύση. Στην περίπτωση αυτή, οι μονάδες υποχρεούνται να διαθέτουν, κατά προτεραιότητα, προς επανάχρηση τα επεξεργασμένα λύματα για την άρδευση παρακείμενων γεωργικών εκτάσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια της σχετικής κειμένης νομοθεσίας. Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α΄ 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α΄ 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33) και σε Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, μετά την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β΄ 3149), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%), καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α΄ 174), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Σταθμοί του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» που εγκαθίστανται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας δεν υπολογίζονται στο ποσοστό μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του προηγούμενου εδαφίου. Κατά την αίτηση των σταθμών αυτών στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης ή σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης σε περίπτωση Γνωστοποιούμενων Σταθμών, δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών από τα οποία να προκύπτει ο χαρακτηρισμός της γεωργικής γης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της

παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε μεγαβάτ (MW) των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.»

Άρθρο 117

Ρυθμίσεις οργάνωσης, λειτουργίας και προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9, παρ. 8 άρθρου 13, παρ. 6 άρθρου 18, παρ. 3 άρθρου 23, παρ. 8 άρθρου 37 και παρ. 2 και 4 άρθρου 38 ν. 5255/2025

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί αρμοδιοτήτων του Διοικητή της Αρχής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) μετά τις λέξεις «το έργο τους», διαγράφονται οι λέξεις «, εξαιρουμένης της διαμεσολαβητικής αρμοδιότητας του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή», αβ) μετά τις λέξεις «προσωπικού τους», προστίθενται οι λέξεις «, κατά τρόπο που δεν θίγει τη λειτουργική ανεξαρτησία του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, όταν αυτός ασκεί τη διαμεσολαβητική του αρμοδιότητα», β) προστίθεται περ. η) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Ο Διοικητής εκπροσωπεί την Αρχή ενώπιον παντός τρίτου και έχει την ευθύνη λειτουργίας αυτής. Όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από τους Υποδιοικητές της. Ο Διοικητής της Αρχής, ενδεικτικά:
α) Διαμορφώνει και επικαιροποιεί τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό της Αρχής, χαράσσει τις κατευθύνσεις που ακολουθούν οι Υποδιοικητές, συντονίζει και εποπτεύει το έργο τους, καταρτίζει και αναθεωρεί, εφόσον απαιτείται, το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής και καθορίζει τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, τους δείκτες μέτρησης των αποτελεσμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τα κριτήρια αξιολόγησης των οργανικών μονάδων αυτής, καθώς και των προϊσταμένων αυτών και του προσωπικού τους, κατά τρόπο που δεν θίγει τη λειτουργική ανεξαρτησία του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, όταν αυτός ασκεί τη διαμεσολαβητική του αρμοδιότητα.
β) Εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης νομοθετικές ρυθμίσεις και προτάσεις πολιτικής σε ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής.
γ) Εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης την υποβολή πρότασης για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων συναφών με τις αρμοδιότητες της Αρχής.

δ) Υποβάλλει απαντήσεις της Αρχής προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης για την υποβοήθηση της άσκησης των κοινοβουλευτικών αρμοδιοτήτων κατόπιν άσκησης των μέσων κοινοβουλευτικού ελέγχου με τη μορφή ερωτήσεων, επερωτήσεων και επίκαιρων ερωτήσεων, επίκαιρων επερωτήσεων, αναφορών, καθώς και αιτήσεων κατάθεσης εγγράφων βουλευτών.
ε) Λαμβάνει μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας στις υπηρεσίες που υπάγονται στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένης και της κίνησης της διαδικασίας πειθαρχικής δίωξης ενώπιον του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου.
στ) Αποφασίζει για τη συμμετοχή της Αρχής σε ομάδες εργασίας ή επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνών οργανισμών με αντικείμενο που άπτεται των αρμοδιοτήτων της και ορίζει τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτές εκ μέρους της.
ζ) Μεριμνά για την ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης και εκπαίδευσης του καταναλωτικού κοινού για τα δικαιώματα και τα μέσα προστασίας των συμφερόντων του.
η) Επικαιροποιεί, με απόφασή του, το Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α΄ 227).»
2. Στην παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 5255/2025, περί παύσης, παραίτησης, αναπλήρωσης οργάνων διοίκησης της Αρχής, οι λέξεις «αρχαιότερο Βοηθό Συνήγορο», αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενικό Διευθυντή της Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφορών» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:
«8. Μέχρι τον διορισμό νέου Υποδιοικητή, του οποίου η θέση κενώθηκε, τον Υποδιοικητή αναπληρώνει ο Διοικητής, εξαιρουμένης της περίπτωσης κένωσης της θέσης του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, που αναπληρώνεται από τον Γενικό Διευθυντή της Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφορών.»
3. Στην παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 5255/2025, περί οργανικών θέσεων και στελέχωσης, οι λέξεις «, μη συμπεριλαμβανομένων της οικογενειακής παροχής και του επιδόματος θέσης ευθύνης,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, η οποία συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 5313/2026 (Α΄ 102), μη συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος θέσης ευθύνης,» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:
«6. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται σύμφωνα με το παρόν διατηρούν το σύνολο των αποδοχών τους, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, συμπεριλαμβανομένης της υφιστάμενης προσωπικής διαφοράς, η οποία συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 5313/2026 (Α΄ 102), μη συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος θέσης ευθύνης, και εξακολουθούν να διέπονται από το ίδιο συνταξιοδοτικό και ασφαλιστικό καθεστώς, κύριας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας.»
4. Στην παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 5255/2025, περί κινήτρου επίτευξης στόχων και αποδοχών προσωπικού, μετά τις λέξεις «Στους Ελεγκτές της Αρχής», προστίθενται οι λέξεις «, που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α΄ 227),» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Στους Ελεγκτές της Αρχής, που είναι εγγεγραμμένοι στη Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α΄ 227), και στο προσωπικό που υπηρετεί στη Διατομεακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, για την αποζημίωση για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου και για εργασία και υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες,

εφαρμόζονται το πρώτο εδάφιο των υποπερ. α) και β) της περ. 2 της παρ. Α και η παρ. Β του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, υπό τις εκεί τιθέμενες προϋποθέσεις.»

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5255/2025, περί τελικών διατάξεων του Μέρους Α΄, οι λέξεις «ένα (1) επιπλέον έτος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο (2) επιπλέον έτη», και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Οι αποσπάσεις προσωπικού από και προς τις καταργούμενες υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, διατηρούνται σε ισχύ, και μετά την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, δύνανται να παρατείνονται για δύο (2) επιπλέον έτη από τη λήξη τους με απόφαση του Διοικητή της Αρχής και νοούνται στο εξής ως αποσπάσεις από και προς την Αρχή. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της παρούσας δύνανται να τοποθετούνται και να επιλέγονται σε θέσεις ευθύνης και η απόσπασή τους παρατείνεται για όσο διάστημα κατέχουν τη θέση ευθύνης. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της παρούσας, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο διενεργήθηκε η απόσπαση, δύνανται με αίτησή τους να μετατάσσονται στην Αρχή πριν από τη λήξη της απόσπασής τους. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, χωρίς να απαιτείται απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου. Για τα εκκρεμή αιτήματα μετάταξης των αποσπασμένων υπαλλήλων που υπηρετούν στις καταργούμενες υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, ο Διοικητής της Αρχής δύναται με απόφασή του, να παρατείνει το χρονικό διάστημα της απόσπασης των ενδιαφερομένων, έως την έκδοση του Οργανισμού της παρ. 1 του άρθρου 35, προκειμένου να καταστεί εφικτή η ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάταξής τους, και σε κάθε περίπτωση, έως και τη δημοσίευση της σχετικής πράξης μετάταξης.»

6. Στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, περί μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α΄, οι λέξεις «που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Μέχρι τον διορισμό των οργάνων διοίκησης της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 1 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, η διοικητική υποστήριξη, η τεχνική υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων και η δικαστική εκπροσώπηση της Αρχής παρέχονται από τις αντίστοιχες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Ανάπτυξης.»

7. Στην παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, οι λέξεις «έξι (6) μήνες», αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους δώδεκα (12) μήνες», και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Μέχρι τη συγκρότηση του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, το προσωπικό της Αρχής εξακολουθεί να υπάγεται στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο στο οποίο υπαγόταν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 118

Προϊόντα προς πώληση από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία - Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 1963/1991

Στον ν. 1963/1991 (Α΄ 138) προστίθεται άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α
Προϊόντα προς πώληση από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία

Τα φαρμακεία που ορίζονται να διανυκτερεύουν σύμφωνα με τους πίνακες διημέρευσης και διανυκτέρευσης που καταρτίζονται βάσει της παρ. 2 του άρθρου 9, κατά τη διάρκεια της διανυκτέρευσης, υποχρεούνται να διαθέτουν στο κοινό μόνο:
α) φαρμακευτικά σκευάσματα, συνταγογραφούμενα και μη συνταγογραφούμενα φάρμακα (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.),
β) υγειονομικό υλικό και ιατροτεχνολογικά προϊόντα,
γ) διαιτητικά σκευάσματα ειδικής διατροφής, κατόπιν εκτέλεσης ιατρικής γνωμάτευσης, και
δ) βρεφικά γάλατα.
Η διάθεση των υπολοίπων ειδών από διανυκτερεύοντα φαρμακεία λαμβάνει χώρα προαιρετικώς.»

Άρθρο 119
Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους»

Η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης που χρηματοδοτείται με πόρους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, και συγκεκριμένα από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης 2026-2030, με τίτλο «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους», σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167), είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/1805 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023 ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΧΑΜΗΛΩΝ ΑΝΘΡΑΚΟΥΧΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΣΤΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/16/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2023/1805 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Άρθρο 120
Αρμόδια αρχή

Για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/16/ΕΚ [εφεξής «Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805» (L 234)], ορίζεται ως αρμόδια αρχή το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Άρθρο 121
Έσοδα από πρόστιμα Fuel EU

Τα ποσά των εσόδων από τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 (εφεξής «πρόστιμα Fuel EU») αποτελούν πράσινους πόρους και αποδίδονται υπέρ του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πράσινο Ταμείο» του ν. 3889/2010 (Α΄ 182), σε λογαριασμό που τηρείται αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των ειδικών σκοπών του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.

Άρθρο 122
Διαδικασία επιβολής και καταβολής προστίμου Fuel EU

Το πρόστιμο Fuel EU που επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 κοινοποιείται από την αρμόδια αρχή στις υπόχρεες εταιρείες μέσω της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων «Fuel EU» του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια στη Θάλασσα και καταβάλλεται σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 6 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α΄ 182). Οι υπόχρεες εταιρείες τηρούν ενεργό τραπεζικό λογαριασμό σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), περιλαμβανομένων υποκαταστημάτων ιδρυμάτων τρίτων χωρών που έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για τους σκοπούς καταβολής των ανωτέρω προστίμων. Η καταβολή διενεργείται μέσω τραπεζικής μεταφοράς από τον ανωτέρω λογαριασμό προς τον ειδικό λογαριασμό του Πράσινου Ταμείου του άρθρου 121, με αναγραφή του αριθμού του Διεθνούς Οργανισμού Ναυτιλίας (International Maritime Organization, IMO) του πλοίου και της διαχειρίστριας

εταιρείας στο πεδίο αιτιολογίας της τραπεζικής μεταφοράς. Το παραστατικό της τραπεζικής μεταφοράς υποβάλλεται στο Πράσινο Ταμείο, το οποίο εκδίδει την απόδειξη πληρωμής. Η καταβολή του προστίμου Fuel EU αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση από την αρμόδια αρχή του Εγγράφου Συμμόρφωσης Fuel EU, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.

Άρθρο 123
Διάθεση εσόδων Fuel EU μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων

Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 διατίθενται για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Κανονισμού, μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων που καταρτίζονται από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Τα χρηματοδοτικά προγράμματα καταρτίζονται σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αποδοτικής αξιοποίησης των πόρων και της τεχνικής ωριμότητας των προτεινόμενων έργων ή δράσεων. Κριτήρια επιλεξιμότητας και αξιολόγησης των προτάσεων αποτελούν τα εξής:
α) Η συνάφεια με τους σκοπούς του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.
β) Η συμβατότητα και συμπληρωματικότητα με τις εθνικές και ενωσιακές πολιτικές για την ενέργεια και το κλίμα.
γ) Η τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα των έργων.
δ) Η διαχειριστική ικανότητα των φορέων υλοποίησης.
ε) Η συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις.

Άρθρο 124
Πόροι

Οι πόροι, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, κατευθύνονται σε άξονες προτεραιότητας που αφορούν:
α) Τη στήριξη της χρήσης από τον στόλο ανανεώσιμων και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών ναυτιλιακών καυσίμων.
β) Την ανάπτυξη και δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών που συμβάλλουν στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στη ναυτιλία και την εφαρμογή τους στον στόλο.
γ) Την κατασκευή ή αναβάθμιση υποδομών ανεφοδιασμού με εναλλακτικά καύσιμα ή υποδομών ηλεκτρικής τροφοδοσίας από ξηράς (Η.Τ.Α.Ξ.) σε ελληνικούς λιμένες.
δ) Την εφαρμογή στον στόλο τεχνολογιών που συμβάλλουν στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των πλοίων και στη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
ε) Την εκπόνηση τεχνικών, περιβαλλοντικών ή οικονομικών μελετών, καθώς και την παροχή εξειδικευμένων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών.
Ποσοστό έως δύο τοις εκατό (2%) των εσόδων του προηγούμενου έτους διατίθεται για τα λειτουργικά έξοδα του Πράσινου Ταμείου.

Άρθρο 125
Τελικοί δικαιούχοι χρηματοδοτικών προγραμμάτων

Τελικοί δικαιούχοι των χρηματοδοτικών προγραμμάτων του άρθρου 123 είναι:
α) Πλοιοκτήτριες ή διαχειρίστριες εταιρείες, καθώς και γραφεία των αντίστοιχων εταιρειών.
β) Φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης των λιμένων, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος.
γ) Δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς, πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ναυτιλιακής ενεργειακής μετάβασης.

Άρθρο 126
Έκθεση διάθεσης εσόδων

Η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 μεριμνά για τη σύνταξη και δημοσίευση έκθεσης διάθεσης των εσόδων που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού, έως την 30ή Ιουνίου 2030 και στη συνέχεια ανά πέντε (5) έτη. Η έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες για τα χρηματοδοτικά προγράμματα και το επίπεδο δαπανών που διατέθηκαν για τους στόχους του Κανονισμού, τους δικαιούχους και το ύψος της χρηματοδότησης των επιλεγμένων δράσεων. Η έκθεση αναρτάται στον επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 23 του Κανονισμού.

Άρθρο 127
Πρόστιμα μη συμμόρφωσης με διαδικαστικές υποχρεώσεις

Η μη συμμόρφωση με τις διαδικαστικές υποχρεώσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 από τις υπόχρεες εταιρείες τιμωρείται με πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Η διαπίστωση των παραβάσεων, η επιβολή διοικητικών κυρώσεων, η είσπραξη και η διάθεση των εσόδων από τα πρόστιμα διενεργούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 18 του π.δ. 55/1998 (Α΄ 58), με την επιφύλαξη του άρθρου 121 του παρόντος ως προς την αξιοποίηση των πόρων. Η άσκηση ενδίκων μέσων κατά της πράξης επιβολής προστίμου χωρεί σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α΄ 97).

Άρθρο 128
Πράσινοι πόροι από την επιβολή προστίμων Fuel EU - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 3 ν. 3889/2010

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α΄ 182), περί πράσινων πόρων, προστίθεται περ. θ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Με τον όρο «Πράσινοι Πόροι» νοείται το σύνολο των εσόδων και πόρων που ενδεικτικώς αναφέρονται παρακάτω:
α) Οι πόροι υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.) που προβλέπονται στους νόμους 743/1977 (Α΄ 319), 1650/1986 (Α΄ 160),

2052/1992 (Α΄ 94), 2242/1994 (Α΄ 162), 3468/2006 (Α΄ 129), καθώς και στον ν. 3851/2010 (Α΄ 85).

β) Οι πόροι του «Ειδικού Φορέα Δασών» (Φορέας 120) που προβλέπεται στο άρθρο 8 του ν. 3208/2003 (Α΄ 303), όπως τροποποιείται με το άρθρο 25 του παρόντος νόμου.

γ) Οι πόροι του ειδικού κωδικού «Ταμείο Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου» που προβλέπεται στα άρθρα 6 και 7 του ν. 3843/2010 (Α΄ 62).

δ) Οι πόροι από τις εισφορές των διανομέων ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 3855/2010 (Α΄ 95).

ε) Κάθε άλλο τέλος, φόρος, δασμός, εισφορά, έσοδα ή πόροι που έχουν θεσμοθετηθεί εν όλω ή εν μέρει υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων, που δεν ορίζονται ρητά στο άρθρο αυτό και προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, όπως: αα) οι πόροι και τα έσοδα από την επιβολή προστίμων για την ανέγερση και διατήρηση αυθαιρέτων ή την αυθαίρετη αλλαγή χρήσης κτιρίων, την επιβολή διοικητικών ποινών προστίμων και κυρώσεων για περιβαλλοντικές παραβάσεις, την επιβολή προστίμων για λοιπές περιβαλλοντικές παραβάσεις, ββ) τα έσοδα από την εκμετάλλευση ή εκμίσθωση ειδικών έργων, σταθμών αυτοκινήτων, γγ) τα έσοδα από την είσπραξη αποζημιώσεων ρυμοτομικού χαρακτήρα κατά τις οικείες σχετικές διατάξεις και δδ) κάθε άλλος πόρος που έχει θεσμοθετηθεί υπέρ του Ειδικού Ταμείου Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων από τις ισχύουσες διατάξεις για τη χρηματοδότηση δράσεων αποκατάστασης, αναβάθμισης και προστασίας του περιβάλλοντος.

στ) Κάθε φύσεως εισφορές, δωρεές, χορηγίες, κληρονομιές, κληροδοσίες.

ζ) Τα έσοδα που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 (ΕΕ L 315 της 14.11.2012 στο εσωτερικό δίκαιο.

η) Τα ποσά των εσόδων από τον εκπλειστηριασμό δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τα οποία διατίθενται στο Πράσινο Ταμείο, σύμφωνα με την παρ. Α.2. του άρθρου 25 του ν. 3468/2006.

θ) Έσοδα από την επιβολή προστίμων κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 234).

Τα έσοδα και οι πόροι του νομικού προσώπου που ορίζεται στο άρθρο 4, μεταφέρονται και κατατίθενται υποχρεωτικά στο δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με απόδοση ίση με αυτή της παρεχόμενης από το «Κοινό Κεφάλαιο Νομικών Προσώπων Δημοσίου και Ασφαλιστικών φορέων» (Κοινό Κεφάλαιο) που διαχειρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος.»

2. Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 προστίθεται περ. η) και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής, η διάθεση των πόρων του Πράσινου Ταμείου κατ' έτος, όπως προβλέπονται στο άρθρο 8, για τις λειτουργικές του δαπάνες και την επίτευξη των σκοπών του, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το δύο και ήμισυ τοις εκατό (2,5%) επί του συνόλου των διαθεσίμων του κατά το

τέλος του προηγούμενου έτους. Τα επιπλέον του ανωτέρω ποσοστού διαθέσιμα επιτρέπεται να περιέρχονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.
Τυχόν αδιάθετα υπόλοιπα του επιτρεπομένου ποσοστού διάθεσης μεταφέρονται στην επόμενη χρήση και διατίθενται για τους ίδιους σκοπούς.
Από τα συνολικά διαθέσιμα του Πράσινου Ταμείου διατίθενται χωρίς τον περιορισμό του ποσοστού του 2,5% του πρώτου εδαφίου:
α) τα ποσά που απαιτούνται για την καταβολή κάθε είδους φόρου για έσοδά του που προέρχονται από τόκους καταθέσεων και ομολογιακά δάνεια ή έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου,
β) τα ποσά που απαιτούνται για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στους δικαιούχους, σύμφωνα με τη διαδικασία του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 7 ή κάθε άλλη προβλεπόμενη από ειδικές διατάξεις διαδικασία,
γ) οι πόροι που λαμβάνει στο πλαίσιο προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή άλλων ευρωπαϊκών ή διεθνών προγραμμάτων,
δ) τα ποσά των ιδιωτικών χορηγιών ή δωρεών και
ε) τα έσοδα της περίπτωσης η΄ της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.
στ) Τα έσοδα της περ. ζ΄ της παρ. 1, που προκύπτουν από την εφαρμογή της ενσωμάτωσης της Οδηγίας 27/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012 για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ L 315/1).
ζ) τα ποσά που αφορούν σε χρηματοδότηση των ελληνικών δράσεων της αποστολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εκατό (100) κλιματικά ουδέτερες και έξυπνες πόλεις έως το 2030 (αποστολή «πόλεις»), κατόπιν έγκρισης με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών.
η) Τα έσοδα της περ. θ) της παρ. 1.»

Άρθρο 129
Εκπροσώπηση Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 7 του ν. 3889/2010

Στο άρθρο 7 του ν. 3889/2010 (Α΄ 182), περί διοικητικού συμβουλίου, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:
«2Α. Όταν στο διοικητικό συμβούλιο του Πράσινου Ταμείου συζητείται η διάθεση και αξιοποίηση των εσόδων που προκύπτουν από την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 234), στις συνεδριάσεις του καλείται και μετέχει εκπρόσωπος του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ως αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ζ΄

Άρθρο 130
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Ζ΄

1. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133) συστήνεται και εντάσσεται στον Οργανισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής υπηρεσιακή μονάδα με αρμοδιότητα την πράσινη μετάβαση της ναυτιλίας και την άσκηση των καθηκόντων της αρμόδιας αρχής του άρθρου 120 για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 και σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, εγκρίνονται τα χρηματοδοτικά προγράμματα του άρθρου 123. Με την απόφαση αυτή καθορίζονται το ύψος και ο τρόπος διάθεσης των επιχορηγήσεων, οι κατηγορίες δικαιούχων, οι επιλέξιμες δράσεις, οι όροι υλοποίησης και κάθε άλλο σχετικό θέμα εφαρμογής.
3. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, αναπροσαρμόζονται τα όρια του προστίμου του άρθρου 127.

Άρθρο 131
Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Ζ΄

Μέχρι τη σύσταση στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας της παρ. 1 του άρθρου 130, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), τα καθήκοντα της αρμόδιας αρχής ασκούνται από τη Διεύθυνση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Αρχηγείου του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής.

ΜΕΡΟΣ Η΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 132
Παράταση ισχύος μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 15, παρ. 5 άρθρου 17 ν. 5055/2023 και παρ. 9 άρθρου 38 ν. 5082/2024

1. Στην παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 5055/2023 (Α΄ 161), περί υποχρέωσης ανακοίνωσης ανατιμήσεων προϊόντων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:
«7. Το παρόν ισχύει μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.»

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 5055/2023, περί ανακοίνωσης ενδεικτικών τιμών λιανικής πώλησης οπωροκηπευτικών προϊόντων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:
«5. Το παρόν ισχύει μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.»
3. Στην παρ. 9 του άρθρου 38 του ν. 5082/2024 (Α΄ 9), περί εξορθολογισμού και διαφάνειας των τιμών, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:
«9. Η παρ. 1 ισχύει μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.»

Άρθρο 133
Παρατάσεις πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 273 και παρ. 5 άρθρου 438 Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας

1. Στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας (ν. 5306/2026, Α΄ 88), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Ιουνίου 2027» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Αν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ.) ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την 9η.12.2020, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του ν. 4759/2020 (Α΄ 245), έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 321 ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας υπηρεσίας δόμησης, κατά την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 324, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2027, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία:
α) κατά την 9η.12.2020, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4759/2020, έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν:
αα) τα γήπεδα που υφίστανται κατά τη 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του β.δ. από 24.10.1962 (Δ΄ 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μ., ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μ., ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ.,
αβ) υφίστανται κατά τη 12η.9.1964, ημερομηνία έναρξης ισχύος του β.δ. από 21.7.1964 (Δ΄ 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μ., ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μ., ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ.,
β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. της 6/17.10.1978 (Δ΄ 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,
γ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. από 5.4.1977 (Δ΄ 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

δ) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. γ),
ε) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. γ),
στ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις.»
2. Η ισχύς των προεγκρίσεων που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2027, σε περίπτωση προγενέστερης λήξης τους.
3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 438 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας, οι λέξεις «30η Ιουνίου 2026» όπου αναφέρονται, αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Ιουνίου 2027» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:
«5. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2027, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 30ή Ιουνίου 2027 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 30ή Ιουνίου 2027, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.»
4. Η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 5151/2024 (Α΄ 173), περί ελέγχου των οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας στις νήσους Θήρας και Θηρασιάς, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.
5. Η θητεία του άρθρου 240 του ν. 5193/2025 (Α΄ 56), περί παράτασης της θητείας των μελών των συμβουλίων αρχιτεκτονικής και των συμβουλίων πολεοδομικών θεμάτων και αμφισβητήσεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως τη νέα συγκρότηση αυτών και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2026.

ΜΕΡΟΣ Θ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 134
Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2, 3 και 4, η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 64, οι διατάξεις του Μέρους Α΄ εφαρμόζονται από την 20ή Νοεμβρίου 2026.

3. Οι διατάξεις του Μέρους Δ΄ εφαρμόζονται από την 31η Ιουλίου 2026. Τα άρθρα 5η έως 5ια του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), τα οποία προστίθενται με τα άρθρα 99 έως 102, δεν εφαρμόζονται σε συμβάσεις πώλησης που έχουν συναφθεί πριν από τις 31 Ιουλίου 2026.
4. Το άρθρο 133 ισχύει από την 1η Ιουλίου 2026.

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Κ. Πιερρακάκης	Θ. Λιβάνιος	Σ. Ζαχαράκη
ΥΓΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Σπ. - Άδ. Γεωργιάδης	Στ. Ν. Παπασταύρου	Π. Θεοδωρικάκος
ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
Ν. Κεραμέως	Γ. Φλωρίδης	Δ. - Μ. Μιχαηλίδου
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Μ. Σχοινάς	Β. Κικίλιας	Όλ. Κεφαλογιάννη

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Δ. Παπαστεργίου Χρ.- Γ. Σκέρτσος

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. Παπαθανάσης

CHRISTINA
TSAKONA
29.06.2026 23:48

Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
με τίτλο
«Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά - Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/828, 2023/2225, 2023/2673, 2024/825, 2024/1799 και 2026/74»

Επισπεύδον Υπουργείο: Ανάπτυξης
Στοιχεία επικοινωνίας: Χριστιάνα Γιαννακούρα, Νομική Σύμβουλος Υπουργού Ανάπτυξης, 210-3332548, giannakoura@mnec.gr
Μαριάνθη Δημοπούλου, Νομική Σύμβουλος Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, 210-3822077, mdimopoulou@mindev.gov.gr**, Γιώργος Διονυσόπουλος, Νομικός Σύμβουλος Γενικής Γραμματείας Εμπορίου, 210-3893572,** gdionysopoulos@mindev.gov.gr**,**

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

	(Χ)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ[1]	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[2]	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[3]	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[4]	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[5]	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ[6]	X

[1] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.

[2] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.

[3] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

[4] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Υπουργείου Υγείας.

[5] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.

[6] Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

Α: Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	**Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;**
	ΜΕΡΟΣ Α΄: Το Μέρος Α΄ αποσκοπεί στην ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ (L 30.10.2023). Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, καταργείται η υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008» (Β΄ 917), όπως τροποποιήθηκε με την υπό στοιχεία Ζ1-111/7.3.2012 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Β΄ 627), με το άρθρο 40 του ν. 4438/2016 (Α΄ 220), την υπ' αρ. 108544/15.10.2018 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών (Β΄ 4914), την υπ' αρ. 36919/10.5.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης (Β΄ 2748) και το άρθρο 57 του ν. 5164/2024 (Α΄ 202). Η αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της ανεπαρκούς προστασίας των καταναλωτών και της έλλειψης διαφάνειας στην αγορά καταναλωτικής πίστης, τα οποία έχουν ενταθεί, λόγω της ανάπτυξης νέων μορφών χρηματοδότησης, ιδίως ψηφιακών και ταχέων πιστώσεων. Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο δεν καλύπτει επαρκώς σύγχρονες πρακτικές, όπως οι μικροπιστώσεις, οι αγορές με πίστωση τιμήματος και τα νέα ψηφιακά κανάλια διάθεσης πιστωτικών προϊόντων, με αποτέλεσμα οι καταναλωτές να εκτίθενται σε κινδύνους υπερχρέωσης, αδιαφανών όρων σύμβασης και επιθετικών πρακτικών προώθησης. Συνεπώς, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, στη βελτίωση της ενημέρωσης πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, στην προώθηση του υπεύθυνου δανεισμού και στη διασφάλιση εφαρμογής ομοιόμορφων κανόνων λειτουργίας στην εσωτερική αγορά. **ΜΕΡΟΣ Β΄:**

	Το αξιολογούμενο μέρος αποσκοπεί στην ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/83/ΕΕ όσον αφορά τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως και για την κατάργηση της οδηγίας 2002/65/ΕΚ (L 28.11.2023). Ειδικότερα, το Μέρος Β' επικαιροποιεί το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση, μέσω της εισαγωγής ειδικών κανόνων για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης σε συμβάσεις από απόσταση και ειδικότερα σε αυτές που συνάπτονται μέσω επιγραμμικής διεπαφής (online interface), προς όφελος των καταναλωτών, και της προάσπισης των δικαιωμάτων αυτών. Ειδικότερα, ενισχύει την ενημέρωση πριν από τη σύναψη της σύμβασης και εξασφαλίζει τη δυνατότητα των καταναλωτών να υπαναχωρήσουν από τη σύναψη σύμβασης με διαφανείς όρους. Επιπρόσθετα, εισάγονται ρυθμίσεις για την προστασία των καταναλωτών στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, με κατάργηση του άρθρου 4θ του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2002/65/ΕΚ, και την ένταξη των συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση στο πεδίο των γενικών διατάξεων των συμβάσεων από απόσταση, με ορισμένες αναγκαίες προσαρμογές. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν τα κενά προστασίας των καταναλωτών που προκύπτουν από την αυξανόμενη παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών μέσω ψηφιακών και εξ αποστάσεως καναλιών. Εξάλλου, η ραγδαία ανάπτυξη της ηλεκτρονικής τραπεζικής, των εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας και των διαδικτυακών πλατφορμών δημιουργεί νέες προκλήσεις ως προς τη σαφήνεια της πληροφόρησης, την κατανόηση των συμβατικών όρων και την αποτελεσματική άσκηση δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα υπαναχώρησης του καταναλωτή. Επιπροσθέτως, το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο εμφανίζει εικόνα κατακερματισμού και δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις σύγχρονες ψηφιακές πρακτικές. Συνεπώς, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην ενίσχυση της διαφάνειας και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στις εξ αποστάσεως χρηματοπιστωτικές συναλλαγές, στη θέσπιση σαφέστερων υποχρεώσεων ενημέρωσης για τους παρόχους και στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών στην ενιαία αγορά. **<u>ΜΕΡΟΣ Γ':</u>** Το υπό αξιολόγηση μέρος ενσωματώνει την Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά στην ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης (L 6.3.2024). Οι προωθούμενες ρυθμίσεις αποβλέπουν στην ενδυνάμωση των καταναλωτών για

	την πράσινη μετάβαση, μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν το ζήτημα της ανεπαρκούς προστασίας των καταναλωτών από παραπλανητικές ή ατεκμηρίωτες περιβαλλοντικές δηλώσεις στην αγορά, καθώς και της έλλειψης σαφών κανόνων για τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχονται σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και τη διάρκεια ζωής των προϊόντων. Επιπλέον, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των πρακτικών «πράσινου ξεπλύματος» (greenwashing), στη βελτίωση της ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με τη βιωσιμότητα και τη δυνατότητα επισκευής των προϊόντων και στην ενίσχυση της δυνατότητας των καταναλωτών να λαμβάνουν τεκμηριωμένες και υπεύθυνες καταναλωτικές αποφάσεις. Παράλληλα, οι υπό αξιολόγηση διατάξεις καθιερώνουν σαφέστερους κανόνες σχετικά με τις περιβαλλοντικές δηλώσεις, τις πιστοποιήσεις βιωσιμότητας και τις εμπορικές πρακτικές που σχετίζονται με την περιβαλλοντική επίδοση των προϊόντων. **ΜΕΡΟΣ Δ΄:** Το υπό αξιολόγηση Μέρος ενσωματώνει την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών (L 10.7.2024). Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν το ζήτημα της περιορισμένης δυνατότητας των καταναλωτών να επισκευάζουν τα προϊόντα τους και της πρακτικής πρόωρης αντικατάστασης αγαθών αντί της επισκευής τους, γεγονός που επιβαρύνει τόσο τους καταναλωτές όσο και το περιβάλλον. Αποσκοπούν στην ενίσχυση του δικαιώματος επισκευής (right to repair) και στη βελτίωση της πρόσβασης των καταναλωτών σε υπηρεσίες επισκευής. Παράλληλα, οι ρυθμίσεις επιδιώκουν να αυξήσουν τη διαφάνεια σχετικά με το κόστος και τους όρους επισκευής, να ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη διάρκεια ζωής των προϊόντων και να συμβάλουν στη μείωση των αποβλήτων, προωθώντας παράλληλα την κυκλική οικονομία και πιο βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης. **ΜΕΡΟΣ Ε΄:** Με τις αξιολογούμενες διατάξεις επιδιώκεται η πλήρης συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1 για την παροχή αρμοδιοτήτων στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών ώστε να επιβάλλουν αποτελεσματικότερα τους κανόνες και για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη με τον ν. 4886/2022 (Α΄ 12), τροποποιώντας τον ν. 3959/2011 (Α΄ 93) που συνιστά το βασικό νομοθέτημα του εθνικού δικαίου ανταγωνισμού. Η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της συμμόρφωσης των εθνικών μέτρων μεταφοράς της Οδηγίας (ΕΕ)

	2019/1, εντόπισε περιπτώσεις από τις οποίες, βάσει των κοινοποιηθέντων μέτρων μεταφοράς, δεν συνάγεται η πλήρης συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις της Οδηγίας και ζήτησε σχετικές γραπτές διευκρινίσεις στο πλαίσιο άτυπου διαλόγου (υπόθεση THEMIS/DLGE(2026)11148-COMP). Η χώρα μας απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή γραπτές διευκρινίσεις και δεσμεύτηκε, μεταξύ άλλων, για την υλοποίηση νομοθετικών μεταβολών στον ν. 3959/2011. Δεδομένων των ανωτέρω, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, τροποποιούνται: α) οι παρ. 2 και 4 του άρθρου 28Γ του ν. 3959/2011, σε συμμόρφωση με την παρ. 2 του άρθρου 26 και την παρ. 3 του άρθρου 27 της Οδηγίας 2019/1, β) η παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011, σε συμμόρφωση με την περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 13 και το άρθρο 16 της Οδηγίας 2019/1 καθώς και γ) η περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011, σε συμμόρφωση με την παρ. 2 του άρθρου 7 της Οδηγίας 2019/1. **ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄:** Με το υπό αξιολόγηση μέρος εισάγονται ρυθμίσεις περί παροχής διοικητικών, οικονομικών, δικαστικών ατελειών και δικονομικών προνομίων του Δημοσίου και απαλλαγής κατά το στάδιο της εκκαθάρισης της κρατικής εταιρείας «Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε. υπό εκκαθάριση» από τέλη, φόρους, εισφορές υπέρ τρίτων, δικαστικά τέλη, κρατήσεις, εκτός του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και τη ρύθμιση επιμέρους διοικητικών παραμέτρων για την απρόσκοπτη εξακολούθηση του εποπτικού έργου της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Επίσης, εισάγονται ρυθμίσεις για θέματα εταιρειών του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), για τη διασφάλιση της πλήρους συμμόρφωσης με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για την τροποποίηση της οδηγίας 2007/36/ΕΚ όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων (L 132), κατόπιν αξιολόγησης των εθνικών μέτρων συμμόρφωσης εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τέλος, προβλέπονται διατάξεις για την εξυπηρέτηση των ανελαστικών υγειονομικών αναγκών των καταναλωτών από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία και ρυθμίσεις για την εξακολούθηση της οικονομικής ενίσχυσης των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της γούνας. **ΜΕΡΟΣ Ζ΄:** Με το υπό αξιολόγηση Μέρος αντιμετωπίζεται το ζήτημα της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 (Fuel EU Maritime), που αφορά στη χρήση ανανεώσιμων και χαμηλών σε άνθρακα καυσίμων στη ναυτιλία, με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις θαλάσσιες μεταφορές. Η ρύθμιση θεσπίζει το αναγκαίο εθνικό πλαίσιο για την αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού στην ελληνική έννομη τάξη, μέσω του ορισμού αρμόδιας αρχής (Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής), της ρύθμισης της διαδικασίας επιβολής και είσπραξης των προστίμων που προβλέπονται στο άρθρο 23 αυτού, της απόδοσης των σχετικών εσόδων στο Πράσινο Ταμείο και της διάθεσής τους μέσω

	χρηματοδοτικών προγραμμάτων για την προώθηση της ενεργειακής μετάβασης της ναυτιλίας. Περαιτέρω, η ρύθμιση προβλέπει την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις διατάξεις του Κανονισμού, διασφαλίζοντας την αποτελεσματική εφαρμογή και την τήρηση του ενωσιακού πλαισίου περιβαλλοντικών υποχρεώσεων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών.
2.	**Γιατί αποτελεί πρόβλημα;**
	ΜΕΡΟΣ Α΄: Ως προς το αξιολογούμενο μέρος, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της καταλληλόλητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Regulatory Fitness and Performance - REFIT) για τη χρονική περίοδο 2018-2019, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε: α) έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ (Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers, διαθέσιμο σε: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e2a5882a-7d65-11eb-9ac9-01aa75ed71a1), καθώς και β) έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τα αποτελέσματα αξιολόγησης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου της ως άνω Οδηγίας (Commission Staff working document evaluation of Directive 2008/48/EC (SWD(2020) 254 final). Από τα εν λόγω έγγραφα προέκυψε ότι η Οδηγία 2008/48/ΕΚ υπήρξε εν μέρει αποτελεσματική όσον αφορά στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και στην προώθηση της ανάπτυξης μιας εύρυθμα λειτουργούσας εσωτερικής αγοράς πιστώσεων, καθώς και ότι οι στόχοι αυτοί εξακολουθούν να είναι επίκαιροι. Η μερική αποτελεσματικότητα της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ οφείλεται τόσο σε λόγους που σχετίζονται με την ίδια την Οδηγία, όπως η ασαφής διατύπωση ορισμένων άρθρων, όσο και σε εξωτερικούς παράγοντες, όπως η πρακτική εφαρμογή και επιβολή στα κράτη μέλη, το στενότερο πεδίο εφαρμογής και οι τεχνολογικές εξελίξεις. Επίσης, η κρίση του κορωνοϊού COVID-19 και η επακόλουθη ραγδαία ψηφιοποίηση επηρέασαν καθοριστικά τις καταναλωτικές συνήθειες, ενισχύοντας τη χρήση ψηφιακών μέσων για τη λήψη πίστωσης και διαφοροποιώντας τις προσδοκίες και τη συμπεριφορά των καταναλωτών. Περαιτέρω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανήγγειλε, στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας της για το 2020, την επανεξέταση της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ, με σκοπό την προσαρμογή της στις νέες τεχνολογικές και αγοραστικές συνθήκες. Στο πλαίσιο του Νέου Θεματολογίου για τους καταναλωτές (COM(2020) 696 final) της 13ης.11.2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε ως Δράση 10 την αναθεώρηση της οδηγίας για την καταναλωτική πίστη. Η πρόταση Οδηγίας (COM(2021) 347 final), συνοδευόμενη από έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με την έκθεση αντικτύπου (Commission Staff working document Impact Assessment accompanying the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on consumer credits (SWD(2021) 170 final)) δημοσιεύθηκε την 30η.06.2021. Το τελικό κείμενο της

Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 υπογράφηκε την 18η.10.2023 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 30η.10.2023.

Το αξιολογούμενο μέρος, το οποίο καταργεί την υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων , η οποία είχε ενσωματώσει την Οδηγία 2008/48/ΕΚ, αποσκοπεί στην ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και επιφέρει σειρά ουσιωδών τροποποιήσεων στο θεσμικό πεδίο των συμβάσεων πίστωσης με καταναλωτές. Περαιτέρω, συμβάλλει στη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστης, ενισχύει τη διαφάνεια και την προστασία των καταναλωτών σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον, ενώ βοηθά ουσιαστικά στην εδραίωση της εμπιστοσύνης και στη δημιουργία όρων ίσου ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις στην εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αυτόν.

ΜΕΡΟΣ Β΄:

Ως προς το υπό αξιολόγηση μέρος, στο πλαίσιο του ελέγχου καταλληλότητας και αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Regulatory Fitness and Performance - REFIT) για την περίοδο 2018-2019, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας 2002/65/ΕΚ (Evaluation of Directive 2002/65/EC on Distance Marketing of Consumer Financial Services, διαθέσιμο σε: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c1bbcc37-7bd6-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en), καθώς και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τα αποτελέσματα αξιολόγησης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου της Οδηγίας (Commission Staff working document evaluation of Directive 2002/65/EC (SWD(2020) 261 final).

Από τις εν λόγω εκθέσεις προέκυψε ότι η Οδηγία 2002/65/ΕΚ υπήρξε εν μέρει αποτελεσματική όσον αφορά στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών και περιορισμένα αποτελεσματική όσον αφορά στην προώθηση της ανάπτυξης μίας εύρυθμα λειτουργούσας ενιαίας αγοράς, λόγω εμποδίων που υπερβαίνουν το πεδίο εφαρμογής της. Εξακολουθεί να ανταποκρίνεται στον σκοπό της, έχει προστιθέμενη αξία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι στόχοι της παραμένουν επίκαιροι. Ωστόσο, η ψηφιοποίηση επιδείνωσε ορισμένα ζητήματα που δεν αντιμετωπίζονται πλήρως από την εν λόγω οδηγία, όπως το πώς και πότε πρέπει να παρέχονται οι πληροφορίες. Παράλληλα, ανάγκες που αρχικά κάλυπτε η Οδηγία 2002/65/ΕΚ καλύπτονται πλέον από άλλη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, η σταδιακή θέσπιση τομεακής ενωσιακής νομοθεσίας έχει οδηγήσει σε σημαντικές αλληλεπικαλύψεις.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο του Νέου Θεματολογίου για τους καταναλωτές (COM(2020) 696 final) της 13ης.11.2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε ως Δράση 10 την αναθεώρηση της οδηγίας σχετικά με την εξ αποστάσεως εμπορία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές. Η πρόταση Οδηγίας (COM/2022/204 final), συνοδευόμενη από έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την έκθεση αντικτύπου (Commission Staff working

document Impact Assessment Report accompanying the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2011/83/EU concerning financial services contracts concluded at a distance and repealing Directive 2002/65/EC (SWD(2022) 141 final), δημοσιεύθηκε την 11η.5.2022. Το τελικό κείμενο της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 υπεγράφη την 22α.11.2023 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 28η.11.2023.
Το αξιολογούμενο Μέρος αποσκοπεί στην ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και επιφέρει τροποποιήσεις στο θεσμικό πεδίο των συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται με καταναλωτές από απόσταση. Κατ' αυτόν τον τρόπο, συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό του ρυθμιστικού πλαισίου που διέπει τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση και λειτουργεί ως ρυθμιστικό «δίχτυ ασφαλείας», καθόσον προβλέπεται η εφαρμογή του στις περιπτώσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών:
α) οι οποίες δεν καλύπτονται από ενωσιακή τομεακή νομοθεσία ή
β) όταν οι ενωσιακές πράξεις που διέπουν συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες προβλέπουν εξαιρέσεις, με αποτέλεσμα να μην εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Παράλληλα, εισάγει νέα ρύθμιση αναφορικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση - κάθε είδους, όχι μόνο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - μέσω επιγραμμικής διεπαφής.

ΜΕΡΟΣ Γ΄:

Ως προς το υπό αξιολόγηση Μέρος, επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν στη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, μέσω της δημιουργίας εναρμονισμένου θεσμικού πλαισίου με ειδικούς κανόνες στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που παραπλανούν τους καταναλωτές και τους εμποδίζουν να προβούν σε επιλογές βιώσιμης κατανάλωσης, όπως οι πρακτικές που συνδέονται με την πρόωρη αχρήστευση των αγαθών, οι παραπλανητικοί περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί («προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας») και οι παραπλανητικές πληροφορίες σχετικά με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των επιχειρήσεων των εμπόρων ή τα αδιαφανή και μη αξιόπιστα σήματα βιωσιμότητας.
Οι εν λόγω κανόνες εκτιμάται ότι θα επιτρέψουν στους αρμόδιους εθνικούς φορείς να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τέτοιες πρακτικές. Η διασφάλιση ότι οι περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί είναι δίκαιοι, εύλογοι και αξιόπιστοι θα επιτρέψει στους εμπόρους να λειτουργούν με ισότιμους όρους ανταγωνισμού και θα δώσει τη δυνατότητα στους καταναλωτές να επιλέγουν προϊόντα που είναι πραγματικά καλύτερα για το περιβάλλον σε σύγκριση με ανταγωνιστικά προϊόντα. Με τον τρόπο αυτό, ενθαρρύνεται ο ανταγωνισμός που οδηγεί προς πιο βιώσιμα από περιβαλλοντική άποψη προϊόντα και, κατά συνέπεια, μειώνονται οι αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

ΜΕΡΟΣ Δ΄:

Ως προς το υπό αξιολόγηση Μέρος Δ΄, επισημαίνεται ότι οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις προωθούν την βιώσιμη κατανάλωση, με σκοπό την επίτευξη οφελών για το περιβάλλον, προωθώντας έναν κύκλο ζωής αγαθών που περιλαμβάνει επαναχρησιμοποίηση, επισκευή και ανακαίνιση, ενώ παράλληλα ωφελούνται και οι καταναλωτές, καθώς αποφεύγεται το κόστος που συνδέεται με την αγορά νέων αγαθών.

Προκειμένου να μειωθεί η πρόωρη απόρριψη βιώσιμων αγαθών που αγοράζουν οι καταναλωτές και προκειμένου αυτοί να ενθαρρυνθούν να χρησιμοποιούν τα αγαθά τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, είναι αναγκαίο να ενισχυθούν οι διατάξεις που αφορούν στην επισκευή αγαθών, ώστε να επιτρέπουν στους καταναλωτές να αναζητούν ποιοτική και οικονομικά προσιτή επισκευή από τον πάροχο υπηρεσιών επισκευής της επιλογής τους. Η προαγωγή της επισκευής αναμένεται να οδηγήσει σε βιώσιμη κατανάλωση, δεδομένου ότι είναι πιθανό να μειωθούν:

α) τα απόβλητα που παράγονται από την απόρριψη των αγαθών και να περιοριστεί η ζήτηση πόρων, περιλαμβανομένης της ενέργειας, που προκαλείται από τη διαδικασία κατασκευής και πώλησης νέων αγαθών που αντικαθιστούν ελαττωματικά αγαθά, καθώς και

β) οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

Η συμπεριφορά των καταναλωτών συνίσταται σε ένα ευρύ φάσμα πτυχών. Κατά την επιλογή μεταξύ επισκευής και αγοράς νέου αγαθού, σημαντικό ρόλο παίζουν κριτήρια λήψης αποφάσεων, όπως το οικονομικό συμφέρον, η ανθεκτικότητα, η διαθεσιμότητα και η εγγύτητα της υπηρεσίας επισκευής, καθώς και ο απαιτούμενος χρόνος για την επισκευή. Διάφορα εμπόδια ενδέχεται να εμποδίσουν τους καταναλωτές να επιλέξουν την επισκευή. Η αξιολογούμενη ρύθμιση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση ορισμένων από αυτά τα εμπόδια.

ΜΕΡΟΣ Ε΄:

Με τις υπό αξιολόγηση διατάξεις επιδιώκεται η πλήρης συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την παροχή αρμοδιοτήτων στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών, ώστε να επιβάλλουν αποτελεσματικότερα τους κανόνες και για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς (L 11), μέσω συμπληρωματικών εθνικών μέτρων για την αποτελεσματική επιβολή των κανόνων ανταγωνισμού. Ειδικότερα, αντιμετωπίζονται επιμέρους ζητήματα συμμόρφωσης του ν. 3959/2011 (Α΄ 93) προς την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1, τα οποία αφορούν στη διαδικασία εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, στις συνέπειες άρνησης παροχής πληροφοριών λόγω μη προσέλευσης σε κατάθεση και στις εξουσίες των εντεταλμένων υπαλλήλων για τη διενέργεια ερευνών σε μη επαγγελματικούς χώρους.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄:

	Με το υπό αξιολόγηση μέρος επιδιώκεται ο περιορισμός του οικονομικού κόστους εκκαθάρισης της κρατικής εταιρείας «Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε. υπό εκκαθάριση» από τέλη, φόρους, εισφορές υπέρ τρίτων, δικαστικά τέλη, κρατήσεις, εκτός του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, ενώ λαμβάνεται και μέριμνα για την απρόσκοπτη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή. Παράλληλα, εισάγονται ρυθμίσεις για την πλήρη συμμόρφωση επιμέρους διατάξεων του ν. 4548/2018 με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/828, την αποτελεσματική εξυπηρέτηση ανελαστικών υγειονομικών αναγκών του καταναλωτικού κοινού από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία και τη διατήρηση της οικονομικής ενίσχυσης των πληγέντων επιχειρήσεων του κλάδου της γούνας. **ΜΕΡΟΣ Ζ΄:** Με το υπό αξιολόγηση μέρος επιδιώκεται η υιοθέτηση εθνικής νομοθετικής ρύθμισης, χωρίς την οποία ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 δεν δύναται να εφαρμοστεί αποτελεσματικά στην ελληνική έννομη τάξη, δεδομένου ότι δεν ρυθμίζει ζητήματα εθνικής αρμοδιότητας, όπως ο ορισμός αρμόδιας αρχής, η διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προβλεπόμενων προστίμων, καθώς και η διαχείριση και διάθεση των σχετικών εσόδων. Η απουσία των ανωτέρω ρυθμίσεων θα οδηγούσε σε ουσιώδεις διοικητικές και λειτουργικές δυσχέρειες, ιδίως ως προς την επιβολή κυρώσεων, την είσπραξη των προστίμων και την έκδοση των προβλεπόμενων εγγράφων συμμόρφωσης, με αποτέλεσμα την αδυναμία πλήρους συμμόρφωσης της χώρας με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο. Παράλληλα, η μη θέσπιση του αναγκαίου εθνικού πλαισίου ενδέχεται να οδηγήσει σε κίνδυνο κίνησης διαδικασίας παράβασης κατά της χώρας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και σε απώλεια σημαντικών πόρων, οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κανονισμού, προορίζονται για τη χρηματοδότηση δράσεων που συμβάλλουν στην απανθρακοποίηση της ναυτιλίας. Επιπλέον, η απουσία ρύθμισης υπονομεύει τη δυνατότητα αποτελεσματικής εποπτείας της συμμόρφωσης των υπόχρεων εταιρειών και καθυστερεί την ενεργειακή και περιβαλλοντική μετάβαση του ναυτιλιακού τομέα, περιορίζοντας τη συμβολή της χώρας στην επίτευξη των ενωσιακών κλιματικών στόχων.
3.	**Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;**
	ΜΕΡΗ Α΄ ΚΑΙ Β΄: Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αφορούν πρωτίστως στους καταναλωτές, στους μεσίτες πιστώσεων, καθώς και στους πιστωτικούς φορείς, περιλαμβανομένων των εμπόρων που χορηγούν πίστωση όταν πωλούν τα προϊόντα τους ή παρέχουν τις υπηρεσίες τους. Επιπρόσθετα, οι αξιολογούμενες διατάξεις σχετίζονται με τους παρόχους χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση (όπως πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρείες, εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και εταιρείες fintech). Αφορούν, επίσης, στις ενώσεις καταναλωτών, στους φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών, στις διοικητικές αρχές και στα δικαστήρια.

ΜΕΡΟΣ Γ΄:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αφορούν στους καταναλωτές, οι οποίοι λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, την ανθεκτικότητα και την επισκευασιμότητα των προϊόντων, καθώς και στους προμηθευτές, οι οποίοι υποχρεούνται να παρέχουν σαφείς, συναφείς και αξιόπιστες πληροφορίες και να απέχουν από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που παραπλανούν τους καταναλωτές ή τους εμποδίζουν να προβούν σε επιλογές βιώσιμης κατανάλωσης. Αφορούν, επίσης, στις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές και στους φορείς προστασίας των καταναλωτών.

ΜΕΡΟΣ Δ΄:

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις απευθύνονται ιδίως στους καταναλωτές, στους παραγωγούς, στους προμηθευτές και στους παρόχους υπηρεσιών επισκευής, με στόχο τη βελτίωση της επισκευασιμότητας των προϊόντων και την ενίσχυση της βιώσιμης κατανάλωσης.

ΜΕΡΟΣ Ε΄:

Το Μέρος Ε΄ αφορά στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), η οποία ως αρμόδια τομεακή αρχή ανταγωνισμού στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων που εφαρμόζει το σύνολο των διατάξεων του ν. 3959/2011 (Α΄ 93). Επίσης, αφορά στους οικονομικούς φορείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3959/2011.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄:

Με το υπό αξιολόγηση μέρος, εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν αφενός στην κρατική εταιρεία «Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε. υπό εκκαθάριση» αφετέρου στην Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και εμμέσως στο σύνολο της αγοράς, λαμβανομένου υπόψη ότι η απρόσκοπτη λειτουργία της ως άνω Ανεξάρτητης Αρχής επιτρέπει την ομαλή άσκηση του εποπτικού της ρόλου. Παράλληλα, προβλέπονται διατάξεις που αφορούν στις εταιρείες που υπάγονται στον ν. 4548/2018, στα διανυκτερεύοντα φαρμακεία και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της γούνας.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄:

Στο υπό αξιολόγηση μέρος, η αξιολογούμενη ρύθμιση αφορά καταρχάς τις ναυτιλιακές εταιρείες, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805, οι οποίες διαχειρίζονται πλοία ολικής χωρητικότητας άνω των 5.000 GT και δραστηριοποιούνται σε ενδοενωσιακούς ή διεθνείς πλόες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού.

Επιπλέον, αφορά τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, τις Λιμενικές Αρχές και το Πράσινο Ταμείο, οι οποίες εμπλέκονται στην εφαρμογή, εποπτεία, είσπραξη και διαχείριση των εσόδων από τα πρόστιμα.

Περαιτέρω, αφορά φορείς που δύνανται να καταστούν δικαιούχοι των χρηματοδοτικών προγραμμάτων που προβλέπονται, όπως πλοιοκτήτριες ή διαχειρίστριες εταιρείες, φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων, καθώς και δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς, πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενεργειακής μετάβασης της ναυτιλίας. Η ρύθμιση δεν αφορά άμεσα ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες.

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; **ΝΑΙ** ΟΧΙ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα; **Ως προς το Μέρος Α΄:** Η υπό στοιχεία Ζ1−699/23.6.2010 (Β΄ 917). **Ως προς το Μέρος Β΄:** Το άρθρο 4θ του ν. 2251/1994.Επιπρόσθετα, οι συμβάσεις από απόσταση ρυθμίζονται στα άρθρα 3 έως 4η του ν. 2251/1994. **Ως προς τα Μέρη Γ΄ και Δ΄:** Δεν έχουν αντιμετωπιστεί τα ζητήματα αυτά με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν. **Ως προς το Μέρος Ε΄:** - Άρθρα 28Γ, 38 και 39 του ν. 3959/2011. **Ως προς το Μέρος ΣΤ΄:** - Άρθρο 56 του ν. 2637/1998. - Άρθρο 2 του ν. 4242/2014. - Άρθρα 101, 110, 111 και 112 του ν. 4548/2018. - Άρθρο 8 του ν. 4982/2022. - Άρθρα 9, 13, 18, 23, 37 και 38 του ν. 5255/2025. **Ως προς το Μέρος Ζ΄:** - Άρθρου 3 του ν. 3889/2010 **Ως προς το Μέρος Η΄:** - Άρθρα 15 και 17 του ν. 5055/2023. - Άρθρο 38 του ν. 5082/2024. - Άρθρο 16 του ν. 5024/2023 - Άρθρα 273 και 438 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας (ν. 5306/2026, Α΄ 88).

	- Άρθρο 77 ν. 5151/2024 (Α' 173). - Άρθρο 240 ν. 5193/2025 (Α' 56).	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Ως προς τα **Μέρη Α' και Β'**, απαιτείται η ενσωμάτωση των Οδηγιών να υλοποιηθεί με την ψήφιση τυπικού νόμου, ο οποίος: α) καταργεί την υπό στοιχεία Ζ1- 699/23.6.2010 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 917), β) καταργεί το άρθρο 4θ του ν. 2251/1994, και γ) εισάγει νέες διατάξεις στο Μέρος Β' (άρθρα 3 έως 4η) του ανωτέρω νόμου. Η θέσπιση του νέου νομοθετικού πλαισίου, μέσω της ψήφισης τυπικού νόμου, συντελεί στην ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου και της διαφάνειας. Ως προς τα **Μέρη Γ' και Δ'**, κρίνεται σκόπιμη η ενσωμάτωση και των δύο Οδηγιών, ήτοι της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799, με τυπικό νόμο που τροποποιεί τον ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών. Ομοίως, για το **Μέρος Ε'**, απαιτείται η έκδοση τυπικού νόμου, καθώς τροποποιούνται διατάξεις τυπικού νόμου, και συγκεκριμένα του ν. 3959/2011, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2019/1. Ως προς το **Μέρος ΣΤ'**, επίσης, απαιτείται η έκδοση τυπικού νόμου, δεδομένου ότι οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αυτού συνιστούν τροποποιητικές διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας. Ως προς το **Μέρος Ζ',** σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 23 του Κανονισμού «Τα κράτη μέλη διαθέτουν το αναγκαίο νομικό και διοικητικό πλαίσιο σε εθνικό επίπεδο για να διασφαλίζουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που αφορούν την επιβολή, την καταβολή και την είσπραξη των προστίμων FuelEU».

	Επίσης σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 25 του Κανονισμού, «Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβιάσεων των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους». Τα παραπάνω δεν μπορούν να ρυθμιστούν με κανονιστικές πράξεις δευτερογενούς χαρακτήρα.
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για ενσωμάτωση οδηγιών.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις αξιολογούμενες διατάξεις δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με διάθεση περισσότερων ανθρωπίνων και υλικών πόρων. Ειδικά για το Μέρος Ζ΄ η διάθεση περισσότερων ανθρώπινων ή υλικών πόρων δεν επαρκεί για την αντιμετώπιση του εξεταζόμενου ζητήματος, καθώς το πρόβλημα είναι πρωτίστως κανονιστικό και όχι οργανωτικό. Ειδικότερα, η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 προϋποθέτει τη θέσπιση συγκεκριμένων νομικών ρυθμίσεων που αφορούν τον ορισμό αρμόδιας αρχής, την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, τη διαδικασία καταβολής και είσπραξης των προστίμων, καθώς και τη διαχείριση και διάθεση των σχετικών εσόδων. Τα ζητήματα αυτά δεν δύνανται να καλυφθούν μέσω ενίσχυσης των διοικητικών δομών, ελλείψει ρητής νομοθετικής πρόβλεψης. Ως εκ τούτου, η διάθεση πρόσθετων πόρων, χωρίς την ύπαρξη κατάλληλου κανονιστικού πλαισίου, δεν διασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή του

	Κανονισμού ούτε την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της χώρας έναντι του ενωσιακού δικαίου.

	Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; **ΝΑΙ X** ΟΧΙ r Όχι, ως προς το **Μέρος Ε'**. Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:	
	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	**ΜΕΡΗ Α΄ ΚΑΙ Β΄:** Έχουν ληφθεί υπόψη σχέδια νόμου άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τέθηκαν σε διαβούλευση σε εθνικό επίπεδο (Γερμανία, Πολωνία, Δανία, Σλοβακία, Ολλανδία, Ρουμανία, Ιταλία, Κύπρος)
	ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	**ΜΕΡΗ Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄:** Συμμετοχή σε συνεδριάσεις ομάδας εμπειρογνωμόνων (Expert Group) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DG Justice & Consumers) για την ορθή μεταφορά της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 στο εθνικό δίκαιο. **ΜΕΡΟΣ Ζ:** Έχουν ληφθεί υπόψη οι συζητήσεις και τα θέματα που τέθηκαν στο πλαίσιο της υποομάδας εφαρμογής του Κανονισμού FuelEU Maritime του Ευρωπαϊκού Φόρουμ για την Αειφόρο Ναυτιλία (ESSF). Συγκεκριμένα, η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στις εργασίες της υποομάδας, με ανταλλαγή απόψεων σχετικά με ζητήματα εφαρμογής και επιβολής του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 από τα κράτη μέλη.
	iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	**ΜΕΡΗ Α΄ ΚΑΙ Β΄:** Έχουν ληφθεί υπόψη τα ακόλουθα έγγραφα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) αναφορικά με την καταναλωτική πίστη: α) Recommendation of the Council on Consumer Protection in the field of Consumer Credit της 2ας.7.2019 (OECD/LEGAL/0453), β) OECD Recommendation on High-Level Principles on Financial Consumer Protection της 17.7.2012, όπως επικαιροποιήθηκε την 12η.12.2022 (OECD/LEGAL/0394), και

	γ) Report on the implementation of the OECD Recommendation on consumer protection in the field of consumer credit της 10ης.2.2025 (C(2025)25/REV1).

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση	
	☒ ☒ ☒ ❐ ❐ ❐ ❐ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ❐ ❐ ☒ ❐	
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
	i) βραχυπρόθεσμοι:	**ΜΕΡΟΣ Α΄:** Κύριος στόχος του Μέρους Α΄ είναι η πλήρης εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με το ενωσιακό δίκαιο, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση της χώρας με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225. Παράλληλα, επιδιώκεται ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου που διέπει την καταναλωτική πίστη, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό, οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις αποσκοπούν στην ενίσχυση της διαφάνειας και της ενημέρωσης του καταναλωτή, με σαφή και συγκρίσιμη πληροφόρηση πριν από τη σύναψη της σύμβασης, ώστε να μπορεί να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις. Παράλληλα, προάγεται η υπεύθυνη χορήγηση

	πίστωσης, μέσω της αυστηρότερης αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή και της αποτροπής πρακτικών που οδηγούν σε υπερχρέωση. Σημαντική, επίσης, είναι η προσαρμογή και ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των αρμόδιων εποπτικών αρχών, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή του νέου πλαισίου και η προστασία των δικαιωμάτων του καταναλωτή. **ΜΕΡΟΣ Β΄:** Κύριος στόχος του Μέρους Β΄ είναι η πλήρης εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με το ενωσιακό δίκαιο, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση της χώρας με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2673. Παράλληλα, επιδιώκεται η ενίσχυση της διαφάνειας στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, η καθιέρωση σαφών κανόνων για την προσυμβατική ενημέρωση των καταναλωτών και η διασφάλιση του δικαιώματος υπαναχώρησης. Τα τελευταία έτη έχουν εκδοθεί πλείονες τομεακές πράξεις σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, πτυχές των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, γεγονός που οδήγησε σε αλληλεπικαλύψεις μεταξύ των ισχυουσών διατάξεων και των εν λόγω ρυθμίσεων. Η αξιολογούμενη ρύθμιση συμβάλλει στην απλοποίηση της νομοθεσίας, μέσω της κατάργησης παρωχημένων διατάξεων, και στην αντιμετώπιση ζητημάτων που δεν καλύπτονταν πλήρως από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. **ΜΕΡΟΣ Γ΄:** - Η πλήρης εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 και διασφάλιση της άμεσης μεταφοράς και εφαρμογής των ενωσιακών κανόνων στην ελληνική έννομη τάξη, εξασφαλίζοντας νομική σαφήνεια και ομοιομορφία.

	-Η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών -Η βελτίωση της ενημέρωσης και της διαφάνειας: Υποχρεωτική παροχή ακριβούς και πλήρους πληροφόρησης από τους εμπόρους σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των προϊόντων, όπως η αντοχή και η δυνατότητα επισκευής, ώστε οι καταναλωτές να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις αγοράς. -Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης και προώθηση βιώσιμων επιλογών: Δημιουργία προϋποθέσεων για μεγαλύτερη εμπιστοσύνη των καταναλωτών στα «πράσινα» προϊόντα και στις υπηρεσίες, υποστηρίζοντας την πράσινη μετάβαση και την κυκλική οικονομία. **ΜΕΡΟΣ Δ΄:** -Η πλήρης εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799, ώστε να διασφαλιστεί η άμεση μεταφορά και εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων στην ελληνική έννομη τάξη, με όρους νομικής σαφήνειας και ομοιομορφίας. -Η ενίσχυση της προσβασιμότητας στην επισκευή, ώστε οι καταναλωτές και οι επαγγελματίες επισκευαστές να έχουν ευχερέστερη πρόσβαση σε πληροφορίες, ανταλλακτικά και τεχνικά μέσα για βασικές κατηγορίες αγαθών. -Η δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη υπηρεσιών επισκευής, μέσω της υποστήριξης δικτύων και υποδομών επισκευής, με σκοπό την αύξηση των διαθέσιμων επιλογών επισκευής στην εγχώρια αγορά. -Η ενίσχυση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών ως προς τα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη της επισκευής. -Η διαμόρφωση σαφούς νομικού πλαισίου για το δικαίωμα στην επισκευή, την ενημέρωση των καταναλωτών, την παροχή πληροφοριών από τους υπόχρεους φορείς και την

	κοινοποίηση των σχετικών μέτρων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. -Η μείωση των αποβλήτων και η ενίσχυση της περιβαλλοντικής προστασίας, μέσω της προώθησης της επισκευής ως μέσου παράτασης της διάρκειας ζωής των αγαθών και ενίσχυσης της κυκλικής οικονομίας. **ΜΕΡΟΣ Ε΄:** -Η πλήρης συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας προς την ενωσιακή νομοθεσία [Οδηγία (ΕΕ) 2019/1. **ΜΕΡΟΣ Ζ΄:** Η θέσπιση του αναγκαίου εθνικού πλαισίου για την αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 στην ελληνική έννομη τάξη. Ειδικότερα, επιδιώκεται: • ο ορισμός αρμόδιας αρχής και η διαμόρφωση σαφών διοικητικών διαδικασιών για την παρακολούθηση και εποπτεία της συμμόρφωσης, • η καθιέρωση λειτουργικού μηχανισμού επιβολής και καταβολής των προστίμων FuelEU, • η διασφάλιση της έγκαιρης και αποτελεσματικής συμμόρφωσης των υπόχρεων εταιρειών, • η απόδοση των σχετικών εσόδων στο Πράσινο Ταμείο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κανονισμού.
ii) μακροπρόθεσμοι:	**<u>ΜΕΡΟΣ Α΄:</u>** Το Μέρος Α΄ αποβλέπει στη διαμόρφωση ενός σταθερού και συνεκτικού συστήματος προστασίας του καταναλωτή κατά τη χορήγηση πιστώσεων, το οποίο εκτιμάται ότι θα εδραιώνει την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα και θα ενισχύει τη διαφάνεια στις συναλλαγές. Σκοπός είναι να διασφαλιστεί η ισορροπία δικαιωμάτων και υποχρεώσεων μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων καθ'

	όλη τη διάρκεια της συμβατικής σχέσης, προάγοντας παράλληλα την υπεύθυνη δανειοδότηση και τη βιώσιμη χρήση της πίστωσης. Επιπλέον, επιδιώκεται να δημιουργηθούν συνθήκες θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ παραδοσιακών και ψηφιακών παρόχων και να ενθαρρυνθεί η καινοτομία με τρόπο ασφαλή και κοινωνικά υπεύθυνο. Τέλος, μέσα από την ενίσχυση των μηχανισμών προστασίας και ενημέρωσης, την αποτροπή του υπερδανεισμού και τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής παιδείας των πολιτών, το προτεινόμενο θεσμικό πλαίσιο στοχεύει στη μακροπρόθεσμη ενδυνάμωση της χρηματοοικονομικής ανθεκτικότητας των νοικοκυριών και στην ενίσχυση της σταθερότητας της ελληνικής οικονομίας. Έτσι, το νέο πλαίσιο δεν λειτουργεί μόνο ως εργαλείο συμμόρφωσης προς το ενωσιακό δίκαιο, αλλά και ως πλαίσιο για μια δικαιότερη, βιώσιμη και καινοτόμο αγορά καταναλωτικής πίστης. **ΜΕΡΟΣ Β΄:** Το Μέρος Β΄ αποσκοπεί στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών σε συμβάσεις από απόσταση, κυρίως σε συμβάσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας στις ψηφιακές συναλλαγές. **ΜΕΡΟΣ Γ΄:** -Η σταδιακή διαμόρφωση βιώσιμης καταναλωτικής κουλτούρας, ώστε οι καταναλωτές να επιλέγουν συνειδητά προϊόντα και υπηρεσίες με χαμηλότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα, υποστηρίζοντας την κυκλική οικονομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη. -Η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, μέσω της ενίσχυσης της ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με την

	επισκευασιμότητα και την ανθεκτικότητα των προϊόντων, ώστε να περιοριστεί η παραγωγή αποβλήτων και η εκμετάλλευση φυσικών πόρων. -Η ενίσχυση της καινοτομίας και της πράσινης επιχειρηματικότητας, μέσω της δημιουργίας κινήτρων για την ανάπτυξη προϊόντων, υπηρεσιών και επιχειρηματικών πρακτικών που εστιάζουν στη βιωσιμότητα. -Η διασφάλιση μακροχρόνιας συμμόρφωσης προς τα ενωσιακά πρότυπα προστασίας των καταναλωτών και του περιβάλλοντος, με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής της χώρας στην πράσινη μετάβαση και στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά. **ΜΕΡΟΣ Δ΄:** Ως προς το μέρος Δ΄, μακροπρόθεσμοι στόχοι είναι: -Η βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή, μέσω της εδραίωσης μιας κουλτούρας στην οποία η επισκευή των προϊόντων αποτελεί την προεπιλογή έναντι της αντικατάστασης, μειώνοντας έτσι την κατανάλωση φυσικών πόρων και την παραγωγή αποβλήτων. -Η ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, μέσω της συστηματικής μείωσης των αποβλήτων και της παράτασης της ζωής των προϊόντων, προωθώντας την επαναχρησιμοποίηση και την ανακατασκευή. -Η οικονομική ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα της επισκευής και της συντήρησης προϊόντων, με ενίσχυση των τοπικών επιχειρήσεων και της καινοτομίας στον κλάδο. -Η ενίσχυση της προστασίας του καταναλωτή, μέσω της διασφάλισης δικαιωμάτων των καταναλωτών σε εύκολη, οικονομική και ποιοτική επισκευή προϊόντων και της ενίσχυσης της εμπιστοσύνης στην αγορά. -Η περιβαλλοντική προστασία και η μείωση εκπομπών ρύπων, μέσω της συμβολής στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του

	άνθρακα (CO2) και άλλων ρυπογόνων ουσιών που προέρχονται από την παραγωγή και την απόρριψη προϊόντων. -Η εναρμόνιση και η ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς, μέσω της δημιουργίας ομοιόμορφων κανόνων και πρακτικών σε όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της διευκόλυνσης του εμπορίου και της κυκλοφορίας αγαθών με υψηλή επισκευασιμότητα. **ΜΕΡΟΣ Ε΄:** -Η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού, σύμφωνα με τον σκοπό της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1. -Η ενίσχυση της λειτουργικής και επιχειρησιακής επάρκειας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ως εθνικής αρχής ανταγωνισμού, και, εμμέσως, της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.), ως αρμόδιας αρχής ανταγωνισμού στους τομείς των τηλεπικοινωνιών και των ταχυδρομείων, ιδίως ως προς την άσκηση των εποπτικών και κυρωτικών αρμοδιοτήτων τους. -Η ενδυνάμωση της ασφάλειας δικαίου και της προβλεψιμότητας για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά. -Η εναρμόνιση της ελληνικής έννομης τάξης με τα ενωσιακά πρότυπα επιβολής του δικαίου ανταγωνισμού των λοιπών κρατών μελών. **ΜΕΡΟΣ Ζ΄:** Σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, η ρύθμιση επιδιώκει τη διαμόρφωση ενός σταθερού και αξιόπιστου πλαισίου περιβαλλοντικής συμμόρφωσης στον τομέα της ναυτιλίας, το οποίο θα συμβάλλει στην επίτευξη των ενωσιακών και εθνικών στόχων για την κλιματική ουδετερότητα. Προς τούτο: • προωθείται η ενεργειακή μετάβαση της ναυτιλίας και η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου,

	• ενισχύεται η δυνατότητα χρηματοδότησης δράσεων και επενδύσεων που στηρίζουν την απανθρακοποίηση του ναυτιλιακού τομέα, μέσω της αξιοποίησης των σχετικών εσόδων, • ενδυναμώνεται η ανταγωνιστικότητα του ελληνικού ναυτιλιακού τομέα μέσω της έγκαιρης προσαρμογής στις ενωσιακές απαιτήσεις, • ενισχύεται η συνολική περιβαλλοντική απόδοση των θαλάσσιων μεταφορών.

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ X ή/και ΕΜΜΕΣΗ X	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	Η χρήση πληροφοριακών συστημάτων συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης, ιδίως μέσω: α) της τήρησης ενιαίου μητρώου μεσιτών πιστώσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης, σύμφωνα με τα άρθρα 47 και 48, β) της τήρησης μητρώου πιστωτικών φορέων από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με το άρθρο 51, και γ) της λειτουργίας του εθνικού τμήματος στην Ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές και του εθνικού σημείου επαφής, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103. Με τον τρόπο αυτό ενισχύονται η διαφάνεια, η εποπτεία της αγοράς, η πρόσβαση των καταναλωτών σε αξιόπιστη πληροφόρηση και η δυνατότητα αναζήτησης παρόχων υπηρεσιών επισκευής.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	Η χρήση των ανωτέρω πληροφοριακών υποδομών συμβάλλει έμμεσα στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, στη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή των κανόνων προστασίας του καταναλωτή. Παράλληλα, διευκολύνει την παρακολούθηση της αγοράς από τις αρμόδιες αρχές και την εφαρμογή των

		ρυθμίσεων για την καταναλωτική πίστη και την προώθηση της επισκευής αγαθών.
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ΟΧΙ	
	Εξηγήστε:	-
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ΟΧΙ	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	-
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ΟΧΙ	
	Εξηγήστε:	-

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου
Άρθρο	*Στόχος*
Άρθρο 1 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται ο σκοπός του Μέρους Α' του σχεδίου νόμου.
Άρθρο 2 Αντικείμενο (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Α' του σχεδίου νόμου.
Άρθρο 3 Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ (L 30.10.2023) [εφεξής: Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225] και ρυθμίζεται το πεδίο εφαρμογής. Στην παρ. 1 αναφέρεται ότι οι διατάξεις εφαρμόζονται στις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με καταναλωτές, καλύπτοντας μεγάλο

	εύρος πιστωτικών προϊόντων που προσφέρονται στην αγορά καταναλωτικής πίστης. Ο ορισμός της σύμβασης πίστωσης περιέχεται στην περ. 12) του άρθρου 4 και περιλαμβάνει όλες τις συμβάσεις πίστωσης που έχουν την μορφή είτε δανείου, είτε συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο (deferral payment), είτε οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα των συμβάσεων πίστωσης με την μορφή συμφωνίας για εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο είναι οι συμβάσεις που ο καταναλωτής αποκτά ένα προϊόν ή μια υπηρεσία, αλλά η πληρωμή μετατίθεται σε ένα μεταγενέστερο χρονικό σημείο, είτε με την καταβολή δόσεων, είτε με την καταβολή εφάπαξ ποσού. Ωστόσο, στην έννοια των συμβάσεων πίστωσης δεν εμπίπτουν συμβάσεις για την παροχή υπηρεσιών ή για την προμήθεια αγαθών του ίδιου είδους σε συνεχή βάση, στο πλαίσιο των οποίων ο καταναλωτής καταβάλλει το τίμημα σε δόσεις, κατά την διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών ή της προμήθειας των αγαθών. Για παράδειγμα η συνδρομή σε ένα περιοδικό όπου ο καταναλωτής πληρώνει κάθε μήνα τίμημα για την αγορά εκάστου μηνιαίου τεύχους δεν συνιστά σύμβαση πίστωσης. Ομοίως, όταν ο καταναλωτής συνάπτει 12μηνη σύμβαση με ένα γυμναστήριο και καταβάλλει σε αυτό το συμφωνηθέν μηνιαίο ποσό, έχοντας κάθε μήνα πρόσβαση στις υπηρεσίες του γυμναστηρίου, δεν συνάπτει σύμβαση πίστωσης, καθώς ο καταναλωτής πληρώνει το γυμναστήριο όσο το χρησιμοποιεί. Ωστόσο, θα αποτελεί σύμβαση πίστωσης μια ετήσια σύμβαση ασφάλισης αυτοκινήτου με πληρωμή σε δόσεις. Στην περίπτωση αυτή η κάλυψη ξεκινάει αμέσως και ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να ζητήσει αποζημίωση από την πρώτη κιόλας μέρα. Αυτό σημαίνει ότι έχει λάβει το όφελος (την ασφάλιση για όλο τον χρόνο) πριν πληρώσει το σύνολο του ποσού και επομένως, στην περίπτωση αυτή, υφίσταται πίστωση. Η εν λόγω σύμβαση πίστωσης θα μπορεί ωστόσο να εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου, αν συντρέχει κάποια από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παρ. 2. Στην παρ. 2 προβλέπονται εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής του νόμου. Ειδικότερα: Με την περ. α), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης που εξασφαλίζονται είτε με υποθήκη είτε με προσημείωση υποθήκης είτε βάσει δικαιώματος σχετιζομένου με ακίνητα, εν όψει του ότι οι συμβάσεις αυτές ρυθμίζονται με τον ν. 4438/2016 «Εναρμόνιση της νομοθεσίας με την Οδηγία 2014/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των Οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του

	Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1093/2010, και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομικών» (Α΄220) (βλ. και περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4438/2016). Με την περ. β), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης, σκοπός των οποίων είναι η απόκτηση ή διατήρηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί εγγείου ιδιοκτησίας ή επί υπάρχοντος ή υπό κατασκευή κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων για εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική χρήση. Και οι εν λόγω εξαιρούμενες συμβάσεις ρυθμίζονται από τον ν. 4438/2016 (βλ. και περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4438/2016). Με την περ. γ), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Ωστόσο, κατ' εξαίρεση, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου συμβάσεις με συνολικό ποσό πίστωσης και πάνω από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ σε περίπτωση που εφαρμόζεται η παρ. 4 του παρόντος άρθρου. Με την περ. δ), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης που χορηγούνται από εργοδότες στους εργαζομένους τους στο πλαίσιο δευτερεύουσας δραστηριότητας του εργοδότη (δηλαδή, η κύρια δραστηριότητα του εργοδότη δεν είναι η χορήγηση πιστώσεων) και υπό τις περαιτέρω προϋποθέσεις ότι η εν λόγω πίστωση χορηγείται με ευνοϊκούς όρους (είτε άτοκα είτε με συνολικά ετήσια ποσοστά επιβάρυνσης τα οποία είναι χαμηλότερα από εκείνα που επικρατούν στην αγορά) και δεν διατίθενται στο ευρύ κοινό). Οι εν λόγω συμβάσεις πίστωσης αποτελούν εσωτερικές συμφωνίες μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, συνήθως ως πρόσθετη παροχή σε αυτούς και δεν αποτελούν πιστωτικά προϊόντα διαθέσιμα στην αγορά, συνεπώς είναι εύλογη η εξαίρεσή τους από τον παρόντα νόμο. Με την παρ. ε), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης οι οποίες συνάπτονται με επιχειρήσεις επενδύσεων (κατά την έννοια της περ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4514/2018 (Α΄14)) ή με πιστωτικά ιδρύματα (κατά την έννοια του σημείου 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013 , σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, L 176), εφόσον ο σκοπός της πίστωσης είναι η παροχή της δυνατότητας σε επενδυτή να διενεργήσει συναλλαγή σε ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα που απαριθμούνται στο τμήμα Γ του παραρτήματος Ι του ν. 4514/2018, και υπό την περαιτέρω προϋπόθεση ότι η επιχείρηση επενδύσεων ή το πιστωτικό ίδρυμα που χορηγεί την πίστωση συμμετέχει στην εν λόγω συναλλαγή. Η εν λόγω εξαίρεση δικαιολογείται προκειμένου να μην

	υφίστανται επικαλύψεις με την ειδικότερη νομοθεσία για τις αγορές σε χρηματοπιστωτικά μέσα και την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών. Με την παρ. στ), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης που είναι αποτέλεσμα διευθέτησης που επιτεύχθηκε είτε ενώπιον δικαστηρίου είτε άλλης δημόσιας αρχής. Οι εν λόγω συμβάσεις είναι αποτέλεσμα μια δικαστικής ή διοικητικής διαδικασίας και δεν αποτελούν μια συνήθη χορήγηση πίστωσης μεταξύ δανειστή και καταναλωτή. Με την περ. ζ), εξαιρούνται οι συμβάσεις μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), μόνο υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ειδικότερα, δεν εμπίπτει στον παρόντα νόμο μια σύμβαση μίσθωσης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) εφόσον στην σύμβαση δεν προβλέπεται είτε υποχρέωση, είτε δικαίωμα (option) του καταναλωτή να αγοράσει το πράγμα. Η υποχρέωση ή το δικαίωμα του καταναλωτή να αγοράσει το πράγμα ενδέχεται να προβλέπεται είτε στην ίδια την σύμβαση μίσθωσης/ χρηματοδοτικής μίσθωσης είτε και σε ξεχωριστή παράπλευρη συμφωνία. Για παράδειγμα, μια σύμβαση μίσθωσης μιας τηλεόρασης για τρεις μήνες χωρίς να υφίσταται υποχρέωση αγοράς της στο τέλος της μίσθωσης δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας. Αντιθέτως, μια σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτου στην οποία προβλέπεται δικαίωμα του καταναλωτή – μισθωτή να αγοράσει το αυτοκίνητο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος (βλ. και ΔΕΕ συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-28/21, C-47/21 και C-232/21, BMW Bank, Volkswagen Bank και Audi Bank). Στο σημείο αυτό υφίσταται διαφοροποίηση της παρούσας εξαίρεσης σε σχέση με την αντίστοιχη εξαίρεση που προβλεπόταν στην υπό στοιχεία Ζ1-699/2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας -Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008.» (Β΄ 917), καθώς η περ. δ της παρ. 2 του άρθρου 2 της εν λόγω απόφασης εξαιρούσε από το πεδίο εφαρμογής της τις συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης εφόσον δεν υφίστατο υποχρέωση αγοράς. Με την περ. η), εξαιρούνται υπό προϋποθέσεις από το πεδίο εφαρμογής οι συμβάσεις πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών με πίστωση του τιμήματος (πληρωμή σε δόσεις ή εφάπαξ ποσού σε μεταγενέστερο χρόνο). Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, οι εν λόγω συμβάσεις επιτρέπουν στους καταναλωτές να πληρώσουν μετά την παραλαβή των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση που ένα ιδιωτικό νοσοκομείο χορηγεί πίστωση στους καταναλωτές για να πληρώσουν τα

	νοσήλεια. Ωστόσο, προκειμένου να εξαιρεθεί μια σύμβαση πώλησης ή παροχής υπηρεσιών με πίστωση του τιμήματος θα πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) ο προμηθευτής αγαθών ή ο πάροχος υπηρεσιών χορηγεί ο ίδιος την πίστωση, χωρίς συμμετοχή τρίτου μέρους (όπως τράπεζας ή εν γένει πιστωτικού φορέα). Για παράδειγμα όταν ένα κατάστημα πωλεί στον καταναλωτή ένα έπιπλο και του δίνει την δυνατότητα να το εξοφλήσει σε τριάντα (30) μέρες από την παραλαβή, θα συντρέχει η παρούσα προϋπόθεση. Αντίθετα, αν το ίδιο κατάστημα επίπλων συνεργάζεται με μια τράπεζα, η οποία καταβάλλει αυτή το τίμημα της αγοράς του επίπλου στο κατάστημα και εν συνεχεία ο καταναλωτής αποπληρώνει την τράπεζα, υφίσταται σύμβαση πίστωσης η οποία δεν εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου. β) το τίμημα πρέπει να πληρωθεί άτοκα και χωρίς επιβαρύνσεις, εκτός από την καταβολή του νόμιμου τόκου υπερημερίας σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών. Συνεπώς, αν ο πωλητής επιβάλλει τόκο ή οποιαδήποτε άλλη χρέωση θα υφίσταται σύμβαση πίστωσης η οποία δεν εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου. γ) η πληρωμή πρέπει να πραγματοποιηθεί στο σύνολό της εντός πενήντα (50) ημερών από την παράδοση του αγαθού ή την παροχή της υπηρεσίας. Ωστόσο, ειδικότερη διάταξη ισχύει στην περίπτωση των μεγάλων διαδικτυακών επιχειρήσεων που παρέχουν αγαθά ή υπηρεσίες στους καταναλωτές από απόσταση σύμφωνα με την παρ. 3. Στην εν λόγω περίπτωση η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου εφαρμόζεται μόνον όταν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις που παρατίθενται στην παρ. 3, δηλαδή: α) η πίστωση να μην παρέχεται από τρίτο, αλλά ούτε και τρίτος να αποκτά της απαιτήσεις από την σύμβαση πίστωσης. Σημειώνεται ότι ενώ η υποπερ. ηα) της περ. η) της παρ. 2 αναφέρει ότι δεν θα πρέπει να υπάρχει συμμετοχή τρίτου μέρους στην παροχή της πίστωσης, στην περ. α) της παρ. 3 όχι μόνο δεν μπορεί να παρέχει πίστωση τρίτος, αλλά και δεν επιτρέπεται και τρίτος να αγοράζει την οφειλή (δηλαδή να χρηματοδοτεί την πώληση έναντι του προμηθευτή). Ουσιαστικά, η πρόβλεψη καλύπτει και περιπτώσεις όπου τρίτος θα μπορούσε να αγοράσει την οφειλή του καταναλωτή (π.χ με factoring). Αν συνεπώς μια μεγάλη εταιρεία λογισμικού επιτρέπει να πραγματοποιηθεί η πληρωμή μετά από 10 μέρες για συνδρομή που αγοράζει ο καταναλωτής και εκχωρήσει την οφειλή σε μια τράπεζα ώστε η τράπεζα να εισπράξει την πληρωμή από τον καταναλωτή, δεν θα ισχύει η παρούσα εξαίρεση και θα υφίσταται σύμβαση πίστωσης που καταλαμβάνεται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου.

	β) το τίμημα πρέπει να καταβληθεί άτοκα και χωρίς επιβαρύνσεις, εκτός από την καταβολή του νόμιμου τόκου υπερημερίας σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών. Η προϋπόθεση αυτή ταυτίζεται με την υποπερ. ηβ) της περ. η) της παρ. 2. γ) το τίμημα εξοφλείται στο σύνολό του εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την παράδοση των αγαθών ή την παροχή των υπηρεσιών. Αντί συνεπώς για την γενική υποχρέωση των πενήντα (50) ημερών που ισχύει για τους λοιπούς προμηθευτές/ παρόχους υπηρεσιών σύμφωνα με την υποπερ. ηγ) της περ. η) της παρ. 2, ειδικά για τους μεγάλους διαδικτυακούς παρόχους της παρ. 3 η εξόφληση του τιμήματος θα πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών για να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 17 της Οδηγίας 2023/2225, η ως άνω ακόμα πιο περιοριστική εξαίρεση για ορισμένους μεγάλους διαδικτυακούς προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών είναι αιτιολογημένη, καθώς σε αντίθετη περίπτωση, «οι εν λόγω μεγάλοι διαδικτυακοί προμηθευτές και πάροχοι, δεδομένων των οικονομικών δυνατοτήτων τους και της ικανότητάς τους να ωθούν της καταναλωτές σε παρορμητικές αγορές και ενδεχομένως υπερκατανάλωση, θα ήταν σε θέση να προσφέρουν ευρύτατα την δυνατότητα σύναψης τέτοιων συμβάσεων χωρίς καμία διασφάλιση για της καταναλωτές και να αποδυναμώσουν τον θεμιτό ανταγωνισμό με της προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών. Ένας τέτοιος περιορισμός θα επιτρέπει πάντα της καταναλωτές να πραγματοποιούν πληρωμές άνετα εντός δύο εβδομάδων, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι, εάν οι μεγάλοι διαδικτυακοί προμηθευτές αγαθών ή πάροχοι υπηρεσιών επιθυμούν να παρέχουν πίστωση σε μεγάλη κλίμακα και με μεγαλύτερη προθεσμία, υπόκεινται στην παρούσα ρύθμιση». Με την περ. θ), εξαιρούνται συμβάσεις πίστωσης που αφορούν εξόφληση σε μεταγενέστερο χρόνο μιας υπάρχουσας οφειλής χωρίς καμία επιβάρυνση του καταναλωτή. Εν προκειμένω δεν υφίσταται κάποια πίστωση αλλά μια αναπροσαρμογή του χρόνου εξόφλησης ήδη υφιστάμενης οφειλής χωρίς επιβάρυνση του καταναλωτή. Υπάρχει, δηλαδή, απλώς μια διευκόλυνση πληρωμής του ίδιου ποσού. Αν ωστόσο ο πιστωτικός φορέας χορηγεί νέο δάνειο για την αναχρηματοδότηση υφιστάμενης οφειλής, τότε δεν θα εφαρμόζεται η παρούσα εξαίρεση και συνεπώς η σύμβαση πίστωσης θα καταλαμβάνεται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου. Με την περ. ι), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης οι οποίες σχετίζονται με την χορήγηση ενεχύρου στον πιστωτικό φορέα εφόσον η ευθύνη του καταναλωτή περιορίζεται αποκλειστικά στο εν λόγω ενέχυρο. Εν όψει του ότι ο κίνδυνος του καταναλωτή σε περίπτωση μη αποπληρωμής περιορίζεται στην απώλεια του ενεχυριασμένου πράγματος, ο παρών

	νόμος (όπως και η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225) εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τις εν λόγω συμβάσεις. Με την περ. ια), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης που σωρευτικά: i) χορηγούνται σε περιορισμένο κοινό, βάσει νόμου, για σκοπούς κοινής ωφελείας, ii) είναι άτοκες ή έχουν χρεωστικό επιτόκιο χαμηλότερο από αυτό που επικρατεί στην αγορά ή άλλους όρους οι οποίοι είναι πιο ευνοϊκοί για τον καταναλωτή από αυτούς που επικρατούν στην αγορά. Για παράδειγμα ένα δάνειο για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στη στέγη, το οποίο χορηγείται στο πλαίσιο κρατικού προγράμματος για περιβαλλοντικούς σκοπούς και είτε είναι άτοκο είτε έχει χαμηλότερο επιτόκιο από αυτό της αγοράς ή διαθέτει προνομιακούς όρους (όπως απουσία εξόδων και κρατική επιχορήγηση) σε σχέση με τους όρους που ισχύουν στην αγορά, θα εμπίπτει στην παρούσα εξαίρεση. Με την περ. ιβ), εξαιρούνται οι συμβάσεις πίστωσης που είναι σε ισχύ την 20.11.2026, με την επιφύλαξη των παρ. 1 και 2 του άρθρου 64. Στην παρ. 4 προβλέπεται ότι κατά παρέκκλιση από την περ. γ) της παρ. 2, ο παρών νόμος εφαρμόζεται και σε συμβάσεις πίστωσης με συνολικό ποσό πίστωσης μεγαλύτερο των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, εφόσον: α) σκοπός της σύμβασης πίστωσης είναι η ανακαίνιση ακινήτου που προορίζεται για κατοικία και β) η σύμβαση πίστωσης δεν εξασφαλίζεται με εμπράγματη ασφάλεια επί ακινήτου. Συνεπώς ένα επισκευαστικό δάνειο για την ανακαίνιση κατοικίας θα εμπίπτει στον νόμο, ακόμα και αν υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, εφόσον όμως δεν εξασφαλίζεται με εμπράγματη ασφάλεια επί του ακινήτου. Στην παρ. 5 προβλέπεται ότι στις συμβάσεις πίστωσης που έχουν τη μορφή υπέρβασης λογαριασμού (overdraft), εφαρμόζονται αποκλειστικά τα άρθρα 2 έως 4, 21, 22 έως 27, 33, 40, 44, 45, 53 έως 56, το άρθρο 57, εκτός της παρ. 2, και τα άρθρα 58 έως 60 και 63 έως 65. Οι συμβάσεις πίστωσης υπό μορφή υπέρβασης λογαριασμού χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα λειτουργικά και νομικά χαρακτηριστικά που διαφέρουν σημαντικά από τις «τυπικές» συμβάσεις πίστωσης. Για τον λόγο αυτό, η εφαρμογή του πλήρους φάσματος των διατάξεων του παρόντος κρίνεται μη αναλογική. Με τον περιορισμό της εφαρμογής μόνο σε συγκεκριμένα άρθρα, διασφαλίζεται η παροχή προστασίας των καταναλωτών, χωρίς να επιβαρύνονται οι συναλλαγές με δυσανάλογες απαιτήσεις. Σημειώνεται ότι κρίθηκε σκόπιμο να μην γίνει χρήση της διακριτικής ευχέρειας της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και να εξαιρεθεί το άρθρου 18 Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 (δηλαδή η υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας) από το πεδίο εφαρμογής των συμβάσεων με την μορφή υπέρβασης. Συνεπώς, η εν λόγω υποχρέωση εφαρμόζεται και σε αυτές τις συμβάσεις πίστωσης.

	Στην παρ. 6 προβλέπεται ότι εφαρμόζονται μόνο ορισμένες διατάξεις στις συμβάσεις πίστωσης, που έχουν την μορφή ρυθμίσεων υφιστάμενης σύμβασης είτε ως προς τον χρόνο (όπως αναστολή πληρωμής δόσεων) είτε ως προς τον τρόπο εξόφλησης (όπως αναδιάρθρωση δανείου και περίοδος χάριτος), στην περίπτωση που ο καταναλωτής βρίσκεται ήδη ή είναι πιθανό να περιέλθει σε υπερημερία ως προς τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην αρχική σύμβαση πίστωσης. Τέτοια πιθανότητα περιέλευσης του καταναλωτή σε κατάσταση υπερημερίας συντρέχει για παράδειγμα στην περίπτωση που απωλέσει την θέση εργασίας του (βλ. αιτιολογική σκέψη 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225). Ειδικότερα, η παρ. 6 προβλέπει ότι εφαρμόζονται μόνον τα άρθρα 2 έως 4, 7, 8, 11, 12, 25 έως 28, οι περ. α) έως η), ιβ) και ιη) του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και η παρ. 3 του άρθρου 29, τα άρθρα 31, 33, 36 έως 52, 54 έως 60 και 63 έως 65, στις εν λόγω συμβάσεις ρύθμισης. Προσδιορίζονται συνεπώς μόνο οι πιο σημαντικές και κατάλληλες διατάξεις για την περίπτωση ρυθμίσεων υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης. Ωστόσο, για την εφαρμογή αυτού του ελαφρύτερου πλαισίου θα πρέπει να συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις: Κατά πρώτον, θα πρέπει η ρύθμιση να πιθανολογείται ότι είναι δυνατόν να αποτρέψει ενδεχόμενη προσφυγή στα δικαστήρια. Με τον τρόπο αυτό αφενός μεν εμποδίζονται οι πιστωτικοί φορείς από το να προσφέρουν μη ρεαλιστικές ρυθμίσεις οι οποίες δεν έχουν την δυνατότητα να αποτρέψουν την δικαστική οδό, αφετέρου δε ενθαρρύνεται η εξωδικαστική και φιλική διευθέτηση του προβλήματος του καταναλωτή που βρίσκεται σε υπερημερία ή κίνδυνο να περιέλθει σε αυτήν. Κατά δεύτερον, η ρύθμιση δεν θα πρέπει να χειροτερεύει την θέση του καταναλωτή. Με αυτό τον τρόπο διασφαλίζεται ότι ο πιστωτικός φορέας δεν θα προβεί σε συμφωνίες ρύθμισης προκειμένου π.χ. να επιβάλλει υψηλότερα επιτόκια, να προσθέσει κρυφές ή πρόσθετες χρεώσεις και εν γένει να χορηγήσει στον καταναλωτή δυσμενέστερους όρους υπό το πρόσχημα της «διευκόλυνσης» (απαιτώντας για παράδειγμα την χορήγηση εμπράγματης ασφάλειας για να προβεί στην αναδιάρθρωση του καταναλωτικού δανείου), για την οποία μάλιστα θα θεωρεί ότι εφαρμόζεται ένα ελαφρύτερο ρυθμιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, ρυθμίσεις οι οποίες επιδεινώνουν την θέση του καταναλωτή σε σχέση με την αρχική σύμβαση δεν μπορούν να υπαχθούν στην παρ. 5 του παρόντος και επομένως θα ισχύει για αυτές στο σύνολό του ο παρών νόμος. Σημειώνεται ότι στον παρόντα νόμο δεν έγινε χρήση των διακριτικών ευχερειών των παρ. 5, 6 και 8 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. α) Δεν έγινε χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 5 του άρθρου 2 της Οδηγίας 2023/2225, η οποία επιτρέπει στα κράτη μέλη να εξαιρέσουν από το πεδίο εφαρμογής τις συμβάσεις πίστωσης με την

	μορφή κάρτας αναβαλλόμενης χρέωσης (deferred debit cards), οι οποίες παρέχονται από πιστωτικό ίδρυμα ή ίδρυμα πληρωμών, βάσει των οποίων η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός σαράντα (40) ημερών και είναι άτοκες και με περιορισμένες μόνο επιβαρύνσεις για την παροχή της υπηρεσίας πληρωμών. Οι συμβάσεις πίστωσης με την μορφή κάρτας αναβαλλόμενης χρέωσης (deferred debit cards) είναι τύπος πιστωτικής κάρτας, που συνδέεται με έναν λογαριασμό πληρωμών, συνήθως τρεχούμενο, και επιτρέπει ανάληψη μετρητών και πραγματοποίηση πληρωμών για αγαθά και υπηρεσίες. Με την κάρτα αναβαλλόμενης χρέωσης οι αγορές δεν χρεώνονται στον τραπεζικό λογαριασμό άμεσα αλλά ενοποιούνται και ορίζεται πληρωμή σε μία μόνο ημερομηνία του μήνα. Ως εκ τούτου, οι καταναλωτές θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή κεφάλαια στον λογαριασμό πληρωμών την ημερομηνία που πρέπει να πραγματοποιηθεί η εξόφληση, διαφορετικά θα πρέπει να πληρώσουν τόκο στον πιστωτικό φορέα. Όπως προκύπτει και από την αιτιολογική σκέψη 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, ακόμα και αν επιλεγεί από ένα κράτος - μέλος η εξαίρεση των εν λόγω καρτών από το πεδίο εφαρμογής, η «*εξαίρεση αυτή δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων περί δυνατοτήτων υπερανάληψης ή υπέρβασης, οι οποίες θα πρέπει να εφαρμόζονται σε περίπτωση που η εξόφληση υπερβαίνει το θετικό υπόλοιπο του τρέχοντος λογαριασμού.*». Εν προκειμένω, λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η σύμβαση πίστωσης, ενδεχομένως ενθαρρύνει τις παρορμητικές αγορές, δημιουργώντας την λανθασμένη εντύπωση στον καταναλωτή ότι η οικονομική του κατάσταση επιτρέπει περισσότερες δαπάνες και προκειμένου να μην αποδυναμωθεί το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή κρίθηκε σκόπιμη η μη χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 5 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, ώστε και για αυτές τις συμβάσεις πίστωσης οι καταναλωτές να έχουν την πλήρη προστασία που τους παρέχεται από την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 και συνακόλουθα από τον παρόντα νόμο. β) Δεν γίνεται χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 6 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, η οποία επιτρέπει στα κράτη μέλη είτε να εφαρμόζουν περιορισμένο πεδίο ρυθμίσεων είτε να εξαιρούν υπό προϋποθέσεις από το πεδίο εφαρμογής συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται από οργανισμούς ειδικού χαρακτήρα και περιορισμένης οικονομικής δραστηριότητας. Η επιλογή αυτή στηρίζεται στην ανάγκη διασφάλισης ενιαίου κανονιστικού πλαισίου για όλες τις συμβάσεις πίστωσης, ανεξαρτήτως του πιστωτικού φορέα, προς αποφυγή δημιουργίας ρυθμιστικών κενών. Παράλληλα, κρίνεται ότι η πλήρης εφαρμογή των προβλέψεων του παρόντος νόμου και σε αυτούς τους οργανισμούς ενισχύει την προστασία των καταναλωτών, διασφαλίζει ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην αγορά και προλαμβάνει

	στρεβλώσεις που θα μπορούσαν να προκύψουν από την ύπαρξη διαφορετικών επιπέδων κανονιστικής συμμόρφωσης μεταξύ παρόχων πίστωσης. Σημειώνεται ότι κατά την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008, για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου (L 133) με την καταργούμενη δυνάμει του παρόντος νόμου υπό στοιχεία Ζ1-699/2010 κοινής απόφασης δεν έγινε χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 5 του άρθρου 2 της καταργούμενης Οδηγίας 2008/48/ΕΚ. Τέλος, με δεδομένο ότι τέτοιοι οργανισμοί παρουσιάζουν περιορισμένη παρουσία και δραστηριότητα μέχρι σήμερα στην ελληνική αγορά, η μη εξαίρεσή τους δεν εκτιμάται ότι συνεπάγεται δυσανάλογη διοικητική ή οικονομική επιβάρυνση. γ) Δεν γίνεται χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 8 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής συγκεκριμένων διατάξεων της Οδηγίας ορισμένες συμβάσεις πίστωσης, ήτοι συμβάσεις πίστωσης που αφορούν συνολικό ποσό πίστωσης μικρότερο των (διακοσίων) 200 ευρώ, συμβάσεις πίστωσης στις οποίες η πίστωση χορηγείται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις και συμβάσεις πίστωσης βάσει των οποίων η πίστωση πρέπει να εξοφληθεί εντός τριών (3) μηνών και για τις οποίες η καταβλητέα επιβάρυνση είναι αμελητέα. Ειδικότερα, η χρήση διακριτικής ευχέρειας δίνει την δυνατότητα στα κράτη - μέλη να μην εφαρμόσουν στις εν λόγω συμβάσεις τις διατάξεις της Οδηγίας που ρυθμίζουν: α) τις τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης με βάση τα στοιχεία δ), ε), στ) της παρ. 3 του άρθρου 8 της Οδηγίας, β) τις προσυμβατικές πληροφορίες με βάση την παρ. 5 του άρθρου 10 της Οδηγίας και την παρ. 4 του άρθρου 11 της Οδηγίας, τις πληροφορίες που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης με βάση την παρ. 3 του άρθρου 21 της Οδηγίας. Η χρήση της διακριτικής ευχέρειας σημαίνει ότι αυτές οι πληροφορίες δεν θα δίδονταν μεταξύ άλλων στην περίπτωση των προϊόντων τύπου «αγόρασε τώρα, πλήρωσε μετά» (Buy Now Pay Later - BNPL) όπου ο καταναλωτής αποκτά αγαθά με πίστωση του τιμήματος, την οποία δεν την χορηγεί ο έμπορος, αλλά ένας τρίτος (π.χ. τράπεζα, εταιρείας fintech). Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225: «Τα συστήματα «αγόρασε τώρα, πλήρωσε μετά», βάσει των οποίων ο πιστωτικός φορέας χορηγεί πίστωση σε καταναλωτή αποκλειστικά για τον σκοπό της αγοράς αγαθών ή υπηρεσιών παρεχόμενων από προμηθευτή, και τα οποία είναι νέα ψηφιακά χρηματοοικονομικά εργαλεία που δίνουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές να πραγματοποιούν αγορές και να τις εξοφλούν με την

	πάροδο του χρόνου, συνιστούν συχνά πιστώσεις που χορηγούνται άτοκα και χωρίς άλλες επιβαρύνσεις, και θα πρέπει, επομένως, να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας». Η ευκολία πρόσβασης και χρήσης των προϊόντων αυτών αλλά και η άγνοια κινδύνου πολλών καταναλωτών που αγνοούν επί της ουσίας ότι δανείζονται, ενδέχεται να αυξήσει τις απερίσκεπτες αγορές και να τους οδηγήσει σε ανεύθυνο δανεισμό. Οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν για μακροπρόθεσμη υπερχρέωση του καταναλωτή καθώς και η έλλειψη στατιστικών, οικονομικών και λοιπών στοιχείων αναφορικά με την συμπεριφορά των καταναλωτών προς τα νέα ψηφιακά χρηματοοικονομικά εργαλεία, συνηγορούν υπέρ της μη χρήσης της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 8 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225.
Άρθρο 4 Ορισμοί (άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 εισάγονται οι συναφείς ορισμοί. Οι ορισμοί αποσκοπούν στον σαφή και ακριβή καθορισμό των εννοιών του παρόντος Μέρους και διασφαλίζουν ομοιομορφία στην ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων.
Άρθρο 5 Υποχρέωση παροχής πληροφοριών δωρεάν στους καταναλωτές (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται το άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και θεσπίζεται η υποχρέωση παροχής πληροφοριών δωρεάν στους καταναλωτές, διασφαλίζοντας ότι οι καταναλωτές έχουν πλήρη, εύκολη και χωρίς κόστος πρόσβαση στις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης. Η δωρεάν παροχή πληροφοριών, ανεξάρτητα από το μέσο, έντυπο, ηλεκτρονικό ή άλλο, ενισχύει τη διαφάνεια και την ισότητα στην ενημέρωση, αποτρέποντας οικονομικά εμπόδια που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την πρόσβαση του καταναλωτή σε ουσιαστικά στοιχεία πριν από τη λήψη της απόφασής του. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία (βλ. αιτιολογική σκέψη 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225).
Άρθρο 6 Απαγόρευση των διακρίσεων (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Απαγορεύονται οι διακρίσεις, με βάση την ιθαγένεια ή τον τόπο διαμονής ή για οποιονδήποτε άλλον λόγο από τους προβλεπόμενους στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 21 του Χάρτη, απαγορεύεται κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Η απαγόρευση διακρίσεων που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 προωθεί την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων πίστωσης και ενισχύει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Ωστόσο, αναγνωρίζεται

	η δυνατότητα διαφοροποίησης των όρων πίστωσης, εφόσον αυτή βασίζεται σε αντικειμενικά, δεόντως δικαιολογημένα κριτήρια, όπως το πιστωτικό προφίλ ή οι οικονομικές συνθήκες του αιτούντος, προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοοικονομική σταθερότητα και η ορθή διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου.
Άρθρο 7 Διαφήμιση και πρακτικές προώθησης συμβάσεων πίστωσης (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και ρυθμίζονται ζητήματα διαφήμισης. Στην παρ. 1 προβλέπεται ότι η διαφήμιση και οι πρακτικές προώθησης των συμβάσεων πίστωσης οφείλουν να είναι θεμιτές, σαφείς και μη παραπλανητικές, ώστε οι καταναλωτές να μην παραπλανώνται. Σύμφωνα με την παρ. 2, απαγορεύονται διατυπώσεις που μπορεί να δημιουργήσουν ψευδείς προσδοκίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα ή το κόστος της πίστωσης ή το συνολικό ποσό που θα πρέπει να πληρώσει ο καταναλωτής. Για παράδειγμα, δεν επιτρέπονται διαφημίσεις που αναφέρουν ότι είναι εγγυημένη η χορήγηση του δανείου σε όλους. Σημειώνεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 9α έως 9θ του ν. 2251/1994, περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, εξακολουθούν να εφαρμόζονται, λειτουργώντας ως «δίχτυ ασφαλείας». Στην παρ. 3 προβλέπεται η υποχρέωση του πιστωτικού φορέα και, εφόσον υπάρχει, του μεσίτη πιστώσεων να τηρούν όλα τα μηνύματα διαφημιστικού χαρακτήρα επί τρία (3) έτη από τη λήξη του ημερολογιακού έτους εντός του οποίου ολοκληρώθηκε η μετάδοσή τους και να τα θέτουν στη διάθεση της αρμόδιας αρχής, εφόσον ζητηθούν. Κρίνεται σκόπιμο να κατοχυρωθεί η εν λόγω διττή υποχρέωση, προκειμένου η αρμόδια αρχή να είναι σε θέση να επιβλέπει τη συμμόρφωση των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων με τις παρ. 1 και 2.
Άρθρο 8 Τυποποιημένες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη διαφήμιση των συμβάσεων πίστωσης (άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και περιέχονται λεπτομερείς κανόνες σε σχέση με τις πληροφορίες οι οποίες πρέπει να εμφανίζονται στα διαφημιστικά μηνύματα. Κατά πρώτον, σύμφωνα με την παρ. 1, κάθε διαφημιστικό μήνυμα πρέπει να αναφέρει την προειδοποίηση: «Προσοχή! Ο δανεισμός χρημάτων κοστίζει χρήματα». Περαιτέρω, όταν στο διαφημιστικό μήνυμα γίνεται αναφορά σε επιτόκιο ή έξοδα, πρέπει να περιλαμβάνονται οι αναλυτικές τυποποιημένες πληροφορίες που περιέχονται στην παρ. 3. Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται μέσω αντιπροσωπευτικού παραδείγματος, προκειμένου να μπορεί ο καταναλωτής να κατανοήσει ευχερέστερα το πραγματικό κόστος της πίστωσης. Το συνολικό ποσό της πίστωσης και η διάρκεια αποπληρωμής της πίστωσης που επιλέγονται από τον πιστωτικό φορέα πρέπει να προσιδιάζουν όσο το δυνατόν περισσότερο στα χαρακτηριστικά της

	σύμβασης πίστωσης που διαφημίζεται (βλ. αιτιολογική σκέψη 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225). Στην περ. στ) της παρ. 3, η υποχρέωση παροχής αυτών των πληροφοριών υφίσταται, όταν το πιστωτικό προϊόν έχει καθορισμένη διάρκεια και προβλέπει τακτικές δόσεις ή μπορεί να προσδιοριστεί εκ των προτέρων το συνολικό ποσό που θα καταβάλει ο καταναλωτής. Αντίθετα, η υποχρέωση δεν υφίσταται, για παράδειγμα, όταν το πιστωτικό προϊόν είναι αορίστου διάρκειας ή όταν το συνολικό ποσό που θα πληρωθεί εξαρτάται από τη χρήση του πιστωτικού ορίου και δεν μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων. Σε περίπτωση που για τη χορήγηση της πίστωσης είναι υποχρεωτική κάποια συμπληρωματική υπηρεσία, όπως υποχρεωτική ασφάλιση της πίστωσης, και το κόστος της υπηρεσίας δεν δύναται να καθοριστεί εκ των προτέρων, η διαφήμιση πρέπει σε κάθε περίπτωση να αναφέρει την εν λόγω υποχρεωτικότητα. Σύμφωνα με την παρ. 6, σε ειδικές και δικαιολογημένες περιπτώσεις που το μέσο δεν επιτρέπει την άμεση οπτική προβολή όλων των στοιχείων, ο καταναλωτής πρέπει να μπορεί να έχει εύκολη πρόσβαση μέσω επιλογής, κύλισης ή σάρωσης σε ορισμένες εκ των τυποποιημένων πληροφοριών που προβλέπονται στην παρ. 3. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, στους ψηφιακούς διαύλους, μέρος των τυποποιημένων πληροφοριών στο αντιπροσωπευτικό παράδειγμα θα μπορούσε να παρέχεται με επιλογή, κύλιση ή σάρωση. Ωστόσο, πριν από την πρόσβαση σε προσφορές πίστωσης, πρέπει να παρουσιάζονται στους καταναλωτές όλες οι τυποποιημένες πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στη διαφήμιση σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης, ακόμη και στην περίπτωση επιλογής, κύλισης ή σάρωσης. Στην παρ. 7 προβλέπεται απαγόρευση συγκεκριμένων «τύπων» διαφημίσεων. Δεν επιτρέπονται διαφημίσεις που προτρέπουν σε πίστωση με ψευδείς υποσχέσεις βελτίωσης οικονομικής κατάστασης ή διευκρινίζουν ότι οι εκκρεμείς συμβάσεις πίστωσης ή οι καταχωρισμένες πιστώσεις σε βάσεις δεδομένων επηρεάζουν ελάχιστα ή καθόλου την αξιολόγηση μιας αίτησης πίστωσης ή παρουσιάζουν την πίστωση ως μέσο αύξησης των οικονομικών πόρων ή ως υποκατάστατο αποταμίευσης ή ως ικανή να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο του καταναλωτή. Εκτός από τις τρεις περιπτώσεις απαγορευμένων διαφημίσεων που περιέχονται στην παρ. 7 του άρθρου 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, γίνεται επιπρόσθετα χρήση και της διακριτικής ευχέρειας της περ. β) της παρ. 8 του άρθρου 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και προστίθεται ως περ. δ) στην παρ. 7 του παρόντος άρθρου η απαγόρευση διαφήμισης που δηλώνει ότι η χορήγηση μειωμένης τιμής σε ένα προϊόν ή υπηρεσία εξαρτάται από τη λήψη πίστωσης. Για

	παράδειγμα, απαγορεύεται η διαφήμιση που έχει το ακόλουθο περιεχόμενο: «Αγοράστε αυτόν τον καναπέ για 799€ ή ΜΟΝΟ 699€, αν πάρετε χρηματοδότηση με το 12μηνο πρόγραμμα πίστωσης!» ή «Κερδίστε έκπτωση 300€ στην αγορά της νέας σας τηλεόρασης – μόνον αν πληρώσετε σε 24 μηνιαίες δόσεις!». Σε αντίθεση με τις ανωτέρω περιπτώσεις, επιτρεπτή κρίνεται η διαφήμιση «Αυτή η πολυθρόνα κοστίζει 599€. Διατίθενται επιλογές λήψης πίστωσης, χωρίς επιπλέον κόστος!».
Άρθρο 9 Γενικές πληροφορίες (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και θεσπίζεται η υποχρέωση των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων να παρέχουν στους καταναλωτές σαφείς, κατανοητές και ανά πάσα στιγμή προσβάσιμες γενικές πληροφορίες σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης. Οι γενικές αυτές πληροφορίες πρέπει να παρέχονται σε σταθερό μέσο που επιλέγει ο καταναλωτής. Διευκρινίζεται, όμως, ότι οι γενικές πληροφορίες που διατίθενται στις εγκαταστάσεις των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων πρέπει να παρέχονται εγγράφως. Η παροχή των εν λόγω πληροφοριών είναι απαραίτητη, ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να ενημερωθούν επαρκώς για τα βασικά χαρακτηριστικά των διαθέσιμων πιστωτικών προϊόντων και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, δεδομένου ότι οι διαφημίσεις συμβάσεων πίστωσης εστιάζουν σε ένα ή περισσότερα προϊόντα, αλλά όχι σε όλο το φάσμα των προσφερόμενων προϊόντων. Συγκεκριμένα, στην παρ. 2 του άρθρου ορίζεται ότι οι γενικές πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα στοιχεία των περ. α) έως ια), όπως τα στοιχεία ταυτότητας του φορέα, τους σκοπούς χρήσης της πίστωσης, την πιθανή διάρκεια της σύμβασης, τα είδη των επιτοκίων, σταθερό, κυμαινόμενο ή και τα δύο, με σαφή επεξήγηση των χαρακτηριστικών τους, αντιπροσωπευτικό παράδειγμα κόστους της πίστωσης, αναφορά πιθανών επιπλέον εξόδων που δεν συμπεριλαμβάνονται στο συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή και τα οποία συνδέονται με τη σύμβαση πίστωσης. Τέτοια επιπλέον έξοδα θα μπορούσαν να είναι ενδεχόμενες χρεώσεις που σχετίζονται με την πραγματοποίηση ενός διατραπεζικού εμβάσματος.
Άρθρο 10 Προσυμβατικές πληροφορίες (παρ. 1 έως 9 άρθρου 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1 έως 9 του άρθρου 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και θεσπίζεται η υποχρέωση των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων να παρέχουν προσυμβατικές πληροφορίες. Σύμφωνα με την παρ. 1, οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων έχουν την υποχρέωση να παρέχουν τις προσυμβατικές πληροφορίες εγκαίρως, δηλαδή πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί από οποιαδήποτε σύμβαση ή προσφορά πίστωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που χρησιμοποιούνται μέσα επικοινωνίας από απόσταση.

	Η πρόβλεψη περί έγκαιρης χορήγησης των πληροφοριών πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί, επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι ο καταναλωτής έχει επαρκή χρόνο και δυνατότητα κατανόησης, σύγκρισης και αξιολόγησης των όρων της πίστωσης πριν από οποιαδήποτε νομική δέσμευση. Ο όρος «εγκαίρως» δεν καθορίζεται με συγκεκριμένο αριθμό ημερών ή ωρών, καθώς ο κατάλληλος χρόνος θα κρίνεται ανά περίπτωση με βάση τη φύση της σύμβασης, τον τρόπο σύναψης, διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, και το κατά πόσο ο καταναλωτής έχει τη δυνατότητα να εξετάσει τις πληροφορίες προτού δεσμευτεί. Σε περίπτωση που οι πληροφορίες παρέχονται λιγότερο από μία (1) ημέρα πριν από τη δέσμευση, ο πιστωτικός φορέας και, κατά περίπτωση, ο μεσίτης πιστώσεων υπενθυμίζουν στον καταναλωτή τη δυνατότητα υπαναχώρησης και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί, εφόσον επιθυμεί να υπαναχωρήσει. Η υπενθύμιση του δικαιώματος υπαναχώρησης χορηγείται υποχρεωτικά σε σταθερό μέσο που επιλέγει ο καταναλωτής και όχι απλώς προφορικά. Η εν λόγω υπενθύμιση χορηγείται εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ήτοι μία (1) έως επτά (7) ημέρες μετά τη σύναψη της σύμβασης ή μετά την υποβολή μιας προσφοράς εκ μέρους του καταναλωτή η οποία, κατά τη συμφωνία των μερών, έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για τον πιστωτικό φορέα. Όπως προκύπτει από τις παρ. 2 και 3 του παρόντος άρθρου, οι προσυμβατικές πληροφορίες παρέχονται μέσω ενιαίου και τυποποιημένου εντύπου, του εντύπου «Τυποποιημένες Ευρωπαϊκές Πληροφορίες Καταναλωτικής Πίστης» του Παραρτήματος Ι του παρόντος νόμου, σε σταθερό μέσο που επιλέγει ο καταναλωτής. Το έντυπο περιλαμβάνει τις συγκεκριμένες πληροφορίες της παρ. 3 στο πρώτο μέρος του με ευδιάκριτο τρόπο, όπως τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας του πιστωτικού φορέα και του μεσίτη πιστώσεων, το συνολικό ποσό και τη διάρκεια της πίστωσης, τα επιτόκια, τα έξοδα και τις πιθανές επιβαρύνσεις, το δικαίωμα υπαναχώρησης και πρόωρης εξόφλησης, καθώς και προειδοποίηση για τις συνέπειες της παράλειψης ή καθυστέρησης πληρωμών. Αν δεν χωρούν όλες οι πληροφορίες σε μία σελίδα, διανέμονται σε δύο σελίδες το πολύ, με τις πληροφορίες α) έως ζ) της παρ. 3 να παραμένουν στην πρώτη σελίδα (παρ. 4). Μετά τις πληροφορίες της παρ. 3, παρέχονται σαφώς και χωριστά και οι πρόσθετες προσυμβατικές πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 5. Στην παρ. 6 επισημαίνεται ότι οι πληροφορίες στο έντυπο πρέπει να έχουν συνοχή, να είναι ευανάγνωστες και να προσαρμόζονται στους τεχνικούς περιορισμούς του μέσου. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, οι πληροφορίες θα πρέπει να εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διαφόρους διαύλους, ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε καταναλωτής μπορεί να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες σε ισότιμη βάση και σύμφωνα με την

	Οδηγία (ΕΕ) 2019/882. Η εν λόγω Οδηγία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν. 4994/2022 (Α΄215). Στην παρ. 7, προβλέπεται ειδική ρύθμιση για την επικοινωνία φωνητικής τηλεφωνίας, σύμφωνα με την οποία, αν ο καταναλωτής συμφωνεί ρητά, ο προμηθευτής μπορεί να παρέχει μόνο συγκεκριμένες πληροφορίες πριν από την υπογραφή της σύμβασης πίστωσης, ενημερώνοντας παράλληλα τον καταναλωτή για τη φύση και τη διαθεσιμότητα των λοιπών πληροφοριών που προβλέπονται στην παρ. 3. Επιπλέον, στην παρ. 8 προβλέπεται ότι, εκτός από το έντυπο των προσυμβατικών πληροφοριών, παρέχεται κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή και δωρεάν αντίγραφο σχεδίου σύμβασης πίστωσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός φορέας είναι πρόθυμος να συνάψει τη σύμβαση. Στην παρ. 9 επιβάλλεται υποχρέωση συμπερίληψης στις προσυμβατικές πληροφορίες, μίας σαφούς και ευσύνοπτης δήλωσης ότι η σύμβαση δεν παρέχει εγγύηση αποπληρωμής του συνολικού ποσού της πίστωσης για τις περιπτώσεις όπου οι πληρωμές που καταβάλλει ο καταναλωτής δεν οδηγούν σε άμεση απομείωση του συνολικού ποσού της πίστωσης, αλλά χρησιμοποιούνται για τον σχηματισμό κεφαλαίου. Στις συμβάσεις πίστωσης αυτού του είδους οι πληρωμές αυτές χρησιμοποιούνται για να σχηματίσουν κεφάλαιο, για παράδειγμα μέσω αποταμιευτικού ή επενδυτικού προϊόντος, όπως στην περίπτωση δανείου συνδεδεμένου με επένδυση, όπου οι καταβολές πηγαίνουν σε προϊόν που προορίζεται να αποπληρώσει το δάνειο στο τέλος. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η σύμβαση πρέπει να περιλαμβάνει σαφή και ευσύνοπτη επισήμανση ότι τέτοιου είδους συμβάσεις δεν εγγυώνται την αποπληρωμή του συνολικού ποσού πίστωσης που έχει εκταμιευθεί, εκτός αν ο πιστωτικός φορέας δώσει ρητή εγγύηση αποπληρωμής. Η ενημέρωση αυτή αποσκοπεί στην υπογράμμιση του κινδύνου που ενέχει η συγκεκριμένη σύμβαση για τον καταναλωτή. Σημειώνεται ότι το άρθρο 12, το οποίο ενσωματώνει την παρ. 10 του άρθρου 10 και την παρ. 8 του άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, περιέχει εξαίρεση από την υποχρέωση χορήγησης των προσυμβατικών πληροφοριών του παρόντος άρθρου.
Άρθρο 11 Προσυμβατικές πληροφορίες στις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 6 του άρθρου 3	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1 έως 7 του άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και ρυθμίζεται, ειδικά, η υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης για τις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 3. Το άρθρο 11 της Οδηγίας προβλέπει διαφοροποιήσεις ως προς την προσυμβατική ενημέρωση αναφορικά με: α) τις συμβάσεις πίστωσης οργανισμών της παρ. 6 του άρθρου 2 της Οδηγίας και β) τις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 7 του άρθρου 2 της Οδηγίας. Τόσο η παρ. 6 του άρθρου 2 όσο και η παρ. 7 του άρθρου 2 της Οδηγίας

(παρ. 1 έως 7 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	δίδουν διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη να ρυθμίσουν με ειδικό τρόπο τις εν λόγω κατηγορίες συμβάσεων πίστωσης. Ο παρών νόμος, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, έκανε χρήση της διακριτικής ευχέρειας μόνο για την παρ. 7 του άρθρου 2 της Οδηγίας, ενσωματώνοντάς την ως παρ. 6 του άρθρου 3, ενώ δεν έκανε χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 6 του άρθρου 2 της Οδηγίας. Συνεπώς, είναι απαραίτητη η ενσωμάτωση του άρθρου 11 της Οδηγίας αναφορικά με τις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 3. Για τις εν λόγω συμβάσεις πίστωσης διαφοροποιείται εν μέρει η υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης. Ομοίως, διαφοροποιείται και το έντυπο στο οποίο παρέχονται οι προσυμβατικές πληροφορίες, καθώς για τη χορήγηση των προσυμβατικών πληροφοριών των συμβάσεων πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 6 του άρθρου 3 ο πιστωτικός φορέας χρησιμοποιεί το ειδικό έντυπο «Ευρωπαϊκές Πληροφορίες Καταναλωτικής Πίστης» που παρατίθεται στο Παράρτημα ΙΙ. Ως προς το πρώτο μέρος του εντύπου, οι προσυμβατικές πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 11 της Οδηγίας είναι σχεδόν ταυτόσημες με τις προσυμβατικές πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 10 της Οδηγίας για όλες τις λοιπές πιστωτικές συμβάσεις. Η μόνη διαφοροποίηση εντοπίζεται στο ότι στη μεν περ. ι) της παρ. 3 του άρθρου 10 της Οδηγίας αναγράφεται ότι στις προσυμβατικές πληροφορίες περιλαμβάνεται η ενημέρωση για «την ύπαρξη ή όχι δικαιώματος υπαναχώρησης και, κατά περίπτωση, την προθεσμία υπαναχώρησης», στη δε περ. ι) της παρ. 2 του άρθρου 11 αναγράφεται ότι στις προσυμβατικές πληροφορίες περιλαμβάνεται η ενημέρωση για «την ύπαρξη ή την ανυπαρξία του δικαιώματος υπαναχώρησης». Ενόψει της ταύτισης αυτής, η παρ. 2 του παρόντος άρθρου παραπέμπει στις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) έως θ) και ια) έως ιαβ) της παρ. 3 του άρθρου 10 για τις λοιπές πιστωτικές συμβάσεις. Αντί, ωστόσο, της ενημέρωσης «για την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης και, κατά περίπτωση, την προθεσμία υπαναχώρησης», που προβλέπει η περ. ι) του άρθρου 10 για τις λοιπές πιστωτικές συμβάσεις, αναγράφεται στην παρ. 2 του παρόντος, αναφορικά με τις συμβάσεις πίστωσης μετατροπής χρεών που αναφέρονται στην παρ. 6 του άρθρου 3, ότι χορηγείται ενημέρωση σχετικά με την ανυπαρξία του δικαιώματος υπαναχώρησης. Η πρόβλεψη αυτή είναι εύλογη ενόψει της νομοθετικής επιλογής να γίνει χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 7 του άρθρου 2 της Οδηγίας και δη προβλέποντας στην παρ. 6 του άρθρου 3 του παρόντος την εφαρμογή συγκεκριμένων άρθρων του παρόντος, τα οποία εφαρμόζονται στην περίπτωση των συμβάσεων πίστωσης μετατροπής

	χρεών και στα οποία δεν περιλαμβάνεται το άρθρο 34 του παρόντος (άρθρο 26 της Οδηγίας) περί του δικαιώματος υπαναχώρησης. Εφόσον, συνεπώς, στις συμβάσεις της παρ. 6 του άρθρου 3 του παρόντος δεν εφαρμόζεται το άρθρο περί του δικαιώματος υπαναχώρησης, το οποίο επιτρέπεται σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 2 της Οδηγίας, η προσυμβατική ενημέρωση σύμφωνα με το παρόν άρθρο θα πρέπει να περιλαμβάνει την αναφορά περί της ανυπαρξίας του δικαιώματος υπαναχώρησης στις εν λόγω συμβάσεις. Στην περ. στ) της παρ. 4, η αναφορά ότι ο καταναλωτής μπορεί να κληθεί να εξοφλήσει στο ακέραιο το ποσό της πίστωσης εφαρμόζεται μόνο στις συμβάσεις πίστωσης που προβλέπουν τέτοιο δικαίωμα. Για παράδειγμα, όταν πρόκειται για σύμβαση υπερανάληψης (overdraft), στην οποία οι όροι αναφέρουν ότι η τράπεζα μπορεί ανά πάσα στιγμή να ζητήσει την πλήρη εξόφληση του οφειλόμενου ποσού, οι προσυμβατικές πληροφορίες πρέπει να κάνουν σχετική αναφορά. Αντίθετα, αν η πίστωση έχει συμβατικά καθορισμένη διάρκεια, π.χ. δάνειο είκοσι τεσσάρων (24) μηνών με σταθερές δόσεις, δεν υφίσταται δικαίωμα του πιστωτικού φορέα να απαιτήσει πλήρη εξόφληση οποτεδήποτε και συνεπώς ούτε και υποχρέωση του πιστωτικού φορέα να κάνει τέτοια αναφορά στην προσυμβατική ενημέρωση. Το άρθρο 12, το οποίο ενσωματώνει την παρ. 10 του άρθρου 10 και την παρ. 8 του άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, περιέχει εξαίρεση από την υποχρέωση χορήγησης των προσυμβατικών πληροφοριών του παρόντος άρθρου.
Άρθρο 12 Εξαιρέσεις από την υποχρέωση χορήγησης προσυμβατικών πληροφοριών (παρ. 10 άρθρου 10 και παρ. 8 άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 10 του άρθρου 10 και η παρ. 8 του άρθρου 11 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και προβλέπεται ειδική εξαίρεση από την υποχρέωση παροχής προσυμβατικών πληροφοριών. Το περιεχόμενο της παρ. 10 του άρθρου 10 και της παρ. 8 του άρθρου 11 της Οδηγίας είναι ίδιο και, για τον λόγο αυτό, η ενοποίηση των δύο διατάξεων σε μία στο εν λόγω άρθρο κρίνεται σκόπιμη προς αποφυγή επαναλήψεων. Η εξαίρεση από την υποχρέωση χορήγησης προσυμβατικών πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 10 ή το άρθρο 11 εφαρμόζεται στους προμηθευτές αγαθών ή τους παρόχους υπηρεσιών που ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, για παράδειγμα, όταν ένας λιανέμπορος παρέχει προς πώληση προϊόντα για την απόκτηση των οποίων ο καταναλωτής αποκτά πίστωση με δόσεις από συνεργαζόμενη τράπεζα. Στην περίπτωση αυτή, ο λιανέμπορος δρα ως ενδιάμεσος στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας. Συνεπώς, δεν υποχρεούται ο ίδιος να παρέχει την προσυμβατική ενημέρωση του άρθρου 10. Αυτό δεν απαλλάσσει τον πιστωτικό φορέα ή, κατά περίπτωση, τον μεσίτη πιστώσεων, οι οποίοι

	έχουν αυτοτελή υποχρέωση να χορηγήσουν τις προσυμβατικές πληροφορίες των ως άνω άρθρων.
Άρθρο 13 Επαρκείς εξηγήσεις (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, διασφαλίζοντας ότι οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων παρέχουν επαρκείς, δωρεάν και εξατομικευμένες εξηγήσεις σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις πίστωσης και τις τυχόν συμπληρωματικές υπηρεσίες πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης. Οι επαρκείς εξηγήσεις λειτουργούν συμπληρωματικά των προσυμβατικών πληροφοριών των άρθρων 10 και 11, υπό την έννοια ότι, παρά την παροχή των προσυμβατικών πληροφοριών, ο καταναλωτής ενδέχεται να εξακολουθεί να χρειάζεται πρόσθετη βοήθεια, ώστε να αποφασίσει ποια σύμβαση πίστωσης από το φάσμα των προτεινόμενων προϊόντων είναι η πιο κατάλληλη για αυτόν (βλ. αιτιολογική σκέψη 45 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225). Οι εξηγήσεις αυτές περιλαμβάνουν: α) τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 10 έως 12 και 49. Συνεπώς, οι εν λόγω πληροφορίες δεν αρκεί απλώς να χορηγηθούν με σταθερό μέσο στον καταναλωτή, αλλά πρέπει και να επεξηγηθούν, ώστε ο καταναλωτής να καταλάβει τι σημαίνουν. Επισημαίνεται ότι το άρθρο 49 προβλέπει ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων. Συνεπώς, οι επαρκείς εξηγήσεις του παρόντος άρθρου θα πρέπει να περιλαμβάνουν διαφώτιση και για τον ρόλο και την αμοιβή τους, ούτως ώστε ο καταναλωτής να αντιλαμβάνεται ποιος μεσολαβεί και τι οικονομική υποχρέωση συνεπάγεται αυτό για τον καταναλωτή, β) τα βασικά χαρακτηριστικά της προτεινόμενης σύμβασης πίστωσης ή των προτεινόμενων συμπληρωματικών υπηρεσιών, γ) τις συγκεκριμένες επιπτώσεις που μπορεί να έχουν για τον καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένων των επιπτώσεων της υπερημερίας, και δ) ενημέρωση για το δικαίωμα καταγγελίας επιμέρους στοιχείων, σε περίπτωση που οι συμπληρωματικές υπηρεσίες προσφέρονται ομαδοποιημένες με σύμβαση πίστωσης και τι συνέπειες έχει για τον καταναλωτή.
Άρθρο 14 Εξατομικευμένες προσφορές βάσει αυτοματοποιημένης επεξεργασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας και της προστασίας των καταναλωτών, σε περιπτώσεις εξατομικευμένων προσφορών πίστωσης που βασίζονται σε αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, όπως χρήση αλγορίθμων, τεχνητής νοημοσύνης και credit scoring. Ρυθμίζει δηλαδή την περίπτωση που ο καταναλωτής λαμβάνει προσωποποιημένη προσφορά πίστωσης, για παράδειγμα ως προς το προτεινόμενο

(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	επιτόκιο, το ποσό ή τους όρους του δανείου, και αυτή η προσφορά έχει διαμορφωθεί μέσω αυτοματοποιημένης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων. Στην περίπτωση αυτή, υπάρχει αυξημένη υποχρέωση διαφάνειας, καθώς ο καταναλωτής πρέπει να ενημερώνεται με σαφή και κατανοητό τρόπο ότι η προσφορά που λαμβάνει είναι αποτέλεσμα αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (βλ. αιτιολογική σκέψη 46 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225). Το παρόν άρθρο δεν αναιρεί, αλλά συμπληρώνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) (Γ.Κ.Π.Δ.). Για παράδειγμα, σε συμμόρφωση με την περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 14 του Γ.Κ.Π.Δ., οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων υποχρεούνται επίσης να ενημερώνουν τους καταναλωτές σχετικά με τις πηγές των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εξατομίκευση της προσφοράς. Ομοίως, το άρθρο 22 Γ.Κ.Π.Δ. προβλέπει ενημέρωση για την ύπαρξη αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων. Το παρόν άρθρο προσθέτει, συνεπώς, μια επιπλέον υποχρέωση, ώστε ο καταναλωτής να γνωρίζει από την αρχή ότι η προσφορά που λαμβάνει είναι «μηχανικά» υπολογισμένη.
Άρθρο 15 Πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης (παρ. 1 και 2 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και ρυθμίζονται οι πρακτικές δέσμευσης και οι πρακτικές ομαδοποίησης. Στις πρακτικές δέσμευσης, η προσφορά ή η πώληση της σύμβασης πίστωσης γίνεται σε συνδυασμό με άλλα διακριτά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες και η σύμβαση πίστωσης δεν διατίθεται μόνη της στον καταναλωτή. Η επικινδυνότητα των προϊόντων αυτών έγκειται ακριβώς στην πιθανότητα οι καταναλωτές, λαμβάνοντας την πίστωση, να συμβληθούν σε συμβάσεις με κόστος χωρίς, ωστόσο, να το χρειάζονται ή να το επιθυμούν ή, ακόμη, και χωρίς να το γνωρίζουν. Επομένως, η παρ. 1 απαγορεύει τις πρακτικές δέσμευσης. Οι πρακτικές ομαδοποίησης επιτρέπονται, καθώς η ομαδοποίηση προϊόντων μπορεί να είναι ωφέλιμη για τους καταναλωτές (βλ. αιτιολογική σκέψη 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225). Παρά το επιτρεπτό των πρακτικών ομαδοποίησης, επιβάλλεται στον πιστωτικό φορέα υποχρέωση δωρεάν και σε σταθερό μέσο ενημέρωσης του καταναλωτή ότι η πίστωση είναι διαθέσιμη και χωρίς τα ξεχωριστά χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή υπηρεσίες, καθώς και χορήγησης των πληροφοριών του άρθρου 10 αναφορικά με την πίστωση χωρίς τα ξεχωριστά προϊόντα ή υπηρεσίες, εφόσον υφίσταται διαφοροποίηση των όρων της πίστωσης.

	Στην παρ. 2 του εν λόγω άρθρου γίνεται χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 2 του άρθρου 14 της Οδηγίας, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να επιτρέψουν στους πιστωτικούς φορείς, κατά παρέκκλιση της παρ. 1, να ζητούν από τον καταναλωτή να ανοίξει ή να τηρεί λογαριασμό πληρωμών ή ταμιευτηρίου, όταν μοναδικός σκοπός του εν λόγω λογαριασμού σχετίζεται με έναν από τους περιοριστικά αναφερόμενους στο παρόν άρθρο, όπως η σώρευση κεφαλαίου για την εξόφληση της πίστωσης. Κρίνεται σκόπιμη η χρήση της εν λόγω διακριτικής ευχέρειας, υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι ο λογαριασμός παρέχεται δωρεάν.
Άρθρο 16 Ασφαλιστική σύμβαση που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης (παρ. 3, 4 και 5 άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 3 έως 5 του άρθρου 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, οι οποίες ρυθμίζουν το ζήτημα της ασφαλιστικής σύμβασης που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης. Η έννοια της ασφάλισης που σχετίζεται με πίστωση αναφέρεται σε ασφαλιστήρια συμβόλαια τα οποία προσφέρονται ή απαιτούνται στο πλαίσιο μιας σύμβασης πίστωσης. Πρόκειται για ασφαλιστικά προϊόντα που έχουν σκοπό να προστατεύσουν είτε τον πιστωτικό φορέα είτε τον καταναλωτή σε περίπτωση που συμβεί κάποιο απρόοπτο γεγονός που δυσχεραίνει την αποπληρωμή του δανείου. Τέτοιες ασφαλίσεις μπορεί να καλύπτουν τον κίνδυνο θανάτου, ανικανότητας προς εργασία, απώλειας εργασίας ή άλλων περιστάσεων που επηρεάζουν την οικονομική ικανότητα του καταναλωτή. Ενδεικτικά παραδείγματα τέτοιων ασφαλίσεων θα μπορούσαν να θεωρηθούν η ασφάλεια ζωής που συνδέεται με καταναλωτικά δάνεια και η ασφάλεια πληρωμών που εξασφαλίζει ότι το δάνειο θα συνεχίσει να αποπληρώνεται σε περίπτωση αδυναμίας του καταναλωτή, για παράδειγμα λόγω ασθένειας ή ανεργίας. Η διάταξη επιτρέπει στους πιστωτικούς φορείς, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος, να ζητούν από τον καταναλωτή να συνάπτει και να διατηρεί σχετική ασφαλιστική σύμβαση, εφόσον η απαίτηση του πιστωτικού φορέα δικαιολογείται και είναι αναλογική σε σχέση με τη φύση και τους όρους της σύμβασης. Περαιτέρω, επιβάλλεται στους πιστωτικούς φορείς υποχρέωση ισότιμης αποδοχής ασφαλιστικών συμβάσεων από διαφορετικούς παρόχους, εφόσον το επίπεδο εγγύησης της εν λόγω ασφαλιστικής σύμβασης είναι αντίστοιχο εκείνου που πρότειναν οι πιστωτικοί φορείς, χωρίς να τροποποιούνται οι όροι της προσφερθείσας πίστωσης στον καταναλωτή. Με την παρ. 2 παρέχεται εύλογο χρονικό διάστημα, συγκεκριμένα τριών (3) εργάσιμων ημερών, στους καταναλωτές για τη σύγκριση ασφαλιστικών προσφορών, που σχετίζονται με συμβάσεις πίστωσης, πριν από την αγορά ασφαλιστικής σύμβασης, και την επεξεργασία των πληροφοριών της παρ. 3. Μέχρι να εκπνεύσει το ανωτέρω χρονικό διάστημα, δεν αλλάζουν οι εν λόγω προσφορές και δεν μπορεί να

	συναφθεί η ασφαλιστική σύμβαση. Ωστόσο, επιτρέπεται η σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης πριν από τη λήξη της προθεσμίας των τριών (3) εργάσιμων ημερών, εφόσον ο καταναλωτής έχει λάβει τις πληροφορίες της παρ. 3 και ζητήσει ρητώς και εγγράφως τη σύναψη. Στην παρ. 3 επιβάλλεται στον πιστωτικό φορέα υποχρέωση δωρεάν και σε σταθερό μέσο προσυμβατικής ενημέρωσης αναφορικά με την ασφαλιστική σύμβαση. Στην παρ. 4 του εν λόγω άρθρου, λαμβάνεται μέριμνα για τις ευάλωτες κατηγορίες καταναλωτών, συγκεκριμένα για όσους έχουν ιστορικό ογκολογικών παθήσεων. Όπως προκύπτει και από την αιτιολογική σκέψη 48 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, λόγω του ιατρικού ιστορικού τους, πολλοί επιζώντες από καρκίνο σε μακροχρόνια ύφεση συχνά βιώνουν άνιση μεταχείριση ως προς την πρόσβαση σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ερχόμενοι αντιμέτωποι σε αρκετές περιπτώσεις με απαγορευτικά υψηλά ασφάλιστρα, αν και αποθεραπευόμενοι για πολλά χρόνια, ακόμη και δεκαετίες. Προκειμένου να επιτευχθεί η ισότιμη πρόσβαση και αυτών των καταναλωτών στην ασφάλιση που σχετίζεται με συμβάσεις πίστωσης, απαγορεύεται με την παρ. 4 στους πιστωτικούς φορείς να χρησιμοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν τη διάγνωση ογκολογικών ασθενειών καταναλωτών για τους σκοπούς ασφαλιστικής σύμβασης, που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης, εφόσον έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την ολοκλήρωση της θεραπείας. Με άλλα λόγια, καθιερώνεται με την παρούσα διάταξη μια μορφή «δικαιώματος στη λήθη» (right to be forgotten) για επιζώντες του καρκίνου, προβλέποντας ότι δεν θα πρέπει να υφίστανται διακρίσεις στις διαδικασίες ασφάλισης που συνδέονται με πιστωτικές συμβάσεις, λόγω του ιατρικού ιστορικού τους, εφόσον έχει περάσει μια πενταετία από το πέρας της θεραπείας. Η πρακτική σημασία αυτής της διάταξης είναι μεγάλη, καθώς διασφαλίζει ότι επιζώντες του καρκίνου δεν θα αποκλείονται αδικαιολόγητα από πρόσβαση σε πιστωτικά προϊόντα που περιλαμβάνουν ασφάλιση, ούτε θα υποχρεώνονται σε υψηλότερα ασφάλιστρα λόγω του ιατρικού τους ιστορικού, υπό την προϋπόθεση ότι έχει περάσει το χρονικό διάστημα των πέντε (5) ετών. Η εν λόγω ρυθμιστική επιλογή είναι σύμφωνη με την πρόβλεψη της παρ. 4 του άρθρου 14 της Οδηγίας το οποίο ορίζει ότι η υπό κρίση χρονική περίοδος καθορίζεται από τα κράτη μέλη και δεν υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) έτη από το πέρας της ιατρικής περίθαλψης των καταναλωτών. Επισημαίνεται περαιτέρω ότι η παρ. 2 του άρθρου 24 του παρόντος απαγορεύει την χρήση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων ειδικής κατηγορίας, όπως τα δεδομένα υγείας, στην διαδικασία αξιολόγησης

	της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών. Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά σε χρηματοοικονομικά δεδομένα.
Άρθρο 17 Δήλωση βούλησης για τη σύναψη σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών (άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η ρύθμιση στοχεύει στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών έναντι πρακτικών που μπορεί να οδηγήσουν σε αυθαίρετη σύναψη συμβάσεων πίστωσης ή αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών χωρίς τη ρητή δήλωση βούλησης του καταναλωτή. Με το προτεινόμενο άρθρο, διασφαλίζεται ότι η αποδοχή των όρων γίνεται ελεύθερα, με πλήρη επίγνωση και χωρίς παθητική ή ακούσια αποδοχή από τον καταναλωτή. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 49 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, οι συμβάσεις πίστωσης και οι συμπληρωματικές υπηρεσίες πρέπει να παρουσιάζονται με σαφή και διαφανή τρόπο. Δεν θα πρέπει να είναι δυνατόν να συμπεραίνεται η συμφωνία του καταναλωτή για τη σύναψη συμβάσεων πίστωσης ή για την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών. Η οποιαδήποτε συμφωνία του καταναλωτή πρέπει να είναι σαφής καταφατική πράξη, η οποία συνιστά ελεύθερη, συγκεκριμένη, τεκμηριωμένη και αδιαμφισβήτητη ένδειξη της αποδοχής του καταναλωτή. Στο πλαίσιο αυτό, η σιωπή, η αδράνεια ή οι προκαθορισμένες επιλογές, όπως τα προσυμπληρωμένα τετραγωνίδια, δεν πρέπει να θεωρούνται ότι συνιστούν συμφωνία του καταναλωτή. Ειδική μνεία γίνεται στη χρήση τετραγωνιδίων επιλογής - μία συνήθη τακτική στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή - στην οποία απαιτείται σαφής, ελεύθερη και θετική ενέργεια από τον καταναλωτή. Η συμφωνία του καταναλωτή προς σύναψη σύμβασης δεν μπορεί να συναχθεί, όταν παρουσιάζεται μέσω προεπιλεγμένων τετραγωνιδίων, ενώ για τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης πίστωσης ή την αγορά συμπληρωματικών υπηρεσιών που παρουσιάζονται μέσω τετραγωνιδίων η συμφωνία του καταναλωτή πρέπει να παρέχεται με ρητή, ενεργητική έκφραση της δήλωσης βούλησης του καταναλωτή προς συμβατική δέσμευση.
Άρθρο 18 Συμβουλευτικές υπηρεσίες (παρ. 1, 4 και 6 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1, 4 και 6 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και ρυθμίζεται η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στον καταναλωτή κατά παρόμοιο τρόπο με τα όσα προβλέπονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2014/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία και την τροποποίηση των οδηγιών 2008/48/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 (L 60) (άρθρο 22) για την ενυπόθηκη πίστη. Στο προτεινόμενο άρθρο προσδιορίζονται τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και είναι αποκλειστικά οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων. Αμφότεροι οφείλουν να

	ενημερώσουν ρητώς τον καταναλωτή, στο πλαίσιο συγκεκριμένης συναλλαγής, για το αν παρέχονται ή μπορούν να παρασχεθούν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε αυτόν. Η παροχή των συμβουλών πραγματοποιείται με τη μορφή εξατομικευμένης σύστασης, δηλαδή αποτελεί δραστηριότητα η οποία μπορεί να συνδυάζεται με άλλες πτυχές της χορήγησης ή της μεσιτείας πιστώσεων. Επομένως, για να είναι σε θέση να κατανοήσουν τη φύση των υπηρεσιών που τους παρέχονται, οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν σε τι συνίστανται οι συμβουλευτικές υπηρεσίες και αν συμβουλευτικές υπηρεσίες τους παρέχονται ή μπορούν να τους παρασχεθούν ή όχι (βλ. αιτιολογική σκέψη 50 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225). Δεδομένης της σημασίας που αποδίδουν οι καταναλωτές στη χρήση των όρων «συμβουλές» και «σύμβουλοι», καθώς και άλλων παρόμοιων, κρίνεται σκόπιμη η απαγόρευση χρήσης τους από πιστωτικούς φορείς και μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες.
Άρθρο 19 Υποχρεώσεις ενημέρωσης σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 2 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και προβλέπεται η υποχρέωση ενημέρωσης με σταθερό μέσο που επιλέγει ο καταναλωτής πριν από την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών ή τη σύναψη της σύμβασης για την παροχή τους σχετικά με το εύρος των προϊόντων και, κατά περίπτωση, την αμοιβή που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής ή τον τρόπο υπολογισμού της, αν δεν μπορεί να καθοριστεί κατά τον χρόνο παροχής των πληροφοριών. Σημειώνεται ότι η έννοια του σταθερού μέσου αποτελεί έννοια γένους σε σχέση με το έγγραφο. Είναι σημαντικό για τον καταναλωτή να γνωρίζει αν η σύσταση βασίζεται μόνο στο φάσμα προϊόντων των παρεχόντων τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ή σε ευρύ φάσμα προϊόντων από ολόκληρη την αγορά, καθώς με αυτόν τον τρόπο ο καταναλωτής μπορεί να κατανοήσει τη βάση επί της οποίας διατυπώνεται η σύσταση (βλ. αιτιολογική σκέψη 50 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225). Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να παρέχονται στον καταναλωτή με τη μορφή πρόσθετων προσυμβατικών πληροφοριών.
Άρθρο 20 Λοιπές υποχρεώσεις σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (παρ. 3 και 5 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και προσδιορίζονται οι λοιπές υποχρεώσεις των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων σε περίπτωση παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ειδικότερα, οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων οφείλουν να συλλέγουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για το «προφίλ» του καταναλωτή, όπως η οικονομική κατάσταση και οι στόχοι του, και να αξιολογούν τις πληροφορίες αυτές, καθώς επίσης να λαμβάνουν υπόψη επαρκώς μεγάλο αριθμό συμβάσεων πίστωσης στο φάσμα προϊόντων τους και, στη βάση αυτή, να προτείνουν μία ή περισσότερες συμβάσεις πίστωσης

	από το εν λόγω φάσμα προϊόντων που να είναι κατάλληλες για τις ανάγκες, την οικονομική και την προσωπική κατάσταση του καταναλωτή, πάντοτε ενεργώντας προς το συμφέρον του καταναλωτή. Ο πάροχος των συμβουλευτικών υπηρεσιών οφείλει, συνεπώς, να λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καταναλωτή και να τα αντιστοιχίζει με την εκάστοτε καταλληλότερη για αυτόν σύμβαση πίστωσης. Περαιτέρω, επιβάλλεται η υποχρέωση παροχής στον καταναλωτή αρχείου με καταγεγραμμένες τις προτάσεις που του υποβάλλονται, σε σταθερό μέσο που επιλέγει ο καταναλωτής και προσδιορίζεται στη σύμβαση σχετικά με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ομοίως, στο πλαίσιο της γενικής υποχρέωσης πρόνοιας, προβλέπεται ρητή υποχρέωση των παρόχων συμβουλευτικών υπηρεσιών να προειδοποιούν τον καταναλωτή για συγκεκριμένους οικονομικούς κινδύνους, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάστασή του.
Άρθρο 21 Απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η απαγόρευση χορήγησης πίστωσης χωρίς προηγούμενη αίτηση και ρητή συμφωνία του καταναλωτή αποσκοπεί στην προστασία των καταναλωτών από ανεπιθύμητες και αυθαίρετες πιστωτικές επιβαρύνσεις. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 51 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, η χορήγηση πίστωσης που δεν έχει ζητηθεί από τον καταναλωτή μπορεί σε ορισμένες περιπτώσεις να συνδέεται με επιζήμιες για τον καταναλωτή πρακτικές. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να απαγορεύονται η αυτόκλητη χορήγηση πιστώσεων, που περιλαμβάνει τις μη ζητηθείσες προεγκεκριμένες πιστωτικές κάρτες που αποστέλλονται στους καταναλωτές, η μονομερής εισαγωγή νέας δυνατότητας υπερανάληψης ή υπέρβασης ή η μονομερής αύξηση του ορίου της υπερανάληψης, της υπέρβασης ή της πιστωτικής κάρτας καταναλωτή. Πρέπει, επίσης, να απαγορεύεται η αυτόκλητη χορήγηση πιστώσεων με τη μορφή συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, όπως ορίζονται στο σημείο 8 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 304). Η απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων δεν πρέπει να εμποδίζει τους πιστωτικούς φορείς και τους μεσίτες πιστώσεων να διαφημίζουν ή να προσφέρουν πιστώσεις στο πλαίσιο εμπορικής σχέσης σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο για την προστασία των καταναλωτών και με τα εθνικά μέτρα που συνάδουν με το ενωσιακό

	δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και της προσφοράς πιστώσεων στο σημείο πώλησης για τη χρηματοδότηση της αγοράς αγαθού ή υπηρεσίας.
Άρθρο 22 Υποχρέωση αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (παρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 11 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1, 2, 4, 5, 6 και 11 του άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η παρ. 1 προβλέπει την υποχρέωση των πιστωτικών φορέων να διενεργούν ενδελεχή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Ο έλεγχος πιστοληπτικής ικανότητας που προβλέπεται στη νέα Οδηγία για την καταναλωτική πίστη είναι περισσότερο αυστηρός σε σχέση με το άρθρο 8 της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ, προσεγγίζοντας το πρότυπο του άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2014/17. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών είχε εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές για τη χορήγηση και την παρακολούθηση δανείων (EBA Guidelines on loan origination and monitoring (EBA/GL/2020/06) της 20.5.2020 (https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/document_library/Publications/Guidelines/2020/Guidelines%20on%20loan%20origination%20and%20monitoring/Translations/886678/Final%20Report%20on%20GL%20on%20loan%20origination%20and%20monitoring_COR_EL.pdf). Οι ως άνω κατευθυντήριες γραμμές έχουν υιοθετηθεί και από την Τράπεζα της Ελλάδος με την υπ' αρ. 241/2/9.4.2025 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της «Υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, της 29ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη χορήγηση και την παρακολούθηση των δανείων (EBA/GL/2020/06)» (Β' 1942). Η υποχρέωση του πιστωτικού φορέα, σύμφωνα με την παρ. 1 του εν λόγω άρθρου, για ενδελεχή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης αποσκοπεί στην προστασία των καταναλωτών από υπερχρέωση και ανεύθυνες πρακτικές δανεισμού, διασφαλίζοντας ότι η χορήγηση πίστωσης βασίζεται σε ρεαλιστική εκτίμηση της ικανότητας αποπληρωμής του καταναλωτή. Η διάταξη αποσαφηνίζει ότι η αξιολόγηση πραγματοποιείται προς το συμφέρον του καταναλωτή. Συνεπώς, δεν ενδιαφέρει τόσο η προοπτική αποπληρωμής του δανείου, η οποία ουσιαστικά αποτελεί αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει ο πιστωτικός φορέας, αλλά η δυνατότητα του καταναλωτή να αποπληρώσει το δάνειο χωρίς να βρεθεί αντιμέτωπος με οικονομικές δυσχέρειες λόγω υπερχρέωσης. Οι πιστωτικοί φορείς δύνανται να διενεργούν έρευνα και σε βάση δεδομένων. Ωστόσο, η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας δεν θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά στο πιστωτικό ιστορικό του καταναλωτή. Σκοπός του περιορισμού είναι να διασφαλιστεί ότι η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας είναι αναλογική, πλήρης και δίκαιη, αποφεύγοντας την αυστηρή ή μη ευέλικτη χρήση μόνο των

	στοιχείων ιστορικού πιστωτικών συναλλαγών. Η αποκλειστική χρήση του ιστορικού πιστωτικής ικανότητας θα οδηγούσε σε αδικαιολόγητη άρνηση πίστωσης για καταναλωτές που είχαν δυσκολίες στο παρελθόν, ενώ πλέον διαθέτουν επαρκή οικονομική ικανότητα. Ο περιορισμός αυτός ενθαρρύνει τους πιστωτικούς φορείς να πραγματοποιούν σφαιρική αξιολόγηση, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχετικά οικονομικά στοιχεία. Σύμφωνα με την παρ. 3, ο πιστωτικός φορέας καθιστά την πίστωση διαθέσιμη στον καταναλωτή μόνο όταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας δείχνει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση πίστωσης είναι πιθανόν να εκπληρωθούν με τον τρόπο που προβλέπεται από την εν λόγω σύμβαση. Σε αντίθεση με τη ρύθμιση της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ, ορίζεται πλέον ότι ο πιστωτικός φορέας δεν επιτρέπεται να χορηγήσει την πίστωση στον καταναλωτή, αν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας είναι αρνητικό. Με αυτόν τον τρόπο, οι συνέπειες του ελέγχου είναι όμοιες στην καταναλωτική και στεγαστική πίστη, καθώς αντίστοιχη ρύθμιση υπάρχει στην Οδηγία (ΕΕ) 2014/17 και στον ν. 4438/2016. Ειδικότερα, πλέον η ρύθμιση ταυτίζεται με αυτή της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 4438/2016, που ορίζει ρητά ότι ο πιστωτικός φορέας δύναται να χορηγήσει την πίστωση μόνο σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Σημειώνεται ότι, ενώ η αρχική πρόταση Οδηγίας περιλάμβανε δυνατότητα εξαίρεσης από την υποχρέωση θετικής αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας σε συγκεκριμένες και επαρκώς δικαιολογημένες περιπτώσεις, προκειμένου να μην αποκλείονται από την πίστωση καταναλωτές με ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης, η ρύθμιση αυτή δεν διατηρήθηκε στο τελικό κείμενο της Οδηγίας. Η πρόβλεψη της παρ. 4 αναφορικά με τον τρόπο εξέτασης της πιστοληπτικής ικανότητας σε περίπτωση περισσότερων καταναλωτών ευθυγραμμίζεται με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών για τη χορήγηση και την παρακολούθηση δανείων της 20.5.2020 (βλ. παρ. 99 των EBA Guidelines on loan origination and monitoring, EBA/GL/2020/06), σύμφωνα με την οποία: «Εάν η αίτηση δανείου υποβληθεί από κοινού από περισσότερους του ενός δανειολήπτες, τα ιδρύματα και οι πιστωτικοί φορείς θα πρέπει να διενεργούν την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας με βάση την από κοινού ικανότητα εξόφλησης των δανειοληπτών». Σύμφωνα με την παρ. 5, οι μεσίτες πιστώσεων διαβιβάζουν με ακρίβεια στον ενδιαφερόμενο πιστωτικό φορέα πληροφορίες που λαμβάνουν από τον καταναλωτή σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ.
Άρθρο 23 Πληροφορίες για	Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας, σύμφωνα με την παρ. 1 του εν λόγω άρθρου, βασίζεται σε κατάλληλες, ακριβείς πληροφορίες

την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (παρ. 3 και 4 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	σχετικά με το εισόδημα και τις δαπάνες, καθώς και σε άλλες χρηματοπιστωτικές και οικονομικές συνθήκες του καταναλωτή, οι οποίες είναι αναγκαίες και αναλογικές, όπως αποδεικτικά εισοδημάτων ή άλλων πηγών αποπληρωμής, πληροφορίες σχετικές με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή πληροφορίες σχετικά με άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του καταναλωτή. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 55 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, οι κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σχετικά με τη χορήγηση και την παρακολούθηση δανείων παρέχουν κατευθύνσεις σχετικά με τις κατηγορίες δεδομένων που μπορούν να χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται τα αποδεικτικά εισοδημάτων ή άλλων πηγών εξόφλησης και οι πληροφορίες σχετικά με χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή σχετικά με άλλες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας πρέπει να είναι ανάλογη με τη φύση, την αξία και τους κινδύνους της πίστωσης. Επιπρόσθετα, απαγορεύεται πλήρως για τον σκοπό της αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας η επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 9 του Γ.Κ.Π.Δ., όπως δεδομένα υγείας. Οι πηγές πληροφόρησης είναι εσωτερικές και εξωτερικές και περιλαμβάνουν βάσεις δεδομένων, καθώς και πληροφορίες που χορηγεί ο ίδιος ο καταναλωτής. Ωστόσο, οι ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης δεν θεωρούνται εξωτερική πηγή για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Οι πληροφορίες επαληθεύονται κατάλληλα, μεταξύ άλλων, αν είναι αναγκαίο, μέσω παραπομπής σε έγγραφα που παρέχονται από ανεξάρτητα εξακριβώσιμες πηγές. Σύμφωνα με την παρ. 4, ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να τεκμηριώνει εγγράφως και να διατηρεί τις σχετικές πληροφορίες.
Άρθρο 24 Πρόσθετες υποχρεώσεις ως προς την εξέταση της πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 7, 8, 9 και 10 άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 7 έως 10 του άρθρου 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Σύμφωνα με την παρ. 1, όταν ο πιστωτικός φορέας συνάπτει σύμβαση πίστωσης, δεν ακυρώνει ούτε τροποποιεί, στη συνέχεια, τη σύμβαση εις βάρος του καταναλωτή εξαιτίας εσφαλμένης διεξαγωγής της αξιολόγησης, εκτός αν αποδεικνύεται ότι ο καταναλωτής εν γνώσει του παρέλειψε ή παραποίησε τις παρασχεθείσες πληροφορίες. Η παρ. 2 θεσπίζει ειδικές υποχρεώσεις σχετικά με τη χρήση αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της διενέργειας ελέγχου πιστοληπτικής ικανότητας. Όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 56 της Οδηγίας (ΕΕ)

	2023/2225, τα συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ) που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση ή τη βαθμολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών προσώπων θα πρέπει να ταξινομηθούν ως συστήματα ΤΝ υψηλού κινδύνου, καθώς καθορίζουν την πρόσβαση των εν λόγω προσώπων σε χρηματοοικονομικούς πόρους ή βασικές υπηρεσίες, όπως η στέγαση, η ηλεκτρική ενέργεια και οι τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Εξαιτίας αυτού, στην παρ. 2 κατοχυρώνεται το δικαίωμα του καταναλωτή να ζητήσει και να λάβει ανθρώπινη παρέμβαση, για την ύπαρξη του οποίου ο πιστωτικός φορέας οφείλει να τον ενημερώσει. Η ανθρώπινη παρέμβαση συνίσταται στο δικαίωμα του καταναλωτή: α) να ζητήσει και να λάβει σαφή και κατανοητή εξήγηση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη λογική και τους κινδύνους καθώς και τη σημασία και τις επιπτώσεις της στην απόφαση, β) να εκφράσει την ιδία άποψη και γ) να ζητήσει επανεξέταση της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και της απόφασης σχετικά με τη χορήγηση της πίστωσης. Η παροχή δικαιώματος στον καταναλωτή να ζητήσει και να λάβει ανθρώπινη επανεξέταση εξασφαλίζει διαφάνεια, προστασία των προσωπικών δεδομένων και δίκαιη μεταχείριση. Παράλληλα, η παρ. 3 προβλέπει υποχρέωση ενημέρωσης χωρίς καθυστέρηση και υποστήριξης του καταναλωτή, παραπέμποντάς τον σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη. Η Οδηγία δεν προσδιορίζει τον ακριβή χρόνο προκειμένου να κριθεί ότι υφίσταται καθυστέρηση ενημέρωσης. Σε κάθε περίπτωση, η εν λόγω ενημέρωση θα πρέπει να χορηγείται, βάσει και της αρχής της καλής πίστης, άμεσα ή εντός ελάχιστων εργάσιμων ημερών από την απόρριψη της αίτησης. Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 4, όταν τα μέρη συμφωνήσουν να αλλάξουν το συνολικό ποσό της πίστωσης μετά την σύναψη της σύμβασης πίστωσης, ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να επαναξιολογήσει την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή βάσει επικαιροποιημένων πληροφοριών πριν από την έγκριση οποιασδήποτε σημαντικής αύξησης του συνολικού ποσού της πίστωσης.
Άρθρο 25 Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 άρθρου 19 της	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1 έως 5 του άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η παρ. 1 αποσκοπεί στη διασφάλιση της ορθής και δίκαιης χρήσης των δημόσιων και ιδιωτικών βάσεων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, που αποτελούν κρίσιμο εργαλείο για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών, ιδίως στις διασυνοριακές πτυχές της πίστωσης. Με την καθιέρωση ίσων όρων πρόσβασης για τους πιστωτικούς φορείς των κρατών μελών, καθώς και την αποκλειστική πρόσβαση μόνο σε εποπτευόμενους πιστωτικούς

Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	φορείς που τηρούν τον Γ.Κ.Π.Δ., εξασφαλίζεται η ασφάλεια, η εμπιστευτικότητα και η προστασία των προσωπικών δεδομένων. Σύμφωνα με την παρ. 2, πιστωτικοί φορείς που λειτουργούν νόμιμα και υπό εποπτεία σε άλλα κράτη μέλη δεν πρέπει να αποκλείονται άδικα από την πρόσβαση στα εθνικά στοιχεία που είναι αναγκαία για αξιόπιστη αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας. Η παρ. 3 ορίζει ένα ελάχιστο, λειτουργικό σύνολο δεδομένων που είναι αναγκαίο και αναλογικό για την αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας. Η παρ. 4 ορίζει ότι οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων απαγορεύεται να επεξεργάζονται: α) ειδικές κατηγορίες δεδομένων, όπως ορίζονται στο άρθρο 9 του Γ.Κ.Π.Δ., και β) δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα από ιστοτόπους κοινωνικής δικτύωσης, που ενδέχεται να περιλαμβάνονται στις βάσεις δεδομένων. Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται να προληφθεί ο κίνδυνος διακρίσεων, καταχρηστικής στοχοποίησης και σοβαρών παρεμβάσεων στην ιδιωτική ζωή του καταναλωτή, που θα μπορούσαν να προκύψουν από την αξιοποίηση ευαίσθητων ή αναξιόπιστων δεδομένων για αποφάσεις χορήγησης πίστωσης. Η απαγόρευση χρήσης δεδομένων από κοινωνικά δίκτυα αντανακλά την ανησυχία για την αξιοπιστία, την ελλιπή τεκμηρίωση και τους ηθικούς/δεοντολογικούς κινδύνους της αξιοποίησης τέτοιων πληροφοριών σε αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας.
Άρθρο 26 Ενημέρωση και δικαιώματα καταναλωτών για καταχωρίσεις σε βάσεις δεδομένων (παρ. 6, 7 και 8 άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 6 έως 8 του άρθρου 19 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Στην παρ. 1 προβλέπεται η υποχρέωση του πιστωτικού φορέα, σε περίπτωση απόρριψης αίτησης πίστωσης βάσει έρευνας σε βάση δεδομένων, να ενημερώσει τον καταναλωτή αμελλητί και το αργότερο εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών και δωρεάν, για το αποτέλεσμα και τα στοιχεία της συγκεκριμένης βάσης δεδομένων, καθώς και για τις κατηγορίες δεδομένων που ελήφθησαν υπόψη. Η ενημέρωση πρέπει να είναι κατανοητή και επαρκώς ειδική, ώστε ο καταναλωτής να γνωρίζει σε ποια βάση δεδομένων, για παράδειγμα Τειρεσίας, και ποια είδη πληροφοριών, για παράδειγμα ληξιπρόθεσμες οφειλές ή ιστορικό πληρωμών, αναφέρθηκαν. Σύμφωνα με την παρ. 2, οι πάροχοι των βάσεων δεδομένων, δηλαδή οι οργανισμοί που τηρούν αρχεία οικονομικής συμπεριφοράς, οφείλουν να εφαρμόζουν διαδικασίες που εξασφαλίζουν ότι τα δεδομένα είναι επικαιροποιημένα, ακριβή και αξιόπιστα. Η διάταξη αποσκοπεί στην ενίσχυση της ποιότητας των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας, ώστε να αποφεύγονται μη ορθές απορρίψεις ή εσφαλμένες καταχωρίσεις ως προς την πιστοληπτική ικανότητα των καταναλωτών. Συνδέεται άμεσα με τις αρχές του άρθρου

	5 του Γ.Κ.Π.Δ., που επιβάλλει την ακρίβεια και επικαιροποίηση των προσωπικών δεδομένων. Οι διαδικασίες αυτές περιλαμβάνουν: μηχανισμούς τακτικής επανεξέτασης και διαγραφής παρωχημένων δεδομένων, διορθώσεις κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή και διασταύρωση πληροφοριών από αξιόπιστες πηγές, για παράδειγμα επιβεβαίωση από τον πιστωτικό φορέα. Η παρ. 3 ορίζει την υποχρέωση ενημέρωσης για καταχώριση υπερήμερων οφειλών και τα δικαιώματα που διαθέτει ο καταναλωτής σύμφωνα με τον ΓΚΠΔ. Η ρύθμιση επιδιώκει να διασφαλίσει ότι ο καταναλωτής έχει πλήρη γνώση της εγγραφής του σε αρχεία οικονομικής συμπεριφοράς, ώστε να μπορεί να αντιδράσει έγκαιρα για παράδειγμα με εξόφληση ή υποβολή αντιρρήσεων. Παράλληλα, κατοχυρώνει την πληροφόρηση για τα δικαιώματα προστασίας δεδομένων, όπως το δικαίωμα πρόσβασης, το δικαίωμα διόρθωσης και το δικαίωμα διαγραφής. Η ενημέρωση πρέπει να γίνει με σταθερό μέσο) και να περιλαμβάνει την ημερομηνία, τη βάση δεδομένων και το είδος των πληροφοριών που καταχωρίστηκαν. Η προθεσμία των τριάντα (30) ημερών λειτουργεί ως ανώτατο όριο. Σύμφωνα με την παρ. 4, οι πάροχοι βάσεων δεδομένων υποχρεούνται να έχουν εσωτερικές διαδικασίες υποβολής παραπόνων, για να διευκολύνουν τον καταναλωτή στην υποβολή αντιρρήσεων σχετικά με το περιεχόμενο των πληροφοριών που τηρούνται. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν και δεδομένα που προέρχονται από τρίτους, όπως πιστωτικοί φορείς. Σκοπός είναι να υπάρχει προσβάσιμο και αποτελεσματικό εσωτερικό σύστημα επίλυσης διαφορών, χωρίς ο καταναλωτής να χρειάζεται να προσφύγει άμεσα σε εποπτικές ή δικαστικές αρχές. Οι διαδικασίες αυτές πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμες, για παράδειγμα μέσω ιστότοπου ή ειδικής υπηρεσίας εξυπηρέτησης, να προβλέπουν σαφές χρονοδιάγραμμα απάντησης και να παρέχουν γραπτή αιτιολογημένη απάντηση στον καταναλωτή. Οι εν λόγω διαδικασίες και πολιτικές υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 55. Η ρύθμιση λειτουργεί συμπληρωματικά προς τα δικαιώματα του άρθρου 21 του Γ.Κ.Π.Δ., περί δικαιώματος εναντίωσης στην επεξεργασία.
Άρθρο 27 Παράβαση της υποχρέωσης εξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται, πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, να εκτιμήσει την πιστοληπτική ικανότητα του καταναλωτή. Η ως άνω υποχρέωση, καθόσον αποσκοπεί στην προστασία των καταναλωτών έναντι των κινδύνων υπερχρέωσης και αφερεγγυότητας, έχει θεμελιώδη σημασία για τους καταναλωτές. Η παρ. 1 του άρθρου 44 της Οδηγίας ορίζει ότι τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επισύρουν οι παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας

	Οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζουν την εφαρμογή των κανόνων αυτών. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Κατά το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.), για να είναι αποτελεσματική και αποτρεπτική μια κύρωση πρέπει να αφαιρεί από τους παραβάτες το οικονομικό όφελος που προκύπτει από τις παραβάσεις τις οποίες διέπραξαν. Μια κύρωση, συνεπώς, είναι ικανή να διασφαλίσει με επαρκή αποτελεσματικότητα την επιδιωκόμενη από την Οδηγία 2008/48/ΕΚ προστασία των καταναλωτών έναντι των κινδύνων υπερχρέωσης και αφερεγγυότητας, αν επηρεάζει την κατάσταση του καταναλωτή στον οποίο έχει χορηγηθεί πίστωση κατά παράβαση του άρθρου 8 της Οδηγίας αυτής (πρβλ. απόφαση της 10ης Ιουνίου 2021, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA, C-303/20, σκέψη 32). Η έκπτωση από το δικαίωμα είσπραξης τόκων έχει αναλογικό χαρακτήρα όσον αφορά στις περιπτώσεις παράβασης, εκ μέρους του πιστωτικού φορέα, υποχρέωσης που έχει ουσιώδη σημασία στο πλαίσιο της Οδηγίας, μεταξύ δε αυτών και της υποχρέωσης ελέγχου της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή (πρβλ. απόφαση της 10ης Ιουνίου 2021, Ultimo Portfolio Investment Luxembourg SA, C-303/20, σκέψεις 29-30 και 39-40). Περαιτέρω, η αιτιολογική σκέψη 52 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 ορίζει ότι τα κράτη μέλη δύνανται να παρέχουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να προσφεύγουν σε αναλογικά και αποτελεσματικά μέσα προστασίας κατά πιστωτικών φορέων ή μεσιτών πιστώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την Οδηγία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Τα εν λόγω μέσα προστασίας μπορούν να συνεπάγονται αποζημίωση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή ή καταγγελία της σύμβασης πίστωσης. Συνεπώς, ανεξάρτητα από την επιβολή κυρώσεων διοικητικού χαρακτήρα, είναι απαραίτητο να προβλεφθούν και έννομες συνέπειες/κυρώσεις αστικού δικαίου σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1, η κύρια συνέπεια είναι η απαλλαγή του καταναλωτή από το συνολικό κόστος της πίστωσης, δηλαδή τόκους, προμήθειες και λοιπές επιβαρύνσεις. Η απαλλαγή από το συνολικό κόστος της πίστωσης συνιστά περίπτωση αφηρημένου υπολογισμού της ζημίας, δηλαδή κατ' αποκοπή αποζημίωσης. Η περ. β) της παρ. 1 προβλέπει υποχρέωση του πιστωτικού φορέα να αναθεωρήσει τη σύμβαση και να παραδώσει επικαιροποιημένο αντίγραφο, ώστε να εξασφαλίζεται διαφάνεια και σαφής γνώση του καταναλωτή για το ύψος και το χρονοδιάγραμμα των νέων οφειλών.

Άρθρο 28 Μορφή της σύμβασης πίστωσης (άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η σύμβαση πίστωσης πρέπει να καταρτίζεται εγγράφως ή σε άλλο σταθερό μέσο. Και τα δύο συμβαλλόμενα μέρη πρέπει να παραλάβουν αντίγραφο, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια των συμφωνηθέντων όρων.
Άρθρο 29 Πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη σύμβαση πίστωσης (άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 21 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η λεπτομερής, ευσύνοπτη και σαφής περιγραφή των όρων της σύμβασης πίστωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο, εξασφαλίζει την πλήρη ενημέρωση του καταναλωτή, προωθώντας τη διαφάνεια και την προστασία του. Η υποχρέωση παροχής ευανάγνωστων και προσαρμοσμένων στους τεχνικούς περιορισμούς του χρησιμοποιούμενου μέσου πληροφοριών ενισχύει την εμπιστοσύνη μεταξύ πιστωτικών φορέων και καταναλωτών. Σημειώνεται ότι οι πληροφορίες πρέπει να εμφανίζονται με επαρκή και κατάλληλο τρόπο στους διάφορους διαύλους. Οι πληροφορίες αυτές, σύμφωνα με την παρ. 1, είναι, μεταξύ άλλων, το είδος της πίστωσης, τα στοιχεία ταυτότητας των συμβαλλόμενων και του μεσίτη πιστώσεων, το συνολικό ποσό και η διάρκεια της πίστωσης, τα χρεωστικά επιτόκια, οι απαιτούμενες εγγυήσεις και το δικαίωμα υπαναχώρησης. Πολλές από τις πληροφορίες της παρ. 1 του παρόντος ταυτίζονται με τις προσυμβατικές πληροφορίες που παρατίθενται στην παρ. 3 του άρθρου 10. Περαιτέρω, αν στη σύμβαση καθορισμένης διάρκειας υπάρχει πρόγραμμα αποπληρωμής, δηλαδή δόσεις με κεφάλαιο και τόκο, ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να παρέχει στον καταναλωτή δωρεάν και οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της σύμβασης έναν αναλυτικό πίνακα αποπληρωμής χρεολυσίων. Ο πίνακας περιέχει όλες τις μελλοντικές πληρωμές που οφείλει ο καταναλωτής, τις ημερομηνίες/περιόδους καταβολής, καθώς και ανάλυση κάθε δόσης σε αποπληρωμή κεφαλαίου, τόκους, με βάση το χρεωστικό επιτόκιο, και τυχόν πρόσθετα έξοδα. Σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου ή μεταβαλλόμενων εξόδων, ο πίνακας πρέπει να διευκρινίζει ότι τα στοιχεία ισχύουν μόνο μέχρι να αλλάξει το επιτόκιο ή τα έξοδα, σύμφωνα με τη σύμβαση. Η παρ. 3 του παρόντος αντιστοιχεί στην υποχρέωση επισήμανσης κινδύνου που προβλέπεται και στην παρ. 9 του άρθρου 10 και αφορά περιπτώσεις συμβάσεων πίστωσης που είναι δομημένες με τέτοιο τρόπο ώστε οι δόσεις δεν εξοφλούν κατευθείαν το δάνειο, αλλά κατευθύνονται σε κάποιο αποταμιευτικό ή επενδυτικό μηχανισμό που προορίζεται να αποπληρώσει το δάνειο στο τέλος.
Άρθρο 30 Πληροφορίες	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η ρύθμιση στοχεύει στην ενίσχυση της

σχετικά με την τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης (άρθρο 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	διαφάνειας και της προστασίας των καταναλωτών σε περιπτώσεις τροποποίησης των όρων των συμβάσεων πίστωσης (βλ. και αιτιολογική σκέψη 60 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225). Ο πιστωτικός φορέας μπορεί να έχει μονομερές δικαίωμα να κάνει αλλαγές, εφόσον προβλέπεται ρητά τέτοιο δικαίωμα στη σύμβαση, με την επιφύλαξη του άρθρου 2 του ν. 2251/1994. Στην περίπτωση αυτή, όπως και στην περίπτωση που μια αλλαγή επιβάλλεται από τον νόμο χωρίς την ανάγκη λήψης της συναίνεσης του καταναλωτή, ο πιστωτικός φορέας γνωστοποιεί απλώς τις αλλαγές και τις περιγράφει με σαφήνεια. Διαφορετικά, θα απαιτείται και η λήψη της συγκατάθεσης του καταναλωτή. Εκτός από τη σαφή περιγραφή των προτεινόμενων τροποποιήσεων και το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής τους, ο πιστωτικός φορέας θα πρέπει να ενημερώσει και με ποιον τρόπο μπορεί ο καταναλωτής να ασκήσει ενδεχόμενα δικαιώματά του κατά των εν λόγω τροποποιήσεων. Κατά πρώτον, εφόσον ο πιστωτικός φορέας διαθέτει εσωτερική υπηρεσία παραπόνων, θα πρέπει να ενημερώσει για αυτήν και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να υποβληθεί παράπονο. Επιπρόσθετα και σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να ενημερώσει για τους φορείς εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών που μπορούν να επιληφθούν ενδεχόμενης αναφοράς του. Τέλος, θα πρέπει να παρέχει και ειδική ενημέρωση για το όνομα και τη διεύθυνση της αρμόδιας εποπτικής αρχής στην οποία μπορεί να υποβάλει καταγγελία, καθώς και να επισημαίνει την ενδεχόμενη προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του.
Άρθρο 31 Μεταβολές του χρεωστικού επιτοκίου (άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 23 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η ρύθμιση έχει ως βασικό στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας και της προστασίας των καταναλωτών στις σχέσεις τους με τους πιστωτικούς φορείς, ειδικά όσον αφορά στην ενημέρωση για τις αλλαγές στα χρεωστικά επιτόκια των υφιστάμενων συμβάσεων πίστωσης. Το παρόν άρθρο δεν αποτελεί νομική βάση για τη μεταβολή του επιτοκίου, δηλαδή δεν χορηγεί το ίδιο κάποιο σχετικό δικαίωμα μεταβολής στον πιστωτικό φορέα. Το αν επιτρέπεται να προβεί ο πιστωτικός φορέας σε μεταβολή του επιτοκίου είναι ζήτημα που θα προβλέπεται είτε στην ίδια τη σύμβαση είτε σε ειδική διάταξη νόμου. Σε κάθε περίπτωση, συμβατικές ρήτρες μεταβολής του επιτοκίου θα πρέπει να συμμορφώνονται ιδίως με τους κανόνες διαφάνειας που θέτει η νομοθεσία για τους γενικούς όρους συναλλαγών. Η υποχρέωση του πιστωτικού φορέα, σύμφωνα με την παρ. 1, να ενημερώνει τον καταναλωτή ad hoc, μέσω σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση, σε περίπτωση μεταβολής επιτοκίου, εγκαίρως και τουλάχιστον τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν από

	την εφαρμογή των νέων επιτοκίων, διασφαλίζει ότι ο καταναλωτής θα έχει τον κατάλληλο χρόνο να κατανοήσει τη μεταβολή, να αξιολογήσει τις επιπτώσεις της και να προετοιμαστεί αναλόγως. Η παρ. 3 θεσπίζει ένα ειδικότερο πλαίσιο ενημέρωσης προς διευκόλυνση του πιστωτικού φορέα σε περίπτωση που οι μεταβολές στο επιτόκιο σχετίζονται με κάποιον δείκτη αναφοράς, όπως το Euribor. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον κάτι τέτοιο προβλέπεται ήδη στη σύμβαση, ο πιστωτικός φορέας δεν είναι υποχρεωμένος να αποστείλει ad hoc και εκ των προτέρων ενημέρωση στον καταναλωτή σύμφωνα με την παρ. 1, αλλά αρκεί να περιλάβει την ενημέρωση για τη μεταβολή στο πλαίσιο της περιοδικής ενημέρωσης που αποστέλλει στον καταναλωτή, για παράδειγμα μέσω των μηνιαίων ή τριμηνιαίων αποσπασμάτων λογαριασμού. Ωστόσο, για να μπορεί ο πιστωτικός φορέας να κάνει χρήση της δυνατότητας της παρ. 3, εκτός από την ανάγκη συμβατικής πρόβλεψής της, απαιτείται επιπρόσθετα η μεταβολή του επιτοκίου να οφείλεται πράγματι στη μεταβολή του επιτοκίου αναφοράς, το νέο επιτόκιο να είναι δημοσιευμένο με κατάλληλα μέσα, για παράδειγμα δημόσια ανακοίνωση ή ιστοσελίδα, από τον φορέα που είναι αρμόδιος για τον δείκτη αυτό, για παράδειγμα την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, και ο πιστωτικός φορέας να διαθέτει την πληροφόρηση για τον νέο δείκτη αναφοράς στα υποκαταστήματά του και, εφόσον διαθέτει, στην ιστοσελίδα του και στην εφαρμογή για φορητές συσκευές. Η παρ. 4 αποκρυσταλλώνει τη νομολογία του Αρείου Πάγου (ΑΠ 168/2024) σχετικά με την αλλαγή του επιτοκίου. Σύμφωνα με το Ακυρωτικό Δικαστήριο, ο προδιατυπωμένος σε σύμβαση στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο, γενικός όρος συναλλαγών (Γ.Ο.Σ.), που δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τον οποίο, σε περίπτωση μεταβολής του συμφωνηθέντος παρεμβατικού επιτοκίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.) (επιτοκίου προσφοράς για τις πράξεις αναχρηματοδότησης), η δανείστρια τράπεζα έχει το δικαίωμα να μεταβάλει το συμφωνηθέν επιτόκιο προς την ίδια κατεύθυνση, αύξηση ή μείωση, αντίστοιχα, και έως του διπλάσιου της μεταβολής αυτής, είναι άκυρος ως καταχρηστικός, κατά το μέρος που προβλέπει δικαίωμα μόνο και όχι και υποχρέωση της τράπεζας να προβεί στη μείωση αυτή, καθόσον ο εν λόγω Γ.Ο.Σ. παρέχει μεν το δικαίωμα στην τράπεζα, όταν μεν αυξάνεται το παρεμβατικό επιτόκιο της Ε.Κ.Τ. για τις πράξεις αναχρηματοδότησης και συνεπώς το κόστος απόκτησης χρήματος για την ίδια, να αυξάνει το συμφωνηθέν ως κυμαινόμενο επιτόκιο του δανείου έως το διπλάσιο της μεταβολής αυτής και έτσι να απορροφά τη δυσμενή για την ίδια ως άνω μεταβολή και να διατηρεί την αντιπαροχή του δανειολήπτη της (τοκοχρεωλυτική δόση) σε επίπεδο κερδοφόρο για την ίδια, πλην όμως

	δεν καθιερώνει, όταν μειώνεται το παρεμβατικό επιτόκιο της Ε.Κ.Τ. και, συνακόλουθα, το κόστος απόκτησης χρήματος για την ίδια, αντίστοιχη υποχρέωση της τράπεζας να προβεί σε μείωση του επιτοκίου, προς όφελος του δανειολήπτη, διαψεύδοντας, για τον λόγο αυτό, τις εύλογες προσδοκίες του τελευταίου, που συνάπτει σύμβαση στεγαστικού δανείου με κυμαινόμενο επιτόκιο, συνδεδεμένο με το παρεμβατικό επιτόκιο της Ε.Κ.Τ., ότι, όπως σε περίπτωση αύξησης του επιτοκίου αυτού θα επιβαρυνθεί με την καταβολή επιπλέον τόκων, λόγω της αύξησης του επιτοκίου του δανείου, έτσι και σε περίπτωση μείωσης του επιτοκίου της Ε.Κ.Τ. θα ωφεληθεί και ο ίδιος από τη μείωση αυτή και δεν θα αποβεί η μείωση σε περαιτέρω αύξηση του κέρδους της τράπεζας εις βάρος του.
Άρθρο 32 Σύμβαση πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης (άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η ρύθμιση στοχεύει στην ενίσχυση της ενημέρωσης και της προστασίας των καταναλωτών που χρησιμοποιούν πίστωση με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης (overdraft). Η παρ. 1 προβλέπει την υποχρέωση του πιστωτικού φορέα να προβαίνει σε τακτική ενημέρωση μέσω αποσπασμάτων λογαριασμού. Με την υποχρέωση αποστολής αποσπασμάτων λογαριασμού εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου, τουλάχιστον μία (1) φορά τον μήνα, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης, περιλαμβανομένων όλων των σχετικών δεδομένων, όπως αναλήψεις, καταβολές, υπόλοιπα, επιτόκια και επιβαρύνσεις, ο καταναλωτής αποκτά τη δυνατότητα να παρακολουθεί την εξέλιξη της οφειλής του και να διαχειρίζεται καλύτερα τα οικονομικά του. Η παρ. 2 περιέχει ειδική ρύθμιση για την υποχρέωση ενημέρωσης για αυξήσεις επιτοκίων ή άλλων χρεώσεων σε περίπτωση συμβάσεων πίστωσης με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης. Η εν λόγω ενημέρωση γίνεται σε σταθερό μέσο και εγκαίρως πριν από την έναρξη ισχύος της αλλαγής. Ωστόσο, η παρ. 3 εισάγει εξαίρεση από την υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης αναφορικά με τις αλλαγές στα επιτόκια, όχι για τις αλλαγές στις χρεώσεις, υπό προϋποθέσεις. Αντί να ενημερώνει τον καταναλωτή κάθε φορά που αλλάζει ένα επιτόκιο, ο πιστωτικός φορέας μπορεί να παρέχει αυτή την πληροφορία περιοδικά, για παράδειγμα μέσω των χορηγούμενων αποσπασμάτων λογαριασμού. Αυτό σημαίνει ότι ο καταναλωτής δεν θα λαμβάνει ξεχωριστή ενημέρωση πριν από κάθε αλλαγή επιτοκίου, αλλά το ίδιο το απόσπασμα λειτουργεί ως ενημέρωση. Ωστόσο, για να εφαρμοστεί αυτή η εξαίρεση θα πρέπει, κατά πρώτον, η περιοδική ενημέρωση να πραγματοποιείται σύμφωνα με τον τρόπο που προσδιορίζει η παρ. 1, αναφορικά με τη συχνότητα, το μέσο και το περιεχόμενο της πληροφόρησης. Δηλαδή, η ενημέρωση θα πρέπει να χορηγείται μέσω

	αποσπασμάτων που αποστέλλονται τακτικά και τουλάχιστον μία (1) φορά τον μήνα, εγγράφως ή σε άλλο σταθερό μέσο και περιλαμβάνουν όλες τις πληροφορίες που προβλέπει η παρ. 1. Κατά δεύτερον, η χρήση της εξαιρετικής δυνατότητας της παρ. 3 προϋποθέτει τη συμβατική πρόβλεψη της δυνατότητας περιοδικής ενημέρωσης για τις αλλαγές του επιτοκίου, αντί για έγκαιρη εκ των προτέρων ενημέρωση, εφόσον η μεταβολή του επιτοκίου οφείλεται πράγματι στη μεταβολή του επιτοκίου αναφοράς, το νέο επιτόκιο είναι δημοσιευμένο με κατάλληλα μέσα, για παράδειγμα δημόσια ανακοίνωση ή ιστοσελίδα, από τον φορέα που είναι αρμόδιος για τον δείκτη αυτό, για παράδειγμα την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, και ο πιστωτικός φορέας διαθέτει την πληροφόρηση για τον νέο δείκτη αναφοράς στα υποκαταστήματά του και, εφόσον διαθέτει, στην ιστοσελίδα του και στην εφαρμογή για φορητές συσκευές. Η εξαιρετική δυνατότητα της παρ. 3 εφαρμόζεται μόνο σε περίπτωση ενημέρωσης για αλλαγές στα επιτόκια και όχι στην περίπτωση ενημέρωσης για αλλαγές στις λοιπές χρεώσεις. Η ενημέρωση για τις αλλαγές στις χρεώσεις γίνεται πάντοτε με τον τρόπο που προβλέπει η παρ. 2. Η παρ. 4 ρυθμίζει ζητήματα σχετικά με τον χρόνο ενημέρωσης του καταναλωτή σε περίπτωση μείωσης ή ακύρωσης της δυνατότητας υπερανάληψης. Τέλος, η παρ. 5 εισάγει διευκόλυνση εξόφλησης του υπερβάλλοντος ποσού στην περίπτωση μείωσης ή ακύρωσης της δυνατότητας υπερανάληψης.
Άρθρο 33 Υπέρβαση (άρθρο 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι διατάξεις του άρθρου 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και ρυθμίζεται το ζήτημα της υπέρβασης (overrun). Υπέρβαση συντρέχει όταν ο καταναλωτής δαπανά ποσό μεγαλύτερο από το διαθέσιμο υπόλοιπο του τρεχούμενου λογαριασμού του ή υπερβαίνει το τυχόν προσυμφωνημένο όριο υπερανάληψης και ο πιστωτικός φορέας παρ' όλα αυτά επιτρέπει την εκτέλεση της συναλλαγής. Για παράδειγμα, το υπόλοιπο του τρεχούμενου λογαριασμού ενός καταναλωτή είναι μηδέν (0) ευρώ και χωρίς όριο υπερανάληψης. Ο καταναλωτής επιχειρεί να πληρώσει πενήντα (50) ευρώ και η τράπεζα εκτελεί την πληρωμή. Έτσι βρίσκεται σε «υπέρβαση» (overrun) κατά πενήντα (50) ευρώ, παρότι δεν έχει συμφωνηθεί καμία τυπική διευκόλυνση υπερανάληψης. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την παρ. 1, υποχρεώνεται ο πιστωτικός φορέας να προβλέπει στη σύμβαση ότι ενδέχεται να υπάρξει υπέρβαση, προκειμένου να μην αιφνιδιαστεί ο καταναλωτής, ο οποίος, για παράδειγμα, θα δει τον λογαριασμό του να εμφανίζει αρνητικό υπόλοιπο. Εκτός από την αναφορά της δυνατότητας υπέρβασης, ο

	καταναλωτής θα πρέπει να ενημερωθεί και για μια σειρά πληροφοριών που προβλέπονται στην παρ. 1. Η παρ. 2 προβλέπει την υποχρέωση έγκαιρης ενημέρωσης για σημαντική υπέρβαση που διαρκεί πάνω από έναν (1) μήνα. Ως σημαντική υπέρβαση θα είναι, για παράδειγμα, μια υπέρβαση που ξεπερνά το είκοσι τοις εκατό (20%) του ορίου υπερανάληψης ή, αν δεν υπάρχει τέτοιο, κάθε υπέρβαση θα μπορούσε να θεωρηθεί σημαντική. Σημαντική θα μπορούσε να είναι μια υπέρβαση ακόμα και όταν τα ποσά είναι μικρά, αλλά ο λογαριασμός βρίσκεται συνεχώς σε καθεστώς υπέρβασης. Ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται επίσης να αξιολογήσει την κατάσταση του καταναλωτή και ενδεχομένως να του χορηγήσει εναλλακτικό πιστωτικό προϊόν. Στην παρ. 3 προβλέπεται ότι σε περίπτωση τακτικών υπερβάσεων θα πρέπει ο πιστωτικός φορέας είτε να παραπέμψει τον καταναλωτή σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη είτε να χορηγήσει ο ίδιος συμβουλευτικές υπηρεσίες, εφόσον τις διαθέτει. Η προβλεπόμενη δυνατότητα παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε περιπτώσεις τακτικών υπερβάσεων ενισχύει την πρόληψη οικονομικής δυσχέρειας και προάγει την υπεύθυνη διαχείριση οφειλών. Η ρύθμιση της παρ. 4 για την κοινοποίηση μείωσης ή ακύρωσης της δυνατότητας υπέρβασης τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από την εφαρμογή της αλλαγής διασφαλίζει στον καταναλωτή εύλογο χρονικό περιθώριο προσαρμογής και διαχείρισης των νέων όρων, αποτρέποντας αιφνίδιες δυσμενείς επιπτώσεις. Παράλληλα, η δυνατότητα αποπληρωμής στην παρ. 5 σε δώδεκα (12) ισόποσες μηνιαίες δόσεις πριν από την κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και χωρίς πρόσθετα έξοδα προσφέρει σημαντική διευκόλυνση, αποτρέποντας τη δημιουργία αδικαιολόγητων χρηματοοικονομικών πιέσεων στον καταναλωτή και προάγοντας την ομαλή εξυπηρέτηση των οφειλών. Σημειώνεται ότι η εν λόγω παρ. 5 αντιστοιχεί στην παρ. 5 του άρθρου 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, στην οποία υφίσταται λάθος της ελληνικής μετάφρασης, καθώς αναφέρεται σε μείωση ή ακύρωση της δυνατότητας «υπερανάληψης», αντί του ορθού «υπέρβασης», όπως περιγράφεται και στο αγγλικό κείμενο της παρ. 5 του άρθρου 25 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 (overrunning).
Άρθρο 34 Δικαίωμα υπαναχώρησης από σύμβαση πίστωσης και από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1 έως 3, 5 έως 7 και 9 του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών στο πλαίσιο σύναψης συμβάσεων πίστωσης, δίνοντας τη δυνατότητα στον καταναλωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, χωρίς να χρειάζεται να αιτιολογήσει την απόφασή του. Η προθεσμία των δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών που προβλέπεται

για την αγορά αγαθού - Δυνατότητες καταναλωτή σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης (παρ. 1 έως 3, 5 έως 7 και 9 άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	αποσκοπεί στην παροχή επαρκούς χρόνου για ενημέρωση, αξιολόγηση και ενδεχόμενη αναθεώρηση της απόφασης σύναψης της σύμβασης εκ μέρους του καταναλωτή, πριν προβεί στην άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησής του. Η παρ. 1 λαμβάνει υπόψη δύο (2) βασικά χρονικά σημεία εκκίνησης της προαναφερόμενης προθεσμίας υπαναχώρησης, ήτοι είτε την ημερομηνία σύναψης της σύμβασης είτε την ημερομηνία κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση και τα δικαιώματά του. Κρίσιμη δε είναι η ημερομηνία αποστολής της δήλωσης υπαναχώρησης από τον καταναλωτή και όχι η ημερομηνία παραλαβής της από τον πιστωτικό φορέα. Σύμφωνα με την υπό αξιολόγηση παρ. 2, αν ο καταναλωτής δεν έχει παραλάβει τους όρους της σύμβασης και τις πληροφορίες, η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει, σε κάθε περίπτωση, δώδεκα (12) μήνες και δεκατέσσερις (14) ημέρες μετά από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης. Η ρύθμιση αυτή προστέθηκε για λόγους εξορθολογισμού του ισχύοντος δικαίου και κατοχύρωσης της ασφάλειας δικαίου, καθώς διαφορετικά ο καταναλωτής θα εξακολουθούσε επ' αόριστο να διαθέτει το δικαίωμα υπαναχώρησης όσο δεν του παρέχονται οι απαραίτητες πληροφορίες κατά την παρ. 2 του άρθρου 10 της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ (βλ. και Δ.Ε.Ε. συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-33/20, C-155/20 και C-187/20). Ωστόσο, η πρόβλεψη του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 δεν ισχύει αν ο καταναλωτής δεν έχει λάβει ενημέρωση σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησής του, σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 29. Η παρ. 3 προβλέπει την παράταση της προθεσμίας υπαναχώρησης, όταν υπάρχει συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης με πολιτική επιστροφής προϊόντων, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι ο καταναλωτής θα έχει τη δυνατότητα υπαναχώρησης καθ' όλο το σχετικό χρονικό διάστημα που αντιστοιχεί στην πολιτική επιστροφής. Στην παρ. 4 προβλέπονται οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο καταναλωτής, αν ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησής του. Συγκεκριμένα, οφείλει να ενημερώσει τον πιστωτικό φορέα σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης και να αποπληρώσει το κεφάλαιο και τους δεδουλευμένους τόκους. Ο δε καταναλωτής αποζημιώνει τον πιστωτικό φορέα μόνο για τα έξοδα τα οποία ενδεχομένως κατέβαλε ο πιστωτικός φορέας σε δημόσιες υπηρεσίες και τα οποία δεν μπορεί ο τελευταίος να ανακτήσει. Η παρ. 5 προβλέπει ρητά ότι η άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης από τη σύμβαση πίστωσης συνεπάγεται και την απελευθέρωση του καταναλωτή από υποχρεώσεις που απορρέουν από τυχόν συμπληρωματικές συμβάσεις. Τέτοιες συμπληρωματικές συμβάσεις ενδέχεται να είναι μια ασφαλιστική σύμβαση ή ένας λογαριασμός. Η

	απελευθέρωση από τη συμπληρωματική υπηρεσία εφαρμόζεται, εφόσον αυτή παρέχεται είτε από τον ίδιο τον πιστωτικό φορέα είτε από κάποιον τρίτο, κατόπιν συμφωνίας του τρίτου με τον πιστωτικό φορέα. Τέλος, προκειμένου να μην υφίστανται ταυτόχρονα δύο διακριτά δικαιώματα υπαναχώρησης, η παρ. 6 ορίζει ότι, αν ο καταναλωτής έχει δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει των παρ. 1, 4 και 5 του αξιολογούμενου άρθρου, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για την υπαναχώρηση σε συμβάσεις από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, δηλαδή τα άρθρα 3ιε και 3ιστ του ν. 2251/1994.
Άρθρο 35 Παύση δέσμευσης καταναλωτή από συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης σε περίπτωση άσκησης δικαιώματος υπαναχώρησης - Προϋποθέσεις άσκησης δικαιώματος καταναλωτή να στραφεί κατά πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και παρ. 2 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται η παρ. 1 και 2 του άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 αναφορικά με τις συνδεδεμένες συμβάσεις πίστωσης. Η «συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης» ορίζεται στην περ. 16 του άρθρου 4 ως η σύμβαση πίστωσης στην οποία: α) η σχετική πίστωση ή οι σχετικές υπηρεσίες εξυπηρετούν αποκλειστικά τη χρηματοδότηση σύμβασης προμήθειας συγκεκριμένων αγαθών ή παροχής συγκεκριμένης υπηρεσίας και β) οι δύο αυτές συμβάσεις συνιστούν αντικειμενικά μία οικονομική ενότητα, δηλαδή όταν: βα) η πίστωση χορηγείται στον καταναλωτή από τον ίδιο τον προμηθευτή αγαθών ή τον πάροχο υπηρεσιών, ή ββ) η πίστωση χρηματοδοτείται από πιστωτικό φορέα, ο οποίος χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών κατά την προώθηση, προετοιμασία ή σύναψη της σύμβασης πίστωσης, ή βγ) στη σύμβαση πίστωσης καθορίζονται ρητώς τα συγκεκριμένα αγαθά ή η παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας. Θεωρείται ότι υφίσταται οικονομική ενότητα, όταν ο προμηθευτής αγαθών ή ο πάροχος υπηρεσιών χρηματοδοτεί ο ίδιος την πίστωση του καταναλωτή ή, αν η πίστωση χρηματοδοτείται από πιστωτικό φορέα, αυτός χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες του προμηθευτή αγαθών ή του παρόχου υπηρεσιών για την εμπορία, τη σύναψη ή την προετοιμασία της σύμβασης πίστωσης, ή όταν τα συγκεκριμένα αγαθά ή η παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας καθορίζονται ρητώς στη σύμβαση πίστωσης. Ειδικότερα, με την παρ. 1, ρυθμίζεται η περίπτωση που ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει του ενωσιακού δικαίου από τη σύμβαση πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που έχει χρηματοδοτηθεί με σύμβαση πίστωσης. Δικαίωμα υπαναχώρησης βάσει του ενωσιακού δικαίου προβλέπεται, για παράδειγμα, στις συμβάσεις από απόσταση (άρθρο 3ε του ν. 2251/1994, το οποίο ενσωματώνει το άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83), καθώς και στις συμβάσεις χρονομεριστικής μίσθωσης (time sharing) (άρθρο 6 της υπό στοιχεία Ζ1-130/2011 κοινής υπουργικής απόφασης, το οποίο

	ενσωματώνει το άρθρο 6 της Οδηγίας 2008/122/ΕΚ). Στην περίπτωση άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης, ο καταναλωτής απαλλάσσεται αυτόματα από τη σύμβαση πίστωσης που συνδέεται με τη σύμβαση παροχής αγαθών ή υπηρεσιών. Σκοπός είναι να απαλλαγεί ο καταναλωτής από την υποχρέωση πληρωμής για ένα προϊόν ή υπηρεσία που δεν επιθυμεί και για το οποίο άσκησε το δικαίωμα υπαναχώρησης, χωρίς επιβάρυνση ή κυρώσεις. Ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να συνεργάζεται με τον προμηθευτή ή τον πάροχο για την ταχεία διεκπεραίωση του αιτήματος του καταναλωτή, χωρίς όμως η διαδικασία αυτή να επηρεάζει τα δικαιώματα του καταναλωτή. Σε περιπτώσεις χρήσης πιστωτικής κάρτας ή πιστωτικού ορίου, το σύνολο του διαθέσιμου ορίου πρέπει να επανέρχεται αμέσως, ανεξάρτητα από τυχόν αρχικό χρονοδιάγραμμα δόσεων, καθώς η πρακτική της σταδιακής αποδέσμευσης του ορίου δεν συνάδει με την έννοια της αυτοδίκαιης απελευθέρωσης του καταναλωτή. Με την παρ. 2, ρυθμίζεται η περίπτωση κατά την οποία ο καταναλωτής ασκεί τα δικαιώματά του από τη σύμβαση πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών η οποία έχει χρηματοδοτηθεί με σύμβαση πίστωσης, όταν το προϊόν ή η υπηρεσία δεν παρασχέθηκε καθόλου ή παρασχέθηκε μόνο εν μέρει ή δεν ανταποκρίνεται στους όρους της σύμβασης κατά οιονδήποτε τρόπο. Η προτεινόμενη διάταξη παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα να ασκήσει αξίωση απευθείας κατά του πιστωτικού φορέα, εφόσον έχει προηγουμένως στραφεί εγγράφως κατά του προμηθευτή ή παρόχου με οποιονδήποτε τρόπο, για παράδειγμα δικαστικώς ή εξωδίκως, αλλά δεν έχει λάβει την προβλεπόμενη ικανοποίηση, την οποία δικαιούται εντός τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη άσκηση των δικαιωμάτων του. Με την παρ. 3, προβλέπεται η έγγραφη γνωστοποίηση εκ μέρους του καταναλωτή στον πιστωτικό φορέα για την άσκηση του δικαιώματος της υπό αξιολόγηση παρ. 2, με αναφορά των λόγων που θεμελιώνουν την άσκηση του δικαιώματος αυτού, καθώς και με δυνητική παροχή των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία προκύπτει η άσκηση των δικαιωμάτων του καταναλωτή και η αποτυχία λήψης ικανοποίησής του από πλευράς του προμηθευτή ή του παρόχου.
Άρθρο 36 Δικαιώματα καταναλωτή και πιστωτικού φορέα για καταγγελία συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας - Προϋποθέσεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Συγκεκριμένα, με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται το δικαίωμα καταγγελίας των συμβάσεων πίστωσης αόριστης διάρκειας. Οι συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας ή ανοικτού τύπου ή ανακυκλούμενης πίστωσης είναι συμβάσεις κατά τις οποίες ο καταναλωτής διαθέτει συμφωνημένο όριο πίστωσης και μπορεί να δανείζεται, να αποπληρώνει και να δανείζεται επανειλημμένα, εντός του ορίου αυτού, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Δηλαδή ο

παύσης δικαιώματος καταναλωτή για πραγματοποίηση αναλήψεων πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας (άρθρο 28 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	καταναλωτής δεν λαμβάνει προκαθορισμένο ποσό εφάπαξ, αλλά μπορεί να χρησιμοποιεί τα διαθέσιμα κεφάλαια με ευελιξία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας αποτελεί η πιο διαδεδομένη μορφή σύμβασης πιστωτικής κάρτας, κατά την οποία ο καταναλωτής μπορεί να δανείζεται έως το πιστωτικό όριο, να αποπληρώνει μέρος ή όλο το ποσό και να δανείζεται ξανά. Σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας υπάρχει, επίσης, στην περίπτωση που προβλέπεται δυνατότητα υπερανάληψης μέχρι ένα συμφωνημένο όριο. Η αξιολογούμενη ρύθμιση ρυθμίζει την άσκηση της καταγγελίας είτε από τον καταναλωτή είτε από τον πιστωτικό. Επιπρόσθετα, προβλέπεται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, δικαίωμα του πιστωτικού φορέα να παύσει το δικαίωμα του καταναλωτή να προβαίνει σε ανάληψη πιστώσεων. Ειδικότερα, στην παρ. 1 θεσπίζεται το δικαίωμα του καταναλωτή να καταγγείλει οποτεδήποτε και αζημίως μια σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας. Η σύμβαση πίστωσης μπορεί να προσδιορίζει προθεσμία προειδοποίησης, η οποία ωστόσο δεν μπορεί να υπερβαίνει τον έναν (1) μήνα. Στην παρ. 2 ρυθμίζεται το δικαίωμα του πιστωτικού φορέα να καταγγείλει τη σύμβαση πίστωσης. Ειδικότερα, ο πιστωτικός φορέας μπορεί να προβεί σε καταγγελία της σύμβασης μόνο εφόσον αυτό προβλέπεται στη σύμβαση. Στην περίπτωση που προβλέπεται, ο πιστωτικός φορέας υποχρεούται να απευθύνει στον καταναλωτή προειδοποίηση τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από την επέλευση των αποτελεσμάτων της καταγγελίας, εγγράφως ή επί σταθερού μέσου που προσδιορίζεται στη σύμβαση πίστωσης. Ο πιστωτικός φορέας έχει, συνεπώς, περισσότερους περιορισμούς ως προς την καταγγελία της σύμβασης, προκειμένου να προστατευθεί ο καταναλωτής και να έχει ο τελευταίος περισσότερο χρόνο προσαρμογής. Τέλος, στην παρ. 3 προβλέπεται η δυνατότητα του πιστωτικού φορέα να θέτει τέλος στο δικαίωμα του καταναλωτή να πραγματοποιεί αναλήψεις δυνάμει σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας, μόνο όταν: α) προβλέπεται τούτο στη σύμβαση πίστωσης και β) συντρέχουν αντικειμενικά δικαιολογημένοι λόγοι. Τέτοιοι λόγοι είναι, ενδεικτικά, η υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή και η συνεχής αθέτηση πληρωμών εκ μέρους του. Η ενημέρωση για την επικείμενη παύση δυνατότητας πραγματοποίησης αναλήψεων και τους σχετικούς λόγους αυτής πραγματοποιείται, κατά προτίμηση, πριν από την παύση και, το αργότερο, αμέσως μετά από αυτή. Εξαιρούνται δε περιπτώσεις κατά τις οποίες η ενημέρωση απαγορεύεται από την ενωσιακή ή την εθνική νομοθεσία ή αντίκειται στη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια.

Άρθρο 37 Δικαίωμα καταναλωτή για πρόωρη εξόφληση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για το εναπομένον χρονικό διάστημα της σύμβασης (παρ. 1 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Συγκεκριμένα, θεσπίζεται το δικαίωμα του καταναλωτή να προβαίνει σε πρόωρη εξόφληση του ποσού της πίστωσης οποτεδήποτε, χωρίς να απαιτείται η τήρηση ορισμένης προθεσμίας. Η πρόωρη εξόφληση συμβάλλει στην προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή, καθώς του επιτρέπει να περιορίσει το συνολικό κόστος της πίστωσης που τον βαρύνει. Όπως διευκρινίζεται και στην αιτιολογική σκέψη 70 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, στην οποία μνημονεύεται η απόφαση Lexitor του Δ.Ε.Ε. (απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2019, Lexitor sp. z o.o., C-383/18, σκέψεις 24 και 36), η μείωση του συνολικού κόστους της σύμβασης για τον καταναλωτή περιλαμβάνει αναλογική μείωση όλων των εξόδων που του επιβλήθηκαν, ακόμη και αυτών που δεν εξαρτώνται από τη χρονική διάρκεια της σύμβασης.
Άρθρο 38 Προϋποθέσεις εύλογης και αντικειμενικά δικαιολογημένης αποζημίωσης πιστωτικού φορέα σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης - Περιπτώσεις μη χορήγησης δυνατότητας αποζημίωσης πιστωτικού φορέα - Χρηματικά όρια αποζημίωσης (παρ. 2, 3, περ. α) παρ. 4 και παρ. 5 άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 2, 3 και 5, καθώς και η περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Με την παρ. 1 προβλέπεται ότι, σε περίπτωση πρόωρης εξόφλησης, ο πιστωτικός φορέας μπορεί να ζητήσει εύλογη και αντικειμενικά δικαιολογημένη αποζημίωση για τα έξοδα που συνδέονται άμεσα με την πρόωρη εξόφληση, υπό την προϋπόθεση ότι η πρόωρη εξόφληση επέρχεται εντός χρονικού διαστήματος για το οποίο το χρεωστικό επιτόκιο είναι σταθερό και ότι το ποσό της πρόωρης εξόφλησης δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εντός χρονικής περιόδου δώδεκα (12) μηνών. Με την παρ. 2 προβλέπονται, επίσης, εξαιρέσεις, ώστε ο πιστωτικός φορέας να μη δικαιούται αποζημίωση. Σε κάθε περίπτωση, με την παρ. 3 ορίζεται ότι η αποζημίωση της παρ. 1 υπόκειται σε ανώτατα χρηματικά όρια. Ειδικότερα, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) του ποσού της πίστωσης που υπόκειται σε πρόωρη εξόφληση, όταν το χρονικό διάστημα μεταξύ της πρόωρης εξόφλησης και της συμφωνημένης ημερομηνίας λήξης της σύμβασης υπερβαίνει το ένα (1) έτος, ή το μηδέν κόμμα πέντε τοις εκατό (0,5%) του ποσού αυτού, όταν το χρονικό διάστημα δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Σε καμία περίπτωση, η αποζημίωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των τόκων που ο καταναλωτής θα είχε καταβάλει για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται μέχρι τη λήξη της σύμβασης.
Άρθρο 39 Υπολογισμός του συνολικού ετήσιου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, πλην του δευτέρου εδαφίου της παρ. 5. Συγκεκριμένα, με την αξιολογούμενη διάταξη θεσπίζεται ο τρόπος υπολογισμού του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (Σ.Ε.Π.Ε.).

πραγματικού επιτοκίου (άρθρο 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Άλλωστε, το Σ.Ε.Π.Ε. αποτελεί τον κύριο δείκτη του πραγματικού κόστους δανεισμού, καθώς ενσωματώνει τις χρεώσεις και επιβαρύνσεις που λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του συνολικού κόστους της πίστωσης. Αποτελεί δείκτη διαφάνειας και συγκρισιμότητας. Υπολογίζεται τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης πίστωσης και δείχνει το πραγματικό ετήσιο κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, με βάση τα τότε γνωστά δεδομένα. Με την παρ. 1 ορίζεται ότι ο υπολογισμός του Σ.Ε.Π.Ε. βασίζεται σε μαθηματικό τύπο που λαμβάνει υπόψη την παρούσα αξία όλων των μελλοντικών ή τρεχουσών χρηματικών ροών που σχετίζονται με τη σύμβαση πίστωσης, όπως οι αναλήψεις, οι εξοφλήσεις και οι επιβαρύνσεις. Σκοπός της ρύθμισης είναι να εξασφαλίσει ομοιομορφία και ακρίβεια στον υπολογισμό του Σ.Ε.Π.Ε., ανεξαρτήτως του είδους ή της διάρκειας της πίστωσης, ώστε οι καταναλωτές να μπορούν να συγκρίνουν δίκαια διαφορετικές προσφορές. Η έννοια της «παρούσας αξίας» κατοχυρώνει την αρχή ότι το επιτόκιο πρέπει να αποτυπώνει το πραγματικό κόστος κεφαλαίου στον χρόνο, λαμβάνοντας υπόψη τον χρονισμό των πληρωμών. Με την παρ. 2 καθορίζονται ποια στοιχεία περιλαμβάνονται και ποια εξαιρούνται από τον υπολογισμό του Σ.Ε.Π.Ε. Ειδικότερα, περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη που αποτελεί αναγκαίο κόστος της πίστωσης, ενώ εξαιρούνται επιβαρύνσεις από μη συμμόρφωση του καταναλωτή, όπως τόκοι υπερημερίας, και πρόσθετα έξοδα αγοράς αγαθών ή υπηρεσιών, όταν αυτά δεν σχετίζονται με το χρηματοδοτικό σκέλος. Για παράδειγμα, σε περίπτωση αγοράς ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή με προαιρετική εγγύηση, ο τόκος του δανείου θα αποτελεί κόστος πίστωσης. Αντίθετα, η αγορά προαιρετικής εγγύησης δεν συνδέεται με την πίστωση και, συνεπώς, δεν αποτελεί έξοδο πίστωσης. Αυτονοήτως, ούτε η τιμή αγοράς του προϊόντος συνιστά έξοδο πίστωσης. Περαιτέρω, η αξιολογούμενη διάταξη ρυθμίζει ρητά τη μεταχείριση των εξόδων λογαριασμού και πληρωμής. Η διάταξη επιδιώκει να διασφαλίσει ότι το Σ.Ε.Π.Ε. αντικατοπτρίζει αποκλειστικά το κόστος της πίστωσης και όχι άλλα εξωσυμβατικά έξοδα. Με την παρ. 3 θεσπίζονται οι βασικές παραδοχές για τον υπολογισμό του Σ.Ε.Π.Ε. Έτσι, για τον υπολογισμό του, η σύμβαση πίστωσης θεωρείται ότι παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκειά της και ότι τα μέρη εκπληρώνουν πλήρως και εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τους συμφωνημένους όρους. Η παραδοχή αυτή είναι αναγκαία, για να εξουδετερωθεί η αβεβαιότητα που προκαλούν πιθανά γεγονότα, όπως η πρόωρη εξόφληση ή η καθυστέρηση πληρωμών. Με τον τρόπο αυτό, το Σ.Ε.Π.Ε. αντανακλά το σταθερό σημείο αναφοράς του κόστους της σύμβασης κατά τον χρόνο σύναψής της και όχι ενδεχόμενες μελλοντικές αποκλίσεις.

	Στην παρ. 4 αναφέρονται οι περιπτώσεις μεταβλητών επιτοκίων ή επιβαρύνσεων. Όταν δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί εκ των προτέρων το ύψος των μεταβολών, το Σ.Ε.Π.Ε. υπολογίζεται με την παραδοχή ότι τα σχετικά μεγέθη παραμένουν σταθερά στο αρχικό τους επίπεδο καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στη διαφάνεια και στη συγκρισιμότητα, ώστε ο καταναλωτής να λαμβάνει ένα σταθερό σημείο αναφοράς κατά τη σύναψη της σύμβασης, ακόμη και αν το επιτόκιο είναι μεταβλητό. Η λογική είναι να μην προδικάζεται η μελλοντική εξέλιξη μεταβλητών παραμέτρων, οι οποίες δεν μπορούν να προβλεφθούν με βεβαιότητα. Στην παρ. 5 γίνεται παραπομπή στην παρ. 2 του Παραρτήματος ΙΙΙ του άρθρου 61, το οποίο περιέχει πρόσθετες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του Σ.Ε.Π.Ε. σε ειδικές περιπτώσεις.
Άρθρο 40 Καθορισμός ανώτατου ορίου συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου και συνολικού ποσού πίστωσης, χρεωστικών τόκων, επιβαρύνσεων και εξόδων πάσης φύσης για οποιεσδήποτε συμβάσεις πίστωσης - Δυνατότητα επιβολής μόνο πραγματικών εξόδων του πιστωτικού φορέα (παρ. 1 και 2 άρθρου 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνονται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Το εν λόγω άρθρο της Οδηγίας προβλέπει, για πρώτη φορά, σε ενωσιακό επίπεδο την υποχρέωση των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να λάβουν μέτρα για τον περιορισμό των επιτοκίων ή του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή σε συμβάσεις πίστωσης. Αν και το αρχικό σχέδιο της πρότασης Οδηγίας της Επιτροπής (COM(2021) 3 347 final) προέβλεπε ως υποχρεωτική την επιβολή ανώτατων ορίων στα χρεωστικά επιτόκια, τα συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια ή το συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή, στην τελική μορφή της Οδηγίας η επιβολή ανωτάτων ορίων μετατράπηκε σε υποχρέωση των κρατών μελών να θεσπίσουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι καταναλωτές δεν θα επιβαρύνονται με υπερβολικά υψηλά επιτόκια και έξοδα - τέτοιου είδους μέτρα είναι δε και η επιβολή ανωτάτων ορίων. Με άλλα λόγια, το εναρμονιστικό αποτέλεσμα της Οδηγίας αρκείται στη θέση οποιουδήποτε μέτρου από τα κράτη μέλη, με στόχο τον περιορισμό των επιτοκίων, χωρίς ανάγκη θέσπισης συγκεκριμένων ορίων, προσδιορισμένων σε συγκεκριμένο ποσοστό. Η επιλογή αυτή αιτιολογήθηκε από το Συμβούλιο ως προσπάθεια κάλυψης από τη διάταξη και μέτρων που δεν είναι μεν ανώτατα όρια, αλλά έχουν αποδειχτεί ισοδύναμα των ανώτατων ορίων και εξίσου αποτελεσματικά στην προστασία των καταναλωτών από υπερβολικά επιτόκια. Παρακάτω, παρατίθεται το ισχύον καθεστώς ως προς τα τραπεζικά και εξωτραπεζικά επιτόκια και η ανάγκη ρύθμισης: 1. Τραπεζικά επιτόκια: Κατά το παρελθόν, τα τραπεζικά επιτόκια προσδιορίζονταν, σύμφωνα με την εξουσιοδότηση του ν.δ. 588/1948 (Α' 85), περί ελέγχου της πίστεως, της παρ. 3 του άρθρου 2 και του άρθρου 2 του ν. 1046/1980 (Α' 101), περί συμπληρώσεως διατάξεων της

	τραπεζικής νομοθεσίας, με κανονιστική πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας περιείχαν διοικητικό καθορισμό συγκεκριμένου, υποχρεωτικού για τις τράπεζες, ύψους του τραπεζικού επιτοκίου ή, αργότερα, πλαισίου επιτοκίου στο οποίο μπορούσαν να κινηθούν οι τράπεζες, με πρόβλεψη ανώτατου ορίου επιτοκίου. Από το 1985, άρχισε να προβλέπεται και κατώτατο όριο τραπεζικών επιτοκίων και από το 1987 μόνο κατώτατο, αντί για το ως τότε ισχύον ανώτατο, που καταργήθηκε, το δε 1994 καταργήθηκε και το κατώτατο όριο επιτοκίων χορηγήσεων και καταθέσεων ταμιευτηρίου. Έτσι, τελικά, με την κατάργηση των ορίων αυτών, αφέθηκε κατά βάση ο καθορισμός των τραπεζικών επιτοκίων στις διαπραγματεύσεις τραπεζών και πελατών τους. Η ελευθερία, όμως, των συμβάσεων στον καθορισμό του ύψους των τραπεζικών επιτοκίων υπόκειται σε δύο (2) περιορισμούς: 1.1 Περιορισμός ως προς το τραπεζικό επιτόκιο υπερημερίας: Ο πρώτος περιορισμός αφορά στο τραπεζικό επιτόκιο υπερημερίας. Ειδικότερα, ενώ, με την υπ' αρ. 1574/1989 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, από την 1η.7.1989 απελευθερώθηκε το ανώτατο επιτόκιο υπερημερίας, εν συνεχεία, με την υπ' αρ. 2393/1996 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος εισήχθη ο περιορισμός ότι από 1.8.1996 και εφεξής το επιτόκιο υπερημερίας δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει περισσότερο από δύο κόμμα πέντε (2,5) εκατοστιαίες μονάδες το προβλεπόμενο στην οικεία σύμβαση επιτόκιο ενήμερης οφειλής. 1.2 Περιορισμός τραπεζικών επιτοκίων από τις γενικές διατάξεις: Ο δεύτερος περιορισμός προκύπτει από τις γενικές ρήτρες του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), στις οποίες το κατά τα λοιπά ισχύον σύστημα ελεύθερα διαπραγματεύσιμου μεταξύ των μερών επιτοκίου βρίσκει τα όριά του, ιδίως ενόψει της διαπραγματευτικής ανισότητας τράπεζας και πελατών της, πολύ περισσότερο μάλιστα, όταν οι τελευταίοι είναι καταναλωτές. Το συμβατικά προβλεπόμενο ύψος του τραπεζικού επιτοκίου ελέγχεται όχι μόνο ως προς το αν είναι σύμφωνο ή μη με τα χρηστά ήθη και συνιστά ανεπίτρεπτη κατά τον νόμο την εκμετάλλευση του αντισυμβαλλομένου της τράπεζας (ΑΚ 178, 179), αλλά και ως προς το αν ανταποκρίνεται στην ευθύτητα και εντιμότητα που πρέπει να τηρείται στις συναλλαγές, σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστης καθώς και αν ανταποκρίνεται στον κοινωνικό και οικονομικό σκοπό της ελεύθερης διαμόρφωσης των τραπεζικών επιτοκίων (ΑΚ 281, 288, βλ. και ΑΚ 371-373, 388, άρθρο 2 ν. 2251/1994). Σε σχέση με το ζήτημα του ύψους των τραπεζικών επιτοκίων επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την υπ' αρ. 1219/2001 απόφαση του Αρείου Πάγου, κρίθηκε ότι τα εξωτραπεζικά επιτόκια, ήτοι τα επιτόκια των εξωτραπεζικών συμβάσεων, δηλαδή των ιδιωτών μεταξύ τους, παρά τον περιορισμό τους στις εξωτραπεζικές συναλλαγές, δεν παύουν

	να έχουν γενικότερη κοινωνικοοικονομική σημασία και να αφορούν και στις τραπεζικές συμβατικές σχέσεις. Ο κοινωνικός και οικονομικός σκοπός του δικαιώματος στην ελεύθερη διαμόρφωση των τραπεζικών επιτοκίων είναι η συμπίεσή τους κάτω από τα όρια των εξωτραπεζικών. Έτσι, η συμφωνία για επιτόκια που υπερβαίνουν τα ανώτατα αυτά όρια δεν παύει να απαγορεύεται από τον νόμο (ΑΚ 281). Εν συνεχεία, ωστόσο, ο Άρειος Πάγος, με την υπ' αρ. 652/2010 απόφασή του, στηριζόμενος κατά βάση και, μεταξύ άλλων, στην υπ' αρ. 178/19.7.2004 απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων (ΕΤΠΘ/ΤΕ) (Α' 1872/26-27.12.2006), έκρινε ότι ο διοικητικός καθορισμός ανώτατου ορίου στα τραπεζικά επιτόκια αλλά και ο συσχετισμός τους προς το εκάστοτε ισχύον για τα εξωτραπεζικά επιτόκια ανώτατο όριο δεν είναι συμβατός με το γεγονός ότι: α) τα τραπεζικά και εξωτραπεζικά επιτόκια αποτελούν κατηγορίες επιτοκίων εκάστη των οποίων διέπεται από διαφορετικούς παράγοντες και διαμορφώνεται με βάση διαφορετικά κριτήρια, υποκείμενες, για τον λόγο αυτό σε απολύτως διακριτές, μη επικαλυπτόμενες ρυθμίσεις [παρ. 3 άρθρου 2 ν.δ. 588/1948 σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 1266/1982 (Α' 81) και την παρ. 5 του άρθρου 15 ν. 876/1979 (Α' 48), αντιστοίχως], καθώς και β) κατά τις αρχές που διέπουν τη νομισματική πολιτική του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί εντός του πλαισίου της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, βάσει των άρθρων 2, 4 και 105.1 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του άρθρου 2 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα τραπεζικά επιτόκια διαμορφώνονται ελεύθερα. 2. Εξωτραπεζικά επιτόκια: Ως προς τα εξωτραπεζικά επιτόκια το άρθρο 293 ΑΚ ορίζει ότι «το ανώτατο όριο του τόκου που οφείλεται από δικαιοπραξία προσδιορίζεται όπως ορίζει ο νόμος. Οι προμήθειες ή άλλα ανταλλάγματα που συνομολογούνται ή καταβάλλονται επιπλέον του τόκου λογίζονται ως τόκος. Το ποσοστό του νόμιμου τόκου ή του τόκου υπερημερίας προσδιορίζεται όπως ορίζει ο νόμος». Περαιτέρω, κατά το άρθρο 109 του Εισαγωγικού Νόμου Αστικού Κώδικα, «Με διάταγμα, ύστερα από πρόταση των υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών κι Εθνικής Οικονομίας, ορίζεται κάθε φορά το ποσοστό του νόμιμου τόκου ή του τόκου υπερημερίας. Με όμοιο διάταγμα μπορεί να ορίζεται το ανώτατο κάθε φορά ποσοστό τόκου που οφείλεται από δικαιοπραξία. Προκειμένου για οφειλή από δικαιοπραξία, ο συμφωνημένος με αυτή θεμιτός τόκος ισχύει και για την υπερημερία που επήλθε, αν είναι ανώτερος από τον τόκο υπερημερίας. Εξακολουθούν να ισχύουν οι ειδικές διατάξεις που κανονίζουν διαφορετικά το ποσοστό ή την έναρξη του τόκου ως προς τις οφειλές ή

	τις απαιτήσεις του δημοσίου, των δήμων, των κοινοτήτων ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.». Από τις διατάξεις των ανωτέρω άρθρων, συνάγεται ότι ο Αστικός Κώδικας υιοθετεί το σύστημα του διοικητικού καθορισμού του ανώτατου ορίου των επιτοκίων, που επιτρέπει στα μέρη να συμφωνήσουν ελεύθερα το ύψος του επιτοκίου κάτω από αυτό το όριο. Ο εξωτραπεζικός τόκος υπερημερίας ορίζεται με πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου και οφείλεται, μόνο αν δεν έχει οριστεί με δικαιοπραξία τόκος υπερημερίας, το ποσοστό του οποίου όμως δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει, με ποινή ακυρότητας για το επιπλέον, το οριζόμενο ποσοστό τόκου υπερημερίας σύμφωνα με την υπ' αρ. 120/23.10.1190 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου. Ειδικότερα, με την υπ' αρ. 120/23.10.1990 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, που εκδόθηκε δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 876/1979, ύστερα από πρόταση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος - αφού από το 1982 η Νομισματική Επιτροπή είχε καταργηθεί με το άρθρο 1 του ν. 1266/1982 - ορίστηκε ότι το ανώτατο όριο του δικαιοπρακτικού τόκου καθορίζεται κατά δύο (2) μονάδες υψηλότερο από το επιτόκιο που κάθε φορά εφαρμόζει η Τράπεζα της Ελλάδος στο ανώτατο κλιμάκιο των χρεωστικών υπολοίπων των τρεχούμενων λογαριασμών που τηρούν οι τράπεζες σε αυτή, ενώ το ποσοστό του νόμιμου τόκου και του τόκου υπερημερίας ορίζεται δύο (2) μονάδες υψηλότερο από το καθορισμένο όπως παραπάνω ανώτατο όριο του δικαιοπρακτικού τόκου. Δηλαδή, για πρώτη φορά, δεν έγινε καθορισμός συγκεκριμένου ποσοστού δικαιοπρακτικών τόκων και τόκων νόμιμων και υπερημερίας από το εξουσιοδοτημένο από τον νόμο όργανο, αλλά συνδέθηκε το ποσοστό με αυτό που προκύπτει από αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ώστε να είναι δυνατή η προσαρμογή στις εκάστοτε οικονομικές συνθήκες. Μετά από την παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2842/2000 (Α΄ 207), «οι αναφορές σε θεσπιζόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος επιτόκια, που υπάρχουν σε νομοθετικές, διοικητικές, κανονιστικές διατάξεις ή σε συμβάσεις αντικαθίστανται από αναφορές στα αντίστοιχα επιτόκια της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας», με αποτέλεσμα το ύψος των εξωτραπεζικών επιτοκίων να εξαρτάται πλέον από αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. 3. Ανάγκη ρύθμισης: Η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 στο άρθρο 31 απαιτεί από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να λάβουν μέτρα για τον περιορισμό των επιτοκίων ή του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή. Είναι αμφίβολο αν ο έλεγχος των τραπεζικών επιτοκίων μέσω γενικών ρητρών του Αστικού Κώδικα μπορεί να αποτελέσει μέτρο ισοδύναμο και εξίσου αποτελεσματικό, ενόψει και του ότι, σύμφωνα με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.), είναι απαραίτητο το συγκεκριμένο εθνικό δίκαιο να εξασφαλίζει

	πράγματι την πλήρη εφαρμογή της Οδηγίας, η νομική κατάσταση που διαμορφώνεται βάσει του δικαίου αυτού να είναι αρκετά ακριβής και σαφής και οι δικαιούχοι να έχουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν το πλήρες περιεχόμενο των δικαιωμάτων τους και, ενδεχομένως, να τα προβάλλουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων (Δ.Ε.Ε. C-144/99 Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Βασιλείου των Κάτω Χωρών βλ. σκέψεις 17 επ.). Για τους ανωτέρω λόγους, η αξιολογούμενη ρύθμιση περιλαμβάνει προβλέψεις για την επίλυση του ως άνω ζητήματος. Ειδικότερα, με την παρ. 1 τίθεται περιορισμός ως προς το συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.), το οποίο δε δύναται να υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) έως το πενήντα τοις εκατό (50%) του μέσου Σ.Ε.Π.Ε. για συμβάσεις πίστωσης αντίστοιχου τύπου, όπως αυτό δημοσιεύεται σε τριμηνιαία βάση από την Τράπεζα της Ελλάδος Επιπλέον, με την παρ. 2 θεσμοθετείται ακόμα ένας περιορισμός, ο οποίος σχετίζεται με το μέγιστο συνολικό κόστος της πίστωσης, σε βάρος του καταναλωτή. Τα όρια που τίθενται συνδέονται με τη διάρκεια του δανείου προκειμένου να διασφαλίζεται η δυνατότητα του δανεισμού από την πλευρά του καταναλωτή αλλά και η ευχέρεια δανειοδότησης από την πλευρά των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Η εν λόγω πρόβλεψη αφορά συμβάσεις πίστωσης τόσο με σταθερό όσο και με κυμαινόμενο επιτόκιο καθώς και για οποιαδήποτε μορφή πίστωσης στους καταναλωτές, εξαιρουμένων των πιστωτικών καρτών για τις οποίες εφαρμόζεται η παρ. 1. Με τις ανωτέρω ρυθμίσεις, σκοπείται η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών από δυσανάλογες επιβαρύνσεις λόγω υψηλού κόστους δανεισμού, επιδιώκεται ο περιορισμός του κινδύνου υπερχρέωσης των καταναλωτών καθώς και η θωράκιση της διαφάνειας και της χρηστής λειτουργίας της αγοράς καταναλωτικής πίστης. Περαιτέρω, η παρ. 4 αποκρυσταλλώνει τη νομολογία που έχει διαμορφωθεί σχετικά με την καταχρηστικότητα εξόδων τα οποία χρεώνουν οι τράπεζες (όπως έξοδα φακέλου και έξοδα εξέτασης πιστοληπτικής ικανότητας) και αποσαφηνίζει ότι τα έξοδα πρέπει να αφορούν είτε σε ειδικές υπηρεσίες που παρέχει η τράπεζα είτε σε δαπάνες υπέρ τρίτων (όπως κόστος εκτίμησης ακινήτου και συμβολαιογραφικές αμοιβές) και δεν αποσκοπούν στην κάλυψη λειτουργικού κόστους, το οποίο έχει ήδη υπολογιστεί στο επιτόκιο και, άρα, χρεώνεται ήδη στους καταναλωτές.
Άρθρο 41 Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας κατά την παροχή	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Στο πλαίσιο αυτής, προβλέπεται η υποχρέωση των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων να λειτουργούν με έντιμο, δίκαιο, διαφανή και επαγγελματικό τρόπο.

πίστωσης σε καταναλωτές (άρθρο 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Ειδικότερα, η αξιολογούμενη παρ. 1 εισάγει την οριζόντια υποχρέωση δεοντολογικής συμπεριφοράς των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων. Η υποχρέωση εκτείνεται σε όλες τις φάσεις του πιστωτικού κύκλου, δηλαδή τον σχεδιασμό πιστωτικών προϊόντων, τη διαφήμιση, τη χορήγηση και τη διαμεσολάβηση καθώς και την παροχή συμβουλευτικών και συμπληρωματικών υπηρεσιών και την εκτέλεση της σύμβασης πίστωσης. Η αναφορά στην υποχρέωση να λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των καταναλωτών τονίζει την αναγκαιότητα αποτροπής πρακτικών που στοχεύουν αποκλειστικά στη βραχυπρόθεσμη κερδοφορία των πιστωτικών φορέων σε βάρος της βιωσιμότητας της πίστωσης και της οικονομικής κατάστασης του καταναλωτή. Στις περιπτώσεις χορήγησης ή διαμεσολάβησης ή διευκόλυνσης χορήγησης πίστωσης (περ. γ) και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών (περ. δ), η ρύθμιση εξειδικεύει ότι οι ενέργειες πρέπει να βασίζονται σε πληροφορίες που παρέχει ο καταναλωτής για την προσωπική και οικονομική του κατάσταση, καθώς και σε εύλογες παραδοχές για τους κινδύνους που αφορούν στην κατάστασή του καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης πίστωσης. Με τον τρόπο αυτό, προλαμβάνεται η ανεύθυνη χορήγηση πίστωσης και προωθείται η αρχή της υπεύθυνης δανειοδότησης. Η παρ. 2 αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι τα κίνητρα αμοιβής των επαγγελματιών του κλάδου δεν υπονομεύουν την υποχρέωση έντιμης και επαγγελματικής συμπεριφοράς της παρ. 1. Έτσι, αποκλείονται πολιτικές αμοιβών που ενθαρρύνουν την υπέρμετρη χορήγηση δανείων, την παράκαμψη της αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των καταναλωτών ή την πώληση μη κατάλληλων προϊόντων. Μάλιστα, προβλέπεται ότι οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων είναι υποχρεωμένοι να θεσπίζουν και να εφαρμόζουν πολιτικές αποδοχών για το προσωπικό τους, ώστε οι σταθερές και μεταβλητές αποδοχές, οι προμήθειες, τα οικονομικά και μη οικονομικά κίνητρα και τα συστήματα αξιολόγησης να μη διαμορφώνονται κατά τρόπο που δύναται να επηρεάσει αρνητικά ή να υπονομεύσει τη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις της παρ. 1, ιδίως ως προς την υπεύθυνη χορήγηση πίστωσης και την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή. Άλλωστε, λαμβάνεται μέριμνα, ώστε οι πολιτικές αποδοχών να μη βασίζονται αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο σε ποσοτικά κριτήρια χορήγησης πιστώσεων, αλλά να συνεκτιμούν ποιοτικές παραμέτρους για τη διασφάλιση της καταλληλότητας και της βιωσιμότητας της παρεχόμενης πίστωσης για τον καταναλωτή. Η παρ. 3 εξειδικεύει τις εσωτερικές υποχρεώσεις εταιρικής διακυβέρνησης των πιστωτικών φορέων, επιβάλλοντας τη σύνδεση των πολιτικών αμοιβών με την ορθή και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων, τη μακροπρόθεσμη σταθερότητα και στρατηγική του φορέα

	και την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων. Επιδιώκεται να αποτραπεί η σύνδεση της αμοιβής με τον αριθμό ή το ποσοστό των εγκεκριμένων αιτήσεων για τη χορήγηση πίστωσης, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανεύθυνες πιστοδοτήσεις και τελικά να υπονομεύσει την προστασία των καταναλωτών. Η διάταξη επιβάλλει αναλογική εφαρμογή, στον βαθμό που αρμόζει στο μέγεθος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων, εξασφαλίζοντας ευελιξία και πρακτική αποτελεσματικότητα. Η παρ. 4 εστιάζει στις συμβουλευτικές υπηρεσίες, δηλαδή στις περιπτώσεις που ο μεσίτης ή ο πιστωτικός φορέας προτείνει στον καταναλωτή συγκεκριμένο πιστωτικό προϊόν. Ενόψει της ανάγκης ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας της συμβουλής, οι αμοιβές του προσωπικού δεν πρέπει να διαμορφώνονται κατά τρόπο που επηρεάζει την ικανότητά του να ενεργεί προς το συμφέρον του καταναλωτή ή να συνδέονται με στόχους πωλήσεων. Ομοίως, οι μεσίτες που παρέχουν συμβουλές απαγορεύεται να αμείβονται με βάση στόχους πωλήσεων. Εξάλλου, σκοπός του νομοθέτη είναι να αποτραπεί το φαινόμενο πώλησης υπό τον μανδύα της «συμβουλής», διασφαλίζοντας ότι η παρεχόμενη σύσταση εξυπηρετεί όντως το συμφέρον του καταναλωτή. Τέλος, η παρ. 5 απαγορεύει ρητώς οποιαδήποτε πληρωμή από τον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, με σκοπό την αποτροπή καταχρηστικών πρακτικών από πιστωτικούς φορείς ή μεσίτες που ζητούν «προκαταβολές» για τη διαμεσολάβηση ή για έξοδα εξέτασης. Με την αξιολογούμενη αυτή ρύθμιση, εξασφαλίζεται ότι ο καταναλωτής δεν επιβαρύνεται οικονομικά πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης, ενισχύοντας έτσι την εμπιστοσύνη και τη διαφάνεια.
Άρθρο 42 Διασφάλιση απαιτήσεων γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων (παρ. 1 άρθρου 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η αξιολογούμενη διάταξη εστιάζει στη διασφάλιση της κατάλληλης κατάρτισης και επάρκειας του προσωπικού που εμπλέκεται στον σχεδιασμό πιστωτικών προϊόντων, την προσφορά, τη χορήγηση πιστώσεων, την πιστωτική διαμεσολάβηση και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ειδικότερα, η παρ. 1 επιβάλλει στους πιστωτικούς φορείς και στους μεσίτες πιστώσεων την ευθύνη για κατάλληλα καταρτισμένο και επικαιροποιημένο προσωπικό σε όλους τους βασικούς τομείς δραστηριότητάς τους (σχεδιασμός προϊόντων, χορήγηση πίστωσης, μεσιτεία, συμβουλευτικές υπηρεσίες, προστασία δικαιωμάτων καταναλωτή). Η διάταξη καλύπτει τόσο τεχνικές και οικονομικές γνώσεις, όπως αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας, όσο και δεοντολογικές δεξιότητες, όπως ενημέρωση καταναλωτή για τα

	δικαιώματά του. Η πρόβλεψη αυτή είναι κρίσιμη για τη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών που λαμβάνουν οι καταναλωτές, καθώς το προσωπικό με επαρκή γνώση και δεξιότητες μπορεί να αξιολογήσει ορθά τις ανάγκες και τις οικονομικές δυνατότητες των καταναλωτών, εξασφαλίζοντας έτσι τη βιωσιμότητα των πιστωτικών σχέσεων και την προστασία των καταναλωτών από υπερχρέωση ή ακατάλληλη παροχή πιστώσεων. Περαιτέρω, η παρ. 2 εισάγει ειδική υποχρέωση για την κατάρτιση του προσωπικού σε συμπληρωματικές υπηρεσίες, αν η σύμβαση πίστωσης περιλαμβάνει τέτοιες υπηρεσίες, όπως ασφάλιση. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται ότι η επάρκεια του προσωπικού καλύπτει όχι μόνο την κύρια πιστωτική υπηρεσία, αλλά και τις συνδεόμενες με αυτήν συμπληρωματικές υπηρεσίες.
Άρθρο 43 **Λήψη μέτρων χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης και καθοδήγησης των καταναλωτών σχετικά με τις συμβάσεις πιστώσεων - Διαβούλευση με ενδιαφερόμενα μέρη για τη λήψη μέτρων** **(παρ. 1 άρθρου 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Σημειώνεται ότι η προστασία και η ενημέρωση των καταναλωτών σε θέματα χρηματοοικονομικής διαχείρισης και υπεύθυνου δανεισμού αποτελεί βασικό στόχο του αξιολογούμενου ρυθμιστικού πλαισίου, προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα των καταναλωτών να λαμβάνουν τεκμηριωμένες και υπεύθυνες αποφάσεις. Η διάταξη στοχεύει στην ενίσχυση της χρηματοοικονομικής παιδείας και του εγγραμματισμού των καταναλωτών στον τομέα των πιστωτικών προϊόντων. Άλλωστε, η γνώση και η ενημέρωση των καταναλωτών είναι θεμελιώδης για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, την αποφυγή υπερχρέωσης και την προώθηση του υπεύθυνου δανεισμού. Στο πλαίσιο αυτό, με την παρ. 1, η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, προωθεί μέτρα εκπαίδευσης και ενημέρωσης των καταναλωτών. Οι δράσεις που προβλέπονται περιλαμβάνουν, ιδίως, εκπαιδευτικά προγράμματα χρηματοοικονομικής παιδείας και ενημερωτικές εκστρατείες, με στόχο την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών αναφορικά με τον υπεύθυνο δανεισμό, τη διαχείριση χρεών και την ευχερέστερη κατανόηση των συμβάσεων πίστωσης. Επίσης, η παρ. 2 διασφαλίζει ότι η Αρχή παρέχει καθοδήγηση, με προσιτές και σαφείς πληροφορίες προς τους καταναλωτές, ιδίως όσους λαμβάνουν πίστωση για πρώτη φορά, κυρίως μέσω ψηφιακών εργαλείων. Υφίσταται δε ειδική μέριμνα για τους πρώτους χρήστες καταναλωτικής πίστωσης, ώστε να κατανοούν τις βασικές διαδικασίες και υποχρεώσεις. Περαιτέρω, η παρ. 3 προβλέπει την υποχρέωση συντονισμού και διαβούλευσης της Αρχής με αρμόδιους φορείς, ιδίως τις ενώσεις καταναλωτών, τον Ελληνικό Χρηματοοικονομικό Μεσολαβητή, τις ενώσεις των πιστωτικών φορέων, τις ενώσεις των εμπόρων και κάθε

	άλλο σχετικό φορέα, όπως η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.), δεδομένου ότι είναι απαραίτητη η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων ενημέρωσης και εκπαίδευσης.
Άρθρο 44 Μέτρα ρύθμισης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης σε περίπτωση υπερημερίας καταναλωτή (παρ. 1, 3, 4 και 5 άρθρου 35 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1, 3, 4 και 5 του άρθρου 35 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η αξιολογούμενη διάταξη αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών-οφειλετών, μέσω της υποχρέωσης των πιστωτικών φορέων να εφαρμόζουν, κατά περίπτωση, εύλογα μέτρα ρύθμισης πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης. Ειδικότερα, η παρ. 1 θέτει την αρχή της προληπτικής διαχείρισης καθυστερήσεων, αφού ορίζεται ότι ο πιστωτικός φορέας οφείλει να λαμβάνει εύλογα μέτρα ρύθμισης πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης. Εισάγει, επιπλέον, την έννοια της εξατομίκευσης, ώστε οι ρυθμίσεις να μην είναι τυποποιημένες, αλλά να λαμβάνουν υπόψη τις ατομικές συνθήκες των καταναλωτών. Ωστόσο, η αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπει και ευελιξία για τους πιστωτικούς φορείς, καθώς δεν υποχρεώνονται σε επαναλαμβανόμενες ρυθμίσεις, χωρίς ανταπόκριση του οφειλέτη εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Περαιτέρω, η παρ. 2 προβλέπει εξαίρεση από τη διεξαγωγή νέας αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή, όταν η τροποποίηση δεν τον επιβαρύνει ουσιωδώς, υπό την έννοια ότι η τροποποίηση αυτή δεν συνεπάγεται σημαντική αύξηση του συνολικού ποσού που πρέπει να καταβάλει ο καταναλωτής. Επίσης, η παρ. 3 προβλέπει ένα ευρύ πλαίσιο επιλογών για την προσαρμογή της πίστωσης στις δυνατότητες του καταναλωτή. Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός, επιτρέποντας προσαρμογή σε νέες μορφές χρηματοδότησης. Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται κλασικά εργαλεία αναδιάρθρωσης, όπως παράταση της διάρκειας της σύμβασης πίστωσης, μείωση επιτοκίου, αλλά και πιο εκτεταμένες λύσεις, όπως μερική άφεση ή ενοποίηση χρέους. Επίσης, με την παρ. 4 προβλέπεται ότι, εκτός από τον νόμιμο τόκο υπερημερίας, οι πιστωτικοί φορείς δεν μπορούν να επιβάλουν άλλες επιβαρύνσεις λόγω υπερημερίας. Περαιτέρω, με τις παρ. 5 και 6 προβλέπεται η υποχρέωση σαφούς και κατανοητής ενημέρωσης των καταναλωτών, καθώς και η δυνατότητα συμφωνίας των συμβαλλομένων μερών για επιστροφή ή μεταβίβαση στον πιστωτικό φορέα των αγαθών που καλύπτονται από συνδεδεμένη σύμβαση πίστωσης ή των εσόδων από την πώληση αυτών των αγαθών, εφόσον η επιστροφή ή η μεταβίβαση επαρκεί για την εξόφληση της πίστωσης.

Άρθρο 45 Διασφάλιση ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές για χρέη και υποχρεώσεις πιστωτικών φορέων - Αρμόδιοι φορείς παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη - Χρηματοδότηση δαπανών παροχής δωρεάν συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη (παρ. 1, 2 και 3 άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 36 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Ειδικότερα, με την παρ. 1, διασφαλίζεται η πρόσβαση των καταναλωτών σε αξιόπιστη καθοδήγηση για τη διαχείριση χρεών, με σκοπό την υποστήριξή τους σε περίπτωση δυσκολιών εξυπηρέτησης των οικονομικών τους υποχρεώσεων έναντι των πιστωτικών φορέων. Άλλωστε, η τριπλή διάσταση της υποστήριξης, νομική, οικονομική και ψυχολογική, ανταποκρίνεται στην προσέγγιση της ολοκληρωμένης διαχείρισης χρέους. Με την παρ. 2, οι πιστωτικοί φορείς υποχρεούνται να διαθέτουν διαδικασίες και πολιτικές για την έγκαιρη ανίχνευση καταναλωτών που εμφανίζουν ενδείξεις οικονομικών δυσχερειών. Η υποχρέωση αυτή συνδέεται άμεσα με την παρ. 1, καθώς αποσκοπεί να καταστήσει ουσιαστική την πρόσβαση των καταναλωτών στις ανεξάρτητες υπηρεσίες συμβουλευτικής για χρέη, μέσω της έγκαιρης παραπομπής τους σε αυτές. Για τον λόγο αυτόν, οι παρ. 3, 4 και 5 προβλέπουν τη διαδικασία και τους αρμόδιους φορείς παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη. Επίσης, με την παρ. 6, λαμβάνεται μέριμνα για τη σύσταση και τήρηση στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης μητρώου φορέων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη. Περαιτέρω, η υποχρεωτική εισφορά της παρ. 7 βασίζεται στην αρχή της συμμετοχής των πιστωτικών φορέων στη χρηματοδότηση των δαπανών παροχής δωρεάν ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη. Εξάλλου, το ποσοτικό κριτήριο που τίθεται και υπολογίζεται βάσει του χαρτοφυλακίου πιστώσεων προς καταναλωτές εξασφαλίζει αναλογικότητα στη συνεισφορά κάθε φορέα.
Άρθρο 46 Αδειοδότηση μεσιτών πιστώσεων - Αρμόδια αρχή αδειοδότησης και άσκησης εποπτείας στις δραστηριότητες μεσιτών πιστώσεων - Ελάχιστες απαιτήσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας - Εξαιρέσεις υποχρέωσης λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 1 και η περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Με την αξιολογούμενη διάταξη εισάγονται σαφείς και αναγκαίες ρυθμίσεις για την αδειοδότηση των μεσιτών πιστώσεων. Με τον τρόπο αυτό, διασφαλίζεται η ποιότητα, η αξιοπιστία και η διαφάνεια στις υπηρεσίες πιστωτικής διαμεσολάβησης, ενισχύοντας την προστασία των καταναλωτών και την ορθή λειτουργία της αγοράς πιστώσεων. Πιο συγκεκριμένα, η αξιολογούμενη παρ. 1 υιοθετεί το σύστημα προληπτικής αδειοδότησης των μεσιτών πιστώσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, η παρ. 2 θέτει τις ελάχιστες προϋποθέσεις αδειοδότησης, διασφαλίζοντας την αξιοπιστία, τη φερεγγυότητα και την επαγγελματική επάρκεια των μεσιτών. Η παρ. 3 προβλέπει ότι η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά, ώστε να δημοσιοποιούνται τα κριτήρια επαγγελματικών απαιτήσεων που πρέπει να πληροί το προσωπικό των μεσιτών πιστώσεων, ενώ, με την παρ. 4,

πιστωτικής διαμεσολάβησης (παρ. 1 και περ. α) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	προβλέπεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων των μεσιτών πιστώσεων, με δυνατότητα θέσπισης των σχετικών κανόνων. Περαιτέρω, με την παρ. 5, εισάγεται εξαίρεση από την υποχρέωση λήψης νέας άδειας για τους μεσίτες πιστώσεων που είναι ήδη αδειοδοτημένοι ως μεσίτες πιστώσεων στεγαστικής πίστης, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4438/2016 (Α΄ 220). Αυτό συμβάλλει στην αποφυγή διπλών ρυθμιστικών απαιτήσεων και πρόσθετου διοικητικού βάρους, διασφαλίζοντας παράλληλα την ομοιογένεια στην εποπτεία της αγοράς. Τέλος, η παρ. 6 εισάγει εξαίρεση από την υποχρέωση αδειοδότησης βάσει της αρχής της αναλογικότητας, αφού εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας της παρ. 1 οι προμηθευτές αγαθών ή οι πάροχοι υπηρεσιών που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124) και, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, ενεργούν ως μεσίτες πιστώσεων. Εξάλλου, πολλοί λιανοπωλητές προσφέρουν πίστωση ως συμπληρωματική υπηρεσία για να διευκολύνουν τις πωλήσεις τους, και τυχόν υποχρέωση αδειοδότησής τους θα επιβάρυνε δυσανάλογα τις πολύ μικρές επιχειρήσεις που χορηγούν πίστωση στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας.
Άρθρο 47 Τήρηση ενιαίου μητρώου μεσιτών πιστώσεων στην Τράπεζα της Ελλάδος - Υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων στεγαστικής πίστης και υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και προβλέπεται η δημιουργία και τήρηση ενιαίου μητρώου μεσιτών πιστώσεων, τόσο στεγαστικής όσο και καταναλωτικής πίστης. Με τη δημιουργία ενός ενιαίου μητρώου, το οποίο αποτελείται από δύο (2) υπομητρώα, η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει τα στοιχεία των μεσιτών πιστώσεων σε ενιαία δομή. Αυτό εξασφαλίζει πληρότητα εποπτικών πληροφοριών, αποτρέπει επικαλύψεις και διευκολύνει τη διασταύρωση δεδομένων. Εξάλλου, το ενιαίο μητρώο ενισχύει την ενιαία εποπτική εικόνα των δύο πεδίων, στεγαστικής και καταναλωτικής πίστης, αφού φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορεί να δραστηριοποιούνται και στα δύο αυτά πεδία. Περαιτέρω, με την τήρηση ενιαίου μητρώου ενισχύεται η ασφάλεια και η διαφάνεια της αγοράς πιστωτικής διαμεσολάβησης.
Άρθρο 48 Σύσταση και ενημέρωση υπομητρώου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Συγκεκριμένα, με την αξιολογούμενη διάταξη ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα του δημόσιου υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων

μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης - Ενιαίο σημείο πληροφόρησης για την ευχερή πρόσβαση του κοινού στο υπομητρώο μεσιτών πιστώσεων καταναλωτικής πίστης (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	καταναλωτικής πίστης, όπως η ανά τακτά χρονικά διαστήματα ενημέρωσή του από την Τράπεζα της Ελλάδος, οι υπόχρεοι προς εγγραφή και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτού. Περαιτέρω, με την παρ. 4 προβλέπεται η δημιουργία ενιαίου σημείου πληροφόρησης, για τη διασφάλιση της ταχείας και ευχερούς πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες του εν λόγω υπομητρώου, με όρους διαφάνειας και προστασίας του καταναλωτή.
Άρθρο 49 Ειδικές υποχρεώσεις για τους μεσίτες πιστώσεων και μεσίτες πιστώσεων που παρέχουν συγχρόνως και συμβουλευτικές υπηρεσίες (άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και σκοπείται η ενίσχυση της διαφάνειας και της ενημέρωσης των καταναλωτών κατά την παροχή υπηρεσιών πιστωτικής διαμεσολάβησης από τους μεσίτες πιστώσεων. Μάλιστα, στο πλαίσιο αυτό, η παρ. 1 κατοχυρώνει τέσσερις (4) πυλώνες διαφάνειας στη λειτουργία των μεσιτών πιστώσεων ως εξής: α) ο καταναλωτής πρέπει να γνωρίζει αν ο μεσίτης συνεργάζεται αποκλειστικά με έναν (1) ή περισσότερους πιστωτικούς φορείς ή ενεργεί ως ανεξάρτητος μεσίτης, ώστε ο καταναλωτής να κατανοεί την πιθανή σύγκρουση συμφερόντων, β) ο μεσίτης οφείλει να ενημερώνει εκ των προτέρων τον καταναλωτή για κάθε αμοιβή, χωρίς κρυφές χρεώσεις, γ) η συμφωνία για την αμοιβή συνάπτεται πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, δ) ο μεσίτης γνωστοποιεί την αμοιβή του στον πιστωτικό φορέα, ώστε να χρησιμοποιηθεί αυτή κατά τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (Σ.Ε.Π.Ε.). Επιπλέον, η παρ. 2 διευκρινίζει ότι ο μεσίτης πιστώσεων θα πρέπει να ενημερώνει διακριτά και με σαφήνεια για κάθε υπηρεσία και την αμοιβή αυτής, αν ο μεσίτης παρέχει και συμβουλευτικές υπηρεσίες, για παράδειγμα αν παρέχει υπηρεσίες διαμεσολάβησης για δάνειο και συμβουλευτική υπηρεσία για τη διαχείριση του χρέους του καταναλωτή. Η διακριτή αυτή ενημέρωση διασφαλίζει πλήρη γνωστοποίηση προς τον καταναλωτή και τον πιστωτικό φορέα, καθώς και τη διαφάνεια και την ορθότητα του υπολογισμού του Σ.Ε.Π.Ε.
Άρθρο 50 Αδειοδότηση πιστωτικών φορέων - Υπόχρεοι φορείς - Εξαιρέσεις από την	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνονται οι παρ. 1 και 2 καθώς και η περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και ρυθμίζεται το ζήτημα της αδειοδότησης των πιστωτικών φορέων. Σημειώνονται δε τα ακόλουθα:

υποχρέωση λήψης άδειας άσκησης δραστηριότητας πιστωτικού φορέα (παρ. 1, 2 και περ. β) παρ. 3 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (Ε.Α.Τ.) δημοσίευσε τον Αύγουστο του 2024 έκθεση σχετικά με την έρευνα που διεξήγαγε για τις πρακτικές αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας (CWA) πιστωτικών φορέων που δεν είναι τράπεζες (non-bank lenders - NBL) στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Report on the fact finding exercise on creditworthiness assessment practices of non-bank lenders EBA-Rep-2024-18 της 7ης.8.2024, https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-08/42604728-69b1-46f1-9c46-c91fa4564f08/Report%20on%20the%20fact%20finding%20exercise%20on%20creditworthiness%20assessment%20practices%20of%20non-bank%20lenders.pdf). Στην εν λόγω έκθεση αναδεικνύεται η έλλειψη εναρμονισμένου πλαισίου αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας για τους εν λόγω φορείς, οι πλημμελείς πρακτικές συλλογής και επαλήθευσης πληροφοριών, καθώς και η ανάγκη λήψης πρόσθετων εποπτικών μέτρων, δεδομένου του αυξανόμενου αριθμού και της σημασίας των πιστωτικών φορέων που δεν αποτελούν τράπεζες για τη χρηματοδότηση των καταναλωτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, κρίνεται απαραίτητο η αδειοδότηση και εποπτεία των πιστωτικών φορέων μη τραπεζικού χαρακτήρα στην Ελλάδα να ανατεθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία διαθέτει την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία στην εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών φορέων του χρηματοπιστωτικού συστήματος, όπως: α) εταιρειών πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring), β) ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος, γ) φορέων παροχής υπηρεσιών πληρωμών ιδρυμάτων πληρωμών, δ) εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, ε) ανταλλακτηρίων συναλλάγματος, στ) εταιρειών χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), ζ) εταιρειών παροχής πιστώσεων και η) ιδρυμάτων μικροχρηματοδοτήσεων. Άλλωστε, η επιλογή αυτή ενισχύει την ασφάλεια των καταναλωτών και τη σταθερότητα της αγοράς, διασφαλίζοντας ότι η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας θα γίνεται σύμφωνα με επαρκή εποπτικά πρότυπα. Σημειώνεται δε ότι στην Ελλάδα δεν έχει υιοθετηθεί το εποπτικό μοντέλο δύο κορυφών (Twin Peaks), βάσει του οποίου η χρηματοπιστωτική εποπτεία διαχωρίζεται σε δύο (2) βασικούς πυλώνες: ο πρώτος, με επικεφαλής την κεντρική τράπεζα, ασχολείται αποκλειστικά με την εποπτεία χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την προληπτική εποπτεία (prudential supervision), ενώ ο δεύτερος, με επικεφαλής αρχή χρηματοπιστωτικών αγορών, αναλαμβάνει την εποπτεία της κανονιστικής συμμόρφωσης της αγοράς (market conduct supervision), όπως συμβαίνει ενδεικτικά με τη Financial Conduct

	Authority (FCA) στο Ηνωμένο Βασίλειο, τη BaFin στη Γερμανία ή τις Financial Markets Authorities στην πλειονότητα των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως Αυστρία, Βέλγιο, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Λουξεμβούργο, Μάλτα και Πολωνία. Λόγω της απουσίας άλλης αρχής εποπτείας για την κανονιστική συμπεριφορά της αγοράς, η Τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί την κατάλληλη αρμόδια αρχή για την ανάληψη του έργου της αδειοδότησης των πιστωτικών φορέων, όπως ισχύει και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις οποίες δεν υπάρχει ανεξάρτητη αρχή χρηματοπιστωτικών αγορών. Τέλος, με την ανάθεση της αρμοδιότητας της αδειοδότησης στην Τράπεζα της Ελλάδος, διασφαλίζεται η ορθή εφαρμογή των απαιτήσεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 για την προστασία των καταναλωτών και την εποπτεία των μη τραπεζικών πιστωτικών φορέων.
Άρθρο 51 Μητρώο πιστωτικών φορέων - Τήρηση και ενημέρωση του μητρώου από την Τράπεζα της Ελλάδος - Ελάχιστο περιεχόμενο μητρώου (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με το μητρώο πιστωτικών φορέων. Σημειώνεται ότι η τήρηση δημόσιου μητρώου πιστωτικών φορέων από την Τράπεζα της Ελλάδος αποσκοπεί στη διασφάλιση της διαφάνειας και της προστασίας των καταναλωτών, παρέχοντας πλήρη και επικαιροποιημένη ενημέρωση σχετικά με τους πιστωτικούς φορείς που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα. Επίσης, το μητρώο διευκολύνει την εποπτεία της αγοράς, επιτρέπει στους καταναλωτές να αναγνωρίζουν τους αδειοδοτημένους φορείς και ενισχύει την αξιοπιστία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, συνάδοντας με τις απαιτήσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η τήρηση και ενημέρωση του εν λόγω μητρώου ανά τακτά χρονικά διαστήματα, οι υπόχρεοι προς εγγραφή και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτού.
Άρθρο 52 Περιπτώσεις που εξαιρούνται της απαγόρευσης χορήγησης δανείων ή λοιπών πιστώσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 4261/2014 (παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται η παρ. 1 του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Ειδικότερα, με την υπό αξιολόγηση διάταξη, τροποποιείται το άρθρο 9 του ν. 4261/2014 (Α΄ 107), περί απαγόρευσης σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων της δραστηριότητας αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό. Συγκεκριμένα, το άρθρο 9 του ν. 4261/2014 απαγόρευε σε οποιονδήποτε δεν έχει άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος να χορηγεί πιστώσεις και εξαιρούσε από την υποχρέωση αδειοδότησης τις επιχειρήσεις που παρέχουν οι ίδιες πίστωση ή δάνειο για την αγορά για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών τους. Ενόψει, ωστόσο, της πρόβλεψης της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και του παρόντος Μέρους περί αδειοδότησης και αυτών των επιχειρήσεων, είναι απαραίτητες: α) η αντικατάσταση του παρατίτλου του άρθρου 9

	του ν. 4261/2014 καθώς και β) η αντικατάσταση της περ. β) της παρ. 2 του ιδίου άρθρου.
Άρθρο 53 Εκχώρηση δικαιωμάτων πιστωτικού φορέα που απορρέουν από σύμβαση πίστωσης σε τρίτο - Δικαιώματα καταναλωτή (άρθρο 39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται το άρθρο 39 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η υπό αξιολόγηση διάταξη αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών, σε περιπτώσεις εκχώρησης των δικαιωμάτων ή της ίδιας της σύμβασης πίστωσης από τον αρχικό πιστωτικό φορέα σε τρίτο πρόσωπο. Η προτεινόμενη διάταξη διασφαλίζει ότι ο καταναλωτής δεν θα υποστεί καμία μείωση ή μεταβολή στο επίπεδο προστασίας που απολάμβανε έναντι του αρχικού πιστωτικού φορέα. Συγκεκριμένα, παρέχεται το δικαίωμα στον καταναλωτή να επικαλείται κατά του νέου δικαιούχου (εκδοχέα) τα ίδια μέσα άμυνας που είχε κατά του αρχικού πιστωτικού φορέα, όπως για παράδειγμα τον συμψηφισμό. Παράλληλα, με την προτεινόμενη παρ. 2, ο καταναλωτής ενημερώνεται για την εκχώρηση, ώστε να έχει πλήρη επίγνωση της αλλαγής του αντισυμβαλλόμενου στη σύμβαση που τον αφορά. Σε περίπτωση δε που εφαρμόζεται ο ν. 5072/2023 (Α΄ 198), με την προτεινόμενη παρ. 3, ορίζεται ότι τα δικαιώματα του καταναλωτή που προβλέπονται στον νόμο αυτόν δεν θίγονται από το παρόν άρθρο.
Άρθρο 54 Εναλλακτική επίλυση διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων - Παροχή διαδικασιών εναλλακτικής επίλυσης διαφοράς από φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε ειδικό μητρώο - Επίλυση διασυνοριακών διαφορών (άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται το άρθρο 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η υπό αξιολόγηση διάταξη έχει ως στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικής προστασίας του καταναλωτή και τη θεσμοθέτηση ενός σαφούς και λειτουργικού πλαισίου εναλλακτικής επίλυσης διαφορών μεταξύ καταναλωτών και πιστωτικών φορέων ή μεσιτών πιστώσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόβλεψη της δυνατότητας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών εντός του καθορισμένου θεσμικού πλαισίου της Οδηγίας (ΕΕ) 2013/11 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 και της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ (L 165), η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με την υπό στοιχεία 70330οικ./30.6.2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (οδηγία ΕΕΚΔ) και την λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού

	Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών» (Β' 1421). Οι ως άνω θεσμικές παρεμβάσεις αναφορικά με την παροχή δυνατότητας εναλλακτικής επίλυσης διαφορών κρίνονται σημαντικές για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του καταναλωτή στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, καθώς και για την ενίσχυση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας των παρόχων πίστωσης. Παράλληλα, η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στη συστηματική ενθάρρυνση των πιστωτικών φορέων, των μεσιτών πιστώσεων και γενικότερα των προμηθευτών να αξιοποιούν ενεργά τα εργαλεία εναλλακτικής επίλυσης διαφορών και να ενσωματώσουν σταδιακά τη σχετική κουλτούρα στις εσωτερικές τους διαδικασίες. Άλλωστε, η καλλιέργεια τέτοιας κουλτούρας εξυπηρετεί όχι μόνο την εξομάλυνση των σχέσεων με τους καταναλωτές, αλλά και την οικοδόμηση πλαισίου διαφανούς και υπεύθυνης χρηματοπιστωτικής συμπεριφοράς.
Άρθρο 55 Αρμόδιες αρχές άσκησης εποπτείας και υποχρέωση συνεργασίας αυτών - Δυνατότητα λήψης μέτρων παρέμβασης από την Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων (παρ. 1, 7 και 9 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνονται οι παρ. 1, 7 και 9 του άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Με την προτεινόμενη διάταξη, προσδιορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την άσκηση εποπτείας και την εφαρμογή του παρόντος Μέρους. Ειδικότερα, αρμόδια αρχή ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, με εξαίρεση τις διατάξεις για τις οποίες αρμόδια ορίζεται ειδικά η Τράπεζα της Ελλάδος, ιδίως ως προς την πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, τις απαιτήσεις επαγγελματικής δεοντολογίας και γνώσεων, την αδειοδότηση και εποπτεία μεσιτών πιστώσεων και πιστωτικών φορέων, καθώς και την τήρηση των σχετικών μητρώων. Περαιτέρω, αποτυπώνονται οι εξουσίες έρευνας και επιβολής ανά αρμόδια αρχή. Η Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή ασκεί τις εξουσίες που προβλέπονται στο άρθρο 13γ του ν. 2251/1994, ενώ η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί τις αντίστοιχες εξουσίες που προβλέπονται στον ν. 4261/2014, ιδίως στα άρθρα 50 έως 64 αυτού, και στο Καταστατικό της, όπως αυτό έχει κυρωθεί με τον ν. 3424/1927 (Α΄ 298). Παράλληλα, προβλέπεται υποχρέωση συνεργασίας των αρμόδιων αρχών, καθώς και δυνατότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να λαμβάνει μέτρα παρέμβασης σχετικά με τη διάθεση συγκεκριμένων πιστωτικών προϊόντων, όταν αυτά ενδέχεται να ζημιώσουν τους καταναλωτές.
Άρθρο 56 Υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου από τους εργαζομένους στις αρμόδιες αρχές	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται η παρ. 2 του άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 αναφορικά με την υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου από τα πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργαστεί στις αρμόδιες αρχές, καθώς και από τους εντεταλμένους από τις αρμόδιες αρχές ελεγκτές και τους εμπειρογνώμονες.

και τους εντεταλμένους ελεγκτές και εμπειρογνώμονες - Εξαιρέσεις από την τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου (παρ. 2 άρθρου 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την παρ. 2, κατοχυρώνεται η εμπιστευτικότητα των πληροφοριών και η απαγόρευση γνωστοποίησής τους, καθώς και οι περιπτώσεις που η απαγόρευση αυτή αίρεται, όταν η υποχρέωση γνωστοποίησης απορρέει είτε από διατάξεις ποινικού δικαίου είτε από το παρόν Μέρος. Τέλος, με την παρ. 3, ορίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές μπορούν να ανταλλάσσουν εμπιστευτικές πληροφορίες σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.
Άρθρο 57 Υποχρεώσεις των αρμοδίων αρχών προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (παρ. 3 άρθρου 31, παρ. 2 άρθρου 34, παρ. 4 άρθρου 36, παρ. 5 άρθρου 41 και άρθρο 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνονται η παρ. 3 του άρθρου 31, η παρ. 2 του άρθρου 34, η παρ. 4 του άρθρου 36, η παρ. 5 του άρθρου 41 και το άρθρο 42 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη, περιγράφονται οι υποχρεώσεις της χώρας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με την εφαρμογή της εν λόγω Οδηγίας, με συγκεκριμενοποίηση των εν λόγω υποχρεώσεων.
Άρθρο 58 Απαγόρευση παραίτησης καταναλωτή από δικαιώματα - Εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβάσεις πίστωσης που διέπονται από το δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 43 της Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται το άρθρο 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Ειδικότερα, με την παρ. 1, κατοχυρώνεται ότι οι διατάξεις του παρόντος Μέρους συνιστούν αναγκαστικό δίκαιο, αφού δεν νοείται παραίτηση του καταναλωτή από τα δικαιώματα που του αναγνωρίζονται σχετικώς. Στην παρ. 2 προβλέπεται ότι οι διατάξεις του παρόντος Μέρους ισχύουν και σε περίπτωση που επιχειρείται η παράκαμψή τους με οποιαδήποτε συμβατική ή άλλη μορφή, όπως: α) μέσω κατάτμησης της πίστωσης σε πολλαπλές συμφωνίες, β) μέσω επιβολής τελών ή χρεώσεων με μορφή που αποσκοπεί στην υπέρβαση των ανώτατων ορίων, ή γ) μέσω οποιασδήποτε άλλης σύμβασης ή δομής που έχει ως στόχο να περιορίσει τα δικαιώματα του καταναλωτή. Τέλος, με την παρ. 3 προβλέπεται ότι το παρόν Μέρος εφαρμόζεται και σε συμβάσεις πίστωσης στις οποίες τα μέρη έχουν επιλέξει ως εφαρμοστέο δίκαιο το δίκαιο χώρας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον η σύμβαση συνδέεται στενά με την Ελλάδα ή άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 59 Έννομες συνέπειες ιδιωτικού δικαίου σε περίπτωση παραβάσεων των υποχρεώσεων των πιστωτικών φορέων (παρ. 1 άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνονται το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Ειδικότερα, στην υπό αξιολόγηση ρύθμιση προβλέπονται οι ιδιωτικού δικαίου συνέπειες, σε περίπτωση που οι πιστωτικοί φορείς παραβαίνουν τις υποχρεώσεις τους, ιδίως αναφορικά με το προβλεπόμενο συνολικό ετήσιο πραγματικό επιτόκιο σε σύμβαση πίστωσης, την επιβολή επιβαρύνσεων στον καταναλωτή που αντίκεινται στο παρόν Μέρος ή στο άρθρο 2 του ν. 2251/1994, τη χορήγηση πίστωσης χωρίς προηγούμενη αίτηση και ρητή συμφωνία του καταναλωτή, καθώς και λοιπών υποχρεώσεων που αναφέρονται ρητά στο παρόν Μέρος. Ειδικά για τις παραβάσεις της παρ. 2 του άρθρου 17, καθώς και των άρθρων 28 έως 33, προβλέπεται ότι ο καταναλωτής εξακολουθεί να υποχρεούται σε επιστροφή του συνολικού ποσού της πίστωσης, με επιτόκιο ίσο προς το ήμισυ του χρεωστικού επιτοκίου που είχε συμφωνηθεί στη σύμβαση πίστωσης. Ανάλογες δε διατάξεις περιείχε και το άρθρο 21 της υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Εξάλλου, με την αιτιολογική σκέψη 52 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 ορίζεται ότι τα κράτη μέλη δύνανται να παρέχουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να προσφεύγουν σε αναλογικά και αποτελεσματικά μέσα προστασίας κατά πιστωτικών φορέων ή μεσιτών πιστώσεων, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την παρούσα οδηγία σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο. Τα εν λόγω μέσα προστασίας μπορούν να συνεπάγονται αποζημίωση και μείωση του συνολικού κόστους της πίστωσης για τον καταναλωτή ή καταγγελία της σύμβασης πίστωσης. Συνεπώς, ανεξάρτητα από την επιβολή κυρώσεων διοικητικού χαρακτήρα, είναι απαραίτητο να προβλεφθούν και έννομες συνέπειες, δηλαδή κυρώσεις αστικού δικαίου, σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων του παρόντος Μέρους. Περαιτέρω, κατά το Δ.Ε.Ε., σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης ενημέρωσης η οποία επηρεάζει την ικανότητα του καταναλωτή να εκτιμήσει το περιεχόμενο της δέσμευσής του, η τράπεζα μπορεί να χάσει το δικαίωμα είσπραξης τόκων και επιβαρύνσεων. Είναι, συνεπώς, συμβατή με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 εθνική ρύθμιση που προβλέπει ότι, σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης ενημέρωσης, επιβάλλεται στον πιστωτικό φορέα μία ενιαία κύρωση η οποία συνίσταται στην έκπτωση του πιστωτικού φορέα από το δικαίωμά του στην είσπραξη τόκων και επιβαρύνσεων, ανεξαρτήτως της σοβαρότητας κάθε μεμονωμένης παράβασης, εφόσον η παράβαση είναι ικανή να θέσει εν αμφιβόλω τη δυνατότητα του καταναλωτή να εκτιμήσει το περιεχόμενο της δέσμευσής του (Υπόθεση C-472/23, Lexitor).

Άρθρο 60 Διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση παραβάσεων (άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται το άρθρο 44 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η προτεινόμενη διάταξη καθορίζει το πλαίσιο επιβολής διοικητικών κυρώσεων, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος Μέρους, και συγκεκριμένα των διατάξεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, καθώς και της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά λόγο αρμοδιότητας καθεμίας, εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων και την προστασία των καταναλωτών.
Άρθρο 61 Παραρτήματα Μέρους Α΄ (Παραρτήματα I, II, III και IV της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ορίζεται ότι τα Παραρτήματα I έως IV αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος Μέρους.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I ΕΝΤΥΠΟ «ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ	Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I, με τίτλο «ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ», ενσωματώνει το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Το εν λόγω Παράρτημα περιέχει το πρότυπο (γενικό) έντυπο που πρέπει να χορηγείται στους καταναλωτές, πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης, - πλην της περίπτωσης συμβάσεων πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 6 του άρθρου 3, όπου χορηγείται στους καταναλωτές το ειδικό έντυπο του Παραρτήματος II - ώστε να λαμβάνουν πλήρεις, σαφείς και συγκρίσιμες πληροφορίες.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ΕΝΤΥΠΟ «ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ»	Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II, με τίτλο «ΕΝΤΥΠΟ ''ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ''» ενσωματώνει το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Το εν λόγω Παράρτημα περιέχει το πρότυπο (ειδικό) έντυπο που πρέπει να χορηγείται στους καταναλωτές πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης μετατροπής χρεών της παρ. 6 του άρθρου 3, ώστε να λαμβάνουν πλήρεις, σαφείς και συγκρίσιμες πληροφορίες.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III, με τίτλο «ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ (Σ.Ε.Π.Ε.)» ενσωματώνει το Παράρτημα III της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και περιγράφει λεπτομερώς τη βασική μαθηματική εξίσωση και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου (Σ.Ε.Π.Ε.), ως στοιχείο κρίσιμο για τη διαφάνεια και τη σύγκριση των προσφορών καταναλωτικής πίστωσης.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Ζ1-	Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV, με τίτλο «ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΟ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Ζ1-699/23.6.2010 ΚΟΙΝΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ «ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ

699/23.6.2010 ΚΟΙΝΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ «ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/48/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2008 ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 87/102/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΚ, ΑΡΙΘΜ. L 133 ΤΗΣ 22.5.2008» (Β΄ 917) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΜΕΡΟΥΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2008/48/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 23ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2008 ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 87/102/ΕΟΚ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΕΚ, ΑΡΙΘΜ. L 133 ΤΗΣ 22.5.2008» (Β΄ 917) ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΜΕΡΟΥΣ» παραθέτει πίνακα αντιστοιχίας των διατάξεων του παρόντος Μέρους με τις διατάξεις της υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία καταργείται με το παρόν Μέρος.
Άρθρο 62 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α΄ (παρ. 2 άρθρου 33 και παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Μέρους Α΄, με ενσωμάτωση της παρ. 2 του άρθρου 33 και της παρ. 1 του άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225.

Άρθρο 63 Τελικές διατάξεις Μέρους Α΄ (τέταρτο εδάφιο άρθρου 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τίθενται οι τελικές διατάξεις του Μέρους Α', με ενσωμάτωση του τέταρτου εδαφίου του άρθρου 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Ειδικότερα, ορίζεται ότι όπου σε κείμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή ή αναφορά σε ρυθμίσεις της υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εφεξής νοείται η αντίστοιχη ρύθμιση του παρόντος Μέρους ή το παρόν Μέρος συνολικά.
Άρθρο 64 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α' (άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τίθενται οι μεταβατικές διατάξεις του Μέρους Α', με ενσωμάτωση των εδαφίων δεύτερου και τρίτου του άρθρου 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Συγκεκριμένα, με την παρ. 1, ρυθμίζεται η τύχη των συμβάσεων πίστωσης που βρίσκονται σε ισχύ την 20ή.11.2026. Έτσι, οι συμβάσεις αυτές εξακολουθούν να διέπονται την υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έως τη λύση τους. Εντούτοις, με την παρ. 2, ορίζεται ρητά ότι συγκεκριμένα άρθρα του παρόντος Μέρους εφαρμόζονται σε όλες τις συμβάσεις πίστωσης αόριστης διάρκειας που είναι σε ισχύ την 20ή.11.2026. Η προτεινόμενη διάταξη καθορίζει τη μεταβατική περίοδο για την εφαρμογή των νέων διατάξεων του παρόντος Μέρους, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση από το ισχύον νομικό πλαίσιο σε αυτό που θεσπίζεται με το παρόν Μέρος, λαμβανομένης υπόψη της κατάργησης της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης.
Άρθρο 65 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α' (άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του παρόντος Μέρους, σε ενσωμάτωση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Ειδικότερα, προβλέπεται η κατάργηση της υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, από την 20ή.11.2026, ημερομηνία κατά την οποία τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225. Η χρονική αυτή πρόβλεψη παρέχει επαρκές περιθώριο προσαρμογής στους πιστωτικούς φορείς, διασφαλίζοντας την ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς.
Άρθρο 66 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, καθορίζεται ο σκοπός του Μέρους Β' του σχεδίου νόμου.
Άρθρο 67 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, καθορίζεται το αντικείμενο του Μέρους Β' του σχεδίου νόμου.

Άρθρο 68 **Ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 των συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 3α ν. 2251/1994 (παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνονται οι παρ. 1 και 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, με τροποποίηση του άρθρου 3α του ν. 2251/1994, περί πεδίου εφαρμογής. Ειδικότερα, με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται ο παράτιτλος του άρθρου 3α του ν. 2251/1994, εισάγεται νέα παρ. 1β στο άρθρο 3α και τροποποιείται η περ. δ) της παρ. 3 του ιδίου άρθρου. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, οι συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση εντάσσονται στο γενικό ρυθμιστικό πλαίσιο των συμβάσεων από απόσταση (άρθρα 3 έως 4η του ν. 2251/1994), από το οποίο εξαιρούνταν στο παρελθόν βάσει της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 και της αυτοτελούς τους ρύθμισης στο άρθρο 4θ του ν. 2251/1994. Ωστόσο, δεν εφαρμόζεται το σύνολο των διατάξεων του γενικού ρυθμιστικού πλαισίου των συμβάσεων από απόσταση, αλλά μόνο τα άρθρα τα οποία προσδιορίζονται στη νέα παρ. 1β του άρθρου 3α του ν. 2251/1994. Εξαιτίας της ιδιαίτερης φύσης των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς καταναλωτές και κυρίως λόγω της πολυπλοκότητάς τους, κρίνεται σκόπιμο να εφαρμοστούν αποκλειστικά τα άρθρα 1, 1α και 3, οι παρ. 2, 5 και 6 του άρθρου 3α, το άρθρο 3βα, η παρ. 6 του άρθρου 3δ, καθώς και τα νέα προτεινόμενα άρθρα 3ζα, 3ιδ έως 3ιη, όπως επίσης τα άρθρα 4γ, 4ε έως 4η και 13α έως 13στ του ν. 2251/1994. Περαιτέρω, η νέα παρ. 1β του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 διευκρινίζει τον τρόπο εφαρμογής των υποχρεώσεων ενημέρωσης και προστασίας του καταναλωτή, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών εξ αποστάσεως πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαδοχικών ή διακριτών συναλλαγών μεταξύ των ίδιων συμβαλλομένων μερών. Ειδικότερα, όταν οι εν λόγω συμβάσεις προβλέπουν την κατάρτιση μιας αρχικής συμφωνίας-πλαισίου, η οποία καλύπτει σειρά διαδοχικών ή διακριτών πράξεων που εκτελούνται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, οι απαιτήσεις που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις της Οδηγίας εφαρμόζονται μόνο κατά την κατάρτιση της αρχικής συμφωνίας. Εξαίρεση αποτελεί το άρθρο 4ε, το οποίο συνεχίζει να εφαρμόζεται σε κάθε επόμενη πράξη, προκειμένου να εξασφαλίζεται η συνεχιζόμενη ενημέρωση του καταναλωτή για στοιχεία που ενδέχεται να μεταβληθούν ή να επηρεάζουν τη συναλλαγή. Για παράδειγμα, ως «αρχική συμφωνία παροχής υπηρεσίας» μπορεί να θεωρείται το άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού, ενώ ως «πράξεις» μπορούν να θεωρούνται η κατάθεση ή η ανάληψη κεφαλαίων προς ή από τον τραπεζικό λογαριασμό. Όταν προστίθενται στην αρχική συμφωνία παροχής υπηρεσίας νέα στοιχεία, όπως είναι η δυνατότητα

	χρησιμοποίησης ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής μαζί με ήδη υφιστάμενο τραπεζικό λογαριασμό, αυτό δεν συνιστά «πράξη» αλλά πρόσθετη σύμβαση (βλ. αιτιολογική σκέψη 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673). Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει συμφωνία-πλαίσιο, αλλά οι ίδιες πλευρές προβαίνουν σε επαναλαμβανόμενες ή διακριτές πράξεις της ίδιας φύσης σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, οι νέες προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 3ιδ και 3ιε εφαρμόζονται μόνο κατά την πρώτη πράξη. Με τον τρόπο αυτό, αποφεύγεται η επανάληψη της ίδιας προσυμβατικής διαδικασίας ενημέρωσης για κάθε μεμονωμένη συναλλαγή, όταν το ουσιαστικό περιεχόμενο και οι όροι παραμένουν αμετάβλητοι. Αυτονοήτως, τα λοιπά άρθρα εφαρμόζονται και σε κάθε πράξη. Ωστόσο, αν παρέλθει χρονικό διάστημα άνω του ενός (1) έτους χωρίς να πραγματοποιηθεί πράξη της αυτής φύσης μεταξύ των ίδιων μερών, η επόμενη συναλλαγή θεωρείται ως νέα σειρά πράξεων. Συνεπώς, τα νέα προτεινόμενα άρθρα 3ιδ και 3ιε του ν. 2251/1994 εφαρμόζονται εκ νέου, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι ο καταναλωτής λαμβάνει εκ νέου πλήρη και επικαιροποιημένη ενημέρωση πριν από τη σύναψη της νέας πράξης. Περαιτέρω, η παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 προσθέτει νέα παρ. 6 στο άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83, υποχρεώνοντας τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχουν μηχανισμούς που να επιτρέπουν την επιβολή προστίμων, σε περιπτώσεις που παραβιάζονται οι κανόνες για τις εξ αποστάσεως χρηματοοικονομικές υπηρεσίες προς καταναλωτές. Πιο συγκεκριμένα, η διάταξη ορίζει ότι οι κυρώσεις αυτές, οι οποίες επιβάλλονται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (L 345), πρέπει να περιλαμβάνουν τη δυνατότητα επιβολής προστίμων. Τα πρόστιμα αυτά μπορούν να επιβάλλονται είτε μέσω διοικητικών διαδικασιών, δηλαδή απευθείας από τις αρμόδιες αρχές χωρίς ανάγκη προσφυγής στα δικαστήρια, είτε μέσω νομικών διαδικασιών μέσω δηλαδή της προσφυγής των διοικητικών αρχών στα δικαστήρια για την επιβολή κυρώσεων, είτε και με τους δύο τρόπους, ανάλογα με το εθνικό σύστημα κάθε κράτους μέλους. Εν προκειμένω και ενόψει του ότι στην Ελλάδα προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων μέσω διοικητικών διαδικασιών, σε περίπτωση παράβασης του ν. 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών, η νέα παρ. 1β του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 παραπέμπει στο γενικό κυρωτικό πλαίσιο των άρθρων 13α έως 13στ του ν. 2251/1994.

Άρθρο 69 Άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής - Προσθήκη άρθρου 3ζα στον ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται η παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, με την οποία προστίθεται νέο άρθρο 11α στην Οδηγία (ΕΕ) 2011/83. Συνακόλουθα, προστίθεται νέο άρθρο 3ζα στον ν. 2251/1994 αναφορικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής (online interface). Η προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζει σύγχρονες και σαφείς διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης των καταναλωτών από συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση μέσω επιγραμμικής διεπαφής (online interface), αποσκοπώντας στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών στο ψηφιακό περιβάλλον. Η άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης - ενός από τους ακρογωνιαίους λίθους της προστασίας του καταναλωτή στις εξ αποστάσεως συμβάσεις - μπορεί να καταστεί δυσχερής σε περιβάλλοντα που ο καταναλωτής αλληλοεπιδρά με επιγραμμικές διεπαφές, όπως ιστοσελίδες ή εφαρμογές ηλεκτρονικού εμπορίου. Για τον λόγο αυτό, οι καταναλωτές πρέπει να μπορούν να υπαναχωρήσουν από μια σύμβαση με την ίδια ευχέρεια με την οποία συνήψαν τη σύμβαση. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται όχι μόνο στις εξ αποστάσεως συμβάσεις χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, αλλά και σε ηλεκτρονικές συμβάσεις για αγαθά και υπηρεσίες, στις οποίες προβλέπεται εκ του νόμου δικαίωμα υπαναχώρησης. Συνοπτικά, οι υποχρεώσεις των προμηθευτών συνίστανται στα ακόλουθα: α) Κουμπί υπαναχώρησης: Οι προμηθευτές οφείλουν να διαθέτουν στην ιστοσελίδα τους ένα ευδιάκριτο κουμπί, με την ένδειξη «Πατήστε εδώ για υπαναχώρηση» ή άλλη εξίσου σαφή και ευανάγνωστη διατύπωση. Το κουμπί αυτό πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμο ανά πάσα στιγμή καθ' όλη τη διάρκεια της νόμιμης προθεσμίας υπαναχώρησης. β) Διαδικασία μέσω ηλεκτρονικής φόρμας: Μετά το πάτημα του κουμπιού, ο καταναλωτής μεταφέρεται σε μια ηλεκτρονική φόρμα, όπου μπορεί να συμπληρώσει: το ονοματεπώνυμό του, τη σύμβαση από την οποία επιθυμεί να υπαναχωρήσει και τα στοιχεία σχετικά με τα ηλεκτρονικά μέσα με τα οποία αποστέλλεται στον καταναλωτή η επιβεβαίωση της υπαναχώρησης, για παράδειγμα ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή SMS. Στο τέλος της φόρμας πρέπει να υπάρχει δεύτερο, επίσης, ευδιάκριτο κουμπί με την ένδειξη «Επιβεβαίωση υπαναχώρησης». Σύμφωνα και με την αιτιολογική σκέψη 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, αν ο καταναλωτής έχει παραγγείλει πολλά αγαθά ή υπηρεσίες στο πλαίσιο της ίδιας εξ αποστάσεως σύμβασης, ο έμπορος μπορεί να παρέχει στον καταναλωτή τη δυνατότητα να υπαναχωρήσει από μέρος της σύμβασης και όχι από τη σύμβαση στο σύνολό της.

	γ) Επιβεβαίωση παραλαβής: Μετά από την υποβολή της δήλωσης υπαναχώρησης, ο προμηθευτής υποχρεούται να αποστείλει επιβεβαίωση παραλαβής σε σταθερό μέσο, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η επιβεβαίωση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει το περιεχόμενο της δήλωσης υπαναχώρησης καθώς και την ημερομηνία και την ώρα παραλαβής της. Με τις ως άνω προτεινόμενες ρυθμίσεις, επιδιώκεται, συνεπώς, να εξαλειφθούν τεχνικά ή σχεδιαστικά εμπόδια που θα μπορούσαν να αποτρέψουν ή να αποθαρρύνουν την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης.
Άρθρο 70 Υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιδ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται η παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, η οποία εισάγει νέα άρθρα 16α έως 16ε στην Οδηγία (ΕΕ) 2011/83. Εν προκειμένω, η προτεινόμενη διάταξη θεσπίζει νέο άρθρο 3ιδ στον ν. 2251/1994, το οποίο ενσωματώνει το άρθρο 16α στην Οδηγία (ΕΕ) 2011/83. Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη ρύθμιση θεσπίζει την υποχρέωση των προμηθευτών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να παρέχουν πλήρη, σαφή και κατανοητή προσυμβατική ενημέρωση προς τους καταναλωτές. Σύμφωνα με την παρ. 1, οι προμηθευτές έχουν την υποχρέωση σε ικανό χρονικό διάστημα πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί με σύμβαση από απόσταση ή οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, δηλαδή όχι ταυτόχρονα με τη σύναψη της σύμβασης ή αντίστοιχης προσφοράς, να του γνωστοποιούν προσυμβατικές πληροφορίες, όπως τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας του προμηθευτή, τα κύρια χαρακτηριστικά και το συνολικό κόστος της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας, πληροφορίες σχετικά με τις συνέπειες της υπερημερίας ή της μη καταβολής πληρωμών, ειδοποίηση περί σύνδεσης της υπηρεσίες με μέσα που συνεπάγονται ειδικούς κινδύνους, τους όρους πληρωμής, καθώς και τα δικαιώματα υπαναχώρησης και πρόωρης ή μονομερούς λύσης της σύμβασης από πλευράς του καταναλωτή, κ.ά. Εξάλλου, με την παρ. 9 του άρθρου 16α της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83, κατοχυρώνεται η δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν ή να διατηρούν αυστηρότερες εθνικές ρυθμίσεις σχετικά με τις προϋποθέσεις και το περιεχόμενο των προσυμβατικών πληροφοριών, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές συνάδουν με το ενωσιακό δίκαιο. Η ρύθμιση αυτή επιβεβαιώνει ότι η εναρμόνιση που επιδιώκεται με την Οδηγία (ΕΕ) 2011/83 δεν είναι απόλυτα πλήρης (full harmonisation), αλλά παραμένει ελάχιστη (minimum harmonisation) ως προς το πεδίο των πληροφοριακών υποχρεώσεων. Με τον τρόπο αυτό, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να διαμορφώνουν υψηλότερα επίπεδα προστασίας του καταναλωτή, ανταποκρινόμενα στις ιδιαιτερότητες των εθνικών αγορών, στην ύπαρξη ευάλωτων κατηγοριών καταναλωτών ή σε τομείς

	που παρουσιάζουν αυξημένους κινδύνους παραπλάνησης ή ασύμμετρης πληροφόρησης. Παράλληλα, ο περιορισμός της ρήτρας αυτής στην προϋπόθεση συμβατότητας με το ενωσιακό δίκαιο λειτουργεί ως εγγύηση ασφάλειας δικαίου και αποτρέπει την υιοθέτηση εθνικών ρυθμίσεων που θα δημιουργούσαν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών ή στρεβλώσεις στην ενιαία αγορά. Εν προκειμένω, διευκρινίζεται ότι γίνεται χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 9 του άρθρου 16α της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83. Ειδικότερα, προβλέπεται στην περ. β) της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου υποχρέωση του προμηθευτή να παρέχει τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου καθώς και τα στοιχεία κάθε άλλου μέσου επικοινωνίας που τυχόν προσφέρει τα οποία καθιστούν δυνατό για τον καταναλωτή να έλθει γρήγορα σε επαφή και να επικοινωνήσει αποτελεσματικά μαζί του και διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να διατηρεί κάθε γραπτή αλληλογραφία σε σταθερό μέσο. Η δε πρόβλεψη περί έγκαιρης χορήγησης των πληροφοριών πριν ο καταναλωτής δεσμευθεί επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι ο καταναλωτής έχει επαρκή χρόνο και δυνατότητα κατανόησης, σύγκρισης και αξιολόγησης των όρων της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, πριν από οποιαδήποτε νομική δέσμευση. Ομοίως, στην περ. κ) της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται η υποχρέωση του προμηθευτή να παρέχει πληροφορίες σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο που ισχύει και κατά το προσυμβατικό στάδιο. Περαιτέρω, γίνεται χρήση της διακριτικής ευχέρειας της παρ. 2 του άρθρου 16α της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83, η οποία παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να διατηρούν ή να εισάγουν στην εθνική τους νομοθεσία γλωσσικές απαιτήσεις όσον αφορά τις ανωτέρω προσυμβατικές πληροφορίες που παρέχονται στους καταναλωτές, με στόχο τη διασφάλιση της σαφούς και εύκολης κατανόησής τους, με την προσθήκη της πρόβλεψης στην παρ. 1 του αξιολογούμενου άρθρου ότι η προσυμβατική ενημέρωση παρέχεται στην ελληνική γλώσσα. Στις παρ. 2 και 3 προβλέπεται ο τρόπος προσυμβατικής ενημέρωσης, στην περίπτωση επικοινωνιών φωνητικής τηλεφωνίας. Στην περίπτωση αυτή, ο προμηθευτής ενημερώνει ρητά τον καταναλωτή στην αρχή οποιασδήποτε κλήσης με εκείνον για την ταυτότητά του, την εμπορική φύση της κλήσης και την καταγραφή ή το ενδεχόμενο καταγραφής της κλήσης. Εφόσον ο καταναλωτής συμφωνεί ρητά, ο προμηθευτής παρέχει περιορισμένο σύνολο προσυμβατικής ενημέρωσης, δηλαδή μόνον ορισμένες από τις πληροφορίες της προτεινόμενης παρ. 1, πριν

	δεσμευθεί ο καταναλωτής, αλλά τον ενημερώνει για τη φύση και τη διαθεσιμότητα των λοιπών, οι οποίες παρέχονται σε σταθερό μέσο, αμέσως μετά από τη σύναψη της σύμβασης. Σύμφωνα με την παρ. 4, σε περίπτωση που οι πληροφορίες της παρ. 1 παρέχονται λιγότερο από μία (1) ημέρα πριν από τη δέσμευση του καταναλωτή, ο προμηθευτής υπενθυμίζει στον καταναλωτή τη δυνατότητα υπαναχώρησής του και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί. Η υπενθύμιση του δικαιώματος υπαναχώρησης χορηγείται υποχρεωτικά σε σταθερό μέσο και όχι απλώς προφορικά. Η εν λόγω υπενθύμιση χορηγείται εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ήτοι εντός μίας έως επτά (1 έως 7) ημερών μετά τη σύναψη της σύμβασης ή μετά από την υποβολή μιας προσφοράς εκ μέρους του καταναλωτή η οποία κατά την συμφωνία των μερών έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για τον προμηθευτή. Σύμφωνα με την παρ. 5, οι πληροφορίες πρέπει να είναι ευανάγνωστες και να παρέχονται σε σταθερό μέσο. Εξάλλου, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 30 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, κάθε είδους προσυμβατική ενημέρωση πρέπει να παρέχεται σε σταθερό μέσο, με εύληπτο για τον καταναλωτή τρόπο και σε ευανάγνωστη μορφή. Ως πληροφορίες σε ευανάγνωστη μορφή νοούνται αυτές που είναι γραμμένες με χαρακτήρες ευανάγνωστου μεγέθους και σε χρώματα που δεν μειώνουν την κατανόηση των πληροφοριών, ακόμη κι όταν το έγγραφο παρουσιάζεται, τυπώνεται ή φωτοαντιγράφεται σε ασπρόμαυρο χρώμα. Επιπλέον, θα πρέπει να αποφεύγονται όσο το δυνατόν περισσότερο οι υπερβολικά μακροσκελείς και περίπλοκες περιγραφές, τα μικρά γράμματα και η υπερβολική χρήση υπερσυνδέσμων, καθώς αυτές οι μέθοδοι δυσχεραίνουν την κατανόηση για τους καταναλωτές. Εφόσον πρόκειται για καταναλωτή με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων προβλημάτων όρασης και υποβληθεί σχετικό αίτημα, οι πληροφορίες παρέχονται σε κατάλληλη και προσβάσιμη μορφή. Σύμφωνα με την παρ. 6, οι πληροφορίες της παρ. 1 είναι δυνατό να οργανώνονται κατά επίπεδα (διαστρωμάτωση), όταν παρέχονται με ηλεκτρονικά μέσα, επιτρέποντας στον καταναλωτή να έχει πρόσβαση σε αυτές σταδιακά. Ωστόσο, ορισμένες πληροφορίες οι οποίες κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικές πρέπει να παρουσιάζονται στον καταναλωτή πάντοτε άμεσα και με ευκρίνεια, χωρίς να απαιτείται πρόσθετη ενέργεια, όπως κλικ ή κύλιση. Τέτοιες σημαντικές πληροφορίες είναι αυτές σχετικά με την ταυτότητα του προμηθευτή, τα κύρια χαρακτηριστικά των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές, το συνολικό τίμημα που πρέπει να πληρώσει ο καταναλωτής στον προμηθευτή για τη χρηματοοικονομική υπηρεσία προς τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων όλων των τελών,

	επιβαρύνσεων, δαπανών, φόρων που καταβάλλονται μέσω του προμηθευτή, ή, αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί το ακριβές τίμημα, τη βάση υπολογισμού του τιμήματος, κατά τρόπο ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να το ελέγξει, και την ύπαρξη ή την απουσία του δικαιώματος υπαναχώρησης, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων, της προθεσμίας, του ποσού που ενδέχεται να υποχρεωθεί να πληρώσει ο καταναλωτής και τις συνέπειες της μη άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης. Όπως προκύπτει δε από την αιτιολογική σκέψη 31 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, οι απαιτήσεις ενημέρωσης πρέπει να αναπροσαρμόζονται, ώστε να λαμβάνονται υπόψη τεχνικοί περιορισμοί των μέσων αυτών, όπως, για παράδειγμα, οι περιορισμοί στον αριθμό των χαρακτήρων σε ορισμένες οθόνες κινητών τηλεφώνων. Όταν ο έμπορος (προμηθευτής) έχει προσαρμόσει το περιεχόμενο και την παρουσίαση της διαδικτυακής διεπαφής στις εν λόγω συσκευές, οι ανωτέρω ιδιαίτερα σημαντικές πληροφορίες, ήτοι πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα του προμηθευτή, τα κύρια χαρακτηριστικά των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών προς τους καταναλωτές, κ.λπ., πρέπει να παρέχονται ευδιάκριτα και όσο το δυνατόν εμφανέστερα, στο πρώτο στρώμα (επίπεδο) των ηλεκτρονικών μέσων. Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, όλες οι υπόλοιπες πληροφορίες που αποτελούν λεπτομερέστερα τμήματα της προσυμβατικής ενημέρωσης μπορούν να παρουσιάζονται σε συνοδευτικά στρώματα (επίπεδα), η χρήση των οποίων όμως δεν θα πρέπει να αποσπά την προσοχή του καταναλωτή από το περιεχόμενο του εγγράφου ούτε να αποκρύπτει βασικές πληροφορίες. Περαιτέρω, στην αιτιολογική σκέψη 33 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 περιγράφεται ένας εναλλακτικός τρόπος παροχής προσυμβατικής ενημέρωσης με ηλεκτρονικά μέσα, ο «πίνακας περιεχομένων», με τη χρήση επεκτάσιμων επικεφαλίδων. Στο ανώτατο (πρώτο) επίπεδο, οι καταναλωτές θα μπορούν να βρουν τα κύρια θέματα, καθένα από τα οποία μπορεί να επεκτείνεται με ένα κλικ, κατά τρόπο ώστε οι καταναλωτές να οδηγούνται σε λεπτομερέστερη παρουσίαση των σχετικών πληροφοριών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, ο καταναλωτής έχει στη διάθεσή του όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες συγκεντρωμένες σε ένα σημείο, ενώ παράλληλα διατηρεί τον έλεγχο ως προς το τι να επανεξετάσει και πότε. Στην περίπτωση που ο προμηθευτής χρησιμοποιεί την τεχνική της διαστρωμάτωσης, οφείλει να παρέχει όλες τις πληροφορίες της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου - ανεξάρτητα από τον τρόπο διαστρωμάτωσης - σε σταθερό μέσο, πριν από τη δέσμευση του καταναλωτή. Ο καταναλωτής, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διαβάσει, να αποθηκεύσει και να εκτυπώσει ή να

	τηλεφορτώσει (download) όλες τις πληροφορίες ως ενιαίο αυτοτελές έγγραφο. Σύμφωνα με την παρ. 7, ο προμηθευτής φέρει το βάρος απόδειξης για την εκπλήρωση της υποχρέωσης προσυμβατικής ενημέρωσης, ενώ συμβατική ρήτρα η οποία προβλέπει ότι το βάρος της απόδειξης για την τήρηση, εκ μέρους του προμηθευτή, του συνόλου ή μέρους των υποχρεώσεων του κατά τις διατάξεις του παρόντος, φέρει ο καταναλωτής, θεωρείται άκυρη ως καταχρηστική. Περαιτέρω, η παρ. 8 ορίζει ότι συμβατικός όρος ο οποίος δεν έχει κοινοποιηθεί στον καταναλωτή σύμφωνα με τις προβλέψεις των προηγούμενων παραγράφων, δεν τον δεσμεύει. Τούτο ισχύει δε, ανεξαρτήτως της σημασίας ή βαρύτητας που ο όρος αυτός μπορεί να έχει στη διαμόρφωση της δικαιοπρακτικής βούλησης του καταναλωτή, ακόμη δηλαδή και αν ο όρος δεν αποτέλεσε καθοριστικό παράγοντα για τη σύναψη της σύμβασης. Τέλος, η παρ. 9 ενσωματώνει την παρ. 10 του άρθρου 16α της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83 και ρυθμίζει τη σχέση του παρόντος πλαισίου με άλλες ειδικές πράξεις της ενωσιακής νομοθεσίας. Ειδικότερα, η διάταξη ορίζει ότι, όταν άλλος ενωσιακός κανόνας που διέπει συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες προβλέπει ίδιες ρυθμίσεις σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη σύμβασης, οι κανόνες εκείνοι εφαρμόζονται αποκλειστικά, ανεξαρτήτως του βαθμού λεπτομέρειάς τους, εκτός αν το ίδιο το ειδικό κανονιστικό κείμενο προβλέπει διαφορετικά. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθεί οποιοδήποτε κενό προστασίας του καταναλωτή, το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 ορίζει ότι, εφόσον το ειδικό ενωσιακό νομοθέτημα που διέπει τη συγκεκριμένη χρηματοοικονομική υπηρεσία δεν περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με την ενημέρωση του καταναλωτή για την ύπαρξη ή μη του δικαιώματος υπαναχώρησης, ο προμηθευτής υποχρεούται να παρέχει τη σχετική πληροφορία σύμφωνα με σύμφωνα με την περ. ιστ) της παρ. 1.
Άρθρο 71 Δικαίωμα υπαναχώρησης από συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση - Προσθήκη άρθρου 3ιε στον ν. 2251/1994	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ομοίως, ενσωματώνεται η παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673. Εν προκειμένω, η προτεινόμενη διάταξη θεσπίζει νέο άρθρο 3ιε στον ν. 2251/1994, το οποίο ενσωματώνει το άρθρο 16β στην Οδηγία (ΕΕ) 2011/83. Η υπό αξιολόγηση ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, στο πλαίσιο σύναψης συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, δίνοντας τη δυνατότητα στον καταναλωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση, χωρίς να χρειάζεται να αιτιολογήσει την απόφασή του και χωρίς οποιαδήποτε συνέπεια. Το υπό αξιολόγηση άρθρο προβλέπει προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, η οποία επεκτείνεται σε τριάντα (30)

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	ημερολογιακές ημέρες για συμβάσεις από απόσταση που αφορούν σε ατομικά συνταξιοδοτικά προϊόντα, με στόχο να παρασχεθεί στον καταναλωτή επαρκής χρόνος για ενημέρωση, αξιολόγηση και ενδεχόμενη αναθεώρηση της απόφασης σύναψης της σύμβασης. Ως ατομικά συνταξιοδοτικά προϊόντα νοούνται ιδιωτικά προγράμματα συνταξιοδότησης που συνάπτονται απευθείας από τον καταναλωτή με χρηματοοικονομικό ή ασφαλιστικό οργανισμό, εκτός του συστήματος κοινωνικής ή επαγγελματικής ασφάλισης. Η δε διάταξη που προβλέπει την παράταση της προθεσμίας υπαναχώρησης σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες για τα εν λόγω συνταξιοδοτικά προϊόντα αποσκοπεί στη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας του καταναλωτή σε έναν τομέα που χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη πολυπλοκότητα, μακροχρόνιο ορίζοντα και σημαντικές οικονομικές δεσμεύσεις για τον καταναλωτή. Η παράταση αυτή δίνει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να μελετήσει εκτενέστερα την παρεχόμενη ενημέρωση, να συγκρίνει εναλλακτικές επιλογές και να αξιολογήσει τη συμβατότητα του προϊόντος με τις προσωπικές του ανάγκες. Ειδικότερα: Στην παρ. 1, προσδιορίζονται δύο (2) βασικά χρονικά σημεία έναρξης της προθεσμίας υπαναχώρησης, είτε η ημερομηνία σύναψης της σύμβασης είτε η ημερομηνία κατά την οποία ο καταναλωτής παραλαμβάνει πλήρεις πληροφορίες σχετικά με τη σύμβαση και τα δικαιώματά του. Σύμφωνα με την παρ. 2, αν ο καταναλωτής δεν έχει παραλάβει τους όρους της σύμβασης και τις σχετικές πληροφορίες, η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει, σε κάθε περίπτωση, δώδεκα (12) μήνες και δεκατέσσερις (14) ημέρες μετά από τη σύναψη της σύμβασης. Η υπό αξιολόγηση αυτή ρύθμιση προστέθηκε για λόγους ασφάλειας δικαίου, καθώς διαφορετικά ο καταναλωτής θα εξακολουθούσε επ' αόριστο να διαθέτει το δικαίωμα υπαναχώρησης όσο δεν του παρέχονταν οι απαραίτητες πληροφορίες. Ωστόσο, η ως άνω ρύθμιση δεν ισχύει, αν ο καταναλωτής δεν έχει λάβει ενημέρωση σε σταθερό μέσο σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησής του. Στην παρ. 4, απαριθμούνται οι περιπτώσεις στις οποίες το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν εφαρμόζεται. Όσον αφορά στην περ. γ), για συμβάσεις των οποίων η εκτέλεση έχει ολοκληρωθεί πλήρως και από τα δύο μέρη με ρητή αίτηση του καταναλωτή, προτού ασκήσει ο καταναλωτής το δικαίωμα υπαναχώρησης, ο προμηθευτής πρέπει να ενημερώνει σχετικά τον καταναλωτή πριν από την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης (βλ. αιτιολογική σκέψη 34 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673). Σύμφωνα με την παρ. 5, αποσαφηνίζεται ότι κρίσιμη είναι η ημερομηνία αποστολής της ενημέρωσης περί άσκησης του δικαιώματος

	υπαναχώρησης από τον καταναλωτή και όχι η ημερομηνία παραλαβής της από τον προμηθευτή. Στην παρ. 6 προβλέπεται ρητά ότι η άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης από τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση συνεπάγεται και την απελευθέρωση του καταναλωτή από υποχρεώσεις που απορρέουν από τυχόν δευτερεύουσες υπηρεσίες. Για παράδειγμα, όταν ένας καταναλωτής συνάπτει από απόσταση μια σύμβαση για επενδυτική υπηρεσία και στο πλαίσιο αυτής λαμβάνει επιπλέον ασφαλιστική κάλυψη ή πρόσθετη συμβουλευτική υπηρεσία από τρίτο συνεργαζόμενο πάροχο, τότε, σε περίπτωση υπαναχώρησης από την κύρια επενδυτική σύμβαση, δεν θα είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει τη δευτερεύουσα σύμβαση και δεν θα επιβαρυνθεί με οποιοδήποτε κόστος σχετίζεται με αυτή. Η διάταξη αυτή εξασφαλίζει, επομένως, ότι οι δευτερεύουσες υπηρεσίες δεν μπορούν να μετατραπούν σε μηχανισμό περιορισμού ή επιβάρυνσης του δικαιώματος υπαναχώρησης. Η απελευθέρωση από τη δευτερεύουσα υπηρεσία εφαρμόζεται, εφόσον αυτή παρέχεται είτε από τον ίδιο τον πιστωτικό φορέα είτε από κάποιον τρίτο, κατόπιν συμφωνίας του τρίτου με τον πιστωτικό φορέα. Τέλος, με την παρ. 8, καθιερώνεται η αρχή της προτεραιότητας των ειδικών ρυθμίσεων του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου που αφορούν στο δικαίωμα υπαναχώρησης, έναντι των γενικών κανόνων που προβλέπονται στο προτεινόμενο άρθρο. Η αξιολογούμενη διάταξη διασφαλίζει ότι οι ειδικότερες αυτές ρυθμίσεις συνεχίζουν να εφαρμόζονται κατ' αποκλειστικότητα, ανεξαρτήτως του βαθμού λεπτομέρειάς τους, προκειμένου να αποφευχθούν αλληλοεπικαλύψεις.
Άρθρο 72 Πληρωμή για την υπηρεσία που παρασχέθηκε πριν από την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης - Προσθήκη άρθρου 3ιστ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ομοίως, ενσωματώνεται η παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, η οποία εισάγει νέο άρθρο 16γ στην Οδηγία (ΕΕ) 2011/83. Εν προκειμένω, η προτεινόμενη διάταξη θεσπίζει νέο άρθρο 3ιστ στον ν. 2251/1994, το οποίο ρυθμίζει τις οικονομικές συνέπειες της υπαναχώρησης του καταναλωτή. Στην παρ. 1 ορίζεται ότι ο καταναλωτής υποχρεούται να καταβάλει μόνο το αντάλλαγμα για τις υπηρεσίες που έχει ήδη λάβει, το οποίο δεν υπερβαίνει το μέρος που αναλογεί στην έκταση των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν σε σύγκριση με το σύνολο των παροχών που προβλέπονται στη σύμβαση και δεν είναι, σε καμία περίπτωση, τέτοιο που να μπορεί να θεωρηθεί ως ποινική ρήτρα. Επίσης, στην παρ. 2 γίνεται χρήση της σχετικής διακριτικής ευχέρειας της παρ. 2 του άρθρου 16γ της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83 και προβλέπεται ότι ειδικά στις ασφαλιστικές συμβάσεις δεν υφίσταται καμία υποχρέωση πληρωμής, σε περίπτωση υπαναχώρησης. Εξάλλου, ο καταναλωτής, κατά τη σύναψη ασφαλιστικής σύμβασης εξ αποστάσεως, ενδέχεται να μην έχει πρόσβαση σε επαρκή και

	εξατομικευμένη ενημέρωση, με αποτέλεσμα να λαμβάνει απόφαση υπό πίεση χρόνου ή χωρίς πλήρη επίγνωση των υποχρεώσεων και εξαιρέσεων που απορρέουν από το ασφαλιστήριο. Άλλωστε, η ασφαλιστική σύμβαση είναι κατά κανόνα προϊόν μακράς διάρκειας, το οποίο βασίζεται στην εμπιστοσύνη, στην πληροφόρηση και στην κατανόηση περίπλοκων όρων, όπως εξαιρέσεις, όρια κάλυψης, δικαιώματα αποζημίωσης. Σύμφωνα με την παρ. 3, ο προμηθευτής δεν μπορεί να απαιτήσει από τον καταναλωτή κανένα ποσό, εκτός αν μπορεί να αποδείξει ότι ο καταναλωτής έχει δεόντως ενημερωθεί. Σε κάθε περίπτωση, ο προμηθευτής δεν μπορεί να απαιτήσει την καταβολή οποιουδήποτε ποσού αν έχει αρχίσει την εκτέλεση της σύμβασης πριν από τη λήξη της προθεσμίας υπαναχώρησης, χωρίς προηγούμενη ρητή συγκατάθεση του καταναλωτή. Τέλος, οι παρ. 4 και 5 επιβάλλουν στα μέρη την υποχρέωση να επιστρέψουν αμελλητί και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία της υπαναχώρησης κάθε χρηματικό ποσό που έχει ληφθεί από το έτερο μέρος. Ο προμηθευτής δύναται να παρακρατήσει μόνο το ποσό που αντιστοιχεί στις υπηρεσίες που πράγματι παρασχέθηκαν, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2.
Άρθρο 73 Παροχή επαρκών εξηγήσεων από τον προμηθευτή στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Προσθήκη άρθρου 3ιζ στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, εισάγεται νέο άρθρο 3ιζ στον ν. 2251/1994, το οποίο ενσωματώνει το άρθρο 16δ της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673. Με την υπό αξιολόγηση διάταξη, θεσπίζεται η υποχρέωση των προμηθευτών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να παρέχουν στον καταναλωτή επαρκείς, δωρεάν, κατανοητές και εξατομικευμένες και προσαρμοσμένες στις ανάγκες του εξηγήσεις σχετικά με τις προτεινόμενες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και δευτερεύουσες υπηρεσίες, πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Οι επαρκείς εξηγήσεις λειτουργούν συμπληρωματικά του νέου άρθρου 3ιδ, υπό την έννοια ότι, παρά την παροχή προσυμβατικών πληροφοριών, ο καταναλωτής ενδέχεται να εξακολουθεί να χρειάζεται πρόσθετη βοήθεια. Στόχος της αξιολογούμενης διάταξης είναι να διασφαλιστεί η πλήρης ενημέρωση του καταναλωτή, ώστε να μπορεί να αξιολογήσει αν η σύμβαση και τυχόν δευτερεύουσες υπηρεσίες είναι κατάλληλες για τη δική του οικονομική κατάσταση και ανάγκες. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, οι εξηγήσεις αυτές πρέπει να παρέχονται εγκαίρως, ώστε ο καταναλωτής να έχει επαρκή χρόνο στη διάθεσή του για να τις επανεξετάσει (βλ. αιτιολογική σκέψη 38 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673). Σύμφωνα με την παρ. 2, οι εξηγήσεις αυτές περιλαμβάνουν:

	α) την προσυμβατική ενημέρωση, σύμφωνα με το άρθρο 3ιδ. Συνεπώς, οι εν λόγω πληροφορίες δεν αρκεί απλώς να χορηγηθούν σε σταθερό μέσο στον καταναλωτή, αλλά πρέπει και να επεξηγηθούν, ώστε ο καταναλωτής να καταλαβαίνει τι σημαίνουν, β) τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της προτεινόμενης σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών δευτερευουσών υπηρεσιών, γ) τις συγκεκριμένες επιπτώσεις που μπορεί να έχει για τον καταναλωτή η προτεινόμενη σύμβαση, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των συνεπειών της υπερημερίας ή μη πληρωμής του καταναλωτή. Στην παρ. 3, παρέχεται η δυνατότητα ανθρώπινης υποστήριξης από την πλευρά του προμηθευτή, όταν χρησιμοποιούνται επιγραμμικά εργαλεία (online tools), δηλαδή πλήρως αυτοματοποιημένα διαδικτυακά εργαλεία, όπως μποτ συνομιλίας, αυτοματοποιημένοι σύμβουλοι, διαδραστικά εργαλεία ή παρεμφερή μέσα. Ο καταναλωτής μπορεί να λάβει την εν λόγω ανθρώπινη παρέμβαση δωρεάν, κατά τις εργάσιμες ώρες του προμηθευτή σε προσυμβατικό στάδιο και σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, μετά από τη σύναψη της σύμβασης, στην ίδια γλώσσα με εκείνη που χρησιμοποιήθηκε για την παροχή προσυμβατικών πληροφοριών (βλ. αιτιολογική σκέψη 40 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673). Σύμφωνα με την παρ. 4, ο προμηθευτής φέρει το βάρος απόδειξης για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής επαρκών εξηγήσεων. Η υποχρέωση τεκμηρίωσης της παροχής αυτών των πληροφοριών ενισχύει τη διαφάνεια και την υπευθυνότητα των προμηθευτών. Τέλος, η παρ. 5 διευκρινίζει τη σχέση της υπό αξιολόγηση ρύθμισης με τις ειδικότερες διατάξεις της ειδικής τομεακής νομοθεσίας για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.
Άρθρο 74 Πρόσθετη προστασία όσον αφορά τις επιγραμμικές διεπαφές - Προσθήκη άρθρου 3ιη στον ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, εισάγεται νέο άρθρο 3ιη στον ν. 2251/1994, το οποίο ενσωματώνει το άρθρο 16ε της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/83, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673. Με την υπό αξιολόγηση διάταξη, εισάγονται ειδικοί κανόνες για τις επιγραμμικές διεπαφές (online interfaces) που χρησιμοποιούνται στη σύναψη συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση. Σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η διασφάλιση ότι οι προμηθευτές δεν σχεδιάζουν, οργανώνουν ή λειτουργούν τις επιγραμμικές τους διεπαφές με τρόπο που παραπλανά ή χειραγωγεί τους καταναλωτές ή στρεβλώνει ή επηρεάζει την ικανότητά τους προς λήψη ελεύθερων και τεκμηριωμένων αποφάσεων. Σύμφωνα δε με την αιτιολογική σκέψη 41 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, οι πρακτικές αυτές ενδέχεται να χρησιμοποιούνται, προκειμένου να πεισθούν οι καταναλωτές να υιοθετήσουν ανεπιθύμητες συμπεριφορές ή να λάβουν αποφάσεις που δεν επιθυμούν και ενδέχεται να έχουν

	αρνητικές συνέπειες για αυτούς, δηλαδή να είναι αντίθετες προς το συμφέρον τους και να ευνοούν τον προμηθευτή. Η υπό αξιολόγηση ρύθμιση παρουσιάζει ταυτόσημο περιεχόμενο με την αντίστοιχη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ («Πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες») (L 277), με τη διαφοροποίηση ότι στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής εντάσσονται οι ενδιάμεσοι πάροχοι υπηρεσιών που διαχειρίζονται επιγραμμικές πλατφόρμες. Απαγορεύονται πρακτικές με τις οποίες δίνεται υπερβολική έμφαση σε ορισμένες επιλογές, όταν ζητείται λήψη απόφασης από τους καταναλωτές που είναι αποδέκτες της υπηρεσίας τους, ζητείται επανειλημμένα η πραγματοποίηση μίας επιλογής, όταν αυτή έχει ήδη γίνει, και καθίσταται πιο δύσκολη η διαδικασία τερματισμού της υπηρεσίας σε σχέση με την εγγραφή. Η προτεινόμενη διάταξη έχει ως στόχο την ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών στο πλαίσιο της παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, με ιδιαίτερη έμφαση στη χρήση ψηφιακών εργαλείων και πλατφορμών. Άλλωστε, οι σύγχρονες τεχνολογίες και η ανάπτυξη επιγραμμικών (ψηφιακών) πλατφορμών έχουν καταστήσει δυνατή την πλήρη αυτοματοποίηση της σύναψης συμβάσεων, με αποτέλεσμα οι καταναλωτές να αλληλεπιδρούν συχνά αποκλειστικά με ηλεκτρονικά συστήματα. Παράλληλα, η δυνατότητα παραπλανητικών ή χειραγωγικών πρακτικών αυξάνεται, καθιστώντας αναγκαία τη ρύθμιση της οργάνωσης και λειτουργίας των ψηφιακών διεπαφών.
Άρθρο 75 Ενίσχυση προστασίας σε περίπτωση υπαναχώρησης από σύμβαση που έχει συναφθεί ηλεκτρονικά - Τροποποίηση Παραρτήματος Ι ν. 2251/1994 (παρ. 7 άρθρου 1 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται η παρ. 7 του άρθρου 1 και το Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και αντικαθίσταται η περ. γ) της παρ. 3 του Τμήματος Α΄ «Υπόδειγμα Οδηγιών για την υπαναχώρηση» του Παραρτήματος Ι του ν. 2251/1994. Σημειώνεται ότι η εν λόγω αντικατάσταση του εντύπου υπαναχώρησης είναι απαραίτητη, ενόψει της προσθήκης του νέου άρθρου 3ζα στον ν. 2251/1994 σχετικά με το κουμπί υπαναχώρησης.

Άρθρο 76 Υποχρεώσεις της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις διακριτικές ευχέρειες της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 που αξιοποιήθηκαν (παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται η παρ. 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673. Με την υπό αξιολόγηση διάταξη, αποτυπώνονται οι υποχρεώσεις της χώρας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με την εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673.
Άρθρο 77 Τελικές διατάξεις Μέρους Β' (δεύτερο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνεται το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη, ορίζεται ότι όπου σε κείμενες διατάξεις γίνεται παραπομπή ή αναφορά σε διάταξη του άρθρου 4θ ή γενικά στο άρθρο 4θ του ν. 2251/1994, περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, εφεξής νοείται η αντίστοιχη διάταξη του παρόντος Μέρους.
Άρθρο 78 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β' (πρώτο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του παρόντος Μέρους. Ειδικότερα, με την αξιολογούμενη διάταξη προβλέπεται η κατάργηση του άρθρου 4θ του ν. 2251/1994, από την 19η Ιουνίου 2026, σε ενσωμάτωση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673, προκειμένου να εναρμονιστεί η εθνική νομοθεσία με τις νέες απαιτήσεις της εν λόγω οδηγίας. Η χρονική αυτή πρόβλεψη παρέχει επαρκές περιθώριο προσαρμογής στους πιστωτικούς φορείς, διασφαλίζοντας την ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς.
Άρθρο 79 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τίθεται ο σκοπός του παρόντος Μέρους.
Άρθρο 80 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσδιορίζεται το αντικείμενο του παρόντος Μέρους.
Άρθρο 81 Προσθήκη ορισμών για την ανθεκτικότητα των προϊόντων στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας του	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται παράτιτλος και συμπληρώνεται το άρθρο 1α του ν. 2251/1994, περί ορισμών, με περ. 17 έως 20, προκειμένου να εναρμονιστεί το ελληνικό δίκαιο με τις νέες απαιτήσεις της παρ. 1 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825. Οι υπό αξιολόγηση τροποποιήσεις αποσκοπούν στην αποσαφήνιση και τον εκσυγχρονισμό των βασικών ορισμών που αφορούν στις σχέσεις

καταναλωτή - Τροποποίηση άρθρου 1α ν. 2251/1994 (παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)	μεταξύ καταναλωτών και προμηθευτών, ενσωματώνοντας παράλληλα τις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις. Ειδικότερα, εισάγονται νέοι ορισμοί που αφορούν στην εμπορική εγγύηση όσον αφορά στην ανθεκτικότητα, την ανθεκτικότητα των αγαθών, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής καθώς και την έννοια της ενημέρωσης λογισμικού - στοιχεία κρίσιμα για την προστασία των καταναλωτών σε μια εποχή που τα αγαθά εμπεριέχουν ψηφιακά στοιχεία και υπηρεσίες. Οι προτεινόμενες αλλαγές ενισχύουν τη διαφάνεια, διευκολύνουν την ενημέρωση των καταναλωτών και προάγουν την τήρηση υψηλών προδιαγραφών ποιότητας και ασφάλειας στην αγορά, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και στη βιώσιμη ανάπτυξη της αγοράς.
Άρθρο 82 Υποχρέωση προμηθευτή για παροχή πληροφοριών σχετικά με την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά - Ενίσχυση των απαιτήσεων ενημέρωσης - Τροποποίηση άρθρου 3β ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 3β του ν. 2251/1994, περί απαιτήσεων ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, σε ενσωμάτωση αφενός της παρ. 2 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 αφετέρου της παρ. 3 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825. Συγκεκριμένα, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος του άρθρου 3β του ν. 2251/1994, β) αντικαθίστανται οι περ. ζ), η) και ιβ) της παρ. 1 και γ) προστίθενται περ. κα) έως κε). Συγκεκριμένα, με τις υπό αξιολόγηση ρυθμίσεις, επεκτείνονται και επικαιροποιούνται οι πληροφορίες που οφείλει να παρέχει ο προμηθευτής στον καταναλωτή, ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης, σαφής και κατανοητή ενημέρωση. Μεταξύ των πληροφοριών, οι οποίες παρέχονται με ευκρινή και κατανοητό τρόπο από τον προμηθευτή στον καταναλωτή, πριν από τη δέσμευση του τελευταίου, σε συμβάσεις που συνάπτονται από απόσταση ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, εντάσσονται και οι πληροφορίες σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης, όπου αυτό υφίσταται. Ο προμηθευτής εξακολουθεί να υποχρεούται σε παροχή ενημέρωσης σχετικά με τις προϋποθέσεις, την προθεσμία και τις διαδικασίες άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του νέου άρθρου 3ζα που προστίθεται στον ν. 2251/1994, καθώς και το υπόδειγμα του εντύπου υπαναχώρησης που παρατίθεται στο Τμήμα Β΄ του Παραρτήματος Ι του ν. 2251/1994. Περαιτέρω, όμως, ο προμηθευτής υποχρεούται πλέον να παράσχει στον καταναλωτή πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη, καθώς και οδηγίες για την πρόσβαση και τη θέση στην επιγραμμική διεπαφή (online interface) της λειτουργίας υπαναχώρησης που αναφέρεται στο νέο άρθρο 3ζα του ν. 2251/1994, το οποίο εισάγεται με το άρθρο 69 του παρόντος. Άλλωστε, η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην ενίσχυση της προσυμβατικής

	ενημέρωσης και της προστασίας των καταναλωτών κατά τη σύναψη συμβάσεων εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος. Επιπλέον, εισάγονται πρόσθετες περιπτώσεις πληροφοριών, όπως η εξατομίκευση της τιμής με βάση αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων, η υπενθύμιση για νόμιμες και εμπορικές εγγυήσεις, η διαθεσιμότητα και το κόστος ανταλλακτικών και οδηγιών επισκευής, η δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικούς μηχανισμούς, καθώς και στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια και τους όρους της σύμβασης. Επίσης, ρυθμίζονται οι συνέπειες μη τήρησης των υποχρεώσεων ενημέρωσης, με πρόβλεψη ακυρότητας της σύμβασης υπέρ του καταναλωτή. Συνολικά, με τις υπό αξιολόγηση διατάξεις, ενισχύεται η προστασία των καταναλωτών και προωθείται η διαφάνεια στις συναλλαγές εξ αποστάσεως και εκτός εμπορικού καταστήματος.
Άρθρο 83 **Υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως που συνάπτονται με ηλεκτρονικό τρόπο - Τροποποίηση άρθρου 3δ ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, αντικαθίσταται ο παράτιτλος και τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3δ του ν. 2251/1994, περί τυπικών απαιτήσεων για συμβάσεις εξ αποστάσεως, σε εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της παρ. 4 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825. Στόχος των αλλαγών είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών στις συναλλαγές από απόσταση, διασφαλίζοντας την πλήρη και σαφή ενημέρωσή τους πριν και μετά από τη σύναψη της σύμβασης. Συγκεκριμένα: α) Καθορίζονται οι υποχρεώσεις του προμηθευτή για παροχή πληροφοριών, με τρόπο κατανοητό και προσαρμοσμένο στο μέσο επικοινωνίας. β) Προβλέπεται σαφής ενημέρωση και ρητή αναγνώριση της υποχρέωσης πληρωμής, πριν από την υποβολή παραγγελίας μέσω ηλεκτρονικών μέσων. γ) Ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν σε περιορισμούς στην παράδοση και αποδεκτούς τρόπους πληρωμής. δ) Τίθενται κανόνες για τις τηλεφωνικές συμβάσεις και την επιβεβαίωση προσφορών μέσω σταθερού μέσου. ε) Ορίζονται τα χρονικά όρια και οι μορφές επιβεβαίωσης της σύμβασης προς τον καταναλωτή. στ) Εισάγονται ρυθμίσεις για τη δυνατότητα υπαναχώρησης σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. ζ) Προβλέπεται η ακυρότητα της σύμβασης υπέρ του καταναλωτή, σε περίπτωση μη τήρησης των τυπικών απαιτήσεων. Με τις υπό αξιολόγηση διατάξεις, επιδιώκεται η ενίσχυση της διαφάνειας και της ασφάλειας στις συναλλαγές εξ αποστάσεως, ενδυναμώνοντας τα δικαιώματα του καταναλωτή και προάγοντας την εμπιστοσύνη στην αγορά.

Άρθρο 84 **Πρόσθετες υποχρεώσεις προμηθευτών για ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο άρθρο 4 του ν. 2251/1994 περί υποχρεώσεων ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, σε εναρμόνιση με την παρ. 2 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος του άρθρου 4, β) αντικαθίσταται η περ. ε) της παρ. 1 και γ) προστίθενται υποπερ. εα), εβ), εγ), εδ) και περ. θ) και ι) στην παρ. 1. Οι προτεινόμενες αυτές τροποποιήσεις αποσκοπούν στην ενίσχυση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που βαρύνουν τους προμηθευτές έναντι των καταναλωτών, πριν από τη σύναψη συμβάσεων, ιδίως σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται από απόσταση ή εκτός καταστήματος. Επίσης, εισάγονται αναλυτικότερες και πιο σύγχρονες απαιτήσεις πληροφόρησης, μεταξύ των οποίων η υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης και εμπορικής εγγύησης, η ενημέρωση σχετικά με την ανθεκτικότητα των αγαθών, η παροχή πληροφοριών για τη διαθεσιμότητα ενημερώσεων λογισμικού, η δυνατότητα επισκευής και η παροχή στοιχείων σχετικά με ανταλλακτικά και οδηγίες συντήρησης. Περαιτέρω, οι υπό αξιολόγηση ρυθμίσεις διασφαλίζουν μεγαλύτερη διαφάνεια και προστασία των καταναλωτών, διευκολύνοντας την ορθή και ολοκληρωμένη πληροφόρηση κατά τη σύναψη συμβάσεων, προωθώντας συγχρόνως τη βιώσιμη χρήση αγαθών και υπηρεσιών, ιδίως αυτών με ψηφιακά στοιχεία.
Άρθρο 85 **Χρήση εναρμονισμένης ανακοίνωσης και εναρμονισμένου σήματος για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές - Προσθήκη άρθρου 4στα στον ν. 2251/1994 (παρ. 5 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, εισάγεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 4στα, το οποίο εναρμονίζει την ελληνική νομοθεσία με την παρ. 5 του άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825. Στόχος της υπό αξιολόγηση διάταξης είναι η καθιέρωση της χρήσης εναρμονισμένης ανακοίνωσης και εναρμονισμένου σήματος, τα οποία επιτρέπουν στους καταναλωτές να λαμβάνουν σαφείς και εύκολα κατανοητές πληροφορίες σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της ελάχιστης διετούς διάρκειάς της και πιθανών επιπλέον δικαιωμάτων που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο. Σημειώνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθορίζει με εκτελεστικές πράξεις της τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο της ανακοίνωσης και του σήματος, με σκοπό να διασφαλίζεται η σαφήνεια και η αναγνωρισιμότητά τους από τους καταναλωτές, καθώς και η ευκολία χρήσης τους από τους εμπόρους. Στο πλαίσιο αυτό, σκοπείται η βελτίωση της διαφάνειας στην ενημέρωση των καταναλωτών, ενισχύεται η προστασία τους και διευκολύνεται η ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.
Άρθρο 86	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις στο άρθρο 9α του ν. 2251/1994: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος και β)

Συμπληρωματικοί ορισμοί Μέρους Έβδομου περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9α ν. 2251/1994 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)	συμπληρώνεται το άρθρο 9α, περί ορισμών, με προσθήκη νέων περ. ιγ) έως ιθ), σε ενσωμάτωση της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825. Συγκεκριμένα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, προστίθενται νέοι ορισμοί, για να καλυφθούν σύγχρονες ανάγκες και έννοιες, όπως ορισμοί που αφορούν σε περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, σήματα βιωσιμότητας και συστήματα πιστοποίησης, αντανακλώντας αφενός την αυξανόμενη σημασία των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και της βιώσιμης ανάπτυξης στην καταναλωτική αγορά, με ορισμούς που αφορούν έννοιες, όπως η «ανθεκτικότητα», η «λειτουργικότητα», και η «ενημέρωση λογισμικού», αφετέρου την ψηφιακή εξέλιξη και τις σύγχρονες τεχνολογικές απαιτήσεις. Οι νέοι αυτοί ορισμοί αποσκοπούν στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών και την καλύτερη κατανόηση και εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τις παραπλανητικές πρακτικές, με ιδιαίτερη έμφαση στην περιβαλλοντική διάσταση και τη βιώσιμη κατανάλωση.
Άρθρο 87 Πρόβλεψη πρόσθετων εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται παραπλανητικές ως προς τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και την ανθεκτικότητα των προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 9δ ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 9δ του ν. 2251/1994, περί παραπλανητικών πράξεων, σε ενσωμάτωση της παρ. 2 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825. Συγκεκριμένα, αντικαθίσταται ο παράτιτλος του άρθρου και τροποποιείται η περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 9δ, ώστε να επεκταθεί η έννοια των χαρακτηριστικών του προϊόντος που δύνανται να παραπλανήσουν τον καταναλωτή, συμπεριλαμβάνοντας σε αυτά πλέον και περιβαλλοντικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, καθώς και πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής και η ανακυκλωσιμότητα. Επιπλέον, στην παρ. 2 του άρθρου 9δ προστίθενται νέες περ. δ) και ε), που αφορούν στην απαγόρευση παραπλανητικών ισχυρισμών σχετικά με τις μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις χωρίς επαληθεύσιμα και σαφή σχέδια δράσης, καθώς και στην απαγόρευση διαφήμισης οφελών που δεν σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή της επιχείρησης. Συνολικά, οι αξιολογούμενες τροποποιήσεις ενισχύουν την προστασία των καταναλωτών έναντι πρακτικών που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τις αποφάσεις τους, ειδικά στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης και της βιώσιμης κατανάλωσης, προωθώντας τη διαφάνεια και την αξιοπιστία στην αγορά.
Άρθρο 88 Προσθήκη περιπτώσεων παραπλανητικών παραλείψεων ουσιώδους	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος του άρθρου 9ε του ν. 2251/1994, περί παραπλανητικών παραλείψεων, και β) προστίθεται παρ. 7 στο άρθρο 9ε, για την ενσωμάτωση της παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825. Με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, επιδιώκεται η ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου κατά των παραπλανητικών παραλείψεων στις εμπορικές

ενημέρωσης καταναλωτών για πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας - Τροποποίηση άρθρου 9ε ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)	πρακτικές. Άλλωστε, η προτεινόμενη παρ. 7 αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας και της πληροφόρησης των καταναλωτών σε σχέση με υπηρεσίες που προσφέρουν σύγκριση προϊόντων με περιβαλλοντικά, κοινωνικά χαρακτηριστικά και χαρακτηριστικά κυκλικότητας, όπως ανθεκτικότητα, επισκευασιμότητα, ανακυκλωσιμότητα. Ειδικότερα, επιβάλλει την παροχή ουσιωδών πληροφοριών σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα και τους προμηθευτές που συγκρίνονται, καθώς και τα μέτρα επικαιροποίησης των πληροφοριών αυτών. Παράλληλα, το υπό αξιολόγηση άρθρο αναδιατυπώνει και διευκρινίζει τους όρους με τους οποίους μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική λόγω παράλειψης ουσιωδών πληροφοριών, λαμβάνοντας υπόψη το πλαίσιο, τα μέσα επικοινωνίας και τις ιδιαίτερες ανάγκες του μέσου καταναλωτή. Με την προτεινόμενη διάταξη ενισχύονται η προστασία των καταναλωτών και η εμπιστοσύνη τους στις αγορές και προωθείται η διαφάνεια σε σύγχρονα ζητήματα βιωσιμότητας και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, σε πλήρη συμμόρφωση με το ενωσιακό δίκαιο.
Άρθρο 89 Επέκταση των απαγορεύσεων παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9στ ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις στο άρθρο 9στ του ν. 2251/1994, περί παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος και β) προστίθενται περ. ια) έως ιθ) και περ. λε) έως λζ), σε ενσωμάτωση της παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 και του Παραρτήματος της εν λόγω Οδηγίας. Συγκεκριμένα, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, εισάγονται σημαντικές τροποποιήσεις και προσθήκες στο άρθρο 9στ του ν. 2251/1994, στο οποίο έχει ενσωματωθεί το Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, με στόχο την περαιτέρω εξειδίκευση και συμπλήρωση της απαγόρευσης παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών. Οι νέες πρακτικές που προστίθενται στη μαύρη λίστα των παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πρακτικών που κρίνεται απαραίτητο να απαγορευθούν ως παραπλανητικές, ιδίως όσον αφορά: α) Την παραπλάνηση σχετικά με κώδικες συμπεριφοράς, πιστοποιήσεις, σήματα αξιοπιστίας και βιωσιμότητας, καθώς και την έγκριση δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων, για την ενίσχυση της διαφάνειας και της εμπιστοσύνης των καταναλωτών. β) Τους γενικούς και ειδικούς περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς, που πρέπει να βασίζονται σε αποδεδειγμένα στοιχεία, αποφεύγοντας την παραπλάνηση για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των προϊόντων. γ) Τις πρακτικές, όπως η διαφήμιση «δόλωμα», η άρνηση παράδοσης ή επίδειξης προϊόντος, η ψευδής προώθηση περιορισμένου χρόνου διαθεσιμότητας και η κρυφή ή ασαφής διαφήμιση.

	δ) Τις ψευδείς ή παραπλανητικές δηλώσεις που αφορούν στη νομιμότητα πώλησης προϊόντων, τα δικαιώματα καταναλωτών, τις γλωσσικές δεσμεύσεις και τη διαθεσιμότητα υπηρεσιών. ε) Τις πρακτικές κρυφής προώθησης, όπως κεκαλυμμένη διαφήμιση, και τη μη σαφή σήμανση πληρωμένων διαφημίσεων στις επιγραμμικές αναζητήσεις. στ) Τους ψευδείς ισχυρισμούς που σχετίζονται με την ασφάλεια, την προέλευση προϊόντων, πυραμιδωτά συστήματα, ψευδείς δηλώσεις για τη διακοπή δραστηριότητας και παραπλανητικές προτροπές. ζ) Την παραπλάνηση σχετικά με την ανθεκτικότητα, επισκευασιμότητα, χρήση αναλωσίμων και ψηφιακή λειτουργικότητα προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων ψευδών ισχυρισμών ή παρακράτησης ουσιωδών πληροφοριών. Οι αξιολογούμενες αυτές ρυθμίσεις αντανακλούν την ανάγκη εκσυγχρονισμού του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, προσαρμοζόμενες στις σύγχρονες συνθήκες της αγοράς και της τεχνολογικής εξέλιξης, ενώ συμβάλλουν και στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών και της δίκαιης επιχειρηματικής πρακτικής. Παράλληλα, σε εναρμόνιση με το ενωσιακό δίκαιο, οι προτεινόμενες διατάξεις προωθούν περιβαλλοντικά υπεύθυνες εμπορικές πρακτικές και λειτουργούν αποτρεπτικά για πρακτικές που θίγουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και παραβιάζουν τις αρχές της επαγγελματικής ευσυνειδησίας.
Άρθρο 90 Ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά - Συμπερίληψη του κωδικού και της εμπορικής ονομασίας του προϊόντος στην περίληψη απόφασης περί επιβολής διοικητικού προστίμου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 13α ν. 2251/1994	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί κυρώσεων. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη, προβλέπεται η δημοσιοποίηση και του κωδικού και της εμπορικής ονομασίας του προϊόντος, σε περίπτωση δημοσιοποίησης της απόφασης επιβολής προστίμου υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στην παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994. Η υπό αξιολόγηση ρύθμιση αποσκοπεί στη βέλτιστη ενημέρωση του καταναλωτή, με απώτερο στόχο τη θεσμική θωράκιση των δικαιωμάτων του και την προάσπιση των οικονομικών του συμφερόντων. Επίσης, η δημοσιοποίηση της εμπορικής επωνυμίας στοχεύει στην ενίσχυση της διαφάνειας και στην αποτελεσματικότερη εποπτεία της αγοράς.
Άρθρο 91 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθεται ο σκοπός του παρόντος Μέρους.

Άρθρο 92 Αντικείμενο (παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη διάταξη προσδιορίζεται το αντικείμενο του παρόντος Μέρους.
Άρθρο 93 Δικαίωμα στην επισκευή - Αντικατάσταση τίτλου ΜΕΡΟΥΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντικαθίσταται ο τίτλος του Μέρους Τέταρτου του ν. 2251/1994, ώστε να συμπεριληφθεί στις ρυθμίσεις του το δικαίωμα στην επισκευή.
Άρθρο 94 Επισκευή αγαθών - Ορισμοί - Προσθήκη άρθρου 5γ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5γ. Το άρθρο 5γ του ν. 2251/1994 περιέχει ορισμούς που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις των νέων άρθρων 5δ έως 5ιστ, με τις οποίες, μαζί με το άρθρο 5γ, ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο επιμέρους ρυθμίσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών (L 10.7.2024) (εφεξής, και στα λοιπά άρθρα της κατ' άρθρο ανάλυσης: Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799). Οι ορισμοί παραπέμπουν σε μεγάλο βαθμό στον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1781 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828 και του κανονισμού (ΕΕ) 2023/1542 και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ (L 1781), προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή και η ενιαία ερμηνεία των σχετικών εννοιών στο ενωσιακό δίκαιο. Ειδικότερα, αποσαφηνίζονται έννοιες, όπως η «επισκευή», η «ανακαίνιση», ο «κατασκευαστής», ο «εισαγωγέας», ο «διανομέας» και ο «εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος», καθώς και η έννοια του «επισκευαστή», η οποία καλύπτει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει υπηρεσίες επισκευής στο πλαίσιο επαγγελματικής δραστηριότητας. Παράλληλα, ορίζεται η έννοια των «απαιτήσεων δυνατότητας επισκευής», οι οποίες συνδέονται με τις ειδικότερες κανονιστικές απαιτήσεις που προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία και αφορούν,

	μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα αποσυναρμολόγησης προϊόντων και την πρόσβαση σε ανταλλακτικά, εργαλεία και πληροφορίες επισκευής. Με τον τρόπο αυτό, εξασφαλίζεται η σαφήνεια των χρησιμοποιούμενων όρων και διευκολύνεται η ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων που θεσπίζονται για την ενίσχυση της επισκευής προϊόντων και την προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης.
Άρθρο 95 Επισκευή αγαθών - Πεδίο εφαρμογής - Προσθήκη άρθρου 5δ στον ν. 2251/1994 (παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5δ. Το άρθρο 5δ του ν. 2251/1994 προσδιορίζει το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 5γ έως 5ιστα, με τα οποία ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο οι επιμέρους ρυθμίσεις των παρ. 2 έως 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται σε περιπτώσεις επισκευής αγαθών που έχουν αγοραστεί από καταναλωτές, όταν το ελάττωμα προκύπτει ή καθίσταται εμφανές μετά την παρέλευση της περιόδου ευθύνης του πωλητή κατά το άρθρο 539 του Αστικού Κώδικα, δηλαδή πέραν του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο ενεργοποιούνται τα δικαιώματα του αγοραστή λόγω έλλειψης ανταπόκρισης προς τη σύμβαση. Με τον τρόπο αυτό, οι ρυθμίσεις της Οδηγίας λειτουργούν συμπληρωματικά προς το ισχύον καθεστώς προστασίας του καταναλωτή στο δίκαιο της πώλησης. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι οι ειδικότερες υποχρεώσεις επισκευής και παροχής πληροφοριών εφαρμόζονται μόνο για τις κατηγορίες αγαθών για τις οποίες προβλέπονται απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής στην ενωσιακή νομοθεσία, όπως αυτές απαριθμούνται στο Παράρτημα IV. Τέλος, ορίζεται ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση και την άσκηση επαγγελμάτων, όπως προβλέπεται στον ν. 4763/2020 (Α΄ 254), προκειμένου να διασφαλίζεται η συμβατότητα με το ισχύον πλαίσιο επαγγελματικής εκπαίδευσης και επαγγελματικών προσόντων.
Άρθρο 96 Ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ε στον ν. 2251/1994 (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ε. Το άρθρο 5ε του ν. 2251/1994 ενσωματώνει το άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και προβλέπει ότι οι κατασκευαστές μπορούν να παρέχουν στους καταναλωτές, κατόπιν αιτήματος και πριν από τη σύναψη σύμβασης επισκευής, το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφοριών επισκευής σε σταθερό μέσο και δωρεάν. Το έντυπο αυτό περιλαμβάνει αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και στοιχεία επικοινωνίας του επισκευαστή, το είδος και τη φύση της επισκευής, το κόστος και τον χρόνο ολοκλήρωσής της, καθώς και τυχόν βοηθητικές υπηρεσίες και όρους παράδοσης των αγαθών προς επισκευή. Σε περίπτωση που απαιτείται διαγνωστική υπηρεσία για τον προσδιορισμό του ελαττώματος, ο επισκευαστής μπορεί να ζητήσει από

	τον καταναλωτή να καλύψει το αντίστοιχο κόστος, ενημερώνοντάς τον εκ των προτέρων. Οι όροι επισκευής που αναφέρονται στο έντυπο δεσμεύουν τον επισκευαστή για τριάντα (30) ημέρες, εκτός αν συμφωνηθεί μεγαλύτερη διάρκεια με τον καταναλωτή. Τέλος, η παροχή του εντύπου θεωρείται ότι καλύπτει τις βασικές υποχρεώσεις ενημέρωσης του επισκευαστή σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
Άρθρο 97 Υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5στ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5στ. Το άρθρο 5στ του ν. 2251/1994 ενσωματώνει το άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799, με σκοπό την ενίσχυση του δικαιώματος των καταναλωτών στην επισκευή και την παράταση του κύκλου ζωής των προϊόντων. Ειδικότερα, θεσπίζεται υποχρέωση των κατασκευαστών να προβαίνουν, κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, στην επισκευή συγκεκριμένων κατηγοριών αγαθών για τις οποίες προβλέπονται απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας, όπως αυτή απαριθμείται στο Παράρτημα IV. Παράλληλα, καθορίζονται οι βασικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες παρέχεται η επισκευή, ιδίως ως προς το εύλογο κόστος, τον εύλογο χρόνο ολοκλήρωσης και τη δυνατότητα παροχής αγαθού αντικατάστασης ή ανακαινισμένου προϊόντος. Ρυθμίζεται, επίσης, η κατανομή της υποχρέωσης επισκευής, στην περίπτωση κατασκευαστών εγκατεστημένων εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της πρόβλεψης ευθύνης του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, του εισαγωγέα ή, ελλείψει αυτών, του διανομέα. Περαιτέρω, εισάγονται κανόνες διαφάνειας ως προς το κόστος των συνήθων επισκευών, καθώς και διατάξεις που αποσκοπούν στην αποτροπή πρακτικών οι οποίες περιορίζουν αδικαιολόγητα τη δυνατότητα επισκευής, όπως η χρήση τεχνικών ή συμβατικών εμποδίων ή η άρνηση επισκευής λόγω προηγούμενης επέμβασης από άλλον επισκευαστή. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται η ενίσχυση της βιώσιμης κατανάλωσης, η μείωση των αποβλήτων και η ενδυνάμωση της αγοράς υπηρεσιών επισκευής, με παράλληλη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις ασφάλειας των προϊόντων και της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.
Άρθρο 98 Πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση επισκευής - Προσθήκη άρθρου	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ζ. Το άρθρο 5ζ του ν. 2251/1994 ενσωματώνει το άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και θεσπίζει υποχρέωση για τους οικονομικούς φορείς της αλυσίδας διάθεσης των αγαθών (κατασκευαστή, εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο, εισαγωγέα ή διανομέα) να παρέχουν δωρεάν και για όλη τη διάρκεια της υποχρέωσης επισκευής σαφείς, κατανοητές και εύκολα

5ζ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες επισκευής. Η ρύθμιση ενισχύει τη διαφάνεια, διευκολύνει την άσκηση του δικαιώματος επισκευής από τους καταναλωτές και συμβάλλει στην προώθηση της επισκευασιμότητας των αγαθών και της βιώσιμης κατανάλωσης.
Άρθρο 99 Αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5η στον ν. 2251/1994 (παρ. 1 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5η. Το άρθρο 5η του ν. 2251/1994 ενσωματώνει την παρ. 1 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και εξειδικεύει στο πλαίσιο των συμβάσεων πώλησης προς καταναλωτές τις αντικειμενικές απαιτήσεις ανταπόκρισης των αγαθών προς τη σύμβαση σε σχέση με την επισκευή. Ειδικότερα, διευκρινίζεται ότι, για να θεωρείται ότι το πράγμα ανταποκρίνεται στη σύμβαση, πρέπει να διαθέτει όχι μόνο την ποσότητα αλλά και τα συνήθη ποιοτικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά που είναι εύλογο να αναμένει ο αγοραστής για αγαθά του ίδιου τύπου. Στα χαρακτηριστικά αυτά περιλαμβάνονται, ιδίως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής, η λειτουργικότητα, η συμβατότητα και η ασφάλεια του προϊόντος. Παράλληλα, λαμβάνονται υπόψη οι δημόσιες δηλώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί από τον πωλητή, τον παραγωγό ή άλλα πρόσωπα στην αλυσίδα διανομής, ιδίως στο πλαίσιο της διαφήμισης ή της επισήμανσης του προϊόντος. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών και στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ποιότητας και αξιοπιστίας των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.
Άρθρο 100 Ενημέρωση για την αποκατάσταση της ανταπόκρισης - Προσθήκη άρθρου 5θ στον ν. 2251/1994 (παρ. 3 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5θ. Το άρθρο 5θ του ν. 2251/1994 ενσωματώνει την παρ. 3 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και θεσπίζει υποχρέωση ενημέρωσης του καταναλωτή πριν από την παροχή τρόπου επανόρθωσης, σε περίπτωση έλλειψης ανταπόκρισης του πράγματος προς τη σύμβαση. Ειδικότερα, ο πωλητής υποχρεούται να ενημερώνει τον καταναλωτή για το δικαίωμά του να επιλέξει μεταξύ επισκευής και αντικατάστασης, καθώς και για την επέκταση του χρόνου παραγραφής των σχετικών αξιώσεων που προβλέπεται στον Αστικό Κώδικα. Με τον τρόπο αυτό, ενισχύεται η ενημέρωση και η ουσιαστική άσκηση των δικαιωμάτων του καταναλωτή.
Άρθρο 101 Χορήγηση πράγματος αντικατάστασης - Προσθήκη άρθρου 5ι στον ν. 2251/1994	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ι. Το άρθρο 5ι του ν. 2251/1994 ενσωματώνει την παρ. 4 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και προβλέπει τη δυνατότητα παροχής στον καταναλωτή πράγματος αντικατάστασης κατά τη διάρκεια της επισκευής. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη διασφάλιση της δυνατότητας συνέχισης της χρήσης αγαθών που είναι απαραίτητα για την καθημερινή ζωή του καταναλωτή, ιδίως όταν η επισκευή απαιτεί

(παρ. 4 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	σημαντικό χρονικό διάστημα. Παράλληλα, προβλέπεται ότι το πράγμα αντικατάστασης μπορεί να είναι και ανακατασκευασμένο, υπό την προϋπόθεση της συναίνεσης του καταναλωτή, γεγονός που συνάδει με τους στόχους της κυκλικής οικονομίας και της βιώσιμης κατανάλωσης.
Άρθρο 102 Παραγραφή - Προσθήκη άρθρου 5ια στον ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ια. Το άρθρο 5ια του ν. 2251/1994 ενσωματώνει τα στοιχεία των περ. α) και γ) της παρ. 2 του άρθρου 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και εισάγει ειδική ρύθμιση ως προς τον χρόνο παραγραφής των δικαιωμάτων του αγοραστή, σε περίπτωση που επιλέγεται ως τρόπος αποκατάστασης της έλλειψης ανταπόκρισης η επισκευή. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), τα δικαιώματα του αγοραστή για κινητά πράγματα παραγράφονται μετά την πάροδο τριών (3) ετών. Η ρύθμιση αποσκοπεί στην ενίσχυση της επιλογής της επισκευής ως μέσου αποκατάστασης της συμμόρφωσης του προϊόντος προς τη σύμβαση, παρέχοντας στον καταναλωτή μεγαλύτερη χρονική ασφάλεια ως προς την άσκηση των δικαιωμάτων του και ενθαρρύνοντας παράλληλα πρακτικές που συμβάλλουν στην παράταση του κύκλου ζωής των αγαθών και στη μείωση των αποβλήτων.
Άρθρο 103 Εθνικό τμήμα στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές - Προσθήκη άρθρου 5ιβ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ιβ. Το άρθρο 5ιβ του ν. 2251/1994 ενσωματώνει το άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και ρυθμίζει τη δημιουργία και λειτουργία του εθνικού τμήματος της Ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας για επισκευές, το οποίο διαχειρίζεται το εθνικό σημείο επαφής μέσω της κοινής ευρωπαϊκής διεπαφής. Το εθνικό τμήμα παρέχει εκτεταμένες λειτουργίες αναζήτησης και πληροφόρησης σχετικά με υπηρεσίες επισκευής, όρους και χρόνο επισκευής, διαθεσιμότητα βοηθητικών υπηρεσιών, εφαρμοστέα πρότυπα ποιότητας, καθώς και, κατά περίπτωση, δυνατότητες εντοπισμού ανακατασκευασμένων αγαθών και σχετικών τοπικών πρωτοβουλιών. Παράλληλα, διευκολύνει την επικοινωνία καταναλωτών και επισκευαστών, την έκδοση του ευρωπαϊκού εντύπου πληροφοριών επισκευής, την επικαιροποίηση στοιχείων και τη δήλωση συμμόρφωσης με πρότυπα ποιότητας. Η ρύθμιση ενισχύει τη διαφάνεια, την προσβασιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία, και τη διασύνδεση με την ενιαία ψηφιακή πύλη του Δημοσίου, συμβάλλοντας στην προώθηση της επισκευής αγαθών, της κυκλικής οικονομίας και της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, ενώ προβλέπεται και η συλλογή μη προσωπικών δεδομένων για σκοπούς βελτίωσης της λειτουργίας της πλατφόρμας.

Άρθρο 104 Εθνικό σημείο επαφής - Προσθήκη άρθρου 5ιγ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ιγ. Το άρθρο 5ιγ του ν. 2251/1994 ενσωματώνει το άρθρο 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και καθορίζει τον ορισμό και τις αρμοδιότητες του εθνικού σημείου επαφής για τη λειτουργία του εθνικού τμήματος της Ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας για επισκευές. Προβλέπεται ότι η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως συγκεκριμένη προθεσμία, τα στοιχεία επικοινωνίας του αρμόδιου εθνικού σημείου επαφής. Το εθνικό σημείο επαφής είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση των δεδομένων που καταχωρούνται στο εθνικό τμήμα της πλατφόρμας, με σκοπό τη διασφάλιση της ακρίβειας και της συμμόρφωσης με το ενωσιακό δίκαιο, καθώς και για την αφαίρεση μη έγκυρων πληροφοριών. Επιπλέον, παρέχει υποστήριξη προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη λειτουργία της πλατφόρμας. Η ρύθμιση συμβάλλει στη διασφάλιση της αξιοπιστίας της παρεχόμενης πληροφόρησης και στην αποτελεσματική εφαρμογή του ενωσιακού πλαισίου για την προώθηση της επισκευής αγαθών.
Άρθρο 105 Ενημέρωση των καταναλωτών - Προσθήκη άρθρου 5ιδ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ιδ. Το άρθρο 5ιδ του ν. 2251/1994 ενσωματώνει το άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και προβλέπει την υποχρέωση της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή να μεριμνά για την ενημέρωση των καταναλωτών, των οικονομικών φορέων και των πωλητών σχετικά με τη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας για επισκευές, καθώς και για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον νόμο. Η ρύθμιση ενισχύει τη γνώση και την άσκηση των δικαιωμάτων των καταναλωτών, υποστηρίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων και συμβάλλει στην αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή του θεσμικού πλαισίου για την προώθηση της επισκευής αγαθών και της βιώσιμης κατανάλωσης.
Άρθρο 106 Μέτρα για την προώθηση της επισκευής - Προσθήκη άρθρου 5ιε στον ν. 2251/1994 (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ιε. Το άρθρο 5ιε του ν. 2251/1994 ενσωματώνει το άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και προβλέπει τη λήψη μέτρων πολιτικής για την ενεργή προώθηση της επισκευής αγαθών, ως βασικό στοιχείο της κυκλικής οικονομίας. Ειδικότερα, θεσπίζονται ενημερωτικές δράσεις, με στόχο την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών σχετικά με τα οφέλη της επισκευής και τις θετικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της, καθώς και η ενθάρρυνση συνεργασιών μεταξύ κατασκευαστών, επισκευαστών και φορέων ανακύκλωσης για την ενίσχυση βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών.

	Παράλληλα, προβλέπεται υποχρέωση της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου να κοινοποιήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός καθορισμένης προθεσμίας (έως τις 31 Ιουλίου 2029), τα μέτρα που έχουν ληφθεί, διασφαλίζοντας την παρακολούθηση και τη συμμόρφωση με το ενωσιακό πλαίσιο. Η ρύθμιση συμβάλλει στη μείωση αποβλήτων, στην αποδοτικότερη χρήση πόρων και στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.
Άρθρο 107 Υποχρεωτικός χαρακτήρας - Προσθήκη άρθρου 5ιστ στον ν. 2251/1994 (άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται στον ν. 2251/1994 άρθρο 5ιστ. Το άρθρο 5ιστ του ν. 2251/1994 ενσωματώνει το άρθρο 14 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και καθιερώνει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα των διατάξεων του νόμου υπέρ των καταναλωτών, προβλέποντας ότι κάθε συμβατική ρήτρα που αποκλείει, περιορίζει ή αλλοιώνει τα προβλεπόμενα δικαιώματά τους δεν τους δεσμεύει. Παράλληλα, επιτρέπεται στους επισκευαστές να συμφωνούν όρους που παρέχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας από το ελάχιστο που ορίζει ο νόμος. Η ρύθμιση διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών, αποτρέπει καταχρηστικές πρακτικές και ενισχύει την εμπιστοσύνη στις υπηρεσίες επισκευής.
Άρθρο 108 Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Εμπορίου Υπουργείου Ανάπτυξης - Τροποποίηση άρθρου 14 του ν. 2251/1994 (άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνονται τα άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και αντικαθίσταται ο παράτιτλος και εισάγονται δύο νέες εξουσιοδοτικές διατάξεις, ως παρ. 14 και 15, στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994. Ειδικότερα, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, ορίζεται ένας εκπρόσωπος ο οποίος συμμετέχει στην ομάδα εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παροχή συμβουλών σχετικά με τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας, και του εθνικού τμήματος και με απόφαση του ιδίου ορίζεται το εθνικό σημείο επαφής του άρθρου 5ιγ του ν. 2251/1994. Ως απόρροια των παραπάνω προσθηκών, στον παράτιτλο του άρθρου 14 του ν. 2251/1994 προστίθενται και τα άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799.
Άρθρο 109 Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 2251/1994 (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙ του ν. 2251/1994, ώστε να περιλαμβάνονται στα νομοθετήματα που μπορούν να αποτελέσουν νομική βάση αντιπροσωπευτικής αγωγής οι διατάξεις για το δικαίωμα επισκευής που εισάγονται με το Μέρος Δ΄. Ως απόρροια των παραπάνω, στον παράτιτλο του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 2251/1994, προστίθεται το άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799.
Άρθρο 110 Προσθήκη Παραρτημάτων ΙΙΙ και IV στον ν. 2251/1994	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το Παράρτημα Ι και Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 καθώς και το άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74 και προστίθενται Παραρτήματα ΙΙΙ και IV στον ν. 2251/1994.

(Παράρτημα I και Παράρτημα II της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74)	Το Παράρτημα III αφορά στο «ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ», ενώ το Παράρτημα IV περιλαμβάνει τον «ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ». Στο Παράρτημα IV προστέθηκε σημείο 11 «Για οικιακούς τοπικούς θερμαντήρες χώρου: Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1103 της Επιτροπής», που είχε προστεθεί στο Παράρτημα II της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799, με το άρθρο 1 της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2026/74 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2026, για την τροποποίηση του παραρτήματος II της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προώθηση της επισκευής αγαθών ώστε να συμπεριληφθούν οι οικιακοί τοπικοί θερμαντήρες χώρου, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1103 της Επιτροπής όσον αφορά τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τους τοπικούς θερμαντήρες χώρου και τους ανεξάρτητους σχετικούς ρυθμιστές (L 20.4.2026).
Άρθρο 111 Προσθήκη σημείου 29 στο Παράρτημα της υπ΄ αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ενσωματώνεται το άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 και τροποποιείται το Παράρτημα της υπ' αρ. 2126/10.1.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας, Δικαιοσύνης, Υποδομών και Μεταφορών, Τουρισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού 2017/2394, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών με την κατάργηση του Κανονισμού 2006/2004 και της κοινής υπουργικής απόφασης με αριθμό Ζ1-827/2006 (Β΄ 1086)» (Β΄ 27), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 20859/2022 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και Δικαιοσύνης (Β΄ 982) και την υπ' αρ. 14486/2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, και Δικαιοσύνης (Β΄ 997), προκειμένου να προστεθεί η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 και το παρόν Μέρος Β΄ στη λίστα των νομοθετημάτων για την προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, τα οποία εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2017, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών και με την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (L 345).
Άρθρο 112 Απλούστευση διαδικασίας εκτέλεσης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται ο παράτιτλος του άρθρου καθώς και οι παρ. 2 και 4 του άρθρου 28Γ του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), περί εκτέλεσης αποφάσεων των αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών. Η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στην πλήρη

αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τροποποίηση άρθρου 28Γ ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)	συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας προς το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1 και την παρ. 3 του άρθρου 27 της ίδιας Οδηγίας, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η εθνική αρχή ανταγωνισμού στην οποία υποβάλλεται αίτηση για εκτέλεση απόφασης δύναται να επιβάλλει πρόστιμα και περιοδικές χρηματικές ποινές για λογαριασμό της αιτούσας αρχής ανταγωνισμού, σε περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από την παρ. 1 του άρθρου 26 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1. Πιο συγκεκριμένα, όταν υποβάλλεται αίτημα βάσει της παρ. 2 του άρθρου 26 της ως άνω Οδηγίας, σε αντίθεση με τα αιτήματα που υποβάλλονται βάσει της παρ. 1 του άρθρου 26 της Οδηγίας, η αιτούσα αρχή ανταγωνισμού δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι κατέβαλε εύλογες προσπάθειες για την εκτέλεση της απόφασης στο κράτος μέλος της, καθώς το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 26 της Οδηγίας ρητά εξαιρεί τις πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι η αιτούσα αρχή κατέβαλε εύλογες προσπάθειες για την εκτέλεση της απόφασης στην επικράτειά της. Προς συμμόρφωση με τα ανωτέρω, με την προτεινόμενη ρύθμιση διευκρινίζεται ότι οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού κράτους μέλους, όταν υποβάλλουν αίτημα προς την ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 28Γ του ν. 3959/2011, δεν υποχρεούνται να αποδείξουν ότι καταβλήθηκαν εύλογες προσπάθειες για την εκτέλεση της απόφασης στο κράτος μέλος τους.
Άρθρο 113 Συνέπειες άρνησης παροχής πληροφοριών λόγω μη προσέλευσης σε κατάθεση - Προσθήκη παράτιτλου και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3959/2011 (περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παράτιτλος στον τίτλο και τροποποιείται το εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011, περί παροχής πληροφοριών. Η προτεινόμενη τροποποίηση προωθείται, με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με την περ. ε) της παρ. 2 του άρθρου 13 και το άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1, προκειμένου να προκύπτει ρητά ότι η δυνατότητα επιβολής προστίμων και περιοδικών χρηματικών ποινών αφορά συγκεκριμένα και στην περίπτωση άρνησης εμφάνισης σε κατάθεση, στο πλαίσιο σχετικής διαδικασίας.
Άρθρο 114 Εξουσίες εντεταλμένων υπαλλήλων - Προαπαιτούμενη	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται ο τίτλος και η περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011, περί διεξαγωγής ερευνών. Η προτεινόμενη τροποποίηση αποβλέπει στη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με την παρ. 2 του άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1, σύμφωνα με την οποία οι έλεγχοι που διενεργούνται από τις εθνικές

εντολή αρμόδιου Εισαγγελέα και παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας για τη διενέργεια ερευνών σε μη επαγγελματικούς χώρους - Τροποποίηση τίτλου και περ. στ) παρ. 1 άρθρου 39 ν. 3959/2011 (παρ. 2 άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)	αρχές ανταγωνισμού σε μη επαγγελματικούς χώρους υπόκεινται σε προηγούμενη δικαστική άδεια. Στο πλαίσιο αυτό, με την προτεινόμενη διάταξη, προβλέπεται ρητά ότι, για τη διενέργεια ελέγχου σε μη επαγγελματικούς χώρους, απαιτείται η χορήγηση εντολής από τον αρμόδιο κατά τόπο Εισαγγελέα καθώς και παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας.
Άρθρο 115 Υποχρέωση γνωστοποίησης ονόματος οικείου συνδεδεμένου μέρους στην ανακοίνωση παροχής άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής - Ενίσχυση διαφάνειας πολιτικής αποδοχών εταιρείας - Τροποποίηση άρθρων 101, 110, 111 και 112 ν. 4548/2018 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η ενίσχυση της διαφάνειας στον τρόπο λειτουργίας των εταιρειών, ιδίως στο πεδίο της πολιτικής αποδοχών, σε πλήρη εναρμόνιση με την παρ. 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για την τροποποίηση της οδηγίας 2007/36/ΕΚ όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων (L 132) και τη σχετική αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ειδικότερα: α) Με τις παρ. 1 και 2, τροποποιούνται ο τίτλος και η παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί δημοσιότητας των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη. Οι ως άνω αξιολογούμενες ρυθμίσεις αποβλέπουν στην πλήρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της παρ. 2 του άρθρου 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως προστίθεται με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στην εθνική διάταξη ενσωμάτωσης της ως άνω Οδηγίας, εν προκειμένω με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4548/2018, δεν προβλεπόταν ρητά ότι το όνομα του οικείου συνδεδεμένου μέρους πρέπει να γνωστοποιείται στην ανακοίνωση της παρ. 2, δηλαδή στην ανακοίνωση παροχής άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής. β) Με τις παρ. 3 και 4, τροποποιούνται ο τίτλος και το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 110 του ν. 4548/2018, περί πολιτικής αποδοχών, για λόγους πλήρους ενσωμάτωσης της τροποποιούμενης διάταξης με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828, με την οποία προστέθηκε η παρ. 2 του άρθρου 9α στην Οδηγία 2007/36/ΕΚ. Συγκεκριμένα, με τις υπό αξιολόγηση διατάξεις, σκοπείται η

	υποχρεωτική υποβολή αναθεωρημένης πολιτικής αποδοχών εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου για έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση, με την απαλοιφή των λέξεων «μπορεί να», προκειμένου επ' ουδενί η υποβολή αυτής να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια αυτού. γ) Με την παρ. 5, τροποποιείται το άρθρο 111 του ν. 4548/2018, περί περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, σε πλήρη εναρμόνιση με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 και της παρ. 6 του άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, όπως προστέθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/828. Ειδικότερα, η υπό αξιολόγηση τροποποίηση της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 111 του ν. 4548/2018 κρίνεται επιβεβλημένη, προκειμένου να απαιτείται από τις εταιρείες να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο τα σχέδιά τους βάσει μετοχών συμβάλλουν στην επιχειρηματική στρατηγική, στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητα της εταιρείας. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 111 του ν. 4548/2018, επιδιώκεται υποχρεωτικά η απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων να περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ψήφοι και οι απόψεις των μετόχων επί της πολιτικής και των εκθέσεων, από την τελευταία ψηφοφορία σχετικά με την πολιτική αποδοχών κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων και έπειτα. Στο πλαίσιο αυτό, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, τροποποιείται η παρ. 2 σε πλήρη εναρμόνιση με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/828, ώστε να περιλαμβάνεται η περιγραφή αυτή στην πολιτική αποδοχών. δ) Με τις παρ. 6 και 7, τροποποιούνται ο τίτλος και η παρ. 2 του άρθρου 112 του ν. 4548/2018, περί έκθεσης αποδοχών, για λόγους προσαρμογής της τροποποιούμενης διάταξης με την παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828, με την οποία είχαν προστεθεί στην Οδηγία 2007/36/ΕΚ οι περ. α) και περ. στ) του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 9β. Ειδικότερα, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, προβλέπεται ότι η έκθεση αποδοχών πρέπει να εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο η πολιτική αποδοχών συμβάλλει στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας. Επιπλέον, σε συμμόρφωση με την υπόδειξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τροποποιείται η περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 112 του ν. 4548/2018, δεδομένης της εκ παραδρομής παραπομπής στην παρ. 7 του άρθρου 110 του ν. 4548/2018, η οποία δεν ισχύει πλέον. Για τον λόγο αυτόν, τίθεται η ορθή παραπομπή, και συγκεκριμένα η παρ. 6 του άρθρου 110 του ιδίου νόμου.
Άρθρο 116 Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στον Δήμο Μεγαλόπολης - Εξαίρεση των	Με την παρ. 1 της αξιολογούμενης ρύθμισης προστίθεται παρ. 3Α στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022 (Α΄ 195), περί διασφάλισης έκτασης επιχειρηματικού πάρκου. Ειδικότερα, θεσπίζεται ειδική ρύθμιση για την ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στον Δήμο Μεγαλόπολης, στο πλαίσιο ενίσχυσης της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών και της προσέλκυσης νέων παραγωγικών επενδύσεων που θα

επενδύσεων Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης επί εδαφών κυριότητας της ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. εντός Πυρήνων Ζώνης Απολιγνιτοποίησης - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022 - Τροποποίηση περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998	δημιουργήσουν θέσεις εργασίας και θα ενισχύσουν την τοπική οικονομία. Η ανάγκη της ρύθμισης προκύπτει από τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή της Μεγαλόπολης, όπου υφίστανται ώριμα επενδυτικά σχέδια και διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία, η υλοποίηση των οποίων προϋποθέτει την ανάπτυξη οργανωμένων υποδοχέων μεταποιητικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Ωστόσο, η συγκέντρωση των αναγκαίων εκτάσεων συναντά σημαντικές δυσχέρειες λόγω του έντονου ιδιοκτησιακού κατακερματισμού και της ύπαρξης μεγάλου αριθμού ακινήτων που έχουν καταχωρισθεί στο Κτηματολόγιο ως «αγνώστου ιδιοκτήτη», παρά το γεγονός ότι σε αρκετές περιπτώσεις οι πραγματικοί ιδιοκτήτες έχουν ήδη μεταβιβάσει τα δικαιώματά τους στους ενδιαφερόμενους φορείς ανάπτυξης, εκκρεμούσης της ολοκλήρωσης των διαδικασιών διόρθωσης των κτηματολογικών εγγραφών. Οι καθυστερήσεις αυτές έχουν ως αποτέλεσμα να αναστέλλεται η αδειοδότηση και η εγκατάσταση νέων επενδύσεων, παρά την ύπαρξη πραγματικού επενδυτικού ενδιαφέροντος, εξασφαλισμένης χρηματοδότησης και προχωρημένου σταδίου ωρίμανσης των σχετικών σχεδίων. Παράλληλα, δημιουργείται κίνδυνος απώλειας χρηματοδοτικών πόρων που έχουν διατεθεί για τη στήριξη της μεταλιγνιτικής μετάβασης και την παραγωγική ανασυγκρότηση της περιοχής. Για τον λόγο αυτό προβλέπεται ότι, εφόσον η Εταιρεία Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.) έχει εξασφαλίσει δικαιώματα επί του πενήντα ενός τοις εκατό (51%) της συνολικά απαιτούμενης έκτασης, η υπόλοιπη έκταση δύναται να κηρύσσεται υπό απαλλοτρίωση με την κοινή υπουργική απόφαση έγκρισης ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης της απαιτούμενης χωρικής ενότητας για την ανάπτυξη του Πάρκου, χωρίς να παρακωλύεται η υλοποίηση επενδύσεων στρατηγικής σημασίας για την περιοχή. Η προτεινόμενη ρύθμιση εξυπηρετεί σκοπούς ιδιαίτερου δημοσίου συμφέροντος, που συνδέονται με τη δίκαιη μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών, την οικονομική ανασυγκρότηση της Μεγαλόπολης, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την απορρόφηση διαθέσιμων εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων και την επιτάχυνση παραγωγικών επενδύσεων που είναι κρίσιμες για την αναπτυξιακή προοπτική της περιοχής. Με την παρ. 2, τροποποιείται το έκτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α΄ 200), περί απαγορεύσεων και περιορισμών σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας.

Άρθρο 117 **Ρυθμίσεις οργάνωσης, λειτουργίας και προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9, παρ. 8 άρθρου 13, παρ. 6 άρθρου 18, παρ. 3 άρθρου 23, παρ. 8 άρθρου 37 και παρ. 2 και 4 άρθρου 38 ν. 5255/2025**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις των άρθρων 9, 13, 18, 23, 37 και 38 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας και άσκησης του εποπτικού ρόλου της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή. Ειδικότερα: α) Με την παρ. 1, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί αρμοδιοτήτων του Διοικητή της Αρχής. Ειδικότερα, με την υπό αξιολόγηση ρύθμιση, αποσαφηνίζεται η αρμοδιότητα του Διοικητή της Αρχής, ως καθολικού συντονιστή του στρατηγικού σχεδιασμού και του επιχειρησιακού σχεδιασμού της Αρχής, κατά τρόπο που δεν θίγει τη λειτουργική ανεξαρτησία του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, όταν αυτός ασκεί τη διαμεσολαβητική του αρμοδιότητα. β) Με την παρ. 2, τροποποιείται η παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 5255/2025, περί παύσης, παραίτησης, αναπλήρωσης οργάνων διοίκησης της Αρχής. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη, ρυθμίζεται το ζήτημα της αναπλήρωσης του Υποδιοικητή του Συνηγόρου του Καταναλωτή, δεδομένης της μη θεσμοθέτησης ρόλου Βοηθού Συνηγόρου. γ) Με την παρ. 3, τροποποιείται η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 5255/2025, περί οργανικών θέσεων και στελέχωσης. Ειδικότερα, η προτεινόμενη διάταξη αποβλέπει στην ενίσχυση της στελέχωσης της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, μέσω διατήρησης της υφιστάμενης προσωπικής διαφοράς, η οποία συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 5313/2026 (Α΄ 12), μη συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος θέσης ευθύνης. δ) Με την παρ. 4, τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί κινήτρου επίτευξης στόχων και αποδοχών προσωπικού. Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη διάταξη, επιδιώκεται η απόδοση του κινήτρου επίτευξης στόχων και αποδοχών στους Ελεγκτές της Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α΄ 227), με σκοπό τη διασφάλιση της εναρμόνισης της υπό τροποποίηση διάταξης περί των εν γένει αποδοχών των Ελεγκτών με την παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α΄ 227). Με τον τρόπο αυτόν, σκοπείται η έμμεση αναβάθμιση του θεσμικού ρόλου των Ελεγκτών της Αρχής, αφού προϋπόθεση για την άσκηση των ελεγκτικών τους αρμοδιοτήτων είναι η εγγραφή τους στο Μητρώο Ελεγκτών ως άνω που διέπεται από συγκεκριμένους θεσμικούς όρους. Τέλος, με την υπό αξιολόγηση διάταξη, διασφαλίζεται η θεσμική εναρμόνιση της τροποποιούμενης διάταξης με την πρόβλεψη περί Μητρώου Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020, στο πλαίσιο της συστηματικής εναρμόνισης της νομοθεσίας.

	ε) Με την παρ. 5 τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί τελικών διατάξεων Μέρους Α΄. Ειδικότερα, με την υπό αξιολόγηση διάταξη, προτείνεται η δυνατότητα παράτασης της απόσπασης του προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή. Συγκεκριμένα, η δυνατότητα παράτασης επεκτείνεται από ένα (1) έτος σε δύο (2) έτη, με σκοπό την εξασφάλιση της ομαλής άσκησης του έργου της Αρχής. στ) Με την παρ. 6, τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, περί μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α΄. Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη διάταξη, επιδιώκεται η παράταση της υπαγωγής του προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο, για λόγους διασφάλισης της απρόσκοπτης εξακολούθησης της λειτουργίας της Αρχής. ζ) Με την παρ. 7 τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, για τη διατήρηση της εξυπηρέτησης των αναγκών του προσωπικού της Αρχής από το υπάρχον Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής.
Άρθρο 118 **Προϊόντα προς πώληση από τα διανυκτερεύοντα φαρμακεία – Προσθήκη άρθρου 9Α στον ν. 1963/1991**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται άρθρο 9Α στον ν. 1963/1991 (Α΄ 138). Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη, επιδιώκεται η ενίσχυση του ρόλου του φαρμακείου ως Μονάδας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, ώστε να ικανοποιεί, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, τις κύριες και άμεσες ανάγκες των πολιτών κατά τη διάρκεια της διανυκτέρευσης, με την πρόβλεψη υποχρεωτικής διάθεσης των απαραίτητων ειδών, ήτοι α) φαρμακευτικών σκευασμάτων, δηλαδή συνταγογραφούμενων και μη φαρμάκων (ΜΗ.ΣΥ.ΦΑ.), β) υγειονομικού υλικού, ιατροτεχνολογικών προϊόντων και διαιτητικών σκευασμάτων ειδικής διατροφής, κατόπιν εκτέλεσης ιατρικής γνωμάτευσης, και γ) βρεφικού γάλακτος. Περαιτέρω, ορίζεται ότι η διάθεση των λοιπών ειδών από διανυκτερεύοντα φαρμακεία δύναται να πραγματοποιείται σε προαιρετική βάση.
Άρθρο 119 **Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκεται εκ μέρους του Υπουργείου Ανάπτυξης η υλοποίηση νέας δράσης, με στόχο την παροχή επαρκούς ρευστότητας, ώστε οι επιχειρήσεις του κλάδου γούνας να μπορέσουν να επανατοποθετηθούν σε νέες αγορές, να αναπτύξουν εξαγωγική δραστηριότητα καθώς και να επενδύσουν σε προβολή, δικτύωση και προσαρμογή στα νέα διεθνή δεδομένα. Στο πλαίσιο αυτό, με την προτεινόμενη ρύθμιση, σε συνέχεια αφενός της ολοκλήρωσης και της δεύτερης φάσης της δράσης με Κωδικό ΟΠΣ 5202977 «Έκτακτη επιχορήγηση σε επιχειρήσεις του κλάδου γούνας που έχουν πληγεί από την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τις διεθνείς κυρώσεις που επιβλήθηκαν» αφετέρου της διαβούλευσης με φορείς τους κλάδου

Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους»	γούνας και την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, σκοπείται η ομαλή υλοποίηση της δράσης, με τίτλο «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους». Η δράση χρηματοδοτείται με πόρους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, και συγκεκριμένα από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Τ.Π.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης 2026-2030. Σημειώνεται ότι η προβλεπόμενη οικονομική ενίσχυση αποβλέπει να καλύψει, υπό τη μορφή κεφαλαίου κίνησης, μελλοντικές λειτουργικές δαπάνες και αγορές πρώτων υλών, προκειμένου να εξασφαλιστεί μέρος της απαιτούμενης ρευστότητας για την απρόσκοπτη εξακολούθηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και της λειτουργίας των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας, στηρίζοντας έτσι εμμέσως και τη διατήρηση των αντίστοιχων θέσεων εργασίας. Περαιτέρω, προβλέπεται το αφορολόγητο, ακατάσχετο και ασυμψήφιστο των σχετικών οικονομικών ενισχύσεων, σε συνδυασμό με την απαλλαγή των δικαιούχων από την υποχρέωση προσκόμισης φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, για τη διασφάλιση της ταχείας ολοκλήρωσης των σχετικών πληρωμών στο σύνολο τους, χωρίς παρακρατήσεις. Με τον τρόπο αυτόν, σκοπείται να μεγιστοποιηθεί η αποδοτικότητα της δράσης, στο πλαίσιο μίας νέας προσέγγισης που αποβλέπει στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων του κλάδου και όχι απλώς στην επιβίωση αυτών.
Άρθρο 120 Αρμόδια αρχή	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/16/ΕΚ (L 234).
Άρθρο 121 Έσοδα από τα πρόστιμα Fuel EU	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση χαρακτηρίζονται τα έσοδα από τα πρόστιμα Fuel EU ως πράσινοι πόροι και προβλέπεται η απόδοσή τους στο Πράσινο Ταμείο σε ειδικό λογαριασμό για τους σκοπούς του Κανονισμού.
Άρθρο 122 Διαδικασία επιβολής και καταβολής προστίμου Fuel EU	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ρυθμίζεται η διαδικασία κοινοποίησης και καταβολής του προστίμου Fuel EU, καθώς και η σύνδεση της καταβολής με την έκδοση του Εγγράφου Συμμόρφωσης Fuel EU.
Άρθρο 123 Διάθεση εσόδων Fuel EU μέσω	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το πλαίσιο διάθεσης των εσόδων μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων που καταρτίζονται από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

χρηματοδοτικών προγραμμάτων	
Άρθρο 124 Πόροι	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προσδιορίζονται οι άξονες προτεραιότητας στους οποίους κατευθύνονται οι πόροι και προβλέπεται δυνατότητα κάλυψης λειτουργικών εξόδων του Πράσινου Ταμείου έως συγκεκριμένο ποσοστό.
Άρθρο 125 Τελικοί δικαιούχοι χρηματοδοτικών προγραμμάτων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζονται οι τελικοί δικαιούχοι των χρηματοδοτικών προγραμμάτων.
Άρθρο 126 Έκθεση διάθεσης εσόδων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται υποχρέωση σύνταξης και δημοσίευσης έκθεσης διάθεσης των εσόδων, με ανάρτηση στον ιστότοπο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
Άρθρο 127 Πρόστιμα μη συμμόρφωσης με διαδικαστικές υποχρεώσεις	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζεται πλαίσιο διοικητικών κυρώσεων για τη μη συμμόρφωση με τον Κανονισμό και καθορίζεται η σχετική διαδικασία επιβολής και είσπραξης.
Άρθρο 128 Πράσινοι πόροι από την επιβολή προστίμων Fuel EU - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 3 ν. 3889/2010	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται αφενός η παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010 (Α΄ 182), περί Πράσινων Πόρων, ώστε να ενταχθούν στα έσοδα του Πράσινου Ταμείου τα πρόστιμα του άρθρου 23 του Κανονισμού αφετέρου η παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3889/2010, ώστε τα ανωτέρω έσοδα να υπαχθούν στο ειδικό καθεστώς διάθεσης των πράσινων πόρων.
Άρθρο 129 Εκπροσώπηση Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Διοικητικό Συμβούλιο του Πράσινου Ταμείου - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 7 του ν. 3889/2010	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προστίθεται παρ. 2Α στο άρθρο 7 του ν. 3889/2010, περί Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να συμμετέχει εκπρόσωπος του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. του Πράσινου Ταμείου, όταν εξετάζεται η αξιοποίηση των εσόδων Fuel EU.
Άρθρο 130 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Ζ'	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται τόσο η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης για την έγκριση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων και τον καθορισμό των ειδικότερων όρων εφαρμογής

	τους, όσο και η έκδοση υπουργικής απόφασης, μετά από Εισήγηση της Επιτροπής για την αύξηση των ορίων των διοικητικών κυρώσεων των προτεινόμενων ρυθμίσεων του άρθρου 127.
Άρθρο 131 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Ζ'	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η σύσταση υπηρεσιακής μονάδας για την πράσινη μετάβαση της ναυτιλίας και καθορίζεται η μεταβατική άσκηση των σχετικών καθηκόντων από τη Διεύθυνση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.
Άρθρο 132 Παράταση ισχύος μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 15, παρ. 5 άρθρου 17 ν. 5055/2023 και παρ. 9 άρθρου 38 ν. 5082/2024	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρατείνεται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2026 η ισχύς ειδικών μέτρων που αφορούν στην υποχρέωση ανακοίνωσης ανατιμήσεων προϊόντων, στην ανακοίνωση ενδεικτικών τιμών λιανικής πώλησης οπωροκηπευτικών προϊόντων και στον εξορθολογισμό και τη διαφάνεια των τιμών. Με τις παρατάσεις επιδιώκεται η απρόσκοπτη συνέχιση της εφαρμογής των μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς, την ενίσχυση της διαφάνειας και την προστασία της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών.
Άρθρο 133 Παρατάσεις πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 273 και παρ. 5 άρθρου 438 Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας	Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίνεται παράταση προθεσμιών για σειρά διατάξεων πολεοδομικού χαρακτήρα, προκειμένου να εξασφαλιστούν, κατά περίπτωση, η ομαλή συνέχιση εκκρεμών διαδικασιών, η προσαρμογή των αρμόδιων φορέων και των ενδιαφερομένων στις θεσμικές και τεχνικές απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας, καθώς και η αποφυγή διοικητικών ή πρακτικών δυσχερειών στην εφαρμογή. Ειδικότερα: α) Με τις παρ. 1 και 2, δίδεται παράταση σε προθεσμίες που αφορούν στην εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Χωροταξίας και Πολεοδομίας και συγκεκριμένα παρατείνεται η προθεσμία έκδοσης οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης μετά από βεβαίωση όρων δόμησης, εφόσον είχαν τηρηθεί τα χρονικά ορόσημα για την τελευταία, ενώ προβλέπεται ότι η ισχύς των προεγκρίσεων που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα, παρατείνεται ομοίως έως την 30ή.6.2027, σε περίπτωση προγενέστερης λήξης τους. β) Με την παρ. 3, παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2027 η χρονική διάρκεια άσκησης της αρμοδιότητας κατεδαφίσεων κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 30ή Ιουνίου 2027, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες προς τούτο πριν από την 1η Μαΐου 2024, με στόχο την αδιάλειπτη πραγματοποίηση κατεδαφίσεων αυθαιρέτων κατασκευών στο πλαίσιο της προστασίας του περιβάλλοντος.

	γ) Με την παρ. 4, δίδεται ο απαραίτητος χρόνος στην Υπηρεσία Δόμησης της Θήρας, προκειμένου να ολοκληρώσει τους ελέγχους των οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας. δ) Με την παρ. 5, παρατείνεται για εύλογο χρονικό διάστημα η θητεία των υφιστάμενων μελών Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής και των Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων Α' και Β έως και την νέα συγκρότηση αυτών και σε κάθε περίπτωση έως την 31ή Δεκεμβρίου 2026, δεδομένου ότι έχουν εκκινήσει διαδικασίες νέας συγκρότησης των, αλλά σύμφωνα με ενημέρωση από τις κατά τόπους Αποκεντρωμένες Διοικήσεις δεν έχει ολοκληρωθεί. Με την παράταση αυτή επιδιώκεται να αποφευχθεί ο κίνδυνος αιφνίδιας διακοπής των εργασιών των συγκεκριμένων Συμβουλίων, μέχρι την ολοκλήρωση της συγκρότησης τους και σημειώνεται ότι η ρύθμιση αφορά τις περιπτώσεις, όπου δεν έχει καταστεί δυνατή η νέα συγκρότηση των Συμβουλίων και μέχρι να αυτή να ολοκληρωθεί εντός του διαστήματος της παράτασης.
Άρθρο 134 **Έναρξη ισχύος**	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος σχεδίου νόμου.

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	X	X			
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου					
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα		X	X		
		Άλλο		X		X	
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X	X	**X**		
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών		X	X		

		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X	X	X		
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων		X	X		
		Άλλο			X		X

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

ΜΕΡΟΣ Α΄:

Η προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 (Μέρος Α') ενισχύει την προστασία των καταναλωτών στις συμβάσεις πίστωσης, προάγοντας τη διαφάνεια και τη δικαιοσύνη στις χρηματοδοτικές συναλλαγές. Με την κατάργηση της παλαιότερης κοινής υπουργικής απόφασης, επιτυγχάνεται απλοποίηση του ρυθμιστικού πλαισίου και εναρμόνιση με τα σύγχρονα ευρωπαϊκά πρότυπα, γεγονός που ενισχύει την ασφάλεια δικαίου και ενθαρρύνει τη δίκαιη ανταγωνιστικότητα στην αγορά πίστωσης. Από την πλευρά των καταναλωτών, η εφαρμογή της Οδηγίας αναμένεται να αποφέρει θετικά αποτελέσματα, καθώς προσφέρει μεγαλύτερη διαφάνεια, αυξημένη ασφάλεια στις συναλλαγές και ενισχυμένη προστασία από τον υπερδανεισμό.

ΜΕΡΟΣ Β΄:

Περαιτέρω, με το Μέρος Β΄, εκσυγχρονίζεται και εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2673, ενισχύοντας ουσιαστικά την προστασία των καταναλωτών. Ειδικότερα:

α) ενισχύονται η διαφάνεια και η σαφής ενημέρωση των καταναλωτών πριν και μετά από τη σύναψη σύμβασης,

β) διευκολύνεται η άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης με σύγχρονες ψηφιακές λύσεις, όπως η υποχρέωση για εύκολη πρόσβαση σε λειτουργία υπαναχώρησης μέσω διαδικτυακής διεπαφής,

γ) εξασφαλίζεται η δίκαιη οικονομική μεταχείριση και αποφυγή αθέμιτων επιβαρύνσεων, σε περίπτωση υπαναχώρησης,

δ) ενισχύεται η προστασία έναντι παραπλανητικών πρακτικών στις διαδικτυακές πλατφόρμες,

ε) ενισχύεται η εμπιστοσύνη των καταναλωτών και η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

ΜΕΡΟΣ Γ΄:

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 στην εθνική νομοθεσία σηματοδοτεί σημαντική πρόοδο στην προστασία των καταναλωτών και στην προσαρμογή του εθνικού δικαίου στις σύγχρονες απαιτήσεις της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Με την καθιέρωση συγκεκριμένων, τυποποιημένων μέτρων, όπως η χρήση εναρμονισμένης ανακοίνωσης και εναρμονισμένου σήματος, ενισχύεται η διαφάνεια και η σαφήνεια στην ενημέρωση των καταναλωτών για τα βασικά τους δικαιώματα, ιδίως αναφορικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης.

Περαιτέρω, η ενσωμάτωση της Οδηγίας βελτιώνει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στις ηλεκτρονικές και εξ αποστάσεως συναλλαγές, περιορίζοντας αθέμιτες πρακτικές και μειώνοντας την πολυπλοκότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν. Παράλληλα, διευκολύνει τους εμπόρους, παρέχοντάς τους κοινά πρότυπα και εργαλεία για την ενημέρωση των πελατών τους, συμβάλλοντας έτσι σε ομοιογενέστερη εφαρμογή των κανόνων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η υιοθέτηση αυτών των μέτρων αναμένεται να ενισχύσει την ασφάλεια δικαίου, να βελτιώσει την πρόσβαση των καταναλωτών σε αξιόπιστες πληροφορίες και να υποστηρίξει την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων, ιδίως στο πλαίσιο του ψηφιακού εμπορίου και της αυξανόμενης σημασίας των ηλεκτρονικών συναλλαγών.

Επιπλέον, η εφαρμογή του εν λόγω πλαισίου, με την ταυτόχρονη πρόβλεψη για την ευχρηστία και την προσβασιμότητα των εργαλείων πληροφόρησης, προάγει την ισότητα πρόσβασης στις πληροφορίες μεταξύ όλων των καταναλωτών, ανεξαρτήτως του επιπέδου ψηφιακών γνώσεων ή γλωσσικών δεξιοτήτων.
Συνολικά, η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 αποτελεί θετικό βήμα προς την εμβάθυνση της προστασίας του καταναλωτή, την ενίσχυση της διαφάνειας και την υποστήριξη της ομαλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ Δ΄:

Η ρύθμιση για το δικαίωμα στην επισκευή συμβάλλει καθοριστικά στην ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, εξασφαλίζοντας σαφείς και δεσμευτικούς κανόνες για την επισκευή και τη διασφάλιση της ποιότητας των προϊόντων. Η καθιέρωση συγκεκριμένων προθεσμιών έναρξης ισχύος και η υποχρέωση κοινοποίησης μέτρων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενισχύουν τη διαφάνεια και την ευρωπαϊκή συνοχή στην εφαρμογή της νομοθεσίας. Επιπλέον, η μετάβαση σε πιο αυστηρές και τεκμηριωμένες διαδικασίες δημιουργεί συνθήκες εμπιστοσύνης μεταξύ καταναλωτών και προμηθευτών, προωθώντας τη βιωσιμότητα και την κυκλική οικονομία. Ποιοτικά, η ρύθμιση αναμένεται να μειώσει τη σπατάλη πόρων και να ενισχύσει την κοινωνική συνοχή μέσω της διευκόλυνσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες επισκευής.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄:

Η αξιολογούμενη ρύθμιση επιφέρει σημαντικά οφέλη σε επίπεδο θεσμικής λειτουργίας, οικονομίας και περιβάλλοντος. Βελτιώνει τη διαφάνεια και την παρακολούθηση των εσόδων από τα πρόστιμα του FuelEU, ενισχύοντας τη δημόσια διοίκηση και τη λογοδοσία. Παράλληλα, δημιουργεί ισχυρά οικονομικά κίνητρα για την πράσινη μετάβαση στη ναυτιλία, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα του τομέα. Περιβαλλοντικά, συμβάλλει ουσιαστικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στη ναυσιπλοΐα. Επιπλέον, έμμεσα ενισχύεται η ποιότητα ζωής και η προστασία του περιβάλλοντος για τους πολίτες, ιδιαίτερα στα νησιά που επηρεάζονται έντονα από τη ναυτιλία.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία	X	X			
		Υποδομή / εξοπλισμός	X	X			
		Προσλήψεις / κινητικότητα	X	X			
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων	X	X			
		Άλλο					

	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης	**X**	X			
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση		X			
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση		X			
		Άλλο					

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

ΜΕΡΟΣ Α΄:

Κατά το στάδιο έναρξης εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων, το κόστος επικεντρώνεται κυρίως στον αυξημένο διοικητικό και λειτουργικό φόρτο που καλούνται να διαχειριστούν οι πιστωτικοί φορείς και οι μεσίτες πιστώσεων, καθώς θα χρειαστεί να τροποποιήσουν τις διαδικασίες συμμόρφωσης και να προσαρμόσουν τα πρότυπα ενημέρωσης και διαφάνειας προς τους καταναλωτές τους, ώστε να ανταποκρίνονται πλήρως στις νέες ρυθμίσεις, ιδίως οι πάροχοι προγραμμάτων «Buy Now, Pay Later» (BNPL) και χρηματοδοτικής μίσθωσης με δικαίωμα αγοράς, οι οποίοι θα χρειαστεί να αναμορφώσουν ουσιαστικά τα επιχειρηματικά τους μοντέλα, καθώς η Οδηγία επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της και σε αυτές τις μορφές πίστωσης.

Παράλληλα, η ενίσχυση του εποπτικού ρόλου των αρμόδιων αρχών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο δημιουργεί κόστος και στο δημόσιο επίπεδο εποπτείας. Και τούτο, διότι οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αναπτύξουν νέους μηχανισμούς παρακολούθησης και ελέγχου, να επενδύσουν σε ψηφιακά εργαλεία για τη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων από τους παρόχους πίστωσης και να ενισχύσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους με εξειδικευμένο προσωπικό.

Όσον αφορά στο κόστος λειτουργίας και απόδοσης των προτεινόμενων διατάξεων, αυτό σχετίζεται με τη συνεχή παρακολούθηση της συμμόρφωσης εκ μέρους των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων, τη διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από τις νέες υποχρεώσεις πληροφόρησης, καθώς και την εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού. Επιπλέον, απαιτείται συνεχής επένδυση σε τεχνολογικές λύσεις που θα διασφαλίζουν την ορθή αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας.

ΜΕΡΗ Γ΄ ΚΑΙ Δ΄:

Τα οφέλη των αξιολογούμενων ρυθμίσεων, όπως η αυξημένη εμπιστοσύνη των καταναλωτών, η διαφάνεια στις συναλλαγές και η εναρμονισμένη εφαρμογή κανόνων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπερτερούν σημαντικά των σχετικών προβλέψεων κόστους. Η ενσωμάτωση αναμένεται να υποστηρίξει τον ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων και να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της αγοράς, δημιουργώντας παράλληλα ισχυρότερο θεσμικό πλαίσιο προστασίας του καταναλωτή. Συνεπώς, οι ρυθμίσεις κρίνονται ισορροπημένες και αναγκαίες, δεδομένης της ανάγκης προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας στα σύγχρονα δεδομένα και στις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄:

Το νέο κανονιστικό πλαίσιο μπορεί να επιφέρει κόστος συμμόρφωσης στους οικονομικούς φορείς (ναυτιλιακές εταιρείες), χωρίς όμως να υπονομεύει τη μακροπρόθεσμη αποδοτικότητα. Αν και το κόστος δεν

αποτιμάται ποσοτικά, η εφαρμογή της ρύθμισης έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να διατηρείται εντός διαχειρίσιμων ορίων, εξασφαλίζοντας τη σταδιακή ενσωμάτωση των νέων υποχρεώσεων χωρίς σημαντική αναστάτωση των υφιστάμενων δομών. Ωστόσο, οι δαπάνες επιστρέφουν στην ναυτιλία και το πλαίσιο λειτουργεί ως μηχανισμός ανακύκλωσης των περιβαλλοντικών προστίμων σε βιώσιμα έργα, ενισχύοντας τον μετασχηματισμό του τομέα.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου	X	X	X		X
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων	X	X			X
		Άλλο		X			
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης	X	X			
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων	X	X			
		Άλλο		X			

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

ΜΕΡΗ Α΄ ΚΑΙ Β΄:

Οι νέες υποχρεώσεις του Μέρους Α΄ μπορεί να οδηγήσουν σε καθυστέρηση στη χορήγηση πίστωσης. Υπάρχει, επίσης, ο κίνδυνος περιορισμού της πρόσβασης σε πίστωση για ευάλωτες ομάδες καταναλωτών, εφόσον οι αυστηρότερες απαιτήσεις αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας ωθήσουν τους πιστωτικούς φορείς να υιοθετήσουν πιο συντηρητικές πρακτικές δανεισμού.

Επιπλέον, δεν μπορεί να αποκλειστεί ο κίνδυνος μετακύλισης του κόστους συμμόρφωσης στους καταναλωτές. Τέλος, οι εποπτικές αρχές αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο υπερφόρτωσης με νέα καθήκοντα και τεχνικές απαιτήσεις, γεγονός που θα μπορούσε να περιορίσει την αποτελεσματικότητα του ελέγχου στην αρχική φάση εφαρμογής.

Για την αποτελεσματική διαχείριση και μείωση των κινδύνων που ενδέχεται να προκύψουν από την εφαρμογή του νόμου, ήδη προβλέπεται μεταβατική περίοδος εφαρμογής των νέων ρυθμίσεων, οι οποίες θα τεθούν σε ισχύ την 20ή.11.2026 και θα εφαρμόζονται, με ορισμένες εξαιρέσεις, για τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται μετά από αυτή την ημερομηνία.

Περαιτέρω, οι εποπτικές αρχές θα πρέπει να θεσπίσουν κατευθυντήριες γραμμές υπό μορφή κατ' εξουσιοδότηση ρυθμίσεων, που θα μειώνουν τη γραφειοκρατία και θα ενισχύουν τη νομική ασφάλεια των επιχειρήσεων.

Εξίσου κρίσιμη είναι η επένδυση στην εκπαίδευση τόσο του προσωπικού των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων όσο και των καταναλωτών, με στόχο την κατανόηση των νέων δικαιωμάτων, υποχρεώσεων και κινδύνων.

ΜΕΡΗ Γ΄ ΚΑΙ Δ΄:

Δεν υφίστανται κίνδυνοι.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄:

Η εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 (FuelEU Maritime) ενδέχεται να συνοδεύεται από μια σειρά κινδύνων, όπως καθυστερήσεις στην επιχειρησιακή ετοιμότητα των διοικητικών αρχών, αυξημένο λειτουργικό κόστος για τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις. Επιπλέον, ελλοχεύει ο κίνδυνος μη διαθεσιμότητας εναλλακτικών καυσίμων και η αδυναμία συμμόρφωσης από μικρότερους φορείς. Για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων προβλέπεται η ενίσχυση του διοικητικού και τεχνικού δυναμικού της αρμόδιας αρχής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η έκδοση οδηγιών εφαρμογής, η ενίσχυση των υποδομών πράσινης ενέργειας και η δίκαιη και αποτελεσματική διανομή των πόρων. Οι δράσεις αυτές συνιστούν πλαίσιο προληπτικής διαχείρισης κινδύνων με στόχο την ομαλή και αποτελεσματική εφαρμογή της ρύθμισης.

Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
X	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	**ΜΕΡΗ Α΄ και Β΄:** Για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 συστάθηκε Ομάδα Εργασίας με την υπ' αρ. 22411/19.3.2024 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, όπως αυτή

	τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 78444/14.10.2024 όμοια απόφαση. Η ομάδα απαρτίστηκε από υπηρεσιακούς παράγοντες της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και εκπροσώπους συναρμόδιων Υπουργείων, ήτοι του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Δικαιοσύνης.
Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	**Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος.** Με την από γνωμοδότηση της Ο.Κ.Ε., που κοινοποιήθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 10000.00.001/12162 και ημερομηνία 29 Ιουνίου 2026 διαβιβαστικό έγγραφο, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται στην παρούσα, διατυπώθηκαν παρατηρήσεις και προτάσεις για το σχέδιο νόμου εν γένει και ειδικότερα για τα άρθρα 3, 4, 7, 8, 10, 12, 13, 16, 22, 32, 33, 40, 44, 45, 46, 62, 68 έως 78, 82, 83, 95, 102 και 115. **ΜΕΡΗ Α΄ και Β΄:** Στην Ομάδα Εργασίας συμμετείχαν και εκπρόσωποι θεσμικών φορέων και οργανισμών, ήτοι ο Συνήγορος του Καταναλωτή, η Ελληνική Ένωση Τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος και ο Ελληνικός Χρηματοοικονομικός Μεσολαβητής, όπως και εκπρόσωποι ενώσεων καταναλωτών, ήτοι η Ένωση Καταναλωτών για την Ποιότητα της Ζωής (Ε.Κ.ΠΟΙ.ΖΩ.), το Κέντρο Προστασίας Καταναλωτών (ΚΕ.Π.ΚΑ.) και η Ένωση Εργαζομένων Καταναλωτών Ελλάδας (Ε.Ε.Κ.Ε.).
Διεθνής διαβούλευση	**ΜΕΡΟΣ Ζ΄:** Το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για την Αειφόρο Ναυτιλία (ESSF) παρέχει μια πλατφόρμα για διαρθρωτικό διάλογο, ανταλλαγή τεχνικών γνώσεων, συνεργασία και συντονισμό μεταξύ της Επιτροπής, των αρχών των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών για θέματα που αφορούν τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των θαλάσσιων μεταφορών της ΕΕ. Οι Υπηρεσίες του ΥΝΑΝΠ συμμετείχαν ενεργά στο διάλογο για την εφαρμογή του

X

r

	Κανονισμού FuelEUMaritime στη συναφή υποομάδα με την ονομασία «ESSF subgroup on FuelEU Implementation».

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr *(ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης)* Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με τίτλο «Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά – Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2023/2225, 2023/2673, 2024/825 και 2024/1799», αναρτήθηκε σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση στις 15.6.2026, ώρα 23:50 και ήταν ανοικτό σε σχόλια έως τις 29.7.2026 και ώρα 21:00.		
	Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Στη δημόσια διαβούλευση συμμετείχαν συνολικά δέκα έξι (16) σχολιαστές.
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Υποβλήθηκαν συνολικά τριάντα τρία (33) σχόλια. Στο Μέρος Α' υποβλήθηκαν δέκα τρία (13) σχόλια. Στο Μέρος Β' υποβλήθηκε ένα (1) σχόλια. Στο Μέρος Γ' υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια. Στο Μέρος Δ' υποβλήθηκαν μηδέν (0) σχόλια. Στο Μέρος Ε' υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια. Στο Μέρος ΣΤ' υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια. Στο Μέρος Ζ' υποβλήθηκαν έξι (6) σχόλια. Στο Μέρος Η' υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο. Από τα συνολικά τριάντα τρία (33) σχόλια, υιοθετήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια.

	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Δεν υιοθετήθηκαν είκοσι εννέα (29) σχόλια, καθότι είτε εξέφευγαν του ρυθμιστικού σκοπού και αντικειμένου της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, είτε δεν ήταν εφικτό να υιοθετηθούν λόγω των αντίθετων προβλέψεων του Ενωσιακού δικαίου.
Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Δέκα έξι (16) συμμετέχοντες.
	Σχόλια που υιοθετήθηκαν	<u>Μέρος Α'</u> Υποβλήθηκαν δέκα τρία (13) σχόλια, εκ των οποίων το ένα (1) γίνεται αποδεκτό και αφορά σε αίτημα της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, σχετικά με την ανάγκη συμμόρφωσης ιστοσελίδας της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή με τις απαιτήσεις του Κεφαλαίου Η' του ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ψηφιακής προσβασιμότητας. <u>Μέρος ΣΤ'</u> Υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια εκ των οποίων τα τρία (3) γίνονται αποδεκτά. Τα σχόλια αφορούν στην παράταση της υπαγωγής των υπαλλήλων της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο που υπάγονταν πριν από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, δεδομένης της μη σύστασής του.
	Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν	<u>Μέρος Α'</u> Υποβλήθηκαν δέκα τρία (13) σχόλια εκ των οποίων δώδεκα (12) δεν γίνονται αποδεκτά. Ένα σχόλιο

	(συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	αφορά στον τρόπο ενημέρωσης μεταβολών χρεωστικού επιτοκίου από την πλευρά των πιστωτικών φορέων, παρά ταύτα σημειώνεται πως εάν συνδεθεί η μεταβολή του επιτοκίου με τη μεταβολή κάποιου δείκτη, τότε είναι αυτονόητο ότι καθίσταται σύμβαση με κυμαινόμενο επιτόκιο Τα υπόλοιπα σχόλια αφορούν, στην πλειονότητά τους, είτε προτάσεις τροποποίησης ορισμών, οι οποίες κρίνονται περιττές, είτε αναδιατύπωση των διατάξεων. Ωστόσο, κρίνεται ότι η υφιστάμενη διατύπωση είναι σαφής και δεν χρήζει αναδιατύπωσης. <u>Μέρος Β΄</u> Υποβλήθηκε ένα σχόλιο το οποίο δεν γίνεται αποδεκτό. Το σχόλιο αφορά σε διευκρινίσεις σχετικά με την έννοια των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών εξ αποστάσεως, οι οποίες, ωστόσο, κρίνονται επαρκώς σαφείς και δεν χρήζουν αναδιατύπωσης. Ειδικότερα, η προτεινόμενη διευκρίνιση του άρθρου 3ιη δεν κρίνεται απαραίτητη, καθώς τόσο ο νόμος όσο και η Οδηγία προβλέπουν ρητώς ότι οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου εφαρμόζονται στη σύναψη συμβάσεων ρηματοπιστωτικών υπηρεσιών εξ αποστάσεως. <u>Μέρος Γ΄</u> Υποβλήθηκαν τέσσερα (4) σχόλια εκ των οποίων ένα (1) σχόλιο, αφορά στην πρόβλεψη μεταβατικής περιόδου για την προσαρμογή με την Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825. Το σχόλιο έτυχε εξέτασης, όμως δεν

		είναι εφικτό να ενσωματωθεί, καθότι η ίδια η Οδηγία δε δίνει στα κράτη μέλη δυνατότητα πρόβλεψης μεταβατικής περιόδου. Μέρος Δ' Δεν υποβλήθηκαν σχόλια. Μέρος Ε' Υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια τα οποία δε γίνονται αποδεκτά, καθώς αφορούν το μισθολογικό καθεστώς των εργαζομένων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, και εκφεύγουν του ρυθμιστικού σκοπού και αντικειμένου της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Μέρος ΣΤ' Υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια εκ των οποίων τα δύο (2) δεν έγιναν αποδεκτά και αφορούν στην παροχή δυνατότητας μετάταξης των υπαλλήλων της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, στο Υπουργείο Ανάπτυξης, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης. Τα σχόλια δεν υιοθετούνται καθότι η νέα Αρχή απαιτείται να είναι επαρκώς στελεχωμένη, προκειμένου να ασκήσει αποτελεσματικά την αποστολή της και επίσης η προτεινόμενη ρύθμιση εκφεύγει του ρυθμιστικού αντικειμένου του σχεδίου νόμου. Μέρος Ζ'

		Υποβλήθηκαν έξι (6) σχόλια τα οποία χαιρετίζουν τη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και επικροτούν συνολικά τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Ως προς τις προτάσεις συναφών φορέων και νομικών εταιρειών, στις προωθούμενες ρυθμίσεις επισημαίνεται ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις παρέχουν ήδη το αναγκαίο θεσμικό πλαίσιο και την απαιτούμενη ευελιξία για την κατάρτιση και την περιοδική επαναξιολόγηση των χρηματοδοτικών προγραμμάτων, καθώς και για τον καθορισμό των κριτηρίων και των προτεραιοτήτων χρηματοδότησης. Ως εκ τούτου, οι προτεινόμενες δυνατότητες μπορούν να υλοποιηθούν στο πλαίσιο εφαρμογής των προωθούμενων ρυθμίσεων, διασφαλίζοντας την αποδοτική και αποτελεσματική αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Λοιπές προτάσεις θα ληφθούν υπόψη για μελλοντική νομοθετική πρωτοβουλία εκ μέρους του υπουργείου. <u>Μέρος Η'</u> Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, το οποίο αφορά στις συμβάσεις πίστωσης που συνήφθησαν μετά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς των οδηγιών στο εθνικό δίκαιο. Το σχόλιο δεν γίνεται αποδεκτό καθώς η Οδηγία 2023/2225, αφορά συμβάσεις που πρόκειται να συναφθούν μετά την 20ή Νοεμβρίου 2026.

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Παρ. 1 άρθρου 5, άρθρο 5Α, άρθρο 17, παρ. 1 άρθρου 20, παρ. 6 άρθρου 21, άρθρο 25 και άρθρο 106 του Συντάγματος. Ειδικά για **ΜΕΡΟΣ Ζ΄**, η προτεινόμενη ρύθμιση σχετίζεται και με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 24 και την παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος.	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
r	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο *(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)*	
r	Κανονισμός	ΜΕΡΟΣ Ζ΄: Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων και χαμηλών σε άνθρακα καυσίμων στη ναυτιλία (FuelEU Maritime).
r	Οδηγία	**ΜΕΡΟΣ Α΄:** Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ (L 30.10.2023). **ΜΕΡΟΣ Β΄:** Οδηγία (ΕΕ) 2023/2673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Νοεμβρίου 2023, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ όσον αφορά τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως και για την κατάργηση της Οδηγίας 2002/65/ΕΚ (L 28.11.2023). **ΜΕΡΟΣ Γ΄:** Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση των Οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης (L 6.3.2024).

		ΜΕΡΟΣ Δ΄: Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των Οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών (L 10.7.2024). **ΜΕΡΟΣ Ε΄:** Άρθρα 7, 13, 26 και 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την παροχή αρμοδιοτήτων στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών, ώστε να επιβάλλουν αποτελεσματικότερα τους κανόνες και για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς (L 11).
	Απόφαση	-
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	-
	Διεθνείς συμβάσεις	**ΜΕΡΟΣ Ζ΄:** Άρθρο 4 παρ. 1 περ. (α) της Σύμβασης Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή. Καθορίζει τη γενική υποχρέωση των συμβαλλομένων κρατών για προώθηση βιώσιμων πρακτικών, περιορισμό εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και ενσωμάτωση περιβαλλοντικής πολιτικής στις εθνικές νομοθεσίες, όπως πράττει και η υπό αξιολόγηση ρύθμιση. Η προτεινόμενη ρύθμιση συνδέεται λειτουργικά με το διεθνές πλαίσιο προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος και περιορισμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη ναυτιλία, όπως αυτό διαμορφώνεται στο πλαίσιο του Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός. Ειδικότερα, παρουσιάζει συνάφεια με τη Διεθνής Σύμβαση MARPOL και ιδίως με το Παράρτημα VI αυτής, που αφορά την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τα πλοία και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης της ναυτιλίας.

	Η ρύθμιση είναι επίσης συμβατή με τους διεθνείς στόχους για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη ναυτιλία και την προώθηση βιώσιμων ναυτιλιακών καυσίμων.

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	-
	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	-
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης
r	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	- C-28/21, C-47/21 & C-232/21 (BMW Bank, Volkswagen Bank, Audi Bank) - C-303/20 (Ultimo Portfolio Investment) - C-383/18 (Lexitor) - C-33/20, C-155/20 & C-187/20 (συνεκδικασθείσες) - C-144/99 (Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών) - C-472/23 (Lexitor II)
r	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	-
r	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	-

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ: Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	Υφιστάμενες διατάξεις
Άρθρο 52	**Άρθρο 9 του ν. 4261/2014 (Α΄ 107):** «Άρθρο 9

Περιπτώσεις που εξαιρούνται της απαγόρευσης χορήγησης δανείων ή λοιπών πιστώσεων - Τροποποίηση άρθρου 9 ν. 4261/2014 **(παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)** Στο άρθρο 9 του ν. 4261/2014 (Α΄ 107), περί απαγόρευσης σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων της δραστηριότητας αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) η περ. β) της παρ. 2 αντικαθίσταται, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 9 Απαγόρευση σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων της δραστηριότητας αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό (άρθρο 9 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, παρ. 1 άρθρου 37 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225) 1. Απαγορεύεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα η κατ' επάγγελμα αποδοχή καταθέσεων χρημάτων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό. 2. α) Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της νομοθεσίας, απαγορεύεται επίσης η κατ' επάγγελμα χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων, εφόσον δεν έχει παρασχεθεί προς τον σκοπό αυτόν ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι όροι για τη χορήγηση άδειας για την κατ' επάγγελμα χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων καθορίζονται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. β) Η απαγόρευση της περ. α) δεν καταλαμβάνει τη χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων με οποιονδήποτε τρόπο, περιλαμβανομένης της έκδοσης πιστωτικών καρτών, εφόσον πρόκειται: βα) περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων μεταξύ επιχειρήσεων συνδεδεμένων, κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α΄ 251), ή ββ) περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται από προμηθευτές αγαθών ή παρόχους υπηρεσιών που εμπίπτουν στον ορισμό των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (L 124), οι οποίοι, στο πλαίσιο συμπληρωματικής δραστηριότητας, χορηγούν πίστωση τιμήματος για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που οι ίδιοι διαθέτουν,	Απαγόρευση σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων της δραστηριότητας αποδοχής καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό (άρθρο 9 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ) 1. Απαγορεύεται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα η κατ' επάγγελμα αποδοχή καταθέσεων χρημάτων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων από το κοινό. 2. α) Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της νομοθεσίας, απαγορεύεται επίσης η κατ' επάγγελμα χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων, εφόσον δεν έχει παρασχεθεί προς το σκοπό αυτόν ειδική άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι όροι για τη χορήγηση άδειας για την κατ' επάγγελμα χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων καθορίζονται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. β) Η απαγόρευση της προηγούμενης περίπτωσης δεν καταλαμβάνει τη χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων με οποιονδήποτε τρόπο (περιλαμβανομένης της εκδόσεως πιστωτικών καρτών), εφόσον πρόκειται είτε περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων μεταξύ επιχειρήσεων συνδεδεμένων, κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, είτε περί δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται από επιχειρήσεις προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών που διατίθενται από την ίδια την παρέχουσα την πίστωση ή το δάνειο επιχείρηση. 3. Η απαγόρευση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν ισχύει: α) για την έκδοση τίτλων από το Ελληνικό Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα, εφόσον αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και β) για τη λήψη μετρητών ή επιστρεπτέων κεφαλαίων από επιχειρήσεις που εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, κατά την άσκηση της κύριας επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας που τους έχει παρασχεθεί, με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. 4. Για το ύψος του επιτοκίου και τον εν γένει εκτοκισμό, καθώς και τις λοιπές επιβαρύνσεις των δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία από τις επιχειρήσεις παροχής πιστώσεων ή από άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην άδεια λειτουργίας που τους έχει χορηγηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος ή από επιχειρήσεις, που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα, για τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών, εφαρμόζονται τα ισχύοντα για τα πιστωτικά ιδρύματα.».

εφόσον η πίστωση παρέχεται άτοκα με μόνη επιβάρυνση την επιβολή τόκου υπερημερίας σε περίπτωση καθυστέρησης πληρωμών. 3. Η απαγόρευση της παρ. 1 δεν ισχύει: α) για την έκδοση τίτλων από το Ελληνικό Δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα, εφόσον αυτό προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και β) για τη λήψη μετρητών ή επιστρεπτέων κεφαλαίων από επιχειρήσεις που εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, κατά την άσκηση της κύριας επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, σύμφωνα με την άδεια λειτουργίας που τους έχει παρασχεθεί, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία. 4. Για το ύψος του επιτοκίου και τον εν γένει εκτοκισμό, καθώς και τις λοιπές επιβαρύνσεις των δανείων ή λοιπών πιστώσεων που χορηγούνται με βάση την ισχύουσα νομοθεσία από τις επιχειρήσεις παροχής πιστώσεων ή από άλλα χρηματοδοτικά ιδρύματα σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην άδεια λειτουργίας που τους έχει χορηγηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος ή από επιχειρήσεις, που δεν αποτελούν πιστωτικά ιδρύματα, για τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών, εφαρμόζονται τα ισχύοντα για τα πιστωτικά ιδρύματα.».	
Άρθρο 68 **Ένταξη στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3α του ν. 2251/1994 των συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 3α ν. 2251/1994 (παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)** Στο άρθρο 3α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί πεδίου εφαρμογής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) προστίθεται παρ. 1β, γ) στην περ. δ) της παρ. 3, μετά τη λέξη «υπηρεσίες» προστίθενται οι λέξεις «που δεν καλύπτονται από την παρ. 1β» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 3α Πεδίο εφαρμογής (άρθρο 3 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ και παρ. 1 και 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673) 1. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, βάσει των όρων και στον βαθμό που ορίζεται στις διατάξεις τους, σε οποιαδήποτε σύμβαση συνάπτεται	**Το άρθρο 3α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί πεδίου εφαρμογής, έχει ως εξής:** «Άρθρο 3α Πεδίο εφαρμογής 1. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, βάσει των όρων και στον βαθμό που ορίζεται στις διατάξεις τους, σε οποιαδήποτε σύμβαση συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή όπου ο καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα. Εφαρμόζονται επίσης σε συμβάσεις προμήθειας νερού, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή τηλεθέρμανσης, μεταξύ άλλων και από δημόσιους παρόχους, στον βαθμό που τα προϊόντα αυτά παρέχονται σε συμβατική βάση. 1α. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, επίσης, όταν ο προμηθευτής προμηθεύει ή αναλαμβάνει να προμηθεύσει ψηφιακό περιεχόμενο που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακή υπηρεσία προς τον καταναλωτή και ο καταναλωτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παράσχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον προμηθευτή, εξαιρουμένης της περίπτωσης κατά την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχει ο καταναλωτής υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή με αποκλειστικό σκοπό την παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται σε υλικό

μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή όπου ο καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα. Εφαρμόζονται επίσης σε συμβάσεις προμήθειας νερού, φυσικού αερίου, ηλεκτρικής ενέργειας ή τηλεθέρμανσης, μεταξύ άλλων και από δημόσιους παρόχους, στον βαθμό που τα προϊόντα αυτά παρέχονται σε συμβατική βάση. 1α. Τα άρθρα 3 έως 4 εφαρμόζονται, επίσης, όταν ο προμηθευτής προμηθεύει ή αναλαμβάνει να προμηθεύσει ψηφιακό περιεχόμενο που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακή υπηρεσία προς τον καταναλωτή και ο καταναλωτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παράσχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον προμηθευτή, εξαιρουμένης της περίπτωσης κατά την οποία τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που παρέχει ο καταναλωτής υποβάλλονται σε επεξεργασία από τον προμηθευτή με αποκλειστικό σκοπό την παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο ή ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί με τις νομικές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειται και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα για κανέναν άλλο σκοπό. 1β. Στην περίπτωση συμβάσεων που συνάπτονται από απόσταση μεταξύ προμηθευτή και καταναλωτή για την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών εφαρμόζονται αποκλειστικά τα άρθρα 1, 1α και 3, οι παρ. 2, 5 και 6 του παρόντος, το άρθρο 3βα, η παρ. 6 του άρθρου 3δ, τα άρθρα 3ζα, 3ιδ έως 3ιη, 4γ, 4ε έως 4η και 13α έως 13στ. Όταν οι συμβάσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προβλέπουν την κατάρτιση αρχικής συμφωνίας - πλαίσιο για την παροχή των υπηρεσιών, η οποία ακολουθείται από σειρά διαδοχικών πράξεων ή από σειρά διακριτών πράξεων της αυτής φύσης που εκτελούνται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, οι διατάξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο εφαρμόζονται μόνο στην αρχική συμφωνία, με την εξαίρεση του άρθρου 4ε το οποίο εφαρμόζεται και σε κάθε διαδοχική ή διακριτή πράξη. Αν δεν υπάρχει αρχική συμφωνία - πλαίσιο για την παροχή των υπηρεσιών, αλλά οι διαδοχικές ή διακριτές πράξεις της αυτής φύσης που εκτελούνται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, διενεργούνται μεταξύ των ίδιων συμβαλλόμενων μερών, τα άρθρα 3ιδ και 3ιε εφαρμόζονται μόνο στην πρώτη πράξη.	μέσο ή ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί με τις νομικές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειται και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα για κανέναν άλλο σκοπό. 2. Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 4 ισχύουν με την επιφύλαξη ειδικότερων ενωσιακών πράξεων ή εναρμονισμένων προς αυτές εθνικών διατάξεων που ρυθμίζουν ειδικούς τομείς. 3. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις: α) για κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, περιλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης μέριμνας, β) για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης όπως ορίζεται στο άρθρο 3 (α) του ν. 4213/2013 (Α' 261) «Προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2011/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2011 περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης (L 88/45/4.4.2011) και άλλες διατάξεις» είτε παρέχονται μέσω υγειονομικών εγκαταστάσεων είτε όχι, γ) για δραστηριότητες τζόγου, που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τα παιχνίδια σε καζίνα και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα, δ) για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ε) για τη δημιουργία, απόκτηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή δικαιωμάτων εντός ακίνητης περιουσίας, στ) για την κατασκευή νέων κτιρίων, τη ριζική μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων και τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας, ζ) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 7/2018 (Α' 12) «Εναρμόνιση νομοθεσίας με Οδηγία (ΕΕ) 2015/2302 σχετικά με τα οργανωμένα ταξίδια και τους συνδεδεμένους ταξιδιωτικούς διακανονισμούς (L 326)», με εξαίρεση τις παρ. 2 και 6 του άρθρου 3δ, καθώς και τα άρθρα 4γ, 4ε και 4στ του παρόντος, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως στα πακέτα, όπως ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του π.δ. 7/2018, όσον αφορά τους ταξιδιώτες κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 3 του π.δ. 7/2018.» η) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Ζ1-130/11 (Β' 295) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2088/122/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων

Αν δεν έχει διενεργηθεί πράξη της αυτής φύσης για διάστημα άνω του ενός (1) έτους, η διενέργεια της επόμενης πράξης θεωρείται ως η πρώτη μιας νέας σειράς πράξεων και, συνεπώς, εφαρμόζονται τα άρθρα 3ιδ και 3ιε. 2. Τα άρθρα 3 έως 4 ισχύουν, με την επιφύλαξη ειδικότερων ενωσιακών πράξεων ή εναρμονισμένων προς αυτές εθνικών διατάξεων που ρυθμίζουν ειδικούς τομείς. 3. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις: α) για κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, περιλαμβανομένης της μακροπρόθεσμης μέριμνας, β) για υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, όπως ορίζεται στην περ. α) του άρθρου 3 του ν. 4213/2013 (Α΄ 261) είτε παρέχονται μέσω υγειονομικών εγκαταστάσεων είτε όχι, γ) για δραστηριότητες τζόγου, που περιλαμβάνουν τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης ποντάρει χρηματικά, περιλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, τα παιχνίδια σε καζίνα και τις συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα, δ) για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από την παρ. 1β, ε) για τη δημιουργία, απόκτηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων επί ακινήτων ή δικαιωμάτων εντός ακίνητης περιουσίας, στ) για την κατασκευή νέων κτιρίων, τη ριζική μετατροπή υφιστάμενων κτηρίων και τη μίσθωση στέγης ως κατοικίας, ζ) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 7/2018 (Α΄ 12), με εξαίρεση τις παρ. 2 και 6 του άρθρου 3δ, καθώς και τα άρθρα 4γ, 4ε και 4στ, τα οποία εφαρμόζονται αναλόγως στα πακέτα, όπως ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του π.δ. 7/2018, όσον αφορά τους ταξιδιώτες κατά την έννοια της παρ. 7 του άρθρου 3 του π.δ. 7/2018, η) οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπό στοιχεία Ζ1-130/21.2.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Πολιτισμού και Τουρισμού «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 2088/122/ΕΚ του	διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αριθμ. L33 της 3.2.2009», θ) οι οποίες καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων του ν. 2830/2000 (Α' 96), ι) για την προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση στο πλαίσιο νοικοκυριού και τα οποία παραδίδονται από τον προμηθευτή σε συχνή και τακτική βάση στο σπίτι, την κατοικία ή τον χώρο εργασίας του καταναλωτή, ια) για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, με την εξαίρεση του άρθρου 3δ παρ. 2 και των άρθρων 4γ, 4ε και 4στ, ιβ) οι οποίες συνάπτονται μέσω αυτόματων μηχανών πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης, ιγ) οι οποίες συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς μέσω δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων για τη χρήση αυτών ή οι οποίες συνάπτονται για τη χρήση μιας μοναδικής κλήσης που πραγματοποιεί ο καταναλωτής μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου ή τηλεομοιοτυπίας, ιδ) για οποιαδήποτε αγαθά που πωλούνται στο πλαίσιο αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλον τρόπο από δικαστική αρχή. 4. Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις, για τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει ποσό που δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ. 5. Οι διατάξεις των άρθρων 3 έως 4 δεν θίγουν το εθνικό δίκαιο περί συμβάσεων, όπως τις διατάξεις σχετικά με το κύρος, την κατάρτιση ή τα έννομα αποτελέσματα μιας σύμβασης, στον βαθμό που στις διατάξεις τους δεν ρυθμίζονται γενικές έννοιες του δικαίου των συμβάσεων. 6. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εμποδίζουν τους προμηθευτές να προσφέρουν στους καταναλωτές συμβατικές διευθετήσεις που προχωρούν πέρα από την προστασία που τα άρθρα αυτά παρέχουν.»

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2009, για την προστασία των καταναλωτών ως προς ορισμένες πτυχές των συμβάσεων χρονομεριστικής μίσθωσης, μακροπρόθεσμων προϊόντων διακοπών, μεταπώλησης και ανταλλαγής, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ αρ. L33 της 3.2.2009» (Β΄ 295), θ) οι οποίες καταρτίζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 5 του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000, Α΄ 96), ι) για την προμήθεια τροφίμων, ποτών ή άλλων αγαθών που προορίζονται για τρέχουσα κατανάλωση στο πλαίσιο νοικοκυριού και τα οποία παραδίδονται από τον προμηθευτή σε συχνή και τακτική βάση στο σπίτι, την κατοικία ή τον χώρο εργασίας του καταναλωτή, ια) για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, με την εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 3δ και των άρθρων 4γ, 4ε και 4στ, ιβ) οι οποίες συνάπτονται μέσω αυτόματων μηχανών πώλησης ή εμπορικών καταστημάτων αυτόματης πώλησης, ιγ) οι οποίες συνάπτονται με τηλεπικοινωνιακούς φορείς μέσω δημόσιων τηλεφωνικών θαλάμων για τη χρήση αυτών ή οι οποίες συνάπτονται για τη χρήση μιας μοναδικής κλήσης που πραγματοποιεί ο καταναλωτής μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου ή τηλεομοιοτυπίας, ιδ) για οποιαδήποτε αγαθά που πωλούνται στο πλαίσιο αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλον τρόπο από δικαστική αρχή. 4. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εφαρμόζονται σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενες συμβάσεις, για τις οποίες ο καταναλωτής καταβάλλει ποσό που δεν υπερβαίνει τα τριάντα (30) ευρώ. 5. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν θίγουν το εθνικό δίκαιο περί συμβάσεων, όπως τις διατάξεις σχετικά με το κύρος, την κατάρτιση ή τα έννομα αποτελέσματα μιας σύμβασης, στον βαθμό που στις διατάξεις τους δεν ρυθμίζονται γενικές έννοιες του δικαίου των συμβάσεων. 6. Τα άρθρα 3 έως 4 δεν εμποδίζουν τους προμηθευτές να προσφέρουν στους καταναλωτές συμβατικές διευθετήσεις που προχωρούν πέρα από την προστασία που τα άρθρα αυτά παρέχουν.».	
Άρθρο 75 **Ενίσχυση προστασίας σε περίπτωση υπαναχώρησης από σύμβαση που έχει**	**Παράρτημα Ι ν. 2251/1994:** «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

συναφθεί ηλεκτρονικά - Τροποποίηση Παραρτήματος Ι ν. 2251/1994 **(παρ. 7 άρθρου 1 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)** Στο Παράρτημα Ι του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) η παρ. 3 της ενότητας με τον τίτλο «Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου» του Τμήματος Α΄ αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Παράρτημα Ι διαμορφώνεται ως εξής: «Παράρτημα Ι (Παράρτημα Ι των Οδηγιών 2011/83/ΕΕ και (ΕΕ) 2023/2673) ΤΜΗΜΑ Α΄ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ Δικαιούστε να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών, χωρίς να δώσετε οποιαδήποτε εξήγηση. Η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες από την επομένη της ημέρας. [1] Στις περιπτώσεις της παρ. 1α του άρθρου 3ε ισχύει περίοδος υπαναχώρησης τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών. Προκειμένου να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης, οφείλετε να μας [2] ενημερώσετε για την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση με μια σαφή δήλωση, όπως επιστολή που αποστέλλεται με ταχυδρομείο ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το συνημμένο υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης, χωρίς τούτο να είναι υποχρεωτικό. [3] Για να τηρήσετε την προθεσμία υπαναχώρησης, είναι αρκετό να στείλετε τη δήλωσή σας περί άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησής σας, πριν λήξει η προθεσμία υπαναχώρησης. Συνέπειες της υπαναχώρησης: Αν υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση, σας επιστρέφουμε όλα τα χρήματα που λάβαμε από εσάς, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων παράδοσης, εξαιρουμένων των συμπληρωματικών εξόδων που οφείλονται στη δική σας επιλογή να χρησιμοποιηθεί τρόπος παράδοσης άλλος από τον φθηνότερο τυποποιημένο τρόπο παράδοσης που εμείς	(Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ) – ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΤΟΥ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΚΑΙ ΑΝΤΙΚ. ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 12 ΤΟΥ Ν. 5019/23, ΦΕΚ-27 Α/14-2-23 ΤΜΗΜΑ Α' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ Δικαιούστε να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση εντός 14 ημερολογιακών ημερών χωρίς να δώσετε οποιαδήποτε εξήγηση. Η προθεσμία υπαναχώρησης λήγει δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες από την επομένη της ημέρας. [1] Στις περιπτώσεις της παρ. 1α του άρθρου 3ε ισχύει περίοδος υπαναχώρησης τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών. Προκειμένου να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης, οφείλετε να μας [2] ενημερώσετε για την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση με μια ξεκάθαρη δήλωση, όπως επιστολή που θα σταλεί με ταχυδρομείο ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το συνημμένο υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης, χωρίς τούτο να είναι υποχρεωτικό. [3] Για να τηρήσετε την προθεσμία υπαναχώρησης, είναι αρκετό να στείλετε τη δήλωσή σας περί άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησής σας πριν λήξει η προθεσμία υπαναχώρησης. Συνέπειες της υπαναχώρησης Εάν υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση, θα σας επιστρέψουμε όλα τα χρήματα που λάβαμε από εσάς, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων παράδοσης (εξαιρουμένων των συμπληρωματικών εξόδων που οφείλονται στη δική σας επιλογή να χρησιμοποιηθεί τρόπος παράδοσης άλλος από τον φθηνότερο τυποποιημένο τρόπο παράδοσης που εμείς προσφέρουμε), χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που θα πληροφορηθούμε την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση. Θα εκτελέσουμε την ανωτέρω επιστροφή χρημάτων χρησιμοποιώντας το ίδιο μέσο πληρωμής που εσείς χρησιμοποιήσατε για την αρχική συναλλαγή, εκτός κι αν εσείς έχετε συμφωνήσει ρητώς για κάτι διαφορετικό, σε κάθε περίπτωση, δεν θα σας χρεωθούν έξοδα για τέτοια επιστροφή χρημάτων [4][5] [6]. Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου: [1.] Αναγράψτε ένα από τα ακόλουθα κείμενα που βρίσκονται μεταξύ εισαγωγικών: α) σε περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών ή σύμβασης παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή

προσφέρουμε, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που θα πληροφορηθούμε την απόφασή σας να υπαναχωρήσετε από την παρούσα σύμβαση. Θα εκτελέσουμε την ανωτέρω επιστροφή χρημάτων, χρησιμοποιώντας το ίδιο μέσο πληρωμής που εσείς χρησιμοποιήσατε για την αρχική συναλλαγή, εκτός κι αν εσείς έχετε συμφωνήσει ρητώς για κάτι διαφορετικό, σε κάθε περίπτωση, δεν θα σας χρεωθούν έξοδα για τέτοια επιστροφή χρημάτων [4][5][6]. Οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου: [1.] Αναγράψτε ένα (1) από τα ακόλουθα κείμενα που βρίσκονται μεταξύ εισαγωγικών: α) σε περίπτωση σύμβασης υπηρεσιών ή σύμβασης παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, αν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου μη παραδιδόμενου επί υλικού μέσου: «σύναψης της σύμβασης.». β) σε περίπτωση σύμβασης πώλησης: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή των αγαθών.». γ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά πολλά αγαθά παραγγελθέντα από τον καταναλωτή με μία (1) παραγγελία και παραδιδόμενα χωριστά: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του τελευταίου αγαθού.». δ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά στην προμήθεια ενός αγαθού αποτελούμενου από πολλές παρτίδες ή από πολλά τεμάχια: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου.». ε) σε περίπτωση σύμβασης τακτικής προμήθειας αγαθών για καθορισμένο χρονικό διάστημα: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του πρώτου αγαθού.» [2.] Αναγράψτε το ονοματεπώνυμό σας, τη γεωγραφική διεύθυνσή σας, τον αριθμό του τηλεφώνου σας και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας.	παροχής ψηφιακού περιεχομένου μη παραδιδόμενου επί υλικού μέσου: «σύναψης της σύμβασης.». β) σε περίπτωση σύμβασης πώλησης: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή των αγαθών.». γ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά πολλά αγαθά παραγγελθέντα από τον καταναλωτή με μια παραγγελία και παραδιδόμενα χωριστά «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του τελευταίου αγαθού.». δ) σε περίπτωση σύμβασης που αφορά την προμήθεια ενός αγαθού αποτελούμενου από πολλές παρτίδες ή από πολλά τεμάχια: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή της τελευταίας παρτίδας ή του τελευταίου τεμαχίου.». ε) σε περίπτωση σύμβασης τακτικής προμήθειας αγαθών για καθορισμένο χρονικό διάστημα: «που εσείς αποκτήσατε ή ένας τρίτος διάφορος του μεταφορέα και υποδειχθείς από εσάς απέκτησε τη φυσική κατοχή του πρώτου αγαθού.». [2.] Αναγράψτε το ονοματεπώνυμό σας, τη γεωγραφική διεύθυνσή σας, τον αριθμό του τηλεφώνου σας και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σας. [3.] Εάν από την ιστοσελίδα σας προσφέρετε στον καταναλωτή τη δυνατότητα να συμπληρώσει και να υποβάλει ηλεκτρονικώς πληροφορίες για την υπαναχώρησή του από την παρούσα σύμβαση, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Μπορείτε επίσης από την ιστοσελίδα μας [αναγράψτε διεύθυνση ιστοσελίδας] να συμπληρώσετε και να υποβάλετε ηλεκτρονικώς το υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης ή οποιαδήποτε άλλη ξεκάθαρη δήλωση. Εάν χρησιμοποιήσετε αυτήν τη δυνατότητα, θα σας διαβιβάσουμε χωρίς καθυστέρηση πάνω σε σταθερό μέσο (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) επιβεβαίωση λήψης της υπαναχώρησής σας.». 4.] Σε περίπτωση σύμβασης πώλησης με την οποία δεν έχετε προσφερθεί να συλλέξετε τα αγαθά σε περίπτωση υπαναχώρησης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Δικαιούμαστε να καθυστερήσουμε την επιστροφή χρημάτων μέχρις ότου λάβουμε πίσω τα αγαθά ή μέχρις ότου εσείς παράσχετε αποδείξεις ότι στείλατε πίσω τα αγαθά, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.». [5.] Εάν ο καταναλωτής έλαβε αγαθά συνδεόμενα με τη σύμβαση: α) να αναγραφεί: - «Θα συλλέξουμε εμείς τα αγαθά.» ή - «Εσείς οφείλετε να στείλετε πίσω τα αγαθά ή να τα παραδώσετε σε εμάς ή στ ... [αναγράψτε ονοματεπώνυμο και γεωγραφική διεύθυνση, εάν υπάρχει, του προσώπου που έχετε εξουσιοδοτήσει να παραλάβει τα αγαθά], χωρίς

[3] Αν είστε υποχρεωμένος να παράσχετε λειτουργία που να επιτρέπει στον καταναλωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση που έχει συναφθεί ηλεκτρονικά, αναγράψτε τα ακόλουθα:

«Μπορείτε, επίσης, να ασκήσετε το δικαίωμα υπαναχώρησης ηλεκτρονικά στη διεύθυνση [να αναγραφεί η ηλεκτρονική διεύθυνση ή άλλη κατάλληλη επεξήγηση σχετικά με το πού είναι διαθέσιμη η λειτουργία υπαναχώρησης].».

Αν χρησιμοποιήσετε αυτή τη διαδικτυακή λειτουργία, σας αποστέλλουμε απόδειξη παραλαβής της υπαναχώρησης σε σταθερό μέσο (π.χ. μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), συμπεριλαμβανομένου του περιεχομένου της και της ημερομηνίας και ώρας υποβολής της, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Αν από την ιστοσελίδα σας προσφέρετε στον καταναλωτή τη δυνατότητα να συμπληρώσει και να υποβάλει ηλεκτρονικώς πληροφορίες για την υπαναχώρησή του από την παρούσα σύμβαση, αναγράψτε τα ακόλουθα:

«Μπορείτε επίσης από την ιστοσελίδα μας [αναγράψτε διεύθυνση ιστοσελίδας] να συμπληρώσετε και να υποβάλετε ηλεκτρονικώς το υπόδειγμα εντύπου υπαναχώρησης ή οποιαδήποτε άλλη ξεκάθαρη δήλωση. Αν χρησιμοποιήσετε αυτή τη δυνατότητα, σας διαβιβάζουμε χωρίς καθυστέρηση σε σταθερό μέσο (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) επιβεβαίωση λήψης της υπαναχώρησής σας.».

[4.] Σε περίπτωση σύμβασης πώλησης με την οποία δεν έχετε προσφερθεί να συλλέξετε τα αγαθά σε περίπτωση υπαναχώρησης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Δικαιούμαστε να καθυστερήσουμε την επιστροφή χρημάτων μέχρις ότου λάβουμε πίσω τα αγαθά ή μέχρις ότου εσείς παράσχετε αποδείξεις ότι στείλατε πίσω τα αγαθά, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο.».

[5.] Αν ο καταναλωτής έλαβε αγαθά συνδεόμενα με τη σύμβαση:

α) να αναγραφεί: «Θα συλλέξουμε εμείς τα αγαθά.» ή «Εσείς οφείλετε να στείλετε πίσω τα αγαθά ή να τα παραδώσετε σε εμάς ή στ ... [αναγράψτε ονοματεπώνυμο και γεωγραφική διεύθυνση, αν υπάρχει, του προσώπου που έχετε εξουσιοδοτήσει να παραλάβει τα αγαθά], χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που μας δηλώσατε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση. Η αδικαιολόγητη καθυστέρηση και οπωσδήποτε εντός 14 ημερολογιακών ημερών από την ημέρα που μας δηλώσατε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση. Η προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί εάν στείλετε πίσω τα αγαθά πριν από τη λήξη της περιόδου των 14 ημερών.».

β) να αναγραφεί:

- «Εμείς θα επιβαρυνθούμε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών.»,
- «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών.»,
- Εάν, σε εξ αποστάσεως συναπτόμενη σύμβαση, δεν προσφέρεστε να επιβαρυνθείτε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών και τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών, ύψους... ευρώ [αναγράψτε ποσόν].» ή, εάν η δαπάνη επιστροφής των αγαθών ευλόγως δεν μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται κατά μέγιστο όριο σε περίπου ... ευρώ [αναγράψτε ποσόν].», ή
- Εάν, σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενη σύμβαση, τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς και είχαν παραδοθεί στην κατοικία του καταναλωτή τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης: «Εμείς θα συλλέξουμε τα αγαθά με δική μας δαπάνη.» και

γ) να αναγραφεί: «Εσείς φέρετε ευθύνη μόνο για οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών προκύψει από χειρισμό που δεν ήταν απαραίτητος για να προσδιορίσετε τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των αγαθών.».

[6.] Σε περίπτωση σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών ή την παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, εάν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή παροχής τηλεθέρμανσης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Εάν εσείς ζητήσατε να ξεκινήσει η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού/φυσικού αερίου/ηλεκτρικής ενέργειας/τηλεθέρμανσης [να διαγραφούν οι περιττές μνείες] στη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, υποχρεούστε να μας καταβάλετε, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης, ποσόν που αναλογεί στα όσα σας παρέσχαμε μέχρι να μας δηλώσετε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση.».

ΤΜΗΜΑ Β'

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ

(συμπληρώστε και επιστρέψτε το παρόν έντυπο μόνο εάν επιθυμείτε να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση)

- Προς [ο προμηθευτής οφείλει να αναγράψει εδώ το όνομά του, τη γεωγραφική του διεύθυνση και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του]:

προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί αν στείλετε πίσω τα αγαθά, πριν από τη λήξη της περιόδου των δεκατεσσάρων (14) ημερών.». β) να αναγραφεί: «Εμείς θα επιβαρυνθούμε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών.», «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών.», Αν, σε εξ αποστάσεως συναπτόμενη σύμβαση, δεν προσφέρεστε να επιβαρυνθείτε με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών και τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών, ύψους... ευρώ [αναγράψτε ποσό].» ή, αν η δαπάνη επιστροφής των αγαθών ευλόγως δεν μπορεί να υπολογιστεί εκ των προτέρων: «Εσείς θα επιβαρυνθείτε με την άμεση δαπάνη επιστροφής των αγαθών. Η δαπάνη αυτή εκτιμάται κατά μέγιστο όριο σε περίπου ... ευρώ [αναγράψτε ποσό].», ή Αν, σε εκτός εμπορικού καταστήματος συναπτόμενη σύμβαση, τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν κανονικά να επιστραφούν ταχυδρομικώς και είχαν παραδοθεί στην κατοικία του καταναλωτή τη στιγμή της σύναψης της σύμβασης: «Εμείς θα συλλέξουμε τα αγαθά με δική μας δαπάνη.» και να αναγραφεί: «Εσείς φέρετε ευθύνη μόνο για οποιαδήποτε μείωση της αξίας των αγαθών προκύψει από χειρισμό που δεν ήταν απαραίτητος για να προσδιορίσετε τη φύση, τα χαρακτηριστικά και τη λειτουργία των αγαθών.». [6.] Σε περίπτωση σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών ή την παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, αν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή παροχής τηλεθέρμανσης, αναγράψτε τα ακόλουθα: «Αν εσείς ζητήσατε να ξεκινήσει η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού/ φυσικού αερίου/ ηλεκτρικής ενέργειας/ τηλεθέρμανσης [να διαγραφούν οι περιττές μνείες] στη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, υποχρεούστε να μας καταβάλετε, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης, ποσό που αναλογεί στα όσα σας παρέσχαμε μέχρι να μας δηλώσετε ότι υπαναχωρείτε από την παρούσα σύμβαση. ΤΜΗΜΑ Β΄ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΝΤΥΠΟΥ ΥΠΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ (συμπληρώστε και επιστρέψτε το παρόν έντυπο, μόνο αν επιθυμείτε να υπαναχωρήσετε από τη σύμβαση)	- Γνωστοποιώ/Γνωστοποιούμε (*) με την παρούσα ότι υπαναχωρώ/υπαναχωρούμε (*) από τη σύμβαση μου/ μας (*) πώλησης των ακόλουθων αγαθών (*)/παροχής της ακόλουθης υπηρεσίας (*) - Που παραγγέλθηκε(-αν) στις (*)/που παρελήφθη(σαν) στις (*) - Όνομα καταναλωτή(-ών) - Διεύθυνση καταναλωτή(-ών) - Υπογραφή καταναλωτή(-ών) (μόνο εάν το παρόν έντυπο κοινοποιηθεί σε χαρτί) - Ημερομηνία (*) Διαγράφεται η περιττή ένδειξη.».

- Προς [ο προμηθευτής οφείλει να αναγράψει εδώ το όνομά του, τη γεωγραφική του διεύθυνση και τη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του]: - Γνωστοποιώ/ Γνωστοποιούμε (*) με την παρούσα ότι υπαναχωρώ/ υπαναχωρούμε (*) από τη σύμβαση μου/ μας (*) πώλησης των ακόλουθων αγαθών/ παροχής της ακόλουθης υπηρεσίας (*) - Που παραγγέλθηκε(-αν) στις(*)/ που παρελήφθη(-σαν) στις (*) - Όνομα καταναλωτή(-ών) - Διεύθυνση καταναλωτή(-ών) - Υπογραφή καταναλωτή(-ών) (μόνο αν το παρόν έντυπο κοινοποιηθεί σε χαρτί) - Ημερομηνία». --- (*) Διαγράφεται η περιττή ένδειξη.».	
Άρθρο 81 **Προσθήκη ορισμών για την ανθεκτικότητα των προϊόντων στο θεσμικό πλαίσιο προστασίας του καταναλωτή - Τροποποίηση άρθρου 1α ν. 2251/1994** **(παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)** Στο άρθρο 1α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται παράτιτλος, β) προστίθενται περ. 17, 18, 19 και 20 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 1α Ορισμοί (άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 1 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, νοούνται ως: 1) «Καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα. 2) «Προμηθευτής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο ενεργεί ακόμη και μέσω κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί στο όνομά του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες. 3) «Πωλητής»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο στο πλαίσιο της	**Άρθρο 1α του ν. 2251/1994** «Άρθρο 1α Ορισμοί Με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του παρόντος, νοούνται ως: 1. Καταναλωτής: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για λόγους οι οποίοι δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελευθέρια επαγγελματική του δραστηριότητα. 2. Προμηθευτής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο ενεργεί ακόμη και μέσω κάθε άλλου προσώπου που ενεργεί στο όνομά του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με τις εμπορικές, επιχειρηματικές, βιοτεχνικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες. 3. Πωλητής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το εάν διέπεται από το ιδιωτικό ή δημόσιο δίκαιο, το οποίο στο πλαίσιο της σύμβασης πώλησης ενεργεί για σκοπούς που σχετίζονται με την άσκηση της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας. 4. Παραγωγός: ο κατασκευαστής ενός καταναλωτικού αγαθού, ο εισαγωγέας του καταναλωτικού αγαθού σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε), και κάθε πρόσωπο που παρουσιάζεται ως παραγωγός θέτοντας επί αυτού το όνομά του, το σήμα του ή άλλο διακριτικό σημείο. 5. Αγαθά: (α) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο. Το νερό, το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια θεωρούνται αγαθά όταν προσφέρονται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα.

σύμβασης πώλησης ενεργεί για σκοπούς που σχετίζονται με την άσκηση της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας. 4) «Παραγωγός»: ο κατασκευαστής ενός καταναλωτικού αγαθού, ο εισαγωγέας του καταναλωτικού αγαθού σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε), και κάθε πρόσωπο που παρουσιάζεται ως παραγωγός, θέτοντας επί αυτού το όνομά του, το σήμα του ή άλλο διακριτικό σημείο. 5) «Αγαθά»: α) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο. Το νερό, το αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια θεωρούνται αγαθά, όταν προσφέρονται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα. β) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο που ενσωματώνει ή διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά τέτοιον τρόπο, ώστε η απουσία του εν λόγω ψηφιακού περιεχομένου ή της εν λόγω ψηφιακής υπηρεσίας να παρεμποδίζει τα αγαθά να εκτελούν τις λειτουργίες τους («αγαθά με ψηφιακά στοιχεία»). 6) «Αγαθό κατασκευασμένο σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πελάτη»: κάθε αγαθό το οποίο δεν είναι προκατασκευασμένο και κατασκευάζεται σύμφωνα με την ατομική επιλογή ή απόφαση του πελάτη. 6α) «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στην περ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119). 7) [Καταργείται]. 8) «Σύμβαση παροχής υπηρεσιών»: κάθε σύμβαση, εκτός από τη σύμβαση πώλησης, δυνάμει της οποίας ο προμηθευτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παρέχει υπηρεσία στον καταναλωτή, ο δε καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα. 9) «Χρηματοοικονομική υπηρεσία»: κάθε υπηρεσία τραπεζικής, πιστωτικής, ασφαλιστικής ή επενδυτικής φύσης ή σχετική με ατομικές συντάξεις, επενδύσεις ή πληρωμές.	(β) κάθε ενσώματο κινητό αντικείμενο που ενσωματώνει ή διασυνδέεται με ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η απουσία του εν λόγω ψηφιακού περιεχομένου ή της εν λόγω ψηφιακής υπηρεσίας να παρεμποδίζει τα αγαθά να εκτελούν τις λειτουργίες τους («αγαθά με ψηφιακά στοιχεία»). 6. Αγαθό κατασκευασμένο σύμφωνα με τις προδιαγραφές του πελάτη, κάθε αγαθό το οποίο δεν είναι προκατασκευασμένο και κατασκευάζεται σύμφωνα με την ατομική επιλογή ή απόφαση του πελάτη. 6α. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στο σημείο 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 119). 7. [Καταργείται]. 8. Σύμβαση παροχής υπηρεσιών: κάθε σύμβαση, εκτός από τη σύμβαση πώλησης, δυνάμει της οποίας ο προμηθευτής παρέχει ή αναλαμβάνει να παρέχει υπηρεσία στον καταναλωτή, ο δε καταναλωτής καταβάλλει ή αναλαμβάνει να καταβάλει το τίμημα. 9. Χρηματοοικονομική υπηρεσία: κάθε υπηρεσία τραπεζικής, πιστωτικής, ασφαλιστικής ή επενδυτικής φύσης ή σχετική με ατομικές συντάξεις, επενδύσεις ή πληρωμές. 10. Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση: κάθε σύμβαση που αφορά χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η οποία συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή χωρίς την ταυτόχρονη φυσική τους παρουσία, στο πλαίσιο συστήματος από απόσταση πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που οργανώνεται από τον προμηθευτή, ο οποίος χρησιμοποιεί αποκλειστικά για τη σύμβαση αυτή ένα ή περισσότερα μέσα επικοινωνίας από απόσταση, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης. 11. Σταθερό μέσο: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον προμηθευτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση για επαρκές χρονικό διάστημα σε σχέση με τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών, όπως το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. 12. Μέσο επικοινωνίας από απόσταση: κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για την από απόσταση εμπορία υπηρεσίας μεταξύ των μερών αυτών, όπως αναφέρεται στο Μέρος Τρίτο. 13. Φορέας ή προμηθευτής μέσου επικοινωνίας από απόσταση: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή

10) «Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση»: κάθε σύμβαση που αφορά χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, η οποία συνάπτεται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός καταναλωτή χωρίς την ταυτόχρονη φυσική τους παρουσία, στο πλαίσιο συστήματος από απόσταση πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που οργανώνεται από τον προμηθευτή, ο οποίος χρησιμοποιεί αποκλειστικά για τη σύμβαση αυτή ένα ή περισσότερα μέσα επικοινωνίας από απόσταση, μέχρι και τη στιγμή σύναψης της σύμβασης. 11) «Σταθερό μέσο»: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον προμηθευτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση για επαρκές χρονικό διάστημα σε σχέση με τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών, όπως το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. 12) «Μέσο επικοινωνίας από απόσταση»: κάθε μέσο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, χωρίς την αυτοπρόσωπη και ταυτόχρονη παρουσία του προμηθευτή και του καταναλωτή, για την από απόσταση εμπορία υπηρεσίας μεταξύ των μερών αυτών, όπως αναφέρεται στο Μέρος Τρίτο. 13) «Φορέας ή προμηθευτής μέσου επικοινωνίας από απόσταση»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, του οποίου η εμπορική ή η επαγγελματική δραστηριότητα συνίσταται στη διάθεση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας από απόσταση στους προμηθευτές. 14) «Ψηφιακό περιεχόμενο»: δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή. 15) «Νόμιμη εγγύηση»: η ευθύνη του πωλητή για έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση, σύμφωνα με τα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164). 16) «Εμπορική εγγύηση»: κάθε ανάληψη υποχρέωσης από τον πωλητή ή τον παραγωγό (εγγυητή) προς τον καταναλωτή πλέον της νόμιμης εγγύησης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος ή για αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση με οποιοδήποτε τρόπο των αγαθών, αν αυτά δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση, οι οποίες αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή	δημόσιου δικαίου, του οποίου η εμπορική ή η επαγγελματική δραστηριότητα συνίσταται στη διάθεση ενός ή περισσότερων μέσων επικοινωνίας από απόσταση στους προμηθευτές. 14. Ψηφιακό περιεχόμενο: δεδομένα που παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή. 15. Νόμιμη εγγύηση: η ευθύνη του πωλητή για έλλειψη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση, σύμφωνα με τα άρθρα 534 επ. του Αστικού Κώδικα. 16. Εμπορική εγγύηση: κάθε ανάληψη υποχρέωσης από τον πωλητή ή τον παραγωγό (εγγυητή) προς τον καταναλωτή πλέον της νόμιμης εγγύησης, για επιστροφή του καταβληθέντος τιμήματος ή για αντικατάσταση, επισκευή ή συντήρηση με οποιοδήποτε τρόπο των αγαθών αν αυτά δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση, οι οποίες αναφέρονται στη δήλωση της εγγύησης ή στη σχετική διαφήμιση και είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή ή πριν από τη σύναψη της σύμβασης.».

στη σχετική διαφήμιση και είναι διαθέσιμες κατά τη στιγμή ή πριν από τη σύναψη της σύμβασης. 17) «Εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα»: η εμπορική εγγύηση του παραγωγού όσον αφορά την ανθεκτικότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5α, βάσει της οποίας ο παραγωγός είναι άμεσα υπεύθυνος έναντι του καταναλωτή καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της εμπορικής εγγύησης όσον αφορά την ανθεκτικότητα για την επισκευή ή την αντικατάσταση των αγαθών σύμφωνα με το άρθρο 544 του Αστικού Κώδικα, όταν τα αγαθά δεν διατηρούν την ανθεκτικότητά τους. 18) «Ανθεκτικότητα»: η ικανότητα των αγαθών να διατηρούν τις απαιτούμενες λειτουργίες και επιδόσεις τους στο πλαίσιο της συνήθους χρήσης. 19) «Βαθμολογία δυνατότητας επισκευής»: βαθμολογία που εκφράζει την ικανότητα ενός αγαθού να επισκευαστεί, βάσει εναρμονισμένων απαιτήσεων που καθορίζονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. 20) «Ενημέρωση λογισμικού»: δωρεάν ενημέρωση, συμπεριλαμβανομένης της ενημέρωσης ασφαλείας, η οποία είναι απαραίτητη για την τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες σύμφωνα με τον ν. 4967/2022 (Α΄ 171).».	
Άρθρο 82 **Υποχρέωση προμηθευτή για παροχή πληροφοριών σχετικά με την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά - Ενίσχυση των απαιτήσεων ενημέρωσης - Τροποποίηση άρθρου 3β ν. 2251/1994 (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)** Στο άρθρο 3β του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί απαιτήσεων ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στην παρ. 1, βα) οι περ. ζ), η) και ιβ) αντικαθίστανται, ββ) προστίθενται περ. κα) έως κε) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3β διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 3β Απαιτήσεις ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος	**Άρθρο 3β ν. 2251/1994:** «Άρθρο 3β Απαιτήσεις ενημέρωσης για συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος (άρθρο 6 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ) 1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο: α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, β) την ταυτότητα του προμηθευτή, λόγου χάρη την εμπορική επωνυμία του, γ) τη γεωγραφική διεύθυνση όπου ο προμηθευτής είναι εγκατεστημένος, καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του. Επιπλέον, όταν ο προμηθευτής παρέχει άλλα μέσα επιγραμμικής επικοινωνίας, που διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να διατηρήσει οποιαδήποτε γραπτή επικοινωνία με τον προμηθευτή σε σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας και της ώρας της εν λόγω επικοινωνίας, η ενημέρωση περιλαμβάνει επίσης

(άρθρο 6 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 και παρ. 3 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) 1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο: α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, β) την ταυτότητα του προμηθευτή, λόγου χάρη την εμπορική επωνυμία του, γ) τη γεωγραφική διεύθυνση όπου ο προμηθευτής είναι εγκατεστημένος, καθώς και τον αριθμό τηλεφώνου και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του. Επιπλέον, όταν ο προμηθευτής παρέχει άλλα μέσα επιγραμμικής επικοινωνίας, που διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να διατηρήσει οποιαδήποτε γραπτή επικοινωνία με τον προμηθευτή σε σταθερό μέσο, συμπεριλαμβανομένης της ημερομηνίας και της ώρας της εν λόγω επικοινωνίας, η ενημέρωση περιλαμβάνει επίσης λεπτομέρειες σχετικά με τα εν λόγω άλλα μέσα. Τα εν λόγω μέσα επικοινωνίας που παρέχει ο προμηθευτής διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να έρθει σε επαφή με τον προμηθευτή γρήγορα και να επικοινωνήσει με αυτόν αποτελεσματικά. Ανάλογα με την περίπτωση, ο προμηθευτής παρέχει, επίσης, τη γεωγραφική διεύθυνση και τα στοιχεία ταυτότητας του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί, δ) εάν διαφέρει από τη διεύθυνση που παρέχεται βάσει της περ. γ), τη γεωγραφική διεύθυνση της εμπορικής έδρας του προμηθευτή και, όπου ενδείκνυται, τη διεύθυνση του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί, όπου ο καταναλωτής μπορεί να απευθύνει τυχόν παράπονά του, ε) τη συνολική τιμή των αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή, καθώς και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου και κάθε άλλη δαπάνη ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν	λεπτομέρειες σχετικά με τα εν λόγω άλλα μέσα. Τα εν λόγω μέσα επικοινωνίας που παρέχει ο προμηθευτής διασφαλίζουν ότι ο καταναλωτής μπορεί να έρθει σε επαφή με τον προμηθευτή γρήγορα και να επικοινωνήσει με αυτόν αποτελεσματικά. Ανάλογα με την περίπτωση, ο προμηθευτής παρέχει, επίσης, τη γεωγραφική διεύθυνση και τα στοιχεία ταυτότητας του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί, δ) εάν διαφέρει από τη διεύθυνση που παρέχεται βάσει της περ. γ), τη γεωγραφική διεύθυνση της εμπορικής έδρας του προμηθευτή και, όπου ενδείκνυται, τη διεύθυνση του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί, όπου ο καταναλωτής μπορεί να απευθύνει τυχόν παράπονά του, ε) τη συνολική τιμή των αγαθών ή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή, καθώς και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου και κάθε άλλη δαπάνη ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις. Σε περίπτωση σύμβασης αορίστου χρόνου ή σύμβασης που περιλαμβάνει συνδρομή, η συνολική τιμή περιλαμβάνει τη συνολική δαπάνη ανά περίοδο χρέωσης. Εάν οι συμβάσεις αυτές επιβαρύνονται με σταθερή τιμή, η συνολική τιμή σημαίνει επίσης τη συνολική μηνιαία δαπάνη. Εάν η συνολική δαπάνη δεν μπορεί ευλόγως να υπολογισθεί εκ των προτέρων, περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η τιμή πρόκειται να υπολογιστεί, εα) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων, στ) το κόστος χρησιμοποιήσεως του μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως για τη σύναψη της σύμβασης, όταν αυτό υπολογίζεται με βάση άλλη εκτός των βασικών τιμολογίων, ζ) τις διευθετήσεις πληρωμής, παράδοσης, εκτέλεσης, της προθεσμίας εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει τις υπηρεσίες και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, της πολιτικής που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων, η) όπου υπάρχει δικαίωμα υπαναχώρησης, τις προϋποθέσεις, την προθεσμία και τις διαδικασίες άσκησης του δικαιώματος σύμφωνα με το άρθρο 3ζ παρ. 1, καθώς και το υπόδειγμα του εντύπου υπαναχώρησης που παρατίθεται στο Τμήμα Β' του Παραρτήματος το οποίο προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος,

μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις. Σε περίπτωση σύμβασης αορίστου χρόνου ή σύμβασης που περιλαμβάνει συνδρομή, η συνολική τιμή περιλαμβάνει τη συνολική δαπάνη ανά περίοδο χρέωσης. Εάν οι συμβάσεις αυτές επιβαρύνονται με σταθερή τιμή, η συνολική τιμή σημαίνει επίσης τη συνολική μηνιαία δαπάνη. Εάν η συνολική δαπάνη δεν μπορεί ευλόγως να υπολογισθεί εκ των προτέρων, περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο η τιμή πρόκειται να υπολογιστεί,

εα) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι η τιμή εξατομικεύτηκε βάσει αυτοματοποιημένης λήψης αποφάσεων,

στ) το κόστος χρησιμοποιήσεως του μέσου επικοινωνίας εξ αποστάσεως για τη σύναψη της σύμβασης, όταν αυτό υπολογίζεται με βάση άλλη εκτός των βασικών τιμολογίων,

ζ) τις διευθετήσεις πληρωμής, παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων των διαθέσιμων φιλικών προς το περιβάλλον επιλογών παράδοσης, κατά περίπτωση, εκτέλεσης, της προθεσμίας εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει να παραδώσει τα αγαθά ή να εκτελέσει τις υπηρεσίες και της πολιτικής που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων,

η) όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης, τις προϋποθέσεις, την προθεσμία και τις διαδικασίες άσκησης του δικαιώματος αυτού σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 3ζ, καθώς και το υπόδειγμα του εντύπου υπαναχώρησης που παρατίθεται στο Τμήμα Β΄ του Παραρτήματος Ι και, κατά περίπτωση πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη, καθώς και οδηγίες για την πρόσβαση και τη θέση στην επιγραμμική διεπαφή της λειτουργίας υπαναχώρησης που αναφέρεται στο άρθρο 3ζα,

θ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι ο καταναλωτής θα επιβαρυνθεί με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών σε περίπτωση υπαναχώρησης και, για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, εάν τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν υπό κανονικές συνθήκες να επιστραφούν ταχυδρομικώς, τη δαπάνη επιστροφής τους,

ι) σε περίπτωση που ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού έχει κάνει χρήση της δυνατότητας της παρ. 3 του άρθρου 3γ ή της παρ. 8 του άρθρου 3δ, ότι ο καταναλωτής

θ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, ότι ο καταναλωτής θα επιβαρυνθεί με τη δαπάνη επιστροφής των αγαθών σε περίπτωση υπαναχώρησης και, για τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, εάν τα αγαθά από τη φύση τους δεν μπορούν υπό κανονικές συνθήκες να επιστραφούν ταχυδρομικώς, τη δαπάνη επιστροφής τους,

ι) σε περίπτωση που ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης αφού έχει κάνει χρήση της δυνατότητας του άρθρου 3γ παρ. 3 ή του άρθρου 3δ παρ. 8, ότι ο καταναλωτής δεσμεύεται να καταβάλει το εύλογο κόστος στον προμηθευτή σύμφωνα με το άρθρο 3ι παρ. 3, ια) όταν δεν παρέχεται δικαίωμα υπαναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 3ιβ, την πληροφορία ότι ο καταναλωτής δεν θα έχει δικαίωμα υπαναχώρησης ή, κατά περίπτωση, τις περιστάσεις υπό τις οποίες ο καταναλωτής χάνει το δικαίωμα του υπαναχώρησης,

ιβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση των αγαθών, του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών,

ιγ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους εφαρμογής υπηρεσιών υποστήριξης του πελάτη μετά την πώληση, εξυπηρέτησης μετά την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων,

ιδ) την ύπαρξη σχετικών κωδίκων συμπεριφοράς, όπως ορίζονται στο άρθρο 9α περ. στ),

ιε) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης, ιστ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ελάχιστη διάρκεια των υποχρεώσεων του καταναλωτή βάσει της σύμβασης,

ιζ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους κατάθεσης χρημάτων ή άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων που πρέπει να καταβληθούν ή να παρασχεθούν από τον καταναλωτή όποτε το ζητήσει ο προμηθευτής,

ιη) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών,

ιθ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών των οποίων ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση,

κ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό παραπόνων και επανόρθωσης στον οποίο υπάγεται ο προμηθευτής, καθώς και τους τρόπους πρόσβασης σε αυτόν.

2. Η παρ. 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή

δεσμεύεται να καταβάλει το εύλογο κόστος στον προμηθευτή σύμφωνα με το άρθρο 3ι παρ. 3, ια) όταν δεν παρέχεται δικαίωμα υπαναχώρησης σύμφωνα με το άρθρο 3ιβ, την πληροφορία ότι ο καταναλωτής δεν θα έχει δικαίωμα υπαναχώρησης ή, κατά περίπτωση, τις περιστάσεις υπό τις οποίες ο καταναλωτής χάνει το δικαίωμα του υπαναχώρησης, ιβ) υπενθύμιση περί ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση αγαθών και των κύριων στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου της διετούς παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164), με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση της εναρμονισμένης ανακοίνωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4στα, ιγ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους εφαρμογής υπηρεσιών υποστήριξης του πελάτη μετά την πώληση, εξυπηρέτησης μετά την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων, ιδ) την ύπαρξη σχετικών κωδίκων συμπεριφοράς, όπως ορίζονται στο άρθρο 9α περ. στ), ιε) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης, ιστ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ελάχιστη διάρκεια των υποχρεώσεων του καταναλωτή βάσει της σύμβασης, ιζ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, την ύπαρξη και τους όρους κατάθεσης χρημάτων ή άλλων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων που πρέπει να καταβληθούν ή να παρασχεθούν από τον καταναλωτή όποτε το ζητήσει ο προμηθευτής, ιη) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, των αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών, ιθ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών των οποίων ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση, κ) όπου τυγχάνει εφαρμογής, τη δυνατότητα προσφυγής σε εξωδικαστικό μηχανισμό παραπόνων και επανόρθωσης στον οποίο υπάγεται ο προμηθευτής, καθώς και τους τρόπους πρόσβασης σε αυτόν,	παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο. 3. Σε περίπτωση δημόσιου πλειστηριασμού, οι πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. β), γ) και δ) της παρ. 1 μπορούν να αντικαθίστανται από αντίστοιχα στοιχεία του εκπλειστηριαστή. 4. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι) μπορούν να παρέχονται με το υπόδειγμα οδηγιών για την υπαναχώρηση που παρατίθεται στο Τμήμα Α' του Παραρτήματος του παρόντος. Ο προμηθευτής έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που ορίζονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι), εφόσον έχει παράσχει αυτές τις οδηγίες, σωστά συμπληρωμένες, στον καταναλωτή. 5. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που συνάπτεται εξ αποστάσεως ή εκτός του εμπορικού καταστήματος και δεν μεταβάλλονται πλην ρητής συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών. 6. Εάν ο προμηθευτής δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις πρόσθετες επιβαρύνσεις ή άλλες δαπάνες κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. ε) ή για τις δαπάνες επιστροφής των αγαθών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. θ), ο καταναλωτής δεν πληρώνει τις εν λόγω επιβαρύνσεις ή δαπάνες. 7. Οι οριζόμενες στα άρθρα 3 έως 4η υποχρεώσεις ενημέρωσης σωρευτικά προστίθενται στις απαιτήσεις πληροφόρησης που περιέχουν ο ν. 3844/2010 (Α' 63) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις» και το π.δ. 131/2003 (Α' 116) «Προσαρμογή στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο).». Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, αν διάταξη του ν. 3844/2010 ή του Προεδρικού Διατάγματος 131/2003 σχετικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται οι πληροφορίες, έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη των άρθρων 3 έως 4η, υπερισχύει η διάταξη των άρθρων αυτών. 8. Ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που ορίζονται στα άρθρα 3β έως 3ιβ, το βάρος της απόδειξης το έχει ο προμηθευτής. 9. Εάν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.».

κα) όταν ο παραγωγός προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα χωρίς πρόσθετο κόστος, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, και θέτει τις εν λόγω πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, τις πληροφορίες σχετικά με το ότι το εν λόγω αγαθό διαθέτει την εν λόγω εγγύηση, τη διάρκειά της και υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση του εναρμονισμένου σήματος που αναφέρεται στο άρθρο 4στα, κβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης ανταπόκρισης για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες, κγ) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, για ψηφιακό περιεχόμενο και για ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο παραγωγός ή ο πάροχος καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες στον προμηθευτή, το ελάχιστο διάστημα, εκφρασμένο είτε ως χρονική περίοδο ή με αναφορά σε ημερομηνία κατά τη διάρκεια του οποίου ο παραγωγός ή ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού, κδ) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής για τα αγαθά, κε) όταν δεν εφαρμόζεται η περ. θ) και υπό την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα, το εκτιμώμενο κόστος και τη διαδικασία παραγγελίας ανταλλακτικών που απαιτούνται για την τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών στη σύμβαση, σχετικά με τη διαθεσιμότητα οδηγιών επισκευής και συντήρησης και σχετικά με τους περιορισμούς επισκευής. 2. Η παρ. 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο. 3. Σε περίπτωση δημόσιου πλειστηριασμού, οι πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. β), γ) και δ) της παρ. 1 μπορούν να αντικαθίστανται από αντίστοιχα στοιχεία του εκπλειστηριαστή. 4. Οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι) μπορούν να παρέχονται με το υπόδειγμα οδηγιών για την υπαναχώρηση που παρατίθεται στο Τμήμα Α' του Παραρτήματος του παρόντος. Ο προμηθευτής έχει εκπληρώσει	

τις υποχρεώσεις παροχής πληροφοριών που ορίζονται στην παρ. 1 περ. η), θ) και ι), εφόσον έχει παράσχει αυτές τις οδηγίες, σωστά συμπληρωμένες, στον καταναλωτή. 5. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που συνάπτεται εξ αποστάσεως ή εκτός του εμπορικού καταστήματος και δεν μεταβάλλονται πλην ρητής συμφωνίας των συμβαλλόμενων μερών. 6. Εάν ο προμηθευτής δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις πρόσθετες επιβαρύνσεις ή άλλες δαπάνες κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. ε) ή για τις δαπάνες επιστροφής των αγαθών κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 περ. θ), ο καταναλωτής δεν πληρώνει τις εν λόγω επιβαρύνσεις ή δαπάνες. 7. Οι οριζόμενες στα άρθρα 3 έως 4η υποχρεώσεις ενημέρωσης σωρευτικά προστίθενται στις απαιτήσεις πληροφόρησης που περιέχουν ο ν. 3844/2010 (Α' 63) «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2006/123 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά και άλλες διατάξεις» και το π.δ. 131/2003 (Α' 116) «Προσαρμογή στην Οδηγία 2000/31 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο).». Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, αν διάταξη του ν. 3844/2010 ή του Προεδρικού Διατάγματος 131/2003 σχετικά με το περιεχόμενο και τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται οι πληροφορίες, έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη των άρθρων 3 έως 4η, υπερισχύει η διάταξη των άρθρων αυτών. 8. Ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων ενημέρωσης που ορίζονται στα άρθρα 3β έως 3ιβ, το βάρος της απόδειξης το έχει ο προμηθευτής. 9. Εάν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις υποχρεώσεις ενημέρωσης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.».	
Άρθρο 83	**Άρθρο 3δ ν. 2251/1994:** «Άρθρο 3δ

Υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως που συνάπτονται με ηλεκτρονικό τρόπο - Τροποποίηση άρθρου 3δ ν. 2251/1994 **(παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)** Στο άρθρο 3δ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί τυπικών απαιτήσεων για συμβάσεις εξ αποστάσεως, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2, βα) η λέξη «ευκρινή» αντικαθίσταται από τη λέξη «κατανοητό», ββ) οι λέξεις «στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. α), ε), ιε) και ιστ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις περ. α), ε), ιε), ιστ) και κα) της παρ. 1 του άρθρου 3β» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 3δ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 3δ Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως (άρθρο 8 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 4 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) 1. Όσον αφορά στις εξ αποστάσεως συμβάσεις, ο προμηθευτής παρέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β ή θέτει αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση του καταναλωτή με τρόπο κατάλληλο για το μέσο της επικοινωνίας εξ αποστάσεως που χρησιμοποιείται σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται πάνω σε σταθερό μέσο, οφείλουν να είναι ευανάγνωστες. 2. Αν μια εξ αποστάσεως σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί με ηλεκτρονικό μέσο επιβάλλει στον καταναλωτή την υποχρέωση να πληρώσει, ο προμηθευτής οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή, με σαφή και κατανοητό τρόπο και αμέσως προτού ο καταναλωτής υποβάλει την παραγγελία του, τις πληροφορίες που προβλέπονται στις περ. α), ε), ιε), ιστ) και κα) της παρ. 1 του άρθρου 3β. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει εμφανίζονται πολύ κοντά προς την επιβεβαίωση που απαιτείται για την υποβολή της παραγγελίας. Ο προμηθευτής οφείλει να μεριμνήσει, ώστε ο καταναλωτής, υποβάλλοντας την παραγγελία του, να αναγνωρίσει ρητώς ότι η παραγγελία συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής. Αν η υποβολή παραγγελίας απαιτεί την ενεργοποίηση ενός εικονιδίου επιλογής ή ανάλογη λειτουργία, το εικονίδιο επιλογής ή η ανάλογη λειτουργία πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη σήμανση που να αναγράφει τις λέξεις «παραγγελία με υποχρέωση	Τυπικές απαιτήσεις για συμβάσεις εξ αποστάσεως (άρθρο 8 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ) 1. Όσον αφορά στις εξ αποστάσεως συμβάσεις, ο προμηθευτής παρέχει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1 ή θέτει αυτές τις πληροφορίες στη διάθεση του καταναλωτή με τρόπο κατάλληλο για το μέσο της επικοινωνίας εξ αποστάσεως που χρησιμοποιείται σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Εφόσον οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται πάνω σε σταθερό μέσο, οφείλουν να είναι ευανάγνωστες. 2. Εάν μια εξ αποστάσεως σύμβαση που πρόκειται να συναφθεί με ηλεκτρονικό μέσο επιβάλλει στον καταναλωτή την υποχρέωση να πληρώσει, ο προμηθευτής οφείλει να παράσχει στον καταναλωτή με σαφή και ευκρινή τρόπο και αμέσως προτού ο καταναλωτής υποβάλει την παραγγελία του τις πληροφορίες που προβλέπονται στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. α), ε), ιε) και ιστ). Οι πληροφορίες αυτές πρέπει εμφανίζονται πολύ κοντά προς την επιβεβαίωση που απαιτείται για την υποβολή της παραγγελίας. Ο προμηθευτής οφείλει να μεριμνήσει ώστε ο καταναλωτής, υποβάλλοντας την παραγγελία του, να αναγνωρίσει ρητώς ότι η παραγγελία συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής. Εάν η υποβολή παραγγελίας απαιτεί την ενεργοποίηση ενός εικονιδίου επιλογής ή ανάλογη λειτουργία, το εικονίδιο επιλογής ή η ανάλογη λειτουργία πρέπει να φέρουν ευανάγνωστη σήμανση που να αναγράφει τις λέξεις «παραγγελία με υποχρέωση πληρωμής» ή μια ανάλογη σαφή διατύπωση που να δείχνει ότι η υποβολή παραγγελίας συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής στον προμηθευτή. Εάν ο προμηθευτής δεν συμμορφωθεί με το παρόν εδάφιο, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη σύμβαση ή την παραγγελία. 3. Οι εμπορικές ιστοσελίδες οφείλουν να αναγράφουν σαφώς και ευανάγνωστα το αργότερο με την έναρξη της διαδικασίας υποβολής παραγγελίας κατά πόσον ισχύουν περιορισμοί στην παράδοση και ποια μέσα πληρωμής είναι δεκτά. 4. Εάν η σύμβαση συνάπτεται με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο παρέχει περιορισμένο χώρο ή χρόνο για την απεικόνιση των πληροφοριών, ο προμηθευτής παρέχει, πάνω στο συγκεκριμένο μέσο ή διά του συγκεκριμένου μέσου πριν από τη σύναψη αυτής της σύμβασης, τουλάχιστον τις προσυμβατικές πληροφορίες που αφορούν τα βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, την ταυτότητα του προμηθευτή, τη συνολική τιμή, το δικαίωμα υπαναχώρησης, τη διάρκεια της σύμβασης και, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου, τις προϋποθέσεις καταγγελίας της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα, αντίστοιχα, στο άρθρο 3β παρ. 1 περ. α), β), ε), η) και ιε), εξαιρουμένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης που καθορίζεται στο Τμήμα Β' του

πληρωμής» ή μια ανάλογη σαφή διατύπωση που να δείχνει ότι η υποβολή παραγγελίας συνεπάγεται υποχρέωση πληρωμής στον προμηθευτή. Αν ο προμηθευτής δεν συμμορφωθεί με το παρόν εδάφιο, ο καταναλωτής δεν δεσμεύεται από τη σύμβαση ή την παραγγελία. 3. Οι εμπορικές ιστοσελίδες οφείλουν να αναγράφουν σαφώς και ευανάγνωστα το αργότερο με την έναρξη της διαδικασίας υποβολής παραγγελίας κατά πόσον ισχύουν περιορισμοί στην παράδοση και ποια μέσα πληρωμής είναι δεκτά. 4. Αν η σύμβαση συνάπτεται με μέσο επικοινωνίας εξ αποστάσεως το οποίο παρέχει περιορισμένο χώρο ή χρόνο για την απεικόνιση των πληροφοριών, ο προμηθευτής παρέχει, πάνω στο συγκεκριμένο μέσο ή διά του συγκεκριμένου μέσου πριν από τη σύναψη αυτής της σύμβασης, τουλάχιστον τις προσυμβατικές πληροφορίες που αφορούν στα βασικά χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, την ταυτότητα του προμηθευτή, τη συνολική τιμή, το δικαίωμα υπαναχώρησης, τη διάρκεια της σύμβασης και, αν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου, τις προϋποθέσεις καταγγελίας της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα, αντίστοιχα, στις περ. α), β), ε), η) και ιε) της παρ. 1 του άρθρου 3β, εξαιρουμένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης που καθορίζεται στο Τμήμα Β' του Παραρτήματος που αναφέρεται στην περ. η). Οι λοιπές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β, συμπεριλαμβανομένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης, παρέχονται από τον προμηθευτή στον καταναλωτή με τον κατάλληλο τρόπο σύμφωνα με την παρ. 1. 5. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, αν ο προμηθευτής προβεί σε τηλεφωνική κλήση προς τον καταναλωτή με σκοπό τη σύναψη εξ αποστάσεως σύμβασης, οφείλει, στην αρχή της συνομιλίας με τον καταναλωτή, να δηλώσει την ταυτότητά του και, όπου τούτο έχει εφαρμογή, την ταυτότητα του προσώπου εξ ονόματος του οποίου τηλεφωνεί και τον εμπορικό σκοπό της επικοινωνίας. 6. Αν πρόκειται να συναφθεί σύμβαση εξ αποστάσεως μέσω τηλεφώνου, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ή ταυτόχρονα την παροχή αγαθών και υπηρεσιών, ο προμηθευτής υποχρεούται να επιβεβαιώσει την προσφορά του προς τον καταναλωτή, ο οποίος δεσμεύεται,	Παραρτήματος που αναφέρεται στην περ. η). Οι λοιπές πληροφορίες που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β, συμπεριλαμβανομένου του υποδείγματος του εντύπου υπαναχώρησης, παρέχονται από τον προμηθευτή στον καταναλωτή με τον κατάλληλο τρόπο σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου. 5. Με την επιφύλαξη της παρ. 4, εάν ο προμηθευτής προβεί σε τηλεφωνική κλήση προς τον καταναλωτή με σκοπό τη σύναψη εξ αποστάσεως σύμβασης, οφείλει, στην αρχή της συνομιλίας με τον καταναλωτή, να δηλώσει την ταυτότητά του και, όπου τούτο έχει εφαρμογή, την ταυτότητα του προσώπου εξ ονόματος του οποίου τηλεφωνεί και τον εμπορικό σκοπό της επικοινωνίας. 6. Εάν πρόκειται να συναφθεί σύμβαση εξ αποστάσεως μέσω τηλεφώνου, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ή ταυτόχρονα την παροχή αγαθών και υπηρεσιών, ο προμηθευτής υποχρεούται να επιβεβαιώσει την προσφορά του προς τον καταναλωτή, ο οποίος δεσμεύεται μόνον όταν υπογράψει την προσφορά ή έχει στείλει τη γραπτή συγκατάθεσή του. Οι επιβεβαιώσεις αυτές πρέπει να κοινοποιούνται πάνω σε σταθερό μέσο. 7. Ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή την επιβεβαίωση της συναφθείσας σύμβασης, σε σταθερό μέσο σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης και το αργότερο κατά τη στιγμή της παράδοσης των αγαθών ή προτού αρχίσει η εκτέλεση της υπηρεσίας. Η εν λόγω επιβεβαίωση περιλαμβάνει: α) το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 3β παρ. 1, εκτός εάν ο προμηθευτής έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης σε σταθερό μέσο, και β) κατά περίπτωση, την επιβεβαίωση της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης και αναγνώρισης του καταναλωτή σύμφωνα με το άρθρο 3ιβ περ. ιγ). 8. Εφόσον ο καταναλωτής επιθυμεί η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή η παροχή τηλεθέρμανσης να άρχεται στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3ε και η σύμβαση υποχρεώνει τον καταναλωτή να καταβάλει τίμημα, ο προμηθευτής απαιτεί από τον καταναλωτή να καταθέσει ρητή αίτηση και ζητεί από τον καταναλωτή να αναγνωρίσει ότι, μόλις η σύμβαση εκτελεσθεί πλήρως από τον προμηθευτή, ο καταναλωτής θα απωλέσει το δικαίωμα υπαναχώρησης. 9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τη σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων και την αποστολή ηλεκτρονικών παραγγελιών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 8 και 10 του π.δ. 131/2003.

μόνον όταν υπογράψει την προσφορά ή έχει στείλει τη γραπτή συγκατάθεσή του. Οι επιβεβαιώσεις αυτές πρέπει να κοινοποιούνται πάνω σε σταθερό μέσο. 7. Ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή την επιβεβαίωση της συναφθείσας σύμβασης, σε σταθερό μέσο σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης και το αργότερο κατά τη στιγμή της παράδοσης των αγαθών ή προτού αρχίσει η εκτέλεση της υπηρεσίας. Η εν λόγω επιβεβαίωση περιλαμβάνει: α) το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 3β, εκτός αν ο προμηθευτής έχει ήδη παράσχει τις πληροφορίες στον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της εξ αποστάσεως σύμβασης σε σταθερό μέσο, και β) κατά περίπτωση, την επιβεβαίωση της προηγούμενης ρητής συγκατάθεσης και αναγνώρισης του καταναλωτή σύμφωνα με την περ. ιγ) του άρθρου 3ιβ. 8. Εφόσον ο καταναλωτής επιθυμεί η παροχή υπηρεσιών ή η παροχή νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή σε καθορισμένη ποσότητα, ή η παροχή τηλεθέρμανσης να άρχεται στη διάρκεια της περιόδου υπαναχώρησης που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3ε και η σύμβαση υποχρεώνει τον καταναλωτή να καταβάλει τίμημα, ο προμηθευτής απαιτεί από τον καταναλωτή να καταθέσει ρητή αίτηση και ζητεί από τον καταναλωτή να αναγνωρίσει ότι, μόλις η σύμβαση εκτελεσθεί πλήρως από τον προμηθευτή, ο καταναλωτής θα απωλέσει το δικαίωμα υπαναχώρησης. 9. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τη σύναψη ηλεκτρονικών συμβάσεων και την αποστολή ηλεκτρονικών παραγγελιών, όπως καθορίζονται στα άρθρα 8 και 10 του π.δ. 131/2003. 10. Αν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις τυπικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.».	10. Εάν ο προμηθευτής δεν τηρήσει τις τυπικές απαιτήσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο η σύμβαση εξ αποστάσεως είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή.».
Άρθρο 84 **Πρόσθετες υποχρεώσεις προμηθευτών για ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός καταστήματος - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 2251/1994**	**Άρθρο 4 ν. 2251/1994:** «Άρθρο 4 Υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος (άρθρο 5 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ)

(παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) Στο άρθρο 4 του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί υποχρεώσεων ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στην παρ. 1, βα) η περ. ε) αντικαθίσταται, ββ) προστίθενται περ. θ) και ι) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 4 Υποχρεώσεις ενημέρωσης για συμβάσεις άλλες από τις συναπτόμενες εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος (άρθρο 5 της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ, παρ. 2 άρθρου 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) 1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση άλλη από τη συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν είναι ήδη εμφανείς από τις περιστάσεις: α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, β) την ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του, τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος και τον αριθμό του τηλεφώνου του, γ) τη συνολική τιμή των αγαθών ή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσης των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις, δ) κατά περίπτωση, τις ρυθμίσεις για την πληρωμή, την παράδοση, την εκτέλεση, την προθεσμία εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει την υπηρεσία και την πολιτική που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων, ε) υπενθύμιση περί ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση αγαθών και των	1. Πριν δεσμευθεί ο καταναλωτής με σύμβαση άλλη από τη συναπτόμενη εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά, ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή τις ακόλουθες πληροφορίες με ευκρινή και κατανοητό τρόπο, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν είναι ήδη εμφανείς από τις περιστάσεις: α) τα κύρια χαρακτηριστικά των αγαθών ή των υπηρεσιών, στον βαθμό που ενδείκνυται σε σχέση με το μέσο και τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, β) την ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του, τη γεωγραφική διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος και τον αριθμό του τηλεφώνου του, γ) τη συνολική τιμή των αγαθών ή των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων του Φ.Π.Α. και κάθε άλλου τέλους, ή αν, λόγω της φύσεως των αγαθών ή των υπηρεσιών, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να υπολογιστεί η τιμή και, όπου τυγχάνει εφαρμογής, όλες τις πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις δεν μπορούν ευλόγως να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις, δ) κατά περίπτωση, τις ρυθμίσεις για την πληρωμή, την παράδοση, την εκτέλεση, την προθεσμία εντός της οποίας ο προμηθευτής αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει τα αγαθά ή να παράσχει την υπηρεσία και την πολιτική που εφαρμόζει ο προμηθευτής για την αντιμετώπιση των παραπόνων, ε) επιπλέον της υπενθύμισης περί ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης για την ανταπόκριση αγαθών, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, την υπενθύμιση περί ύπαρξης εξυπηρέτησης μετά την πώληση και, κατά περίπτωση, την παροχή εμπορικών εγγυήσεων, μαζί με τους σχετικούς όρους εφαρμογής, στ) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης, ζ) κατά περίπτωση, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, η) κατά περίπτωση, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών της οποίας ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση. 2. Η παρ. 1 ισχύει επίσης για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή

κύριων στοιχείων της, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου της διετούς παραγραφής που προβλέπεται στο άρθρο 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164) με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση της εναρμονισμένης ανακοίνωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4στα, εα) όταν ο παραγωγός προσφέρει στον καταναλωτή εμπορική εγγύηση όσον αφορά την ανθεκτικότητα χωρίς πρόσθετο κόστος, η οποία καλύπτει ολόκληρο το αγαθό και για διάστημα μεγαλύτερο των δύο (2) ετών, και θέτει τις πληροφορίες αυτές στη διάθεση του προμηθευτή, τις πληροφορίες σχετικά με το ότι το εν λόγω αγαθό διαθέτει την εν λόγω εγγύηση, τη διάρκειά της και υπενθύμιση της ύπαρξης της νόμιμης εγγύησης, με ευδιάκριτο τρόπο, με χρήση του εναρμονισμένου σήματος που αναφέρεται στο άρθρο 4στα, εβ) υπενθύμιση της ύπαρξης νόμιμης εγγύησης για ψηφιακό περιεχόμενο και ψηφιακές υπηρεσίες, εγ) κατά περίπτωση, την ύπαρξη και τους όρους εξυπηρέτησης μετά από την πώληση και εμπορικών εγγυήσεων, εδ) για αγαθά με ψηφιακά στοιχεία, για ψηφιακό περιεχόμενο και για ψηφιακές υπηρεσίες, όταν ο παραγωγός ή ο πάροχος καθιστά διαθέσιμες τις πληροφορίες στον προμηθευτή, το ελάχιστο διάστημα, εκφρασμένο είτε ως χρονική περίοδο είτε με αναφορά σε ημερομηνία, κατά τη διάρκεια του οποίου ο παραγωγός ή ο πάροχος παρέχει ενημερώσεις λογισμικού, στ) τη διάρκεια της σύμβασης, όπου τυγχάνει εφαρμογής, ή, εάν η σύμβαση είναι αορίστου χρόνου ή αυτόματης παράτασης, τους όρους για τη λήξη της σύμβασης, ζ) κατά περίπτωση, τις δυνατότητες λειτουργίας, μαζί με τα ισχύοντα τεχνικά μέτρα προστασίας, αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών, η) κατά περίπτωση, κάθε σχετική συμβατότητα και διαλειτουργικότητα αγαθών με ψηφιακά στοιχεία, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών της οποίας ο προμηθευτής έχει γνώση ή ευλόγως αναμένεται να έχει γνώση, θ) κατά περίπτωση, τη βαθμολογία της δυνατότητας επισκευής των αγαθών, ι) όταν δεν εφαρμόζεται η περ. θ) και με την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός θέτει τις πληροφορίες στη διάθεση του προμηθευτή, πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα, το εκτιμώμενο κόστος και τη διαδικασία	παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο. 3. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που αφορούν καθημερινές συναλλαγές και που εκτελούνται αμέσως μόλις συναφθούν. 4. Για συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται το παρόν άρθρο μπορούν να προβλέπονται πρόσθετες υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης.».

παραγγελίας ανταλλακτικών που απαιτούνται για την τήρηση της ανταπόκρισης των αγαθών στη σύμβαση, σχετικά με τη διαθεσιμότητα οδηγιών επισκευής και συντήρησης, καθώς και σχετικά με τους περιορισμούς επισκευής. 2. Η παρ. 1 ισχύει, επίσης, για συμβάσεις παροχής νερού, φυσικού αερίου ή ηλεκτρικής ενέργειας, όταν δεν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα, παροχής τηλεθέρμανσης ή παροχής ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται πάνω σε υλικό μέσο. 3. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις που αφορούν καθημερινές συναλλαγές και που εκτελούνται αμέσως μόλις συναφθούν. 4. Για συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται το παρόν άρθρο μπορούν να προβλέπονται πρόσθετες υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης.».	
Άρθρο 86 **Συμπληρωματικοί ορισμοί Μέρους Έβδομου περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9α ν. 2251/1994 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)** Στο άρθρο 9α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) προστίθενται περ. ιγ) έως ιθ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9α διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 9α Ορισμοί (άρθρο 2 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους, νοούνται: α) «Προϊόν»: κάθε αγαθό ή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας, της ψηφιακής υπηρεσίας και του ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, β) «Εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές»: κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπος συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ ενός προμηθευτή, που συνδέεται άμεσα με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές, γ) «Ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών»: η χρήση	**Άρθρο 9α ν. 2251/1994:** Άρθρο 9α Ορισμοί (άρθρο 2 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ) Για τους σκοπούς των διατάξεων του παρόντος Μέρους νοούνται: α) προϊόν, κάθε αγαθό ή υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης περιουσίας, της ψηφιακής υπηρεσίας και του ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, β) εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές, κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπος συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ ενός προμηθευτή, που συνδέεται άμεσα με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές, γ) ουσιώδης στρέβλωση της οικονομικής συμπεριφοράς των καταναλωτών, η χρήση εμπορικής πρακτικής με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, δ) κώδικας συμπεριφοράς, κάθε συμφωνία ή σύνολο κανόνων που δεν επιβάλλονται από νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη και καθορίζουν, όσον αφορά μία ή περισσότερες συγκεκριμένες εμπορικές πρακτικές ή επιχειρηματικούς τομείς, τη συμπεριφορά των προμηθευτών που αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από τον κώδικα αυτόν, ε) ιδιοκτήτης κώδικα, κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός προμηθευτή ή μιας ομάδας προμηθευτών, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και αναθεώρηση ενός κώδικα συμπεριφοράς ή και για την

εμπορικής πρακτικής, με σκοπό τη σημαντική μείωση της ικανότητας του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, με επακόλουθο ο καταναλωτής να λάβει μια απόφαση συναλλαγής που διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, δ) «Κώδικας συμπεριφοράς»: κάθε συμφωνία ή σύνολο κανόνων που δεν επιβάλλονται από νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη και καθορίζουν, όσον αφορά μία ή περισσότερες συγκεκριμένες εμπορικές πρακτικές ή επιχειρηματικούς τομείς, τη συμπεριφορά των προμηθευτών που αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από τον κώδικα αυτόν, ε) «Ιδιοκτήτης κώδικα»: κάθε οντότητα, συμπεριλαμβανομένων ενός προμηθευτή ή μιας ομάδας προμηθευτών, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διατύπωση και αναθεώρηση ενός κώδικα συμπεριφοράς ή και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από αυτόν, στ) «Επαγγελματική ευσυνειδησία»: το μέτρο της ειδικής τεχνικής ικανότητας και μέριμνας που ευλόγως αναμένεται να επιδεικνύει ένας προμηθευτής προς τους καταναλωτές, κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην έντιμη πρακτική της αγοράς ή και στη γενική αρχή της καλής πίστης, στον τομέα δραστηριοτήτων του προμηθευτή, ζ) «Πρόσκληση για αγορά»: η εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και η τιμή με τρόπο που ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας τα οποία χρησιμοποιούνται, έτσι ώστε να έχει ο καταναλωτής τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την αγορά, η) «Κατάχρηση επιρροής»: η εκμετάλλευση της θέσης ισχύος σε σχέση με τον καταναλωτή για την άσκηση πίεσης, ακόμα και χωρίς τη χρήση ή την απειλή σωματικής βίας, με τρόπο που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, θ) «Απόφαση συναλλαγής»: η απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το αν, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει όλο το τίμημα ή μέρος αυτού, θα κρατήσει ή θα διαθέσει το προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι, ι) «Νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα, επαγγελματική δραστηριότητα ή ομάδα	παρακολούθηση της συμμόρφωσης προς τον κώδικα όσων αναλαμβάνουν να δεσμεύονται από αυτόν, στ) επαγγελματική ευσυνειδησία, το μέτρο της ειδικής τεχνικής ικανότητας και μέριμνας που ευλόγως αναμένεται να επιδεικνύει ένας προμηθευτής προς τους καταναλωτές, κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται στην έντιμη πρακτική της αγοράς ή και στη γενική αρχή της καλής πίστης, στον τομέα δραστηριοτήτων του προμηθευτή, ζ) πρόσκληση για αγορά, η εμπορική επικοινωνία στην οποία αναφέρονται τα χαρακτηριστικά του προϊόντος και η τιμή με τρόπο που ενδείκνυται για τα μέσα της εμπορικής επικοινωνίας τα οποία χρησιμοποιούνται, έτσι ώστε να έχει ο καταναλωτής τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την αγορά, η) κατάχρηση επιρροής, η εκμετάλλευση της θέσης ισχύος σε σχέση με τον καταναλωτή για την άσκηση πίεσης, ακόμα και χωρίς τη χρήση ή την απειλή σωματικής βίας, με τρόπο που περιορίζει σημαντικά την ικανότητα του καταναλωτή να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση, θ) απόφαση συναλλαγής, η απόφαση που λαμβάνει ο καταναλωτής για το αν, πώς και υπό ποιους όρους θα πραγματοποιήσει αγορά, θα καταβάλει όλο το τίμημα ή μέρος αυτού, θα κρατήσει ή θα διαθέσει το προϊόν ή θα ασκήσει συμβατικό δικαίωμα επί του προϊόντος είτε ο καταναλωτής αποφασίσει να προβεί σε ενέργεια είτε όχι, ι) νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα, επαγγελματική δραστηριό.τητα ή ομάδα επαγγελματικών δραστηριοτήτων η πρόσβαση στην οποία ή η άσκησή της ή ένας από τους τρόπους άσκησής της προϋποθέτει, άμεσα ή έμμεσα, ειδικά επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78), τον ν. 3919/2011 (Α' 32), ή ειδικότερα νομοθετήματα, ια) κατάταξη, η σχετική προβολή που δίδεται σε προϊόντα όπως παρουσιάζονται, οργανώνονται ή κοινοποιούνται από τον προμηθευτή, ανεξαρτήτως των τεχνολογικών μέσων που χρησιμοποιούνται για την εν λόγω παρουσίαση, οργάνωση ή κοινοποίηση, ιβ) επιγραμμική αγορά, η υπηρεσία η οποία χρησιμοποιεί λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή και η οποία επιτρέπει στους καταναλωτές να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με άλλους προμηθευτές ή καταναλωτές χρησιμοποιώντας λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται ο προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή.».

επαγγελματικών δραστηριοτήτων»: η πρόσβαση στην οποία ή η άσκησή της ή ένας από τους τρόπους άσκησής της προϋποθέτει, άμεσα ή έμμεσα, ειδικά επαγγελματικά προσόντα σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α΄ 78), τον ν. 3919/2011 (Α΄ 32), ή ειδικότερα νομοθετήματα, ια) «Κατάταξη»: η σχετική προβολή που δίδεται σε προϊόντα, όπως παρουσιάζονται, οργανώνονται ή κοινοποιούνται από τον προμηθευτή, ανεξαρτήτως των τεχνολογικών μέσων που χρησιμοποιούνται για την εν λόγω παρουσίαση, οργάνωση ή κοινοποίηση, ιβ) «Επιγραμμική αγορά»: η υπηρεσία η οποία χρησιμοποιεί λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή και η οποία επιτρέπει στους καταναλωτές να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με άλλους προμηθευτές ή καταναλωτές, χρησιμοποιώντας λογισμικό, συμπεριλαμβανομένου ιστοτόπου, μέρους ιστοτόπου ή εφαρμογής, το οποίο διαχειρίζεται ο προμηθευτής ή άλλος εξ ονόματος του προμηθευτή, ιγ) «Περιβαλλοντικός ισχυρισμός»: κάθε μήνυμα ή απεικόνιση η οποία δεν είναι υποχρεωτική βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου, σε οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανομένων κειμένων, εικόνων, γραφικών ή συμβολικών αναπαραστάσεων, όπως ετικετών, εμπορικών ονομασιών, επωνυμιών εταιρειών ή ονομασιών προϊόντων, στο πλαίσιο εμπορικής ανακοίνωσης, και η οποία δηλώνει ή υπονοεί ότι ένα προϊόν, μια κατηγορία προϊόντος, ένα εμπορικό σήμα ή ένας προμηθευτής έχει θετικό ή μηδενικό αντίκτυπο στο περιβάλλον ή ότι βλάπτει λιγότερο το περιβάλλον σε σύγκριση με άλλα προϊόντα, κατηγορίες προϊόντων, εμπορικά σήματα ή προμηθευτές, ή έχει βελτιώσει τον αντίκτυπό του με την πάροδο του χρόνου, ιδ) «Γενικός περιβαλλοντικός ισχυρισμός»: κάθε περιβαλλοντικός ισχυρισμός, που διατυπώνεται εγγράφως ή προφορικά, μεταξύ άλλων, μέσω οπτικοακουστικών μέσων, που δεν περιλαμβάνεται σε σήμα βιωσιμότητας και στον οποίο οι προδιαγραφές του ισχυρισμού δεν παρέχονται με σαφείς και κατανοητούς όρους στο ίδιο μέσο, ιε) «Σήμα βιωσιμότητας»: κάθε προαιρετικό σήμα εμπιστοσύνης, σήμα ποιότητας ή ισοδύναμο, δημόσιο ή ιδιωτικό, που αποσκοπεί στον διαχωρισμό και την προώθηση ενός	

προϊόντος, μιας διαδικασίας ή μιας επιχείρησης σε σχέση με τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή και τα δύο, και αποκλείει τυχόν υποχρεωτικό σήμα που απαιτείται βάσει του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου,	
ιστ) «Σύστημα πιστοποίησης»: σύστημα επαλήθευσης από τρίτους που πιστοποιεί ότι ένα προϊόν, μια διαδικασία ή μια επιχείρηση συμμορφώνεται με ορισμένες απαιτήσεις, που επιτρέπει τη χρήση αντίστοιχου σήματος βιωσιμότητας και οι όροι του οποίου, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεών του, είναι διαθέσιμοι στο κοινό και πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:	
ιστα) το σύστημα είναι ανοικτό, υπό διαφανείς, δίκαιους και αμερόληπτους όρους, σε όλους τους προμηθευτές που επιθυμούν και είναι σε θέση να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του συστήματος,	
ιστβ) οι απαιτήσεις του συστήματος καταρτίζονται από τον ιδιοκτήτη του συστήματος σε διαβούλευση με τους σχετικούς εμπειρογνώμονες και τα ενδιαφερόμενα μέρη,	
ιστγ) το σύστημα καθορίζει διαδικασίες για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος και προβλέπει την ανάκληση ή την αναστολή της χρήσης του σήματος βιωσιμότητας από τον προμηθευτή, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του συστήματος, και	
ιστδ) η παρακολούθηση της συμμόρφωσης ενός προμηθευτή με τις απαιτήσεις του συστήματος υπόκειται σε αντικειμενική διαδικασία και διεξάγεται από τρίτο μέρος του οποίου η ικανότητα και η ανεξαρτησία τόσο από τον ιδιοκτήτη του συστήματος όσο και από τον προμηθευτή βασίζονται σε διεθνή, ενωσιακά ή εθνικά πρότυπα και διαδικασίες.	
ιζ) «Αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις»: οι περιβαλλοντικές επιδόσεις που συνάδουν με τον Κανονισμό (ΕΚ) 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ (EU Ecolabel) (L 27) ή με εθνικά ή περιφερειακά συστήματα οικολογικής σήμανσης τύπου I EN ISO 14024 που έχουν αναγνωριστεί επίσημα στα κράτη μέλη ή με κορυφαίες περιβαλλοντικές επιδόσεις σύμφωνα με άλλο ισχύον δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,	
ιη) «Αναλώσιμο»: κάθε συστατικό μέρος ενός αγαθού που χρησιμοποιείται επανειλημμένα και	

που πρέπει να αντικατασταθεί ή να αναπληρωθεί για να λειτουργήσει το αγαθό όπως προβλέπεται, ιθ) «Λειτουργικότητα»: η ικανότητα των αγαθών να εκτελούν τις λειτουργίες τους, λαμβανομένου υπόψη του σκοπού τους.».	
Άρθρο 87 **Πρόβλεψη πρόσθετων εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται παραπλανητικές ως προς τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και την ανθεκτικότητα των προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 9δ ν. 2251/1994** (παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) Στο άρθρο 9δ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί παραπλανητικών πράξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) στην περ. β) της παρ. 1, βα) μετά τη λέξη «σύνθεση,» προστίθενται οι λέξεις «τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά,», ββ) μετά τις λέξεις «συνοδευτικά εξαρτήματα,» προστίθενται οι λέξεις «πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα,», γ) στην παρ. 2, προστίθενται περ. δ) και ε) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9δ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 9δ Παραπλανητικές πράξεις (άρθρο 6 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) 1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική, όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες, και είναι, συνεπώς, αναληθής, ή, όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίασής της, παραπλανά ή ενδέχεται να παραπλανήσει τον μέσο καταναλωτή, ακόμα και αν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα (1) ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Τα στοιχεία αυτά είναι: α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος, β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η	**Άρθρο 9δ ν. 2251/1994:** «Άρθρο 9δ Παραπλανητικές πράξεις (άρθρο 6 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ) 1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες, και είναι, συνεπώς, αναληθής, ή όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίασής της, παραπλανά ή ενδέχεται να παραπλανήσει το μέσο καταναλωτή, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε. Τα στοιχεία αυτά είναι: α) η ύπαρξη ή η φύση του προϊόντος, β) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, όπως είναι η διαθεσιμότητα, τα οφέλη, οι κίνδυνοι, η εκτέλεση, η σύνθεση, τα συνοδευτικά εξαρτήματα, η μετά την πώληση υποστήριξη προς τον καταναλωτή και η αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα ή τα αποτελέσματα και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος, γ) η έκταση των δεσμεύσεων του προμηθευτή, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του προμηθευτή ή του προϊόντος, δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής συμφέρουσας τιμής, ε) η ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής, στ) η φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του προμηθευτή ή του αντιπροσώπου του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση, η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του, ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής, σύμφωνα με το άρθρο 5. 2. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται επίσης παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο,

αντιμετώπιση των παραπόνων, η μέθοδος και η ημερομηνία κατασκευής ή παροχής, η παράδοση, η καταλληλότητα, η χρήση, η ποσότητα, οι προδιαγραφές, η γεωγραφική ή εμπορική προέλευση ή τα αναμενόμενα από τη χρήση του προϊόντος αποτελέσματα, ή τα αποτελέσματα και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά των δοκιμών ή ελέγχων του προϊόντος, γ) η έκταση των δεσμεύσεων του προμηθευτή, τα κίνητρα για την εμπορική πρακτική και η φύση της διαδικασίας πωλήσεων, κάθε δήλωση ή σύμβολο που αφορά άμεση ή έμμεση χορηγία ή έγκριση του προμηθευτή ή του προϊόντος, δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής συμφέρουσας τιμής, ε) η ανάγκη υπηρεσίας, ανταλλακτικού, αντικατάστασης ή επισκευής, στ) η φύση, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα και τα δικαιώματα του προμηθευτή ή του αντιπροσώπου του, όπως είναι η ταυτότητα και τα περιουσιακά στοιχεία του, τα προσόντα του, η ιδιότητα, η έγκριση, η εταιρική σχέση, η σύνδεση και η κυριότητα δικαιωμάτων βιομηχανικής, εμπορικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας ή τα βραβεία και οι διακρίσεις του, ζ) τα δικαιώματα του καταναλωτή, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αντικατάστασης ή επιστροφής, σύμφωνα με το άρθρο 5. 2. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται, επίσης, παραπλανητική, όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, οδηγεί ή ενδέχεται να οδηγήσει τον μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, και η πρακτική περιλαμβάνει: α) κάθε προσπάθεια προώθησης προϊόντος (μάρκετινγκ), συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής διαφήμισης, που δημιουργεί σύγχυση με προϊόντα, εμπορικά σήματα, εμπορικές επωνυμίες και άλλα διακριτικά γνωρίσματα ενός ανταγωνιστή, β) μη συμμόρφωση του προμηθευτή προς τις δεσμεύσεις που περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους ανέλαβε να δεσμευτεί, όταν η δέσμευση είναι ρητή και όχι προγραμματική, και μπορεί να εξακριβωθεί και ο προμηθευτής αναφέρει σε μια εμπορική πρακτική ότι δεσμεύεται από τον κώδικα, γ) κάθε εμπορική προώθηση αγαθού ως πανομοιότυπου με αγαθό που αποτελεί	λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, οδηγεί ή ενδέχεται να οδηγήσει το μέσο καταναλωτή να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, και η πρακτική περιλαμβάνει: α) κάθε προσπάθεια προώθησης προϊόντος (μάρκετινγκ), συμπεριλαμβανομένης της συγκριτικής διαφήμισης, που δημιουργεί σύγχυση με προϊόντα, εμπορικά σήματα, εμπορικές επωνυμίες και άλλα διακριτικά γνωρίσματα ενός ανταγωνιστή, β) μη συμμόρφωση του προμηθευτή προς τις δεσμεύσεις που περιέχουν κώδικες συμπεριφοράς με τους οποίους ανέλαβε να δεσμευτεί, όταν η δέσμευση είναι ρητή και όχι προγραμματική, και μπορεί να εξακριβωθεί και ο προμηθευτής αναφέρει σε μια εμπορική πρακτική ότι δεσμεύεται από τον κώδικα, γ) κάθε εμπορική προώθηση αγαθού ως πανομοιότυπου με αγαθό που αποτελεί αντικείμενο εμπορίας σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το εν λόγω αγαθό έχει σαφώς διαφορετική σύσταση ή χαρακτηριστικά, εκτός εάν αυτό αιτιολογείται από θεμιτούς και αντικειμενικούς παράγοντες.».

αντικείμενο εμπορίας σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ το εν λόγω αγαθό έχει σαφώς διαφορετική σύσταση ή χαρακτηριστικά, εκτός αν αυτό αιτιολογείται από θεμιτούς και αντικειμενικούς παράγοντες, δ) διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού σχετικά με τις μελλοντικές περιβαλλοντικές επιδόσεις χωρίς σαφείς, αντικειμενικές, διαθέσιμες στο κοινό και επαληθεύσιμες δεσμεύσεις που καθορίζονται σε λεπτομερές και ρεαλιστικό σχέδιο εφαρμογής, το οποίο περιλαμβάνει μετρήσιμους και χρονικά προσδιορισμένους στόχους και άλλα σχετικά στοιχεία που είναι αναγκαία για την υποστήριξη της εφαρμογής του, όπως η κατανομή των πόρων, και το οποίο επαληθεύεται τακτικά από ανεξάρτητο τρίτο εμπειρογνώμονα, τα πορίσματα του οποίου τίθενται στη διάθεση των καταναλωτών, ε) διαφήμιση οφελών στους καταναλωτές, τα οποία δεν είναι συναφή και δεν προκύπτουν από χαρακτηριστικό του προϊόντος ή της επιχείρησης.».	
Άρθρο 88 **Προσθήκη περιπτώσεων παραπλανητικών παραλείψεων ουσιώδους ενημέρωσης καταναλωτών για πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας - Τροποποίηση άρθρου 9ε ν. 2251/1994** **(παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)** Στο άρθρο 9ε του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί παραπλανητικών παραλείψεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) προστίθεται παρ. 7 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9ε διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 9ε Παραπλανητικές παραλείψεις (άρθρο 7 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) 1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική, όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, καθώς και των περιορισμών του συγκεκριμένου μέσου επικοινωνίας, παραλείπει ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο, για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής και, ως εκ τούτου, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση	**Άρθρο 9ε ν. 2251/1994:** «Άρθρο 9ε Παραπλανητικές παραλείψεις (άρθρο 7 της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ) 1. Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν, στο πραγματικό της πλαίσιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των χαρακτηριστικών της και των περιστάσεων, καθώς και των περιορισμών του συγκεκριμένου μέσου επικοινωνίας, παραλείπει ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο, για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής και ως εκ τούτου τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε. 2. Παραπλανητική παράλειψη τεκμαίρεται και όταν ο προμηθευτής αποκρύπτει ουσιώδεις πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ασαφή, ακατάληπτο, διφορούμενο ή εκτός χρόνου κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1, ή όταν δεν προσδιορίζει την εμπορική επιδίωξη της εμπορικής πρακτικής, εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προφανής από το συγκεκριμένο πλαίσιο και όταν, και στις δύο αυτές περιπτώσεις, τούτο έχει ή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να λάβει ο μέσος καταναλωτής απόφαση για συναλλαγή την οποία, διαφορετικά, δεν θα είχε λάβει. 3. Όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση της εμπορικής πρακτικής επιβάλλει περιορισμούς τόπου ή χρόνου, οι περιορισμοί αυτοί, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει ο προμηθευτής για να καταστήσει την πληροφορία προσιτή στους καταναλωτές με άλλο τρόπο,

συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε. 2. Παραπλανητική παράλειψη τεκμαίρεται και όταν ο προμηθευτής αποκρύπτει ουσιώδεις πληροφορίες ή τις παρέχει κατά τρόπο ασαφή, ακατάληπτο, διφορούμενο ή εκτός χρόνου κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 1, ή όταν δεν προσδιορίζει την εμπορική επιδίωξη της εμπορικής πρακτικής, εφόσον αυτή δεν είναι ήδη προφανής από το συγκεκριμένο πλαίσιο και όταν, και στις δύο αυτές περιπτώσεις, τούτο έχει ή ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα να λάβει ο μέσος καταναλωτής απόφαση για συναλλαγή την οποία, διαφορετικά, δεν θα είχε λάβει. 3. Όταν το μέσο που χρησιμοποιείται για την ανακοίνωση της εμπορικής πρακτικής επιβάλλει περιορισμούς τόπου ή χρόνου, οι περιορισμοί αυτοί, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει ο προμηθευτής για να καταστήσει την πληροφορία προσιτή στους καταναλωτές με άλλον τρόπο, λαμβάνονται υπόψη, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η πληροφορία έχει παραλειφθεί. 4. Στην περίπτωση της πρόσκλησης για αγορά, θεωρούνται ουσιώδεις οι ακόλουθες πληροφορίες, αν δεν είναι ήδη προφανείς από το συγκεκριμένο πλαίσιο: α) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, στον βαθμό που ενδείκνυνται σε σχέση με το μέσο και το προϊόν, β) η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του και όπου ενδείκνυται, η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί αντιπρόσωπός του, γ) η τιμή, συμπεριλαμβανομένων των φόρων ή αν, λόγω της φύσης του προϊόντος, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η τιμή και, όπου ενδείκνυται, όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις ευλόγως δεν μπορούν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις, δ) οι ρυθμίσεις για την πληρωμή, παράδοση και εκτέλεση, εφόσον αποκλίνουν από τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας, ε) για προϊόντα και συναλλαγές, όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης ή ακύρωσης, η ύπαρξη αυτού του δικαιώματος, στ) για τα προϊόντα που προσφέρονται σε επιγραμμικές αγορές, κατά πόσον ο τρίτος που	λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να διαπιστωθεί αν η πληροφορία έχει παραλειφθεί. 4. Στην περίπτωση της πρόσκλησης για αγορά, θεωρούνται ουσιώδεις οι ακόλουθες πληροφορίες, αν δεν είναι ήδη προφανείς από το συγκεκριμένο πλαίσιο: α) τα κύρια χαρακτηριστικά του προϊόντος, στον βαθμό που ενδείκνυνται σε σχέση με το μέσο και το προϊόν, β) η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή, όπως η εμπορική επωνυμία του και όπου ενδείκνυται, η διεύθυνση και η ταυτότητα του προμηθευτή για λογαριασμό του οποίου ενεργεί αντιπρόσωπός του, γ) η τιμή, συμπεριλαμβανομένων των φόρων ή αν, λόγω της φύσεως του προϊόντος, η τιμή δεν μπορεί ευλόγως να καθοριστεί εκ των προτέρων, ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζεται η τιμή και, όπου ενδείκνυται, όλες οι πρόσθετες επιβαρύνσεις αποστολής, παράδοσης ή ταχυδρομείου ή, όταν αυτές οι επιβαρύνσεις ευλόγως δεν μπορούν να υπολογιστούν εκ των προτέρων, το γεγονός ότι μπορεί να απαιτηθούν τέτοιες πρόσθετες επιβαρύνσεις, δ) οι ρυθμίσεις για την πληρωμή, παράδοση και εκτέλεση, εφόσον αποκλίνουν από τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας, ε) για προϊόντα και συναλλαγές, όπου υφίσταται δικαίωμα υπαναχώρησης ή ακύρωσης, η ύπαρξη αυτού του δικαιώματος, στ) για τα προϊόντα που προσφέρονται σε επιγραμμικές αγορές, κατά πόσον ο τρίτος που προσφέρει τα προϊόντα είναι προμηθευτής ή όχι, βάσει της δήλωσης του εν λόγω τρίτου στον πάροχο της επιγραμμικής αγοράς. 4α. Όταν παρέχεται στους καταναλωτές η δυνατότητα αναζήτησης προϊόντων που προσφέρονται από διαφορετικούς προμηθευτές ή από καταναλωτές βάσει ερωτήματος υπό μορφή λέξης κλειδιού, φράσης ή άλλου στοιχείου, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο ολοκληρώνονται τελικά οι εν λόγω συναλλαγές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή γενικών πληροφοριών, σε ειδικό τμήμα της επιγραμμικής διεπαφής. Το τμήμα αυτό είναι άμεσα και εύκολα προσβάσιμο από τη σελίδα όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αναζήτησης, όσον αφορά στις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την κατάταξη των προϊόντων που παρουσιάζονται στον καταναλωτή ως αποτέλεσμα του ερωτήματος αναζήτησης, καθώς και τη σημασία των ως άνω παραμέτρων έναντι άλλων. Η παρούσα δεν ισχύει για τους παρόχους επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης, όπως ορίζονται στο σημείο 6 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186).

προσφέρει τα προϊόντα είναι προμηθευτής ή όχι, βάσει της δήλωσης του εν λόγω τρίτου στον πάροχο της επιγραμμικής αγοράς. 4α. Όταν παρέχεται στους καταναλωτές η δυνατότητα αναζήτησης προϊόντων που προσφέρονται από διαφορετικούς προμηθευτές ή από καταναλωτές βάσει ερωτήματος υπό μορφή λέξης κλειδιού, φράσης ή άλλου στοιχείου, ανεξαρτήτως του τόπου στον οποίο ολοκληρώνονται τελικά οι εν λόγω συναλλαγές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή γενικών πληροφοριών, σε ειδικό τμήμα της επιγραμμικής διεπαφής. Το τμήμα αυτό είναι άμεσα και εύκολα προσβάσιμο από τη σελίδα όπου παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αναζήτησης, όσον αφορά στις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την κατάταξη των προϊόντων που παρουσιάζονται στον καταναλωτή ως αποτέλεσμα του ερωτήματος αναζήτησης, καθώς και τη σημασία των ως άνω παραμέτρων έναντι άλλων. Η παρούσα δεν ισχύει για τους παρόχους επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης, όπως ορίζονται στην περ. 6) του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186). 5. Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που θεσπίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, σχετικά με την εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης ή του μάρκετινγκ, θεωρούνται ουσιώδεις. 6. Όταν ο προμηθευτής παρέχει πρόσβαση σε αξιολογήσεις προϊόντων από καταναλωτές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή πληροφοριών σχετικά με το κατά πόσον και με ποιον τρόπο ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι οι δημοσιευμένες αξιολογήσεις προέρχονται από καταναλωτές που έχουν όντως χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν. 7. Όταν ένας προμηθευτής παρέχει υπηρεσία που συγκρίνει προϊόντα και παρέχει στον καταναλωτή πληροφορίες σχετικά με περιβαλλοντικά ή κοινωνικά χαρακτηριστικά ή πτυχές κυκλικότητας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής ή η ανακυκλωσιμότητα, των προϊόντων ή των προμηθευτών των εν λόγω προϊόντων, οι πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο σύγκρισης, τα προϊόντα που αποτελούν το αντικείμενο της σύγκρισης και τους προμηθευτές των εν λόγω προϊόντων, καθώς και τα μέτρα που	5. Οι απαιτήσεις παροχής πληροφοριών που θεσπίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, σχετικά με την εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης ή του μάρκετινγκ, θεωρούνται ουσιώδεις. 6. Όταν ο προμηθευτής παρέχει πρόσβαση σε αξιολογήσεις προϊόντων από καταναλωτές, θεωρείται ουσιώδους σημασίας η παροχή πληροφοριών σχετικά με το κατά πόσον και με ποιον τρόπο ο προμηθευτής διασφαλίζει ότι οι δημοσιευμένες αξιολογήσεις προέρχονται από καταναλωτές που έχουν όντως χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν.».

εφαρμόζονται για την επικαιροποίηση των εν λόγω πληροφοριών, θεωρούνται ουσιώδεις πληροφορίες.».	
Άρθρο 89 **Επέκταση των απαγορεύσεων παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών - Τροποποίηση άρθρου 9στ ν. 2251/1994 (παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825)** Στο άρθρο 9στ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) αντικαθίσταται ο παράτιτλος, β) προστίθενται περ. ια) έως ιθ) και λε) έως λζ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9στ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 9στ Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 και Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825) Απαγορεύονται, σε κάθε περίπτωση, ως παραπλανητικές, εμπορικές πρακτικές, που συνίστανται, ιδίως σε: α) ισχυρισμό, ότι πρόκειται για συμβαλλόμενο σε κώδικα συμπεριφοράς, ενώ ο προμηθευτής δεν είναι συμβαλλόμενος, β) χρησιμοποίηση σήματος αξιοπιστίας (trustmark), ποιοτικού σήματος ή αντίστοιχου διακριτικού γνωρίσματος, χωρίς την αντίστοιχη άδεια, γ) ισχυρισμό, ότι ένας κώδικας συμπεριφοράς έχει την έγκριση δημόσιου ή άλλου φορέα, ενώ δεν την έχει, δ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρακτικών του, ή ένα προϊόν έχει την έγκριση, την πιστοποίηση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, ενώ δεν την έχει, ή παρόμοιο ισχυρισμό ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, της πιστοποίησης ή της άδειας, ε) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε μια καθορισμένη τιμή, χωρίς να γίνεται γνωστή η ύπαρξη των οποιωνδήποτε εύλογων λόγων που μπορεί να έχει ο προμηθευτής για τους οποίους πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει να προμηθεύσει ή να αναθέσει σε άλλον προμηθευτή να προμηθεύσει τα προϊόντα αυτά ή ισοδύναμά τους στην τιμή αυτή μέσα σε εύλογο διάστημα και σε εύλογες ποσότητες, λαμβανομένων υπόψη του προϊόντος, της κλίμακας διαφήμισης	**Άρθρο 9στ ν. 2251/1994:** «Άρθρο 9στ Παραπλανητικές εμπορικές πρακτικές (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2005/29/ΕΚ) Απαγορεύονται, σε κάθε περίπτωση, ως παραπλανητικές, εμπορικές πρακτικές, που συνίστανται ιδίως σε: α) ισχυρισμό, ότι πρόκειται για συμβαλλόμενο σε κώδικα συμπεριφοράς, ενώ ο προμηθευτής δεν είναι συμβαλλόμενος, β) χρησιμοποίηση σήματος αξιοπιστίας (trustmark), ποιοτικού σήματος ή αντίστοιχου διακριτικού γνωρίσματος χωρίς την αντίστοιχη άδεια, γ) ισχυρισμό, ότι ένας κώδικας συμπεριφοράς έχει την έγκριση δημόσιου ή άλλου φορέα, ενώ δεν την έχει, δ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών πρακτικών του, ή ένα προϊόν έχει την έγκριση, την πιστοποίηση ή την άδεια δημόσιου ή ιδιωτικού φορέα, ενώ δεν την έχει, ή παρόμοιο ισχυρισμό ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στους όρους της έγκρισης, της πιστοποίησης ή της άδειας, ε) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε μια καθορισμένη τιμή, χωρίς να γίνεται γνωστή η ύπαρξη των οποιωνδήποτε εύλογων λόγων που μπορεί να έχει ο προμηθευτής για τους οποίους πιστεύει ότι δεν θα μπορέσει να προμηθεύσει ή να αναθέσει σε άλλο προμηθευτή να προμηθεύσει τα προϊόντα αυτά ή ισοδύναμά τους στην τιμή αυτή μέσα σε εύλογο διάστημα και σε εύλογες ποσότητες, λαμβανομένων υπόψη του προϊόντος, της κλίμακας διαφήμισης αυτού και της τιμής που προσφέρεται (διαφήμιση «δόλωμα»), στ) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε καθορισμένη τιμή και στη συνέχεια: αα) άρνηση επίδειξης του διαφημιζόμενου προϊόντος στους καταναλωτές ή ββ) άρνηση λήψης παραγγελιών για το προϊόν ή παράδοσής του σε εύλογο χρόνο ή γγ) επίδειξη ενός ελαττωματικού δείγματός του, με πρόθεση προώθησης ενός άλλου προϊόντος («δόλωμα και μεταστροφή»), ζ) ψευδή δήλωση, ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβούν σε τεκμηριωμένη επιλογή, η) ανάληψη της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης μετά την πώληση σε καταναλωτές με τους οποίους ο προμηθευτής είχε επικοινωνήσει πριν από τη συναλλαγή σε γλώσσα που δεν είναι επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο προμηθευτής και στη συνέχεια διάθεση αυτής

αυτού και της τιμής που προσφέρεται (διαφήμιση «δόλωμα»),	της υπηρεσίας μόνο σε άλλη γλώσσα, χωρίς αυτό να έχει καταστεί γνωστό στον καταναλωτή πριν αυτός δεσμευθεί για τη συναλλαγή,
στ) πρόσκληση για αγορά προϊόντων σε καθορισμένη τιμή και στη συνέχεια:	θ) δήλωση, ή με άλλον τρόπο δημιουργία της εντύπωσης ότι ένα προϊόν μπορεί να πωλείται νόμιμα, ενώ δεν μπορεί,
στα) άρνηση επίδειξης του διαφημιζόμενου προϊόντος στους καταναλωτές ή	ι) παρουσίαση των δικαιωμάτων που παρέχει ο νόμος στον καταναλωτή ως ειδικό χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή,
στβ) άρνηση λήψης παραγγελιών για το προϊόν ή παράδοσής του σε εύλογο χρόνο ή	κ) χρήση κειμένου στα μέσα, για την προώθηση ενός προϊόντος, πληρωμένου από τον προμηθευτή, χωρίς αυτό να γίνεται σαφές από το περιεχόμενό του ή από εικόνα ή ήχο σαφώς αναγνωρίσιμα από τον καταναλωτή (κεκαλυμμένη διαφήμιση), με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4779/2021 (Α' 27),
στγ) επίδειξη ενός ελαττωματικού δείγματός του, με πρόθεση προώθησης ενός άλλου προϊόντος («δόλωμα και μεταστροφή»),	κ1) παροχή αποτελεσμάτων αναζήτησης μετά την υποβολή ερωτήματος επιγραμμικής αναζήτησης εκ μέρους καταναλωτή, χωρίς να κοινοποιείται σαφώς τυχόν διαφήμιση επί πληρωμή ή καταβολή τιμήματος ειδικά για την επίτευξη υψηλότερης κατάταξης προϊόντων μεταξύ των αποτελεσμάτων αναζήτησης,
ζ) ψευδή δήλωση, ότι το προϊόν θα είναι διαθέσιμο για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα ή ότι θα διατίθεται μόνο υπό ειδικούς όρους για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να προκληθεί η λήψη άμεσης απόφασης και να στερηθεί από τους καταναλωτές η δυνατότητα ή ο χρόνος να προβούν σε τεκμηριωμένη επιλογή,	κα) διατύπωση ουσιωδώς ανακριβούς ισχυρισμού όσον αφορά στη φύση ή στην έκταση του κινδύνου για την προσωπική ασφάλεια του καταναλωτή ή της οικογένειάς του, αν ο καταναλωτής δεν αγοράσει το προϊόν, κβ) προώθηση παρόμοιου προϊόντος με εκείνο που προσφέρει συγκεκριμένος κατασκευαστής, με τέτοιο τρόπο ώστε να παραπλανάται σκόπιμα ο καταναλωτής ότι έχει κατασκευασθεί από το συγκεκριμένο κατασκευαστή, ενώ δεν συμβαίνει αυτό,
η) ανάληψη της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών υποστήριξης μετά από την πώληση σε καταναλωτές με τους οποίους ο προμηθευτής είχε επικοινωνήσει πριν από τη συναλλαγή σε γλώσσα που δεν είναι επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται ο προμηθευτής και στη συνέχεια διάθεση αυτής της υπηρεσίας μόνο σε άλλη γλώσσα, χωρίς αυτό να έχει καταστεί γνωστό στον καταναλωτή πριν αυτός δεσμευθεί για τη συναλλαγή,	κγ) δημιουργία, λειτουργία ή προώθηση ενός πυραμιδωτού συστήματος πωλήσεων, όπου ο καταναλωτής θεωρεί ότι έχει την ευκαιρία για μεγαλύτερο όφελος με την εισαγωγή άλλων καταναλωτών στο σύστημα, παρά με την ίδια την πώληση ή την κατανάλωση των προϊόντων,
θ) δήλωση, ή με άλλον τρόπο δημιουργία της εντύπωσης ότι ένα προϊόν μπορεί να πωλείται νόμιμα, ενώ δεν μπορεί,	κδ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής πρόκειται να σταματήσει τη δραστηριότητα του ή να μετακομίσει, ενώ αυτό δεν ισχύει,
ι) παρουσίαση των δικαιωμάτων που παρέχει ο νόμος στον καταναλωτή ως ειδικό χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή,	κε) ισχυρισμό, ότι τα προϊόντα μπορούν να διευκολύνουν το κέρδος σε τυχερά παίγνια,
ια) αναγραφή σήματος βιωσιμότητας το οποίο δεν βασίζεται σε σύστημα πιστοποίησης ή δεν έχει καθιερωθεί από δημόσιες αρχές,	κστ) αναληθή ισχυρισμό ότι προϊόν είναι σε θέση να θεραπεύει ασθένεια, δυσλειτουργίες ή δυσμορφίες,
ιβ) διατύπωση γενικού περιβαλλοντικού ισχυρισμού για τον οποίο ο προμηθευτής δεν είναι σε θέση να αποδείξει αναγνωρισμένες εξαιρετικές περιβαλλοντικές επιδόσεις σχετικές με τον ισχυρισμό,	κζ) διάδοση ουσιωδώς ανακριβών πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς ή τη δυνατότητα εύρεσης του προϊόντος, προκειμένου να παροτρυνθεί ο καταναλωτής να αποκτήσει το προϊόν με όρους λιγότερο ευνοϊκούς σε σχέση με αυτούς που ισχύουν υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς,
ιγ) διατύπωση περιβαλλοντικού ισχυρισμού για ολόκληρο το προϊόν ή ολόκληρη την επιχείρηση του προμηθευτή, όταν αφορά μόνο συγκεκριμένη πτυχή του προϊόντος ή ειδική δραστηριότητα της επιχείρησης του προμηθευτή,	κη) ισχυρισμό για μία εμπορική πρακτική διεξαγωγής διαγωνισμού ή καταβολής επάθλων χωρίς τη χορήγηση των περιγραφόμενων επάθλων ή του ισοδυνάμου τους,

ιδ) ισχυρισμοί, οι οποίοι βασίζονται στην αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, σύμφωνα με τους οποίους ένα προϊόν έχει ουδέτερο, μειωμένο ή θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ιε) παρουσίαση των απαιτήσεων που επιβάλλει ο νόμος σε όλα τα προϊόντα της σχετικής κατηγορίας προϊόντων στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της προσφοράς του προμηθευτή, ιστ) απόκρυψη πληροφοριών από τον καταναλωτή σχετικά με το γεγονός ότι οι ενημερώσεις λογισμικού πρόκειται να επηρεάσουν αρνητικά τη λειτουργία αγαθών με ψηφιακά στοιχεία ή τη χρήση ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών, ιζ) παρουσίαση ενημέρωσης λογισμικού ως αναγκαίας, όταν απλώς ενισχύει χαρακτηριστικά λειτουργικότητας, ιη) κάθε εμπορική ανακοίνωση σε σχέση με αγαθό που περιέχει χαρακτηριστικό που εισάγεται για τον περιορισμό της ανθεκτικότητάς του, παρά το γεγονός ότι οι πληροφορίες σχετικά με το χαρακτηριστικό και τις επιπτώσεις του στην ανθεκτικότητα του αγαθού διατίθεται στον προμηθευτή, ιθ) ψευδής ισχυρισμός ότι υπό κανονικές συνθήκες χρήσης ένα αγαθό έχει ορισμένη ανθεκτικότητα όσον αφορά τον χρόνο ή την ένταση χρήσης, κ) χρήση κειμένου στα μέσα, για την προώθηση ενός προϊόντος, πληρωμένου από τον προμηθευτή, χωρίς αυτό να γίνεται σαφές από το περιεχόμενό του ή από εικόνα ή ήχο σαφώς αναγνωρίσιμα από τον καταναλωτή (κεκαλυμμένη διαφήμιση), με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 4779/2021 (Α΄ 27), κ1) παροχή αποτελεσμάτων αναζήτησης μετά την υποβολή ερωτήματος επιγραμμικής αναζήτησης εκ μέρους καταναλωτή, χωρίς να κοινοποιείται σαφώς τυχόν διαφήμιση επί πληρωμή ή καταβολή τιμήματος ειδικά για την επίτευξη υψηλότερης κατάταξης προϊόντων μεταξύ των αποτελεσμάτων αναζήτησης, κα) διατύπωση ουσιωδώς ανακριβούς ισχυρισμού όσον αφορά στη φύση ή στην έκταση του κινδύνου για την προσωπική ασφάλεια του καταναλωτή ή της οικογένειάς του, αν ο καταναλωτής δεν αγοράσει το προϊόν, κβ) περιγραφή του προϊόντος ως «δωρεάν», «χωρίς επιβάρυνση» ή με αντίστοιχη διατύπωση, αν ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει οποιαδήποτε άλλη πληρωμή εκτός του αναπόφευκτου κόστους για την απάντηση στην εμπορική πρακτική ή για την παραλαβή ή την παράδοση του αντικειμένου, κι) προσθήκη στο υλικό μάρκετινγκ τιμολογίου ή αντίστοιχου εγγράφου με το οποίο ζητείται πληρωμή και το οποίο παρέχει στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχει ήδη παραγγείλει το προϊόν, ενώ αυτό δεν ισχύει, λ) ψευδή ισχυρισμό ή δημιουργία της εντύπωσης, ότι ο προμηθευτής δεν ενεργεί για σκοπούς που συνδέονται με την εμπορική δραστηριότητά του, την επιχείρηση, την τέχνη ή το επιτήδευμά του, ή υποδύεται ψευδώς τον καταναλωτή, λα) δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης, ότι οι υπηρεσίες, μετά την πώληση του προϊόντος, διατίθενται σε κράτος μέλος άλλο από αυτό στο οποίο πωλείται το προϊόν, λβ) μεταπώληση εισιτηρίων εκδηλώσεων στους καταναλωτές εάν ο προμηθευτής τα απέκτησε χρησιμοποιώντας αυτοματοποιημένα μέσα για να παρακάμψει οποιοδήποτε επιβαλλόμενο όριο στον αριθμό των εισιτηρίων που επιτρέπεται να αγοράσει κάποιος ή οποιουσδήποτε άλλους κανόνες που ισχύουν για την αγορά εισιτηρίων, λγ) δήλωση ότι οι αξιολογήσεις ενός προϊόντος υποβάλλονται από καταναλωτές που έχουν πράγματι χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν χωρίς να έχουν ληφθεί εύλογα και αναλογικά μέτρα, προκειμένου να ελεγχθεί ότι προέρχονται από τους εν λόγω καταναλωτές, λδ) υποβολή ή ανάθεση σε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο της υποβολής ψευδών αξιολογήσεων ή θετικών κριτικών καταναλωτών ή διαστρέβλωση των αξιολογήσεων ή των θετικών κριτικών καταναλωτών, με σκοπό την προώθηση προϊόντων.».

κβ) προώθηση παρόμοιου προϊόντος με εκείνο που προσφέρει συγκεκριμένος κατασκευαστής, με τέτοιο τρόπο, ώστε να παραπλανάται σκόπιμα ο καταναλωτής ότι έχει κατασκευασθεί από τον συγκεκριμένο κατασκευαστή, ενώ δεν συμβαίνει αυτό,	
κγ) δημιουργία, λειτουργία ή προώθηση ενός πυραμιδωτού συστήματος πωλήσεων, όπου ο καταναλωτής θεωρεί ότι έχει την ευκαιρία για μεγαλύτερο όφελος με την εισαγωγή άλλων καταναλωτών στο σύστημα, παρά με την ίδια την πώληση ή την κατανάλωση των προϊόντων,	
κδ) ισχυρισμό, ότι ο προμηθευτής πρόκειται να σταματήσει τη δραστηριότητα του ή να μετακομίσει, ενώ αυτό δεν ισχύει,	
κε) ισχυρισμό, ότι τα προϊόντα μπορούν να διευκολύνουν το κέρδος σε τυχερά παίγνια,	
κστ) αναληθή ισχυρισμό ότι προϊόν είναι σε θέση να θεραπεύει ασθένεια, δυσλειτουργίες ή δυσμορφίες,	
κζ) διάδοση ουσιωδώς ανακριβών πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες της αγοράς ή τη δυνατότητα εύρεσης του προϊόντος, προκειμένου να παροτρυνθεί ο καταναλωτής να αποκτήσει το προϊόν με όρους λιγότερο ευνοϊκούς σε σχέση με αυτούς που ισχύουν υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς,	
κη) ισχυρισμό για μία εμπορική πρακτική διεξαγωγής διαγωνισμού ή καταβολής επάθλων, χωρίς τη χορήγηση των περιγραφόμενων επάθλων ή του ισοδυνάμου τους,	
κθ) περιγραφή του προϊόντος ως «δωρεάν», «χωρίς επιβάρυνση» ή με αντίστοιχη διατύπωση, αν ο καταναλωτής οφείλει να καταβάλει οποιαδήποτε άλλη πληρωμή εκτός του αναπόφευκτου κόστους για την απάντηση στην εμπορική πρακτική ή για την παραλαβή ή την παράδοση του αντικειμένου,	
κι) προσθήκη στο υλικό μάρκετινγκ τιμολογίου ή αντίστοιχου εγγράφου με το οποίο ζητείται πληρωμή και το οποίο παρέχει στον καταναλωτή την εντύπωση ότι έχει ήδη παραγγείλει το προϊόν, ενώ αυτό δεν ισχύει,	
λ) ψευδή ισχυρισμό ή δημιουργία της εντύπωσης, ότι ο προμηθευτής δεν ενεργεί για σκοπούς που συνδέονται με την εμπορική δραστηριότητά του, την επιχείρηση, την τέχνη ή το επιτήδευμά του, ή υποδύεται ψευδώς τον καταναλωτή,	
λα) δημιουργία της ψευδούς εντύπωσης, ότι οι υπηρεσίες, μετά την πώληση του προϊόντος,	

διατίθενται σε κράτος μέλος άλλο από αυτό στο οποίο πωλείται το προϊόν, λβ) μεταπώληση εισιτηρίων εκδηλώσεων στους καταναλωτές αν ο προμηθευτής τα απέκτησε, χρησιμοποιώντας αυτοματοποιημένα μέσα για να παρακάμψει οποιοδήποτε επιβαλλόμενο όριο στον αριθμό των εισιτηρίων που επιτρέπεται να αγοράσει κάποιος ή οποιουσδήποτε άλλους κανόνες που ισχύουν για την αγορά εισιτηρίων, λγ) δήλωση ότι οι αξιολογήσεις ενός προϊόντος υποβάλλονται από καταναλωτές που έχουν πράγματι χρησιμοποιήσει ή αγοράσει το προϊόν, χωρίς να έχουν ληφθεί εύλογα και αναλογικά μέτρα, προκειμένου να ελεγχθεί ότι προέρχονται από τους εν λόγω καταναλωτές, λδ) υποβολή ή ανάθεση σε άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο της υποβολής ψευδών αξιολογήσεων ή θετικών κριτικών καταναλωτών ή διαστρέβλωση των αξιολογήσεων ή των θετικών κριτικών καταναλωτών, με σκοπό την προώθηση προϊόντων, λε) παρουσίαση αγαθού με τον ισχυρισμό ότι είναι δυνατή η επισκευή του, όταν αυτή δεν είναι δυνατή, λστ) παρότρυνση του καταναλωτή να αντικαταστήσει ή να αναπληρώσει τα αναλώσιμα ενός αγαθού νωρίτερα από όσο χρειάζεται για τεχνικούς λόγους, λζ) απόκρυψη πληροφοριών σχετικά με την υποβάθμιση της λειτουργικότητας αγαθού, όταν χρησιμοποιούνται αναλώσιμα, ανταλλακτικά ή εξαρτήματα που δεν προμηθεύονται από τον αρχικό παραγωγό, ή ψευδής ισχυρισμός ότι θα επέλθει τέτοια υποβάθμιση.».	
Άρθρο 90 **Ενίσχυση της διαφάνειας στην αγορά - Συμπερίληψη του κωδικού και της εμπορικής ονομασίας του προϊόντος στην περίληψη απόφασης περί επιβολής διοικητικού προστίμου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 13α ν. 2251/1994** Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί κυρώσεων, μετά τις λέξεις «περιγραφή της παράβασης» προστίθενται οι λέξεις «, τον κωδικό και την εμπορική ονομασία του προϊόντος, όπου αυτό εφαρμόζεται, καθώς» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο των παρ. 1 έως 4, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και	**Παρ. 5 άρθρου 13α ν. 2251/1994:** «5. Περίληψη των αποφάσεων, με τις οποίες επιβάλλεται το πρόστιμο των προηγούμενων παραγράφων, δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο και αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης και το επιβληθέν πρόστιμο.».

αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης, εφόσον το ύψος του προστίμου είναι μεγαλύτερο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και ανεξαρτήτως του ύψους του προστίμου σε περίπτωση υποτροπής. Η περίληψη περιλαμβάνει ιδίως την επωνυμία ή το ονοματεπώνυμο του παραβάτη, την έδρα, περιγραφή της παράβασης, τον κωδικό και την εμπορική ονομασία του προϊόντος, όπου αυτό εφαρμόζεται, καθώς και το επιβληθέν πρόστιμο.».	
Άρθρο 93 **Δικαίωμα στην επισκευή - Αντικατάσταση τίτλου Μέρους Τέταρτου ν. 2251/1994** **(παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)** Ο τίτλος του Μέρους Τέταρτου του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) αντικαθίσταται ως εξής: «ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ».	**Ο τίτλος του Μέρους Τέταρτου του ν. 2251/1994:** «ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ ΠΩΛΗΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ».
Άρθρο 108 **Αποφάσεις Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης - Τροποποίηση άρθρου 14 ν. 2251/1994** **(άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)** Στο άρθρο 14 του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), περί εξουσιοδοτικών, μεταβατικών, τελικών και καταργούμενων διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο παράτιτλος αντικαθίσταται, β) προστίθενται παρ. 14 και 15 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 14 Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις (παρ. 5 άρθρου 5 Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ, άρθρα 8 και 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799) 1. Καταργούνται ο ν. 1961/1991 «Για την προστασία του καταναλωτή και άλλες διατάξεις», εκτός των άρθρων 51 και 53 έως 55, τα άρθρα 26 έως 29 του ν. 2000/1991 «Για την αποκρατικοποίηση, απλούστευση των διαδικασιών εκκαθάρισης, ενισχύσεως των κανόνων ανταγωνισμού και άλλες διατάξεις», καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν. 2. Δεν θίγονται οι διατάξεις για τον αθέμιτο ανταγωνισμό.	**Άρθρο 14 ν. 2251/1994:** «Άρθρο 14 Εξουσιοδοτικές, μεταβατικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις 1. Καταργούνται ο Ν.1961/1991 "Για την προστασία του καταναλωτή και άλλες διατάξεις", εκτός του άρθρων 51 και 53 έως 55, τα άρθρα 26 έως 29 του ν.2000/1991 "Για την αποκρατικοποίηση, απλούστευση των διαδικασιών εκκαθάρισης, ενισχύσεως των κανόνων ανταγωνισμού και άλλες διατάξεις", καθώς και κάθε άλλη διάταξη που αντιβαίνει στις διατάξεις του νόμου αυτού ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν. 2. Δεν θίγονται οι διατάξεις για τον αθέμιτο ανταγωνισμό. 3. α) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης κωδικοποιούνται, σε ενιαίο κείμενο, οι διατάξεις του παρόντος καθώς και όλων των συναφών νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που ρυθμίζουν θέματα προστασίας των καταναλωτών (νομοθετική κωδικοποίηση). Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται νέα αρίθμηση των άρθρων και διάρθρωση των διατάξεών τους, η διαγραφή, η σύμπτυξη ή η διεύρυνση των άρθρων και του αριθμού τους, καθώς και η μεταγλώττιση και οποιαδήποτε αναγκαία φραστική μεταβολή των κειμένων, χωρίς αλλοίωση της εννοίας τους. β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης κωδικοποιούνται οι διατάξεις του παρόντος, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σε ενιαίο κείμενο (διοικητική κωδικοποίηση).»

3. α) Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Ανάπτυξης κωδικοποιούνται, σε ενιαίο κείμενο, οι διατάξεις του παρόντος καθώς και όλων των συναφών νόμων, προεδρικών διαταγμάτων και κανονιστικών αποφάσεων που ρυθμίζουν θέματα προστασίας των καταναλωτών (νομοθετική κωδικοποίηση). Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπεται νέα αρίθμηση των άρθρων και διάρθρωση των διατάξεών τους, η διαγραφή, η σύμπτυξη ή η διεύρυνση των άρθρων και του αριθμού τους, καθώς και η μεταγλώττιση και οποιαδήποτε αναγκαία φραστική μεταβολή των κειμένων, χωρίς αλλοίωση της εννοίας τους. β) Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης κωδικοποιούνται οι διατάξεις του παρόντος, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σε ενιαίο κείμενο (διοικητική κωδικοποίηση). 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ρυθμίζονται τα της προσαρμογής και συμμόρφωσης προς οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις, που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα κατανάλωσης και προστασίας του καταναλωτή. Με τις κανονιστικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να λαμβάνεται και κάθε αναγκαίο συμπληρωματικό μέτρο για την εφαρμογή των παραπάνω πράξεων. 4α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης εκδίδεται ο Κανονισμός Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 4 του άρθρου 7α. 4β. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης συγκροτείται η Επιτροπή Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 5 του άρθρου 7α, και καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της. 4γ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται οι υποχρεώσεις των ενώσεων του άρθρου 10γ σχετικά με τα τηρούμενα βιβλία, τα στοιχεία που προσκομίζονται στην Επιτροπή του άρθρου 10ζ, τη συχνότητα υποβολής και επικαιροποίησής τους, οι επιπρόσθετες συνέπειες για την υποβολή αναληθών στοιχείων και κάθε ζήτημα σχετικά με την τηρούμενη διαδικασία. 4δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι επιχορηγήσεις και οι	4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εμπορίου, Εθνικής Οικονομίας, Δικαιοσύνης και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού ρυθμίζονται τα της προσαρμογής και συμμόρφωσης προς οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις, που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα κατανάλωσης και προστασίας του καταναλωτή. Με τις κανονιστικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να λαμβάνεται και κάθε αναγκαίο συμπληρωματικό μέτρο για την εφαρμογή των παραπάνω πράξεων. 4α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδεται ο Κανονισμός Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 4 του άρθρου 7α.» 4β. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων συγκροτείται η Επιτροπή Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών της παρ. 5 του άρθρου 7α, και καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία της. 4γ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται οι υποχρεώσεις των ενώσεων του άρθρου 10γ σχετικά με τα τηρούμενα βιβλία, τα στοιχεία που προσκομίζονται στην Επιτροπή του άρθρου 10ζ, τη συχνότητα υποβολής και επικαιροποίησής τους, οι επιπρόσθετες συνέπειες για την υποβολή αναληθών στοιχείων και κάθε ζήτημα σχετικά με την τηρούμενη διαδικασία. 4δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι επιχορηγήσεις και οι παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο, της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10γ, προς τις ενώσεις καταναλωτών που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για τη διαρθρωτική στήριξή τους και την πρόσβασή τους σε νομική βοήθεια, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι ενώσεις καταναλωτών για τη λήψη τους. 4ε. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζεται το μέγιστο ύψος των περιορισμένων τελών της περ. η) της παρ. 4 του άρθρου 10γ. Τα τέλη του πρώτου εδαφίου δεν εισπράττονται μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης. 4στ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών, καθώς και κάθε ζήτημα για την εφαρμογή των άρθρων 10γ και 10δ.» 4ζ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου ορίζονται εθνικά σημεία επαφής της παρ. 8 του άρθρου 10ζ και κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας τους. 4η. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται η προθεσμία και η διαδικασία, με την οποία μεμονωμένος καταναλωτής δύναται να αποδεχθεί ή να αρνηθεί να δεσμευθεί από τον συμβιβασμό, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10ιγ.

παραχωρήσεις από το ελληνικό δημόσιο, της περ. δ) της παρ. 4 του άρθρου 10γ, προς τις ενώσεις καταναλωτών που νομιμοποιούνται να ασκούν αντιπροσωπευτικές αγωγές για τη διαρθρωτική στήριξή τους και την πρόσβασή τους σε νομική βοήθεια, καθώς και τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν οι ενώσεις καταναλωτών για τη λήψη τους. 4ε. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζεται το μέγιστο ύψος των περιορισμένων τελών της περ. η) της παρ. 4 του άρθρου 10γ. Τα τέλη του πρώτου εδαφίου δεν εισπράττονται μέχρι την έκδοση της ανωτέρω απόφασης. 4στ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών, καθώς και κάθε ζήτημα για την εφαρμογή των άρθρων 10γ και 10δ. 4ζ. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου ορίζονται εθνικά σημεία επαφής της παρ. 8 του άρθρου 10ζ και κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας τους. 4η. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται η προθεσμία και η διαδικασία, με την οποία μεμονωμένος καταναλωτής δύναται να αποδεχθεί ή να αρνηθεί να δεσμευθεί από τον συμβιβασμό, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10ιγ. 4θ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται ο ιστότοπος ή οι ιστότοποι για την παροχή των πληροφοριών του άρθρου 10ιζ, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια. 4ι. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορούν να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών. 4ια. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή και τη διαχείριση των αναφορών ή καταγγελιών που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, σύμφωνα με το άρθρο 13β. 4ιβ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εσωτερικών καθορίζονται:	4θ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται ο ιστότοπος ή οι ιστότοποι για την παροχή των πληροφοριών του άρθρου 10ιζ, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια. 4ι. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορούν να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων επί αγωγών καταναλωτή ή ενώσεων καταναλωτών, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών. 4ια. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα ζητήματα σχετικά με την υποβολή και τη διαχείριση των αναφορών ή καταγγελιών που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, σύμφωνα με το άρθρο 13β. 4ιβ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εσωτερικών καθορίζονται: α) η διαδικασία των ελέγχων που πραγματοποιούνται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13θ, β) οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των ελεγκτών, γ) η διαδικασία αποστολής αιτημάτων ελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή προς τις υπηρεσίες των Περιφερειών. 4ιγ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται να τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙ.» 5. Αν σε συγκεκριμένη περίπτωση οι κοινές διατάξεις παρέχουν στον καταναλωτή μεγαλύτερη προστασία από την ειδική ρύθμιση του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις. Εξαιρούνται οι διατάξεις που αφορούν παραγραφές και αποκλειστικές προθεσμίες. 6. Άτυποι κανόνες συμπεριφοράς επαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και άτυπα όργανα εφαρμογής των κανόνων αυτών ή επίλυσης καταναλωτικών διαφορών ειδικού χαρακτήρα δεν θίγονται από αυτόν το νόμο, έστω και αν ανάγονται σε θέματα που αυτός ρυθμίζει, στο μέτρο που δεν αντίκεινται προς τις διατάξεις του. 7. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, η διαφάνεια στη λειτουργία της αγοράς, η ενίσχυση του ανταγωνισμού και ιδίως η απόδοση του οικονομικού οφέλους από αυτόν στους καταναλωτές, καθώς και η διασφάλιση της ενημέρωσης και η ενίσχυση της ικανότητας των καταναλωτών για σύγκριση και επιλογή προϊόντων ή υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται και εξειδικεύονται:

α) η διαδικασία των ελέγχων που πραγματοποιούνται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 13θ, β) οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των ελεγκτών, γ) η διαδικασία αποστολής αιτημάτων ελέγχου από τη Γενική Διεύθυνση Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή προς τις υπηρεσίες των Περιφερειών. 4ιγ. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης δύναται να τροποποιείται το Παράρτημα ΙΙ. 5. Αν σε συγκεκριμένη περίπτωση οι κοινές διατάξεις παρέχουν στον καταναλωτή μεγαλύτερη προστασία από την ειδική ρύθμιση του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι κοινές διατάξεις. Εξαιρούνται οι διατάξεις που αφορούν παραγραφές και αποκλειστικές προθεσμίες. 6. Άτυποι κανόνες συμπεριφοράς επαγγελματικών οργανώσεων, καθώς και άτυπα όργανα εφαρμογής των κανόνων αυτών ή επίλυσης καταναλωτικών διαφορών ειδικού χαρακτήρα δεν θίγονται από αυτόν το νόμο, έστω και αν ανάγονται σε θέματα που αυτός ρυθμίζει, στο μέτρο που δεν αντίκεινται προς τις διατάξεις του. 7. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, η διαφάνεια στη λειτουργία της αγοράς, η ενίσχυση του ανταγωνισμού και ιδίως η απόδοση του οικονομικού οφέλους από αυτόν στους καταναλωτές, καθώς και η διασφάλιση της ενημέρωσης και η ενίσχυση της ικανότητας των καταναλωτών για σύγκριση και επιλογή προϊόντων ή υπηρεσιών σύμφωνα με τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Δικαιοσύνης και του τυχόν κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται και εξειδικεύονται: α) οι απαιτήσεις ασφάλειας και επισήμανσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, εκτός των τροφίμων και με την επιφύλαξη κανόνων κοινοτικού δικαίου, β) οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των καταναλωτών από προμηθευτές, παραγωγούς, πωλητές ή διανομείς προς τους καταναλωτές σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τις ιδιότητες και την τιμή πώλησης των προσφερόμενων προϊόντων ή παρεχόμενων υπηρεσιών, τον τρόπο αναγραφής της τιμής και τη διαμόρφωση αυτής και	α) οι απαιτήσεις ασφάλειας και επισήμανσης των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, εκτός των τροφίμων και με την επιφύλαξη κανόνων κοινοτικού δικαίου, β) οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των καταναλωτών από προμηθευτές, παραγωγούς, πωλητές ή διανομείς προς τους καταναλωτές σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τις ιδιότητες και την τιμή πώλησης των προσφερόμενων προϊόντων ή παρεχόμενων υπηρεσιών, τον τρόπο αναγραφής της τιμής και τη διαμόρφωση αυτής και γ) όροι διαφάνειας στην προώθηση, πώληση ή προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών στους καταναλωτές.» - 8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να συγκροτούνται επιτροπές εμπειρογνωμόνων για την επικουρία του έργου της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών των επιτροπών, η λειτουργία τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, ρυθμίζονται ο τύπος και οι όροι των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές με επιχειρήσεις αδυνατίσματος και γυμναστηρίων, και ιδίως το δικαίωμα υπαναχώρησης, ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, οι κυρώσεις που επιβάλλονται, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της απόφασης που εκδίδεται κατά την παράγραφο αυτή, και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια. 10. Η επιλογή από τα συμβαλλόμενα μέρη δικαίου χώρας που δεν ανήκει στην Ε.Ε. δεν μπορεί να θίξει τα δικαιώματα καταναλωτών που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον η κρινόμενη περίπτωση συνδέεται στενά με την ελληνική έννομη τάξη. 11. Δεν επιτρέπεται επιβολή κατάσχεσης για ικανοποίηση απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων, καθώς και των εκδοχέων των απαιτήσεων αυτών από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, επί ακινήτου του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί τη μοναδική κατοικία του, εφόσον ασκηθεί από τον ίδιο, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης, ανακοπή κατά του σχετικού τίτλου εκτέλεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ και συντρέχουν, σωρευτικώς, οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η απαίτηση της τράπεζας, στο σύνολό της, όπως βεβαιώνεται στο σχετικό τίτλο εκτέλεσης, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, β) δεν έχει εγγραφεί, με τη βούληση του οφειλέτη, επί του ακινήτου αυτού προσημείωση ή υποθήκη υπέρ της δικαιούχου Τράπεζας, γ) ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη αδυναμία να εκπληρώσει τη συμβατική του υποχρέωση.

γ) όροι διαφάνειας στην προώθηση, πώληση ή προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών στους καταναλωτές. 8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μπορεί να συγκροτούνται επιτροπές εμπειρογνωμόνων για την επικουρία του έργου της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι αρμοδιότητες, ο αριθμός και οι ιδιότητες των μελών των επιτροπών, η λειτουργία τους, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια. 9. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ρυθμίζονται ο τύπος και οι όροι των συμβάσεων που συνάπτουν οι καταναλωτές με επιχειρήσεις αδυνατίσματος και γυμναστηρίων, και ιδίως το δικαίωμα υπαναχώρησης, ο τρόπος καταβολής του τιμήματος, οι κυρώσεις που επιβάλλονται, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της απόφασης που εκδίδεται κατά την παράγραφο αυτή, και κάθε ειδικότερο θέμα και σχετική λεπτομέρεια. 10. Η επιλογή από τα συμβαλλόμενα μέρη δικαίου χώρας που δεν ανήκει στην Ε.Ε. δεν μπορεί να θίξει τα δικαιώματα καταναλωτών που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον η κρινόμενη περίπτωση συνδέεται στενά με την ελληνική έννομη τάξη. 11. Δεν επιτρέπεται επιβολή κατάσχεσης για ικανοποίηση απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων, καθώς και των εκδοχέων των απαιτήσεων αυτών από καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες, επί ακινήτου του οφειλέτη, το οποίο αποδεδειγμένα αποτελεί τη μοναδική κατοικία του, εφόσον ασκηθεί από τον ίδιο, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών αφότου γίνει η πρώτη μετά την επιταγή πράξη εκτέλεσης, ανακοπή κατά του σχετικού τίτλου εκτέλεσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 933 επ. ΚΠολΔ και συντρέχουν, σωρευτικώς, οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η απαίτηση της τράπεζας, στο σύνολο της, όπως βεβαιώνεται στο σχετικό τίτλο εκτέλεσης, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, β) δεν έχει εγγραφεί, με τη βούληση του οφειλέτη, επί του ακινήτου αυτού προσημείωση ή υποθήκη υπέρ της δικαιούχου Τράπεζας, γ) ο οφειλέτης βρίσκεται σε αποδεδειγμένη αδυναμία να εκπληρώσει τη συμβατική του υποχρέωση. Εάν δεν έχει ασκηθεί ανακοπή του πρώτου εδαφίου ή αυτή απορριφθεί τελεσιδίκως, δεν εμποδίζεται η επιβολή κατάσχεσης 12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 4ια του άρθρου 14 εφαρμόζεται η υπ' αρ. 74784/5.7.2021 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, περί συστήματος διαχείρισης αναφορών/καταγγελιών και μεθοδολογίας σχεδιασμού των ενεργειών ελέγχου Β' 3114). 13. Οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 10ιβ, περί διακοπής των προθεσμιών παραγραφής, εφαρμόζονται μόνον σε αξιώσεις για επανόρθωση και αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις που σημειώθηκαν μετά την 24η Ιουνίου 2023.»	

Εάν δεν έχει ασκηθεί ανακοπή του πρώτου εδαφίου ή αυτή απορριφθεί τελεσιδίκως, δεν εμποδίζεται η επιβολή κατάσχεσης. 12. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 4ια του άρθρου 14 εφαρμόζεται η υπ' αρ. 74784/5.7.2021 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, περί συστήματος διαχείρισης αναφορών/καταγγελιών και μεθοδολογίας σχεδιασμού των ενεργειών ελέγχου (Β΄ 3114). 13. Οι παρ. 3 και 5 του άρθρου 10ιβ, περί διακοπής των προθεσμιών παραγραφής, εφαρμόζονται μόνον σε αξιώσεις για επανόρθωση και αποκατάσταση που βασίζονται σε παραβάσεις που σημειώθηκαν μετά την 24η Ιουνίου 2023. 14. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται εκπρόσωπος στην ομάδα εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παροχή συμβουλών σχετικά με τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας, και του εθνικού τμήματος. 15. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης ορίζεται το εθνικό σημείο επαφής του άρθρου 5ιγ.».	
Άρθρο 109 **Τροποποίηση του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 2251/1994** **(άρθρο 17 της Οδηγίας 2024/1799/ΕΕ)** 1. Στο Παράρτημα ΙΙ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) με τίτλο «Κατάλογος διατάξεων παρ. 1 άρθρου 10α», ο παράτιτλος αντικαθίσταται ως εξής: «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΑΡ. 1 ΑΡΘΡΟΥ 10α (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ, άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799)». 2. Στο Παράρτημα ΙΙ του ν. 2251/1994, στην υπό Α/Α 1. Ενότητα, στη στήλη «ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) διαγράφονται οι λέξεις «2α, περί αναπροσαρμογής ασφαλίστρων», β) μετά τις λέξεις «5β, περί οδηγιών χρήσης και τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση» προστίθενται οι λέξεις «5γ έως 5ιστ, περί επισκευής» και η στήλη «ΕΘΝΙΚΗ	**Ο τίτλος του Παραρτήματος ΙΙ, περί καταλόγου διατάξεων παρ. 1 άρθρου 10α (Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/1828), του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), έχει ως εξής:** «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΑΡ. 1 ΑΡΘΡΟΥ 10α (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2020/1828/ΕΕ)». **2. Το Παράρτημα ΙΙ του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), έχει ως εξής:** «Η στήλη «ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» της υπό Α/Α 1. Ενότητας έχει ως εξής: «Α/Α ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ 1. Άρθρα του παρόντος: 2, περί γενικών όρων συναλλαγών και καταχρηστικών γενικών όρων, 2α, περί αναπροσαρμογής ασφαλίστρων 3 έως 4η, περί συμβάσεων από απόσταση και συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, 4θ, περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, 5, περί νόμιμης εγγύησης, 5α, περί εμπορικής εγγύησης, 5β, περί οδηγιών χρήσης και τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση, 5Γ έως 5ΙΣΤ, περί επισκευής, 6, περί ευθύνης του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα,

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ» της υπό Α/Α 1. Ενότητας διαμορφώνεται ως εξής:

«

Α/Α	ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	
1.	Άρθρα του παρόντος: 2, περί γενικών όρων συναλλαγών και καταχρηστικών γενικών όρων, 3 έως 4η, περί συμβάσεων από απόσταση και συμβάσεων εκτός εμπορικού καταστήματος, 4θ, περί εμπορίας από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, 5, περί νόμιμης εγγύησης, 5α, περί εμπορικής εγγύησης, 5β, περί οδηγιών χρήσης και τεχνικής υποστήριξης μετά την πώληση, 5γ έως 5ιστ, περί επισκευής, 6, περί ευθύνης του παραγωγού για ελαττωματικά προϊόντα, 7, περί υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών και η υπό στοιχεία Ζ3/2810/14.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, περί γενικής ασφάλειας των προϊόντων (Β' 1885), για το χρονικό διάστημα μέχρι την 13.12.2024 οπότε τίθεται σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (L 135) 7α, περί προστασίας των ανήλικων καταναλωτών, 8, περί ευθύνης του παρέχοντος υπηρεσίες, 9, περί διαφήμισης, 9α έως 9θ, περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών,	7, περί υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών και η υπό στοιχεία Ζ3/2810/14.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Μεταφορών και Επικοινωνιών, περί γενικής ασφάλειας των προϊόντων (Β' 1885), για το χρονικό διάστημα μέχρι την 13.12.2024 οπότε τίθεται σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/988 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (L 135) 7α, περί προστασίας των ανήλικων καταναλωτών, 8, περί ευθύνης του παρέχοντος υπηρεσίες, 9, περί διαφήμισης, 9α έως 9θ, περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, 9ι περί ανακοίνωσης μείωσης τιμής.».

9ι, περί ανακοίνωσης μείωσης τιμής. ».	
Άρθρο 112 **Απλούστευση διαδικασίας εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 28Γ ν. 3959/2011** **(δεύτερο εδάφιο παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)** Στο άρθρο 28Γ του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), περί εκτέλεσης αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται παράτιτλος, β) στην παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 4, μετά τις λέξεις «ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 28Β», προστίθενται οι λέξεις «και με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2», και το άρθρο 28Γ διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 28Γ Εκτέλεση αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών (δεύτερο εδάφιο παρ. 2 άρθρου 26 και παρ. 3 άρθρου 27 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1) 1. Κατόπιν αίτησης αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, κατά το άρθρο 49 του παρόντος, για την εκτέλεση αποφάσεων επιβολής προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών, οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εφόσον η απόφαση είναι τελεσίδικη και η επιχείρηση ή η ένωση επιχειρήσεων, έναντι των οποίων είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, δεν έχει επαρκείς πόρους στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής, ώστε να είναι δυνατή η είσπραξη του προστίμου ή της ποινής. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαβιβάζει για λογαριασμό της αιτούσας αρχής την αίτηση και όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία κατά την παρ. 4 στην αρμόδια Υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ή σε κάθε άλλη αρμόδια αρχή, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 49. Η αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους βεβαιώνει την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη συνδρομή	**Άρθρο 28Γ του ν. 3959/2011 (Α΄ 93):** «Άρθρο 28Γ Εκτέλεση αποφάσεων αρχών ανταγωνισμού κρατών μελών 1. Κατόπιν αίτησης αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, κατά το άρθρο 49 του παρόντος, για την εκτέλεση αποφάσεων επιβολής προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών, οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο διαδικασιών για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), εφόσον η απόφαση είναι τελεσίδικη και η επιχείρηση ή η ένωση επιχειρήσεων, έναντι των οποίων είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, δεν έχει επαρκείς πόρους στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής, ώστε να είναι δυνατή η είσπραξη του προστίμου ή της ποινής. Ειδικότερα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαβιβάζει για λογαριασμό της αιτούσας αρχής την αίτηση και όλα τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία κατά την παρ. 4 στην αρμόδια Υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ή σε κάθε άλλη αρμόδια αρχή, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 49. Η αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους βεβαιώνει την Επιτροπή Ανταγωνισμού για τη συνδρομή αδυναμίας είσπραξης του προστίμου ή της ποινής, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. 2. Κατόπιν αίτησης αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται και σε άλλες περιπτώσεις, οι οποίες δεν καλύπτονται από την παρ. 1, να εκτελεί κατά την παρ. 1 τελεσίδικες αποφάσεις για την επιβολή προστίμων ή χρηματικών ποινών, οι οποίες εκδόθηκαν σε διαδικασίες για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ. Τούτο ισχύει ιδίως όταν η επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, έναντι των οποίων είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, δεν διαθέτει εγκατάσταση στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής. 3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να ζητήσει από αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους την εκτέλεση τελεσίδικων αποφάσεών της για την επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών στο πλαίσιο διαδικασιών για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ. 4. Στις αιτήσεις κατά τις παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζεται το άρθρο 28Β. Η αίτηση συνοδεύεται από αντίγραφο της πράξης που πρέπει να εκτελεσθεί. Ο ενιαίος τίτλος, επιπλέον των στοιχείων που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 28Β, περιλαμβάνει και τα εξής:

αδυναμίας είσπραξης του προστίμου ή της ποινής, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο. 2. Κατόπιν αίτησης αρχής ανταγωνισμού κράτους μέλους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται και σε άλλες περιπτώσεις, οι οποίες δεν καλύπτονται από την παρ. 1, να εκτελεί κατά την παρ. 1 τελεσίδικες αποφάσεις για την επιβολή προστίμων ή χρηματικών ποινών, οι οποίες εκδόθηκαν σε διαδικασίες για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ. Τούτο ισχύει ιδίως όταν η επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, έναντι των οποίων είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, δεν διαθέτει εγκατάσταση στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής. Η περ. δ) της παρ. 4 δεν εφαρμόζεται για τους σκοπούς της παρούσας. 3. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να ζητήσει από αρχή ανταγωνισμού κράτους μέλους την εκτέλεση τελεσίδικων αποφάσεών της για την επιβολή προστίμων ή περιοδικών χρηματικών ποινών στο πλαίσιο διαδικασιών για την εφαρμογή των άρθρων 101 ή 102 ΣΛΕΕ. 4. Στις αιτήσεις κατά τις παρ. 1, 2 και 3 εφαρμόζεται το άρθρο 28Β. Η αίτηση συνοδεύεται από αντίγραφο της πράξης που πρέπει να εκτελεσθεί. Ο ενιαίος τίτλος, επιπλέον των στοιχείων που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 28Β και με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 2, περιλαμβάνει και τα εξής: α) πληροφορίες σχετικά με την απόφαση που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής, β) την ημερομηνία τελεσιδικίας της απόφασης, γ) το ποσό του προστίμου ή της περιοδικής χρηματικής ποινής και δ) πληροφορίες που αποδεικνύουν τις εύλογες προσπάθειες τις οποίες κατέβαλε η αιτούσα αρχή για την εκτέλεση της απόφασης στην επικράτειά της. Ο ενιαίος τίτλος, που επιτρέπει την εκτέλεση, αποτελεί τον μοναδικό εκτελεστό τίτλο και δεν χρήζει αναγνώρισης. 5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού απορρίπτει την αίτηση της παρ. 1, εφόσον η αίτηση ή ο ενιαίος τίτλος δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, ή η εκτέλεση είναι προδήλως αντίθετη προς τη δημόσια τάξη. Όταν η Επιτροπή Ανταγωνισμού προτίθεται να απορρίψει το αίτημα, ή όταν απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες, ενημερώνει σχετικώς την αιτούσα	α) πληροφορίες σχετικά με την απόφαση που επιτρέπει την εκτέλεση στο κράτος μέλος της αιτούσας αρχής, β) την ημερομηνία τελεσιδικίας της απόφασης, γ) το ποσό του προστίμου ή της περιοδικής χρηματικής ποινής και δ) πληροφορίες που αποδεικνύουν τις εύλογες προσπάθειες τις οποίες κατέβαλε η αιτούσα αρχή για την εκτέλεση της απόφασης στην επικράτειά της. Ο ενιαίος τίτλος, που επιτρέπει την εκτέλεση, αποτελεί τον μοναδικό εκτελεστό τίτλο και δεν χρήζει αναγνώρισης. 5. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού απορρίπτει την αίτηση της παρ. 1, εφόσον η αίτηση ή ο ενιαίος τίτλος δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου, ή η εκτέλεση είναι προδήλως αντίθετη προς τη δημόσια τάξη. Όταν η Επιτροπή Ανταγωνισμού προτίθεται να απορρίψει το αίτημα, ή όταν απαιτούνται πρόσθετες πληροφορίες, ενημερώνει σχετικώς την αιτούσα αρχή. Σε διαφορετική περίπτωση πραγματοποιεί αμελλητί την εκτέλεση. 6. Για την εκτέλεση των αιτημάτων των παρ. 1 και 2, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ανά περίπτωση, μετατρέπει σε ευρώ τα πρόστιμα, ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί σε άλλο νόμισμα, με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την ημερομηνία κατά την οποία επιβλήθηκαν τα πρόστιμα ή οι περιοδικές χρηματικές ποινές. 7. Αν η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση της παρ. 3 δεν ανακτήσει τα έξοδα εκτέλεσης από τα εισπραχθέντα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές, ή από την επιχείρηση έναντι της οποίας είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, εφόσον ζητηθεί από την αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, αποδίδει πλήρως όλα τα έξοδα σε σχέση με την εκτέλεση, ιδίως τα μεταφραστικά, εργατικά και διοικητικά έξοδα. 8. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, έχει δικαίωμα να ανακτήσει το πλήρες κόστος σε σχέση με τα μέτρα εκτέλεσης των παρ. 1 και 2 από τα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που εισπράχθηκαν στο όνομα της αιτούσας αρχής, συμπεριλαμβανομένων των μεταφραστικών, εργατικών και διοικητικών εξόδων. Εάν δεν εισπραχθούν τα πρόστιμα ή οι περιοδικές χρηματικές ποινές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, μπορεί να ζητήσει από την αιτούσα αρχή να αναλάβει τα σχετικά έξοδα. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η αρμόδια Υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα εκτέλεσης από την επιχείρηση έναντι της οποίας είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή. Ο ενιαίος τίτλος αποτελεί εκτελεστό τίτλο για την είσπραξη των εξόδων.».

αρχή. Σε διαφορετική περίπτωση πραγματοποιεί αμελλητί την εκτέλεση. 6. Για την εκτέλεση των αιτημάτων των παρ. 1 και 2, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ανά περίπτωση, μετατρέπει σε ευρώ τα πρόστιμα, ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί σε άλλο νόμισμα, με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την ημερομηνία κατά την οποία επιβλήθηκαν τα πρόστιμα ή οι περιοδικές χρηματικές ποινές. 7. Αν η αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση της παρ. 3 δεν ανακτήσει τα έξοδα εκτέλεσης από τα εισπραχθέντα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές, ή από την επιχείρηση έναντι της οποίας είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, εφόσον ζητηθεί από την αρχή στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, αποδίδει πλήρως όλα τα έξοδα σε σχέση με την εκτέλεση, ιδίως τα μεταφραστικά, εργατικά και διοικητικά έξοδα. 8. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, έχει δικαίωμα να ανακτήσει το πλήρες κόστος σε σχέση με τα μέτρα εκτέλεσης των παρ. 1 και 2 από τα πρόστιμα ή τις περιοδικές χρηματικές ποινές που εισπράχθηκαν στο όνομα της αιτούσας αρχής, συμπεριλαμβανομένων των μεταφραστικών, εργατικών και διοικητικών εξόδων. Εάν δεν εισπραχθούν τα πρόστιμα ή οι περιοδικές χρηματικές ποινές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, μπορεί να ζητήσει από την αιτούσα αρχή να αναλάβει τα σχετικά έξοδα. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, η αρμόδια Υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. ή κάθε άλλη αρμόδια αρχή, ανά περίπτωση, μπορεί να ανακτήσει τα έξοδα εκτέλεσης από την επιχείρηση έναντι της οποίας είναι εκτελεστό το πρόστιμο ή η περιοδική χρηματική ποινή. Ο ενιαίος τίτλος αποτελεί εκτελεστό τίτλο για την είσπραξη των εξόδων.».	
Άρθρο 113 **Συνέπειες άρνησης παροχής πληροφοριών λόγω μη προσέλευσης σε κατάθεση - Προσθήκη παράτιτλου και τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 3959/2011** **(περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)**	**1. Ο τίτλος του άρθρου 38 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), περί παροχής πληροφοριών, έχει ως εξής:** «Άρθρο 38 Παροχή πληροφοριών». **2. Η παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), έχει ως εξής:** «3. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής πληροφοριών ή άρνησης παροχής προφορικών επεξηγήσεων ή παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή

1. Στον τίτλο του άρθρου 38 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί παροχής πληροφοριών, προστίθεται παράτιτλος και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 38 Παροχή πληροφοριών (περ. ε) παρ. 2 άρθρου 13 και άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)». 2. Στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 3959/2011, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «ή καθυστέρησης παροχής πληροφοριών», προστίθενται οι λέξεις «ή άρνησης προσέλευσης σε κατάθεση», β) οι λέξεις «στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1 και 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 2Α» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Σε περίπτωση άρνησης, δυστροπίας ή καθυστέρησης παροχής πληροφοριών ή άρνησης προσέλευσης σε κατάθεση ή άρνησης παροχής προφορικών επεξηγήσεων ή παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1, 2 και 2Α ή σε περίπτωση παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1Α και 2Β και με την επιφύλαξη των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 44, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, όταν πρόκειται για: α) επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, να επιβάλει, με απόφασή της, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών της προηγούμενης της απόφασης οικονομικής χρήσης, καθώς και χρηματική κύρωση ανά ημέρα μη συμμόρφωσης, η οποία καθορίζεται αναλογικά προς τον μέσο ημερήσιο συνολικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών της επιχείρησης ή της ένωσης επιχειρήσεων κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης οικονομική χρήση, με ανώτατο όριο το τρία τοις εκατό (3%) αυτού του κύκλου εργασιών και υπολογίζονται από την ημερομηνία που ορίζει η οικεία απόφαση της Αρχής, ατομικώς δε στους διευθυντές και υπαλλήλους τους να επιβάλει πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωσης, β) δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλους Ο.Τ.Α., να αναφέρεται αρμοδίως, προκειμένου να κινηθεί πειθαρχική δίωξη για τις πιο πάνω παραβάσεις οι οποίες συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα.».	ελλιπών πληροφοριών, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 ή σε περίπτωση παροχής ανακριβών, παραπλανητικών ή ελλιπών πληροφοριών, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1Α και 2Β και με την επιφύλαξη των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 44, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, όταν πρόκειται για: α) επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων να επιβάλει, με απόφασή της, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) του συνολικού παγκόσμιου κύκλου εργασιών της προηγούμενης της απόφασης οικονομικής χρήσης, καθώς και χρηματική κύρωση ανά ημέρα μη συμμόρφωσης, η οποία καθορίζεται αναλογικά προς τον μέσο ημερήσιο συνολικό παγκόσμιο κύκλο εργασιών της επιχείρησης ή της ένωσης επιχειρήσεων κατά την προηγούμενη της έκδοσης της απόφασης οικονομική χρήση, με ανώτατο όριο το τρία τοις εκατό (3%) αυτού του κύκλου εργασιών και υπολογίζονται από την ημερομηνία που ορίζει η οικεία απόφαση της Αρχής, ατομικώς δε στους διευθυντές και υπαλλήλους τους να επιβάλει πρόστιμο από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωσης, β) δημόσιους υπαλλήλους ή υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή υπαλλήλους Ο.Τ.Α. να αναφέρεται αρμοδίως, προκειμένου να κινηθεί πειθαρχική δίωξη για τις πιο πάνω παραβάσεις οι οποίες συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα.».

Άρθρο 114 **Εξουσίες εντεταλμένων υπαλλήλων - Προαπαιτούμενη εντολή αρμόδιου Εισαγγελέα και παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας για τη διενέργεια ερευνών σε μη επαγγελματικούς χώρους - Τροποποίηση τίτλου και περ. στ) παρ. 1 άρθρου 39 ν. 3959/2011** **(παρ. 2 άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)** 1. Στον τίτλο του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), περί διεξαγωγής ερευνών, προστίθεται παράτιτλος και ο τίτλος διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 39 Διεξαγωγή ερευνών (παρ. 2 άρθρο 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1)». 2. Στην περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011, μετά τις λέξεις «να ενεργούν» προστίθενται οι λέξεις «, κατόπιν εντολής του αρμόδιου κατά τόπο Εισαγγελέα και πάντοτε με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας,» και η περ. στ) διαμορφώνεται ως εξής: «στ) να ενεργούν, κατόπιν εντολής του αρμόδιου κατά τόπο Εισαγγελέα και πάντοτε με την παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής εξουσίας, έρευνες σε χώρους, γήπεδα ή μεταφορικά μέσα εκτός εκείνων που αναφέρονται στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 39, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα τα οποία συνδέονται με την επιχείρηση και το αντικείμενο του ελέγχου και ενδέχεται να είναι σημαντικά για την απόδειξη παράβασης,».	**1. Ο τίτλος του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), περί διεξαγωγής ερευνών, έχει ως εξής:** «Άρθρο 39 Διεξαγωγή ερευνών». **2. Η περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 3959/2011 (Α΄ 93), έχει ως εξής:** «στ) να ενεργούν έρευνες σε χώρους, γήπεδα ή μεταφορικά μέσα εκτός εκείνων που αναφέρονται στην περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 39, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών των επιχειρηματιών, διοικητών, διευθυνόντων συμβούλων, διαχειριστών και γενικά εντεταλμένων τη διοίκηση ή διαχείριση προσώπων, καθώς και του προσωπικού των επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες, ότι φυλάσσονται εκεί βιβλία ή άλλα έγγραφα τα οποία συνδέονται με την επιχείρηση και το αντικείμενο του ελέγχου και ενδέχεται να είναι σημαντικά για την απόδειξη παράβασης,».
Άρθρο 115 **Υποχρέωση γνωστοποίησης ονόματος οικείου συνδεδεμένου μέρους στην ανακοίνωση παροχής άδειας για την κατάρτιση συναλλαγής - Ενίσχυση διαφάνειας πολιτικής αποδοχών εταιρείας - Τροποποίηση άρθρων 101, 110, 111 και 112 ν. 4548/2018** **(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)** 1. Στο άρθρο 101 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί δημοσιότητας των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 101	**1. Ο τίτλος του άρθρου 101 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104) έχει ως εξής:** «Άρθρο 101 Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (Άρθρο 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)». **2. Η παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4548/2018, έχει ως εξής:** «3. Η ανακοίνωση της παραγράφου 2 περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον πληροφορίες: (α) ως προς τη φύση της σχέσης της εταιρείας με το συνδεδεμένο μέρος, (β) την ημερομηνία και την αξία της συναλλαγής, (γ) κάθε άλλη πληροφορία που είναι αναγκαία για να αξιολογηθεί κατά

Δημοσιότητα των συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη (παρ. 2 άρθρου 9γ της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)». 2. Στην παρ. 3 του άρθρου 101 του ν. 4548/2018, προστίθεται περ. αα) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Η ανακοίνωση της παρ. 2 περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον πληροφορίες: α) ως προς τη φύση της σχέσης της εταιρείας με το συνδεδεμένο μέρος, αα) το όνομα ή, κατά περίπτωση, την επωνυμία του συνδεδεμένου μέρους, β) την ημερομηνία και την αξία της συναλλαγής, γ) κάθε άλλη πληροφορία που είναι αναγκαία για να αξιολογηθεί κατά πόσον η συναλλαγή είναι δίκαιη και εύλογη για την εταιρεία και τα πρόσωπα που δεν αποτελούν συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η ανωτέρω ανακοίνωση συνοδεύεται από την έκθεση της παρ. 1. Στις διατυπώσεις δημοσιότητας υποβάλλεται επίσης η συναλλαγή που συνάπτεται μεταξύ του συνδεδεμένου με την εταιρεία προσώπου και θυγατρικής της.». 3. Στο άρθρο 110 του ν. 4548/2018, περί πολιτικής αποδοχών, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 110 Πολιτική αποδοχών (παρ. 2 άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)». 4. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 110 του ν. 4548/2018, οι λέξεις «μπορεί να υποβάλει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «υποβάλλει» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει πολιτική αποδοχών, η εταιρεία συνεχίζει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του διοικητικού της συμβουλίου, όπως αυτές είχαν κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία για τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου για την προηγούμενη εταιρική χρήση, η εταιρεία καταβάλλει αμοιβές, σύμφωνα με τις μέχρι τότε ισχύουσες πρακτικές της, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 109, έως την επόμενη γενική συνέλευση. Το διοικητικό	πόσον η συναλλαγή είναι δίκαιη και εύλογη για την εταιρεία και τα πρόσωπα που δεν αποτελούν συνδεδεμένο μέρος, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων μειοψηφίας. Επί εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά, η ανωτέρω ανακοίνωση συνοδεύεται από την έκθεση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Στις διατυπώσεις δημοσιότητας υποβάλλεται επίσης η συναλλαγή που συνάπτεται μεταξύ του συνδεδεμένου με την εταιρεία προσώπου και θυγατρικής της.». **3. Ο τίτλος του άρθρου 110 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί πολιτικής αποδοχών, έχει ως εξής:** «Άρθρο 110 Πολιτική αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ) **4. Η παρ. 3 του άρθρου 110 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), έχει ως εξής:** «3. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει πολιτική αποδοχών, η εταιρεία συνεχίζει να καταβάλλει τις αμοιβές των μελών του διοικητικού της συμβουλίου, όπως αυτές είχαν κατά την προηγούμενη εταιρική χρήση. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει συμφωνία για τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου για την προηγούμενη εταιρική χρήση, η εταιρεία καταβάλλει αμοιβές, σύμφωνα με τις μέχρι τότε ισχύουσες πρακτικές της, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 109, έως την επόμενη γενική συνέλευση. Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να υποβάλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση.». **5. Το άρθρο 111 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, έχει ως εξής:** «Άρθρο 111 Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών (Άρθρο 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ) 1. Η πολιτική αποδοχών του προηγουμένου άρθρου περιγράφει με τρόπο σαφή και κατανοητό κατ' ελάχιστο τα εξής: (α) τον τρόπο με τον οποίο η συγκεκριμένη πολιτική αποδοχών συνεισφέρει στην επιχειρηματική στρατηγική, στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητα της εταιρείας, (β) τις διαφορετικές συνιστώσες για τη χορήγηση σταθερών και μεταβλητών αποδοχών πάσης φύσεως, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης, του δικαιώματος συμμετοχής των μελών του διοικητικού συμβουλίου στα κέρδη της εταιρείας και όλων των επιμισθίων και άλλων επιδομάτων οποιασδήποτε μορφής, τα οποία μπορεί να χορηγούνται σε αυτά, υποδεικνύοντας τα αντίστοιχα σχετικά ποσοστά,

συμβούλιο υποβάλλει αναθεωρημένη πολιτική αποδοχών προς έγκριση από την επόμενη γενική συνέλευση.».	(γ) τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό της πολιτικής αποδοχών οι μισθολογικές και εργασιακές συνθήκες των εργαζομένων της εταιρείας,
5. Στο άρθρο 111 του ν. 4548/2018, περί περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) στην περ. ε) της παρ. 1, μετά τη λέξη «κατοχύρωση,», προστίθενται οι λέξεις «καθώς και επεξήγηση του τρόπου που αυτές οι αμοιβές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περ. α),», γ) στην παρ. 2, γα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να περιγράφει και να επεξηγεί όλες τις μεταβολές στην πολιτική αποδοχών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στην αναθεωρημένη πολιτική περιγράφονται και επεξηγούνται όλες οι σημαντικές μεταβολές», γβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Στη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων πρέπει να περιγράφεται» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Επιπλέον, περιγράφεται και» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 111 διαμορφώνεται ως εξής:	(δ) σαφή, περιεκτικά και διαφοροποιημένα κριτήρια για τη χορήγηση των υπό β΄, μεταβλητών αποδοχών και ιδίως τα κριτήρια χρηματοοικονομικής και μη απόδοσης που εφαρμόζονται για τη χορήγηση των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, των κριτηρίων που σχετίζονται με την εταιρική κοινωνική ευθύνη,
«Άρθρο 111	(ε) τις μεθόδους με τις οποίες εκτιμάται ο βαθμός στον οποίον πληρούνται τα ανωτέρω, υπό δ΄, κριτήρια απόδοσης και σε περίπτωση χορήγησης αποδοχών βάσει μετοχών, τις περιόδους κατοχύρωσης και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τη διατήρηση μετοχών μετά την κατοχύρωση,
Περιεχόμενο της πολιτικής αποδοχών	(στ) τις προϋποθέσεις για την αναβολή της καταβολής των μεταβλητών αποδοχών και τη χρονική διάρκεια αυτής, καθώς και τις προϋποθέσεις ανάκτησης των μεταβλητών αποδοχών από την εταιρεία,
(παρ. 6 άρθρου 9α της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)	(ζ) τη διάρκεια των συμβάσεων της εταιρείας με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις ισχύουσες προθεσμίες προειδοποίησης, τα βασικά χαρακτηριστικά της συμπληρωματικής σύνταξης ή των προγραμμάτων πρόωρης συνταξιοδότησης των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τους όρους καταγγελίας των συμβάσεων, καθώς επίσης τις πληρωμές που συνδέονται με την καταγγελία των συμβάσεων,
1. Η πολιτική αποδοχών του προηγουμένου άρθρου περιγράφει με τρόπο σαφή και κατανοητό κατ' ελάχιστο τα εξής:	(η) τυχόν δικαιώματα συμμετοχής των μελών σε προγράμματα διάθεσης μετοχών της εταιρείας,
α) τον τρόπο με τον οποίο η συγκεκριμένη πολιτική αποδοχών συνεισφέρει στην επιχειρηματική στρατηγική, στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και τη βιωσιμότητα της εταιρείας,	(θ) τη διαδικασία λήψεως αποφάσεων για την έγκριση και τον προσδιορισμό του περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, τις διαδικαστικές προϋποθέσεις για την επανεξέταση, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της, με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα για την αποφυγή ή τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και στο ρόλο της επιτροπής αποδοχών και άλλων σχετικών επιτροπών, εφόσον υπάρχουν τέτοιες.
β) τις διαφορετικές συνιστώσες για τη χορήγηση σταθερών και μεταβλητών αποδοχών πάσης φύσης, στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης, του δικαιώματος συμμετοχής των μελών του διοικητικού συμβουλίου στα κέρδη της εταιρείας και όλων των επιμισθίων και άλλων επιδομάτων οποιασδήποτε μορφής, τα οποία μπορεί να χορηγούνται σε αυτά, υποδεικνύοντας τα αντίστοιχα σχετικά ποσοστά, γ) τον τρόπο με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη κατά τον καθορισμό της πολιτικής αποδοχών οι μισθολογικές και εργασιακές συνθήκες των εργαζομένων της εταιρείας,	2. Σε περίπτωση αναθεώρησης της πολιτικής αποδοχών, η σχετική έκθεση του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να περιγράφει και να επεξηγεί όλες τις μεταβολές στην πολιτική αποδοχών. Στη σχετική απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων πρέπει να περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ψήφοι και οι απόψεις των μετόχων επί της πολιτικής και των εκθέσεων, από την τελευταία ψηφοφορία σχετικά με την πολιτική αποδοχών κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων και εντεύθεν.».
δ) σαφή, περιεκτικά και διαφοροποιημένα κριτήρια για τη χορήγηση των υπό β), μεταβλητών αποδοχών και ιδίως τα κριτήρια χρηματοοικονομικής και μη απόδοσης που	**6. Ο τίτλος του άρθρου 112 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί έκθεσης αποδοχών, έχει ως εξής:**
	«Άρθρο 112
	Έκθεση αποδοχών
	(Άρθρο 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, Οδηγία 2017/828/ΕΕ)».

εφαρμόζονται για τη χορήγηση των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, των κριτηρίων που σχετίζονται με την εταιρική κοινωνική ευθύνη, ε) τις μεθόδους με τις οποίες εκτιμάται ο βαθμός στον οποίον πληρούνται τα ανωτέρω, υπό δ), κριτήρια απόδοσης και σε περίπτωση χορήγησης αποδοχών βάσει μετοχών, τις περιόδους κατοχύρωσης και, όπου κρίνεται σκόπιμο, τη διατήρηση μετοχών μετά από την κατοχύρωση, καθώς και επεξήγηση του τρόπου που αυτές οι αμοιβές συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της περ. α), στ) τις προϋποθέσεις για την αναβολή της καταβολής των μεταβλητών αποδοχών και τη χρονική διάρκεια αυτής, καθώς και τις προϋποθέσεις ανάκτησης των μεταβλητών αποδοχών από την εταιρεία, ζ) τη διάρκεια των συμβάσεων της εταιρείας με τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις ισχύουσες προθεσμίες προειδοποίησης, τα βασικά χαρακτηριστικά της συμπληρωματικής σύνταξης ή των προγραμμάτων πρόωρης συνταξιοδότησης των μελών του διοικητικού συμβουλίου και τους όρους καταγγελίας των συμβάσεων, καθώς επίσης τις πληρωμές που συνδέονται με την καταγγελία των συμβάσεων, η) τυχόν δικαιώματα συμμετοχής των μελών σε προγράμματα διάθεσης μετοχών της εταιρείας, θ) τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την έγκριση και τον προσδιορισμό του περιεχομένου της πολιτικής αποδοχών, τις διαδικαστικές προϋποθέσεις για την επανεξέταση, την αναθεώρηση και την εφαρμογή της, με ιδιαίτερη αναφορά στα μέτρα για την αποφυγή ή τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων και στον ρόλο της επιτροπής αποδοχών και άλλων σχετικών επιτροπών, εφόσον υπάρχουν τέτοιες. 2. Σε περίπτωση αναθεώρησης της πολιτικής αποδοχών, στην αναθεωρημένη πολιτική περιγράφονται και επεξηγούνται όλες οι σημαντικές μεταβολές. Επιπλέον, περιγράφεται και ο τρόπος με τον οποίο ελήφθησαν υπόψη οι ψήφοι και οι απόψεις των μετόχων επί της πολιτικής και των εκθέσεων, από την τελευταία ψηφοφορία σχετικά με την πολιτική αποδοχών κατά τη γενική συνέλευση των μετόχων και εντεύθεν.». 6. Στο άρθρο 112 του ν. 4548/2018, περί έκθεσης αποδοχών, ο τίτλος αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 112 Έκθεση αποδοχών	**7. Το άρθρο 112 του ν. 4548/2012 (Α΄ 104), έχει ως εξής:** 1. Η εταιρεία με μετοχές εισηγμένες σε ρυθμιζόμενη αγορά υποχρεούται να καταρτίζει σαφή και κατανοητή έκθεση αποδοχών, η οποία περιέχει ολοκληρωμένη επισκόπηση του συνόλου των αποδοχών που ρυθμίζονται στην πολιτική του άρθρου 110 για το τελευταίο οικονομικό έτος. Στην έκθεση περιλαμβάνονται και τα πάσης φύσεως επιδόματα που χορηγήθηκαν ή οφείλονταν στα πρόσωπα, οι αποδοχές των οποίων έχουν συμπεριληφθεί στην πολιτική αποδοχών του άρθρου 110, κατά το τελευταίο οικονομικό έτος, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για νεοεκλεγέντα ή παλαιότερα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. 2. Η έκθεση αποδοχών περιέχει, κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τις αποδοχές κάθε επιμέρους μέλους του διοικητικού συμβουλίου: (α) το σύνολο των αποδοχών που έχουν χορηγηθεί ή καταβληθεί, με ανάλυση στις επιμέρους συνιστώσες τους, τα σχετικά ποσοστά των σταθερών και των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών της παραγράφου 2 του άρθρου 109, και επεξήγηση του τρόπου εφαρμογής των κριτηρίων απόδοσης και του τρόπου με τον οποίο οι συνολικές αποδοχές συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών, (β) την ετήσια μεταβολή των αποδοχών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, της απόδοσης της εταιρείας και των μέσων αποδοχών των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης της εταιρείας, εκτός των στελεχών, κατά τα τελευταία πέντε(5) οικονομικά έτη τουλάχιστον, με κοινή παρουσίαση των εν λόγω στοιχείων, ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση των στοιχείων από τους μετόχους, (γ) τυχόν αποδοχές πάσης φύσεως από οποιαδήποτε εταιρεία ανήκει στον ίδιο όμιλο, όπως ορίζεται στο άρθρο 32 του ν. 4308/2014, (δ) τον αριθμό μετοχών και δικαιωμάτων προαίρεσης για μετοχές που έχουν χορηγηθεί ή προσφερθεί στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις κύριες προϋποθέσεις άσκησης των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της τιμής και της ημερομηνίας άσκησης, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή, (ε) τυχόν ασκηθέντα δικαιώματα προαιρέσεως από μέρους του διοικητικού συμβουλίου στο πλαίσιο των προγραμμάτων διάθεσης μετοχών της εταιρείας, (στ) πληροφορίες για τη χρήση της δυνατότητας ανάκτησης μεταβλητών αποδοχών, ζ) πληροφορίες σχετικά με τυχόν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 110, με επεξήγηση της εξαιρετικής φύσης των περιστάσεων και την ένδειξη των συγκεκριμένων στοιχείων της πολιτικής αποδοχών, έναντι των οποίων σημειώθηκε η παρέκκλιση.

(περ. α) και στ) δευτέρου εδαφίου παρ. 1 άρθρου 9β της Οδηγίας 2007/36/ΕΚ, παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828)». 7. Στην παρ. 2 του άρθρου 112 του ν. 4548/2018, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), μετά τις λέξεις «συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών,», προστίθενται οι λέξεις «περιλαμβανομένης της συμβολής τους στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας,», β) στην περ. ζ), οι λέξεις «της παραγράφου 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 6» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η έκθεση αποδοχών περιέχει, κατ' ελάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τις αποδοχές κάθε επιμέρους μέλους του διοικητικού συμβουλίου: α) το σύνολο των αποδοχών που έχουν χορηγηθεί ή καταβληθεί, με ανάλυση στις επιμέρους συνιστώσες τους, τα σχετικά ποσοστά των σταθερών και των μεταβλητών αποδοχών, συμπεριλαμβανομένων των αποδοχών της παραγράφου 2 του άρθρου 109, και επεξήγηση του τρόπου εφαρμογής των κριτηρίων απόδοσης και του τρόπου με τον οποίο οι συνολικές αποδοχές συμμορφώνονται με την εγκεκριμένη πολιτική αποδοχών, περιλαμβανομένης της συμβολής τους στη μακροπρόθεσμη απόδοση της εταιρείας, β) την ετήσια μεταβολή των αποδοχών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, της απόδοσης της εταιρείας και των μέσων αποδοχών των εργαζομένων πλήρους απασχόλησης της εταιρείας, εκτός των στελεχών, κατά τα τελευταία πέντε (5) οικονομικά έτη τουλάχιστον, με κοινή παρουσίαση των εν λόγω στοιχείων, ώστε να διευκολύνεται η σύγκριση των στοιχείων από τους μετόχους, γ) τυχόν αποδοχές πάσης φύσης από οποιαδήποτε εταιρεία ανήκει στον ίδιο όμιλο, όπως ορίζεται στο άρθρο 32 του ν. 4308/2014, δ) τον αριθμό μετοχών και δικαιωμάτων προαίρεσης για μετοχές που έχουν χορηγηθεί ή προσφερθεί στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και τις κύριες προϋποθέσεις άσκησης των δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων της τιμής και της ημερομηνίας άσκησης, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή, ε) τυχόν ασκηθέντα δικαιώματα προαίρεσης από μέρους του διοικητικού συμβουλίου στο πλαίσιο	3. Η έκθεση αποδοχών του τελευταίου οικονομικού έτους υποβάλλεται προς συζήτηση στην τακτική γενική συνέλευση, ως αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης. Η ψήφος των μετόχων όσον αφορά την έκθεση αποδοχών είναι συμβουλευτική. Το διοικητικό συμβούλιο οφείλει να επεξηγεί στην επόμενη έκθεση αποδοχών, τον τρόπο με τον οποίο ελήφθη υπόψη το ανωτέρω αποτέλεσμα της ψηφοφορίας κατά την τακτική γενική συνέλευση. 4. Μετά τη γενική συνέλευση και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου, οι εταιρείες καθιστούν αμελλητί διαθέσιμη στο κοινό την έκθεση αποδοχών στον διαδικτυακό τους τόπο, χωρίς χρέωση, για περίοδο δέκα (10) ετών. Τυχόν διατήρηση της έκθεσης αποδοχών στον διαδικτυακό τόπο για μεγαλύτερο της δεκαετίας χρονικό διάστημα, επιτρέπεται με την προϋπόθεση ότι η έκθεση αποδοχών δεν περιέχει πλέον δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Οι ελεγκτές της εταιρείας ελέγχουν, αν και κατά πόσον έχουν παρασχεθεί οι πληροφορίες του παρόντος άρθρου. 5. Οι εταιρείες δεν περιλαμβάνουν στην έκθεση αποδοχών ειδικές κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 119/1) ή δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν την οικογενειακή κατάσταση των μελών του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας. Οι εταιρείες επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των μελών του διοικητικού συμβουλίου που περιλαμβάνονται στην έκθεση αποδοχών βάσει του παρόντος άρθρου προς το σκοπό της αύξησης της εταιρικής διαφάνειας όσον αφορά τις αποδοχές των μελών του διοικητικού συμβουλίου, με στόχο την ενίσχυση της λογοδοσίας των μελών και της εποπτείας των μετόχων επί των αποδοχών αυτών. Με την επιφύλαξη τυχόν μεγαλύτερης προθεσμίας που προβλέπεται από ειδική διάταξη, οι εταιρείες δεν δημοσιοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην έκθεση αποδοχών, βάσει του παρόντος άρθρου, μετά την πάροδο δέκα (10) ετών από τη δημοσίευση της έκθεσης αποδοχών. 6. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου διασφαλίζουν ότι η έκθεση αποδοχών καταρτίζεται και δημοσιεύεται, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των διατάξεων του παρόντος άρθρου. Η ευθύνη τους εξαιτίας παράβασης των διατάξεων του παρόντος άρθρου είναι συλλογική. 7. Η παράγραφος 5 του άρθρου 109 εφαρμόζεται και στις αποδοχές που καθορίζονται στην έκθεση αποδοχών. Η προθεσμία των δύο (2) μηνών αρχίζει από την ψηφοφορία επί της έκθεσης αποδοχών σύμφωνα με την παράγραφο 3.».

των προγραμμάτων διάθεσης μετοχών της εταιρείας, στ) πληροφορίες για τη χρήση της δυνατότητας ανάκτησης μεταβλητών αποδοχών, ζ) πληροφορίες σχετικά με τυχόν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή της πολιτικής αποδοχών κατ' εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 110, με επεξήγηση της εξαιρετικής φύσης των περιστάσεων και την ένδειξη των συγκεκριμένων στοιχείων της πολιτικής αποδοχών, έναντι των οποίων σημειώθηκε η παρέκκλιση.».	
Άρθρο 116 **Ανάπτυξη Επιχειρηματικών Πάρκων στον Δήμο Μεγαλόπολης - Εξαίρεση των επενδύσεων Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης επί εδαφών κυριότητας της ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε. εντός Πυρήνων Ζώνης Απολιγνιτοποίησης - Προσθήκη παρ. 3Α στο άρθρο 8 του ν. 4982/2022** **- Τροποποίηση περ. α) παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998** «[...] 2. Στο έκτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α΄ 200), περί απαγορεύσεων και περιορισμών σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, μετά τις λέξεις «σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας» προστίθενται οι λέξεις «ή για περιπτώσεις επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, επί εδαφών που βρίσκονται εντός Πυρήνα Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, κυριότητας της Ανώνυμης Εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε.»» και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής: «α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. Για την αποδοχή αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή μετά από την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης του τετάρτου εδαφίου, προς εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW), στις ανωτέρω εκτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη και την ισχύ σε κάθε	**2. Η περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α΄ 200), περί απαγορεύσεων και περιορισμών σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, έχει ως εξής:** «α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε. Για την αποδοχή αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή μετά από την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης του τετάρτου εδαφίου, προς εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW), στις ανωτέρω εκτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη και την ισχύ σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, σύμφωνα με την κοινή απόφαση του δωδέκατου εδαφίου, απαιτείται η άσκηση καλλιεργητικής δραστηριότητας. Τα είδη και οι καλλιέργειες των φυτών υποδεικνύονται από μελέτη, όπως και οι συνθήκες της καλλιέργειάς τους. Κατόπιν διενέργειας της ως άνω μελέτης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι κατηγορίες των αιτούντων, οι λεπτομέρειες, προϋποθέσεις και διαδικασίες για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών και την άσκηση της καλλιεργητικής δραστηριότητας. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που

Περιφερειακή Ενότητα, σύμφωνα με την κοινή απόφαση του δωδέκατου εδαφίου, απαιτείται η άσκηση καλλιεργητικής δραστηριότητας. Τα είδη και οι καλλιέργειες των φυτών υποδεικνύονται από μελέτη, όπως και οι συνθήκες της καλλιέργειάς τους. Κατόπιν διενέργειας της ως άνω μελέτης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι κατηγορίες των αιτούντων, οι λεπτομέρειες, προϋποθέσεις και διαδικασίες για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών και την άσκηση της καλλιεργητικής δραστηριότητας. Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, επί εδαφών που βρίσκονται εντός Πυρήνα Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, κυριότητας της Ανώνυμης Εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε.» ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3ης.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηρισθεί ως	εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων. Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3ης.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηρισθεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων. Η ως άνω απαγόρευση δεν ισχύει και για την κατασκευή μικρών μονάδων επεξεργασίας λυμάτων, μικρής ισχύος, έως τριών χιλιάδων (3.000) ισοδυνάμων κατοίκων, από παρόχους υπηρεσιών ύδατος, σε όσες δημοτικές ενότητες, μετά από ειδική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και αναγκαιότητας της χωροθέτησης, κατασκευής και λειτουργίας τους, δεν υφίσταται λιγότερο περιβαλλοντικά επαχθής, τεχνικά εφικτή και βιώσιμη εναλλακτική λύση. Στην περίπτωση αυτή, οι μονάδες υποχρεούνται να διαθέτουν, κατά προτεραιότητα, προς επανάχρηση τα επεξεργασμένα λύματα για την άρδευση παρακείμενων γεωργικών εκτάσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια της σχετικής κειμένης νομοθεσίας. Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που

αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων. Η ως άνω απαγόρευση δεν ισχύει και για την κατασκευή μικρών μονάδων επεξεργασίας λυμάτων, μικρής ισχύος, έως τριών χιλιάδων (3.000) ισοδυνάμων κατοίκων, από παρόχους υπηρεσιών ύδατος, σε όσες δημοτικές ενότητες, μετά από ειδική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και αναγκαιότητας της χωροθέτησης, κατασκευής και λειτουργίας τους, δεν υφίσταται λιγότερο περιβαλλοντικά επαχθής, τεχνικά εφικτή και βιώσιμη εναλλακτική λύση. Στην περίπτωση αυτή, οι μονάδες υποχρεούνται να διαθέτουν, κατά προτεραιότητα, προς επανάχρηση τα επεξεργασμένα λύματα για την άρδευση παρακείμενων γεωργικών εκτάσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια της σχετικής κειμένης νομοθεσίας. Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια. Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται	χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, μετά την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%), καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Σταθμοί του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» που εγκαθίστανται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας δεν υπολογίζονται στο ποσοστό μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του προηγούμενου εδαφίου. Κατά την αίτηση των σταθμών αυτών στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης ή σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης σε περίπτωση Γνωστοποιούμενων Σταθμών, δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών από τα οποία να προκύπτει ο χαρακτηρισμός της γεωργικής γης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε μεγαβάτ (MW) των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ

δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, μετά την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%), καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας. Σταθμοί του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» που εγκαθίστανται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας δεν υπολογίζονται στο ποσοστό μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του προηγούμενου εδαφίου. Κατά την αίτηση των σταθμών αυτών στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης ή σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης σε περίπτωση Γνωστοποιούμενων Σταθμών, δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών από τα οποία να προκύπτει ο χαρακτηρισμός της γεωργικής γης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε μεγαβάτ (MW) των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών. Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής	μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.».

Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.».	
Άρθρο 117 **Ρυθμίσεις οργάνωσης, λειτουργίας και προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 9, παρ. 8 άρθρου 13, παρ. 6 άρθρου 18, παρ. 3 άρθρου 23, παρ. 8 άρθρου 37 και παρ. 2 και 4 άρθρου 38 ν. 5255/2025** 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 5255/2025 (Α' 219), περί αρμοδιοτήτων του Διοικητή της Αρχής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) μετά τις λέξεις «το έργο τους», διαγράφονται οι λέξεις «, εξαιρουμένης της διαμεσολαβητικής αρμοδιότητας του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή», αβ) μετά τις λέξεις «προσωπικού τους», προστίθενται οι λέξεις «, κατά τρόπο που δεν θίγει τη λειτουργική ανεξαρτησία του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, όταν αυτός ασκεί τη διαμεσολαβητική του αρμοδιότητα», β) προστίθεται περ. η) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Ο Διοικητής εκπροσωπεί την Αρχή ενώπιον παντός τρίτου και έχει την ευθύνη λειτουργίας αυτής. Όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από τους Υποδιοικητές της. Ο Διοικητής της Αρχής, ενδεικτικά: α) Διαμορφώνει και επικαιροποιεί τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό της Αρχής, χαράσσει τις κατευθύνσεις που ακολουθούν οι Υποδιοικητές, συντονίζει και εποπτεύει το έργο τους, καταρτίζει και αναθεωρεί, εφόσον απαιτείται, το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής και καθορίζει τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, τους δείκτες μέτρησης των αποτελεσμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τα κριτήρια αξιολόγησης των οργανικών μονάδων αυτής, καθώς και των προϊσταμένων αυτών και του προσωπικού τους, κατά τρόπο που δεν θίγει τη λειτουργική ανεξαρτησία του Υποδιοικητή	**1. Η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί αρμοδιοτήτων του Διοικητή της Αρχής, έχει ως εξής:** «1. Ο Διοικητής εκπροσωπεί την Αρχή ενώπιον παντός τρίτου και έχει την ευθύνη λειτουργίας αυτής. Όλες οι αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στον παρόντα νόμο ή σε άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που ρητώς ορίζεται ότι ασκούνται από τους Υποδιοικητές της. Ο Διοικητής της Αρχής, ενδεικτικά: α) διαμορφώνει και επικαιροποιεί τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό της Αρχής, χαράσσει τις κατευθύνσεις που ακολουθούν οι Υποδιοικητές, συντονίζει και εποπτεύει το έργο τους, εξαιρουμένης της διαμεσολαβητικής αρμοδιότητας του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, καταρτίζει και αναθεωρεί, εφόσον απαιτείται, το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής και καθορίζει τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, τους δείκτες μέτρησης των αποτελεσμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τα κριτήρια αξιολόγησης των οργανικών μονάδων αυτής, καθώς και των προϊσταμένων αυτών και του προσωπικού τους, β) εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης νομοθετικές ρυθμίσεις και προτάσεις πολιτικής σε ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής, γ) εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης την υποβολή πρότασης για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων συναφών με τις αρμοδιότητες της Αρχής, δ) υποβάλλει απαντήσεις της Αρχής προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης για την υποβοήθηση της άσκησης των κοινοβουλευτικών αρμοδιοτήτων κατόπιν άσκησης των μέσων κοινοβουλευτικού ελέγχου με τη μορφή ερωτήσεων, επερωτήσεων και επίκαιρων ερωτήσεων, επίκαιρων επερωτήσεων, αναφορών, καθώς και αιτήσεων κατάθεσης εγγράφων βουλευτών, ε) λαμβάνει μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας στις υπηρεσίες που υπάγονται στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένης και της κίνησης της διαδικασίας πειθαρχικής δίωξης ενώπιον του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, στ) αποφασίζει για τη συμμετοχή της Αρχής σε ομάδες εργασίας ή επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνών οργανισμών με αντικείμενο που άπτεται των αρμοδιοτήτων της και ορίζει τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτές εκ μέρους της και

Συνηγόρου του Καταναλωτή, όταν αυτός ασκεί τη διαμεσολαβητική του αρμοδιότητα. β) Εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης νομοθετικές ρυθμίσεις και προτάσεις πολιτικής σε ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής. γ) Εισηγείται στον Υπουργό Ανάπτυξης την υποβολή πρότασης για την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων συναφών με τις αρμοδιότητες της Αρχής. δ) Υποβάλλει απαντήσεις της Αρχής προς την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης για την υποβοήθηση της άσκησης των κοινοβουλευτικών αρμοδιοτήτων κατόπιν άσκησης των μέσων κοινοβουλευτικού ελέγχου με τη μορφή ερωτήσεων, επερωτήσεων και επίκαιρων ερωτήσεων, επίκαιρων επερωτήσεων, αναφορών, καθώς και αιτήσεων κατάθεσης εγγράφων βουλευτών. ε) Λαμβάνει μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας στις υπηρεσίες που υπάγονται στην Αρχή, συμπεριλαμβανομένης και της κίνησης της διαδικασίας πειθαρχικής δίωξης ενώπιον του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. στ) Αποφασίζει για τη συμμετοχή της Αρχής σε ομάδες εργασίας ή επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνών οργανισμών με αντικείμενο που άπτεται των αρμοδιοτήτων της και ορίζει τα πρόσωπα που συμμετέχουν σε αυτές εκ μέρους της. ζ) Μεριμνά για την ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης και εκπαίδευσης του καταναλωτικού κοινού για τα δικαιώματα και τα μέσα προστασίας των συμφερόντων του. η) Επικαιροποιεί, με απόφασή του, το Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α΄ 227).». 2. Στην παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 5255/2025, περί παύσης, παραίτησης, αναπλήρωσης οργάνων διοίκησης της Αρχής, οι λέξεις «αρχαιότερο Βοηθό Συνήγορο», αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γενικό Διευθυντή της Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφορών» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Μέχρι τον διορισμό νέου Υποδιοικητή, του οποίου η θέση κενώθηκε, τον Υποδιοικητή αναπληρώνει ο Διοικητής, εξαιρουμένης της περίπτωσης κένωσης της θέσης του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, που αναπληρώνεται από τον Γενικό Διευθυντή της Εξωδικαστικής Επίλυσης Διαφορών.».	ζ) μεριμνά για την ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης και εκπαίδευσης του καταναλωτικού κοινού για τα δικαιώματα και τα μέσα προστασίας των συμφερόντων του.». **2. Η παρ. 8 του άρθρου 13 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί παύσης, παραίτησης, αναπλήρωσης οργάνων διοίκησης της Αρχής, έχει ως εξής:** «8. Μέχρι τον διορισμό νέου Υποδιοικητή, του οποίου η θέση κενώθηκε, τον Υποδιοικητή αναπληρώνει ο Διοικητής, εξαιρουμένης της περίπτωσης κένωσης της θέσης του Υποδιοικητή Συνηγόρου του Καταναλωτή, που αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο Βοηθό Συνήγορο.». **3. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί οργανικών θέσεων και στελέχωσης, έχει ως εξής:** «6. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται σύμφωνα με το παρόν διατηρούν το σύνολο των αποδοχών τους, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, συμπεριλαμβανομένης της υφιστάμενης προσωπικής διαφοράς, μη συμπεριλαμβανομένων της οικογενειακής παροχής και του επιδόματος θέσης ευθύνης, και εξακολουθούν να διέπονται από το ίδιο συνταξιοδοτικό και ασφαλιστικό καθεστώς, κύριας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας.». **4. Η παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί κινήτρου επίτευξης στόχων και αποδοχών προσωπικού, έχει ως εξής:** «4. Το ωρομίσθιο της υπερωριακής εργασίας για τους υπαλλήλους των παρ. 2 και 3 καθορίζεται σύμφωνα με την περ. 3 της παρ. Α του άρθρου 20 του ν. 4354/2015. Στους Ελεγκτές και στο προσωπικό που υπηρετεί στη Διατομεακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς εφαρμόζεται και η παρ. Β του άρθρου 20 του ν. 4354/2015.». **5. Η παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί τελικών διατάξεων Μέρους Α΄, έχει ως εξής:** «8. Οι αποσπάσεις προσωπικού από και προς τις καταργούμενες υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, διατηρούνται σε ισχύ, και μετά την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, δύνανται να παρατείνονται για ένα (1) επιπλέον έτος από τη λήξη τους με απόφαση του Διοικητή της Αρχής και νοούνται στο εξής ως αποσπάσεις από και προς την Αρχή. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της παρούσας δύνανται να τοποθετούνται και να επιλέγονται σε θέσεις ευθύνης και η απόσπασή τους παρατείνεται για όσο διάστημα κατέχουν τη θέση ευθύνης. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της παρούσας, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο διενεργήθηκε η απόσπαση, δύνανται με αίτησή τους να μετατάσσονται στην Αρχή πριν από τη λήξη της απόσπασής τους. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, χωρίς να απαιτείται απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου. Για τα εκκρεμή αιτήματα μετάταξης των αποσπασμένων υπαλλήλων που υπηρετούν στις καταργούμενες υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, ο Διοικητής της Αρχής δύναται με απόφασή του, να παρατείνει το χρονικό διάστημα της απόσπασης των ενδιαφερομένων, έως την έκδοση του Οργανισμού

3. Στην παρ. 6 του άρθρου 18 του ν. 5255/2025, περί οργανικών θέσεων και στελέχωσης, οι λέξεις «, μη συμπεριλαμβανομένων της οικογενειακής παροχής και του επιδόματος θέσης ευθύνης,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, η οποία συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 5313/2026 (Α΄ 102), μη συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος θέσης ευθύνης,» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Οι υπάλληλοι που αποσπώνται σύμφωνα με το παρόν διατηρούν το σύνολο των αποδοχών τους, με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους, συμπεριλαμβανομένης της υφιστάμενης προσωπικής διαφοράς, η οποία συμψηφίζεται σύμφωνα με το άρθρο 53 του ν. 5313/2026 (Α' 102), μη συμπεριλαμβανομένου του επιδόματος θέσης ευθύνης, και εξακολουθούν να διέπονται από το ίδιο συνταξιοδοτικό και ασφαλιστικό καθεστώς, κύριας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας.». 4. Στην παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 5255/2025, περί κινήτρου επίτευξης στόχων και αποδοχών προσωπικού, μετά τις λέξεις «Στους Ελεγκτές της Αρχής», προστίθενται οι λέξεις «, που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α΄ 227),» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Στους Ελεγκτές της Αρχής, που είναι εγγεγραμμένοι στη Μητρώο Ελεγκτών της παρ. 8 του άρθρου 15 του ν. 4753/2020 (Α΄ 227), και στο προσωπικό που υπηρετεί στη Διατομεακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, για την αποζημίωση για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου και για εργασία και υπερωριακή εργασία κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες, εφαρμόζονται το πρώτο εδάφιο των υποπερ. α) και β) της περ. 2 της παρ. Α και η παρ. Β του άρθρου 20 του ν. 4354/2015, υπό τις εκεί τιθέμενες προϋποθέσεις.». 5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 37 του ν. 5255/2025, περί τελικών διατάξεων του Μέρους Α΄, οι λέξεις «ένα (1) επιπλέον έτος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο (2) επιπλέον έτη», και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Οι αποσπάσεις προσωπικού από και προς τις καταργούμενες υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, διατηρούνται σε ισχύ, και μετά την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, δύνανται να παρατείνονται για δύο (2) επιπλέον έτη από τη λήξη τους με απόφαση του Διοικητή της Αρχής	της παρ. 1 του άρθρου 35, προκειμένου να καταστεί εφικτή η ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάταξής τους, και σε κάθε περίπτωση, έως και τη δημοσίευση της σχετικής πράξης μετάταξης.». **6. Η παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025 (Α΄219), περί μεταβατικών διατάξεων Μέρους Α΄, έχει ως εξής:** «2. Μέχρι τον διορισμό των οργάνων διοίκησης της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 1 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, η διοικητική υποστήριξη, η τεχνική υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων και η δικαστική εκπροσώπηση της Αρχής παρέχονται από τις αντίστοιχες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Ανάπτυξης.». **7. Η παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, περί μεταβατικών διατάξεων Μέρους Α΄, έχει ως εξής:** «4. Μέχρι τη συγκρότηση του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει έξι (6) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, το προσωπικό της Αρχής εξακολουθεί να υπάγεται στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο στο οποίο υπαγόταν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.».

και νοούνται στο εξής ως αποσπάσεις από και προς την Αρχή. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της παρούσας δύνανται να τοποθετούνται και να επιλέγονται σε θέσεις ευθύνης και η απόσπασή τους παρατείνεται για όσο διάστημα κατέχουν τη θέση ευθύνης. Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι της παρούσας, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο διενεργήθηκε η απόσπαση, δύνανται με αίτησή τους να μετατάσσονται στην Αρχή πριν από τη λήξη της απόσπασής τους. Η μετάταξη διενεργείται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, χωρίς να απαιτείται απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου. Για τα εκκρεμή αιτήματα μετάταξης των αποσπασμένων υπαλλήλων που υπηρετούν στις καταργούμενες υπηρεσίες της παρ. 4 του άρθρου 3, ο Διοικητής της Αρχής δύναται με απόφασή του, να παρατείνει το χρονικό διάστημα της απόσπασης των ενδιαφερομένων, έως την έκδοση του Οργανισμού της παρ. 1 του άρθρου 35, προκειμένου να καταστεί εφικτή η ολοκλήρωση της διαδικασίας μετάταξής τους, και σε κάθε περίπτωση, έως και τη δημοσίευση της σχετικής πράξης μετάταξης.». 6. Στην παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, περί μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Α΄, οι λέξεις «που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Μέχρι τον διορισμό των οργάνων διοίκησης της Αρχής, σύμφωνα με την παρ. 1 και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, η διοικητική υποστήριξη, η τεχνική υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων και η δικαστική εκπροσώπηση της Αρχής παρέχονται από τις αντίστοιχες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Ανάπτυξης.». 7. Στην παρ. 4 του άρθρου 38 του ν. 5255/2025, οι λέξεις «έξι (6) μήνες», αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους δώδεκα (12) μήνες», και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Μέχρι τη συγκρότηση του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της Αρχής, το προσωπικό της Αρχής εξακολουθεί να υπάγεται στο Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο στο οποίο υπαγόταν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.».	
Άρθρο 132	**Παρ. 7 άρθρου 15 ν. 5055/2023 (Α' 161):**

Παράταση ισχύος μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 15, παρ. 5 άρθρου 17 ν. 5055/2023 και παρ. 9 άρθρου 38 ν. 5082/2024 1. Στην παρ. 7 του άρθρου 15 του ν. 5055/2023 (Α΄ 161), περί υποχρέωσης ανακοίνωσης ανατιμήσεων προϊόντων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Το παρόν ισχύει μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.». 2. Στην παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 5055/2023, περί ανακοίνωσης ενδεικτικών τιμών λιανικής πώλησης οπωροκηπευτικών προϊόντων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Το παρόν ισχύει μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.». 3. Στην παρ. 9 του άρθρου 38 του ν. 5082/2024 (Α΄ 9), περί εξορθολογισμού και διαφάνειας των τιμών, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Σεπτεμβρίου 2026» και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9. Η παρ. 1 ισχύει μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2026.».	«7. Το παρόν ισχύει μέχρι την 30ή Ιουνίου 2026.». **Παρ. 5 άρθρου 17 ν. 5055/2023:** «5. Το παρόν ισχύει μέχρι την 30ή Ιουνίου 2026». **Παρ. 9 άρθρου 38 ν. 5082/2024 (Α' 9):** «9. Η παρ. 1 ισχύει μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2026.».
Παρατάσεις πολεοδομικών προθεσμιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 273 και παρ. 5 άρθρου 438 Κώδικα Χωροταξίας – Πολεοδομίας 1. Στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας (ν. 5306/2026, Α' 88), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «30ή Ιουνίου 2026» αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Ιουνίου 2027» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Αν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ.) ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την 9η.12.2020, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του ν. 4759/2020 (Α΄ 245), έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 321 ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας υπηρεσίας δόμησης, κατά την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 324, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την	**Παρ. 1 άρθρου 273 Κώδικα Χωροταξίας – Πολεοδομίας (ν. 5306/2026, Α' 88):** «1. Αν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Τ.Π.Σ.) ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.) και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την 9η.12.2020, ημερομηνία έναρξης της ισχύος του ν. 4759/2020 (Α' 245), έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 321 ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας υπηρεσίας δόμησης, κατά την υποπερ. βα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 324, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2026, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία: α) κατά την 9η.12.2020, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4759/2020, έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν: αα) τα γήπεδα που υφίστανται κατά τη 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του β.δ. από 24.10.1962 (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μ., ελάχιστο βάθος:

30ή Ιουνίου 2027, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία: α) κατά την 9η.12.2020, ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4759/2020, έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν: αα) τα γήπεδα που υφίστανται κατά τη 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του β.δ. από 24.10.1962 (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μ., ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μ., ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ., αβ) υφίστανται κατά τη 12η.9.1964, ημερομηνία έναρξης ισχύος του β.δ. από 21.7.1964 (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μ., ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μ., ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ., β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. της 6/17.10.1978 (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., γ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. από 5.4.1977 (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., δ) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. γ), ε) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. γ), στ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις.». 2. Η ισχύς των προεγκρίσεων που εκδίδονται δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 273 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2027, σε περίπτωση προγενέστερης λήξης τους. 3. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 438 του Κώδικα Χωροταξίας - Πολεοδομίας, οι λέξεις	δεκαπέντε (15) μ., ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ., αβ) υφίστανται κατά τη 12η.9.1964, ημερομηνία έναρξης ισχύος του β.δ. από 21.7.1964 (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μ., ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μ., ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ., β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. της 6/17.10.1978 (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., γ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημερομηνία έναρξης ισχύος του π.δ. από 5.4.1977 (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ., δ) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. γ), ε) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. γ), στ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις.». **Παρ. 5 άρθρου 438 Κώδικα Χωροταξίας – Πολεοδομίας:** «5. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2026, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 30ή Ιουνίου 2026 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 30ή Ιουνίου 2026, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.».

«30η Ιουνίου 2026» όπου αναφέρονται, αντικαθίστανται από τις λέξεις «30ή Ιουνίου 2027» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Μέχρι την 30ή Ιουνίου 2027, οριστικές εκθέσεις αυτοψίας και πρωτόκολλα κατεδάφισης που έχουν εκδοθεί μέχρι την 30ή Ιουνίου 2027 εκτελούνται κατά προτεραιότητα, με κριτήριο τη χρονική εγγύτητα της αυθαιρεσίας σε σχέση με την 30ή Ιουνίου 2027, από τις υπηρεσίες που ήταν αρμόδιες για την εκτέλεση των κατεδαφίσεων πριν την 1η Μαΐου 2024. Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας οι αρμόδιες υπηρεσίες διαβιβάζουν στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών το σύνολο των πρωτοκόλλων κατεδάφισης που δεν έχουν εκτελεστεί, καθώς και έκθεση σχετικά με τις εκτελεσθείσες κατεδαφίσεις από την 1η Μαΐου 2024.». 4. Η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 77 του ν. 5151/2024 (Α΄ 173), περί ελέγχου των οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας στις νήσους Θήρας και Θηρασιάς, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η Δεκεμβρίου 2026. 5. Η θητεία του άρθρου 240 του ν. 5193/2025 (Α΄ 56), περί παράτασης της θητείας των μελών των συμβουλίων αρχιτεκτονικής και των συμβουλίων πολεοδομικών θεμάτων και αμφισβητήσεων, παρατείνεται από τη λήξη της έως τη νέα συγκρότηση αυτών και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης.12.2026.	

30.	Κατάργηση διατάξεων	
Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση		Καταργούμενες διατάξεις
Άρθρο 65 **Καταργούμενες διατάξεις** **(άρθρο 47 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225)**		Υπό στοιχεία Ζ1-699/23.6.2010 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Απριλίου 2008 για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της Οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ, αριθμ. L 133 της 22.5.2008» (Β΄ 917).
Άρθρο 78 **Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β΄** **(πρώτο εδάφιο άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673)**		**Το άρθρο 4θ του ν. 2251/1994, έχει ως εξής:** «Άρθρο 4Θ Εμπορία από απόσταση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών 1. Πεδίο εφαρμογής: Όσον αφορά τις συμβάσεις που αφορούν χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι οποίες περιλαμβάνουν μια αρχική συμφωνία παροχής υπηρεσίας και ακολούθως διαδοχικές πράξεις ή σειρά διακριτών

	πράξεων της αυτής φύσεως που κλιμακώνονται χρονικά, οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται μόνο στην αρχική συμφωνία. Αν δεν υπάρχει αρχική συμφωνία παροχής υπηρεσίας αλλά οι διαδοχικές ή διακριτές πράξεις της αυτής φύσεως που κλιμακώνονται χρονικά, διενεργούνται μεταξύ των ίδιων συμβαλλομένων μερών, οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται μόνο κατά τη διενέργεια της πρώτης πράξης. Όταν όμως δεν έχει διενεργηθεί πράξη της ίδιας φύσης για διάστημα άνω του ενός έτους, η διενέργεια της επόμενης πράξης θεωρείται ως η πρώτη μιας νέας σειράς πράξεων και, συνεπώς, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος. 2. Πληροφόρηση του καταναλωτή πριν από τη σύναψη σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση: Α. Πριν από τη σύναψη σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση ο προμηθευτής πρέπει να ενημερώνει τον καταναλωτή, με τα μέσα επικοινωνίας από απόσταση, κατά τρόπο σαφή και κατανοητό, τηρουμένων των αρχών της καλής πίστης κατά τις εμπορικές συναλλαγές και των διατάξεων που διέπουν το κύρος των δικαιοπραξιών, για τα ακόλουθα στοιχεία, ο εμπορικός σκοπός των οποίων πρέπει να καθίσταται σαφής: α. Πληροφορίες που αφορούν τον προμηθευτή: αα. την ταυτότητα και την κύρια δραστηριότητα του προμηθευτή, τη διεύθυνση στην οποία είναι εγκατεστημένος ο προμηθευτής, καθώς και κάθε άλλη διεύθυνση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τις σχέσεις του καταναλωτή με τον προμηθευτή, ββ. την ταυτότητα του αντιπροσώπου του προμηθευτή που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα και τη διεύθυνση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τις σχέσεις του καταναλωτή με τον αντιπρόσωπο, όταν υπάρχει αντιπρόσωπος, γγ. αν οι επαγγελματικές επαφές του καταναλωτή έγιναν με άλλον επαγγελματία πλην του προμηθευτή, την ταυτότητα του εν λόγω επαγγελματία, την ιδιότητα με την οποία ενεργεί έναντι του καταναλωτή, και τη διεύθυνση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τις σχέσεις μεταξύ του καταναλωτή και του επαγγελματία, δδ. όταν ο προμηθευτής είναι καταχωρημένος σε εμπορικό ή αντίστοιχο δημόσιο μητρώο, το εμπορικό μητρώο στο οποίο είναι εγγεγραμμένος ο προμηθευτής και τον αριθμό καταχώρισής του ή ισοδύναμο μέσο αναγνώρισης στο εν λόγω μητρώο, εε. όταν η δραστηριότητα του προμηθευτή υπόκειται σε καθεστώς έγκρισης, τα στοιχεία της αρμόδιας εποπτεύουσας αρχής. β. Πληροφορίες που αφορούν τη χρηματοοικονομική υπηρεσία:

	αα. περιγραφή των κυριότερων χαρακτηριστικών στοιχείων της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας, ββ. το συνολικό τίμημα που πρέπει να πληρώσει ο καταναλωτής στον προμηθευτή για τη χρηματοοικονομική υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων όλων των συναφών τελών, επιβαρύνσεων και δαπανών και όλων των φόρων που εισπράττονται μέσω του προμηθευτή ή, αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί το ακριβές τίμημα, τη βάση υπολογισμού του, κατά τρόπο ώστε να μπορεί να το ελέγξει ο καταναλωτής, γγ. εφόσον συντρέχει περίπτωση, προειδοποίηση η οποία αναφέρει ότι η χρηματοοικονομική υπηρεσία συνδέεται με τίτλους που συνεπάγονται ειδικούς κινδύνους συνδεόμενους με τα ειδικά χαρακτηριστικά ή τις πράξεις που πρέπει να εκτελεστούν ή των οποίων η τιμή εξαρτάται από τις διακυμάνσεις στις κεφαλαιαγορές επί των οποίων ο προμηθευτής δεν έχει καμία επίδραση, καθώς και ότι οι αποδόσεις του παρελθόντος δεν αποτελούν δείκτη για τις μελλοντικές αποδόσεις, δδ. μνεία της ενδεχόμενης ύπαρξης άλλων φόρων ή/και δαπανών που δεν εισπράττονται μέσω του προμηθευτή ούτε χρεώνονται από αυτόν, εε. τους τυχόν χρονικούς περιορισμούς της ισχύος των παρεχόμενων πληροφοριών, στστ. τις ρυθμίσεις σχετικά με την πληρωμή και την εκτέλεση, ζζ. το τυχόν ειδικό επιπλέον κόστος που συνεπάγεται για τον καταναλωτή η χρήση των μέσων επικοινωνίας από απόσταση, εάν αυτό το επιπλέον κόστος χρεώνεται. γ. Πληροφορίες που αφορούν τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση: αα. την ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης, όπως προβλέπεται στην παρ. 5 του παρόντος άρθρου και, αν υφίσταται το δικαίωμα αυτό, τη διάρκεια και τις προϋποθέσεις άσκησής του, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για το ποσό που ενδέχεται να υποχρεωθεί να πληρώσει ο καταναλωτής σύμφωνα με την περίπτ. β΄ της παρ. 6, καθώς επίσης και τις συνέπειες της μη άσκησης αυτού του δικαιώματος, ββ. την ελάχιστη διάρκεια της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, εάν πρόκειται για σύμβαση παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε μόνιμη ή περιοδική βάση, γγ. πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα που μπορεί να έχουν τα μέρη να προκαλέσουν την πρόωρη ή μονομερή λύση της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης αυτής, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κυρώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις αυτές από τη σύμβαση, δδ. πρακτικές οδηγίες για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης και υπόδειγμα δήλωσης υπαναχώρησης, όπου να αναγράφεται, μεταξύ άλλων, η διεύθυνση στην οποία πρέπει να απευθύνεται η δήλωση υπαναχώρησης,

	εε. το κράτος-μέλος ή τα κράτη-μέλη, στη νομοθεσία των οποίων βασίζεται ο προμηθευτής για τη δημιουργία σχέσεων με τον καταναλωτή πριν από τη σύναψη της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, στστ. οποιαδήποτε συμβατική ρήτρα σχετικά με το δίκαιο που εφαρμόζεται στη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση ή και το αρμόδιο δικαστήριο, ζζ. τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες διατυπώνονται οι όροι της σύμβασης και η αναφερόμενη στην παρούσα παράγραφο εκ των προτέρων πληροφόρηση, καθώς και τη γλώσσα ή τις γλώσσες στις οποίες ο προμηθευτής, σε συμφωνία με τον καταναλωτή, αναλαμβάνει την υποχρέωση να επικοινωνεί κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης. δ. Πληροφορίες που αφορούν την προσφυγή: αα. την ύπαρξη μηχανισμών εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, όπως ο Συνήγορος του Καταναλωτή, σύμφωνα με την υπ΄ αρ. 70330/2015 (Β΄1421) ΚΥΑ, στους οποίους έχει πρόσβαση ο καταναλωτής που είναι συμβαλλόμενος στην από απόσταση σύμβαση και τον τρόπο με τον οποίο έχει πρόσβαση ο καταναλωτής, ββ. την ύπαρξη κεφαλαίων εγγύησης ή άλλων ρυθμίσεων για την παροχή αποζημιώσεων, που δεν καλύπτονται από συστήματα εγγύησης καταθέσεων, σύμφωνα με το ν. 2832/2000 (Α΄ 141) και αποζημίωσης των επενδυτών, σύμφωνα με τον ν. 2533/1997 (Α΄ 228). Β. Στην περίπτωση τηλεφωνικών επικοινωνιών, οι οποίες ηχογραφούνται υποχρεωτικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 3340/2005 (Α΄ 112) και του ν. 3471/2006 (Α΄ 133), πρέπει να δηλώνεται σαφώς, στην αρχή οποιασδήποτε συνομιλίας με τον καταναλωτή, ότι αυτή μαγνητοφωνείται, η ταυτότητα του προμηθευτή και ο εμπορικός σκοπός του τηλεφωνήματος. Επιπρόσθετα, εφόσον συγκατατίθεται ρητά ο καταναλωτής, είναι υποχρεωτική η παροχή σε αυτόν των ακόλουθων πληροφοριών που αφορούν: α. στην ταυτότητα του προσώπου που έρχεται σε επαφή με τον καταναλωτή και στη σχέση του με τον προμηθευτή, β. στην περιγραφή των κυριότερων στοιχείων της χρηματοοικονομικής υπηρεσίας, γ. στο συνολικό τίμημα που πρέπει να πληρώσει ο καταναλωτής στον προμηθευτή για τη χρηματοοικονομική υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων όλων των φόρων που εισπράττονται μέσω του προμηθευτή ή αν δεν μπορεί να προσδιοριστεί το ακριβές τίμημα, στη βάση υπολογισμού του, κατά τρόπον που επιτρέπει στον καταναλωτή να το ελέγξει, δ. στην ενδεχόμενη ύπαρξη άλλων φόρων ή και δαπανών που δεν εισπράττονται μέσω του προμηθευτή ούτε χρεώνονται από αυτόν, ε. στην ύπαρξη ή μη δικαιώματος υπαναχώρησης, όπως προβλέπεται στην παρ. 5 του παρόντος άρθρου, και, αν

	υφίσταται το δικαίωμα αυτό, τη διάρκεια και τις προϋποθέσεις άσκησής του, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για το ποσό που ενδέχεται να υποχρεωθεί να πληρώσει ο καταναλωτής σύμφωνα με την περίπτ. β΄ της παρ. 6 του παρόντος. Ο προμηθευτής οφείλει να πληροφορεί τον καταναλωτή ότι, ύστερα από αίτημά του, μπορεί να λάβει και άλλες πληροφορίες, καθώς και να ενημερωθεί για τη φύση των πληροφοριών αυτών. Σε κάθε περίπτωση, ο προμηθευτής του παρέχει όλες τις πληροφορίες, όταν εκτελεί τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος. Γ. Οι πληροφορίες σχετικά με συμβατικές υποχρεώσεις, οι οποίες πρέπει να ανακοινώνονται στον καταναλωτή κατά την περίοδο πριν από τη σύναψη της σύμβασης, πρέπει να είναι σύμφωνες με τις συμβατικές υποχρεώσεις που θα απέρρεαν από τη νομοθεσία που θα εφαρμοζόταν κατά τεκμήριο στη σύμβαση από απόσταση, αν η τελευταία είχε συναφθεί. Δ. Σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή, αν, πριν από τη σύναψη της, αυτός δεν ενημερώθηκε, με τα μέσα και τον τρόπο που προβλέπονται στο παρόν άρθρο για τα στοιχεία τα οποία ορίζονται στις υποπαρ. Α΄ και Β΄ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. 3. Απαιτήσεις εκ των προτέρων πληροφόρησης, πέραν αυτών της υποπαρ. Α' της παρ. 2, οι οποίες απορρέουν από ειδικές διατάξεις της ενωσιακής νομοθεσίας που διέπουν τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, εξακολουθούν να ισχύουν. Η Γενική Γραμματεία Εμπορίου κοινοποιεί τις εθνικές διατάξεις σχετικά με τις απαιτήσεις εκ των προτέρων πληροφόρησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι προμηθευτές υποχρεούνται να διαβιβάζουν αμελλητί στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου τους σχετικούς τύπους συμβάσεων, περιλαμβανομένων και των γενικών όρων συναλλαγών. Για τις ανάγκες του ν. 4537/2018 (Α' 84), αντί των υποπερ. γγ) έως ζζ) της περ. β), των υποπερ. αα), δδ) και εε) της περ. γ) και της υποπερ. ββ) της περ. δ) της υποπαρ. Α' της παρ. 2, εφαρμόζονται τα άρθρα 44, 45, 51 και 52 του ν. 4537/2018. 4. Γνωστοποίηση των συμβατικών όρων: α. Η σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση είναι άκυρη υπέρ του καταναλωτή, αν αυτός δεν λάβει εγκαίρως, και, σε κάθε περίπτωση, πριν από τη δέσμευσή του από τη σύμβαση αυτή, όλους τους όρους της, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αναφέρονται στις υποπαρ. Α΄ και Β΄ της παρ. 2 και στην παρ. 3 του παρόντος άρθρου, εγγράφως ή με άλλο σταθερό μέσο στο οποίο έχει πρόσβαση. β. Ο προμηθευτής εκπληρώνει την υποχρέωση που προβλέπεται στην περίπτωση α΄ της παρούσας παραγράφου αμέσως μετά τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση, αν αυτή έχει συναφθεί ύστερα από αίτημα του

	καταναλωτή με τη χρησιμοποίηση μέσου επικοινωνίας από απόσταση το οποίο δεν επιτρέπει να ανακοινωθούν οι συμβατικοί όροι και οι πληροφορίες σύμφωνα με την περίπτ. α΄ της παρούσας παραγράφου. γ. Σε κάθε περίπτωση, συμβατικοί όροι που δεν γνωστοποιήθηκαν κατά τα οριζόμενα στις περίπτ. α΄ και β΄ της παρούσας παραγράφου στον καταναλωτή δεν τον δεσμεύουν, έστω και αν δεν αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τη διαμόρφωση της δικαιοπρακτικής βούλησής του. δ. Όσο διαρκεί η συμβατική σχέση, ο καταναλωτής δικαιούται, ύστερα από αίτημά του, να λαμβάνει τους συμβατικούς όρους εγγράφως. Επιπλέον, ο καταναλωτής δικαιούται να αλλάζει το χρησιμοποιούμενο μέσο επικοινωνίας από απόσταση, εκτός αν αυτό είναι ασυμβίβαστο με τη συναφθείσα σύμβαση από απόσταση ή με τη φύση της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής υπηρεσίας. 5. Δικαίωμα υπαναχώρησης: α. Σε κάθε σύμβαση από απόσταση, ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να υπαναχωρήσει μέσα σε δεκατέσσερις (14) ημερολογιακές ημέρες, χωρίς καμία ποινή και χωρίς να αναφέρει αιτιολογία. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες προκειμένου περί συμβάσεων από απόσταση με αντικείμενο ασφαλίσεις ζωής, όπως αυτές ρυθμίζονται στο άρθρο 5 του ν. 4364/2016 (Α΄ 13), καθώς και στις συνταξιοδοτικές ασφαλίσεις. Για την άσκηση του δικαιώματος αυτού η προθεσμία αρχίζει: αα. είτε από την ημέρα σύναψης της σύμβασης από απόσταση, εκτός αν πρόκειται για ασφαλίσεις ζωής, για τις οποίες η προθεσμία αρχίζει την ημέρα που ο καταναλωτής πληροφορήθηκε τη σύναψη της σύμβασης από απόσταση, ββ. είτε από την ημέρα που ο καταναλωτής παρέλαβε τους συμβατικούς όρους και τις πληροφορίες, σύμφωνα με τις περίπτ. α΄ και β΄ της παρ. 4 του παρόντος άρθρου,, εφόσον αυτή η τελευταία ημερομηνία είναι μεταγενέστερη από την αναφερόμενη στην υποπερίπτ. αα΄ της παρούσας παραγράφου. β. Το δικαίωμα υπαναχώρησης δεν ασκείται: αα. σε χρηματοοικονομικές υπηρεσίες η τιμή των οποίων εξαρτάται από διακυμάνσεις της κεφαλαιαγοράς επί των οποίων ο προμηθευτής δεν έχει καμία επίδραση και μπορεί να επέλθουν κατά τη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχώρησης, όπως είναι οι υπηρεσίες που αφορούν πράξεις συναλλάγματος, τίτλους της χρηματαγοράς, διαπραγματεύσιμους τίτλους, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, προθεσμιακές χρηματοοικονομικές συμβάσεις (futures), συμπεριλαμβανομένων των ισοδύναμων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα εκκαθάρισης τοις μετρητοίς,

	προθεσμιακά συμβόλαια επιτοκίου (FRA), συμβάσεις ανταλλαγής (swaps) με αντικείμενο επιτόκιο ή συνάλλαγμα ή συνδεόμενες με μετοχές ή με δείκτη μετοχών (equity swaps), προαιρέσεις (options) αγοράς ή πώλησης οιουδήποτε τίτλου από τους αναφερόμενους στην παρούσα περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων των ισοδύναμων τίτλων που παρέχουν δικαίωμα εκκαθαρίσεως τοις μετρητοίς. Συμπεριλαμβάνονται, ιδίως, στην κατηγορία αυτή οι προαιρέσεις συναλλάγματος και επιτοκίων. ββ. σε ασφαλιστήρια συμβόλαια ταξιδιών και αποσκευών ή παρόμοια βραχυπρόθεσμα ασφαλιστήρια συμβόλαια με διάρκεια μικρότερη του ενός (1) μηνός, γγ. στις συμβάσεις των οποίων η εκτέλεση έχει ολοκληρωθεί πλήρως και από τα δύο μέρη με ρητή αίτηση του καταναλωτή προτού ασκήσει ο καταναλωτής το δικαίωμα υπαναχώρησης. γ. Ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα υπαναχώρησης με σχετική δήλωση του, σύμφωνα με τις πρακτικές οδηγίες που του έχουν δοθεί κατά την υποπερίπτωση δδ΄, της περίπτωση γ΄ της υποπαρ. Α της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, πριν από την εκπνοή της ανωτέρω προθεσμίας που ορίζεται στην περίπτωση α΄ της παρούσας παραγράφου, εγγράφως ή με άλλο σταθερό μέσο το οποίο τίθεται στη διάθεση του αποδέκτη και στο οποίο αυτός έχει πρόσβαση. Η προθεσμία θεωρείται ότι έχει τηρηθεί εφόσον η κοινοποίηση της δήλωσης υπαναχώρησης αποσταλεί πριν από την εκπνοή της προθεσμίας. δ. Οι περιπτώσεις α΄ έως γ΄ της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται στις πιστωτικές συμφωνίες που καταγγέλλονται δυνάμει των άρθρων 3ια και 4γ και της παρ. 2 του άρθρου 11 της υπ΄ αριθμ. Ζ1-130/11 (Β΄ 295) κοινής υπουργικής απόφασης. ε. Αν με τη σύμβαση από απόσταση μίας χρηματοοικονομικής υπηρεσίας συνδέεται άλλη σύμβαση από απόσταση η οποία είναι σχετική με χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που παρέχονται από τον προμηθευτή ή από τρίτο δυνάμει συμφωνίας του τρίτου με τον προμηθευτή, η πρόσθετη αυτή σύμβαση καταγγέλλεται από τον καταναλωτή, αζημίως, όταν αυτός ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην περίπτωση α΄ της παρούσας παραγράφου. στ. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν θίγουν τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις που διέπουν την καταγγελία, τη διακοπή ή το μη εκτελεστό συμβάσεως από απόσταση ή το δικαίωμα του καταναλωτή να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις πριν από την ημερομηνία που ορίζεται στη σύμβαση από απόσταση. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν ανεξάρτητα από τους όρους και τα νομικά αποτελέσματα της λύσεως της σύμβασης.

	6. Πληρωμή για υπηρεσία που έχει παρασχεθεί πριν από την υπαναχώρηση: α. Η εκπλήρωση της σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση αρχίζει μόνο μετά από γραπτή δήλωση του καταναλωτή, με την οποία παρέχεται η σχετική συναίνεσή του. β. Αν ο καταναλωτής ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης που προβλέπεται στην περίπτωση α΄ της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, υποχρεούται να πληρώσει αποκλειστικά, το συντομότερο δυνατόν, το τίμημα για τη χρηματοοικονομική υπηρεσία που του έχει παράσχει ο προμηθευτής σύμφωνα με τη σύμβαση από απόσταση. Το πληρωτέο ποσό δεν μπορεί: αα. να υπερβαίνει ποσό ανάλογο με την έκταση της υπηρεσίας που ήδη παρασχέθηκε, σε σχέση με το σύνολο των παροχών που προβλέπει η σύμβαση από απόσταση, ββ. σε καμία περίπτωση να είναι τέτοιο που να μπορεί να εκληφθεί ως ποινή. γ. Ο προμηθευτής δεν πρέπει να απαιτήσει από τον καταναλωτή να καταβάλει οποιοδήποτε ποσό σύμφωνα με την περ. β) της παρούσας παρ. εκτός αν μπορεί να αποδείξει ότι ο καταναλωτής είχε δεόντως ενημερωθεί για το πληρωτέο ποσό, σύμφωνα με την υποπερ. αα) της περ. γ) της υποπαρ. Α' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Ο προμηθευτής δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να απαιτήσει την πληρωμή αυτή, αν έχει αρχίσει να εκτελεί τη σύμβαση πριν από την εκπνοή της προθεσμίας υπαναχώρησης, που ορίζεται στην περ. α) της παρ. 5 του παρόντος, χωρίς προηγούμενη σχετική γραπτή δήλωση του καταναλωτή. δ. Ο προμηθευτής υποχρεούται να επιστρέψει στον καταναλωτή, το ταχύτερο δυνατόν και το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών, οποιοδήποτε ποσό έχει λάβει από αυτόν σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, με εξαίρεση το ποσό που αναφέρεται στην περίπτωση β΄ της παρούσας παραγράφου. Η προθεσμία αρχίζει από την ημέρα που ο προμηθευτής έλαβε τη δήλωση υπαναχώρησης. ε. Ο καταναλωτής επιστρέφει στον προμηθευτή, το ταχύτερο δυνατόν και το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών, οποιοδήποτε χρηματικό ποσό ή προϊόν έχει λάβει από αυτόν. Η προθεσμία αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία ο καταναλωτής απέστειλε τη δήλωση υπαναχώρησης. 7. Μη αιτηθείσες υπηρεσίες: Απαγορεύεται η παροχή στον καταναλωτή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση χωρίς προηγούμενο σχετικό αίτημά του, όταν καλείται να τις αποκτήσει έναντι άμεσης ή μεταγενέστερης πληρωμής. Αν η παροχή των υπηρεσιών αυτών πραγματοποιηθεί, ο καταναλωτής απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση και δεν οφείλει οποιοδήποτε τίμημα, εκτός αν η παροχή

	υπηρεσιών οφείλεται σε προφανές λάθος, οπότε ο καταναλωτής θέτει την υπηρεσία, εφόσον η φύση της το επιτρέπει, για εύλογο χρόνο στη διάθεση του προμηθευτή. Η μη απάντηση του καταναλωτή δεν συνιστά σε καμία περίπτωση συναίνεση του. 8. Αυτόκλητη επικοινωνία: α. Η χρησιμοποίηση των τεχνικών επικοινωνίας πρέπει να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην προσβάλλεται η ιδιωτική ζωή του καταναλωτή. β. Ειδικότερα, για μη ζητηθείσα επικοινωνία εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006. 9. Κυρώσεις: Ανεξάρτητα από την επιβολή των κυρώσεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 13α του παρόντος νόμου, ο καταναλωτής μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση οποτεδήποτε, χωρίς έξοδα και ποινές, όταν ο προμηθευτής δεν τηρεί τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. 10. Αναγκαστικός χαρακτήρας του παρόντος άρθρου: Ρήτρες με τις οποίες ο καταναλωτής παραιτείται από την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ή ο προμηθευτής απαλλάσσεται των ευθυνών που απορρέουν από το άρθρο αυτό είναι άκυρες. 11. Το βάρος της απόδειξης: α. Με την επιφύλαξη της περίπτωσης γ΄ της παρ. 6 του παρόντος άρθρου, το βάρος απόδειξης σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων πληροφόρησης του καταναλωτή από τον προμηθευτή, καθώς και τη γραπτή δήλωση του καταναλωτή για τη σύναψη της σύμβασης και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για την εκτέλεση της, φέρει ο προμηθευτής. β. Συμβατική ρήτρα η οποία προβλέπει ότι το βάρος της απόδειξης για την τήρηση, εκ μέρους του προμηθευτή, του συνόλου ή μέρους των υποχρεώσεων του κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, φέρει ο καταναλωτής, θεωρείται άκυρη ως καταχρηστική.».

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων			
Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς			Αντικείμενο συναρμοδιότητας
	-			
32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων			
Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα (ενδεικτική ή

		Υπουργείο ή υπηρεσία		αποκλειστική προθεσμία)
Παρ. 1 άρθρου 62	Κοινή απόφαση	Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν γνώμης της Τράπεζας της Ελλάδος, δύναται να καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο διενέργειας της αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή, σύμφωνα με το άρθρο 22.	-
Παρ. 2 άρθρου 62	Κοινή απόφαση	Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν γνώμης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζεται το ποσοστό και εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι της παρ. 1 του άρθρου 40.	-
Παρ. 3 άρθρου 62	Απόφαση	Τράπεζα της Ελλάδος	Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι του άρθρου 42 αναφορικά με τις απαιτήσεις γνώσεων και επάρκειας του προσωπικού των πιστωτικών φορέων και των μεσιτών πιστώσεων.	-
Παρ. 4 άρθρου 62	Κοινή απόφαση	Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία ενίσχυσης των δικαιούχων φορέων των περ. γ) και δ) της παρ. 4 του άρθρου 45 που παρέχουν ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες για χρέη.	-
Παρ. 5 άρθρου 62	Κοινή απόφαση	Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται ζητήματα του μητρώου της παρ. 6 του άρθρου 45 και εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των φορέων αυτών προς τους καταναλωτές, τα προσόντα, η εκπαίδευση και οι ικανότητες	-

			που πρέπει να διαθέτουν τα πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό των φορέων.	
Παρ. 6 άρθρου 62	Κοινή απόφαση	Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, κατόπιν γνώμης της Τράπεζας της Ελλάδος, καθορίζονται τα κριτήρια και η διαδικασία για τον υπολογισμό της εισφοράς της παρ. 7 του άρθρου 45, ο τρόπος καταβολής της από τους πιστωτικούς φορείς και οι κυρώσεις, σε περίπτωση μη καταβολής.	-
Παρ. 7 άρθρου 62	Απόφαση	Τράπεζα της Ελλάδος	Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις για τη χορήγηση της άδειας μεσιτών πιστώσεων της παρ. 1 του άρθρου 46.	-
Παρ. 8 άρθρου 62	Απόφαση	Τράπεζα της Ελλάδος	Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος δύναται να θεσπίζονται λεπτομέρειες τήρησης του υπομητρώου μεσιτών πιστώσεων του άρθρου 48.	-
Παρ. 9 άρθρου 62	Απόφαση	Τράπεζα της Ελλάδος	Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις για τη χορήγηση της άδειας πιστωτικού φορέα της παρ. 1 του άρθρου 50.	-
Παρ. 10 άρθρου 62	Απόφαση	Τράπεζα της Ελλάδος	Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες τήρησης του Μητρώου πιστωτικών φορέων του άρθρου 51 ως προς τα καταχωριζόμενα στοιχεία, τη διαδικασία, την επικαιροποίηση και τον έλεγχο αυτών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό ή διαδικαστικό θέμα.	-
Παρ. 1 άρθρου 130	Προεδρικό διάταγμα	Πρόταση Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α' 133) συστήνεται και εντάσσεται στον Οργανισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και	-

			Νησιωτικής Πολιτικής υπηρεσιακή μονάδα με αρμοδιότητα την πράσινη μετάβαση της ναυτιλίας και την άσκηση των καθηκόντων της αρμόδιας αρχής του άρθρου 120 για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.	
Πρώτο εδάφιο παρ. 2 άρθρου 130	Κοινή απόφαση	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 και σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Πράσινου Ταμείου, εγκρίνονται τα χρηματοδοτικά προγράμματα του άρθρου 123.	-
Δεύτερο εδάφιο παρ. 2 άρθρου 130	Κοινή απόφαση	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός	Με την απόφαση αυτή καθορίζονται το ύψος και ο τρόπος διάθεσης των επιχορηγήσεων, οι κατηγορίες δικαιούχων, οι επιλέξιμες δράσεις, οι όροι υλοποίησης και κάθε άλλο σχετικό θέμα εφαρμογής.	-
Παρ. 3 άρθρου 130	Απόφαση	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής	Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσιακής μονάδας για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805, αναπροσαρμόζονται τα όρια του προστίμου του άρθρου 127.	-

Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας

33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;
	-
34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
	-
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
	-
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	-
	Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
	-
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
	-
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
	-
40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου
	-

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KYRIAKOS PIERRAKAKIS
29.06.2026 23:00

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS LIVANIOS
29.06.2026 22:53

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

SOFIA ZACHARAKI
29.06.2026 23:04

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
29.06.2026 23:20

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

STAVROS PAPASTAVROU
29.06.2026 23:39

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANAGIOTIS THEODORIKAKOS
29.06.2026 22:54

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

NIKI KERAMEOS
29.06.2026 23:13

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
29.06.2026 22:58

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

DOMNA MICHAILIDOU
29.06.2026 23:30

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

MARGARITIS SCHOINAS
29.06.2026 22:56

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΣΧΟΙΝΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

VASILEIOS KIKILIAS
29.06.2026 23:19

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

OLGA KEFALOGIANNI
29.06.2026 22:57

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS PAPASTERGIOU
29.06.2026 22:54

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

CHRISTOS-SKERTSOS
29.06.2026 22:54

ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

NIKOLAOS
PAPATHANASIS
29.06.2026 23:14

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

CHRISTINA TSAKONA
29.06.2026 23:51

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

επί του Σχεδίου Νόμου

του Υπουργείου Ανάπτυξης

«Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά - Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2023/2225, 2023/2673, 2024/825 και 2024/1799»

Ιούνιος 2026

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 18 Ιουνίου 2026 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Γ' της Διεύθυνσης Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης με τίτλο: «Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά - Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2023/2225, 2023/2673, 2024/825 και 2024/1799».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους **κ.κ. Μιχάλη Αλέπη, Μιχάλη Μητσόπουλο, Ιωάννη Παπαργύρη, Φώτη Κολεβέντη, Άγγελο Δημαρά, Νικόλαο Τσεμπερλίδη** και **κα Δήμητρα - Ινές Αγγελή.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Μιχάλης Αλέπης,** Αντιπρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες ο **κ. Απόστολος Μπόκας**, Επιστημονικό Στέλεχος ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ο **Δρ. Αναστάσιος Σεπετής,** Αναπλ. Καθηγητής Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και ο κ. **Αδάμ Καραγλάνης,** Δικηγόρος.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχε και είχε τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής, η **κα Μαρία Ιωαννίδου**, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε τρεις (3) συνεδριάσεις στις 29 Ιουνίου 2026.

Α. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΣΧ/Ν

Το σχ/ν «Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά - Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2023/2225, 2023/2673, 2024/825 και 2024/1799» διαρθρώνεται σε **οκτώ (8) Μέρη** (Μέρος Α' έως Μέρος Η') και αποτελείται από **128 άρθρα**.

Το Μέρος Α΄ «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2025 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της Οδηγίας 2008/48/ΕΚ» αποτελείται από τα **άρθρα 1-65**.

Σκοπός του Μέρους Α΄ είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πίστωσης, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, μέσω της θέσπισης κανόνων διαφάνειας, υπεύθυνης παροχής πίστωσης και δίκαιων εμπορικών πρακτικών, ιδίως στο ψηφιακό περιβάλλον, προς όφελος της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς.

Αντικείμενο του Μέρους Α΄ είναι η επικαιροποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με καταναλωτές, οι οποίες έχουν τη μορφή δανείου ή τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο ή τη μορφή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης, μέσω της ενσωμάτωσης στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της οδηγίας 2008/48/ΕΚ (L 30.10.2023).

Το **Μέρος Β'** «Μέτρα για την ενίσχυση της προστασίας του καταναλωτή όσον αφορά στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, στις συμβάσεις αγαθών και υπηρεσιών που συνάπτονται από απόσταση ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή μέσω επιγραμμικής διεπαφής – Μέτρα για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ όσον αφορά στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που

συνάπτονται εξ αποστάσεως και για την κατάργηση της Οδηγίας 2002/65/ΕΚ» περιλαμβάνει τα **άρθρα 66-78**.

Σκοπός του Μέρους Β΄ είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών που συνάπτουν συμβάσεις από απόσταση ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με επιγραμμικές διεπαφές με αντικείμενο αγαθά, υπηρεσίες και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες από απόσταση.

Αντικείμενο του Μέρους Β΄ μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2673 είναι ιδίως:

α) η ένταξη των συμβάσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται από απόσταση στο πεδίο προστασίας των συμβάσεων του ν. 2251/1994 (Α΄ 191) που συνάπτονται από απόσταση,

β) η θέσπιση της προσυμβατικής υποχρεωτικής ευκρινούς και κατανοητής παροχής πληροφοριών σχετικά με την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης για συμβάσεις από απόστση ή εκτός εμπορικού καταστήματος ή με οποιαδήποτε αντίστοιχη προσφορά,

γ) η εισαγωγή ειδικών, σαφών και σύγχρονων κανόνων για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχώρησης σε συμβάσεις που συνάπτονται μέσω επιγραμμικής επαφής, τόσο για συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση όσο και για ηλεκτρονικές συμβάσεις για αγαθά και υπηρεσίες, και

δ) η εν γένει επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου για την προστασία των καταναλωτών στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, ως «δικτύου ασφαλείας» για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες οι οποίες εξαιρούνται από άλλη τομεακή νομοθεσία ή καλύπτονται μόνο εν μέρει από αυτήν.

Το **Μέρος Γ'** «Μέτρα ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2024 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά στην ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης» περιλαμβάνει τα **άρθρα 79-89.**

Σκοπός του του Μέρους Γ΄ είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών έναντι παραπλανητικών δηλώσεων στην αγορά σχετικά με τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά και τη διάρκεια ζωής των προϊόντων, στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης.

Αντικείμενο του Μέρους Γ΄ είναι ιδίως: α) η θέσπιση συμπληρωματικών ορισμών στο πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών, με μέριμνα για τη διασφάλιση των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών και της ανθεκτικότητας των προϊόντων στην αγορά, β) η συμπερίληψη επιπλέον παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών και παραλείψεων ενημέρωσης αναφορικά με τα περιβαλλοντικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά των προϊόντων, γ) η υποχρέωση προσυμβατικής ενημέρωσης του καταναλωτή από τον προμηθευτή για τους περιβαλλοντικούς ισχυρισμούς και τη βιωσιμότητα των προϊόντων, δ) η θέσπιση πρόσθετων υποχρεώσεων ενημέρωσης για τις εγγυήσεις σε συμβάσεις που δεν συνάπτονται εξ αποστάσεως ή εκτός εμπορικού καταστήματος, ε) η πρόβλεψη ενισχυμένων απαιτήσεων ενημέρωσης σε συμβάσεις εξ αποστάσεως και συμβάσεις εκτός εμπορικού καταστήματος, στ) η ρύθμιση του περιεχομένου προσυμβατικής ενημέρωσης σε συμβάσεις που συνάπτονται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικό τρόπο, μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης (L 6.3.2024).

Το **Μέρος Δ'** «Μέτρα ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των Οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828» περιλαμβάνει τα **άρθρα 90-110**.

Σκοπός του Μέρους Δ΄ είναι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών, η προώθηση της βιώσιμης κατανάλωσης, η μείωση των αποβλήτων και η ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας, διευκολύνοντας την επισκευή προϊόντων για τα οποία προβλέπονται απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής πέραν της εγγύησης του πωλητή.

Αντικείμενο του Μέρους Δ΄ είναι η δημιουργία ενός νομικού πλαισίου για την επισκευή των αγαθών, που θα συμβάλλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, προσβλέποντας παράλληλα σε ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών και του περιβάλλοντος μέσω της ενσωμάτωσης της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828, (L 10.7.2024), με τροποποιήσεις-συμπληρώσεις του ν. 2251/1994.

Το **Μέρος Ε'** «Συμπληρωματικά εθνικά μέτρα συμμόρφωσης με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/1 για την παροχή αρμοδιοτήτων στις Αρχές Ανταγωνισμού για την αποτελεσματική επιβολή των κανόνων ανταγωνισμού - Τροποποιήσεις Ν.3959/2011» περιλαμβάνει τα **άρθρα 111-113**.

Το **Μέρος ΣΤ'** «Λοιπές διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης» περιλαμβάνει τα **άρθρα 114-115**.

Το **Μέρος Ζ'** «Ρυθμίσεις για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2009/16/ΕΚ» περιλαμβάνει τα **άρθρα 116-127**.

Τέλος το **Μέρος Η'** (**άρθρο 128**) ορίζει την Έναρξη ισχύος του παρόντος.

Β. ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΧ/Ν

Β.1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Το υπό εξέταση σχ/ν αποσκοπεί στην ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη τεσσάρων (4) διακριτών Ευρωπαϊκών Οδηγιών για την προστασία του καταναλωτή (Οδηγίες (ΕΕ) 2023/2225, 2023/2673, 2024/825 και 2024/1799). Οι Οδηγίες αυτές, παρότι έχουν ομοειδές αντικείμενο, εκτείνονται σε πολλά και διαφορετικά πεδία, σχετικά με τις εμπορευματικές πρακτικές, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και παρεμφερείς πιστωτικούς οργανισμούς, τη βιομηχανία και κάθε δραστηριότητα μεταποίησης ανεξαρτήτως μεγέθους, συνολικά τον κλάδο του εμπορίου και ιδίως κλάδους λιανικής που διαθέτουν αγαθά με διευκολύνσεις πληρωμής, σε υπηρεσίες και σε συνδυασμούς όλων των παραπάνω. Παράλληλα, εμπεριέχουν ρυθμίσεις για επιχειρήσεις συντήρησης και επισκευής συσκευών και εξοπλισμού, ενώ επ' ευκαιρίας προστίθενται στο σχ/ν και διατάξεις που αφορούν διοικητικά ζητήματα κρατικών υπηρεσιών.

Ως πρώτη γενική παρατήρηση, με δεδομένο ότι οι Οδηγίες αυτές έχουν εκδοθεί προ δύο (2) ή τριών (3) ετών, **η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει τη σημαντική καθυστέρηση που έχει επιδείξει ο νομοθέτης στη μεταφορά τους στο εθνικό δίκαιο**. Είναι χαρακτηριστικό ότι **για δύο (2) από αυτές τις Οδηγίες η καταληκτική ημερομηνία ενσωμάτωσης από τα κράτη-μέλη έχει ήδη παρέλθει** (20/11/2025 για την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 και 19/6/2026 για την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2673), **ενώ για τις υπόλοιπες δύο (2) η καταληκτική προθεσμία ενσωμάτωσης λήγει εντός του προσεχούς τριμήνου** (31/7/2026 για την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 και 27/9/2026 για την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799).

Η ακολουθούμενη αυτή πρακτική του νομοθέτη, προσφέρει ελάχιστο χρόνο διαβούλευσης για το υπό εξέταση σχ/ν προσδίδοντας στο όλο εγχείρημα μία χροιά κυρίως διεκπεραίωσης μιας υποχρέωσης, παρά ουσιαστικής απόπειρας βελτίωσης των όρων προστασίας του καταναλωτή κατόπιν εις βάθους ανάλυσης των εν ισχύ στην Ελλάδα δεδομένων. Η Ο.Κ.Ε. έχει επανειλημμένα τονίσει ότι η επιλογή μίας διεκπεραιωτικής λογικής καθιστά σχεδόν βέβαιη **την ανάγκη μελλοντικής προσαρμογής μέσω εφαρμοστικών εγκυκλίων, έκδοσης υπουργικών αποφάσεων, αλλά και εκτεταμένων τροπολογιών σε άσχετα νομοσχέδια προκειμένου να είναι εφικτή η εφαρμογή ορισμένων τουλάχιστον διατάξεων**.

Είναι σαφές ότι οι Ευρωπαϊκές Οδηγίες επιχειρούν κάθε φορά να ρυθμίσουν ζητήματα που έχουν εντοπιστεί ως προβλήματα σε ορισμένες χώρες, αν όχι σε όλες, έχουν συγκεκριμένο πλαίσιο και επιτρέπουν στα κράτη μέλη, με αφορμή κάθε ενσωμάτωση, όχι να επιτελέσουν ένα έργο διεκπεραίωσης αλλά να εξετάσουν ευρύτερα κάθε ζήτημα με βάση τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε κράτους και κάθε ενδεχόμενης ειδικής κοινωνικής ή οικονομικής ομάδας που επηρεάζεται. Ο σκοπός επομένως του χρονικού διαστήματος που προσφέρεται για την ενσωμάτωση δεν αποσκοπεί στη γραφειοκρατική διευκόλυνση των νομοθετικών σωμάτων αλλά προσφέρει χρόνο διαμόρφωσης κατάλληλης νομοπαρασκευαστικής επιτροπής και διενέργειας ουσιαστικής διαβούλευσης πριν από την ενσωμάτωση, γεγονός που συνεπάγεται ταυτόχρονα και αναγκαίο χρόνο προσαρμογής κάθε επηρεαζόμενου υποκειμένου.

Επιπλέον, η πρακτική συρραφής διακριτών οδηγιών σε ένα νομικό κείμενο, ιδιαίτερα δε χωρίς την απαραίτητη προπαρασκευαστική διαβούλευση, δεν επιτρέπει ούτε την κατάλληλη αξιολόγηση των επιχειρούμενων ρυθμίσεων, ούτε την προσθήκη ενδεχομένως διατάξεων που θα μπορούσαν να καταστήσουν πλήρη μια απόπειρα ρύθμισης, εν προκειμένω της προστασίας του καταναλωτή, σε συγκεκριμένα πεδία λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά δεδομένα της χώρας.

Στη βάση των ανωτέρω, ως τελευταία εισαγωγική παρατήρηση, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι για άλλη μία φορά κλήθηκε να εκφράσει Γνώμη σε ασφυκτικό χρονικό πλαίσιο το οποίο δεν συμβαδίζει με τα εκ του νόμου προβλεπόμενα όρια για το το θεσμοθετημένο κοινωνικό διάλογο.

Β.2. Γενικές Παρατηρήσεις επί του σχ/ν

Κατά τα προηγούμενα χρόνια, το χρηματοπιστωτικό σύστημα φαίνεται να έχει συμβάλλει ιδιαίτερα στην υποβοήθηση της κατανάλωσης. Μάλιστα, είχαμε έως και φαινόμενα δανειακής κάλυψης οικονομικών ελλειμμάτων, την ώρα που η χώρα συνεχίζει να υστερεί στη συγκρότηση και χρηματοδότηση παραγωγικών δραστηριοτήτων ανθεκτικών σε ενδογενείς και εξωγενείς κρίσεις.

Η ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια νέων ψηφιακών εφαρμογών και επιχειρήσεων παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών μέσω διαδικτύου, όπως και ο ψηφιακός αυτοματισμός που προσφέρει παραδοσιακά χρηματοπιστωτικά προϊόντα με περιορισμένο έλεγχο πιστοληπτικής

ικανότητας, διευκολύνει και επιταχύνει διαρκώς τις δυνατότητες πίστωσης, ενισχύει τις παρορμητικές συμβάσεις και το δανεισμό μικρών ποσών με υψηλό όμως επιτόκιο, ενώ και η αθρόα παροχή ψηφιακών μέσων συναλλαγών επιτρέπει την εύκολη και άνευ διαδικασιών πρόσβαση σε χρήματα που αποδεικνύεται ότι δεν είναι πάντα δεδομένη η δυνατότητα απρόσκοπτης αποπληρωμής τους με βάση τα πραγματικά εισοδήματα των καταναλωτών.

Δεν είναι λίγοι άλλωστε οι καταναλωτές, αλλά και οι επιχειρήσεις, που είτε υποχρεώθηκαν να αναζητήσουν δανεισμό προκειμένου να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις καταναλωτικών δανείων ή πιστωτικών καρτών, είτε υπέστησαν αναγκαστικά μέτρα είσπραξης λόγω τέτοιων χρεών είτε βρέθηκαν να οφείλουν τελικά κεφάλαια πολλαπλάσια των χρημάτων που έλαβαν δεσμεύοντας και περιουσιακά τους στοιχεία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ίσως η περίπτωση πολλών επιχειρήσεων στις οποίες διατέθηκαν ανοιχτές γραμμές πίστωσης αρκετών δεκάδων χιλιάδων ευρώ, γραμμές που διακόπηκαν απότομα την περίοδο της δημοσιονομικής κρίσης αποστερώντας πολύτιμα κεφάλαια κίνησης με συνέπεια σε πολλές περιπτώσεις να προκύψει υπερχρέωση και έξοδος από την οικονομική δραστηριότητα την περίοδο 2010 – 2018.

Υπό το πρίσμα αυτό, **αξιολογούνται θετικά οι προωθούμενες ρυθμίσεις που αποσκοπούν στην αποφυγή του υπερβολικού καταναλωτικού δανεισμού, προωθώντας την πληρέστερη τελικά ενημέρωση των καταναλωτών για τους κινδύνους κάθε δανείου, πολύ δε περισσότερο για το συνεπαγόμενο τελικό κόστος κάθε έντοκης χρηματικής ενίσχυσης**.

Οι ρυθμίσεις που αφορούν στην καλύτερη και κυρίως ευσύνοπτη καταγραφή των όρων κάθε σύμβασης, ιδίως σε ότι αφορά στο πραγματικό κόστος λήψης δανείου χωρίς εξασφαλίσεις, στον ορισμό ορίου κερδοφορίας του πιστωτή, στη διασφάλιση δικαιώματος υπαναχώρησης, στην πρόβλεψη πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες ανεξάρτητες από το χρηματοπιστωτικό σύστημα, αποτελούν αναμφίβολα κινήσεις προς τη σωστή κατεύθυνση. Παρά ταύτα, **δεν καταβάλλεται προσπάθεια ελέγχου των πρακτικών έμμεσης βελτίωσης των δεικτών πιστοληπτικής ικανότητας που εφαρμόζονται**, ήτοι της εικονικής βελτίωσης των πιστωτικών ορίων που προσφέρονται σε καταναλωτές μέσω της αξιοποίησης τρίτου προσώπου ως εγγυητή, πρακτική διαδεδομένη για τη χορήγηση κάθε είδους δανείου προς φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις.

Θετικά αξιολογείται επίσης η πρόθεση ενίσχυσης της διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που συνοδεύουν ένα αγαθό, είτε στη συσκευασία, είτε στην προώθηση και προσέλκυση ενδιαφέροντος των καταναλωτών, κυριότερα μέσω της πρόνοιας ανάληψης της ευθύνης από τον κατασκευαστή ή τον φορέα μεταποίησης αγαθών ακόμα και με πιστοποίηση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών, ιδίως σε ότι αφορά στις δυνατότητες επισκευής, στην περιβαλλοντικά υπεύθυνη παραγωγή, στις ανακυκλώσιμες ύλες που χρησιμοποιούνται ή μπορούν να εξαχθούν μετά την ολοκλήρωση του κύκλου ζωής ενός προϊόντος. Η Ο.Κ.Ε. τονίζει ότι η ρύθμιση αυτή οφείλει να συνοδεύεται από κατάλληλες ενέργειες διευκόλυνσης των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρών και πολύ μικρών, ιδίως σε διαδικασίες πιστοποίησης αλλά και σε συμβουλευτικές υπηρεσίες κατάλληλης προβολής προκειμένου να μην υποπέσουν σε παρατυπίες ή σφάλματα λόγω παρερμηνείας των υποχρεώσεων που θεσπίζονται.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η διαρκής προσθήκη νέων υποχρεώσεων διοικητικού τύπου αποτελεί πλέον ένα ιδιότυπο βάρος για όλο και περισσότερους κλάδους και επιχειρήσεις που καλούνται σε ολοένα και πιο μικρά χρονικά διαστήματα να προσαρμοστούν σε νέους κανόνες και διατάξεις σε βαθμό που επηρεάζονται αρνητικά ακόμη και μεγάλα επιχειρηματικά σχήματα. Το αυξημένο αυτό διοικητικό βάρος οδηγεί τις επιχειρήσεις στη διατήρηση κεφαλαίων σε διαθεσιμότητα για την κάλυψη απρόβλεπτων αναγκών που προκύπτουν από ρυθμιστικές αρχές, παρεμποδίζοντας έτσι τη διάθεση των κεφαλαίων προς ουσιαστικές παραγωγικές επενδύσεις.

Ακολουθούν ειδικές παρατηρήσεις για καθένα από τα Μέρη του σχ/ν.

Β.2.1 Παρατηρήσεις επί του Μέρους Α΄

Με το Μέρος Α' του υπό συζήτηση σχεδίου νόμου επιδιώκεται η ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 48 της Οδηγίας (Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο), τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο την 20ή Νοεμβρίου 2025, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα Οδηγία. Συνεπώς, όπως αναφέρθηκε και στις εισαγωγικές παρατηρήσεις, **η χώρα μας συμμορφώνεται στην υποχρέωση ενσωμάτωσης με αδικαιολόγητη καθυστέρηση**.

Ωστόσο, παρότι η καθυστέρηση αυτή κρίνεται αρνητικά, **η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ως θετικό το γεγονός ότι για την παρούσα Οδηγία έχει προηγηθεί εκτεταμένη νομοπαρασκευαστική διαδικασία** με τη συγκρότηση Ομάδας Εργασίας με αντικείμενο την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225 με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου[1]. Η Ομάδα Εργασίας απαρτίστηκε από υπηρεσιακούς παράγοντες της Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς και Προστασίας Καταναλωτή (Διεύθυνση Πολιτικής και Ενημέρωσης Καταναλωτή και Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή), εκπροσώπους συναρμόδιων Υπουργείων (Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Υπουργείο Δικαιοσύνης), καθώς και εκπροσώπους θεσμικών φορέων και οργανισμών (Συνήγορος του Καταναλωτή, Ελληνική Ένωση Τραπεζών, Τράπεζα της Ελλάδος, Ελληνικός Χρηματοοικονομικός Μεσολαβητής), όπως και εκπροσώπους των ενώσεων καταναλωτών (ΕΚΠΟΙΖΩ, ΚΕΠΚΑ, ΕΕΚΕ). **Ιδιαίτερα θετικά κρίνεται το γεγονός ότι οι προτεινόμενες διατάξεις του σχ/ν ακολουθούν σε μεγάλο βαθμό τις προτάσεις της Ομάδας Εργασίας**.

Σύμφωνα με το προοίμιο της Οδηγίας, βάσει εκθέσεων που συντάχθηκαν υπό το καθεστώς της προϊσχύουσας Οδηγίας (2008/48/ΕΚ), η τελευταία υπήρξε μερικώς αποτελεσματική όσον αφορά στη διασφάλιση υψηλών προτύπων προστασίας των καταναλωτών και στην προώθηση της ανάπτυξης μιας ενιαίας αγοράς πιστώσεων, οι δε στόχοι αυτοί εξακολουθούν να είναι επίκαιροι. Οι λόγοι για τους οποίους η παλιά Οδηγία ήταν μόνο εν μέρει αποτελεσματική απορρέουν τόσο από την ίδια την Οδηγία, όπως, για παράδειγμα, ασαφής διατύπωση ορισμένων άρθρων, όσο και από εξωτερικούς παράγοντες, όπως εξελίξεις που συνδέονται με την ψηφιοποίηση, την πρακτική εφαρμογή και την επιβολή στα κράτη μέλη, καθώς και από το γεγονός ότι ορισμένες πτυχές της αγοράς καταναλωτικής πίστης δεν καλύπτονταν.

Τα τελευταία χρόνια, οι πιστώσεις που προσφέρονται στους καταναλωτές έχουν εξελιχθεί και διαφοροποιηθεί σε μεγάλο βαθμό. Νέα πιστωτικά προϊόντα έχουν εμφανιστεί, κυρίως στο διαδικτυακό περιβάλλον, και η χρήση τους εξακολουθεί να αναπτύσσεται. Για να βελτιωθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς στον τομέα της καταναλωτικής πίστης, απαιτείται η

[1] Η Ομάδα Εργασίας με αντικείμενο την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2225, συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 22411/19-03-2024 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 78444/14-10-2024.

δημιουργία εναρμονισμένου ενωσιακού πλαισίου σε ορισμένους βασικούς τομείς. Είναι σημαντικό οι καταναλωτές να ωφελούνται από υψηλό επίπεδο προστασίας. Με τον τρόπο αυτό, η ελεύθερη κυκλοφορία των προσφορών πίστωσης θα μπορεί να πραγματοποιείται με τους καλύτερους δυνατούς όρους τόσο γι' αυτούς που προσφέρουν όσο και γι' αυτούς που ζητούν πίστωση, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των ιδιαίτερων συνθηκών που επικρατούν στα κράτη μέλη.

Στο σημείο (14) του προοιμίου της παρούσας Οδηγίας τονίζεται ότι οι ορισμοί της Οδηγίας καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής της εναρμόνισης και, συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά την ενσωμάτωση, να περιορίζονται στο πεδίο αυτό. Ωστόσο, η Οδηγία δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη να εφαρμόζουν, σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο, τις διατάξεις της σε τομείς που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Ως εκ τούτου, κάθε κράτος μέλος θα μπορεί να διατηρεί ή να θεσπίζει εθνικές νομοθετικές διατάξεις αντίστοιχες προς τις διατάξεις της Οδηγίας ή προς ορισμένες από τις διατάξεις της για συμβάσεις πίστωσης που δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της. Αναγνωρίζεται, δηλαδή, μία «προς τα άνω» διακριτική ευχέρεια του κράτους μέλους.

Όπως σε κάθε ενσωμάτωση Οδηγίας, **κρίσιμη καθίσταται η αξιολόγηση των διατάξεων του εθνικού νομοσχεδίου που άπτονται διακριτικών ευχερειών**, δηλαδή διατάξεων και δυνατοτήτων των Οδηγιών που παρέχουν περιθώριο διαφορετικής ενσωμάτωσης. Διότι κυρίως σε αυτές τις διατάξεις εντοπίζεται η ρυθμιστική παρέμβαση του εθνικού νομοθέτη, καθώς κατά τα λοιπά το πλαίσιο έχει ήδη διαμορφωθεί σε ενωσιακό επίπεδο.

Στη βάσει των ανωτέρω, ακολουθεί η εξειδίκευση των κυριότερων διακριτικών ευχερειών που ενσωματώνονται στο ελληνικό νομοσχέδιο, καθώς και η, κατά το δυνατόν, αποτίμηση των θετικών και αρνητικών επιπτώσεών τους:

- **Πεδίο εφαρμογής** (άρθρο 3)

  Η Οδηγία παρέχει στα κράτη μέλη την ευχέρεια να εξαιρούν συγκεκριμένες κατηγορίες συμβάσεων πίστωσης – ιδίως χαμηλού ποσού ή σύντομης διάρκειας – από την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων προστασίας του καταναλωτή. Κρίνεται θετικά ότι με το παρόν σχ/ν επιλέγεται η πλήρης υπαγωγή των ανωτέρω προϊόντων και των μικροδανείων κάτω των 200

ευρώ στο πιο αυστηρό ρυθμιστικό πλαίσιο, επιβάλλοντας ελέγχους πιστοληπτικής ικανότητας και υποχρεωτική διαφάνεια.

- **Τυποποιημένες πληροφορίες διαφήμισης** (άρθρο 8)

  Η Οδηγία παρέχει την ευχέρεια στα κράτη μέλη να απαγορεύουν συγκεκριμένες μορφές διαφήμισης πιστωτικών προϊόντων, ιδίως όταν αυτές: α) τονίζουν την ευκολία ή την ταχύτητα πρόσβασης σε πίστωση, β) συνδέουν την παροχή έκπτωσης με τη λήψη πίστωσης, γ) προβάλλουν περιόδους χάριτος άνω των τριών μηνών. Στο σχ/ν γίνεται χρήση μόνο της υπό β) ως άνω απαγόρευσης, η οποία κρίνεται ως η πιο επικίνδυνη για την προστασία του καταναλωτή. Επομένως, η διακριτική ευχέρεια ενεργοποιείται εν μέρει.

- **Ασφαλιστική σύμβαση που σχετίζεται με σύμβαση πίστωσης** (άρθρο 16)
  Το σχ/ν περιορίζει τον χρόνο για τη λήθη στα πέντε (5) έτη, ορίζοντας ότι *«...Οι πιστωτικοί φορείς δεν χρησιμοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με τη διάγνωση ογκολογικής ασθένειας καταναλωτή για σκοπούς ασφαλιστικής σύμβασης συνδεδεμένης με σύμβαση πίστωσης, εφόσον έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την ολοκλήρωση της θεραπείας του....»* Η ρύθμιση αυτή κρίνεται θετικά, καθώς αποσκοπεί στην άρση των αθέμιτων διακρίσεων και στη διευκόλυνση της ισότιμης πρόσβασης των εν λόγω προσώπων σε πιστωτικά προϊόντα.

- **Εξέταση πιστοληπτικής ικανότητας** (άρθρο 24)

  Θεσπίζεται το δικαίωμα του καταναλωτή να ζητά τη μεσολάβηση φυσικού προσώπου (ανθρώπινη εξυπηρέτηση) κατά την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας ή την εξ αποστάσεως εξυπηρέτηση, απαγορεύοντας την αποκλειστική χρήση αυτοματοποιημένων συστημάτων ή chatbots. Η ρύθμιση κρίνεται θετικά.

- **Μέτρα για τον περιορισμό των επιτοκίων, επιβαρύνσεων και λοιπών εξόδων** (άρθρο 40)

  Το άρθρο 31 της Οδηγίας ορίζει ότι «...*1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν μέτρα, όπως ανώτατα όρια, ώστε να αποτρέπεται αποτελεσματικά η κατάχρηση και να διασφαλίζεται ότι οι καταναλωτές δεν μπορούν να χρεώνονται με υπερβολικά υψηλά χρεωστικά επιτόκια, συνολικά ετήσια πραγματικά επιτόκια ή συνολικό κόστος της πίστωσης για τον καταναλωτή.*

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν απαγορεύσεις ή περιορισμούς όσον αφορά ειδικές επιβαρύνσεις ή τέλη που επιβάλλουν οι πιστωτικοί φορείς στο έδαφός τους....».

Το σχ/ν εισάγει πλαφόν στο Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Επιτόκιο (Σ.Ε.Π.Ε.) το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει κατά 30% έως 50% το μέσο Σ.Ε.Π.Ε. της αντίστοιχης κατηγορίας πιστώσεων, όπως αυτό δημοσιεύεται ανά τρίμηνο από την Τράπεζα της Ελλάδος. Επιπλέον, τίθεται πλαφόν στη συνολική επιβάρυνση (τόκοι, προμήθειες, έξοδα), η οποία ορίζεται σε εξήντα τοις εκατό (60%) επί του ποσού του κεφαλαίου της πίστωσης για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια έως και τέσσερα (4) έτη, σε εβδομήντα τοις εκατό (70%) για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια άνω των τεσσάρων (4) ετών και έως τα οκτώ (8) έτη, και σε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) για συμβάσεις πίστωσης με διάρκεια άνω των οκτώ (8) ετών.

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι παρόλο που στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης γίνεται εκτενής αναφορά του τι ίσχυε στο παρελθόν και της αλληλουχίας ρυθμίσεων που κατέληξαν σε όσα ισχύουν σήμερα, δεν παρέχεται αιτιολόγηση του καθορισμού των ανώτατων επιβαρύνσεων. Το γεγονός ότι τίθενται ανώτερα όρια επιβαρύνσεων είναι σαφώς θετικό συγκριτικά με τα όσα ισχύουν έως σήμερα που πρακτικά παρέχουν απόλυτη ελευθερία. Ο καθορισμός όμως ευχέρειας είσπραξης ποσού για παράδειγμα 60% πλέον του ποσού που χορηγήθηκε ως πίστωση σε διάστημα ακόμα και ενός ή δύο ετών είναι ένα όριο υπερβολικό που σε καμία περίπτωση δεν χαρακτηρίζεται εύλογο με βάση το λειτουργικό κόστος υποστήριξης – εξυπηρέτησης του καταναλωτή και το κέρδος του πιστωτή.

- **Υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας** (άρθρο 41)

Το άρθρο 32 της Οδηγίας ορίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να απαγορεύουν τις προμήθειες που καταβάλλονται από τον πιστωτικό φορέα στον μεσίτη πιστώσεων, καθώς επίσης, να απαγορεύουν ή να επιβάλλουν περιορισμούς στην πραγματοποίηση πληρωμών από καταναλωτή σε πιστωτικό φορέα ή μεσίτη πιστώσεων πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης.

Εν προκειμένω, ο νομοθέτης επιλέγει να εισάγει την απαγόρευση πραγματοποίησης πληρωμών από καταναλωτή σε πιστωτικό φορέα ή μεσίτη πιστώσεων πριν από τη σύναψη σύμβασης πίστωσης. Η επιλογή αυτή εστιάζει κυρίως στην ενίσχυση της προστασίας του

καταναλωτή, καθώς η πλήρης απαγόρευση πληρωμών πριν από τη σύναψη της σύμβασης λειτουργεί προστατευτικά απέναντι σε πιθανές καταχρηστικές πρακτικές ή χρεώσεις που θα μπορούσαν να εμφανιστούν σε αρχικό στάδιο. Επιπροσθέτως, διασφαλίζει τη σαφήνεια και τη διαφάνεια της διαδικασίας, δίνοντας στον καταναλωτή πλήρη επίγνωση του χρόνου και του λόγου για τον οποίο ενδέχεται να απαιτηθεί καταβολή ποσού. Τέλος, ενισχύει την εμπιστοσύνη προς τον πιστωτικό φορέα ή τον μεσίτη, αποτρέποντας την πρόωρη οικονομική επιβάρυνση του καταναλωτή.

Συμπερασματικά, το σχ/ν ενσωματώνει την ευρωπαϊκή Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 με σχετικά αυστηρό τρόπο, εισάγοντας διευρυμένα επίπεδα προστασίας των καταναλωτών και κάνοντας σχετικά εκτεταμένη χρήση των διακριτικών ευχερειών που παρέχει η Οδηγία, με σαφή ωστόσο περιθώρια βελτίωσης (π.χ. ποσοστό ανώτατων επιβαρύνσεων).

Σε μία προσπάθεια αποτίμησης των επιπτώσεων των προτεινόμενων ρυθμίσεων από τη σκοπιά του καταναλωτή, στα θετικά των ρυθμίσεων εντάσσονται η μέριμνα αποφυγής της υπερχρέωσης, η επέκταση του προστατευτικού πλέγματος και η διαφάνεια και μεγαλύτερη πληροφόρηση. Ωστόσο, ελλοχεύει, λόγω των ανωτέρω, ο κίνδυνος πιστωτικού αποκλεισμού για κατηγορίες καταναλωτών με χαμηλότερο εισόδημα ή μέτρια πιστοληπτική ικανότητα.

Από τη σκοπιά της οικονομίας, η αποφυγή υπερχρέωσης μειώνει συστημικούς κινδύνους λόγω δημιουργίας stock μη εξυπηρετούμενων πιστώσεων, ο δανεισμός παρέχεται στη βάση ευρύτερης πληροφόρησης και άρα είναι πιο βιώσιμος και ορθολογικός, ενώ ενισχύεται και η εμπιστοσύνη στην νέα αναδυόμενη ψηφιακή αγορά. Από την άλλη πλευρά, τα αυστηρά όρια ενδέχεται να μειώσουν τον συνολικό όγκο των χορηγήσεων, περιορίζοντας τη βραχυπρόθεσμη εγχώρια ζήτηση και την κατανάλωση.

Τέλος από τη σκοπιά της επιχειρηματικότητας και των επιχειρήσεων, δημιουργούνται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού, μέσω της ρύθμισης μέχρι τώρα αρρύθμιστων ή άνισων επιπέδων δραστηριοποίησης της σχετικής αγοράς, ενώ η υποχρέωση αυστηρού ελέγχου πιστοληπτικής ικανότητας μειώνει τον κίνδυνο αθέτησης πληρωμών προς τους εμπόρους που προσφέρουν πιστώσεις. Ωστόσο, ενδέχεται να αυξηθεί το κόστος συμμόρφωσης (πληροφοριακά συστήματα, εκπαίδευση προσωπικού, νέα συμβατικά έγγραφα κλπ), επιβαρύνοντας τα λειτουργικά έξοδα,

με κίνδυνο μετακύλισης στους καταναλωτές. Επίσης, μειώνονται κάποια συγκριτικά πλεονεκτήματα μορφών μικροπιστώσεων (μικρής διάρκειας, χωρίς ή με αμελητέα επιβάρυνση). Στο σημείο αυτό επισημαίνεται επίσης και η ανάγκη διασφάλισης ότι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις δεν θα επιβαρυνθούν υπέρμετρα.

Β.2.2 Παρατηρήσεις επί του Μέρους Β΄

Το Μέρος Β΄ επιχειρεί τον εκσυγχρονισμό του Νόμου 2251/1994 με την προσθήκη ουσιαστικά ρυθμίσεων για τις online συμβάσεις, δίνοντας ιδίως έμφαση στη διασφάλιση του δικαιώματος υπαναχώρησης μετά τη σύναψη της σύμβασης με τρόπο εύκολο, γρήγορο και απόδειξη της υποβολής υπαναχώρησης. Ειδική επίσης μέριμνα λαμβάνει και για τις ψηφιακές χρηματοοικονομικές υπηρεσίες που επεκτείνονται διαρκώς.

Μεταξύ άλλων, προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής προστίμων σε ψηφιακές (επιγραμμικές) πλατφόρμες που παραβιάζουν τους κανόνες και τους όρους παροχής σχετικών υπηρεσιών της ΕΕ. Το πρόβλημα βέβαια της δυνατότητας σύναψης συμβάσεων με ψηφιακές επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών εκτός ΕΕ παραμένει, καθώς επιχειρήσεις εκτός ΕΕ που δεσμεύονται από άλλο νομικό πλαίσιο μπορούν να μην τηρούν τους κανόνες που τίθενται χωρίς επιπτώσεις.

Ιδιαίτερα σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες οι οποίες πλέον υλοποιούν ψηφιακές απομακρυσμένες συμβάσεις ακόμα και για τη συμμετοχή σε επενδυτικά σχήματα, στις αγοραπωλησίες μετοχών και χρηματιστηριακών προϊόντων, συναλλαγές κρυπτονομισμάτων είναι πρακτικά δύσκολο και να ελεγχθούν και να υποχρεωθούν στην εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανόνων. Κατά συνέπεια, **ενώ διαμορφώνεται λεπτομερές ρυθμιστικό πλαίσιο δε διασφαλίζεται ότι αυτό δε θα λειτουργήσει ως ανταγωνιστικό μειονέκτημα για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ούτε βέβαια ότι δε θα αναπτυχθούν πρακτικές παράκαμψης του πλαισίου και προσέλκυσης των καταναλωτών σε συμβάσεις που δε διασφαλίζουν την κατάλληλη προστασία τους.**

Θετικά αξιολογούνται οι υποχρεώσεις ενημέρωσης για τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση (άρθρο 70), καθώς προβλέπεται ότι τουλάχιστον οι βασικές πληροφορίες μιας σύμβασης θα παρέχονται ευδιάκριτα και χωρίς την υπερβολική χρήση

υπερσυνδέσεων που πρακτικά αποτρέπει την ανάγνωση των όρων. Το πρόβλημα της ελλιπούς ενημέρωσης είναι ιδιαίτερα σύνηθες σε περιπτώσεις τηλεφωνικών συμβάσεων ή προσφορών και εκτιμάται ότι η πρόνοια χορήγησης των όρων σε σταθερό μέσο που προβλέπεται θα ενισχύσει τη διαφάνεια και την ενημέρωση των καταναλωτών ενώ η ρητή δυνατότητα υπαναχώρησης αυξάνει το βαθμό προστασίας. Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι **οι εναλλακτικοί τρόποι οργάνωσης και παρουσίασης των αναγκαίων πληροφοριών που περιέχονται για τις ψηφιακές εφαρμογές, θα αποτελέσουν αποτελεσματικό οδηγό για την κατάλληλη προσαρμογή των ιστοσελίδων των επιχειρήσεων που προσφέρουν υπηρεσίες ή αγαθά μέσω ψηφιακών μέσων**.

Θετικά κρίνεται επίσης η πρόβλεψη δικαιώματος υπαναχώρησης εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών για οποιαδήποτε σύναψη σύμβασης χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, η οποία επεκτείνεται σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες για συμβάσεις από απόσταση που αφορούν σε ατομικά συνταξιοδοτικά προϊόντα, με στόχο να παρασχεθεί στον καταναλωτή επαρκής χρόνος για ενημέρωση, αξιολόγηση και ενδεχόμενη αναθεώρηση της απόφασης σύναψης της σύμβασης (άρθρο 71).

Στο θέμα της παροχής επαρκών εξηγήσεων από τον προμηθευτή προς τον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (άρθρο 73), επισημαίνεται ότι ο τρόπος που διατυπώνεται η διάταξη θεσπίζει μεν την υποχρέωση, δεν διασφαλίζει όμως την πλήρη συμμόρφωση του προμηθευτή, τουλάχιστον όπως αυτή περιγράφεται στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης (ΑΣΥΡ) του σχ/ν. Συγκεκριμένα στην ΑΣΥΡ αναγράφεται ότι «*...Με την υπό αξιολόγηση διάταξη, θεσπίζεται η υποχρέωση των προμηθευτών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να παρέχουν στον καταναλωτή επαρκείς, δωρεάν, κατανοητές και εξατομικευμένες και προσαρμοσμένες στις ανάγκες του εξηγήσεις σχετικά με τις προτεινόμενες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες και δευτερεύουσες υπηρεσίες, πριν από τη σύναψη της σύμβασης...*». Η διάταξη του σχ/ν ορίζει ότι «*...Ο προμηθευτής υποχρεούται να παρέχει επαρκείς εξηγήσεις στον καταναλωτή σχετικά με τις προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, προκειμένου ο καταναλωτής να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν οι προτεινόμενες συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και οι προτεινόμενες δευτερεύουσες υπηρεσίες ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στην οικονομική του κατάσταση...*». Η διατύπωση ως έχει επιδέχεται πολλαπλών ερμηνειών και εφαρμογών.

Β.2.3 Παρατηρήσεις επί του Μέρους Γ΄

Το Μέρος Γ΄ ενσωματώνει την Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά στην ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης (L 6.3.2024).

Η Ο.Κ.Ε. διαπιστώνει ότι το σχ/ν μεταφέρει, κατ' αρχήν, με επάρκεια τις βασικές ρυθμίσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825 για την ενδυνάμωση των καταναλωτών στην πράσινη μετάβαση. Εισάγονται νέοι ορισμοί και υποχρεώσεις ενημέρωσης που αποσκοπούν στη βελτίωση της διαφάνειας της αγοράς και στην ενίσχυση της δυνατότητας των καταναλωτών να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις με βάση περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των προϊόντων.

Οι διατάξεις των άρθρων 81 έως 86 ενσωματώνουν βασικές έννοιες της Οδηγίας, όπως η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επισκευής, η εμπορική εγγύηση ανθεκτικότητας, οι περιβαλλοντικοί ισχυρισμοί και τα σήματα βιωσιμότητας. Οι ρυθμίσεις αυτές συμβάλλουν στην εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας, τη διερεύνηση περιβαλλοντικής παραπληροφόρησης και στη μείωση της ασυμμετρίας πληροφόρησης μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι διατάξεις των άρθρων 86 και 87, καθώς δημιουργούν ένα σαφέστερο πλαίσιο ελέγχου των περιβαλλοντικών ισχυρισμών και ενισχύουν την προστασία έναντι φαινομένων greenwashing. Η ρητή αναφορά στην ανθεκτικότητα, στη δυνατότητα επισκευής και στην ανακυκλωσιμότητα των προϊόντων ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς και της ευρωπαϊκής πολιτικής για τη αειφόρο κατανάλωση.

Συμπερασματικά, το Μέρος Γ΄ του σχεδίου νόμου **ενσωματώνει κατά τρόπο συνεκτικό και λειτουργικό τις βασικές ρυθμίσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/825, ενισχύοντας το πλαίσιο προστασίας των καταναλωτών, τη διαφάνεια της αγοράς και την προώθηση βιώσιμων καταναλωτικών επιλογών.**

Οι επιδιωκόμενοι στόχοι των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι συμβατοί με τις αντίστοιχες ενωσιακές πολιτικές για την πράσινη μετάβαση, την κυκλική οικονομία και την απανθρακοποίηση των μεταφορών.

Τέλος, ως ιδιαίτερης σημασίας κρίνεται **η έκδοση ερμηνευτικών κατευθύνσεων και η συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής των νέων διατάξεων, ώστε να διασφαλισθούν η ομοιόμορφη εφαρμογή τους, η ασφάλεια δικαίου και η αποτελεσματική επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών.**

Β.2.4 Παρατηρήσεις επί του Μέρους Δ΄

Το Μέρος Δ΄ ενσωματώνει την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών (L 10.7.2024).

Όπως αναφέρεται και στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αντιμετωπίζουν το ζήτημα της περιορισμένης δυνατότητας των καταναλωτών να επισκευάζουν τα προϊόντα τους και της πρακτικής πρόωρης αντικατάστασης αγαθών αντί της επισκευής τους, γεγονός που επιβαρύνει τόσο τους καταναλωτές όσο και το περιβάλλον. Αποσκοπούν στην ενίσχυση του δικαιώματος επισκευής (right to repair) και στη βελτίωση της πρόσβασης των καταναλωτών σε υπηρεσίες επισκευής.

Παράλληλα, οι ρυθμίσεις επιδιώκουν να αυξήσουν τη διαφάνεια σχετικά με το κόστος και τους όρους επισκευής, να ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη διάρκεια ζωής των προϊόντων και να συμβάλουν στη μείωση των αποβλήτων, προωθώντας παράλληλα την κυκλική οικονομία και πιο βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης.

Όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω στις γενικές παρατηρήσεις επί του σχ/ν, θετικά αξιολογείται η πρόθεση ενίσχυσης της διαφάνειας σχετικά με τις πληροφορίες που συνοδεύουν ένα αγαθό, είτε στη συσκευασία, είτε στην προώθηση και προσέλκυση ενδιαφέροντος των καταναλωτών, κυριότερα μέσω της πρόνοιας ανάληψης της ευθύνης από τον κατασκευαστή ή τον φορέα μεταποίησης αγαθών ακόμα και με πιστοποίηση συγκεκριμένων χαρακτηριστικών, ιδίως σε ότι αφορά στις δυνατότητες επισκευής, στην περιβαλλοντικά υπεύθυνη παραγωγή και στις ανακυκλώσιμες ύλες που χρησιμοποιούνται ή μπορούν να εξαχθούν μετά την ολοκλήρωση του κύκλου ζωής ενός προϊόντος. Η Ο.Κ.Ε. τονίζει ότι η ρύθμιση αυτή οφείλει να συνοδεύεται από κατάλληλες ενέργειες διευκόλυνσης των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρών και πολύ μικρών,

ιδίως σε διαδικασίες πιστοποίησης αλλά και σε συμβουλευτικές υπηρεσίες κατάλληλης προβολής προκειμένου να μην υποπέσουν σε παρατυπίες ή σφάλματα λόγω παρερμηνείας των υποχρεώσεων που θεσπίζονται.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η διαρκής προσθήκη νέων υποχρεώσεων διοικητικού τύπου αποτελεί πλέον ένα ιδιότυπο βάρος για όλο και περισσότερους κλάδους και επιχειρήσεις που καλούνται σε ολοένα και πιο μικρά χρονικά διαστήματα να προσαρμοστούν σε νέους κανόνες και διατάξεις σε βαθμό που επηρεάζονται αρνητικά ακόμη και μεγάλα επιχειρηματικά σχήματα. Το αυξημένο αυτό διοικητικό βάρος οδηγεί τις επιχειρήσεις στη διατήρηση κεφαλαίων σε διαθεσιμότητα για την κάλυψη απρόβλεπτων αναγκών που προκύπτουν από ρυθμιστικές αρχές, παρεμποδίζοντας έτσι τη διάθεση των κεφαλαίων προς ουσιαστικές παραγωγικές επενδύσεις.

Όσον αφορά στο Ευρωπαϊκό Έντυπο Πληροφοριών Επισκευής (άρθρο 95), τα όσα ορίζονται αν και μπορούν να προσφέρουν σαφήνεια και διαφάνεια στη συναλλακτική σχέση επισκευαστή – καταναλωτή θεσπίζονται ως προαιρετικά. Με βάση εμπειρικά δεδομένα, η συνήθης πρακτική των επισκευαστών είναι να ενημερώνουν τηλεφωνικά κατόπιν της διάγνωσης για το κόστος των αναγκαίων ανταλλακτικών ή και το χρόνο παράδοσης των ανταλλακτικών, επομένως και της επισκευής εφόσον ο καταναλωτής αποδεχτεί το κόστος. Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφόρησης θα πρέπει να καταστεί υποχρεωτικό και να αποτελεί υποχρέωση του κατασκευαστή ο οποίος μπορεί να παρέχει εξ αρχής πληροφορίες για αναμενόμενες βλάβες αναλώσιμων μερών των αγαθών, όπως προβλέπεται και στο άρθρο 97.

Σημειώνεται ότι με τα άρθρα 96-97 κατηγοριοποιούνται οι υποχρεώσεις των κατασκευαστών να αναλαμβάνουν την ευθύνη επισκευών είτε απευθείας είτε μέσω αξιοποίησης του συνόλου της εφοδιαστικής αλυσίδας που συμμετέχει μέχρι τη διάθεση των αγαθών στον καταναλωτή. Πρακτικά αφορά την υποχρέωση των κατασκευαστών να τηρούν πλήρως την εγγύηση που προσφέρουν και να μην αποφεύγουν την ευθύνη αποκατάστασης για λόγους όπως τυχόν παρέμβαση τρίτου επισκευαστή, απόστασης ή άλλων ειδικών συνθηκών που παρουσιάζονται ως λόγοι αδυναμίας ανταπόκρισης στην ευθύνη της επισκευής.

Όσον αφορά στην online πλατφόρμα που προβλέπεται και στην οποία θα συνδεθεί και η Ελλάδα (άρθρο 102), προβλέπει την προαιρετική εγγραφή των επισκευαστών όπου θα αναγράφονται

πληροφορίες για τις συσκευές που μπορούν να επισκευάσουν, χάρτη και περιοχές εξυπηρέτησης, τυχόν διαθέσιμες συσκευές αντικατάστασης και συνήθη χρόνο και κόστος αποκατάστασης ανά είδος βλάβης.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι **θα ήταν χρήσιμο να προβλεφθεί ειδικός κόμβος** όπου οι καταναλωτές θα μπορούν να αναρτούν το μοντέλο της συσκευής που έχουν εμπειρία επισκευής, το κόστος που ανέλαβαν και το χρόνο που ανέμεναν για την επισκευή καθώς και το αποτέλεσμα αυτής. Η ασφαλής ανάρτηση (π.χ. μέσω κωδικών taxis χωρίς όμως δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων) θα διαμορφώσει ένα πρότυπο δημόσιο δείκτη αξιολόγησης της ανθεκτικότητας κάθε συσκευής, της συχνότητας εμφάνισης βλάβης και το τελικό κόστος επισκευής μετά το πέρας της εργοστασιακής εγγύησης. Ο εν λόγω δημόσιος κατάλογος θα έχει δύο κύρια αποτελέσματα: α) ο καταναλωτής θα είναι σε θέση να γνωρίζει παρόμοια προβλήματα που αντιμετώπισαν πριν από αυτόν άλλοι καταναλωτές αποφεύγοντας τη διαδικασία διαδοχικών επισκευών και επιλέγοντας άλλη συσκευή ως πιο ανθεκτική και β) οι κατασκευαστές θα υποχρεωθούν να επενδύσουν στην ποιότητα αλλά και στην εύλογη κοστολόγηση των αναλώσιμων για να παραμείνουν ανταγωνιστικοί. Τελικό αποτέλεσμα θα είναι όντως η βελτίωση της ανθεκτικότητας των προϊόντων και η προώθηση της επισκευής ως πλέον συμφέρουσας λύσης και για τον καταναλωτή.

Τέλος αναφορικά με τα μέτρα για την προώθηση της επισκευής (άρθρο 105), σημειώνεται ότι οι ενημερωτικές εκστρατείες και η ενθάρρυνση προώθηση συνεργειών μεταξύ κατασκευαστών – επισκευαστών – φορέων ανακύκλωσης είναι θεμιτά μέτρα αλλά δεν πρόκειται να αποδώσουν όσο το κόστος των ανταλλακτικών καθορίζεται σε ύψος που δύο ή τρεις διαδοχικές βλάβες κρίσιμων εξαρτημάτων καθιστούν πιο ακριβή την επισκευή από την αγορά νέου προϊόντος. Τόσο οι κατασκευαστές όσο και πολλοί επισκευαστές είναι σε θέση να γνωρίζουν τόσο τις συνήθεις βλάβες όσο και την αλληλουχία αυτών. Οι μόνοι που δεν τις γνωρίζουν είναι οι καταναλωτές και οι ελεγκτικοί μηχανισμοί.

Β.2.5 Παρατηρήσεις επί του Μέρους Ε΄

Το Μέρος Ε΄ στοχεύει στην υλοποίηση δεσμεύσεων της χώρας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για νομοθετικές μεταβολές στον ν. 3959/2011. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. δεν υπάρχουν σχόλια.

Β.2.6 Παρατηρήσεις επί του Μέρους ΣΤ΄

Με το Μέρος ΣΤ΄ εισάγονται ρυθμίσεις περί παροχής διοικητικών, οικονομικών, δικαστικών ατελειών και δικονομικών προνομίων του Δημοσίου και απαλλαγής κατά το στάδιο της εκκαθάρισης της κρατικής εταιρείας «Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε. υπό εκκαθάριση» από τέλη, φόρους, εισφορές υπέρ τρίτων, δικαστικά τέλη, κρατήσεις, εκτός του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και την παράταση της διοικητικής υποστήριξης της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει την ανάγκη να οριστεί η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της «Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή», ώστε να γίνει γνωστή και η λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας των 12 μηνών.

Β.2.7 Παρατηρήσεις επί του Μέρους Ζ΄

Με το Μέρος Ζ΄ αντιμετωπίζεται το ζήτημα της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 (Fuel EU Maritime), που αφορά στη χρήση ανανεώσιμων και χαμηλών σε άνθρακα καυσίμων στη ναυτιλία, με σκοπό τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις θαλάσσιες μεταφορές.

Ειδικότερα, το Μέρος Ζ΄ θεσπίζει το αναγκαίο εθνικό πλαίσιο για την αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 (FuelEU Maritime), μέσω του καθορισμού αρμόδιων αρχών, διαδικασιών ελέγχου και μηχανισμών συμμόρφωσης.

Η ύπαρξη σαφούς διοικητικού μηχανισμού αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό FuelEU Maritime και για την επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στις θαλάσσιες μεταφορές.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι **η επιτυχής εφαρμογή του νέου πλαισίου προϋποθέτει το σαφή συντονισμό των εμπλεκόμενων διοικητικών αρχών, προκειμένου να αποφεύγονται αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων και διοικητικές επιβαρύνσεις για τις υπόχρεες επιχειρήσεις**. Παράλληλα, ιδιαίτερη σημασία αποκτά η **έγκαιρη ανάπτυξη των αναγκαίων**

λιμενικών και ενεργειακών υποδομών, καθώς και η παροχή επαρκούς τεχνικής υποστήριξης προς τους φορείς της ναυτιλιακής αγοράς κατά τα πρώτα στάδια εφαρμογής του Κανονισμού.

Περαιτέρω, θεωρείται σκόπιμη η παρακολούθηση της εφαρμογής του συστήματος κυρώσεων κατά τα πρώτα έτη λειτουργίας του, προκειμένου να αξιολογηθεί η αποτελεσματικότητά του και η συμβολή του στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων του Κανονισμού, χωρίς να δημιουργούνται δυσανάλογες διοικητικές ή οικονομικές επιβαρύνσεις.

Γ. ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

άρθρο 3 παρ.3

Εισάγεται διαφοροποίηση μεταξύ πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων αφενός, και μεγάλων διαδικτυακών προμηθευτών ή παρόχων υπηρεσιών αφετέρου. Το κείμενο προβλέπει αυστηρότερη μεταχείριση για προθεσμιακές πληρωμές που προσφέρονται από επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες και δραστηριοποιούνται σε εξ αποστάσεως/ηλεκτρονικές συμβάσεις με καταναλωτές. Στις περιπτώσεις αυτές, η εξαίρεση περιορίζεται και απαιτείται, μεταξύ άλλων, πλήρης εξόφληση εντός 14 ημερών.

Η διάκριση αυτή κινείται προς την ορθή κατεύθυνση, διότι αναγνωρίζει ότι οι μεγάλοι online πάροχοι και οι πλατφόρμες με ευρύ πελατολόγιο δεν είναι συγκρίσιμοι με μια μικρή τοπική επιχείρηση ή έναν μικρό επαγγελματία.

Θα πρέπει να διασφαλισθεί ένα πλαίσιο διατήρησης της αρχής της αναλογικότητας ώστε να μη μεταφέρονται στις μικρές επιχειρήσεις βάρη που σχεδιάστηκαν κυρίως για τράπεζες, πιστωτικούς φορείς, fintech παρόχους και μεγάλες πλατφόρμες BNPL. Η προστασία του καταναλωτή είναι φυσικά θεμιτός και αναγκαίος στόχος, όμως, για τις μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες συχνά δεν διαθέτουν νομικά ή κανονιστικά τμήματα, ακόμη και μικρές αβεβαιότητες μπορούν να λειτουργήσουν αποτρεπτικά ως προς την παροχή απλών εμπορικών διευκολύνσεων.

άρθρο 4

Ειδικά στο θέμα του ορισμού του «καταναλωτή», επισημαίνεται ότι «επιτρέπει» μια προβληματική και ελαστική ερμηνεία καλύπτοντας πρακτικά τα δικαιώματα μόνο του φυσικού προσώπου που αιτείται τη σύμβαση και όχι τυχόν εγγυητές που συνδράμουν για την σύναψη της πίστωσης. Αν και τα πρόσωπα αυτά περιλαμβάνονται τυπικά στον ορισμό του καταναλωτή, η παροχή και στον εγγυητή του συνόλου των πληροφοριών που διατίθενται στον αιτούντα είναι ζήτημα ερμηνείας. Κρίνεται επομένως σκόπιμο να περιληφθεί στον ορισμό του καταναλωτή και η έννοια του εγγυητή προκειμένου να προκύπτει με σαφήνεια ότι το σύνολο των όρων και των πληροφοριών που προβλέπονται στο νομοσχέδιο πρέπει να παρέχονται με τον ίδιο τρόπο και σε τυχόν εγγυητή ώστε να μην θεωρείται ότι οι υποχρεώσεις έχουν καλυφθεί μόνο με την

τήρηση των όσων προβλέπονται για τον αιτούντα. Οι συμβάσεις πίστωσης που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νομοσχεδίου και ενδέχεται να περιλαμβάνουν και εγγυητές είναι ενδεικτικά τυχόν πιστώσεις για ανακαίνιση κατοικιών, πιστώσεις σταδιακής αποπληρωμής αγαθών, η έκδοση πιστωτικής κάρτας με όρια που υπερβαίνουν την ατομική πιστοληπτική ικανότητα του φυσικού προσώπου στο όνομα του οποίου εκδίδεται κ.ά.

άρθρο 7 παρ. 1-3 και άρθρο 8 παρ.1-6

Αναφορικά με τη διαφήμιση και την εμπορική επικοινωνία, η Οδηγία ενισχύει τους κανόνες για τη διαφήμιση πιστώσεων και επιδιώκει να αποτρέψει πρακτικές που παρουσιάζουν την πίστωση ως λύση χωρίς κόστος ή χωρίς κίνδυνο. Αυτό μπορεί να αφορά μικρές επιχειρήσεις όταν διαφημίζουν «άτοκες δόσεις», «πληρωμή αργότερα», «εύκολη χρηματοδότηση» ή αντίστοιχες εμπορικές προσφορές.

Θα ήταν χρήσιμο να προβλεφθούν στο σχ/ν εξουσιοδοτικές διατάξεις για την έκδοση πρακτικών κατευθυντήριων οδηγιών, με απλά υποδείγματα διατύπωσης και σαφείς κανόνες συμμόρφωσης ιδιαίτερα για μικρές επιχειρήσεις, ώστε να μη δημιουργείται ανασφάλεια δικαίου.

άρθρο 10

Το δικαίωμα υπαναχώρησης πρέπει να παρέχεται και στους εγγυητές με τους ίδιους όρους, ενώ σε περίπτωση εκταμίευσης σε προηγούμενο χρόνο από την υπαναχώρηση εγγυητή θα πρέπει να διευκρινίζεται ότι υπόχρεος επιστροφής της πίστωσης ή εξεύρεσης άλλου κατάλληλου εγγυητή είναι ο αιτών της πίστωσης.

άρθρο 12, σε συνδυασμό με τα άρθρα 10, 13, 22 και 46 παρ. 6

Στις περιπτώσεις συνεργασίας μικρών επιχειρήσεων με τρίτους πιστωτικούς παρόχους, όπως τράπεζες, ιδρύματα πληρωμών ή BNPL/fintech παρόχους, ο καταναλωτής μπορεί να αγοράζει ένα προϊόν ή μια υπηρεσία από μικρή επιχείρηση, αλλά η πίστωση να παρέχεται από τρίτο.

Χρειάζεται σαφής κατανομή ευθυνών. Οι κύριες υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης, πιστοληπτικής αξιολόγησης, διαφάνειας του κόστους και συμμόρφωσης με το πλαίσιο καταναλωτικής πίστης πρέπει να βαρύνουν τον πιστωτικό φορέα ή τον εξειδικευμένο πάροχο, όχι τον μικρό έμπορο που απλώς διαθέτει τη δυνατότητα πληρωμής μέσω συνεργαζόμενου

σχήματος. Αν ο μικρός έμπορος εμπλέκεται στην προώθηση του προϊόντος πίστωσης, θα πρέπει βεβαίως να ισχύουν βασικοί κανόνες διαφάνειας και αποφυγής παραπλανητικών πρακτικών, αλλά όχι υποχρεώσεις δυσανάλογες προς τον ρόλο και τις δυνατότητές του.

άρθρο 16

Προβλέπεται η δυνατότητα του δανειστή να υποχρεώσει τον καταναλωτή να συνάπτει, ή να διατηρεί ασφαλιστική σύμβαση. Οι προβλέψεις του άρθρου αυτού στην παράγραφο 1 «*.....εφόσον τούτο δικαιολογείται και είναι αναλογικό.....*» είναι αόριστες και αφήνουν στους δανειστές την ευχέρεια να αποφασίζουν τους όρους και το κόστος των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Επισημαίνεται ότι το κόστος μιας ασφαλιστικής σύμβασης αυξάνει κατά πολύ το κόστος της πίστωσης. Η διάταξη θα πρέπει είτε να εξαλειφθεί, είτε να εξειδικευθεί ώστε να μην οδηγεί σε υπέρμετρη επιβάρυνση των καταναλωτών.

άρθρο 22

Πρέπει να αποσαφηνιστεί εάν η από κοινού αίτηση πίστωσης που προβλέπεται στο άρθρο 22 περί πιστοληπτικής ικανότητας αφορά και εγγυητές ή όχι.

άρθρα 32-33

Η δυνατότητα υπερανάληψης ή υπέρβασης αποτελεί υπηρεσία που συνήθως παρέχεται αυτόματα χωρίς αίτηση με την παροχή χρεωστικής ή πιστωτικής κάρτας. Πρόκειται επί της ουσίας για παροχή πίστωσης ανοικτού τύπου που επιβαρύνεται με επιτόκιο ανάλογο των καταναλωτικών δανείων εφόσον ο καταναλωτής κάνει χρήση της υπηρεσίας. Τόσο οι καθαρές πιστώσεις μέσω πιστωτικής κάρτας όσο και οι δυνατότητες υπερανάληψης ή υπέρβασης παρέχουν τη δυνατότητα ελάχιστης καταβολής.

Προτείνεται η προσθήκη ξεκάθαρης ενημέρωσης προς τον καταναλωτή ότι η ενεργοποίηση της δυνατότητας ελάχιστης καταβολής συνεπάγεται επιβολή τόκων ακόμα και αν έκανε χρήση άτοκων δόσεων.

άρθρο 40

Ισχύουν οι παρατηρήσεις της γενικής αξιολόγησης σχετικά με την απουσία αιτιολόγησης του καθορισμού των ανώτατων επιβαρύνσεων. Το γεγονός ότι τίθενται ανώτερα όρια από σύμβαση

πίστωσης είναι σαφώς θετικό συγκριτικά με τα όσα ισχύουν σήμερα που πρακτικά παρέχουν απόλυτη ελευθερία. Ο καθορισμός όμως ευχέρειας είσπραξης ποσού για παράδειγμα 60% πλέον του ποσού που χορηγήθηκε ως πίστωση σε διάστημα ακόμα και ενός ή δύο ετών είναι ένα όριο υπερβολικό που σε καμία περίπτωση δεν χαρακτηρίζεται εύλογο με βάση το λειτουργικό κόστος υποστήριξης – εξυπηρέτησης του καταναλωτή και το κέρδος του πιστωτή.

Προτείνεται η μείωση των ανώτατων αυτών ορίων.

άρθρο 44

Το κόστος των ρυθμίσεων οφειλών σε υπερημερία που επιβάλλονται στον δανειολήπτη δε πρέπει να υπερβαίνουν τα πραγματικά κόστη του δανειστή. Συχνά, οι καταναλωτές υποχρεώνονται να πληρώσουν υψηλό κόστος, για να διακανονίσουν το χρέος τους, το οποίο αυξάνει δυσανάλογα το αρχικό χρέος αντί να παρέχει πραγματική βοήθεια και δεύτερη ευκαιρία.

άρθρο 45

Αναφορικά με την υποχρέωση των Ενώσεων Καταναλωτών να παρέχουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, δωρεάν, σε καταναλωτές με οικονομικές δυσκολίες, θα πρέπει να προβλεφθεί η κάλυψη των εξόδων των Ενώσεων Καταναλωτών.

Επιπλέον, κρίνεται σκόπιμο να προστεθούν τα στοιχεία επικοινωνίας των Κέντρων Εξυπηρέτησης Δανειοληπτών και των Γραφείων Εξυπηρέτησης Δανειοληπτών που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 4α του άρθρου αυτού και τα οποία λειτουργούν, αυτή τη στιγμή, στη χώρα μας.

άρθρο 62

Προτείνεται να οριστούν προθεσμίες για τις εξουσιοδοτικές διατάξεις. Η αρνητική εμπειρία από την ενσωμάτωση της Οδηγίας για τις Αντιπροσωπευτικές Αγωγές και την τεράστια καθυστέρηση στην έκδοση εξουσιοδοτικών διατάξεων δεν πρέπει να επαναληφθεί.

άρθρο 73

Ισχύει η παρατήρηση της γενικής αξιολόγησης ότι ο τρόπος που διατυπώνεται η διάταξη θεσπίζει μεν την υποχρέωση, δεν διασφαλίζει όμως την πλήρη συμμόρφωση του προμηθευτή, τουλάχιστον όπως αυτή περιγράφεται στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης (ΑΣΥΡ) του σχ/ν.

Η διατύπωση ως έχει επιδέχεται πολλαπλών ερμηνειών και εφαρμογών, προτείνεται επομένως η επαναδιατύπωση αυτής.

άρθρα 68 έως 78

Τα άρθρα αυτά αποτελούν μεταφορές, τροποποιήσεις καθώς και κάποιες προσθήκες του Νόμου 2251. Δεν είναι κατανοητό γιατί δε συνεχίζεται η χωριστή αναφορά στο Νόμο στις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση, ή εκτός εμπορικού, ή μέσω επιγραμμικής διεπαφής, ώστε οι καταναλωτές να βρίσκουν πιο εύκολα τα δικαιώματά τους. Όσον αφορά στο άρθρο 78, αναφέρεται ότι το 4θ του 2251/1994 καταργείται από 19/06/2026. Κατά συνέπεια, την παρούσα χρονική στιγμή οι εξ αποστάσεως συμβάσεις χρηματοοικονομικών προϊόντων δεν καλύπτονται από καμία νομοθεσία.

Άρθρο 71

Προτείνεται να προστεθεί ως έχει η ισχύουσα έως 19/06/2025 παράγραφος 4δ του άρθρου 4θ του Νόμου 2251/1994: «*Όσο διαρκεί η συμβατική σχέση, ο καταναλωτής δικαιούται, ύστερα από αίτημά του, να λαμβάνει τους συμβατικούς όρους εγγράφως. Επιπλέον, ο καταναλωτής δικαιούται να αλλάζει το χρησιμοποιούμενο μέσο επικοινωνίας από απόσταση, εκτός αν αυτό είναι ασυμβίβαστο με τη συναφθείσα σύμβαση από απόσταση, ή με τη φύση της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής υπηρεσίας*»

Άρθρο 74

Προτείνεται να προστεθούν ως έχουν οι ισχύουσες έως 19/06/2025 παράγραφοι 7 και 8 του άρθρου 4θ του Νόμου 2251/1994: «*Μη αιτηθείσες υπηρεσίες: Απαγορεύεται η παροχή στον καταναλωτή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών από απόσταση χωρίς προηγούμενο σχετικό αίτημά του, όταν καλείται να τις αποκτήσει έναντι άμεσης ή μεταγενέστερης πληρωμής. Αν η παροχή των υπηρεσιών αυτών πραγματοποιηθεί, ο καταναλωτής απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση*

και δεν οφείλει οποιοδήποτε τίμημα, εκτός αν η παροχή υπηρεσιών οφείλεται σε προφανές λάθος, όποτε ο καταναλωτής θέτει την υπηρεσία, εφόσον η φύση της το επιτρέπει, για εύλογο χρόνο στη διάθεση του προμηθευτή. Η μη απάντηση του καταναλωτή δεν συνιστά σε καμία περίπτωση συναίνεση του».

«Αυτόκλητη επικοινωνία: α. Η χρησιμοποίηση των τεχνικών επικοινωνίας πρέπει να γίνεται κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μην προσβάλλεται η ιδιωτική ζωή του καταναλωτή.

β.Ειδικότερα, για μη ζητηθείσα επικοινωνία εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3471/2006».

Άρθρο 82

Με το άρθρο 82 τροποποιείται το άρθρο 3β του ν. 2251/1994.

Η εφαρμογή της περ. ζ΄ της παρ. 1 του άρθρου 3β αναφορικά με τις διαθέσιμες φιλικές προς το περιβάλλον επιλογές παράδοσης, προϋποθέτει την παροχή επαρκούς ερμηνευτικής καθοδήγησης προς τις επιχειρήσεις και τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές. Προτείνεται η έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών η οποία θα συμβάλει στην ομοιόμορφη εφαρμογή της διάταξης και στην αποφυγή αποκλινουσών πρακτικών στην αγορά, ιδίως ως προς τα κριτήρια χαρακτηρισμού μιας επιλογής παράδοσης ως περιβαλλοντικά φιλικής.

Η εφαρμογή της περ. κε΄ της παρ. 1 του άρθρου 3β, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για το εκτιμώμενο κόστος ανταλλακτικών, θα ωφελείτο από περαιτέρω αποσαφήνιση ως προς τον τρόπο προσδιορισμού και επικαιροποίησης της σχετικής πληροφορίας, προκειμένου να διασφαλισθεί η συγκρισιμότητα των παρεχόμενων στοιχείων και να περιορισθούν ενδεχόμενες ερμηνευτικές αμφισβητήσεις.

Επισημαίνεται επίσης ότι η παρ. 9 του άρθρου 3β διατηρεί ως έννομη συνέπεια τη δυνατότητα ακυρότητας της σύμβασης υπέρ του καταναλωτή σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων ενημέρωσης. Δεδομένου ότι οι νέες απαιτήσεις ενημέρωσης που εισάγονται με το παρόν σχέδιο νόμου είναι εκτενέστερες και τεχνικά πιο σύνθετες σε σχέση με το προϊσχύον καθεστώς, θα μπορούσε να εξετασθεί κατά το στάδιο εφαρμογής η ανάγκη παροχής ερμηνευτικών κατευθύνσεων ως προς το πεδίο εφαρμογής της διάταξης, προκειμένου να διασφαλισθεί η

αναλογική και ομοιόμορφη εφαρμογή της, λαμβανομένης υπόψη της βαρύτητας της παράβασης και των συνεπειών της για τον καταναλωτή.

άρθρο 83 παρ.1

Προτείνεται να γίνει ιδιαίτερη μνεία, ότι απλή και κατανοητή γλώσσα εννοείται οπωσδήποτε η ελληνική.

άρθρο 95

Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι το ευρωπαϊκό έντυπο πληροφόρησης θα πρέπει να καταστεί υποχρεωτικό και να αποτελεί υποχρέωση του κατασκευαστή ο οποίος μπορεί να παρέχει εξ αρχής πληροφορίες για αναμενόμενες βλάβες αναλώσιμων μερών των αγαθών, όπως προβλέπεται και στο άρθρο 97.

Άρθρο 102

Βάσει όσων έχουν αναφερθεί στη γενική αξιολόγηση, προτείνεται να προβλεφθεί ειδικός κόμβος όπου οι καταναλωτές θα μπορούν να αναρτούν το μοντέλο της συσκευής που έχουν εμπειρία επισκευής, το κόστος που ανέλαβαν και το χρόνο που ανέμεναν για την επισκευή καθώς και το αποτέλεσμα αυτής. Η ασφαλής ανάρτηση (π.χ. μέσω κωδικών taxis χωρίς όμως δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων) θα διαμορφώσει ένα πρότυπο δημόσιο δείκτη αξιολόγησης της ανθεκτικότητας κάθε συσκευής, της συχνότητας εμφάνισης βλάβης και το τελικό κόστος επισκευής μετά το πέρας της εργοστασιακής εγγύησης.

άρθρο 115

Προτείνεται να οριστεί η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της «Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή», ώστε να γίνει γνωστή και η λήξη της προθεσμίας των 12 μηνών.

CHRISTINA
TSAKONA
29.06.2026 23:53

Αριθμ. 95 / 6 / 2026

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης «Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά-Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/828, 2023/2225, 2023/2673, 2024/825, 2024/1799 και 2026/74»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου ρυθμίζονται διάφορα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

ΜΕΡΟΣ Α΄

Με τις διατάξεις του υπόψη Μέρους ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2225 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Οκτωβρίου 2023 σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές και την κατάργηση της Οδηγίας 2008/48/Ε.Κ.. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής:

1.α. Περιγράφεται ο σκοπός και το αντικείμενο των προωθούμενων διατάξεων, ήτοι η ενίσχυση της προστασίας των καταναλωτών σε συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με καταναλωτές, είτε έχουν τη μορφή δανείου, είτε τη μορφή συμφωνίας για εξόφληση της οφειλής σε μεταγενέστερο χρόνο, είτε τη μορφή οποιασδήποτε άλλης παρόμοιας χρηματοδοτικής διευκόλυνσης.
β. Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής και δίδονται οι συναφείς ορισμοί. **(άρθρα 1 - 4)**

2. Εισάγεται/-ονται:
- υποχρέωση παροχής πληροφοριών δωρεάν στους καταναλωτές, ανεξάρτητα από τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την παροχή τους,
- ρυθμίσεις αναφορικά με τις πληροφορίες που παρέχονται πριν από τη σύναψη της σύμβασης πίστωσης (συνάγεται η επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι σχετικές πληροφορίες, που αφορούν

συμβάσεις πίστωσης, είναι αθέμιτες, ασαφείς και παραπλανητικές).
(άρθρα 5 - 14)

3.α. Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τις πρακτικές δέσμευσης και ομαδοποίησης καθώς και της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών σε καταναλωτές από πιστωτικό φορέα ή από μεσίτη πιστώσεων.
β. Θεσπίζεται απαγόρευση της αυτόκλητης χορήγησης πιστώσεων σε καταναλωτή. **(άρθρα 15 – 21)**

4.α. Ρυθμίζονται τα ζητήματα που σχετίζονται με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του καταναλωτή.
β. Περιγράφονται η μορφή και το περιεχόμενο των συμβάσεων πίστωσης. **(άρθρα 22 – 29 & 62 παρ. 1)**

5. Καθορίζονται οι υποχρεώσεις του πιστωτικού φορέα έναντι του καταναλωτή ως προς την ενημέρωση του τελευταίου σε θέματα που αφορούν i) στην τροποποίηση της σύμβασης πίστωσης και ii) στις μεταβολές των χρεωστικών επιτοκίων. **(άρθρα 30 & 31)**

6. Προβλέπονται:
α. η χορήγηση πίστωσης στον καταναλωτή με τη μορφή δυνατότητας υπερανάληψης,
β. η δυνατότητα υπέρβασης του πιστωτικού ορίου, στην περίπτωση σύμβασης ανοίγματος τρεχούμενου λογαριασμού,
γ. το δικαίωμα:
- του καταναλωτή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση πίστωσης, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις,
- αμφοτέρων των μερών, καταγγελίας της σύμβασης πίστωσης αόριστης διάρκειας,
- του πιστωτικού φορέα να παύσει το δικαίωμα του καταναλωτή για αναλήψεις πιστώσεων από σύμβαση πίστωσης αόριστης διάρκειας.

(άρθρα 32 - 36)

7. Παρέχεται στον καταναλωτή το δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης της πίστωσης, με πρόβλεψη καταβολής στον πιστωτικό φορέα, αποζημίωσης για ενδεχόμενα έξοδα που συνδέονται με την εν λόγω πρόωρη εξόφληση, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. **(άρθρα 37 & 38)**

8.α. Καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του Συνολικού Ετήσιου Πραγματικού Επιτοκίου (Σ.Ε.Π.Ε.).

β. Προβλέπονται μέτρα για τον περιορισμό των χρεωστικών επιτοκίων, των συνολικών ετήσιων πραγματικών επιτοκίων ή του συνολικού κόστους της πίστωσης σε βάρος του καταναλωτή. **(άρθρα 39, 40 & 62 παρ. 2)**

9. Τίθεται το πλαίσιο των υποχρεώσεων επαγγελματικής δεοντολογίας από πλευράς πιστωτικών φορέων και μεσιτών πιστώσεων, κατά την παροχή πίστωσης σε καταναλωτές καθώς και της διασφάλισης καταλληλόλητας και επάρκειας του προσωπικού τους. **(άρθρα 41, 42 & 62 παρ. 3)**

10. Προωθούνται μέτρα εκπαίδευσης και ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με συμβάσεις πίστωσης, από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, σε συνεργασία με τους αναφερόμενους φορείς. **(άρθρο 43)**

11.α. Προβλέπεται η λήψη μέτρων ρύθμισης από τους πιστωτικούς φορείς, πριν από την έναρξη διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη καταναλωτή.

β. Παρέχεται το δικαίωμα πρόσβασης του καταναλωτή σε ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες για την αντιμετώπιση δυσκολιών στην εξυπηρέτηση των οικονομικών του υποχρεώσεων.

γ. Καθορίζονται οι αρμόδιοι φορείς, για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη.

δ. Συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, μητρώο φορέων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη.

ε. Προβλέπεται η καταβολή από τους πιστωτικούς φορείς, εισφοράς χρηματοδότησης, για την κάλυψη των δαπανών παροχής δωρεάν ανεξάρτητων συμβουλευτικών υπηρεσιών από τους αναφερόμενους φορείς.

(άρθρα 44, 45 & 62 παρ. 4 - 6)

12.α. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση από την Τράπεζα της Ελλάδος, άδειας λειτουργίας μεσίτη πιστώσεων καταναλωτικής πίστης για την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικής διαμεσολάβησης, σε συμβάσεις πίστωσης με καταναλωτές ή της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών.

β. Τηρείται από την Τράπεζα της Ελλάδος i) ενιαίο μητρώο μεσιτών πιστώσεων και ii) δημόσιο μητρώο πιστωτικών φορέων, στο οποίο καταγράφονται όλοι οι πιστωτικοί φορείς που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα.

γ. Επικαιροποιείται το πλαίσιο αδειοδότησης από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικών φορέων. **(άρθρα 46 - 53 & 62 παρ. 7 - 10)**

13. Παρέχεται στους καταναλωτές η δυνατότητα προσφυγής σε διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών, αναφορικά με δικαιώματα και υποχρεώσεις που απορρέουν, από τις διατάξεις του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου, στις οποίες συμμετέχουν πιστωτικοί φορείς και μεσίτες πιστώσεων. **(άρθρο 54)**

14.α. Ορίζονται οι αρμόδιες αρχές για την εποπτεία της εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων και καθορίζονται οι αρμοδιότητές τους.
β. Προβλέπεται η επιβολή από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, διοικητικών κυρώσεων (σύσταση για συμμόρφωση, επιβολή χρηματικών προστίμων κ.α.) σε περίπτωση παραβάσεων των διατάξεων αρμοδιότητάς της, κ.λπ.. **(άρθρα 55 - 61 & 63 - 65)**

ΜΕΡΟΣ Β΄

Με τις διατάξεις του υπόψη Μέρους ενσωματώνεται στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Νοεμβρίου 2023 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/83/ΕΕ όσον αφορά τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως και για την κατάργηση της Οδηγίας 2002/65/ΕΚ».

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, επικαιροποιούνται οι διατάξεις του σχετικού νομοθετικού πλαισίου (ν. 2251/1994) που διέπει τις εν γένει συμβάσεις [διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμο κ.λπ.) ή λοιπά διοικητικά μέτρα που δύνανται να επιβάλλουν οι αρμόδιες αρχές για τις αναφερόμενες παραβάσεις, υποχρεώσεις ενημέρωσης των καταναλωτών για συμβάσεις εξ αποστάσεως, όροι και προϋποθέσεις άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης, διαδικασία πληρωμής για την υπηρεσία που παρασχέθηκε πριν από την άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης, κ.λ.π]. **(άρθρα 66 - 78)**

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του υπόψη Μέρους ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2024 για την τροποποίηση των Οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά στην ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης. Συγκεκριμένα :

1. Επανακαθορίζονται:
- οι ορισμοί των εννοιών που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ καταναλωτών και προμηθευτών,

- οι υποχρεώσεις του προμηθευτή για την ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με τις αναφερόμενες κατηγορίες συμβάσεων,
- τα στοιχεία και οι πράξεις ή παραλείψεις, βάσει των οποίων μία εμπορική πρακτική λογίζεται παραπλανητική,
- οι εμπορικές πρακτικές που απαγορεύονται ως παραπλανητικές.

(άρθρα 79 - 84 & 86 - 90)

2. Εισάγεται η χρήση εναρμονισμένης ανακοίνωσης και εναρμονισμένου σήματος για την παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές σχετικά με τη νόμιμη εγγύηση συμμόρφωσης των προϊόντων και την εμπορική εγγύηση για την ανθεκτικότητά τους.
(άρθρο 85)

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Με τις διατάξεις του εν λόγω Μέρους ενσωματώνεται στην εθνική μας νομοθεσία (ν.2251/1994) η Οδηγία (ΕΕ) 2024/1799 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με κοινούς κανόνες για την προώθηση της επισκευής αγαθών και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2394 και των Οδηγιών (ΕΕ) 2019/771 και (ΕΕ) 2020/1828. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του υπόψη Μέρους [εφαρμόζονται στην επισκευή αγαθών που αγοράζουν οι καταναλωτές σε περίπτωση ελαττώματος των αγαθών, το οποίο προκύπτει ή καθίσταται εμφανές μετά το πέρας της προθεσμίας παραγραφής του άρθρου 554 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984)].
β. Θεσπίζεται υποχρέωση των κατασκευαστών να προβαίνουν, κατόπιν αιτήματος του καταναλωτή, στην επισκευή συγκεκριμένων αγαθών, για τα οποία προβλέπονται απαιτήσεις δυνατότητας επισκευής.
γ. Εισάγεται η λήψη μέτρων για την προώθηση της επισκευής (ανάπτυξη και υλοποίηση ενημερωτικών καμπανιών κ.λπ.)
δ. Προβλέπεται η δυνατότητα: i) επιλογής από τον καταναλωτή μεταξύ επισκευής ή αντικατάστασης του πράγματος, και ii) παροχής στον καταναλωτή πράγματος αντικατάστασης κατά τη διάρκεια της επισκευής.
ε. Εισάγεται ρύθμιση σχετικά με τον χρόνο παραγραφής των δικαιωμάτων του αγοραστή επί κινητών πραγμάτων, σε περίπτωση που ως τρόπος αποκατάστασης επιλεγεί η διόρθωση.
στ. Καθορίζεται το πλαίσιο λειτουργίας του εθνικού τμήματος στην ευρωπαϊκή επιγραμμική πλατφόρμα για επισκευές (προβλέπεται μεταξύ άλλων

η αποστολή εκπροσώπου στην ομάδα εμπειρογνωμόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παροχή συμβουλών, σχετικά με τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας και του εθνικού τμήματος κ.λπ.).

(άρθρα 91 - 111)

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Προστίθεται και η άρνηση παροχής πληροφοριών λόγω μη προσέλευσης σε κατάθεση, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να επιβάλλει, με απόφασή της, τις προβλεπόμενες κυρώσεις στα αναφερόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (μεταξύ άλλων πρόστιμο και χρηματική ποινή).

(άρθρα 112 - 114)

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

1. Τροποποιούνται διατάξεις του ν. 4548/2018, περί ανωνύμων εταιρειών, ώστε να ενσωματωθούν στην ελληνική έννομη τάξη διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828.

(άρθρο 115)

2.α. Ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα ανάπτυξης Επιχειρηματικών Πάρκων στον Δήμο Μεγαλόπολης (όροι και διαδικασία διασφάλισης, μέσω απαλλοτρίωσης, αιτούμενης έκτασης Επιχειρηματικού Πάρκου, κ.λ.π.).

β. Συμπληρώνεται το άρθρο 56 του ν. 2637/1998 και επιτρέπεται (κατ' εξαίρεση της σχετικής απαγόρευσης) και η άσκηση δραστηριοτήτων σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, εφόσον πρόκειται για περιπτώσεις επενδύσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, επί εδαφών που βρίσκονται εντός Πυρήνα Ζώνης Απολιγνιτοποίησης, κυριότητας της Ανώνυμης Εταιρείας με τον διακριτικό τίτλο «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Μ.Α.Ε.».

(άρθρα 116 - 118)

3.α. Εισάγεται ειδικό καθεστώς (αφορολόγητο, ανεκχώρητο, ακατάσχετο, μη υποκείμενο σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, ούτε σε δέσμευση και συμψηφισμό με βεβαιωμένα χρέη, μη υπολογιζόμενο στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα κ.λπ.) για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης που χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Ανάπτυξης ΤΠΑ Υπουργείου Ανάπτυξης 2026-2030 με τίτλο «Ενίσχυση των επιχειρήσεων του κλάδου γούνας της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για την αναπτυξιακή επανεκκίνησή τους».

β. Απαλλάσσονται οι δικαιούχοι της ανωτέρω ενίσχυσης, από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής

ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης. **(άρθρο 119)**

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

1. Εισάγονται ρυθμίσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 αναφορικά με τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές και μεταξύ άλλων:

α. Ορίζεται το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του εν λόγω Κανονισμού.

β. Προβλέπεται ότι τα ποσά των εσόδων που προκύπτουν από τα πρόστιμα Fuel EU που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του ανωτέρω Κανονισμού, αποτελούν πράσινους πόρους και αποδίδονται υπέρ του Πράσινου Ταμείου σε λογαριασμό τηρούμενο αποκλειστικά για την εκπλήρωση του σκοπού του εν λόγω Κανονισμού, χωρίς τους προβλεπόμενους περιορισμούς (άρθρο 3 παρ. 1, 4, του ν.3889/2010).

Περαιτέρω, προσδιορίζεται η διαδικασία κοινοποίησης των ανωτέρω προστίμων στις υπόχρεες εταιρείες και η υποχρέωση εκ μέρους τους της καταβολής αυτών, για την έκδοση από την αρμόδια αρχή του Εγγράφου Συμμόρφωσης Fuel EU.

γ. Καθορίζονται οι άξονες προτεραιότητας στους οποίους κατευθύνονται οι πόροι που προκύπτουν από τα προαναφερόμενα έσοδα, τα οποία διατίθενται μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων που καταρτίζονται από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με τα οριζόμενα κριτήρια επιλεξιμότητας. Προβλέπεται δε ότι, ποσοστό έως δύο τοις εκατό (2%) των εσόδων του προηγούμενου έτους διατίθεται για τα λειτουργικά έξοδα του Πράσινου Ταμείου.

δ. Προσδιορίζονται οι τελικοί δικαιούχοι των εν λόγω χρηματοδοτικών προγραμμάτων και εισάγεται η υποχρέωση της αρμόδιας αρχής να κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση διάθεσης των προαναφερόμενων εσόδων, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

ε. Προβλέπεται η επιβολή του μνημονευόμενου προστίμου σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων εταιρειών με τις διαδικαστικές προϋποθέσεις του προαναφερόμενου Κανονισμού, του οποίου η είσπραξη και η διάθεση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ.55/1998 για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. **(άρθρα 120 - 129)**

2.α. Παρέχονται οι αναγκαίες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις για την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων, με τις οποίες, μεταξύ άλλων:

- Συστήνεται και εντάσσεται στον Οργανισμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής υπηρεσιακή μονάδα, με αρμοδιότητα την πράσινη μετάβαση της ναυτιλίας και την άσκηση των καθηκόντων της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805.

- Εγκρίνονται τα προαναφερόμενα χρηματοδοτικά προγράμματα και καθορίζονται το ύψος και ο τρόπος διάθεσης των επιχορηγήσεων, οι κατηγορίες δικαιούχων, οι επιλέξιμες δράσεις, κ.λπ.
- Αναπροσαρμόζονται τα όρια του επιβαλλόμενου προστίμου Fuel EU.

β. Παρατίθεται μεταβατικής ισχύος διάταξη, με την οποία καθορίζεται η αρμόδια υπηρεσία άσκησης των καθηκόντων της αρμόδιας αρχής εφαρμογής του Κανονισμού, μέχρι τη σύσταση της νέας υπηρεσιακής μονάδας.

(άρθρα 130, 131)

ΜΕΡΟΣ Η΄

1. Παρατείνονται, από τη λήξη τους και έως την οριζόμενη ημερομηνία, τα αναφερόμενα μέτρα σχετικά με την ομαλή λειτουργία της αγοράς. **(άρθρο 132)**

2. Παρατείνονται κατά τα ειδικότερα οριζόμενα οι προθεσμίες που αναφέρονται στη(ν):
- έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης μετά από βεβαίωση όρων δόμησης, καθώς και έκδοσης οικοδομικής άδειας μετά από προέγκριση,
- εκτέλεση της αρμοδιότητας πρωτοκόλλων κατεδάφισης κατά προτεραιότητα,
- διενέργεια ελέγχων οικοδομικών αδειών στις νήσους Θήρας και Θηρασιάς,
- θητεία των μελών Συμβουλίων Αρχιτεκτονικής και Συμβουλίων Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. **(άρθρο 133)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, επέρχονται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση νέας υπηρεσιακής μονάδας στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αρμοδιότητα την πράσινη μετάβαση της ναυτιλίας και την ως εκ τούτου κάλυψη των εξόδων λειτουργίας αυτής, συμπεριλαμβανομένου και του επιδόματος θέσης ευθύνης στον προϊστάμενο αυτής. **(άρθρο 130 παρ. 1)**

Η εν λόγω δαπάνη, εξαρτάται από την έκδοση π.δ., με το οποίο θα καθοριστεί η διάρθρωση και η στελέχωση της ανωτέρω υπηρεσιακής μονάδας, η υλοποίηση της οποίας συναρτάται με τον χρόνο έναρξης λειτουργίας της.-

2. Δαπάνη από την αντιμετώπιση του διοικητικού κόστους του εκπροσώπου που θα αποσταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την παροχή συμβουλών, σχετικά με τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της ευρωπαϊκής

επιγραμμικής πλατφόρμας για επισκευές και του εθνικού τμήματος αυτής. **(άρθρο 108)**

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από τη(ν):

- επιβολή κυρώσεων (χρηματικά πρόστιμα) σε βάρος πιστωτικού φορέα ή μεσίτη πίστωσης, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 9α έως 9θ περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών και 13α του ν.2251/1994, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι οι διαφημίσεις και οι πρακτικές προώθησης που αφορούν συμβάσεις πίστωσης είναι αθέμιτες, ασαφείς και παραπλανητικές, **(άρθρο 7)**
- δυνατότητα επιβολής κυρώσεων (πρόστιμο) στους παραβάτες των οριζόμενων υποχρεώσεων σε σχέση με τους εν γένει όρους συναλλαγών όσον αφορά τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών υπηρεσιών που συνάπτονται εξ αποστάσεως, **(άρθρο 68)**
- παράταση ισχύος των μέτρων για την ομαλή λειτουργία της αγοράς και τη συνακόλουθη πιθανότητα επιβολής των σχετικών κυρώσεων (πρόστιμα) σε περίπτωση παραβίασής τους. **(άρθρο 132)**

II. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση</u>

1. Δαπάνη από τη(ν) :

- υλοποίηση μέτρων εκπαίδευσης και ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με συμβάσεις πίστωσης, **(άρθρο 43)**
- κάλυψη του κόστους λειτουργίας του μητρώου φορέων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη, **(άρθρο 45 παρ. 6)**
- λήψη διάφορων μέτρων για την προώθηση της επισκευής. **(άρθρο 106)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη:

- από την κάλυψη του κόστους απαλλοτρίωσης σχετικής έκτασης για την ανάπτυξη επιχειρηματικού πάρκου στον Δήμο Μεγαλόπολης, στην περίπτωση που φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4982/2022, μετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.). **(άρθρο 116)**
- λόγω του μη συνυπολογισμού της προβλεπόμενης ενίσχυσης στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. **(άρθρο 119)**

3. Απώλεια εσόδων λόγω του αφορολόγητου και ακατάσχετου χαρακτήρα της χορηγηθείσας ενίσχυσης στο πλαίσιο της αναφερόμενης δράσης. (**άρθρο 119)**

4. Χρονική υστέρηση είσπραξης εσόδων λόγω της απαλλαγής των δικαιούχων της ενίσχυσης, από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας. **(άρθρο 119)**

5. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την επιβολή από την Ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή, χρηματικών προστίμων, σε περίπτωση παραβάσεων των διατάξεων αρμοδιότητάς της. **(άρθρο 60)**

6. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, επί του προϋπολογισμού της Επιτροπής Ανταγωνισμού, από τη διεύρυνση των υποχρεώσεων των αναφερόμενων φυσικών και νομικών προσώπων, των οποίων τυχόν παράβαση επισύρει την επιβολή των προβλεπόμενων προστίμων και χρηματικών ποινών. **(άρθρο 113)**

III. <u>Επί του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου (φορέας Γενικής Κυβέρνησης)</u>

1. Δαπάνη από την υλοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο των σκοπών του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 με χρηματοδότηση από τα έσοδα των προστίμων Fuel EU που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του ανωτέρω Κανονισμού. **(άρθρα 123, 124, 128)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση αύξησης των λειτουργικών του εξόδων λόγω δυνατότητας διάθεσης ποσοστού έως δύο τοις εκατό (2%) των εσόδων του από τα πρόστιμα Fuel EU του προηγούμενου έτους, για την κάλυψη των εξόδων αυτών. **(άρθρο 124)**

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη:

α) των προστίμων Fuel EU που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 στις υπόχρεες εταιρείες σχετικά με τη χρήση ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στις θαλάσσιες μεταφορές, **(άρθρο 121)**

β) των διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων εταιρειών στις διαδικαστικές προϋποθέσεις του προαναφερόμενου Κανονισμού. **(άρθρο 127)**

Η εν λόγω αύξηση εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός παραβάσεων, ύψος επιβαλλόμενων προστίμων κ.λπ.) και από την έκδοση των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων.

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2026

Η Γενική Διευθύντρια

IOULIA ARMAGOU
29/06/2026 23:47
Ιουλία Γ. Αρμάγου

CHRISTINA
TSAKONA
29.06.2026 23:53

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών στους τομείς των συμβάσεων πιστώσεων, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και των συμβάσεων που συνάπτονται εξ αποστάσεως, εκτός καταστήματος και ηλεκτρονικά-Ενσωμάτωση των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/828, 2023/2225, 2023/2673, 2024/825, 2024/1799 και 2026/74»

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού</u>

1. Ετήσια δαπάνη από τη σύσταση νέας υπηρεσιακής μονάδας στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με αρμοδιότητα την πράσινη μετάβαση της ναυτιλίας και την ως εκ τούτου κάλυψη των εξόδων λειτουργίας αυτής, συμπεριλαμβανομένου και του επιδόματος θέσης ευθύνης στον προϊστάμενο αυτής. **(άρθρο 130 παρ. 1)**

Η εν λόγω δαπάνη, εξαρτάται από την έκδοση π.δ., με το οποίο θα καθοριστεί η διάρθρωση και η στελέχωση της ανωτέρω υπηρεσιακής μονάδας, η υλοποίηση της οποίας συναρτάται με τον χρόνο έναρξης λειτουργίας της.

2. Δαπάνη από την αντιμετώπιση του διοικητικού κόστους του εκπροσώπου που θα αποσταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την παροχή συμβουλών, σχετικά με τον σχεδιασμό και τη λειτουργία της ευρωπαϊκής επιγραμμικής πλατφόρμας για επισκευές και του εθνικού τμήματος αυτής. **(άρθρο 108)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

II. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση</u>

1. Δαπάνη από τη(ν) :

- υλοποίηση μέτρων εκπαίδευσης και ενημέρωσης των καταναλωτών σχετικά με συμβάσεις πίστωσης, **(άρθρο 43)**
- κάλυψη του κόστους λειτουργίας του μητρώου φορέων συμβουλευτικών υπηρεσιών για χρέη, **(άρθρο 45 παρ. 6)**
- λήψη διάφορων μέτρων για την προώθηση της επισκευής. **(άρθρο 106)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη:

- από την κάλυψη του κόστους απαλλοτρίωσης σχετικής έκτασης για την ανάπτυξη επιχειρηματικού πάρκου στον Δήμο Μεγαλόπολης, στην περίπτωση που φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4982/2022,

μετέχει στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας Ανάπτυξης και Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Α.Δ.Ε.Π.). **(άρθρο 116)**

- λόγω του μη συνυπολογισμού της προβλεπόμενης ενίσχυσης στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. **(άρθρο 119)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

3. Απώλεια εσόδων λόγω του αφορολόγητου και ακατάσχετου χαρακτήρα της χορηγηθείσας ενίσχυσης στο πλαίσιο της αναφερόμενης δράσης. **(άρθρο 119)**

Η ανωτέρω απώλεια θα αναπληρώνεται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση.

III. <u>Επί του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου (φορέας Γενικής Κυβέρνησης)</u>

1. Δαπάνη από την υλοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο των σκοπών του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1805 με χρηματοδότηση από τα έσοδα των προστίμων Fuel EU που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23 του ανωτέρω Κανονισμού. **(άρθρα 123, 124, 128)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη σε περίπτωση αύξησης των λειτουργικών του εξόδων λόγω δυνατότητας διάθεσης ποσοστού έως δύο τοις εκατό (2%) των εσόδων του από τα πρόστιμα Fuel EU του προηγούμενου έτους, για την κάλυψη των εξόδων αυτών. **(άρθρο 124)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπισθούν από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Πράσινου Ταμείου.

Αθήνα, 29 Ιουνίου 2026

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**	**ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**
KYRIAKOS PIERRAKAKIS 29.06.2026 22:50	PANAGIOTIS THEODORIKAKOS 29.06.2026 22:54	VASILEIOS KIKILIAS 29.06.2026 23:19
Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	**Π. ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**	**Β. ΚΙΚΙΛΙΑΣ**